

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ కార్యకలాపములు

**ANDHRA PRADESH
LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES**

అధికార నివేదిక
OFFICIAL REPORT

#

pVæü\$Ææÿ\$DéÆæÿ..., Dèp*Ça 29, 2001

వాల్యూం -- V నంబరు -- 4

శకసంవత్సరము - 1923, చైత్రం -8

THURSDAY, THE 29TH MARCH, 2001

VOL-- V No. 4
8 - CHAITRA , 1923 - S.E.

#

శాసనసభ సచివాలయము

పబ్లిక్ గార్డెన్స్

హైదరాబాదు - 500 004.

LEGISLATURE SECRETARIAT
PUBLIC GARDENS
HYDERABAD
500 004.

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ

ప్రధాన అధికారులు

సభాపతి	:	శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి
ఉప సభాపతి	:	శ్రీ కె. చంద్రశేఖరరావు
అధ్యక్షుల పేర్ల వట్టిక	:	శ్రీ ఎం .వి. కృష్ణారావు
		శ్రీమతి బి. శోభనాగిరెడ్డి
		శ్రీ పి. రాములు
		శ్రీ సి. ముత్యంరెడ్డి
		శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్డానాయక్
		డా.ఆర్. రవీంద్రనాథ్ రెడ్డి

కార్యదర్శి	:	శ్రీ కె. తులజనంద్ సింగ్
------------	---	-------------------------

సంయుక్త కార్యదర్శులు	:	శ్రీ టి.వి. సత్యనారాయణ
		శ్రీ ఆర్. భాస్కరన్

ఉప కార్యదర్శులు	:	శ్రీ ఎస్. వి. రామిరెడ్డి
		శ్రీమతి వి. జయకుమారి
		శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ

సహాయ కార్యదర్శులు	:	శ్రీ పి.కాశిరాజు
		శ్రీ కె. హరినారాయణ రావు
		శ్రీ పి. వెంకటరామారావు
		శ్రీ ఎం .ఎ.సిద్దిఖీ
		శ్రీ ఎస్.ఆర్.సి. నర్సరాజు
		శ్రీ బి. పద్మారెడ్డి
		శ్రీ మహమ్మద్ దావూద్ అలీ
		శ్రీ జి. ఎస్. గోపాలకృష్ణ

చీఫ్ రిపోర్టర్	:	శ్రీ ఎస్. రాజ సదారామ్
----------------	---	-----------------------

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ చర్చలు
అధికార నివేదిక

(నాల్గవ సమావేశము : ఇరవై ఎనిమిదవరోజు)

గురువారము, మార్చి 29, 2001

సభ ఉ. 8 గం.30 ని. లకు ప్రారంభమైనది

(గౌ. సభాపతి అధ్యక్షస్థానములో వున్నారు)

విషయ సూచిక

1. సభా కార్యక్రమము
2. వాయిదా తీర్మానము అనుమతి గురించి
3. నక్షత్రపు గుర్తుగల ప్రశ్నలు - వాగ్రూప సమాధానములు
4. స్వల్పవ్యవధి ప్ర శ్న
5. జీరో అవర్
6. అర్జీల సమర్పణ
7. ప్రకటన

అనధికార కార్యక్రమము రద్దు గురించి

8. సభా సమక్షంలో ఉంచిన పత్రము
9. నివేదికల సమర్పన
 1. ప్రభుత్వ రంగ సంస్థల సమితి
 2. అనుసూచిత కులాల సంక్షేమ సమితి
 3. మహిళ, శిశు సంక్షేమ సమితి
10. 2001 - 2002 సంవత్సరమునకు వార్షిక ఆదాయ, వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్)

గ్రాంట్ల కొరకు అభ్యర్థన
అభ్యర్థన నెం. IX - రవాణా నిర్వహణ
అభ్యర్థన నెం. XIV - రోడ్లు, భవనాలు మరియు ఓడరేవులు
11. ప్రభుత్వ ప్రతిపాదన

స్టేజి క్యారియేజీలపై విధింపదగు గరిష్ట వన్ను పరిమితి గురించి
12. వైద్య, ఆరోగ్య శాఖా మంత్రి స్టేట్మెంట్

హాస్పిటల్ కన్సూమబుల్స్ మరియు సర్జికల్ ఐటమ్స్ అక్రమంగా కొనుగోలు చేస్తున్నట్లు వచ్చిన ఆరోసల గురించి
13. ముఖ్యమంత్రి స్టేట్మెంట్
 1. జంట నగరాలలో త్రాగునీటి సరఫరా గురించి
 2. సంపూర్ణ అక్షరాస్యతా కార్య క్రమము గురించి
14. ప్రభుత్వ తీర్మానము

రాష్ట్రంలో బాల కార్మిక విదానాన్ని సంపూర్ణంగా రూపుమాపుట గురించి
15. 304వ నియమము క్రింద ప్రస్తావించబడిన అంశము లు
 1. రాష్ట్రంలో పారిశ్రామిక కాలువ్యం మరియు తత్సంబంధిత విశయాల గురించి
 2. రాష్ట్రంలో ప్రాథమిక విద్యను మెరుగుపరచుట, డి.పి.ఇ.సి. కార్యక్రమాన్ని అమలు పంచుట గురించి
 3. స్పెక్ట్రమ్, జి.వి.కె. విద్యుత్ ఉత్పత్తి ప్రాజెక్టుల ప్రాజెక్టు వ్యయాన్ని పెంచుటకు సంబంధించిన ప్రతిపాదనలను, పరిశ్రమలకు విద్యుత్ ను అమ్మడానికి ఎన్.టి.పి.సి.ని అనుమతించుట గురించి
16. ప్రభుత్వ బిల్లులు
 1. 2001 ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఆర్థిక వ్యాపార సంస్థల డిపాజిట్దారుల పరిరక్షణ (సవరణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ.బిల్లు 24/2001)
 2. 2001, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సాధారణ అమ్మకం పన్ను (సవరణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ.బిల్లు 25/2001)
17. భారీ, మధ్య తరహా సాగునీటి శాఖా మంత్రి స్టేట్మెంట్

ఎలిమినేటి మాదవ రెడ్డి ప్రాజెక్టు గురించి

సభా కార్యక్రమము
వాయిదా తీర్మానము అనుమతి గురించి

శ్రీ నోముల సరసింహయ్య (నక్రేకల్) : అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో నానాటికీ పెరిగిపోతున్న ఈ కుల వివక్షతను పూర్తిగా రూపుమాపవలసిన అవసరమున్నది. దళితుల పట్ల పెద్దలు చేస్తున్న సామాజిక అవమానాలకు వ్యతిరేకంగా పోరాడవలసిన అవసరముంది. ఈ కుల వివక్షత గురించి పేపర్లలో కూడా వచ్చాయి. వాటి మీద మీరు చర్య తీసుకోవాలి. ఇప్పటికీ కూడా దళితులు తిరగలేని పరిస్థితి ఉంది. ఇప్పటికీ కూడా ఇంకా రెండు గ్లాసుల పద్ధతి కొన్ని చోట్ల కొనసాగడం దురదృష్టకరం . వీటన్నిటినీ నిర్మూలించగలిగినప్పుడే సమసమాజ స్థాపన అన్న అంబేద్కర్ గారి ఆశయం నెరవేరుతుంది.

డా.ఎం .తిప్పేస్వామి (వలమనేరు) : మేడమ్ స్పీకర్, ఇది చాలా ఇంపార్టెంట్ ఇస్యూ. స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 50 సంవత్సరాలు పూర్తయినా ఇంకా దళితులపై దాడులు జరగడం, ఎస్సీ, ఎస్టీల పట్ల వివక్ష చూపించడం శోచనీయం .

డా.పి.శంకర రావు (షాద్ నగర్) : మేడమ్ స్పీకర్, కొన్ని జిల్లాలలో ఇంకా అంటరానితనం వర్ధిల్లుతున్నది. దళితుల పట్ల అగ్రవర్ణాల వారి అక్రమాలు పెచ్చుమీరి పోతున్నాయి. వీటిని అరికట్టడంలో ప్రభుత్వం పూర్తిగా విఫలమవుతున్నది. కాబట్టి వీటిని వెంటనే అరికట్టవలసిన అవసరమున్నది. గాంధీజీ, అంబేద్కర్ ఆశయాలను మనం నెరవేర్చలేకపోతున్నామంటే అది మన వైఫల్యాన్ని సూచిస్తున్నది.

శ్రీ నోముల సరసింహయ్య : అధ్యక్షా, అడ్జర్నమెంట్ మోషన్ ను అలా చేయండి అధ్యక్షా, దానిమీద చర్చ జరపవలసిన అవసరముంది.

మేడమ్ స్పీకర్: అజెండా అంతా ప్రక్కన పెట్టి ఈ ఇన్క్వేస్ డిస్క్స్ చేద్దామా? చెప్పండి.

డా.ఎం .తిప్పిస్వామి: అధ్యక్షా, వాళ్ళమీద దాడులు, అత్యాచారాలు డే-టుడే పెరిగిపోతున్నాయి. రానున్న కాలంలో నైనా ఈ కుల వివక్షతను పూర్తిగా రూపుమాపడానికి ప్రభుత్వం కట్టుదిట్టమైన చర్యలు తీసుకోవాలి.

శ్రీ సున్నం రాజయ్య (భద్రాచలం) : మేడమ్ స్పీకర్, ఎస్సీ, ఎస్సీలపై పెరుగుతున్న దాడుల గురించి చర్చించవలసిన అవసరముంది. కాబట్టి అడ్జర్మెంట్ మోషన్ ను అంగీకరించండి మేడమ్ స్పీకర్.

MADAM SPEAKER: Adjournment Motion given notice of by Sri Nomula Narasimhaiah and Sri Sunnam Rajaiah regarding failure to curb continued untouchability in the State in spite of the Report of Justice Punnaiah Commission which was published in newspapers has been disallowed. Now let us go to Question Hour.

శ్రీ ఎన్.రఘువీరా రెడ్డి (మడకశిర) : మేడమ్, మీరు దీనిని డిజల్ చేశారు? అడ్జర్మెంట్ మోషన్ నా? లేక

MADAM SPEAKER: Adjournment Motion has been disallowed.

శ్రీ నోముల నరసింహయ్య: అధ్యక్షా, ఈనాడు దళితులు ఎన్నో అవమానాలకు గురి అవుతున్నారు. దీనికి కారకులైన వారి మీద మనం చర్యలు తీసుకోలేకపోతున్నామంటే అది మనకే అవమానం . ఒకపైపు దళితులు మా దేవుళ్ళని అంటున్నాము. మరోపైపు వాళ్ళ మీద కొనసాగుతున్న వివక్షతను, దాడులను అరికట్టలేకపోతున్నాము. ఇది ఎంతో శోచనీయం అధ్యక్షా.....

మేడమ్ స్పీకర్: క్వశ్చన్ నెం .2787-ఓ మినిస్టర్ ఫార్ ఆర్.అండ్.బి.....

సక్షత్రపు గుర్తుగల ప్రశ్నలు - వాగ్రూప సమాధానములు

చిత్రావతి నదిపై వంతెన నిర్మాణం

ప్రశ్న నెం .231 (2787-ఓ)

సర్వశ్రీ కె.ఎస్. ప్రతాప్ రెడ్డి (ధర్మవరం) , ఎన్.రఘువీరా రెడ్డి, పి.వేణుగోపాల్ రెడ్డి (రాయదుర్గ్) ,వై.జి.శివరామిరెడ్డి (ఉరవకొండ) : గౌరవనీయులైన రోడ్లు,భవనాల శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

అ) ఎల్లనూరు మండలంలో చిత్రావతి నదిపై వంతెన నిర్మించాలన్న ప్రతిపాదన ప్రభుత్వం వద్ద పెండింగ్ లో ఉన్న విషయం నిజమేనా?

ఆ) అయితే, అది ఎప్పుడు పూర్తి అవుతుంది?

రోడ్లు, భవనాల శాఖ మంత్రి (శ్రీ కె.విజయ రామారావు):

అ) ప్రశ్నకు సమాధానం అవునండీ. ఈ ప్రతిపాదనను ఆర్.ఐ.డి.ఎఫ్.-6 క్రింద చేర్చవలసిందిగా సిఫారసు చేస్తూ నాబార్డుకు పంపడమైనది.

ఆ) నాబార్డు నుండి మంజూరు అందవలసి ఉంది.

శ్రీ ఎన్.రఘువీరా రెడ్డి: మేడమ్ స్పీకర్, ఇది కడప-అనంతపురం జిల్లాలను కలిపే బ్రిడ్జి. మద్రాసు మార్కెట్టుకు వందలాది లారీల చీనీకాయలు, నిమ్మకాయలు సోవాలంటే ఇదొక్క మార్గమే ఉన్న మాట వాస్తవమేనా? RIDF-6 క్రింద దీనిని టేకప్ చేయడానికి ప్రపోజల్ పంపించామని మంత్రి గారు చెప్పారు. దానిని టేకప్ చేయడానికి ఎంత డబ్బు అవసరమవుతుంది? ఎప్పటిలోగా దీనికి మంజూరు పొందుతారు? ఎప్పటిలోగా కంప్లీట్ చేస్తారు? ఎందుకంటే వర్షాకాలంలో వచ్చిందంటే ఆ నాలుగైదు నెలల పాటు అక్కడ మార్గం పూర్తిగా స్థంభించిపోతుంది. కాబట్టి దీనిని ఎప్పటిలోగా పూర్తిచేస్తారో చెప్పవలసిందిగా మంత్రి గారిని తమ ద్వారా కోరుతున్నాను. యాక్చువల్ గా ధర్మవరం-తాడివలె మరియు కడప డిస్ట్రిక్ట్ నుండి మద్రాసు పోయే మార్గం ఇది. ఈ మార్గం గుండానే చీనీకాయలు, నిమ్మకాయల లారీలు ప్రతిరోజూ వెళ్తుంటాయి. కాబట్టి ఈ బ్రిడ్జి ఎంతో అవసరం. అందువల్ల దీనిని టైంబౌండ్ ప్రాగ్రామ్ ప్రకారం కంప్లీట్ చేయవలసిన అవసరముంది. కాబట్టి దీని తొందరగా పూర్తి చేయాలని మంత్రి గారిని తమ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె.విజయ రామారావు: అధ్యక్షా, ఇది ముఖ్యమైన రోడ్డు అని గౌ.సభ్యులు చెప్పింది వాస్తవమని అం గీకరిస్తున్నాను. పైగా ఇది 250 మీటర్ల వెడల్పున్న నది. వర్షాకాలంలో అంతరాయం కలుగుతున్న మాట కూడా వాస్తవం . అక్కడ బ్రిడ్జ్ మాత్రమే ఉంది. రోడ్ డ్యామ్ కూడా లేదు. అందుకే దీని ప్రాముఖ్యతను గుర్తించి ప్రభుత్వం జూన్ నెలలోనే ప్రతిపాదించడం జరిగింది. మొత్తం రెండు కోట్లా 20 లక్షల రూపాయలతో ప్రపోజల్ పంపించడం జరిగింది. 31 మార్చి లోపలే దీనికి మంజూరు రావలసివుంది. మంజూరు కోసం ప్రయత్నం కూడా చేస్తూ ఉన్నాము. బహుశా త్వరలోనే శాంక్షన్ రావచ్చని భావిస్తున్నాము. శాంక్షన్ వచ్చిన వెంటనే మామూలు ప్రాసీజర్ ఫాలో అయి వెంటనే పని ప్రారంభించడం జరుగుతుందని గౌ.సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. ఇది కడప, అనంతపురం జిల్లాలను కలుపుతూ మద్రాసు వెళ్లే మార్గం . కాబట్టి దీనిని ప్రయారిటీ మీద చేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎన్.రఘువీరా రెడ్డి: మేడమ్ స్పీకర్, 31 మార్చి లోపల మంజూరు వచ్చే అవకాశముందని మంత్రి గారు అన్నారు. దానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నామని అన్నారు చాలా సంతోషం . ఒకవేళ మార్చి 31 లోపల మంజూరు రాకపోతే ఇది ఈ ఇయర్ లో ల్యాప్స్ అయ్యే అవకాశమున్నట్లైతే నెక్స్ట్ ఇయర్ లోనైనా దీనిని సాధిస్తారా?

శ్రీ కె.విజయరామారావు: అధ్యక్షా, ఒకసారి ప్రభుత్వం పంపించిన తరువాత ఒకవేళ మార్చి 31 లోపల మంజూరు రాకపోయినట్లైతే దీనిని ఆర్.ఐ.డి.ఎఫ్.-7 క్రింద వెంటనే టేకప్ చేస్తారు. అందులోనే ఆవిధంగా ప్రతిపాదించడం జరిగింది. ఆ విధంగా శాంక్షన్ రాగానే వెంటనే పనిని మొదలు పెట్టడం జరుగుతుంది.

ఐ.టి.డి.ఎ. పరిధిలో సంచార న్యాయస్థానాలు

ప్రశ్న నెం .232 (2785-టి)

శ్రీ సీతంశెట్టి వెంకటేశ్వర రావు (ఎల్లవరం) : గౌరవనీయులైన న్యాయ, కోర్టుల శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

అ) సమగ్ర గిరిజన అభివృద్ధి ఏజెన్సీ పర్యవేక్షణ క్రింద వున్న సంచార కోర్టులను రాష్ట్ర హైకోర్టు రద్దు చేసిన విషయం నిజమేనా?

ఆ) అయితే, వాటి స్థానంలో ఏవిధమైన కోర్టులు ఏర్పాటు చేయాలని ప్రతిపాదించారు?

న్యాయ, కోర్టుల శాఖ మంత్రి (శ్రీ పి.చంద్ర శేఖర్):

(అ) ప్రశ్నకు సమాధానం - సమగ్ర గిరిజన అభివృద్ధి ఏజెన్సీ పర్యవేక్షణ క్రింద రాష్ట్రంలో సంచార కోర్టులు ఏవీ పనిచేయడం లేదు.

ఆ) ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ శీతంశెట్టి వెంకటేశ్వర రావు: మేడమ్ స్పీకర్, గౌ.మంత్రి గారు గిరిజన ప్రాంతాలలోని కేసుల పరిష్కార నిమిత్తం మొబైల్ కోర్టులేవీ పనిచేయడం లేదంటున్నారు. అయితే గతంలో ఏజెన్సీ ప్రాంతాలలోని కేసుల విచారణ నిమిత్తం మొబైల్ కోర్టులను ఏర్పాటు చేస్తూ జీవోఎంఎస్ నెం .406ను 27-6-1990లో ఇచ్చారు. దాని ప్రకారం 28-2-1997 వరకు దానిని కొనసాగించారు.దాని తరువాత ఆ తేదీని ఎక్స్టెండ్ చేస్తూ మళ్ళీ జీవో ఇవ్వలేదు.

ఉ 8.40

ఏజెన్సీ ప్రాంతంలో కేసులు ఎక్కువగా వున్నాయనే ఉద్దేశ్యంతో అక్కడ మొబైల్ కోర్టులు ఏర్పాటు చేయడానికి జీ.ఓ.ఎం .ఎస్ . నెం . 406 తేది.27.6.90 ను తాత్కాలికంగా జారీ చేశారు. ఆ జీ.ఓ. నాదగ్గర వుంది. ఆ జీ.ఓ. ను 28.2.91 వరకు మాత్రమే కొనసాగించారు, ఆ తర్వాత దాన్ని పొడిగించలేదు. అక్కడ పని చేసే మేజిస్ట్రేట్స్కు అధికారాలు లేవు . భద్రాచలం నియోజకవర్గంలోని నల్లకుంట వాస్తవ్యురాలు ఏజెన్సీ ప్రాంతంలో మొబైల్ మేజిస్ట్రేట్ కోర్టులు చెల్లవని అంటూ హైకోర్టులో రిట్ పిటిషన్ ను 7.12.2000 నాడు (రిట్ పిటిషన్ నెం . 13197/99) వేశారు. ఆ పిటిషన్ పై గౌరవ నీయులు జస్టిస్ ఈశ్వరయ్యగారు ఏజెన్సీ ప్రాంతంలో మొబైల్ మేజిస్ట్రేట్ కోర్టులు చెల్లవు, అక్కడ వుండే ఆర్డీఓ లకే న్యాయాధికారాలు ఇవ్వాలని చెప్పి తీర్పును ఇవ్వడం జరిగింది. ఏజెన్సీ ప్రాంతంలో ఈ మొబైల్ మేజిస్ట్రేట్ కోర్టుల వ్యవస్థను హైకోర్టు రద్దు చేసినందున, ఏజెన్సీ ప్రాంతంలో కేసుల పరిష్కారం కోసం ఏవిధమైన కోర్టులు ఏర్పాటు చేస్తారో గౌరవ మంత్రివర్యులు చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి . చంద్రశేఖర్: అధ్యక్షా, ఐటిడిఏ కంట్రోల్లో కోర్టులు వున్నాయా అని సభ్యులు ప్రశ్న వేస్తే లేవని చెప్పాను. భద్రాచలం కోర్టు గురించి అడిగారు. అది రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటు కంట్రోల్లో వుంది. దాని టెర్మ్ అయిపోయిన మాట వాస్తవమే . అయితే దాని శాంక్షన్ కోసం ఫైల్ మూవ్ చేశాం . అక్కడ కోర్టు మూత పడలేదు, కోర్టు పని చేస్తోంది.

శ్రీ శీతంశెట్టి వెంకటేశ్వరరావు: అధ్యక్షా, నల్లకుంట వాస్తవ్యురాలు కేసు వేసింది. ఏజెన్సీ ప్రాంతంలో మొబైల్ మేజిస్ట్రేట్ కోర్టుల వ్యవస్థ చెల్లదు, ఆర్డీఓ లకు అధికారాలు ఇవ్వడంపై హైకోర్టు కూడా తీర్పు ఇచ్చింది. ఏజెన్సీ, పెడ్యూల్ ఏరియా చట్ట ప్రకారం ఏజెన్సీ ప్రాంతాల్లో ఆర్డీఓ మేజిస్ట్రేట్ కోర్టు లేదా మున్సిఫ్ మేజిస్ట్రేట్(అప్పుడు తహసీల్దారు) కోర్టులను మెయిన్టెయిన్ చేయాలి, కాని మెయిన్టెయిన్ చేయడం లేదు. అవిధంగా కోర్టులను మెయిన్టెయిన్ చేస్తారా? ఇది ఒక్క భద్రాచలం కు సంబంధించినది కాదు, అన్ని జిల్లాలకు సంబంధించిన విషయం .

శ్రీ ఎస్. విజయరామ రాజు (నాగూరు) : అధ్యక్షా, శీతశైలి వెంకటేశ్వరరావుగారు చాలా చక్కటి ప్రశ్న వేశారు. దానికి సంబంధించి జీ.ఓ . విడుదల చేసిన విషయం కూడా వారు సభాద్యక్షికి తీసుకరావడం జరిగింది. గిరిజనులు చాలా అమాయకులు . గిరిజన ప్రాంతాలు ఇప్పుడున్న కోర్టులకు చాలా సుదూరంగా వుంటున్నాయి. గుమ్మ లక్ష్మీపురం, పార్వతీపురం సుమారు 70 కి.మీ . దూరంలో వున్నాయి. గిరిజనులు అమాయకులు కావడం వల్ల వారికి వాయిదాలు, ఎడ్జోర్నమెంట్స్ తెలియవు కాబట్టి అనవసరంగా కోరి చిక్కులు తెచ్చుకుంటున్నారు. వీటిని అధిగమించడానికి, అమాయకులైన గిరిజనుల వ్యయ ప్రయాసలను తగ్గించడానికి ఈ జీ.ఓ. ను అమలు చేస్తారా? లేక ఈ గిరిజన ప్రాంతాల్లో ప్రత్యేకమైన కోర్టులు ఏవైనా పెడతారా? దయచేసి మంత్రిగారు చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సున్నం రాజయ్య: అధ్యక్షా, భద్రాచలం డివిజను క్రింద ఏజన్సీ ప్రాంతం మూడు వందల కిలోమీటర్ల పరిధిలో వుంది. భద్రాచలం డివిజనులో ఒక మోబైల్ కోర్టు వుండేది గతంలో . అయితే దాన్ని రద్దు చేశారు. నా నియోజకవర్గంలోని నల్లకుంట నివాసి కడిమి రాజమ్మ అనే గిరిజన మహిళ పెట్టిన కేసును పునం పరిశీలన చేయండి. ఏజన్సీ ప్రాంతంలో మోబైల్ కోర్టుల అవసరం ఎంతైనా వుంది. సుదూర ప్రాంతంలో వుండే అమాయక గిరిజనులు కోర్టులకు రావాలంటే రెండు రోజుల పాటు నడిచి రావలసిన పరిస్థితి వుంది. కాబట్టి తక్షణమే మోబైల్ కోర్టులను పునరుద్ధరణ చేస్తారా? లేదా? మంత్రిగారు చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి . చంద్రశేఖర్: అధ్యక్షా, జీ.ఓ .నెం . 406 ప్రకారం 1990లో మొత్తం 9 కోర్టులను శాంక్షన్ చేశారు. 6 కోర్టులను జూడిషియల్ క్రింద ఇచ్చారు, మూడు కోర్టులు మాత్రమే రెవెన్యూ క్రింద వచ్చాయి. శీతశైలి వెంకటేశ్వరరావుగారు చెప్పినట్లుగా భద్రాచలం కోర్టుపైన హైకోర్టు సింగిల్ జడ్జి తన తీర్పును ఇచ్చారు. ఎందుకంటే గవర్నమెంటుకు ఆర్డర్ లేదు, అది చెల్లదని చెప్పారు. దానిమీద గవర్నమెంటు అప్పీలుకు వెళ్లింది. ఇప్పుడు కోర్టుకు శాంక్షన్ వచ్చింది, 2001 సంవత్సరం వరకు భద్రాచలం కోర్టు కు ఫంక్షన్ ఆర్డర్స్ ఇచ్చాం . ప్రస్తుతం అది జరుగుతోంది. విజయరామరాజు గారు అడిగినట్లుగా కొత్త కోర్టులు ఏమీ లేవు . కొత్తగా ఏజన్సీ ఏరియా క్రియేట్ కాలేదు కాబట్టి కొత్త కోర్టుల ఏర్పాటు లేదు. ఎక్కడెక్కడ అవసరం వుందో అక్కడ కోర్టులు ఆనాడు పెట్టడం జరిగింది. ప్రస్తుతం వున్న కోర్టులే కొనసాగుతాయి. ప్రస్తుతం ఏజన్సీ ఏరియాల్లో వున్న కోర్టులన్నీ కూడా ట్రైబల్స్ కోసం పెట్టినవే . వాటిని క్యాన్సిల్ చేయడం లేదు. భద్రాచలం కోర్టు గురించి రాజయ్య గారు అడిగారు, దాని గురించి ఆలోచిస్తే గవర్నమెంటు అప్పీల్ కు వెళ్లింది.

రంగారెడ్డి జిల్లా, మేడిపల్లి గ్రామంలోని ఈదాకల్-ఇ-అలీ భూమి దురాక్రమణ

ప్రశ్న నెం . 233(2786-యు)

సర్వశ్రీ అసదుద్దీన్ ఓపైసీ (చార్మినార్) , అక్బరుద్దీన్ ఓపైసీ (చాంద్రయణగుట్ట) , ముంతాజ్ అహ్మద్ ఖాన్ (యాకుత్ పురా) , సయ్యద్ సజ్జాద్ (కార్వాన్) : గౌరవనీయులైన మున్సిపల్ పరిపాలన , అల్ప సంఖ్యక వర్గాల సంక్షేమ శాఖా మంత్రిగారు దయచేసి ఈక్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

అ) రంగారెడ్డి జిల్లా, మొయినాబాదు మండలం, మేడిపల్లి గ్రామంలోని ఈదాక-ఇ-అలీకి చెందిన 20 ఎకరాల విస్తీర్ణం గల వక్ఫ్ భూమిని ఆ గ్రామ మాజీ సర్పంచ్ అక్రమంగా స్వాధీన పరుచుకున్న మాట వాస్తవమేనా?

ఆ) ఈదాకకు సదరు భూమిలో రెండు ఎకరాలను మాత్రమే ప్రభుత్వం కేటాయించిన మాట కూడా వాస్తవమేనా?

ఇ) అయితే, వక్స్ ఆస్తులను పరిరక్షించడానికి ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలేమిటి? భూ కబ్జాదారులపై తీసుకున్న చర్యలేమిటి?

మున్సిపల్ పరిపాలన, అల్పసంఖ్యాక వర్గాల సంక్షేమ శాఖా మంత్రి(శ్రీ ఎన్.ఎం.డి. ఫరూక్):

అ) లేదండీ

ఆ) లేదండీ

ఇ) ఈ ప్రశ్నకు తావు లేదు.

SRI ASADUDDIN OWAISI: Madam Speaker, for all the three questions, the reply given by the Hon'ble Minister was 'no, no, no'. I would like to know from the Hon'ble Minister for Minorities Welfare as to whether this particular Idgah by name, Idgah Kalb-e-Ali at Medipally Village, Moinabad Mandal, Rangareddy District exists. If it exists, I would like to know as to whether it comes under the purview of the Wakf Board and also as to whether Gazette has been issued. Despite numerous representations from the local people and also by myself stating that this property belongs to Wakf, encroachments have taken place. I would like to know from the Hon'ble Minister with regard to the action to be taken in this regard.

శ్రీ ఎన్.ఎం.డి. ఫరూక్: మేడమ్ స్పీకర్, ఇది ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన భూమి . వక్స్ గజిట్‌లో గాని, వక్స్ సర్వేలో గాని ఈ భూమికి సంబంధించిన రికార్డులేమీ లేవు .

నెల్లూరు జిల్లాలోని ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులలోగల ఆపరేషన్ థియేటర్లు

క్వశ్చన్ నెం . 234(2074)

సర్వశ్రీ ఆనం వివేకానందరెడ్డి (నెల్లూరు) , ఆనం రామనారాయణరెడ్డి (రాపూర్) : గౌరవనీయులైన వైద్య, ఆరోగ్య శాఖా మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

అ) నెల్లూరు జిల్లాలోని ప్రభుత్వ ఆసుపత్రుల్లో ఎన్ని ఆపరేషన్ థియేటర్లు వున్నాయి? వాటిలో ఎన్ని ఎ.సి., ఎన్ని నాన్-ఎ.సి. థియేటర్లు వున్నాయి?

ఆ) పూర్తి సౌకర్యాలతో ఆ ఆపరేషన్ థియేటర్లను అభివృద్ధి పరచేందుకు ఏదేని ప్రతిపాదన వుందా?

ఇ) కుటుంబ సంక్షేమ శస్త్ర చికిత్సలను మార్గదర్శక సూత్రాల ప్రకారం నిర్వహిస్తున్నారా?

వైద్య, ఆరోగ్య శాఖా మంత్రి(డా. ఎస్.అరుణ):

అ) నెల్లూరు జిల్లాలో 58 ఆవరేషన్ థియేటర్లున్నాయి. అందులో 15 ఎ.సి. థియేటర్లు, మిగిలినవి 43 నాన్-ఎ.సి. థియేటర్లున్నాయి.

ఆ) అవునండీ

ఇ) అవునండీ

శ్రీ ఆనం వివేకానందరెడ్డి: అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం లక్షలాది రూపాయలు ఖర్చు చేస్తున్నప్పటికీ, సరైన సదుపాయాలు లేకపోవడం వల్ల సర్కారు వైద్యం పేద ప్రజలకు దూరం అవుతోంది. సర్కారు దవాఖానా అంటేనే రోగులు బెంబేలెత్తిపోతున్నారు, అటువంటి నిర్వహణలో వున్నాయి ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులు. ఈమధ్య కాలంలో ప్రభుత్వ ఆసుపత్రుల్లో రోగులు కనిపించడం లేదు, బెడ్స్ అన్నీ కూడా ఖాళీగా వున్నాయి. కేవలం ఖైదీలుండే వాటిగా ఆసుపత్రులు మారిపోతున్నాయి. టార్గెట్స్ను అఫీస్ చేయడం కోసం చేస్తున్న ఫ్యామిలీ ప్లానింగ్ ఆవరేషన్స్ ఏవిధంగా మంచి ఫలితాలు ఇస్తున్నాయో ఒకసారి ఆలోచించండి. అవన్నీ కూడా ఈరోజు లెక్కల కోసం చేస్తున్న ఆవరేషన్స్గా వున్నాయి. ఉదాహరణకు మా నెల్లూరు టౌనులో వెంగళరావు నగర్లో ఒక మహిళకు ఫ్యామిలీ ప్లానింగ్ ఆవరేషన్ చేసిన తర్వాత ఆమె మళ్ళీ గర్భం దాల్చింది. మగాళ్లకు వెనక్టమీ చేసినప్పుడు ఈవిధమైన వైఫల్యాలు చోటు చేసుకుంటే, ఇక ఆ కుటుంబ పరిస్థితులు ఏవిధంగా వుంటాయో ఒకసారి ఆలోచించండి. సరైన శస్త్ర చికిత్స అనుభవం లేని డాక్టర్లు ఆవరేషన్స్ చేసినప్పుడు ఈవిధమైన ప్రమాదం వచ్చే అవకాశం వుంది.

మెగా క్యాంప్స్ ను రన్ చేస్తూ అందరినీ తీసుకొచ్చి ఒకేచోట వడుకోబెట్టి, రోడ్ల మీద ఆవరేషన్స్ చేయడం, మురుగులో చేయడం, శానిటేషన్ లేకపోవడం వల్ల అనేక ఇబ్బందులు వస్తున్నాయి. ఇందుకూరు పేట ఆరోగ్య కేంద్రంలో పల్లిపాడు కు చెందిన కైలాస ప్రసన్న అనే మహిళకు ఆవరేషన్ చేస్తే ట్యూబ్ కు బదులు పేగులు కట్ చేయడం జరిగింది. సరైన శస్త్ర చికిత్స అనుభవం లేని డాక్టర్లు ఆవరేషన్స్ చేసినప్పుడు ఈవిధమైన ప్రమాదం వచ్చే అవకాశం వుంది. కావలి డివిజన్ అంతకూ కలిసి కావలి హాస్పిటల్ ఒక్కటే వుంది. అందులో కనీసం ఎలక్ట్రసిటీ సౌకర్యం కూడా లేని పరిస్థితి వుంది. అక్కడ ఫ్యామిలీ ప్లానింగ్ ఆవరేషన్స్ చేసే పరిస్థితి లేదు. టార్గెట్స్కు ప్రాధాన్యత ఇస్తున్నాం గాని, పరిశుభ్రతకు, థియేటర్లలో ఎగ్జాస్ట్ ఫ్యాన్స్, సరైన సౌకర్యాలు కల్పించడం లేదు, దాని వల్ల కూడా చాలా వరకు ఆవరేషన్స్ ఫెయిల్ అవుతున్నాయని చెప్పవచ్చు. ఈవిధంగా ఫెయిల్ అయినప్పుడు దాన్ని డాక్టర్స్ మీదకు తోస్తున్నారు. అది ఎంతవరకు సమంజసమని ముఖ్యమంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. నెల్లూరు జిల్లాలో 15 ఎ.సి. ఆవరేషన్ థియేటర్స్ వున్నాయని మంత్రిగారు చెప్పారు. ఎ.సి. చక్కగా పని చేసే ఒక్క ఆవరేషన్ థియేటర్ కూడా నెల్లూరు జిల్లాలో లేదు.

ఉ.8.50

ప్రతి దగ్గర ఎసిలు ఫెయిల్ అయి ఉన్నాయి. అదేవిధంగా నాన్ ఎసి థియేటర్లలో గ్లోజ్లు, హెచ్ఐవి కిట్స్, ఎలీసా కిట్స్ లేకుండా ఏ విధంగా పని చేస్తారు? నెల్లూరు క్యాన్సర్ హాస్పిటల్ కన్స్ట్రక్షన్ చేసి సంవత్సరం అయింది. అది ఎప్పుడు ప్రారంభిస్తారు? జన్మభూమిలో కన్స్ట్రక్షన్ చేయడం జరిగింది. ఇప్పటి వరకు ప్రారంభోత్సవం చేయలేదు. దానికి గల కారణం ఏమిటి? స్టాఫ్, ఎక్స్పెంసెంట్, సరైన థియేటర్లు లేక ఆ విధంగా పడిపోయింది. రేబాల చిన్న పిల్లల ఆసుపత్రిలో రెండు థియేటర్లు రెండు సంవత్సరాలు ఖాళీగా పెట్టి మొన్న ప్రారంభోత్సవం చేశారు. నెల్లూరులో ఉన్న టిబి హాస్పిటల్లో పరిస్థితి చాలా దయనీయంగా ఉంది. అక్కడ దాని వల్ల ఎయిడ్స్ వచ్చే పరిస్థితి ఉంది. ఇది ఎప్పటిలోగా ప్రారంభిస్తారు?

డా.ఎస్.అరుణా: అధ్యక్షా, వివేకానంద రెడ్డిగారు చెప్పినట్లుగా నెల్లూరు జిల్లాలో మొత్తం 58 హాస్పిటల్స్ ఉన్నాయి. ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రంలో ఉన్న థియేటర్లు అన్నీ ఎసి చేయడానికి వీలు పడదు. అవి రిమోట్ ఏరియాస్లో ఉండడం వల్ల వీలు పడదు. గవర్నమెంట్ హాస్పిటల్స్లో కూడా కొన్నిటిలో ఎసి లేదు. ఇప్పుడు పెట్టిన ఎసిని హాస్పిటల్లో, జిల్లా కేంద్ర హాస్పిటల్లో, మెటర్నిటీ హాస్పిటల్లో, ఏరియా హాస్పిటల్-కావలిలో కొత్తగా కట్టిన దానిలో ఎయిర్ కండిషన్లు ఎలా వర్క్ చేస్తున్నాయో

తెలుసుకోవడానికి , వారు ఒకసారి సందర్శించినట్లయితే బాగుంటుంది. గూడూరులో కూడా ఈ ఎసి ధియేటర్లు ఏర్పరచాము. ఎక్కడైనా ఎసి లేనట్లయితే ఇన్‌ఫ్రక్షన్స్ ఇవ్వడం జరిగింది. కుటంబ నియంత్రణ ఆపరేషన్స్ బార్గెట్ పెట్టుకొని చేస్తున్నారని చెప్పారు. మెడికల్ అండ్ హెల్త్ డిపార్ట్‌మెంట్‌లోనే కాదు, ఇంతవరకు ఇన్ని గంటలు మనం చర్చించాము. ప్రగతికోసం ముందుకు వెళుతున్నాము. దానికి ఫ్యామిలీ ప్లానింగ్ ముఖ్య కార్యక్రమం . మెడికల్ అండ్ హెల్త్ డిపార్ట్‌మెంట్ కాని, గౌరవ శాసనసభ్యులు కాని, మంత్రివర్యులు కాని డ్రైవ్‌లాగా తీసుకొని చేస్తే తప్ప పాపులేషన్ కంట్రోల్ కాదని తెలియచేస్తున్నాను. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో సమర్థవంతంగా ఈ కార్యక్రమం జరుగుతుంది. దాని వల్ల ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్రాన్ని హోల్ ఇండియాలో రోల్ మోడల్‌గా తీసుకోవడం జరిగింది. టిబి హాస్పిటల్ పరిస్థితి మెరుగుపరచడానికి అన్ని జాగ్రత్తలు తీసుకుంటున్నాము. క్యాన్సర్ హాస్పిటల్ గురించి చెప్పారు. దాని గురించి వేరే విధంగా వస్తే తప్పకుండా చేస్తాను. ఆపరేషన్స్ ఫెయిల్యూర్ గురించి అడిగారు. ఎంత ఎక్స్‌పర్ట్స్ చేసినా 0.1 శాతం ఫెయిల్యూర్ ఉంటుంది. అవి ప్రజలకు అవగాహన చేసే విధంగా చేస్తాము. వి కెనాట్ అపైడ్ దట్. దానిని సరి చేయడానికి ట్యూబెక్స్ చేసే అవకాశం ఉందని తెలియచేస్తున్నాను.

శ్రీ పి.వేణుగోపాల్ రెడ్డి: అధ్యక్షా, నూరు పడకలు కావలి ఏరియా ఆసుపత్రి లో ఓపెన్ చేయడం జరిగింది. వివేకానంద రెడ్డిగారు చెప్పినట్లుగా కరెంట్ ప్రాబ్లమ్ లేదు కాని కొన్ని సదుపాయాలు ఇంకా అవసరం ఉన్నాయి. సివిల్ సర్జన్స్ పోస్టులు నాలుగుంటే ఒక్క పోస్టు మాత్రమే పూర్తి చేయడం జరిగింది. కమీషనర్‌గారు ఎంత ప్రయత్నించినా సివిల్ సర్జన్స్ పోస్టులు ఫిలప్ కావడం లేదు. ఈ విషయంలో ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. మిగిలిన డాక్టర్లు, ఆపరేషన్ చేసే వారు చాలా తక్కువగా ఉన్నారు. ఆర్ఎమ్‌ఒగారు ఈమధ్యనే అపాయింట్ అయ్యారు. ఆయన ఆపరేషన్ చేస్తూ ఉంటే సూపరింటెండెంట్‌గారు ఆపరేషన్ చేయకూడదంటున్నారు. దీని విషయంలో ప్రత్యేకమైన డైరెక్షన్ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఇ.తిరుపతి నాయుడు (కనిగిరి) : ప్రకాశం జిల్లా మార్కాపురంలో 100 బెడ్స్ హాస్పిటల్ పూర్తి అయి మూడు నెలలైంది. ఇంతవరకు ప్రారంభోత్సవానికి నోచుకోలేదు. దోర్నాల మండలం హెడ్ క్వార్టర్స్‌లో 30 బెడ్స్ హాస్పిటల్ పూర్తై నాలుగు నెలలైంది. దీనిని త్వరలో ప్రారంభోత్సవం చేస్తారా? లేదా? మార్కాపురంలో 100 బెడ్స్ హాస్పిటల్‌లో పది సివిల్ సర్జన్ పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయి.

మేడమ్ స్పీకర్: యు పుట్ ఎ సెవరేట్ క్వశ్చన్.

శ్రీ ఎస్.చంద్రమోహన్ రెడ్డి (నర్సేపల్లి) : అధ్యక్షా, ఫ్యామిలీ ప్లానింగ్ ఆపరేషన్ లలో మార్గదర్శక నూత్రాలను అమలు చేస్తున్నామని అన్నారు. అవి ఏమిటి? ఆపరేషన్స్ చేయడానికి హాస్పిటల్స్‌లో అనస్తిస్ట్ ఉన్నారా? మరియు ఇవ్వడానికి బాయిలర్స్ ఆపరేటర్స్‌కు ఇన్‌ఫ్రక్షన్స్ ఉన్నాయా అని మీ ద్వారా అడుగుతున్నాను.

డా.ఎస్.అరుణ: గౌరవ సభ్యులు హాస్పిటల్ ఇనాగరేషన్ ఫంక్షన్స్ గురించి అడిగారు. వేరే ఫార్మ్‌లో వస్తే ఆన్సర్ చేస్తాను. చంద్రమోహన్ రెడ్డిగారు అడిగినట్లుగా గైడ్‌లైన్స్ ఫర్ సర్జరీకి చెప్పినట్లుగా బాయిలర్స్ ఆపరేటర్స్, ఎనస్తిస్ట్ కాని ఖచ్చితంగా కన్‌వెన్షనల్ ఆపరేషన్స్‌కు అవసరం లేదు. ల్యాప్రోస్కోపిక్ ఆపరేషన్ చేసినప్పుడు అనస్తిసియా ఇవ్వడం జరుగుతుంది. మిగిలిన వాటికి కావలసిన సౌకర్యాలు ధియేటర్లు, టేబుల్స్, అనస్తిస్ట్, ఆపరేటర్స్, డ్రగ్స్ , స్టెరిలైజేషన్ సౌకర్యాలు, పెడస్టల్ ఫాన్సు ఆవిధంగా అన్ని సౌకర్యాలు అందచేస్తున్నామని గౌరవ సభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాము.

చిత్తూరు జిల్లాలో బి. కొత్తకోట నుండి మదనపల్లి వరకు తారురోడ్డు

ప్రశ్న నెం. 235(2785-ఎక్స్)

శ్రీమతి ఆర్.శోభ (మదనపల్లె) : గౌరవనీయులైన రోడ్డు, భవనాల శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింద సమాచారం తెలియచేస్తారా?

అ. చిత్తూరు జిల్లా బి-కొత్తకోట నుండి మదనపల్లె వరకు గల రోడ్డుకు తారు వేసి ప్రతిపాదన ఏదైనా ఉందా?

ఆ. అయితే, పని ఎప్పుడు పూర్తి అవుతుంది?

శ్రీ కె.విజయరామారావు :

అ. ప్రస్తుతమున్న కాజీపేట ఇప్పటికే తారు వేయడం జరిగింది.

ఆ. ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీమతి ఆర్.శోభ: అధ్యక్షా, మదనపల్లె నుండి బి-కొత్తకోట వరకు ఈ రోడ్డు రెండు భాగాలుగా ఉంది. మదనపల్లె నుండి కాండ్లమడుగు క్రాస్ వరకు సేషన్ లో హైవేలో ఉంది. కాండ్లమడుగు నుండి బి-కొత్తకోట వరకు స్టేట్ రోడ్డు క్రింద ఉంది. ఈ మధ్య కాలంలో మదనపల్లె నుండి కాండ్లమడుగు వరకు రిపేయిర్ వర్క్స్ టేకప్ చేయాలి కాని కాండ్లమడుగు నుండి బి-కొత్తకోట వరకు ఆరోడ్డు రిపేయిర్ వర్క్స్ ఇంతవరకు టేకప్ చేయలేదు. ఆ రోడ్డు చాలా బాడ్ కండిషన్ లో ఉంది. చాలా వరకు పాత్ హోల్స్ ఫార్స్ అయ్యాయి. ప్రయాణికులు చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారు. టు వీలర్స్ వాళ్లు యాక్సిడెంట్లుకు గురౌతున్నారు. ఈ రిపేయిర్ వర్క్స్ ఎప్పటిలోగా టేకప్ చేస్తారు? ఎంత ఖర్చు అవుతుందో మంత్రిగారు తెలియచేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె.విజయరామారావు: అధ్యక్షా, మదన పల్లె నుంచి కాండ్లమడుగు వరకు సేషన్ లో హైవే ఉంది. అనంతపూర్, పలమానేరు రోడ్డు అది. ఇందులో సేషన్ లో హైవే డిక్లర్ చేయకముందే మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎసిఇఆర్ఎస్ క్రింద ఇంప్రూవ్మెంట్ టేకప్ చేయడం జరిగింది. సెప్టెంబర్ 2001లోవల ఉన్న ఎన్హెచ్ పోర్టన్ పూర్తి అవుతుంది. గౌరవ సభ్యురాలు అడిగిన రోడ్డు ములకల చెరువు నుండి కాండ్లమడుగు , వయా బి-కొత్తపేట వస్తుంది. బి-కొత్తపేట నుండి ములకల చెరువు వరకు రోడ్డు బాగానే ఉంది. కాని బి-కొత్తపేట నుండి కాండ్లమడుగు వరకు రోడ్డు బాగలేదు. దానికి రిపేయిర్స్ చేయవలసిన ఆవశ్యకత ఉంది. పోయిన సంవత్సరం ఇది మొత్తం రెన్యూవల్ చేయడానికి పూర్తిగా సరిగా ఉండేట్టు చేయడానికి రు.84లక్షలు స్పెషల్ గా రిపేయిర్స్ కొరకు శాంక్షన్ చేయడం జరిగింది. ఇందులో 8 క్రెడిట్స్ కు ఈ వర్క్ కాంట్రాక్టుకు ఇవ్వడం జరిగింది. ఆ కాంట్రాక్టరు సరిగా పని చేయకుండా ఉండడం వల్ల అది టర్మినేట్ చేసి, అతని డిపాజిట్ ఫోర్ఫిట్ చేయడం జరిగింది. ఇది మరల కొత్త ఎస్టిమేట్లు ప్రకారం క్లియర్ చేయడం జరిగింది. ఈ వర్క్ వెంటనే టేకప్ చేసి , ఈ సీజన్ లో కాని ఎర్లీ నెక్స్ సీజన్ లో కాని పూర్తి చేయడం జరుగుతుంది.

ఉ.9.00

వి.ఎ.బి. ఉద్యోగాల ఖాళీలు

ప్ర. నెం. 236(2785-ఇ)

సర్వశ్రీ వి .వేణుగోపాల్ రెడ్డి (కావలి) , కె . విజయరామి రెడ్డి (ఉదయగిరి) , డి.పి . బాలవర్ధన్ రావు (గన్నవరం), ఎం . అనంతవర్మ (బాపట్ల) : గౌరవనీయులైన రెవెన్యూ శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియచేస్తారా?

- అ. రాష్ట్రంలో అనేక గ్రామ పరిపాలన అధికారి పదవులు ఖాళీగా వున్నమాట వాస్తవమేనా?
ఆ. అయితే ఈ విషయంలో తీసుకున్న చర్య ఏమిటి?

రెవిన్యూ శాఖ మంత్రి (శ్రీ పి . అశోకగజపతిరాజు)

- అ. అవునండీ . రాష్ట్రంలో 3,527 గ్రామ పరిపాలన అధికారి పదవులు ఖాళీగా వున్నాయి .
ఆ. ఖాళీలను భర్తీ చేసే విషయం ప్రభుత్వ పరిశీలనలో వుంది .

శ్రీ వి . వేణుగోపాల్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, ఈరోజు, ఈ రెవిన్యూ సిస్టమ్ లో విఎవో . లకు సంబంధించి ప్రధానమైన సమస్య వుంది . ముఖ్యంగా లాండు రెవిన్యూ రికార్డులలో, రెవిన్యూ వసూలుచేయడంలో, రైతులకు పట్టాదారు పుస్తకాలు ఇవ్వడంలో , అడంగల్ విషయంలో, చాలా ఇంపార్టెంటు ప్లేసులో వున్నారు . ప్రభుత్వం చేపట్టిన సంక్షేమ కార్యక్రమాలలోగాని, జన్మభూమి, రెవిన్యూ వసూలు విషయాలలో కార్యక్రమాలు నిర్వహిస్తున్నారు . అలాంటప్పుడు 3,600 వెకెన్సిస్ వున్న పరిస్థితుల్లో ప్రజలకు చాలా ఇబ్బంది కలుగుతున్నది . ఈ ఖాళీలను భర్తీచేయడానికి అవకాశం వుందా? వుంటే ఎప్పటిలోగా భర్తీచేస్తారు? ఈ మధ్య కొంతమంది గ్రామసేవకులను విఎవోలుగా ప్రమోట్ చేశారు . కాని వారికి సరైన ట్రయినింగ్ లేనందువల్ల అడంగం వ్రాయడంలోగాని, రెవిన్యూ వసూలు చేయడంలోగాని వారికి సరైన పరిజ్ఞానం లేకుండా వుంది . ఏదో నామమాత్రంగా రెండు రోజులు ట్రయినింగు ఇవ్వడం జరిగింది . అది సరిపోదు - కనీసం నెల రోజులు అయినా ట్రయినింగు ఇవ్వాలి . వారికి ఒక నెల రోజులు అన్ని రంగాలలో ట్రయినింగు ఇచ్చే అవకాశం వుందా? లేదా? గతంలో చాలావరకు కాంగ్రెసు పార్టీ ప్రభుత్వం రిక్రూట్మెంటు చేసినప్పుడు చాలా మంది గ్రామాల్లో , నా నియోజకవర్గంలో ప్రజలు చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారు . ముఖ్యంగా, రెవిన్యూ వసూలు సరిగా చేయడం లేదు . అడంగల్ విషయంలో ఇష్టం లేనివారికి తారుమారు చేయడం, వాటర్ యూజర్స్ అసోసియేషన్ ఎన్నికలప్పుడు ఇష్టానుసారంగా ఓటర్లు లిస్టులను తారుమారు చేస్తున్నారు . ఈ విషయంలో మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను . విఎవోలను ట్రన్సుఫర్ చేసి ఈ వ్యవస్థ నుంచి ఇబ్బందికరంగా లేకుండా చేయడానికి అవకాశం వుందా?

శ్రీ పి . అశోకగజపతిరాజు : అధ్యక్షా, ప్రభుత్వ చీఫ్ కమీషనరు ఆఫ్ లాండు అడ్మినిస్ట్రేషన్ నుంచి నీడ్ బేస్డ్ ప్రపోజల్స్ పంపించాలని రెక్మెండేషన్ చేయడం జరిగింది . అది రాగానే పరిశీలించి , ప్రజల అవసరాలను తీర్చే బాధ్యత ప్రభుత్వానిది కనుక ఆ విధంగా చర్యలు తీసుకుంటాము . ప్రమోట్ అయిన విఎవోల ట్రయినింగు గురించి చెప్పారు . అది మంచి సలహా . డైరెక్టు ఇంప్లికేషన్ లేకపోయినా అది చూస్తామని గౌరవసభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను .

శ్రీ కె . విజయరామిరెడ్డి : అధ్యక్షా, నెల్లూరు జిల్లాలో విఎవోల వెకెన్సిస్ చాలా వున్నాయి . గత 7 - 8 సంవత్సరాల నించి కొంత మంది సర్పంచులు, మండల ప్రెసిడెంట్లుగా, కొంతమంది జడ్పిటిసీలుగా, చాలా మంది పోలిటికల్ కన్క్లెన్ వున్న ఫ్యామిలీస్ నుంచి వచ్చారు . కాబట్టి, చాలామంది విఎవోలు ఈ విధంగా మారడం వల్ల వెకెన్సిస్ అరైజ్ అయ్యాయి . కాబట్టి మా జిల్లాలో వీలైనంతవరకు ఆ వెకెన్సిస్ ను ఫిల్ చేయడానికి మంత్రివర్యులు తగిన చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను . మాకు ఒక మండలం వుంది . అక్కడ 9 విఎవోల పోస్టులు వున్నాయి . 9 పోస్టులలో 8 పోస్టులు ఖాళీగా వున్నాయి . 3-4 గురు రిటైర్ అయ్యారు . ఒకరిద్దరు సస్పెండు అయ్యారు . ఒకరిద్దరు ఇట్లా రాజకీయాల్లోకి

వచ్చారు . గ్యాస్ చాలా ఎక్కువగా వుంది . దయచేసి, త్వరగా, ఈ ఖాళీలను పూర్తి చేయాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను .

శ్రీ సున్నం రాజయ్య : విఎవోల నియామకంలో ఎస్సీ, ఎస్టీ లకు సంబంధించిన రిజర్వేషన్లు పాటిస్తున్నారా లేదా? అదేవిధంగా రాష్ట్రప్రభుత్వం గిరిజన ప్రాంతాలలో విఎవోలను తీసుకున్నారు . వారికి పే స్కేల్స్ ఇవ్వడం లేదు . రెండవది . 3 00 జనాభా కలిగిన గ్రామాలకు - ప్రతి గ్రామానికి ఒక విఎవోను ఇస్తారని అన్నారు . అది అమలు చేస్తున్నారా లేదా?

డా . పి . శంకరరావు : అధ్యక్షా, టోటల్ నంబరు ఆఫ్ పోస్టులు విఎవోలకు సంబంధించి ఎన్ని వున్నాయి? డిస్ట్రిక్టువైజ్ వెకెన్సిస్ ఎన్ని వున్నాయి? దాంట్లో ఎస్సీ, ఎస్టీ వెకెన్సిస్ ఎన్ని వున్నాయి? వాటిని ఎప్పటివరకు భర్తీచేస్తున్నారు - స్పెసిఫిక్ గా చెప్పాలి .

శ్రీ పి . అశోకగజపతిరాజు : అధ్యక్షా, వారు రాజకీయాలకు దూరంగా వుండాలని అన్నారు . నా అభిప్రాయంలో చాలా దూరంగా వుండాలి . మొత్తం 3,527 పోస్టులలో 1551 పోస్టులను ఫిలప్ చేయడం జరిగింది . అది ఇప్పుడున్న పాజిషన్ . 300 ఫ్యామిలీస్ వుంటే, ఆ స్కీమును ఆలోచిస్తున్నాము . ఏదైనా సలహాలు వుంటే వేరేగా ఇస్తే తప్పకుండా అది పరిగణలోకి తీసుకుంటామని గౌరవసభ్యులకు తమద్వారా మనవిచేస్తున్నాను .

డా . పి . శంకరరావు : ఎస్సీ . ఎస్టీ. వెకెన్సిస్ స్టేట్ లో మొత్తం ఎన్ని వున్నాయి . వాటిని ఎప్పటివరకు భర్తీ చేస్తారనే విషయాన్ని అడిగాను . ఎస్సీ .ఎస్టీలు అసగానే చాలా నిర్లక్ష్యంగా వుంది .

శ్రీ పి . అశోకగజపతిరాజు : అధ్యక్షా, సమాధానంలోనే చెప్పాను . 3527 విఎవోలు పోస్టులు రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఖాళీగా వున్నాయి అని చెప్పాను . 1804 పోస్టులను ఎస్సీ, ఎస్టీ వారికి రిజర్వ్ చేయడం జరిగింది . వాటిలో 1551 పోస్టులను ఎస్సీ, ఎస్టీవారితో ఫిలప్ చేశామని గౌరవసభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను .

ధర్మవరం కాలువను పూర్తి చేయుట

ప్ర . నెం . 237(2786 - జె)

సర్వశ్రీ కె . ఎస్ . ప్రతాపరెడ్డి, ఎ . విఠల్ రెడ్డి (రామాయంపేట) , సొన్నాల లక్ష్మయ్య (జనగాం) , బొమ్మా వెంకటేశ్వర్ (ఇందుర్తి): గౌరవనీయులైన భారీ మధ్యతరహా సాగునీటిశాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తలెలియచేస్తారా?

అ. చాలాకాలం నుండి ధర్మవరం కాలువ పూర్తికాని మాట వాస్తవమేనా?

ఆ . అయితే, ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలేమిటి?

భారీ, మధ్యతరహా సాగునీటి శాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎం . వెంకటేశ్వరరావు)

అ. ఈ కాలువ మొత్తం పొడవు 30 .976 కి . మీ . గాను 30 .926 కి . మీ . పొడవు వరకు పనులు పూర్తయ్యాయి .

ఆ . సి ఎం, సి.డి పనులకు సంబంధించి దాదాపు 50 మీటర్ల గ్యాస్ మినహించి ప్రధానకాలువ త్రవ్వకం పనిని పూర్తిచేయడం జరిగింది . సి.ఎం . సి .డి . కి చెందిని 60 ఇంపులకు గాను 58 పనులు పూర్తిచేయడమయింది . మిగిలిన పనులు జరుగుతున్నాయి .

శ్రీ పి . వేణుగోపాల్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, ధర్మవరం కాలువ, డామ్, చెరువు, 22 చెరువులకుగాను నీరు అందించే నిమిత్తం 1985లో కాలువ నిర్మాణం ప్రారంభించిన మాట వాస్తవమా? గత 4 సంవత్సరాలుగా ఈ కాలువ నిర్మాణం పూర్తి చేయడానికి నిధులు కేటాయించకపోవడం వాస్తవమేనా? కేవలం రెండు, మూడు కోట్లతో ఈ నిర్మాణం పూర్తి కావలసి వుంటే, ఆ డబ్బును కేటాయించకపోవడం వల్ల పూర్తి కాలేదనేది వాస్తవమేనా?

ఉ.9.10

ముఖ్యమంత్రిగారు 1996-98లో మా జిల్లా పర్యటనకు వచ్చినప్పుడు ధర్మవరానికి వస్తే, ఈ పనులు పూర్తి చేసి, వెంటనే ధర్మవరం చెరువుకు, 22 చెరువులకు వెంటనే నీరు అందిస్తామని చెప్పిన మాట వాస్తవమా? పి.ఎ.బి.ఆర్ డ్యామ్ కు 10 టి.ఎం.సి నీరు కేటాయిస్తామని ముఖ్యమంత్రిగారు చాలాసార్లు చెప్పారు. ఆ మాట వాస్తవమా? 10 టి.ఎం .సి వాటర్ను ఎప్పటికీ కేటాయిస్తారు? ఎప్పటికీ పూర్తి చేస్తారు? కేవలం రు. 2 కోట్లు, రు. 3 కోట్లు కేటాయించవలసి ఉంది. దానికి వందల కోట్లు ఖర్చు చేసి కట్టిన కాలువల నిర్మాణం, ఓ.టిలు చిన్న చిన్న బ్రిడ్జిలతో నిలబడి ఉంది. కనుక వెంటనే రు. 2 కోట్లు, రు. 3 కోట్లు కేటాయిస్తారా? “ నీరు మీరు “ కార్యక్రమంలో ఈ కాలువకు అధిక ప్రాధాన్యత ఇచ్చి, వెంటనే పూర్తి చెయ్యాలి. ధర్మవరం చెరువు, ఇంకా 22 చెరువులకు నీరు ఇచ్చే పని పూర్తి చేయిస్తారా? గత సంవత్సరం ముఖ్యమంత్రిగారు సల్లమడకు వచ్చిన సందర్భంగా అక్కడి సభ్యులంతా ప్రశ్నిస్తే, కాలువ త్రవ్వాలని అంటారు, నీరు ఎక్కడ నుంచి తేవాలి అని చెప్పారని పత్రికలలో వచ్చింది. దానిని క్లారిఫై చెయ్యాలని కోరుతున్నాను. అదే విధంగా అది టి.డి.సి వారి జిల్లా. ముఖ్యమంత్రిగారికి తెలియనిది కాదు. రాష్ట్రంలో మొదటి జిల్లా, దేశంలో రెండవ జిల్లాగా తక్కువ వర్షపాతం ఉండి ఎడారిగా మారుతున్న జిల్లా. కనుక పనులు పూర్తి చేసి, ఆదుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. వెంకటేశ్వర రావు: ధర్మవరం కెనాల్ గురించి ఇందాక వారు చెప్పినట్లు నిర్మాణం తీసుకోవడం జరిగింది. కానీ దానికి ఉన్నటువంటి వాటర్ ఎలోకేషన్ ఇవ్వలేకపోతున్నామని చెప్పారు. వాస్తవం అది. మొదట్లో దీనిని రు. 2 కోట్ల చిల్లరతో తీసుకున్నాము. ఎస్టిమేషన్స్ వేసి 1995-96లో రు. 8 కోట్ల 18 లక్షలు ఎస్.ఎస్.ఆర్ రేట్స్ మీద వచ్చాయి. రు. 5 కోట్ల 25 లక్షలు ఖర్చు చెయ్యడం జరిగింది. ఈ నాలుగు సంవత్సరాల నుంచీ రు. 2 కోట్లకు పైగా ఖర్చు చెయ్యడం జరిగింది. వివరాలు ఇక్కడ ఉన్నాయి. మిగతా పనులు 50 మీటర్లు కానీ దానిలో గల ట్రక్చర్స్ కు రు. 55 లక్షల వరకూ మెయిన్ కెనాల్ కు ఖర్చు చెయ్యాలి.

డిస్ట్రిబ్యూటర్ వ్యవస్థకి, మిగతా రు. 3 కోట్లు అవసరం అవుతాయి. ఈ సంవత్సరం బడ్జెటులో స్టేజ్ 11 క్రింద తీసుకుని హైలెవెల్ క్రింద రు. 2 కోట్ల చిల్లర కేటాయించాము. ఈ పి.ఎ.బి.ఆర్ రైట్ కెనాల్ క్రింద గల 14 ట్యాంకులకు మంచినీరు సప్లయ్ చేస్తున్నామని వారికి కూడా తెలుసు. ప్రత్యేకంగా నీటి కేటాయింపులు లేక కొంత ఇబ్బంది వచ్చింది. పి.ఎ.బి.ఆర్ కి వస్తుందనుకున్న ఈర్ట్ సుమారు 40 టి.ఎం.సిలకు గాను సుమారు 8 టి.ఎం.సిలు పెన్నార్ నుంచి పై నుంచి వచ్చే చిత్రావతి నుంచి ఇబ్బంది అవుతోంది. కెనాల్ కు సంబంధించి, పనులు 50 మీటర్లు కానీ స్ట్రక్చర్స్ కానీ త్వరలో పూర్తి చెయ్యడం జరుగుతుంది. ఊహించినట్లుగా పి.ఎ.బి.ఆర్ కు 10 టి.ఎం.సి వస్తుందని, దాని మీద హెచ్.ఎల్.సి స్టేజ్ 11 నిర్మించిన మాట వాస్తవం. 10 టి.ఎం.సి వాటర్ ఎలోకేట్ అయింది ఇంకా రాలేదు. కనుక నీటి కేటాయింపులో కొంత ఇబ్బంది జరుగుతోందని తెలియచేస్తున్నాను.

శ్రీ పొన్నాల లక్ష్మయ్య: మేడమ్, సాధారణంగా ప్రశ్నలకు సమాధానంలో అవును అనో కాదు అనో అంటారు. కానీ ఇక్కడ మంత్రిగారు సహృదయంతో అసంపూర్తిగా ఉంది అన్నారు. 30.926 వరకూ పూర్తయిందన్నారు. 30.976 వరకూ కావాలని అన్నారు. 30.926 వరకూ ఎప్పటికీ పూర్తయింది? ఎప్పటి నుంచీ .05 పూర్తి కాలేదు అనేది చెబితే, ప్రభుత్వం ఈ కాలువ మీద పని చేసేందుకు ఎఫర్ట్ చేస్తోంది అనే విషయం అర్థం అవుతుంది. 58 సి.ఎం.సి.డి వర్క్స్ పూర్తి అయితే 60 సి.ఎం.సి.డి వరకూ అంటే 2 సి.ఎం.సి.డిలు చెయ్యడానికి ఎంత సమయం పడుతుంది? ఎప్పుడు పూర్తి చేస్తారు?

శ్రీ ఎం. వెంకటేశ్వర రావు: ఈ పనులు అన్నీ జరుగుతున్నాయి. ఇంకా మిగిలిన పనులు 50 మీటర్ల వరకూ స్ట్రక్చర్స్ కు కానీ ఇంకా రు. 55 లక్షలు అవసరం అవుతాయి. అవి కూడా ఈ బడ్జెటులో ప్లాన్ లో పెడతాము. పనులు త్వరలో జరుగుతాయి. గౌరవ సభ్యులు చెప్పారు. వాటర్ ఎలోకేషన్ లేకపోవడం వల్ల కెనాల్ సిస్టమ్ లో డిస్ట్రిబ్యూటర్ సిస్టమ్ లో నీరు సప్లయ్ చెయ్యడానికి ఇబ్బందిగా ఉంది. డిస్ట్రిబ్యూటర్ సిస్టమ్ కు రు. 3 కోట్లు అవసరం అవుతుంది అనే మాట గౌరవ సభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను.

మేడమ్ స్పీకర్: క్వశ్చన్ నెం.238(2784- కె.) మెంబర్ రిక్వెస్ట్ మీద పోస్ట్ పోన్ చేస్తున్నాను.

అధికార భాషగా తెలుగు వాడకంలో పురోగతి

ప్రశ్న నెం. 239(1027)

డా. కె.. లక్ష్మణ్ (ముప్పిరాబాద్) : గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియచేస్తారా?

అ) అధికార భాషా సంఘంను ఏర్పాటు చేసిన తరువాత అధికార భాషగా తెలుగును ఉపయోగించడంలో సాధించిన ప్రగతి ఏమిటి, ఈ విషయమై సంవత్సరానికి ఎంత మొత్తాన్ని ఖర్చు చేస్తున్నారు?

ఆ) తెలుగు భాషను అందరూ ఉపయోగించడానికి వీలుగా గద్య రూపంలో ఏదేని పరిభాషను రూపొందించారా? ఈ విషయంలో మేధావులు చేసిన సూచనలు ఏమిటి?

ఇ) అయితే, ఈ విషయంలో తీసుకున్న చర్యలేమిటి?

ముఖ్యమంత్రిగారి తరపున రెవెన్యూ శాఖ మంత్రి (శ్రీ పి. అశోక్ గజపతి రాజు)

అ) అధికార భాషా సంఘం నియమించిన తరువాత అధికార భాషగా తెలుగు వాడకం అభివృద్ధి చెందింది. అధికార భాషా సంఘం పైన సంవత్సరానికి రు. 9.90 లక్షలు ఖర్చు అవుతున్నాయి.

ఆ) లేదండీ.

ఇ) ఉత్పన్నం కాదు.

డా. కె. లక్ష్మణ్: అధ్యక్షా, తెలుగు వాడుక భాష సాధారణంగా పరిపాలనలో అన్ని రంగాలలో తీసుకు వస్తే బాగుంటుందని మన ఉద్దేశం. ముఖ్యంగా ఈ రోజు వరకూ కూడా కోర్టులలో, క్షేదారులు కానీ వ్యాజ్యాలు కానీ తీర్పులు కానీ తెలుగులో ఇప్పటి వరకూ అమలు చెయ్యడం లేదు. న్యాయస్థానాలలో చాలా వరకూ కూడా గతంలో ఉన్నటువంటి తీర్పులు కానీ దానికి సంబంధించిన పుస్తకాలు కానీ తెలుగులో తర్జుమా చెయ్యడానికి ప్రభుత్వం చొరవ తీసుకోవాలి. టెక్నాలజీవరంగా ముందుకు తీసుకుపోతున్నారు. కంప్యూటర్ యుగంలో కూడా ప్రత్యేకంగా తెలుగులో కీబోర్డు తయారు చెయ్యడానికి ప్రభుత్వం చొరవ తీసుకుంటుందా? అధికార భాషా సంఘం మీద సంవత్సరానికి రు. 9.90 లక్షలు మాత్రమే ఖర్చవుతోందని ప్రభుత్వం చెబుతోంది. ఇది సరిపోదనే విషయం ప్రభుత్వం దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి. ప్రత్యేకంగా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. గతంలో సెక్రటేరియేట్‌లో సిబ్బందికి తెలుగులో వ్రాయడం కోసం, తెలుగులో దరఖాస్తులు చేసుకోవడం కోసం ట్రైనినింగ్ ఇవ్వడం జరిగింది. దానిని మళ్ళీ ప్రభుత్వం కొనసాగిస్తుందా? అన్ని శాఖలలోను విధిగా తెలుగు టైప్ రైటర్స్ వాడాలి అని స్పష్టంగా గతంలో ఆదేశాలిచ్చారు. అది ఎంత వరకూ అమలు జరుగుతోంది? సిబ్బందికి పూర్తి స్థాయిలో శిక్షణ ఇవ్వడం జరిగిందా, లేదా? చెప్పాలి. అసెంబ్లీలో కూడా పూర్తి స్థాయిలో తెలుగులో తర్జుమా జరగడం లేదనేది మన దృష్టికి వస్తోంది కనుక మంత్రిగారు గమనించాలి. రాష్ట్ర అధికార భాష తెలుగు కనుక అన్ని రంగాలలో దీనిని ముందుకు తీసుకుపోయేందుకు ప్రభుత్వం తీసుకునే చర్య ఏమిటి? మంత్రిగారు దీనికి జవాబు పూర్తిగా తెలుగులో చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

ఉ. 9.20

శ్రీ పి. అశోకగజపతి రాజు:- అధ్యక్షా, న్యాయ స్థానాలలో తెలుగు వాడడం లేదు అని గౌరవ పెద్దలు అన్నారు. నాకు తెలిసిన మటుకు జిల్లా స్థాయిలో తెలుగు వాడుక పెరిగింది. హైకోర్టులో అయితే జరగలేదు అన్న విషయం నాకు తెలిసిన మటుకు ఉంది. అయితే కంప్యూటర్స్‌లో తెలుగు వాడుక పెద్దలు కోరారు. ఈ ప్రతిపాదన వారిని మనం రిక్వెస్టు చేయవచ్చు.

Because it is all in the private sector. అయితే ఖర్చు పెట్టే డబ్బు చాలడం లేదు. రు.9.00 లక్షలు చాలా తక్కువ అని పెద్దలు అన్నారు. ఏదైతే మనం ఖర్చు పెడుతున్నామో ఈ కమీషన్ పైన సిబ్బంది ఖర్చులు వేరేగా ఉన్నాయి. ప్రతి నెల రిపోర్టింగ్ సిస్టం ఉంది. దానిలో ఒక ప్రొఫార్మా కూడా ఉంది. ఈ ప్రొఫార్మా ప్రకారంగా ప్రతి కార్యాలయం నుంచి రిపోర్ట్స్ రావడం జరుగుతూ ఉంటుంది. ఇప్పటికే హెడ్స్ ఆఫ్ డిపార్ట్మెంట్స్ లెవల్లో ఆ స్థాయిలో 50 శాతం తెలుగు భాష ను వాడుతున్నారు. వారు లేఖలు కానీ, ఫైల్స్ కానీ, ఇతర విషయాలలో కానీ అలా జిల్లా స్థాయిలో 60 శాతం వరకు వాడుతున్నారు. ఇది పెంచడానికి తీవ్రమైన ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి.

శ్రీ నోముల నర్సింహయ్య:- మంత్రి గారు తెలుగులో సమాధానం చెప్పారు. వారికి ధన్యవాదాలు. ఇల్లు చూడగానే ఇల్లాలి గుణగణాలు తెలుస్తాయి అని ఒక సామెత చెబుతారు. వారు మాట్లాడిన భాష, వాడిన భాష మనం ఏ రకంగా తెలుగును అభివృద్ధి చేస్తున్నామో వారికి ఉన్న ఇంటరెస్టుకు తెలుగు నేర్చుకున్న దానికి వారికి నా అభినందనలు తెలియజేస్తున్నాను. మనకు ఇస్తున్న అసెంబ్లీ రిపోర్టులు పబ్లిక్ ఏకౌంట్స్ కానీ, అన్ని కమిటీలు ఇంగ్లీషులో ఉంటున్నాయి. మా దురదృష్టం ఏమంటే అడ్మినిస్ట్రేషన్ మోషన్స్ అన్నీ స్పీకర్ గారు తెలుగులో చదవరు. తెలుగులో చదివితే బాగుంటుంది అని మాకు కుతూహలంగా ఉంటుంది. కానీ అలా జరగడం లేదు. దేశ భాషలందు తెలుగు భాష లెస్స అన్నారు.

మేడమ్ స్పీకర్:- నెక్స్ట్ సెషన్ నుంచి నేను తెలుగులో చదువుతాను.

శ్రీ పి. అశోకగజపతి రాజు:- అధ్యక్షా, తెలుగు భాషను అభివృద్ధిలోకి తీసుకురావడం అన్నది మన ధర్మం. మేము వాడేది వాడుక భాష.. వారు వాడేది గ్రాంథిక భాష.. అంతకన్నా పెద్ద తేడా లేదు. ఇక్కడ శాసన సభ్యులు వారు చేసిన బిజినెస్ ట్రాన్స్లాక్షన్ కమిటీలో కాని, ఎక్కడ కానీ గౌరవ సభ్యులు వాడిన భాష ఏ భాష ఉపయోగించితే ఆ భాషను వినియోగించడం జరుగుతుంది. అయితే ఇక్కడ శాసన సభకు వచ్చే సరికి సభ్యులు వారి పూర్వస్థితిని బట్టి ఏ భాషనైనా ఉపయోగించవచ్చు. ఇంతకు ముందు కన్వెన్షన్స్ కానీ, రూల్స్ కానీ ఉన్నాయి. దయచేసి ఆ స్వతంత్రాన్ని మాత్రం తీసి వేయకండి అని గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను.

గుంటూరు జిల్లాలోని మార్కెట్ యార్డులలోగల దుకాణాలను సబ్-లీజ్ కు ఇచ్చుట

ప్రశ్న నెం. 240(2787-టి)

డా. జి. ఉమ (తెనాలి) :గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

- అ) ప్రత్యేకంగా గుంటూరు జిల్లాలోని మార్కెటు యార్డుల దుకాణాలను సబ్-లీజ్ కు ఇచ్చిన మాట వాస్తవమేనా?అయితే ఈ లీజులకు ఇచ్చే విషయాన్ని నిలిపివేయడానికి తీసుకున్న చర్య లేమిటి?
- ఆ) అయితే ఈ లీజులకు ఇచ్చే విషయాన్ని నిలిపివేయడానికి తీసుకున్న చర్య లేమిటి?

ముఖ్యమంత్రి తరుపున వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి (శ్రీ వి. శోభనాద్రీశ్వర రావు)

- అ) లేదండీ.ఈ ప్రశ్నకు తావు లేదు.
- ఆ) ఈ ప్రశ్నకు తావు లేదు.

డా. జి ఉమ:- అధ్యక్షా, మార్కెటు యార్డులలో కొంతమంది వ్యాపారులు లైసెన్సులు లేకుండా వ్యాపారం చేస్తున్న విషయం అలాగే ఒక షాపు క్రింద రెండు, మూడు దుకాణాలు కూడా లైసెన్సు లేకుండా నిర్వహిస్తున్నందున ప్రభుత్వానికి రావలసిన లక్షల రూపాయల పన్నులు ఎగవేస్తున్న విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చిందా? క్రయ విక్రయాలకు సంబంధించి రికార్డులు సక్రమంగా నిర్వహించకుండా గుంటూరు యార్డులో జరిగిన విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చింది కనుక వివరించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ వి. శోభనాద్రీశ్వర రావు:- ప్రశ్న మార్కెటు యార్డులో దుకాణాలను సబ్-లీజ్ కు ఇచ్చిన విషయం గురించి వచ్చింది. తప్పని సరిగా వ్యాపారం చేసే మనిషికి లైసెన్సు ఉండి తీరాలి. లేకపోతే అది చట్ట విరుద్ధం కూడా. అటువంటివి ప్రభుత్వ దృష్టికి

వచ్చినప్పుడు తప్పక చర్యలు తీసుకుంటాము. రెండవది - గుంటూరు మార్కెటు యార్డులో క్రయ విక్రయాల గురించి సభ్యులు కొన్ని విషయాలు చెప్పాలని కోరారు. వారి నుంచి మరిన్ని వివరాలు స్పెసిఫిక్ గా చెబితే వాటి పైన డిపార్టుమెంటు వారి చేత ఎంక్వయిర్ చేయించి తగిన చర్యలు తీసుకుంటాము.

శ్రీ ఎన్. రఘువీరా రెడ్డి:- అధ్యక్షా, 1989-94 మధ్యలో మెంబరుగా ఉన్నాను. మళ్ళీ ఈ 18 నెలలుగా ఉన్నాను. ఫస్ట్ టైమ్ క్వశ్చనర్ గంట లోపల పూర్తి అయింది. మిమ్ములను పూర్తిగా అభినందిస్తున్నాను.

మేడమ్ స్పీకర్:- మీరు అందరూ సహకరిస్తే ఏ ప్రాబ్లమ్ ఉండదు.

మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలోని మన్నెవాగుపై కన్ననూర్ మల్లింపు కాలువ నిర్మాణం

స్వల్పవ్యవధి ప్రశ్న నెం.240-ఎ(2794-బి)

సర్వశ్రీ కె. దయాకర్ రెడ్డి (అమరచింత) , జి.జయపాల్ యాదవ్ (కల్వకుర్తి) : గౌరవనీయులైన చిన్నతరహా సాగునీటి శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియ జేస్తారా?

- అ) వెనుకబడిన ప్రాంతమైనట్టి మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలోని మన్నెవాగుపై కన్ననూర్ మల్లింపు కాలువ నిర్మాణం టెండర్లను పిలిచిన విషయం వాస్తవమేనా?
- ఆ) పనులు ప్రారంభించడం జరిగిందా?
- ఇ) అయితే, నిర్మాణం పనిని ఎప్పటిలోగా పూర్తి చేయడం జరుగుతుంది?

చిన్న తరహా సాగునీటి శాఖ మంత్రి (శ్రీ కె.ఇ. ప్రభాకర్)

- అ) అవునండీ.
- ఆ) లేదండీ.
- ఇ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ కె. దయాకర్ రెడ్డి:- ఔనండీ. టెండర్స్ పిలిచాము అన్నారు. రెండవ ప్రశ్నకు పని ఎప్పుడు స్టార్ట్ చేశారు అంటే లేదండీ అంటున్నారు. ఫౌండేషన్ వేశారా? టెండర్లు పిలిచారా? అంటే వాస్తవం అంటున్నారు. పని ఎప్పుడు మొదలవుతుందీ అంటే ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు అంటున్నారు. అసలు ఆ చెరువు ఎక్కడ కట్టారు? సమాధానం చెప్పాలి. నెర్ర మండ, అమరచింత నియోజక వర్గం వెనుకబడిన ప్రాంతం. 7 చెరువులకు నీళ్లు అందిస్తూ, గ్రౌండ్ వాటర్ పెరగాలనే ఉదేశ్యంతో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు 1 1/2 సంవత్సరాల క్రింద శాంక్షన్ చేయడం జరిగింది. దీనికి పోయిన మార్చిలో 10 వ ఫైనాన్స్ కమీషన్ లో పెట్టి అప్పుడు ఉన్న ఇరిగేషన్ మినిస్టర్ గారు దీనికి ఫౌండేషన్ వేయడం జరిగింది. టెండర్స్ కాల్ ఫర్ చేశారు. పని మొదలు కాకుండా ఒక సంవత్సరం దాటిపోయింది. ఆ ప్రాంత వాసులకు, రైతులకు నీరు అందే పరిస్థితి లేదు. ఏ కారణం చేతనో టెండర్లు పిలిచినా కూడా దాని పని స్టార్ట్ చేయడం లేదు. ఎప్పటి లోగా పూర్తి చేస్తారు అంటే ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు అంటే అసలు చేయము అని అయినా మంత్రి గారు చెప్పండి. అయిపోతుంది.

శ్రీ కె.ఇ. ప్రభాకర్:- పని చేయము అని చెప్పడం లేదు. మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో కన్ననూర్ గ్రామంలో మన్నెవాగు పైన ఈ ఆనకట్ట 166 ఎకరాలకు ప్లాన్ చేయబడింది. ఫీడ్ ఛానల్ రెండు కిలో మీటర్లు ఉండే దానిని ఎక్కువ చేయాలని, 5 కి. మీ పొడిగించాలనే ఉద్దేశ్యంతో 166 ఎకరాల నుంచి 466 ఎకరాలకు పెంచాలని టెండర్స్ పిలవడం జరిగింది. 10 వ ఆర్థిక సంఘం నిధుల నుంచి ఈ పని చేయాలని మొదట నిర్ణయించడం జరిగింది. ఆ నిధులు ల్యాప్స్ కావడం వల్ల దీనిని ఎపిఇఆర్పి లో కాని నాబార్డ్ లో కానీ చేర్చాలని ప్రభుత్వం ఆలోచన చేస్తున్నది.

శ్రీ కె. దయాకర్ రెడ్డి:- 10వ ఫైనాన్స్ కమిషన్ లో పెట్టిన మాట వాస్తవం. 2000 లో మార్చి 31 వ తేదీ నాటికి టెన్డ్ ఫైనాన్స్ కమిషన్ అయిపోయింది. అయిపోతుంది అని తెలిసి కూడా 22 న టెండర్లు పిలిచారు. ఖరారు చేశారు. ఆ తరువాత టెన్డ్ ఫైనాన్స్ కమిషన్ లో స్టార్ట్ అయిన నాటికి, టెండర్స్ అగ్రిమెంట్ అయిన నాటికి 2001 మార్చి వరకు టైమ్ ఇచ్చారు. ఇచ్చినప్పటికీ ఈ సంవత్సర కాలం అధికారులు నిర్లక్ష్యం చేసి 12 నెలల క్రితమే టెండర్స్ కాగానే, అగ్రిమెంట్ అవుతూనే ఆ డబ్బు వచ్చినా, 12 నెలలు వారికి ఎక్స్ టెన్షన్ ఇచ్చినా కూడా, ఆ పనులు కంప్లీట్ చేసుకోమని టెన్డ్ ఫైనాన్స్ కమిషన్ చెప్పినా కూడా అధికారులు ఆ ప్రాంతాన్ని నిర్లక్ష్యం చేసి దానిని స్టార్ట్ చేయకుండా ఉంచేశారు. మళ్ళీ ఇప్పుడు నాబార్డ్ లో పెడతారు అంటున్నారు. నాబార్డ్ లో పెట్టడానికి నారమ్స్ సరిపోతాయా? లేదా? ఎందుకంటే 7 చెరువులను ఫీడ్ చేస్తూ ఆ ప్రాంతంలో గ్రౌండ్ వాటర్ పెంచుతూ 7 చెరువులక్రింద ఉన్న ఆయకట్ ను స్థిరీకరించడానికి ఇంకో 400 ఎకరాలకు నీరు ఇచ్చే ఆనకట్ట. ఎపిఇఆర్పిలో పెట్టాలన్నా దానిలో కూడా ఇబ్బందులు ఉన్నాయి. దానిలో న్యూ స్కీమ్స్ తీసుకోవడానికి నీలు లేదు అంటున్నారు. ఎందుకంటే పాత ఆయకట్టు స్థిరీకరించడానికి తప్ప కొత్తగా డైవర్షన్ ఛానల్ తీసుకోవడానికి కాదనీ, కాబట్టి దీనిని ప్లాన్ లో పెట్టడానికి నీలు లేదు అంటున్నారు కాబట్టి దయచేసి ఇరిగేషన్ మంత్రి గారు ఆ ప్రాంత వాసుల మీద దయతలచండి. అప్పుడే వారు వారి పక్కనే ఉన్న పెద్ద మనుషులను కన్నల్ చేస్తున్నారు. దయచేసి ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టికి ఈ విషయం తీసుకు వచ్చి ప్లాన్ లో పెట్టి కంప్లీట్ చేసి ఆ ప్రాంత వాసులను ఆదుకోండి. కనుక దానిని ఎప్పటిలోగా పూర్తి చేస్తారో చెప్పండి.

ఉ. 9.30

పదవ ఫైనాన్సు క్రింద తీసుకున్న పనులన్నీ పూర్తి చేయడం అయిపోయింది. డబ్బుంతా వాడడం అయింది. ఇప్పుడే నాబార్డు నుంచి కాని ఎపిఇఆర్పి క్రింద తీసుకోవాలని ప్రభుత్వం ఆలోచన చేస్తుంది. హెక్టారుకు రు.74,500లు సుమారుగా రు.3.47కోట్లు వరకు అవుతుందని గౌరవ సభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను.

మేడమ్ స్పీకర్: క్వశ్చన్ నెం .240-బి(2788-పి) రేపటికి పోస్ట్ పోన్ చేయబడింది.

జీరో అవర్

డా.వై.ఎస్.రాజశేఖర్ రెడ్డి (పులివెందుల) : అధ్యక్షా, ఈ రాష్ట్రంలో అన్ని క్యాటగిరీస్ కు సంబంధించిన గ్రూప్-1,2,3,4 క్యాటగిరీలలో 39వేల ఎస్సి, ఎస్టి బ్యాక్ లాగ్ పోస్టులు గవర్నమెంట్ లో ఉన్నాయి. ఫిబ్రవరి-22, 99లో ఆ పోస్టులను ఒక సంవత్సరంలో ఫిలప్ చేస్తామని హామీ ఇచ్చింది. నౌ ఇటీజ్ మోర్ డేస్ టు ఇయర్స్ వన్ మంత్. 25 నెలల క్రితం ఇచ్చిన హామీని ఇంతవరకు నిలుపుకోలేదు. ఇది నూటికి నూరు పాళ్లు కోర్టు ధిక్కారము. కంటెస్ట్ ఆఫ్ కోర్ట్. రాజ్యాంగాన్ని ఉల్లంఘించింది. ఈ బ్యాక్ లాగ్ పోస్టులు గవర్నమెంట్ డిపార్ట్ మెంట్ లోనే కాకుండా, ఎయిడెడ్ కాలేజీలలో, ఎయిడెడ్ స్కూల్స్ లో ఉన్నాయి. క్యాండిడేట్స్ లేరనే కారణం చేతనో, మరో కారణం చేతనో అవి ఫిలప్ కావడం లేదు. ఎయిడెడ్ కాలేజీలలో 8,129

లెక్చరర్ పోస్టులుండగా రిజర్వేషన్ ప్రకారం ఎస్సీలకు 1220, ఎస్టీలకు 570 , మొత్తం కలిపి 1790 రావలసి ఉండగా 150 మంది మాత్రమే ఎయిడెడ్ కాలేజీలలో లెక్చరర్లుగా పనిచేస్తున్నారు. ప్రభుత్వం దీని గురించి పట్టించుకోవడం లేదు. 39వేల పోస్టులను భర్తీ చేయకపోవడం చాలా దారుణమైన విషయం . వార్త పేపరులో చాలా డీటెయిల్డ్గా ఒక ఆర్టికల్ వచ్చింది. ఎస్సీలకు కోట్లాది నిధులు ఎగనామమని, రాష్ట్రం దారి మళ్లించిన కేంద్రం నిధులు ఏమీ అయినవి? ఎస్సీ పైనాన్ను కార్పొరేషన్కు సంబంధించి రు.61కోట్లు పోస్ట్ మెట్రీక్ స్కాలర్షిప్స్కు సంబంధించి రు.67కోట్లు, కులాంతర వివాహాల ప్రోత్సాహకాలకు సంబంధించి రు.1.54కోట్లు, రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్కోసం కేంద్రప్రభుత్వ రు.5.2కోట్లు ఇస్తే దానిని కూడా దారి మళ్లించింది. ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వం అత్యాచార నిరోధకాలని రు.1.2కోట్లు. ఈ విధంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పెడ్యూల్డ్ కులాలకు, పెడ్యూల్డ్ తెగలను మరి చిన్న చూపు చూస్తోంది. వారికి సంబంధించి బడ్జెట్లో, ప్లాన్లో కేటాయింపులు ఏ కొంచెం కూడా ఫిలప్ కావడం లేదు. 25 సంవత్సరాల క్రితం స్టార్ట్ చేసిన పెడ్యూల్డ్ కులాల పైనాన్స్ కార్పొరేషన్ ఎందుకూ పనికి రాకుండా తయారైంది. పెడ్యూల్డ్ కులాలు, పెడ్యూల్డ్ తెగలంటే ప్రత్యేకంగా వాటిని చిన్న చూపు చూస్తుంది. వారికి రావలసిన ఉద్యోగావకాశాలు రావడం లేదు. ఎస్టీ క్యాండిడేట్లు పెడ్యూల్డ్ తెగలకు సంబంధించిన క్యాండిడేట్లు were selected as teachers even without required qualifications. ఇంతకుముందు. ఇప్పుడు అటువంటి రిలాక్సేషన్ ఇవ్వడం లేదు. ఎస్టీలకు ఇచ్చే రిలాక్సేషన్ ఎస్సీలకు ఇవ్వవలసి ఉండగా, ఎందుకివ్వలేదని అడుగుతున్నాను. ఎస్సీ, ఎస్టీలను ఎందుకు నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నారు? సంవత్సరంలో ఖాళీలన్నీ పూర్తి చేస్తామని హైకోర్టుకు వాగ్దానం చేసింది. కాని ఆ వాగ్దానాన్ని నిలబెట్టుకోలేదు. సమాధానం చెబుతారో లేదో? నోట్ చేసుకున్నాం, చేస్తామని కాకుండా సమాధానం క్యాటగారికల్గా చెప్పాలి. రాజ్యాంగాన్ని నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నారు. రాజ్యాంగం వట్ల మీరు చేయవలసిన బాధ్యతను నిర్వర్తించడం లేదు. You must come out with some sort of categorical assurance or reply. ఎప్పుడు చేస్తారనేది డెడ్లైన్ చెప్పాలి.

శ్రీమతి కె.పుష్పలీల: అధ్యక్షా, ఇది జీరో అవర్ కాబట్టి దీనికి సమాధానం ఉండదు. సభ్యులు చెప్పిన దానిని నోట్ చేసుకున్నాము. డిమాండ్పైలో మాట్లాడుతాం కాబట్టి ఎప్పుడు తప్పకుండా సమాధానం చెబుతాను.

(అంతరాయం)

మేడమ్ స్పీకర్: ఈ రోజు రెండు 304లున్నాయి. బిల్స్ ఉన్నాయి.

శ్రీమతి కె.పుష్పలీల: ఎస్సీ, ఎస్టీబ్యాక్లాగ్ పోస్టులు ఎప్పుడు ఫిలప్ చేస్తారని అడిగారు. హైకోర్టులో జడ్జిమెంట్ ఇచ్చారు. దాని ప్రకారం ఎప్పుడు చేస్తారని అడిగారు. అంతా నోట్ చేసుకున్నాను. నా ఒక్క దానికే కాకుండా అన్ని డిపార్ట్మెంట్స్ గురించి గౌరవసభ్యులు అడిగారు. వారడగిన దానికి సమాధానం అన్ని డిపార్ట్మెంట్సులో ఉన్న పూర్తి వివరాలు కావాలంటే, జీరో అవర్లో చెప్పడం కుదరదు.

(అంతరాయం)

డా.వై.ఎస్.రాజశేఖర్ రెడ్డి: అధ్యక్షా, ఇది మామూలుగా మేము చెబుతున్న విషయం కాదు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టుకు ఇచ్చిన క్యాటగారికల్ అన్యూరెన్సు. ఇప్పటికీ రెండు సంవత్సరముల నెలరోజులైంది. వారిచ్చిన ప్రకారం సంవత్సరం లోపల భర్తీ చేస్తామని వలనారు. ఇప్పటికీ వదలూడ నెలలైంది. డిపార్ట్మెంట్సుకు సంబంధించి డీటెయిల్స్ కలెక్ట్ చేస్తామంటే, వారికి నిజంగా ఎస్సీ, ఎస్టీల సంబంధించి ఏ కొంచెమైనా కన్సర్న్ ఉందా? ఫిగర్స్ను కలెక్ట్ చేసుకున్నామనే క్యాజువల్ రిస్పై ఏమిటి? ఇది ఏమాత్రం సహించరానిది. దీని గురించి ప్రత్యేకంగా అడుగుతున్నాము. ఇంత క్యాజువల్గా మాట్లాడితే ఎలా? దీని గురించి

సమాధానం చెప్పాలి. యు మస్ట్ కమ్ అవుట్ నిత్ క్యాటగారికల్ రిస్కై. ఇప్పటికి 39వేలు చేయాలి. ఇప్పటికి ఇన్ని చేశామని, బాలెన్సు నెలకో, రెండు నెలలకో చేస్తామని చెప్పండి.

శ్రీమతి కె.పుష్పలీల: గౌరవసభ్యులు చెప్పింది, చాలా సీరియస్ ఇష్యూ. సమాధానం చెప్పడానికి రెడీగా ఉన్నాము. జీరో అవర్ కాబట్టి సెవరేట్ ఫార్మ్లో వచ్చి అడగండి. సమాధానం చెప్పడానికి ప్రభుత్వవరంగా రెడీగా ఉన్నామని గౌరవసభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను.

(అంతరాయం)

ఉ.9.40

డా. వై. ఎస్.రాజశేఖర్ రెడ్డి: అధ్యక్షా, ఇది చాల ముఖ్యమైన అంశం. మంత్రిగారిని కాని ముఖ్యమంత్రిగారిని కాని ఇవ్వాళ గాని రేపు గాని స్టేట్ మెంట్ ఇవ్వమని చెప్పండి. స్టేట్ మెంట్ మీద క్లారిఫికేషన్స్ కు అవకాశం ఇవ్వండి. దీనికి అందరూ ఒప్పుకొంటారు. అందరం ఒప్పుకోవలసిందే. మనకు మళ్ళీ మళ్ళీ టైమ్ ఉండదు. మంత్రిగారి దగ్గర ఇన్ ఫర్మేషన్ ఉంటే ఇప్పుడు ఇవ్వమనండి లేదూ అంటే ఈవేళ సాయంత్రంగాని, రేపు గాని ఒక స్టేట్ మెంట్ ఇవ్వమనండి.

శ్రీమతి కె. పుష్పలీల : అధ్యక్షా, తప్పకుండా స్టేట్ మెంట్ ఇస్తాను. ఇప్పుడే అంటే కుదరదు. కొంత సమయం ఇవ్వండి.

డా. వై.ఎస్. రాజశేఖర్ రెడ్డి : ఎప్పుడు ఇస్తారు.

శ్రీమతి కె. పుష్పలీల : స్టేట్ మెంట్ రేపు యివ్వడం జరుగుతుంది

డా.వై.ఎస్.రాజశేఖర్ రెడ్డి : మంత్రిగారు ఇచ్చే స్టేట్ మెంట్ లో బ్యాక్ లాగ్ వేకన్సీల వివరాలతోబాటు కేంద్రప్రభుత్వం నుండి వచ్చే నిధులను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏ విధంగా ఖర్చు పెడుతున్నది, ఏ విధంగా డైవర్ట్ చేస్తున్నది , ఎస్.సి. కార్పొరేషన్ కు సంబంధించి నిధుల్ని ఏ విధంగా ఖర్చు చేస్తున్నదీ, అదే విధంగా వార్త పత్రికలో వచ్చిన అంశం మొదలైన విషయాల్ని కూడా స్టేట్ మెంట్ లో ఇవ్వమనండి.

మేడమ్ స్పీకర్ : రాజశేఖర్ రెడ్డిగారు కూర్చోండి. చెబుతాను. రేపు మనకు స్పెషల్ మెస్సేజ్ ఒకటి ఉంది. స్టేట్ మెంట్ ఇచ్చే విషయం గురించి ఆలోచించాలి. ఐ విల్ కాలి ఆల్ ఫ్లోర్ లీడర్స్ టు మై ఛాంబర్స్ .

శ్రీ డి.నాగేందర్ (అసిస్టెంట్) : మంత్రిగారే రేపు స్టేట్ మెంట్ ఇస్తామని చెప్పారు మేడమ్.

డా.ఆర్. రవీంద్రనాథ్ రెడ్డి (అలంపూర్) : అధ్యక్షా, నేను పవర్ పులా, సోషల్ వెల్ఫేర్ మినిస్టర్ అయిన పుష్పలీల పవర్ పులా, లేకపోతే ప్రతిరోజూ పేవర్ కట్టింగ్ చూసి దాని మీద వెంటనే స్పందించి యాక్షన్ తీసుకొంటున్న ముఖ్యమంత్రి పవర్ పులా అనే విషయం గురించి ఈనాడు చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది. వీరెవరు కాకపోతే ఎస్.సి.కార్పొరేషన్ లో పనిచేసే అసిస్టెంట్ ఇంజనీరు పవర్ పులా, లేకుంటే అతనికి సహాయం చేసే సూర్యనారాయణ , ఎస్.ఇ. పవర్ పులా లేకపోతే, అతనికి ఫ్రెండ్ లాగా ఉండే కార్పొరేషన్ ఎం .డి. పవర్ పులా అనే విషయం గురించి మీరు చెప్పాలి. అధ్యక్షా, నేను లాస్ట్ సెషన్ లో శంకర నారాయణ మీద అలిగేషన్స్ చేశాను. ఒక కంప్లయింట్ ఇచ్చాను. మీకూ ఇచ్చాను. ముఖ్యమంత్రిగారికి ఇచ్చాను. డైరెక్టర్ ఆఫ్ ఎ.సి.బి.కి. ఇచ్చాను.

అయితే ఫైల్ మాయమయింది. ఫైల్ కనబడటం లేదు. మినిస్టర్ దగ్గరకు వచ్చి ఉండవచ్చును, కాని అక్కడ కూడ కనబడటం లేదు.....

(కాంగ్రెస్ సభ్యుల నుంచి " పేమ్ పేమ్ ")

అయితే ఇందులో కొద్దిగా మేలు జరిగింది. గతంలో నేను ఇచ్చిన కంప్లయింట్లో ఈ శంకర నారాయణ యొక్క ఆస్తుల మీద, కరెన్షన్ ఛార్జెస్ మీద, అపాయింట్మెంట్ మీద కూడ ఎంక్వయిరీ చేయమని అందులో నేను కోరితే, అపాయింట్మెంట్ మీద ఇంతవరకు ఎంక్వయిరీ లేదు. రెండు సంవత్సరాల్లో రెండు కోట్ల రూ.లు సంపాదించాడు. అతని సర్వీసులను ఉపయోగించుకొని బాగుపడదామనే ఆలోచనతో మీకు కంప్లయింట్ ఇచ్చి, అసెంబ్లీలో రేయిజ్ చేశాను. అప్పుడు అతన్ని నల్గొండకు ట్రాన్స్ఫర్ చేశారు. ఆ తరువాత నల్గొండ నుండి నిజామాబాద్ కు, నిజామాబాద్ నుండి కరీంనగర్ కు, కరీంనగర్ నుండి విశాఖపట్టణానికి ట్రాన్స్ఫర్ చేశారు. మళ్ళీ మొన్న తిరిగి హైదరాబాద్ కు సేఫ్ గా ఆరు నెలల్లో వచ్చేశాడు.....

(ప్రతిపక్ష సభ్యుల నుంచి " పేమ్ పేమ్ ")

హైదరాబాద్ కు ఎస్.ఇ.కి పి.ఎ. గా వచ్చాడు. కార్పొరేషన్ లో అయితే మనకు సేఫ్ గా ఉంటుందని వచ్చేశాడు. అంతేకాకుండా అతనికి సంబంధించి రెండు సర్వీసు రిజిస్ట్రీ ఉన్నాయి. అంతేకాకుండా తాను నల్గొండ జిల్లాకు చెందినవాడినని ఫేక్ నేటివ్ సర్టిఫికేట్ సబ్మిట్ చేశాడు. వాస్తవానికి అతడు మరో జిల్లాకు చెందినవాడు. ఆ సర్టిఫికేట్ తో అతను ఉద్యోగం సంపాదించాడు. సంపాదించిన తరువాత కూడ వర్క్ ఇన్ స్పెక్టరు నుండి వెంటనే ఎ.ఇ.గా ప్రమోషన్ వచ్చింది. ఆ తరువాత ఇన్ ఛార్జ్ డి.ఇ.ఇ.గా హైదరాబాద్ లో తీసుకోవడం జరిగింది. రెండు సంవత్సరాల కాలంలో అతను రెండు కోట్ల రూపాయలు సంపాదించాడు. కనుక దీని మీద ఎంక్వయిరీ చేయించండి. ఎంక్వయిరీ చేసి అతనికి ఎన్ని ఆస్తులు ఉన్నాయో ఆరా తీయండి. అతను ఏ విధంగా రిక్రూట్ అయ్యాడు, అతనికి రెండు సర్వీసు రిజిస్ట్రీలు ఎట్లా ఉన్నాయి ఎంక్వయిరీ చేయండి. కరెన్షన్ కు వ్యతిరేకంగా పోరాడుతామని చెప్పి ముఖ్యమంత్రిగారు మరి ఇతని మీద ఎంక్వయిరీ చేయిస్తారా లేకపోతే సపోర్టు చేస్తారా ఎంక్వయిరీని బట్టి అర్థమవుతుంది. ప్రస్తుతానికి అతన్ని ఇమ్మిడియేట్ గా ట్రాన్స్ఫర్ చేయడం కాకుండా సస్పెండ్ చేయండి. ట్రాన్స్ఫర్ చేయడం అనేది పనిష్మెంట్ కాదు. ఇమ్మిడియేట్ గా అతని మీద యాక్షన్ తీసుకొంటారా లేదా మంత్రిగారు చెప్పాలి.

హైదరాబాద్ కు ఎస్.ఇ.కి పి.ఎ. గా వచ్చాడు. కార్పొరేషన్ లో అయితే మనకు సేఫ్ గా ఉంటుందని వచ్చేశాడు. అంతేకాకుండా అతనికి సంబంధించి రెండు సర్వీసు రిజిస్ట్రీ ఉన్నాయి. అంతేకాకుండా తాను నల్గొండ జిల్లాకు చెందినవాడినని ఫేక్ నేటివ్ సర్టిఫికేట్ సబ్మిట్ చేశాడు. వాస్తవానికి అతడు మరో జిల్లాకు చెందినవాడు. ఆ సర్టిఫికేట్ తో అతను ఉద్యోగం సంపాదించాడు. సంపాదించిన తరువాత కూడ వర్క్ ఇన్ స్పెక్టరు నుండి వెంటనే ఎ.ఇ.గా ప్రమోషన్ వచ్చింది. ఆ తరువాత ఇన్ ఛార్జ్ డి.ఇ.ఇ.గా హైదరాబాద్ లో తీసుకోవడం జరిగింది. రెండు సంవత్సరాల కాలంలో అతను రెండు కోట్ల రూపాయలు సంపాదించాడు. కనుక దీని మీద ఎంక్వయిరీ చేయించండి. ఎంక్వయిరీ చేసి అతనికి ఎన్ని ఆస్తులు ఉన్నాయో ఆరా తీయండి. అతను ఏ విధంగా రిక్రూట్ అయ్యాడు, అతనికి రెండు సర్వీసు రిజిస్ట్రీలు ఎట్లా ఉన్నాయి ఎంక్వయిరీ చేయండి. కరెన్షన్ కు వ్యతిరేకంగా పోరాడుతామని చెప్పి ముఖ్యమంత్రిగారు మరి ఇతని మీద ఎంక్వయిరీ చేయిస్తారా లేకపోతే సపోర్టు చేస్తారా ఎంక్వయిరీని బట్టి అర్థమవుతుంది. ప్రస్తుతానికి అతన్ని ఇమ్మిడియేట్ గా ట్రాన్స్ఫర్ చేయడం కాకుండా సస్పెండ్ చేయండి. ట్రాన్స్ఫర్ చేయడం అనేది పనిష్మెంట్ కాదు. ఇమ్మిడియేట్ గా అతని మీద యాక్షన్ తీసుకొంటారా లేదా మంత్రిగారు చెప్పాలి.

శ్రీమతి కె. పుష్పలీల : అధ్యక్షా, గౌ.సభ్యులు చెప్పింది నోట్ చేసుకొన్నానని చెప్పను. కాని ఈ విషయం గురించి ఆలోచిస్తే నా దృష్టికి కూడ వచ్చింది. పరిశీలించి, తగు చర్య తీసుకొంటాం .

SRI ASADUDDIN OWAISI: Madam Speaker, this issue pertains to the Hon'ble Minister for Municipal Administration. The road widening work, which was taken up in the Old City, has completely been stopped. I am referring to the road widening work which was started in the year 1984 and the same was stopped in the mid way. The road widening work taken up from Charminar to Falaknuma is still not been completed. I would like to remind the Hon'ble Minister that many times he has given assurance to this august House that this particular road widening work will be taken up immediately.

Secondly, there is a proposal to widen road from Liberty to Narayanguda via Himayathnagar. The proposal is to widen the road for hundred feet. More than four hundred shops were situated on that particular road and the owners have given representations to the concerned Member of Parliament and Member of Legislative Assembly for taking up road widening work with eighty feet instead of hundred feet since nearly three thousand employees are working in those four hundred and odd shops. A representation was also submitted to the concerned Minister Mr. Krishna Yadav. Since it is a burning issue, I request the Minister to accede to our request. Kindly make it eighty feet road instead of hundred feet.

శ్రీ ఎన్. ఎం.డి. ఫరూక్ : అధ్యక్షా , గౌ.సభ్యులు ఓవైసీ గారు చెప్పింది నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది. వారు చెప్పినట్లుగా చార్మినార్ నుండి ఫలక్ నుమా, అట్లాగే లిబర్టీ నుండి హిమాయత్ నగర్ వరకు రోడ్డు విస్తరణ గురించి నేను కన్సర్న్డ్ మినిస్టర్ గారితో మాట్లాడటం జరిగింది. మరొక్కసారి కన్సర్న్డ్ ఆఫీసర్స్ తో మాట్లాడి తగు చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుంది. ఫలక్ నుమా నుండి చార్మినార్ వరకు గల రోడ్డుకు సంబంధించి నేను కన్సర్న్డ్ ఎం .ఎల్.ఏ . తో మాట్లాడి ఇమ్మిడియేట్ గా యాక్షన్ తీసుకొంటాను.

ఉ. 9.50

శ్రీ నోముల సరసింహయ్య :- అధ్యక్షా, ఇది నిరుద్యోగులకు సంబంధించిన విషయం . ఎన్నికలకు ముందు ఆసద మొక్కులు మొక్కుతున్నట్లుగా, కోటి నిరుద్యోగులకు ఉద్యోగాలిస్తామని చెప్పారు. తరువాత ఎంప్లాయ్మెంట్ ఎక్స్చేంజ్ నీ, కాలేజ్ సర్వీస్ కమిషన్ ని కూడా రద్దు చేస్తామంటున్నారు. అసలు నిరుద్యోగాన్ని నిర్మూలన చేసే పరిస్థితి ఉందా? నిరుద్యోగ నిర్మూలన చేస్తాననీ, నిరుద్యోగుల సమస్యలను పరిష్కరిస్తానని ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పారు. కానీ అది జరగడం లేదు. వారు అప్పుడు వస్తుంది, యిప్పుడు వస్తుందని చెప్పారని, ఎంతో ఆశతో ఉద్యోగం వస్తుందని ఎదురు చూస్తున్న వారికి ఉద్యోగాలు రాకుండా పోయాయి. పైగా కాంట్రాక్ట్ ఉద్యోగాల సిస్టం It is against our Constitution. రాజ్యాంగానికి వ్యతిరేకమైన చర్య. ఈ కాంట్రాక్ట్ ఉద్యోగ విధానం ఎందుకు ప్రవేశపెడుతున్నారు? దీని వల్ల మీ జవాబు దారీ తనం పోతుంది. యువకులలో ఉద్యోగాల విషయంలో అభద్రతా భావం ఏర్పడి , వారిలో వైపుణ్యం లేకుండా పోతున్నది. మీరు ఈ విషయాలను ఆలోచించాలి. ఇప్పటి విధానం ఎలా వుందంటే 'కొండ నాలుకకు మందు వేస్తే వున్న నాలుక పోయింది ' అన్నట్లు. ఈ ఉద్యోగుల పరిస్థితి అలా వుంది. మీరు అమెరికాను ఆదర్శంగా తీసుకున్నారు. అక్కడి జనాభా 25 కోట్లు సుమారు వుంది. 2.2 శాతం ఉద్యోగాలు వారికి వున్నాయి. వారికి ఉద్యోగ భద్రత వుంది. వారి సర్వీసులకు రాజ్యాంగ భద్రత కల్పించబడి ఉద్యోగాలు యివ్వడం జరుగుతోంది. వారు కాంట్రాక్ట్ జీతంతో వున్న వారు కారు. భారత దేశంలో చూసినట్లయితే నిన్నటి జనాభా లెక్కల ప్రకారం 102 కోట్ల జనాభా మనది. మనకు ఉద్యోగాల శాతం 0.2 శాతం మాత్రమే వుంది. ఈ సంవత్సరం 1.5 శాతం మంది రిటైర్ అవుతున్నారు. వాళ్ల స్థానంలో భర్తీ చేసుకునే పరిస్థితి లేదు. ఈ ప్రభుత్వానికి సంబంధించి అంతవరకు నిరుద్యోగుల ఎడల సరైన ఆలోచన చేయాలి. మీ ఆలోచన చూస్తే ఉద్యోగాపకాశాలను కల్పించడానికి సిద్ధంగా వున్నట్లు లేదు.

పేదలకు రాయితీలు యిస్తున్నారు. ఉదాహరణగా రాష్ట్రం నుండి బయటకు సరకును పంపించే విషయంలో ప్రభుత్వం లిబరల్ గా వుండటం మూలంగా రూ. 75 కోట్లు ఆదాయానికి నష్టం వచ్చింది. నిరుద్యోగులకు ఉద్యోగం కల్పించడంలో

మాత్రం మీరు ఏమీ పట్టించుకోరు, ఏమీ పెట్టడం కూడా లేదు. కర్నూలు జిల్లాలో జరిగిన సంఘటన గూర్చి సేవర్ కటింగ్ మీకు చదివి వినిపిస్తాను. “ నా చావుకు సి.ఎమ్ కారణం . బిటెక్ నిరుద్యోగుల ఆత్మహత్య ”. ఈ విధంగా లక్షలాది మంది ఉద్యోగాలు లేక రోడ్డున పడుతున్నారు. ప్రభుత్వం మాత్రం ఆపద మొక్కులు మొక్కింది. నిరుద్యోగులకు మాత్రం సహకరించడం లేదు. సి.ఎమ్.ఇ.వై పేరుతో యిచ్చినటువంటి లోన్స్ కూడా మధ్యలో గ్రాండు చేయకుండా ఆపారు. ప్రభుత్వం ఈ విధంగా చేయడం చాలా అన్యాయంగా వుంది . చిత్తశుద్ధితో ప్రభుత్వం నిరుద్యోగ సమస్య పట్ల స్పందించి ఆలోచించాలని తమరి ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ సి. కృష్ణ యాదవ్ :- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన నిరుద్యోగ యువతకు సంబంధించిన విషయాన్ని నోట్ చేసుకున్నాను. తప్పకుండా చర్య తీసుకుంటాము.

శ్రీ కె.హనుమంత రావు (నూజీవీడు) :- అధ్యక్షా, అస్పైన్మెంట్ ల్యాండ్స్ విషయంలో చాలా అవకతవకలు జరుగుతున్నాయి . ఈ భూములు ఖాళీగా వున్న భూములు గానీ, ఆక్రమణ భూములలో పట్టాలు యివ్వబడినవి అయినవి గానీ, డిఫార్మ్ పట్టాలు యిచ్చిన తరువాత ల్యాండ్ వాలిడేషన్స్ కు చెందినప్పటికీ , డబ్బుకట్టిన తరువాత కూడా పాస్ పుస్తకాలు యివ్వడం లేదు. అదేకాకుండా ఇందులో చాలా ట్రాన్సాక్షన్స్ జరిగాయి. రిజిస్ట్రేషన్స్ జరిగాయి. కానీ భూమి రిజిస్ట్రేషన్ అయిన తరువాత ముగ్గురి చేతులు మారిన తరువాత కూడా ఈ డిఫార్మ్ పట్టాలు మార్చుకోవడానికి చెల్లవని రిజిస్ట్రేషన్ ఆఫీసు వారు అబ్జెక్ట్ చేయడం జరిగింది. అలాగే రెవిన్యూ డిపార్ట్మెంట్ కూడా దీనికి అడ్డుకట్ట వేసింది. ఇలా వేలాది ఎకరాల భూమి ముఖ్యంగా మెరక ప్రాంతాల భూములన్నింటిపైనా ఈ సమస్య ఉత్పన్నమయినది. యాక్ట్ 9 ఆఫ్ 77 ప్రకారం , 77 కు పూర్వం ట్రాన్సాక్షన్ జరిగినా, వాలిడేషన్ జరిగినా ఎటువంటి ట్రాన్సాక్షన్ చేయ వద్దని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. చట్ట రీత్యా కొన్ని వేలాది ఎకరాల భూమి కొనడం జరిగింది. ఈ రోజు locus standi లేకుండా కేవలం రిజిస్ట్రేషన్ పత్రం తప్ప భూమి మీద హక్కు లేదని తేలిపోయిందని మనవి చేస్తున్నాను. అదే విధంగా కాంప్లెక్స్ ల విషయంలో ఈ రోజు ఎవరయితే పాజిషన్ లో వుండి, వారి దగ్గర వాలిడేషన్ డాక్యుమెంట్స్ వున్నవారు వున్నారో, ఎవరికైతే అగ్రిమెంట్ వుందో వాళ్ళకు యివ్వాలని కోరుతున్నాను. అదేకాకుండా రికార్డ్ ఆఫ్ రైట్స్ కొరకు ప్రభుత్వం యిచ్చిన టైమును మరి కొంత కాలం పెంచినట్లయితే బాగుంటుంది. ఇంకా చాలా మంది విలేజ్ ఆఫీసర్లు మోడాఫ్ ప్రాపర్టీతో యింకా ముందుకు పోవలసి వున్నారు. తేల్చుకోవలసిన వారున్నారు. వీటిని రెగ్యులేట్ చేయాలి. ఇది తీవ్రమైన సమస్య. దీనిని దృష్టిలో పెట్టుకుని రెవెన్యూ మంత్రి గారు తక్షణ చర్య తీసుకోవాలి. ఎవరి పేరు మీద భూమి వుందో, అగ్రిమెంటు వుందో వారికి యివ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. చంద్రశేఖర్ :- అధ్యక్షా, హనుమంతరావు గారుచెప్పింది నోట్ చేసుకున్నాను.

శ్రీ ఎన్. గోపాలరావు (కొత్తూరు) :- అధ్యక్షా, మా కొత్తూరు నియోజకవర్గంలో భావని, కొత్తూరు మండలాలలో త్రాగునీరు, సాగునీరు లేక అక్కడున్న రైతులు, రైతు కూలీలు చాలా ఇబ్బందులకు గురవుతున్నారు. ఈ మండలాల్లో గత రెండు సంవత్సరాల నుంచి కూడా కరువు నిలయతాండవం చేస్తున్నది. కొద్దిపాటి వర్షాలతో అక్కడున్న రైతాంగం పరి నాట్లు వేయడం, వేశాక సరైన టైములో వర్షాలు పడకపోవడం వల్ల, ఆ పంట రైతులకు దక్కకపోవడం ప్రతి సంవత్సరం జరుగుతోంది. ఈ విధంగా అక్కడ పంటలు దెబ్బ తినడం వల్ల రైతులు, రైతు కూలీలు ఎంతో నష్టపోతున్నారు. ప్రభుత్వపరంగా ఈ రెండు మండలాలకు సంబంధించి ఏలాంటి సహాయ సహకారాలు అందలేదని మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. గత రెండు సంవత్సరాల నుంచి కూడా వర్షాలు పడక అక్కడ రైతులు ఎంతో ఇబ్బందులకు గురవుతున్నారు. నా నియోజకవర్గంలో ఏ ఒక్క మండలాన్నీ కూడా కరువు మండలంగా ప్రకటించలేదని మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. ముఖ్యంగా ఈ రెండు మండలాల్లో 39 పంటలున్నాయి. ఈ రెండు

మండలాల ప్రక్కనుంచే నది ప్రవహించడం జరుగుతున్నది. అయినప్పటికీ ఒక్క చుక్క నీరు కూడా ఈ రెండు మండలాలకు అందే పరిస్థితి లేదు.

శ్రీ పి. శ్రీనివాస రెడ్డి :- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు మూడు శాఖలకు సంబంధించిన సమస్యలను గూర్చి చెప్పారు. నాకు సంబంధించిన దానిని గూర్చి నేను నోట్ చేసుకున్నాను . తగు చర్యలు తీసుకుంటాను.

అర్జీల సమర్పణ

డా ఎమ్.వి.మైసూరా రెడ్డి (కమలాపురం) :- స్పీకర్ మేడమ్, సాగర అంటే ఉప్పర కులస్తులు 70 లక్షల మంది వున్నారు. వారికి అవసరమైన విధంగా వెల్ఫేర్ చర్యలు తీసుకోబడటం లేదనీ, వారిని కూడా ఎస్.టి. లలో చేర్చాలని కోరుతూ ఆ సంఘం వారు ఒక పిటిషనును యిచ్చారు.

(పిటిషను గౌ. సభాపతికి సమర్పించారు)

శ్రీమతి కొండా సురేఖ (శ్యాంపేట) :- మేడమ్ స్పీకర్, ఇది బుడగ, జంగాల సంఘాల వారికి సంబంధించినది . వారు వారి సమస్యలపై యిచ్చినటువంటి పిటిషను యిది. రాష్ట్రంలో వీరు 10 లక్షల మంది వుంటే మా జిల్లాలో 50 వేల మంది వున్నారు. వారికి సంబంధించిన పిటిషన్ ను తమకు పంపిస్తున్నాను.

(పిటిషను గౌ. సభాపతికి సమర్పించారు)

ఉ.10.00

శ్రీ సున్నం రాజయ్య : అధ్యక్షా, కోవరేటిన్ చట్టాన్ని అతిక్రమించి మేనేజింగ్ కమిటీని రద్దు చేయడం గురించి పిటిషన్ ఇస్తున్నాను .

(పిటిషన్ ను గౌ. సభాపతికి సమర్పించారు)

డా . జి కుతూహలమ్మ (వెపంజరి) : అధ్యక్షా, యన్టీఆర్ జలాశయం వలన ముంపుకు గురైన పెనుమూరు మండల ప్రజలు తమకు కాంపెన్సేషన్ ఇవ్వనిదానికి పిటిషన్ సమర్పిస్తున్నారు .

(పిటిషన్ ను గౌ. సభాపతికి సమర్పించారు)

శ్రీ ఆర్ పాపారావు (సిరిసిల్ల) : అధ్యక్షా, ఎన్టీఆర్ఎస్సి నుండి నార్మల్ ఉప్పుమానేరు వరకు లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ స్కీము శాంక్షన్ కోసం ఈ పిటిషన్ సమర్పిస్తున్నాను .

(పిటిషన్ ను గౌ. సభాపతికి సమర్పించారు)

ప్రకటన

అసాధికార కార్యక్రమము రద్దు గురించి

MADAM SPEAKER: I am to announce to the House that in view of the heavy business pending before the House, the Non-Official Business slated for Friday, the 30th March, 2001 is dispensed with in exercise of the powers conferred under the Assembly Rules. ప్రైవేటు బిజినెస్ లేకుండా హావీ బిజినెస్ ఉంది కాబట్టి

శ్రీ ఎన్. కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి (వాయలపాడు) : ప్రివిలేజ్ మోషన్ గురించి చెప్పండి మేడమ్ .

సభా సమక్షంలో ఉంచిన పత్రము

SRI N. INDRASENA REDDY: I am on Point of Order, Madam.

MADAM SPEAKER: What is your Point of Order?

శ్రీ ఎన్ ఇంద్రసేనా రెడ్డి (మలక్పేట) : మేడమ్ స్పీకర్, ఆంధ్రప్రదేశ్ పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషన్ ఇచ్చిన రిపోర్టు ఏదయితే ఉందో అది 1990 - 91 రిపోర్టు ఇచ్చారు . ఆసనాంతి ప్రకారం ఎప్పుడయినా అబ్సెన్స్ డిలే అయితే దానికి ప్రత్యేకించి నోట్ ఇవ్వాలి . రీజన్స్ ఇవ్వవలసి ఉండగా వారు ఏదీ ఇవ్వలేదు . రెండవది 90-91 నాటిది ఈరోజు ఇచ్చారంటే 1992 నుండి ఇప్పటివరకు ఎప్పుడు ఇస్తారు ? డిలే కావడం వలన జరిగిన నష్టం కూడా ఇందులో చెబుతున్నారు . డిలే కావడం వలన వారిమీద చర్యలు తీసుకోలేక పోయామని వారు ఇచ్చిన రిపోర్టులోనే ఉంది . ఇద్దరికి సంబంధించిన delinquency date 1969 ఉంటే date of completion of enquiry 1974 అయితే షోకాజ్ నోటీసు 1986 లోనూ ఇచ్చి కమిషన్ కు కాపీ 1991 లో ఇచ్చారు . ఎప్పుడు యాక్షన్ తీసుకుంటారు దీనిని బట్టి అర్థం అవుతోంది . ఇంకొకటి 1975 లో delinquency date ఉంటే షోకాజ్ నోటీసు 85 లో ఇచ్చి, కమిషన్ కు 1990 లో సమర్పించారు . ఈ రకంగా అవకతవకలు డిపార్ట్మెంట్ లో జరుగుతుంటే దీనిని గురించి పట్టించుకోకుండా హౌస్ కు సమర్పించవలసిన రిపోర్టు కు సంబంధించి సకాలంలో ఇస్తే ఇందులో ఉండే తప్పులు బయటపెట్టడానికి అవకాశం ఉంటుంది . దీనికి సంబంధించి సంబంధిత మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పాలని కోరుతున్నాను .

SRI P. CHANDRASEKHAR: I will inform the concerned Minister about the delay in taking action.

శ్రీ ఎన్ ఇంద్రసేనా రెడ్డి : మిగతా రిపోర్టులు ఎప్పుడు ఇస్తారో చెప్పమనండి .

శ్రీ పి చంద్రశేఖర్ : ఇప్పటినుండి రిపోర్టులు త్వరగా పెట్టమని చెబుతాను .

శ్రీ ఎన్ ఇంద్రసేనా రెడ్డి : అధ్యక్షా, ఇక్కడ రెండు విషయాలు ఉన్నాయి . డిపార్ట్మెంట్ లో ఎక్కడెక్కడ ఏమి జరుగుతుందో తెలుసుకునే హక్కు ఈ హౌస్ కు ఉంది . రిపోర్టులు మనకు ప్రతి సంవత్సరం ఇవ్వాలి . 10 సంవత్సరాల తరువాత ఈరోజు ఇచ్చారు . 10 సంవత్సరాలు ల్యాప్స్ అయింది . మిగతావాటికి ఎప్పుడు ఇస్తారంటే మంత్రిగారు

దానికి లేట్ అయినదానికి కారణం చెప్పడంలేదు . మిగతావి ఎప్పుడిస్తారు కరక్టుగా చెప్పడంలేదు . దీనికి లేట్ ఎందుకు అయిందో చెప్పమనండి . మిగతా రిపోర్టులు ఎప్పుడిస్తారో చెప్పమనండి .

శ్రీ పి . చంద్రశేఖర్ : దీనికి డిలే జరిగింది . I will find out as to what are the reasons for delay. ఇకముందు త్వరగా పెట్టమని చెబుతాను .

MADAM SPEAKER: The paper included in the Agenda is deemed to have been laid on the table of the House.

A copy of the Report of the Andhra Pradesh Public Service Commission for the period from 1st April, 1990 to 31st March, 1991 together with a Memorandum as required under Article 323(2) of the Constitution of India.

MADAM SPEAKER: The copies of the Reports of the Committees included in the Agenda are deemed to have been presented.

నివేదికల సమర్పణ

(1) ప్రభుత్వ రంగ సంస్థల సమితి

SRI A.V. SURYANARAYANA RAJU (Razole) : Sir, I beg to present: the following Reports of the Committee on Public Undertakings:

- 1) Eighth Report on Andhra Pradesh State Film Television and Theatre Development Corporation Limited (Commercial Audit Report for 1994-95) and A.P.State Financial Corporation (Commercial Audit Reports for 1994-95 & 1995-96.)
- 2) Nineth Report on A.P.State Housing Corporation Limited (Commercial Audit Reports for 1994-95 and 1995-96.)
- 3) Tenth Report on A.P.State Trading Corporation (Commercial Audit Reports for 1996-97 and 1997-98.)"

(2) అనుసూచిత వర్గముల సంక్షేమ సమితి

SRI B. RAJAIAH (Parkal) : I beg to present:

"The First Report of the Committee on Welfare of Scheduled Castes (2000-2001) on the implementation of rule of reservation for Scheduled Castes in Government Offices/Undertakings etc., and on review of implementation of Developmental Programmes and Economic Betterment schemes and other Welfare activities taken up for the benefit of Scheduled Castes."

(3) మహిళ, శిశు సంక్షేమ సమితి

Dr.G. UMA: I beg to present:

"The First Report of the Committee on Welfare of Women and Children (2000-2001)."

MADAM SPEAKER: Reports presented.

Now, I request the Ministers concerned to move their respective Demands.

2001 -2002 సంవత్సరమునకు వార్షిక ఆదాయ, వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్)

గ్రాంట్ల కొరకు అభ్యర్థన

అభ్యర్థన నెం. IX - రవాణా నిర్వహణ

అభ్యర్థన నెం. XIV - రోడ్లు, భవనాలు మరియు ఓడరేవులు

SRI B.V.MOHAN REDDY: Madam, I beg to move:

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs.25,30,39,000/- under Demand No.IX - Transport Administration."

SRI K.VIJAYARAMA RAO: Madam, I beg to move:

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs.1549,87,62,000/- under Demand No.XIV - Roads, Buildings and Ports."

MADAM SPEAKER: Demands moved. Cut motions are deemed to have been moved.

శ్రీ డి కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి : ప్రివిలేజ్ మోషన్ ఇచ్చాను అధ్యక్షా .

మేడమ్ స్పీకర్ : ఈ సెషన్ అయ్యే లోపల చెబుతాము . ఎల్లుండి చెబుతాను .

డా పి శంకర రావు : చివరి రోజు కదా అధ్యక్షా .

మేడమ్ స్పీకర్ : చివరి రోజుయితే ఏమవుతుంది ? బిజినెస్ చాలా ఎక్కువ వుంది కాబట్టి ప్రైవేటు మెంబర్స్ బిజినెస్ కూడా లేకుండా టేకప్ చేస్తున్నాము . మీరు అర్థం చేసుకోండి .

(అంతరాయం)

కిరణ్ కుమార్ రెడ్డిగారు ఏదయితే ప్రివిలేజ్ మోషన్ ఇవ్వడం జరిగిందో వారు ఇచ్చిన దానిపైన నేను హాసింగ్ మినిస్టరుగారికి పంపడం జరిగింది . వారి నుండి ఈ హౌస్ అయ్యే లోపల ...

(అంతరాయం)

మీరు కూర్చోండి .

డా పి శంకర రావు : మీరు పంపిన తరువాత చర్య తీసుకోకపోతే ఎట్లా ?

మేడమ్ స్పీకర్ : 31 వ తేదీలోపల నేను సమాధానం ఇప్పిస్తాను . నేను చెబుతున్నాను . మిగిలిన ప్రివిలేజ్ మోషన్స్ ఎగ్జామిన్ చేయవలసి ఉంది .

శ్రీ ఎన్ రఘువీరా రెడ్డి : ముఖ్యమంత్రిగారి మీద లక్ష్యయ్యగారు ప్రివిలేజ్ మోషన్ ఇచ్చారు కదా ?

MADAM SPEAKER: I have to examine it.

ఉ.10.10

(కాంగ్రెస్ సభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

మనం తొందరగా ముగించుకుందాం. మనం మన బిజినెస్ను త్వరగా ముగించుకుందామంటే మీకు నచ్చదు. మనం మన రెగ్యులర్ ఎజెండాలోకి పోవాలని వుంది. మీరందరూ సహకరిస్తే బిజినెస్ను పూర్తి చేసుకుందాము.

డా. పై.ఎస్.రాజశేఖర రెడ్డి : బేసికల్గా ప్రీవిలేజ్ నోటీస్ ఇవ్వడం అనేది మెంబర్ యొక్క రైట్. ప్రీవిలేజ్ మోషన్ ఇవ్వడం అనేది మెంబర్ యొక్క రైట్ అయినప్పుడు, దానికి సంబంధించి మీరు ఒక రూలింగ్ ఇవ్వాలి కదా.

MADAM SPEAKER: I have to examine it.

డా.పై.ఎస్.రాజశేఖర రెడ్డి : సెషన్ కూడా అయిపోతోంది కదా. ఇప్పటికే నోటీసు ఇచ్చి 20 రోజులైపోయింది. మీరు రేపు కాని, ఎల్లుండి కాని, దీనిమీద ఒక రూలింగ్ను ఇవ్వండి.

మేడమ్ స్పీకర్ : సభ్యులు ఇచ్చిన ప్రీవిలేజ్ మోషన్స్ చాలా వున్నాయి. నాల్ ఓన్లీ వన్. ఆ అన్ని ప్రీవిలేజ్ మోషన్స్ పైనా డిస్కషన్స్ అంటే అది ఎప్పుడవుతుంది? ఐ హావ్ టు ఎగ్జామిన్. ఇక కిరణ్ కుమార్ రెడ్డిగారు ఇచ్చిన ప్రీవిలేజ్ మోషన్ కు సంబంధించి, వారు కలెక్టర్ రిపోర్ట్ తో సహా ఇచ్చారు కాబట్టి I have to examine all the privilege motions and I have to call for explanations. ఈ సెషన్ లోవల వారిని అడగడం జరుగుతుంది. మిగిలిన ప్రీవిలేజ్ మోషన్స్ ను, I have to examine it.

డా.పై.ఎస్.రాజశేఖర రెడ్డి : కనీసం ఎల్లుండికల్లా అన్ని వీలైతే అన్ని చూడండి.

మేడమ్ స్పీకర్ : కిరణ్ కుమార్ రెడ్డిగారు ఇచ్చిన ప్రీవిలేజ్ మోషన్ పైన I have to examine and the remaining things also, I have to examine. Now, the Minister for Transport will move the Government Motion.

ప్రభుత్వ ప్రతిపాదన

స్టేజి క్యారియేజీలపై విధింపదగు గరిష్ట పన్ను పరిమితి గురించి

SRI B.V. MOHAN REDDY: I beg to move:

"That the draft amendment to the first schedule of the Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation Act, 1963 (Act 5 of 1963) enhancing maximum limit of tax liviable on the Stage Carriages which exceeds 100 Kms., from Rs. 1800/- to Rs. 4,000/- under item No.4 (iv) (a) as proposed in exercise of the powers conferred by Section 17 (i) as required under Section 17 (2) of the said Act."

MADAM SPEAKER: Motion moved. The question is:

"That the draft amendment to the first schedule of the Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation Act, 1963 (Act 5 of 1963) enhancing maximum limit of tax liviable on the Stage Carriages which exceeds 100 Kms., from Rs. 1800/- to Rs. 4,000/- under item No.4 (iv) (a) as proposed in exercise of the powers conferred by Section 17 (i) as required under Section 17 (2) of the said Act."

(Pause)

The motion was adopted.

MADAM SPEAKER: Now tea break for fifteen minutes.

(The House then adjourned at 10.13 a.m. for tea break.)

(సభ తిరిగి గం. 10 . 37ని. అకు సమావేశమైంది)
(డా. ఎం వి కృష్ణారావు అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు)

CHAIRMAN: Now, Statement by the Minister for Medical & Health.

వైద్య ఆరోగ్య శాఖా మంత్రి స్టేట్‌మెంట్

హాస్పిటల్ కన్సూమబుల్ మరియు సర్జికల్ ఐటమ్స్ అక్రమంగా కొనుగోలు చేస్తున్నట్లు వచ్చిన ఆరోపనల గురించి

DR.S.ARUNA: I want to make a statement on the alleged irregularities in respect of purchase of surgical items and hospital consumables raised by the Hon'ble Members on 21-3-2001.

గాయత్రి ఎంటర్ప్రైసెస్, డిస్ట్రిబ్యూటర్స్ అనే కల్పిత సంస్థ నుండి హాస్పిటల్ కన్సూమబుల్స్, సర్జికల్ ఐటమ్‌లను అక్రమంగా కొనుగోలు చేస్తున్నట్లు ఆరోపన 21.03.2001 తేదీన ఒక తెలుగు దినపత్రికలో ఒక వార్త ప్రచురితమయింది. అందులో ఈ క్రింది ఆరోపణలు చేశారు.

“ ఈ సంస్థకు విజయవాడ గాంధీనగర్, గరికివారి వీధి, ఇంటి నెం 26-7-8 లో ఒకటి, హైదరాబాదు మలక్‌పేట ఆంధ్రాబ్యాంకు కాలనీలోని ప్లాట్ నెం 33 లో మరొక హెడ్ క్వార్టర్లు వున్నాయి. కార్పొరేటు ఆసుపత్రులు వాడి తిరిగి ప్యాక్ చేసి సరఫరా చేసినట్టి కత్తెరలు, ఆర్థిలరీ ఫోర్‌సెప్స్, ఐ వి సెట్లు, ఇతర సర్జికల్ పరికరాలు వంటి హాస్పిటల్ కన్సూమబుల్స్‌ను రాష్ట్రంలోని అన్ని డిఎం అండ్ హెచ్ ఓ కొనుగోలు చేశాయని ఆరోపించడమయింది. మెనర్స్ గాయత్రి ఎంటర్ప్రైసెస్ విజయవాడ, 1987 రేటు కాంట్రాక్టు సంస్థలలో ఒకటి. రెండు సంవత్సరాల తరువాత అంటే 1990 లో ఈ సంస్థ 1987 లోని పాతరేట్లకే సరఫరా చేయగలమని ఆరోగ్య శాఖ డైరెక్టరుకు ఒక లేఖ రాశారు. ఒక్కొక్క పిహెచ్‌సి కి 15 నుండి 20 కత్తెరలు, ఆర్థిలరీ ఫోర్‌సెప్స్ అవసరమై ఉండగా ఒక్కొక్క పిహెచ్‌సికి సగటున 100 నుండి 150 కత్తెరలు, ఆర్థిలరీ ఫోర్‌సెప్స్ కోసం ఆర్డర్లు ఇచ్చారు. వారి వద్ద నిల్వలు ఉన్నప్పటికీ డిఎం అండ్ హెచ్ వోలు పిహెచ్‌సి లకు బలవంతంగా స్టాకులను సరఫరా చేశారు. ఈ కొనుగోలు వ్యవహారంలో రాష్ట్రంలోని అన్ని డిఎం అండ్ హెచ్ వోలు రు 20 నుండి 30 కోట్ల విలువచేసే అనవసరమైన నకిలీ సామగ్రిని కొనుగోలు చేశాయి. ఎసిబి ఈ విషయంలో విచారణ ప్రారంభించినప్పటికీ ఉన్నతస్థాయిలో జోక్యం కల్పించుకున్న కారణంగా ఈ పూర్తి వ్యవహారం మరుగున పడిపోయింది. ”

ఉ. 10.40

ఔషధాలు, కొన్ని సర్జికల్ పరికరాలు కొనుగోలు విషయంలో వివిధ అక్రమాలు జరిగినట్లు తెలవగానే వైద్య ఆరోగ్య శాఖలో నిధుల దుర్వినియోగం అక్రమాల విషయమై దర్యాప్తు చేయవలసిందిగా ముఖ్యమంత్రి కార్యాలయం లేఖ నెం. 08375/సిఎంపి/2000, తేది.6-9-2000 ద్వారా ఎసిబికి ఆదేశాలను జారీ చేయడమయింది. ఎసిబి రహస్యంగా విచారణ జరిపి ఎంపిక చేసిన తొమ్మిది డిఎం అండ్ హెచ్ ఓ కార్యాలయాలపై 11-9-2000 తేదీన ఎఫ్‌హెచ్ ఎంహెచ్ ఒడిసి కార్యాలయంపైన విధి డిస్ట్రిబ్యూటర్లు, ఏజన్సీల కార్యాలయాలపై మెరుపు దాడులను నిర్వహించింది. ఎసిబి తొమ్మిది జిల్లాలు అంటే అదిలాబాదు, నిజామాబాదు, మెదక్, అనంతపురం, ప్రకాశం, కృష్ణా, శ్రీకాకుళం, విశాఖపట్టణం, విజయనగరం ల విషయంలో 4-1-2000 తేదీన ప్రభుత్వానికి ఒక ప్రాథమిక నివేదికను సమర్పించింది. ఎసిబి ఫర్ములు, డిస్ట్రిబ్యూటర్లపైన, ఈ కేసులో ప్రమేయమున్న 47 మంది అధికారులపైన కేసులను నమోదు చేసింది. దర్యాప్తు కొనసాగుతున్నది. ఇతర జిల్లాల విషయంలో ఎసిబి నుండి నివేదికలు అందవలసి వున్నాయి. ఎసిబి నుండి తుది నివేదిక అందిన మీదట ఈ కేసుతో ప్రమేయమున్న వ్యక్తులు, ఫర్ములపై కఠిన చర్య తీసుకో వడమవుతుంది.

4-12-2000 తేదీన ఎసిబి నుండి ప్రాథమిక నివేదిక అందిన వెంటనే ముఖ్యమంత్రి కార్యాలయం ప్రస్తుత విధానంపైన లోపాలను తొలగించడానికి వీలుగా శాఖకు 6-12-2000 తేదీన వివిధ మార్గదర్శక సూత్రాలు, చర్యలను సూచించింది. అవి--

1. సమర్థ సభ్యులతోగల ఒక కమిటీ ద్వారా డిఎం అండ్ హెచ్ఓలు చేస్తున్న సేకరణ, కొనుగోళ్ల పూర్తి విధానాన్ని వెంటనే సమీక్షించాల్సిన అవసరం వుంది.
2. పరిస్థితులు, ప్రాంతాలను ఆధారముగా చేసుకొని ప్రతి పిహెచ్సి కి అవసరాల ప్రాతిపదికన జిల్లా స్థాయిలో కొనుగోళ్లు జరగాలి.
3. జిల్లా స్థాయిలో పర్యేజీ కమిటీ/ప్రాక్యూర్మెంటు కమిటీలను ఏర్పాటు చేయాలి. ఈ కమిటీలో రీజనల్ డైరెక్టరు అధ్యక్షతన డిఎం అండ్ హెచ్ఓ, ఆశుపత్రి జిల్లా కో-ఆర్డినేటరు/ బోధన ఆసుపత్రి సర్వీసు సూపరింటెండెంటు, సర్జన్, గైనకాలజిస్టు సభ్యులుగా వుంటారు.
4. పెద్ద మొత్తాలలో కొనుగోలు చేసేటప్పుడు 23-3-2000 తేదీ ఆరోగ్య, వైద్య, కుటుంబ నియంత్రణ శాఖ ఎం.ఎస్. నెం. 378, జీ.ఓ. ననుసరించి వెంటనే జిల్లా స్థాయి సాంకేతిక కమిటీలను ఏర్పాటు చేయాలి. ఈ కమిటీలో జిల్లా డ్రగ్ ఇన్స్పెక్టరు కూడా ఒక సభ్యుడిగా ఉండాలి. పర్యేజీ ఆర్డరు, ఇన్వాయిస్లో కొనుగోలు చేసే ఐటమ్ స్వభావం, వంటి వాటి వివరాల సుస్పికిషన్లను తప్పని సరిగా పొందుపరచాలి.
5. కల్పిత సంస్థ అయిన మెసర్స్ గాయత్రి ఎంటర్ప్రైజెస్ విజయవాడ వారికి ఆరోగ్య శాఖ డైరెక్టరు 27-6-1987 తేదీ షెడ్యూలు నెం. CHP-ii/0094/87, 9-5-1990 తేదీ గల RC NO.21901/F.P.S.A/90 ద్వారా 1987 లో కుదుర్చుకొన్న రేటు కాంట్రాక్టు చెల్లుబాటును వెంటనే రద్దు పరచాలి.
6. వెంటనే అవసరమయ్యే పరికరాలను కొనుగోలు చేయడానికి రేటు కాంట్రాక్టు కమిటీ పార్ట్ టెండరును పిలవవచ్చును.
7. PHC లలో అవసరంకాగల ఐటమ్లను కొనుగోలు చేయడానికి రాష్ట్ర స్థాయిలో కేంద్రీకృత రాష్ట్ర స్థాయి కొనుగోలు విధానాన్ని పరిశీలించవచ్చును.
8. సర్టికల్, మెడికల్ సామాగ్రికి సంబంధించిన SSI Units తో రేటు కాంట్రాక్టు, సంబంధిత ఏర్పాట్లను పరిశ్రమలశాఖ కమీషనరు తక్షణమే భౌతికంగా తనిఖీ చేయాలి. పరిశ్రమలు, డ్రగ్ కంట్రోలు అధారిటీ ఈ యూనిట్ల నియత కాలిక తనిఖీలను చేసేటట్లు చూడాలి.. ఏవేని కల్పితమైన నందిగ్గమైన రేటు కాంట్రాక్టులు ఉన్నట్లయితే బాధ్యతలను నిర్ణయించాలి.
9. DM & HO ల కార్యాలయాలను తరచు తనిఖీలు పర్యవేక్షణలు చేసేటట్లు ఆరోగ్యశాఖ అధికారి చూడాలి.
10. రేటు కాంట్రాక్టు కమిటీ పొరుగు రాష్ట్రాలలో ప్రస్తుతం ఉన్న రేటు కాంట్రాక్టును, అంతే కాకుండా మార్కెటులో పాల్గొన్న వారు ఇచ్చిన రేట్లను కూడా పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి. యాంటిబయోటిక్ డ్రగ్ ను ఉత్పత్తి చేస్తున్న ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలతో విడివిడిగా చర్చలు జరపాలి. ఔషధాల బ్యాచిపై విశ్లేషణ నివేదికలు ఇవ్వవలసిందిగా P.S.U. లను కోరాలి. డ్రగ్ కంట్రోల్ అధారిటీ టిక్కిల్ మరియు ఆర్థిక పరమైన బిడ్లను నిర్ధారించే నిమిత్తం సబంధం కలిగి ఉండాలి.
11. బడ్జెటు కేటాయింపును హేతుబద్ధం చేసి, శాఖీయ పద్ధుల నుండి వాస్తవ అవసరాలను నిర్ధారించిన తర్వాత మాత్రమే అవసరాన్ని బట్టి కేటాయింపు చేయాలి.

6-12-2000 తేదీన ముఖ్యమంత్రి కార్యాలయం నుండి ఆదేశాలు అందిన వెంటనే, ఔషధాలు, కన్సంమబుల్స్ సేకరణ, పంపిణీ విధానాలను క్రమబద్ధం చేయడానికి ఈ శాఖ చర్యలను తీసుకున్నది. W. & H.O. సిఫారసు చేసిన విధంగా కేంద్ర ఘృత్తుం జాతీయ అత్యవసరం ఔషధాల జాబితాను జారీ చేస్తుంది. దాని ఆధారంగా, రాష్ట్రంలోని అన్ని ఆసుపత్రులు, ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాల నిమిత్తం ఔషధాల జాబితాను హేతుబద్ధం చేయడమవుతున్నది ఈ జాబితా ప్రకారం అన్ని వైద్య సంస్థల అవసరాన్ని 279 ఔషధాలకు మాత్రమే హేతుబద్ధం చేయడమయింది.

ప్రస్తుతం, వార్తా పత్రికల దారా విస్తృత ప్రచారం ఇస్తూ టెండరును పిలవడం ద్వారా ఔషధాలు, కన్సంమబుల్స్ కొనుగోలు చేయడం జరుగుతున్నది. రేటు కాంట్రాక్టు కమిటీ అతి తక్కువ బిడ్లను ఖరారు చేసే ముందు, టెక్నికలు బిడ్లను పరిశీలిస్తుంది. ఔషధ నియంత్రణ పరిపాలన ఇన్స్పెక్టరు జనరలు కూడా కమిటీలో ఉన్నారు. ప్రస్తుతం సెంట్రల్ టు కాంట్రాక్టు కమిటీ ఔషధాలు అవసరాలను 80 శాతం మేరకు రేటు కాంట్రాక్టు రేటును ఖరారు చేస్తుంది. మిగిలిన 20 శాతాన్ని బోధన ఆసుపత్రులు, సూపరింటెండెంట్లకు వదిలి వేయడమయినది. జిల్లా విషయంలో DM&HO 10 శాతం మేరకు మరియు, సంబంధిత వైద్య సంస్థల పాసు పుస్తకాలలో లభ్యంగా వున్న మొత్తాలను ఆధారంగా చెసుకొని పూర్తిఔషధాలను విడుదల చేయడం జరుగుతున్నది.

ఆరోగ్య, వైద్య, కుటుంబ సంక్షేమ శాఖ కార్యదర్శి, ఔషధ నియంత్రణ పరిపాలక ఐ.జి. విషయానంతటినీ క్షుణ్ణంగా పరిశీలించిన తరువాత, 207 ఔషధాలకు సంబంధించి బిడ్లను తిరస్కరించారు. ప్రపంచ బ్యాంకు టెండరు షరతులను అధికంగా చేర్చిన తరువాత టెండర్లను తిరిగి పిలవడం జరుగుతున్నది. అంతేకాకుండా, ఔషధాల సేకరణ విధానంలో మెరుగుదల కోసం చేసిన సలహాలను దృష్టిలో ఉంచుకొని, రాష్ట్రస్థాయి రేటు కాంట్రాక్టు కమిటీ ద్వారా 90 శాతం ఔషధాలను కొనుగోలు చేయడానికై ఆదేశాలను జారీ చేయడం జరుగుతున్నది. 10 శాతం మాత్రమే సూపరింటెండెంట్లు, DM&HO లకు విడిచిపెట్టడమవుతుంది. ఈ 10 శాతం లోకూడా, జాబితాలోని మందులను అధికార్లు కొనుగోలు చేస్తారు. బిడ్లను ఖరారు చేసేటప్పుడు, అతి తక్కువగా టెండరు వేసిన సంస్థలతో సంప్రదింపుల సమయంలో పొరుగు రాష్ట్రాలలోని ఆర్.సి. రెట్లను, బహిరంగ మార్కెటులో అమలులో ఉన్న రేట్లను కూడా పరిగణలోనికి తీసుకోవాలి. ఆరోగ్య, వైద్య, కుటుంబ సంక్షేమ శాఖ కార్యదర్శి అధ్యక్షులుగా, రాష్ట్రస్థాయి రేటు కాంట్రాక్టు కమిటీని పునర్నిర్వహించడం జరుగుతున్నది. ఔషధాల ఆన్లైన్ సేకరణను ప్రవేశపెట్టి అవకాశాన్ని కూడా పరిశీలించడమవుతున్నది.

తదుపరి ఉత్తర్వులు జారీ అయ్యేంతవరకు పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా, పాలకొల్లులోని మెసర్స్ గాయత్రి ఎంట్రప్రైజెస్, మెసర్స్ విజయ ఎంటర్ప్రైజెస్, మెసర్స్ చైతన్య సర్టికల్స్, నల్గొండ జిల్లాకు చెందిన అన్నపూర్ణ ఎంట్రప్రైజెస్, స్నోహైన్ ఇండస్ట్రీలకు చెందిన బిల్లుల చెల్లింపులను నిలిపి వేయాల్సినదిగా ఆరోగ్యశాఖ డైరెక్టరు ఇదివరకే DM&HO లు, జిల్లా ట్రెజరీ అధికార్లందరికీ ఆదేశాలు జారీ చేశారు. ఈ సంస్థల నుండి ఏ రకమైన కొనుగోళ్లను చయరాదని ఏమైనా ఆర్డర్స్ ఇచ్చినట్లయితే అవి రద్దయినట్లుగా పరిగణించాల్సినదిగా కూడా ఆయన ఆదేశాలు జారీ చేశారు. అంతేగాక, రాష్ట్రస్థాయి సాంకేతిక సంఘం, జిల్లా స్థాయిలో చేసిన కొనుగోళ్లనింటిపైన వాటి నాణ్యత, ధర విషయమై తనిఖీ నిర్వహించి, వారు సంతృప్తిని వ్యక్తపరిచే నివేదిక అందిన మీదట మాత్రమే చెల్లింపులు చేయాలి.

ACB నుండి తుది నివేదిక అందిన వెంటనే, ఫర్ములు, పంపిణీదార్లు, ఏజెంట్లు, సంబంధిత అధికార్లందరిపైనా కఠిన చర్య తీసుకొనడం జరుగుతుంది.

ఉ.11.00

మెడికల్ అండ్ హెల్త్ డిపార్టుమెంటు ఈ సమాజంయొక్క హెల్త్ ఏమోగాని ఈ డిపార్టుమెంటు హెల్త్ అనలే బాగాలేదు. ముందు దానిని బాగు చేయవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉన్నది. నేను ఇన్‌షియల్ ఈ విషయాన్ని మాట్లాడం జరిగింది. మంత్రిగారు యాక్షన్ తీసుకుంటామని అన్నారు. ఈ ఆఫీసులో జరిగేటటువంటి దాని విషయంలో మంత్రిగారు ఏమైనా యాక్షన్ తీసుకున్నారా? పేషెంట్ వచ్చింది వాస్తవం. ముఖ్యమంత్రిగారు ఎసిబి ఎంక్వైరీ వేశారు. 47 మంది ఆఫీసర్లు మీద, 9 మంది డిఎంహెచ్‌ఓ ఆఫీసర్లు మీద ఇంకా 38 మంది ఇన్‌వాల్వ్ అయినారని ఫ్రీలిమినరీ రిపోర్టులో ఇచ్చారు. వాళ్ళను ఏమైన సస్పెండు చేశారా? ఇప్పుడు వాళ్ళ ఎక్కడ ఉన్నారు. అదే ప్లేన్‌లో ఉన్నట్లయితే ఏమైన న్యాయం జరుగుతుందా? డ్రగ్స్ విషయంలో హైద్రాబాద్ ప్రపంచ మార్కెటులో ముఖ్యమైన స్థావరం అని చెప్పి మనం అనుకుంటున్నాము. ఆ డిపార్టుమెంటును ప్రక్షాళన చేయడానికి ఈ ప్రభుత్వం చేపట్టిన చర్యలు ఏమిటి? మలక్‌పేటలో ఫ్యాక్టరీ ఉన్నట్లు చెబుతున్నారు. ఇంతవరకు అటువంటి ఫ్యాక్టరీ ఉన్నట్లు లేదు. వేరే ఫ్యాక్టరీస్ మందులు తీసుకొనివచ్చి వాళ్ళ పేర్లు మీదనే అమ్ముతున్నారని ఇంతకు ముందు ఉన్నటువంటి సమాచారం. ఇది ఒక్కటి కాదు. ఇటువంటివి 12 ఫర్మ్స్ వేరే ఉన్నాయి. అడ్డన్లు మాత్రం హైద్రాబాద్ సిటీలో ఉన్నాయి మలక్‌పేటలో కొన్ని ఉన్నాయి. వాటియొక్క మంచిచెడులు కాని వాటి అడ్డన్లు కాని ఎక్కడ కనిపించడం లేదు. ముందుగా వీటి అన్నీటి మీద యాక్షన్ తీసుకోవాలి ఇంతకు ముందు చెప్పిన దాని మీద ఏమి యాక్షన్ తీసుకున్నారు. మంత్రిగారు చెబితే నేను మళ్ళీ సప్లమెంటరీ అడుగుతాను.

చైర్మన్: ఇండ్రసేనారెడ్డిగారూ, మళ్ళీ, మళ్ళీ అడగడానికి టైము లేదు.

డా.ఎన్. అరుణ: అధ్యక్షా, డిఎంహెచ్‌ఓల మీద 49 మంది అధికారుల మీద అలిగేషన్స్ ఉన్నాయి ఎసిబి ఫైనల్ రిపోర్టు రాగానే వారి మీద కఠిన చర్యలు తీసుకోడానికి మేము రెడిగా ఉన్నాము. అలాగే మెసర్స్ గాయత్రి ఎంటర్ప్రైజెస్, మెసర్స్ విజయ ఎంటర్ ప్రైజెస్, మెసర్స్ చైతన్య సర్టికల్స్ ఇవి అన్నీ కూడా స్టాపు చేయడం జరిగింది.

శ్రీ ఎన్.ఇండ్రసేనారెడ్డి: అధ్యక్షా, మన దగ్గర ఆంధ్రప్రదేశ్ వల్లెక్ సర్వీస్ కమిషన్ రిపోర్టు ఉన్నది. మొదలు యాక్షన్ తీసుకోమని 20 సంవత్సరాలు అయినది. వాళ్ళ మీద యాక్షన్ తీసుకోలేదని ఆ రిపోర్టులో రాసివుంది. క్లాసిక్ ఎగ్జాంపుల్స్ రిపోర్టులో 3 చెప్పారు. ఇంకా 20 సంవత్సరాల దాకా ఫైనల్ రిపోర్టు రాదు. అల్టిమేటమ్ గా వాళ్ళ అక్కడనే వుంటారు. డిపార్టుమెంటును సర్వ నాశనం అయిపోయే దాకా వాళ్ళ అక్కడనే ఉంటారు. అట్లానే చేస్తువుంటారు. ఫ్రీలిమినరీ రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత వాళ్ళ మీద యాక్షన్ తీసుకోడానికి ఏమైనది?

శ్రీ ఎన్.చంద్రబాబునాయుడు: అధ్యక్షా, మొదట నాకు పిటిషన్ వస్తే దానిపైన ఎంక్వైరీకి నేనే పంపించాను. ఆ వివరాలు అన్నీ కూడా ఇచ్చాము. నేను హౌస్‌లోకి వచ్చేటప్పుడు ఎసిబి డైరెక్టరుతో డిస్‌కస్ చేశాను. ఇది స్ట్రీమ్ లైన్ చేయడం కోసం తమిళనాడులో ఒక కార్పొరేషన్ పెట్టి ఆ విధంగా మొత్తం మెడిసిన్స్ ప్రొక్యూర్ చేశారు. తమిళనాడుతో కంపెర్ చేసినప్పుడు మిగిలిన వాటిని కాని చూస్తే చాలా ఎక్కువ రేటుకు ప్రొక్యూర్ చేశారని చెప్పి ఎసిబి ఫ్రీలిమినరీ రిపోర్టు ఇచ్చారు. ఫైనల్ రిపోర్టు వరకు వైయిబ్ చేసే సమస్య లేదు. ఎవరైతే ఇన్‌వాల్వ్ అయినారో వారి అందరి పైన చాలా కఠినంగా యాక్షన్ తీసుకుంటాము. నేను యాక్షన్ తీసుకొన్న తరువాతనే పేషెంట్ వచ్చింది దోషులు ఎవరెవరు ఉన్నారో వాళ్ళను పదిలిపెట్టే సమస్య లేదు. తప్పకుండా యాక్షన్ తీసుకుంటామని మీకు తెలియచేసుకుంటున్నాను. యాక్షన్ తీసుకొన్న తరువాత ఆ రిపోర్టు హౌస్‌లో పెడతాము. మీరు చర్చించండి.

శ్రీ డి.నాగేందర్: అధ్యక్షా, మంత్రిగారు ఇచ్చిన రిపోర్టులో పేరా 2లో it is like this: 'That the ACB had started the enquiry and for some reason due to interference at the high level the whole issue had been stalled'.

ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి వచ్చిన మాట వాస్తవం . ఎల్ డి సీమ్ టైమ్ మాకు సమాచారం వచ్చింది. ముఖ్యమంత్రిగారికి ఎక్సెక్యూటివ్ పవర్స్ ఉంటాయి కాబట్టి ఎంక్వైరీ కండక్టు చేయమని చెప్పారు. వారు చేసిన దానికి మేము తప్పు పట్టడం లేదు. బోగస్ కంపెనీలను డిఎంహెచ్ఎల్ఎం ఎంకరేజ్ చేస్తున్నారు. What action you are going to take against such Officers since this is an important issue? పోయిన సారి ఈనాడు పేపర్లో చూశాను ఒక ఆసుపత్రిలో ఇన్జెక్షన్స్ అన్నీ కూడా వాడినటువంటివి వస్తున్నాయని చెప్పి వచ్చింది. దానివలన ఎంతో మంది అనారోగ్యానికి గురవుతున్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు రియాక్ట్ అయి చెప్పాలని కోరుతున్నాను. It is concerned to everybody. I hope the Chief Minister will tell.

SRI ASADUDDIN OWAISI: I would like to know from the Hon'ble Minister for Medical and Health as to what action is taken because the allegation has come in the Newspapers. It claims that Rs.20 to 30 crores worth unnecessary material is purchased. Is it right or wrong? What is the amount of money that you have paid for purchase of medical equipment from Gayathri Industries? How much amount you have paid in total? The Hon'ble Chief Minister has said that he talked to ACB officers. But, the whereabouts of R.S.Prasad are not known. To whom the money is paid? Now, you have come to know that it is a fictitious firm. Who has taken the money on their behalf because the Government know as they have issued the cheques. Regarding purchase of anti-biotics there is a specific G.O that they should be purchased from Public Sector Undertakings like IDPL. But, the middlemen are playing the game. From Ghaziabad in Uttar Pradesh the material is purchased.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు: అధ్యక్షా, ఇప్పుడు నాగేందర్, ఓవైసీ వారు సిబిఐ ఎంక్వైరీకావాలని అంటున్నారు. నేను యాక్షన్ తీసుకొన్న తరువాత పేపర్లోవస్తే మళ్ళీ సిబిఐ ఎంక్వైరీ అంటున్నారు నాకు అర్థం కావడం లేదు. నేను ఎసిబి ఎంక్వైరీ పెట్టిన తరువాతనే పేపర్లో వచ్చింది. ప్రభుత్వం ఒకసారి మళ్ళీ ఫైలు పెడితే చాలా స్టబ్బర్స్ గా రాశాను. తప్పుకుండా అందరి మీద యాక్షన్ తీసుకుంటాను. డిఎంహెచ్ఎల్ఎం వదిలిపెట్టే సమస్య లేదు. లీగల్ గా ఎంతవరకు యాక్షన్ తీసుకోవచ్చునో తీసుకుంటాము. అవసరం అయితే డిన్మిస్ చేయడం కాని డిస్మిస్సరీ యాక్షన్ తీసుకోవడం అన్నీ చర్యలు తీసుకుంటామని మీకు తెలియచేసుకుంటున్నాను. మళ్ళీ ఇదే హౌస్ ఇన్ ఫరమేషన్ పెడతాను మీరు చర్చించండి ఎలాంటి చర్య అయిన తీసుకోడానికి మేము సిద్ధంగా ఉన్నామని మీకు తెలియచేసుకుంటున్నాను.

CHAIRMAN: Another statement by Hon'ble chief Minister

ముఖ్యమంత్రి స్టేట్ మెంట్ జంటనగరాలలో త్రాగునీటి సరఫరా గురించి

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు: అధ్యక్షా, హైదరాబాద్ డ్రింకింగ్ వాటర్ గురించి నోట్ అందరికీ సర్క్యూలేట్ చేశాము. సాయంత్రం చర్చ అనుకొని నోట్ సర్క్యూలేట్ చేయడం జరిగింది. దాంట్లో కొన్ని ఫ్యాక్టుస్ చెప్పిన తరువాత డౌటు , కాలిఫికేషన్స్ , గౌరవ సభ్యులు అడగవచ్చునని మీకు తెలియచేసుకొంటున్నాను. నిన్న సాయంత్రం ఆల్ పార్టీ ఫ్లోర్ లీడర్స్ తో మీటింగ్ పెట్టుకున్నాము. మీటింగ్ లో ఈ విషయాలు చర్చించిన తరువాత ఇప్పుడు ఈ నోట్ సర్క్యూలేట్ చేశాము. ఈ రోజు హైదరాబాద్ లో ఎన్నో రోజుల నుంచి శాశ్వతంగా డ్రింకింగ్ వాటర్ సమస్య పరిష్కారం చేయడం కోసం ప్రపోజల్ పెండింగ్ లో ఉన్నది.

2000 సంవత్సరంనాటికి హైదరాబాదు, సరౌండింగ్ మునిసిపాలిటీల్లో సుమారు 6.05 మిలియన్ల జనాభా ఉన్నారు. వీరందరికీ 90 లీటర్ల చొప్పున నీరు ఇవ్వాలంటే సుమారు 200 ఎమ్.జి.డి. కావాలి. ఎమ్.జి.డి. అంటే మిలియన్ గ్యాలన్స్ వర్ డే అని అర్థం. 17 ఎమ్.జి.డి.లు ఒక సంవత్సరానికి 1 టి.ఎం.సి. అవుతుంది. హైదరాబాదుకు 200 ఎమ్.జి.డి. నీరు సరఫరా చేసినట్లయితే సుమారు 60 లక్షల మంది జనాభాకు ఆ నీరు సరిపోయే అవకాశం ఉన్నది. ఈనాడు 170 ఎమ్.జి.డి.ల నీటి ఎవైలబిలిటీ ఉన్నది. ఉస్మాన్సాగర్ రిజర్వాయర్ నుండి 25 ఎం.జి.డి.లు, హిమాయత్ సాగర్ రిజర్వాయర్ నుండి 15 ఎం.జి.డి.లు, మంజీరా బ్యారేజ్ నుండి 45 ఎం.జి.డి.లు, సింగూరు రిజర్వాయర్ నుండి 60 ఎం.జి.డి.లు, గ్రౌండ్ వాటర్ అనగా బోర్లు మొదలైనవి వేసుకోవటం ద్వారా 25 ఎమ్.జి.డి.లు, మొత్తం కలిపి 170 ఎం.జి.డి.ల నీరు ప్రస్తుతం లభ్యమవుతున్నది. అనగా ఇంకా 30 ఎం.జి.డి.ల షార్ట్ ఫాల్ ఉన్నది. నగరంలో నానాటికీ జనాభా పెరుగుతున్నది. నగరానికి మైగ్రేట్ అయి వచ్చే వారి సంఖ్య పెరిగిపోతున్నది. రాబోయే రోజుల్లో 2001 సంవత్సరానికి 230 ఎం.జి.డి.లు, 2006 సంవత్సరానికి 290 ఎం.జి.డి.లు, 2021 సంవత్సరానికి 400 ఎం.జి.డి.ల నీటి అవసరాలు ఉన్నాయి. షార్ట్ టర్మ్ గా ఏమిచేయాలి, శాశ్వతంగా ఏమిచేయాలి అని ఆలోచిస్తున్నాము. ప్రస్తుతానికి మంజీరా బ్యారేజ్, సింగూరు రిజర్వాయర్ లో నీటిని మనం పూర్తిగా ఉపయోగించుకోవటంలేదు. మంజీరా బ్యారేజ్ ద్వారా మనం 51 ఎం.జి.డి.ల నీటిని ఉపయోగించుకోవటానికి అవకాశం ఉండగా ప్రస్తుతం 45 ఎం.జి.డి.లు మాత్రమే ఉపయోగించుకుంటున్నాము. బ్యాలెన్స్ 6 ఎం.జి.డి.ల నీటిని మనం వాడుకోవచ్చు. సింగూరు రిజర్వాయర్ నుండి 68 ఎం.జి.డి.లు ఉపయోగించుకోవటానికి అవకాశం ఉండగా 60 ఎం.జి.డి.లు మాత్రమే ప్రస్తుతం ఉపయోగించుకుంటున్నాము. 8 ఎం.జి.డి.లు అదనంగా మనం వాడుకోవటానికి అవకాశం ఉన్నది. ఈ రెండు ప్రాజెక్ట్ లకుగాను 119 ఎం.జి.డి.లు వాడుకోవటానికి అవకాశం ఉండగా ప్రస్తుతం 105 ఎం.జి.డి.లు మాత్రమే మనం వాడుకుంటున్నాము. 14 ఎం.జి.డి.లు మనం అదనంగా వాడుకునే అవకాశం ఉన్నది. ఇన్ని రోజులుగా పూర్తి స్థాయిలో మనం వాడుకోలేకపోవటానికి పైప్ లైన్స్ సరిగా లేకపోవటం, ట్రీట్ మెంట్ ప్లాంట్ సరిగా లేకపోవటం వంటి కారణాలు అనేకం ఉన్నాయి. హడ్కో ద్వారా రూ.150 కోట్లు లోన్ తీసుకుంటున్నాము. లోన్ శాంక్షన్ అయినది. ఇందులో రూ.120 కోట్లు హడ్కో ఇస్తుండగా మిగిలిన రూ.30 కోట్లు మెట్రో వాటర్ వర్క్స్ వారు పెట్టుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఆవిధంగా రూ.150 కోట్లు ఖర్చుచేయటం ద్వారా ఇమ్మీడియేట్ గా ఆ 14 ఎం.జి.డి.ల నీటిని వాడుకోవటానికి అవకాశం ఉన్నది. పైప్ లైన్స్ ట్రబ్బుల్లు జరిచేసి, లీకేజెస్ ను అరికట్టి, ట్రీట్ మెంట్ ప్లాంట్ పెట్టుకుని, డిస్ట్రిబ్యూషన్ ట్రబ్బుల్లు జరిచేయటానికి అవసరమైన అన్ని చర్యలు తీసుకుంటాము. శంకరపల్లి నుండి లింగంపల్లి వరకు, ఆల్వాల్ నుండి మౌలాలి వరకు పైప్ లైన్స్ ఉన్నాయి. ట్రీట్ మెంట్ ప్లాంట్స్ పెట్టుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఎనర్జీ ఎఫిషియెన్సీ పెంచుకోవాలి. మెషిన్స్ చాలా పాతవి కావటంవల్ల కరెంట్ ఎక్కువ ఖర్చవుతున్నది. వాటర్ ఆడిటింగ్ కూడా కొంతవరకు పెట్టుకున్నాము. డబ్బులు కూడా శాంక్షన్ అయ్యాయి కాబట్టి ఈ సమ్మర్ నుండి వచ్చే సమ్మర్ లోవల కంప్లీట్ చేయాలని అనుకుంటున్నాము. 12 నెలలు యాక్షన్ ప్లాన్ పెట్టుకుని కంప్లీట్ చేస్తాము. ఈ కార్యక్రమం కంప్లీట్ చేసిన తరువాత శాశ్వతంగా హైదరాబాదుకు నీరు ఏవిధంగా తీసుకురావాలో ఆలోచిస్తున్నాము. ఇందుకొరకు కృష్ణా నుండి నీరు తీసుకురావాలని ఆలోచిస్తున్నాము. ఆవిధంగా చేయాలంటే రూ.680 కోట్లనుండి రూ.800 కోట్లవరకు ఖర్చవుతుంది. అక్కడ ఉన్నటువంటి కామన్ ఇన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్ ను ఉపయోగించుకుని అక్కంపల్లి నుండి తెచ్చినట్లయితే రూ.680 కోట్లు ఖర్చవుతుందని, అదే నాగార్జునసాగర్ నుండి తీసుకురావాలంటే రూ.800 కోట్లు ఖర్చవుతుందని ఒక అంచనా వేశాము. దీనిద్వారా 90 ఎం.జి.డి.ల నీటిని తీసుకురావాలని అనుకుంటున్నాము. అయితే ఫస్ట్ ఫేజ్ లో 45 ఎం.జి.డి.లు తీసుకురావాలని అనుకుంటున్నాము. ఇందుకొరకు ట్రీట్ మెంట్ ప్లాంట్స్, పంపింగ్ స్టేషన్స్ పెంచుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఇంతకుముందు దీని విషయమైన ఒక ప్రాజెక్ట్ రిపోర్ట్ తయారుచేశాము. వరల్డ్ బ్యాంక్ లోన్ కొరకు కూడా పెట్టాము. ప్రాజెక్ట్ రిపోర్ట్ లో రూ.2600 కోట్లు కావాలని పేర్కొంటూ కిలో లీటరుకు రూ.46.50 పైసలు చొప్పున ప్రపోజల్స్ కూడా తయారుచేశాము. ఈరోజు రూ.24 అవుతుంది.

కిలో లీటరుకు రూ.24 ఖర్చుపెట్టి కృష్ణా నుండి తీసుకురావాలంటే సుమారు రూ.680 కోట్లు అవుతుందని అనుకున్నాము. ఈమధ్య కాలంలో కొన్ని పనులు చేశాము. రూ.2600 కోట్లలో కొన్ని డిస్ట్రిబ్యూషన్ లైన్స్, బ్రీట్‌మెంట్ ప్లాంట్స్, మేజర్ లైన్స్ అన్నీ పెట్టుకోవటం జరిగింది. మెగాసిటీ ప్రాజెక్ట్ క్రింద రూ.130 కోట్లు వచ్చాయి. ఈ డబ్బుతో 9 మునిసిపాలిటీలను, సిటీలో కొంతవరకు వాటర్ లైన్స్ strengtg చేయటం జరిగింది. తద్వారా మనకు ఇన్‌వెస్ట్‌మెంట్ కొంత కలిసి వస్తోంది. ఇటీవల గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా ద్వారా నేషనల్ రివర్ కస్టర్వేషన్ యాక్షన్ ప్లాన్‌లో రూ.295 కోట్లు sewerage treatment కోసం ఇవ్వటం జరిగింది. దీనిని మూసి రివర్ బ్రీట్‌మెంట్ కోసం ఖర్చుచేస్తాము. రెండు ప్రాజెక్ట్ల క్రింద మొత్తం సుమారు రూ.430 కోట్లు వస్తాయి. మూసి నదిలోని domestic sewerage, industrial effluents శుద్ధిచేయాలని అనుకుంటున్నాము. ఇందుకు అయ్యే ఖర్చులో 70% గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియావారు, 30% మనం భరాయించాలి. రాబోయే 4, 5 సంవత్సరాల్లో ఈ ప్రాజెక్ట్ కంప్లీట్ అవుతుంది. ఇందులోని కాంపానెంట్స్ ఏమంటే upgradation of existing Amberpet primary sewerage treatment plant. 130 M.L.T secondary treatment plant గా దీనిని మారుస్తున్నాము. Construction of new secondary sewerage plant at Amberpet with 150 M.L.D., construction of new secondary sewerage treatment plant at Nagol with 35 M.L.D., construction of new secondary sewerage treatment plant at Nalla Cheruvu with 50 M.L.D., and construction of new territory sewerage treatment plant at Picket with 10 M.L.D. మెంబర్స్‌కు తెలియచెప్పాలనే ఉద్దేశ్యంతోనే ఫుల్ డీటెయిల్స్ ఇస్తున్నాము. ఇచ్చిన నోట్‌లో మూసి రివర్ ప్రాజెక్ట్ వరకే పెట్టటం జరిగింది. Laying of new treatment trunk sewerage at a distance of 36.5 kilometres. మనం మూడు సంవత్సరాల్లో రూ.300 కోట్లతో వీటన్నింటినీ కంప్లీట్ చేసుకోవటానికి మూసీ నదిపై ఈ ప్రాజెక్ట్స్ తీసుకోవటం జరిగింది. రాయల్ నెదర్లాండ్స్ ఎంబసీ వారు గ్రీన్ హైదరాబాద్ ప్రాజెక్ట్ క్రింద మనకు సుమారు రూ.159 కోట్లు ఇవ్వటానికి ముందుకువచ్చారు. రెండవ విడతగా రూ.14.60 కోట్లు విడుదలచేశారు. ఇవి రెండూ కలిపితే రూ.173 కోట్లు దీనిక్రింద ఖర్చుపెట్టటానికి అవకాశం ఉన్నది. 13,400 హెక్టార్లలో 1,26,00,000 చెట్లు నాటటం కోసం ఈ డబ్బు ఖర్చుచేయటం జరుగుతుంది. Integrated Lake Treatment and Conservation category 1 క్రింద 18 లేక్స్ పెట్టాము. ఇందుకొరకు రూ.60 కోట్లు ఖర్చుపెడుతున్నాము. కేటగిరి 2 క్రింద 67 లేక్స్ పెట్టాము. వీటికొరకు రూ.17.70 కోట్లు ఖర్చుపెడుతున్నాము. అవిధంగా ఈ లేక్స్ బ్రీట్‌మెంట్ కొరకు సుమారు రూ.78 కోట్లు ఖర్చుపెడుతున్నాము. మూడు ప్రాజెక్ట్స్ వచ్చాయి. రూ.130 కోట్లతో మెగాసిటీ ప్రాజెక్ట్ క్రింద మొత్తం అర్బన్ ఏరియాలోని మునిసిపాలిటీల కొరకు కేటాయించాము. నేషనల్ రివర్ కస్టర్వేషన్ యాక్షన్ ప్లాన్ క్రింద వచ్చిన రూ.300 కోట్లు మూసీ నదిపైన ఖర్చుపెడుతున్నాము. ఇవికాకుండా సుమారు రూ.175 కోట్లు రాయల్ నెదర్లాండ్స్ ఎంబసీ మనకు ఫ్రీగా గ్రాంటు రూపేణా ఇస్తున్నారు. ఈ మూడు ప్రాజెక్ట్లను చేపట్టటం ద్వారా రూ.2600 కోట్లలో కొంత మొత్తం తగ్గించుకోవచ్చని తెలియచేస్తున్నాను. ఎగ్జిస్టింగ్ లైన్స్ అన్నీ సమర్థవంతంగా ఉపయోగించుకోవాలని అనుకుంటున్నాము. అవిధంగా వాటిని ఉపయోగించుకున్నట్లయితే డిస్ట్రిబ్యూషన్ కొంతవరకు కలిసి వస్తుంది. దానివల్ల కూడా ఖర్చుచేయవలసిన కొంత మొత్తం తగ్గుతుంది. రాబోయే రోజుల్లో అవసరమైతే 45 ఎమ్.జి.డి.ల నీటిని నాగార్జునసాగర్ ద్వారా తీసుకురావచ్చు. 45 ఎమ్.జి.డి.లు తెచ్చినట్లయితే 2010 సంవత్సరాల వరకు మేనేజ్ చేసుకోవచ్చు.

ఉ.11-20

ఈ విధంగా రైన్ వాటర్ హార్వెస్టింగ్ స్కీమ్‌ను హైదరాబాదునగరంలో ఇంప్లెమెంట్ చేయడం, లేక్స్‌ను ఇంప్రూవ్ చేయడం, రీసైక్లింగ్ మెథడ్‌ను ఉపయోగించడం, తద్వారా ఎప్పటికప్పుడు మనం కొంత ముందుకు పోగలిగితే చాలవరకు సమస్యలు పరిష్కారమౌతాయి. కాని ఇవన్నీ చేయాలంటే ఎవరైనాడబ్బు ఇవ్వాలి. హడ్కో దగ్గరకు వెళ్లి వీటన్నింటికీ 150 కోట్ల రూపాయలు కావాలన్నప్పుడు వారు కూడా మీరు రిఫార్మ్స్‌కు వెళ్లాలని అలా వెళ్లకపోతే తిరిగి పే చేయలేరని చాల స్పష్టంగా చెప్పడం జరిగింది. అదేవిధంగా రేట్స్‌ను కూడా పెంచమని కోరారు. పైలట్ ప్రాజెక్టు ప్రాతిపదికన సర్వీస్ మేనేజ్‌మెంట్ క్రింద కూకట్‌పల్లిని ప్రైవేటైజ్ చేస్తున్నాము. దానిమీద కొంత లోన్స్ తీసుకుంటున్నాము. అదేవిధంగా వాటర్ రేట్స్‌ను కొంత పెంచకుంటే తప్ప రాబోయే రోజుల్లో

లోన్స్ వచ్చే అవకాశాలు కూడా లేవు కాబట్టి ప్రైవేట్ వారికి కూడా పర్మిషన్ ఇచ్చి వీలైనంత త్వరలో ఫైనాన్సియల్ క్లోజర్ లోపల చేయగలిగితే అక్కడి నుండి రెండు సంవత్సరాల లోపల ఈ వాటర్ తెచ్చే అవకాశముంటుంది. అక్కంపల్లి దగ్గర నుండి వాటర్ తేవాలని ముందుగా అనుకున్నాము. హెడ్ వర్క్స్ కు, ట్రీట్ మెంట్ కు కావలసిన స్థలాలు కూడా అక్వైర్ చేశాము. ల్యాండ్ రెడీగా ఉంది. ఈ వాటర్ అంతా కూడా రోడ్డు పక్కనుండే వస్తుంది కాబట్టి దానికి అడిషనల్ గా ల్యాండ్ ఆక్విజిషన్ కూడా అవసరం లేదు కాబట్టి ఇమ్మీడియట్ గా తేవడానికి అవకాశముంది. ఫైనాన్సియల్ క్లోజర్ కాగానే ఇమ్మీడియట్ గా ఈ పనిని ప్రారంభించడం జరుగుతుంది. మీకు తెలుసనుకుంటాను. నిన్ననే మీకు ఎక్స్ ప్లెయిన్ చేశాను. ఇంకా ఏమైనా డౌట్స్ ఉంటే క్లారిఫై చేస్తాను.

శ్రీ డి.నాగేందర్: అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రి గారు జంటనగరాలకు మరియు చుట్టుప్రక్కల మునిసిపాలిటీలకు త్రాగునీటి సరఫరా గురించి స్టేట్ మెంట్ ఇచ్చారు. ముఖ్యమంత్రి గారు మాట్లాడుతూ వరల్డ్ బ్యాంక్ నుండి కానివ్వండి, హడ్కో నుండి కానివ్వండి లోన్స్ కోసం వెళ్ళితే వాళ్లు మీరు తప్పకుండా రిఫార్మ్స్ కు వెళ్లాలని చెప్పారని ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పడం జరిగింది. అధ్యక్షా, నాకు ఒక చిన్న సందేహం . మీరు రిఫార్మ్స్ పేరు మీద ఈ డ్రింకింగ్ వాటర్ టారిఫ్ ను పెంచే ప్రమాదం చాలా స్పష్టంగా కనబడుతున్నది. మీరు ఇంతకుముందే ఈ రాష్ట్ర ప్రజల మీద ఎంతో ఆర్థికభారాన్ని మోపడం జరిగింది. మీరు రిఫార్మ్స్ అంటున్నారంటే మాకు చాలా భయం కలుగుతుంది. ఇది మా మాట కాదు అధ్యక్షా, జంటనగరాల ప్రజల భయాందోళనలను ఆవేదనను మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. ఈ సందర్భంగా నేను టోటల్ గా స్లమ్స్ గా నోటిఫై చేయబడిన వాటియొక్క వాటర్ బిల్లులను ముఖ్యమంత్రి గారికి పంపిస్తున్నాను. పి.ఎస్.నగర్, సి.క్లాస్, బి.క్లాస్ ఆగాపురా, పూల్ భాగ్, మురళీధర్ భాగ్, నయ్యడ్ నగర్, చింతలబస్తీ, మల్లేపల్లి ఇవన్నీ చాలా పాత స్లమ్స్ . ఆ ప్రాంతాల్లో నివసించేవారికి వచ్చిన వాటర్ బిల్లులు వేల వేల రూపాయల్లో ఉన్నాయి. ఆరు వేలు, ఎనిమిది వేలు, పదివేలు..... ఇలా మీరు రిఫార్మ్స్ అంటున్నారు కదా రిఫార్మ్స్ రాకముందు ఇప్పుడే వేల కొద్ది రూపాయల చొప్పున వాటర్ బిల్స్ వస్తుంటే రేపు రిఫార్మ్స్ వచ్చిన తరువాత పరిస్థితి ఏవిధంగా ఉంటుందో ఆలోచించమని కోరుతున్నాను. ఇప్పుడు డ్రింకింగ్ వాటర్ టారిఫ్ డొమెస్టిక్ పర్సన్ నాలుగు రూపాయలుంటే తొమ్మిది రూపాయలు క్రాస్ సబ్సిడీ ఉంది. ముఖ్యమంత్రి గారిని ప్రత్యేకంగా కోరేది ఏమంటే డొమెస్టిక్ పర్సన్ యూజర్స్ 60 శాతం ఉండగా కమర్షియల్ పర్సన్ యూజర్స్ 40 శాతం ఉన్నారు. కాబట్టి మీరు టారిఫ్ పెంచాలనుకుంటే కమర్షియల్ పర్సన్ యూజర్స్ మీద పెంచండి. అంతేగాని మీరు టారిఫ్ డొమెస్టిక్ పర్సన్ యూజర్స్ మీద పెంచితే సామాన్య ప్రజల మీద ఆ భారం పడుతుంది. ఇప్పటికే పవర్ టారిఫ్ తో సతమతమౌతున్న జంటనగరాల ప్రజలకు మళ్ళీ వాటర్ టారిఫ్ కూడా పెంచితే తట్టుకోలేరు. కాబట్టి ఒకసారి ఆలోచించవలసిందిగా ముఖ్యమంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, జంటనగరాలలో ఎగ్జిసింగ్ డ్రింకింగ్ వాటర్ డిమాండ్ 295 ఎంజిడి ఉంది. కాని మనకు సరఫరా అవుతున్నది 145 ఎంజిడి మాత్రమే. ఇందులో కూడా 50 పర్సెంట్ లీకేజీల వల్ల వేస్ట్ అవుతున్నది. ఎప్పుడో వేసిన వాటర్ లైన్స్ ను రీమాడల్ చేయవలసిన అవసరముందని మేము చాలాసార్లు చెప్పడం జరిగింది. అయినా ఏం లాభం? లీకేజీస్ పెరగడం వల్ల నీరు తగ్గిపోతుంది. డ్రింకింగ్ వాటర్ సప్లై జంటనగరాల ప్రజలకు ప్రతి రోజు ఒక గంట చొప్పున వస్తుంది. ఆ వచ్చే గంట సమయంలో కూడా అర్థ గంట పైనే పొల్యూటెడ్ వాటర్ వస్తుంది. ఆ వచ్చే కొద్ది సేపైనా వాటర్ స్లోగా వస్తుండడం వల్ల వాళ్లకు సరిపోవడం లేదు. ఈ విధంగా జంటనగరాల ప్రజలు వాళ్లకు వచ్చే మంచినీళ్లు సరిపోక ఎన్నో ఇబ్బందులు పడుతున్నా బిల్లులు మాత్రం వేలకువేలు వస్తున్నాయి. ఇటువంటి పరిస్థితుల్లో ఇంకా టారిఫ్ పెంచడానికి ప్రయత్నం చేయడం ఏ మాత్రం సమంజసం కాదు. ముఖ్యమంత్రి గారి స్టేట్ మెంట్ లో రాబోయే రోజుల్లో 230 ఎంజిడి నీటిని 2001 నాటికి, 290 ఎంజిడి నీటిని 2006 నాటికి సరఫరా చేస్తామని చెబుతున్నారు. మీరు మొన్న ఇచ్చిన బడ్జెట్ లోరు. 149.50 కోట్లతో సింగూరు ప్రాజెక్ట్ ఎగ్జిక్యూటింగ్ లైన్ ఇంప్రూవ్ చేయడం జరుగుతుందన్నారు. దాని వల్ల మనకు అదనంగా వచ్చేది 1.6 టిఎంసీలు అంటే దాదాపు 14 ఎంజిడిలు వస్తుంది. మనకు కావలసిన డబ్బు రు.650 కోట్లు అడిగితే వరల్డ్ బ్యాంకు వాళ్లు వెనక్కివెళ్లి పోయారు. ఈ ప్రాజెక్టు క్రింద 2001 నాటికి ఉండే

మంచినీటి డిమాండు 290 జిఎంఐని ఏనిధంగా తీరుస్తారో చెప్పండి. వరల్డ్ బ్యాంక్ లేకపోతే హడ్కో.. హడ్కో వాళ్లు ఇన్వాలంటే దానికి మ్యాచింగ్ గ్రాంటు ఇవ్వాలి. గతంలో కేంద్ర పట్టణాభివృద్ధి శాఖ మంత్రి గారు హోం మినిస్టర్ గారితో నేను సమావేశం అయినప్పుడు ఇస్తామన్నారు. కాని ఇంతవరకు ఇవ్వలేదు. కాబట్టి ప్రభుత్వం ఇప్పటికైనా జంటనగరాల మీద సవతి తల్లి ప్రేమ చూపించకుండా ఎప్పటిలోగా ఈ ప్రాజెక్టును పూర్తి చేస్తారో చెప్పవలసిందిగా ముఖ్యమంత్రి గారిని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను. స్పెసిఫిక్ గా సమాధానం చెప్పండి. ఎందుకంటే ఒక టైమ్ బౌండ్ పెడ్యూల్ ప్రకారం ఫలానా టైమ్ లోపల పూర్తి చేస్తామని చెబితే మేము మా నియోజకవర్గ ప్రజలకు కన్విన్స్ చేసి చెప్పడానికి నీలుంటుంది. లేకపోతే మా నియోజకవర్గ ప్రజల దృష్టిలో మేము చులకన అయ్యే ప్రమాదముంది. కాబట్టి ముఖ్యమంత్రి గారిని వేము పైనల్ గా అడగేది ఏమంటే మీరు డబ్బు వరల్డ్ బ్యాంక్ నుండి తెస్తారో, హడ్కో నుండి తెస్తారో కాని ఇప్పటికే ఒక కిలో లీటర్ నీటికి 9 రూపాయల చొప్పున అవుతుంది. మీరు రిఫార్మ్స్ తీసుకువచ్చిన తరువాత తప్పకుండా టారిఫ్ పెంచడం జరుగుతుంది. అప్పుడు ఒక కిలో లీటర్ కు 35 రూపాయలు అయినా ఆశ్చర్య పోనక్కర లేదు. ఇప్పటికే వవర్ టారిఫ్ భారాన్ని ప్రజలు మోయలేకపోతుంటే మళ్ళీ ఈ వాటర్ టారిఫ్ భారాన్ని ప్రజల మీద వేయడం భావ్యం కాదని ముఖ్యమంత్రి గారిని కోరుతూ వన్ అండ్ హాఫ్ డిజిడ్ నుండి చర్చిస్తున్నప్పటికీ ఇంకా ఎటువంటి నిర్ణయం తీసుకోలేకపోతున్న జంటనగరాలకు త్రాగునీటి సమస్య పరిష్కారం విషయంలో పైన ల్ గా ఒక డెడ్లైన్ డేట్ ను ప్రకటిస్తే అప్పుడు జంటనగరాల ప్రజలు మనలను సమ్ముతారని లేకపోతే నమ్మే పరిస్థితి కూడా ఉండదని ముఖ్యమంత్రి గారికి గుర్తుచేస్తున్నాను.

ఉ 11.30

డా.కె.లక్ష్మణ్: అధ్యక్షా, ఇది ఇంపార్టెంట్ సబ్జెక్ట్ కాబట్టి డీటెయిల్డ్ గా క్లారిఫికేషన్స్ అడగడానికి సమయం కొంచెం ఎక్కువగా ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. నేను సబ్జెక్ట్ నుంచి డీవియేట్ కావడం లేదు. ఈ సబ్జెక్ట్ ను షార్ట్ డిస్ కషన్ క్రింద తీసుకోవాలని అనుకున్నాం but ultimately the Chief Minister has come out with a statement. At the outset, I would like to congratulate him for coming out with an alternate proposal. ఏదైతే రూ.2600 కోట్లతో చేయవలసి వుంటుందని అనుకున్నామో దానికి బదులుగా రూ.680 కోట్లతో ఆల్టర్నేట్ ప్రపోజల్స్ వారు ఇచ్చారు. దాన్ని త్వరితగతిన అమలు చేస్తే బాగుంటుంది. జంట నగరాల ప్రజలు ఎంతో ఆశతో ఎదురు చూస్తున్నారు. జంట నగరాలకు త్రాగు నీటిని నష్ట విషయం గురించి 1972లో శ్రీనివాసన్ కమిటీ ఒక రిపోర్టు ఇస్తే, 21 సంవత్సరాల నుంచి ఇప్పటివరకు కూడా అది కాగితాలకే పరిమితమై పోయింది. ఈ మధ్య కాలంలో ఎన్నో ప్రభుత్వాలు మారిపోయాయి, ఎన్నో శంఖుస్థాపనలు జరిగాయి. అయితే ఇప్పుడు మళ్ళీ రూ.680 కోట్లతో కొత్త ప్రపోజల్ రావడం వల్ల ఇది within our reach అని మాకు కొంత ఆశ కనబడుతోంది. స్టేట్ మెంటులో వున్న మొత్తం అంశాలను ముఖ్యమంత్రిగారు మెన్షన్ చేశారు. సింగూరు, మంజీరాలకు చెందిన నాలుగు ఫేజుల పైపులైన్లను కేవలం రిపేర్స్ చేసి వాటి ద్వారానే యావరేజ్ గా 14 ఎంజిడి ల నీటిని సిటీకి అదనంగా ఇస్తామని చెప్పడం జరిగింది. మంజీరా ఫేజ్-1 పైపులైన్ ను 1960లో వేశారు, అది వేసి ఇప్పటికి 40 సంవత్సరాలు అవుతోంది. దాదాపు 25 ఎంజిడిలను మొదటి ఫేజులో పైపు లైన్ ద్వారా నీటిని సరఫరా చేశారు. మరొక పైపు లైన్ ను అదనంగా వేయకుండా, నలభై ఏళ్ల క్రితం వేసిన, ప్రస్తుతం వున్న పైపు లైన్ నే రిపేర్ చేసి అదనంగా 14 ఎంజిడిల నీటిని సరఫరా చేస్తామని చెబుతున్నారు, అది కన్విన్సింగ్ గా లేదని భావిస్తున్నాను. దానికి రూ.150కోట్లు ఖర్చు చేస్తున్నట్లు స్టేట్ మెంటులో చెప్పారు. దీనికి సంబంధించి ఎక్స్ పర్ట్ ఏమైనా రిపోర్టులు ఇచ్చారా? టాటా కన్సల్టెన్సీ వాళ్లతో ప్రాజెక్టాలిటీ గురించి డిస్ కస్ చేయడం జరిగిందా? థియరెటికల్ గా పేపర్ మీద బాగానే కనబడుతుంది, రియాలిటీకి వచ్చేసరికి somehow I fail to understand. 14 ఎంజిడి లు అదనంగా వస్తుందనే విషయంపై నాకు సమ్మతం కలుగడం లేదు. ఇది ఎప్పటి నుంచో వస్తున్న ప్రపోజల్ కాదు, సడన్ గా ఇటువంటి ప్రపోజల్ వచ్చింది. మనకు ఎంతోమంది ఎక్స్ పర్ట్స్ వున్నారు, రిటైర్డ్ ఇంజనీర్లలో మంచి అనుభవం వున్న వారున్నారు, అదేవిధంగా డిపార్టుమెంట్ లో కూడా అనుభవం వున్న అధికారులున్నారు. ఇప్పటివరకు ఎవ్వరూ కూడా ఈ ప్రపోజల్ ను తీసుకరాలేదు. టెక్నికల్ గా ఫీజిబిలిటీ వుందా? లేదా? ఒక సారి Trial and Error test చేసి, పంపింగ్ చేసి,

సాధ్యమవుతుందా? లేదా? అని చూడాల్సి వుంది. సింగూరు కు సంబంధించి ఏవైతే ఫేజ్-3, ఫేజ్-4 అనే రెండు పైపులైన్లు వున్నాయో, వాటి ద్వారా ఈరోజు ఒక్కొక్క దాని నుంచి 30 ఎంజిడి ల నీరు సరఫరా అవుతోంది. వీటికి నాలుగు పంపింగ్ సెట్స్ వున్నప్పటికీ వాటిని fullfledged గా utilise చేయడం లేదు. కేవలం మూడు పంప్ సెట్స్ ను బద్దీపూర్ దగ్గర యూజ్ చేస్తున్నాము. సింగూర్ ఫేజ్-3 మరియు ఫేజ్-4 నుంచి 60 ఎంజిడి ల నీరు సరఫరా అవుతోంది. మంజీరా, సింగూరులకు సంబంధించి మొత్తం నాలుగు పైపులైన్లను రిపేర్ చేయడం మూలంగా 14 ఎంజిడిల నీరు అదనంగా వస్తుందని రూ. 150కోట్లు ఖర్చు పెడుతున్నాం . ముందుగా ప్రాక్టికల్ గా టెస్ట్ చేసి చూసింటే బాగుండేది. మంజీరా ఫేజ్-1కు సంబంధించి ఎగ్జిస్టింగ్ లో వున్న పైపు లైను గాకుండా ఇంకొక పైపు లైను వేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తే బాగుంటుంది. పాత పైపు లైను ద్వారా ఇది సాధ్యం కాదని నేను భావిస్తున్నాను. City requirement 200 ఎంజిడి వుంది. వాస్తవంగా ఆల్టర్నేట్ సోర్స్ ద్వారా 120 ఎంజిడి, గ్రౌండ్ వాటర్ ద్వారా మరో 25 ఎంజిడి , మొత్తం 145 ఎంజిడి వాటర్ సప్లై సోర్స్ వుంటే 120 నుంచి 128 వరకే మనం చేయగలుగుతున్నాం . హోం మినిష్టర్ దేవేంద్రగౌడ్ గారి పుణ్యమా అని మంజీరా నుంచి వచ్చే నీరు చాలా వరకు శివారు ప్రాంతాలకు, అక్కడి నుంచే అక్కడే వెళ్లిపోతోంది. ఇంకా పంపిస్తామని అంటున్నారు. శివారు ప్రాంతాలకు మంజీర నీటిని ఇస్తామంటున్నారు. 145 ఎంజిడిల వరకు మనకు సోర్స్ వుంది, కాని దాన్ని మనం చేయడం లేదు.

శ్రీ టి .దేవేందర్ గౌడ్: అధ్యక్షా, శివారు ప్రాంతాలకు ఎంత నీరు వెళుతోందో మున్సిపల్ మినిష్టర్ గారిని చెప్పమనండి. మొత్తం నీటిలో పది శాతం కూడా శివారు ప్రాంతాలకు పోవడం లేదు. అది కూడా సి.ఎం . గారు ఇంప్రోవ్స్ తీసుకుని చేశారు. ఇక్కడి నుంచి మొత్తం భువనగిరి వరకు పొల్యూషన్ ను భరించాల్సి వస్తోంది శివారు ప్రాంతాల వారు. మొన్న స్కీము వచ్చిన తర్వాత కొంతవరకు బయట పడ్డాయి . అధ్యక్షా, వాళ్ల వూరు కూడా ఆ ప్రాంతంలోనే వుంది, ఎంఎల్ఏగా గెలిచిన తర్వాత ఆయన ఇక్కడ వుంటున్నారు .

డా . కె.లక్ష్మణ్: అధ్యక్షా, శివారు ప్రాంతాలకు నీరు తీసుకపోతే మాకు అభ్యంతరం లేదు. అదనంగా సోర్స్ క్రియేట్ చేసి శివారు ప్రాంతాలకు నీటిని సరఫరా చేయవలసిన అవసరం వుంది. పొల్యూషన్ బాగా వుంది. మంజీరా ఫేజ్-1, ఫేజ్-2 పైపు లైన్లను ఇంప్రూవ్ చేయకుండా, అడిషనల్ ఫైవ్ లైన్ వేయకుండా అదనంగా 14 ఎంజిడిల నీటిని తీసుకొస్తామంటే దాని మీద కొన్ని అనుమానాలున్నాయి. మెగాసిటీ ప్రాజెక్టు క్రింద కూడా ముఖ్యమంత్రిగారు రూ.150 కోట్లు ఖర్చు చేశారు. అవి వృధా కాకుండా చూడాలి. అదేవిధంగా రూ.130కోట్లు ఖర్చు చేసి సిటీలో చాలా చోట్ల రిజర్వాయర్స్ కట్టారు. ఈరోజు 70, 80 శాతం రిజర్వాయర్స్ కు వాటర్ సప్లై సోర్స్ లేకపోవడం వల్ల నీటిని ఎలోకేట్ చేయలేకపోతున్నాం . ఇండస్ట్రియల్ ఎఫ్లూయంట్ సనత్ నగర్ నుంచి హుస్సేన్ సాగర్ నాలా కు వస్తోంది. మూడు, నాలుగు కోట్లు ఖర్చు చేసి వేసిన పైపులైను మొన్న వచ్చిన ఫ్లడ్స్ వల్ల కొట్టుకుని పోయి పూర్తిగా డిఫంక్ట్ అయింది. ఇటువంటివి మళ్ళీ పునరావృతం కాకుండా తక్షణమే సమగ్రంగా అధ్యయనం చేసి తగు నిర్ణయాలు తీసుకుంటే బాగుంటుంది. కృష్ణా నుంచి వాటర్ తెచ్చే విషయం గురించి చెబుతున్నారు. 22 కిలోమీటర్ల దూరం తగ్గుతుందని, అదేవిధంగా 45 నుంచి 15 మెగావాట్లకు తగ్గించడం జరుగుతుందని చెప్పడం జరిగింది.

రూ.680కోట్లతో టేక్ చేసిన ఆల్టర్నేట్ ప్రాజెక్ట్ అడిషనల్ పైపు లైన్లు వేయకుండా, సివరేజ్ పైపు లైన్లు వేయకుండా ఎప్పటిలోగా అది సాధ్యం అవుతుంది? ముఖ్యమంత్రిగారు వెంటనే దానికి శంఖస్థాపన చేసి కార్యక్రమాన్ని అమలు చేయకపోతే, దాని మీద జంటనగర ప్రజలకు ఏమాత్రం సమ్మకం లేకుండా పోతుంది. గతంలో ప్రభుత్వాలు ఎన్నికల సమయంలో ఎన్నో వాగ్దానాలు చేశాయి. కోట్ల విజయభాస్కర్ రెడ్డిగారు ఒకేరోజు మూడు చోట్ల శంఖస్థాపన చేశారు. టెక్నికల్ ఫీజిబిలిటీ తదితర విషయాలను చూసుకోకుండానే రెండు వందల ఎకరాలను ఎక్స్టెండ్ చేశారు, అన్నీ పూర్తి చేశాం, త్వరలో వాటర్ వస్తుందని చెప్పారు, అది కాగితాల వరకే పరిమితం అయిపోయింది. కృష్ణా వాటరా, లేక గోదావరి వాటరా అనే మీమాంసలో ఆనాడు ముఖ్యమంత్రిగా వున్న మర్రి చెన్నారెడ్డిగారు కూడా అదేవిధంగా చేశారు. జంట నగరాల ప్రజల త్రాగునీటి సమస్యకు కృష్ణా వాటరే పర్మనెంట్ సొల్యూషన్ అని మొదటి నుంచి చెబుతున్నాం. ఈనాడు ముఖ్యమంత్రిగారు రూ.680 కోట్లతో ముందుకు వచ్చారు. దాన్ని

ఎప్పటిలోగా పూర్తి చేస్తారో ముఖ్యమంత్రిగారు స్పష్టంగా చెప్పాలని కోరుతున్నాను. హైదరాబాదులో పున్న రిజర్వాయర్స్ కు వాటర్ను ఎలోకేట్ చేసి వాటిని ఉపయోగంలోకి తీసుకరావాలి. అడికిమెట్ రిజర్వాయర్, చిలుకలగూడా రిజర్వాయర్ తదితర రిజర్వాయర్స్ పూర్తి అయి మూడు, నాలుగు ఏళ్లు అయినా సస్టై సోర్స్ లేకపోవడం వల్ల వృధాగా పున్నాయి. 14 ఎంజిడి ల నీరు వచ్చే వరకు కొంత టైం పడుతుంది, పేనని కూడా వస్తోంది కాబట్టి మహిళలు ఇబ్బంది పడతారు. కాబట్టి డ్రాట్ రిలీఫ్ క్రింద వెంటనే రూ.20 కోట్లు రిలీజ్ చేసి జంట నగరాల ప్రజలను ఆదుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

ఉ. 11.40

SRI ASADUDDIN OWAISI: Madam Speaker, as far as Hyderabad drinking water supply problem is concerned this is the most positive statement that has come out from the Government in the last six years. I see light at the end of the tunnel. The Government has come up with two proposals, one is to increase the drawal of water from Singur and Manjira from 6.16 TMC to 6.96 TMC., which will be about 14 MGD. The second proposal is to bring 90 MGD of water from river Krishna i.e., from Akkampally, which will be taken up in two phases. I would like to inform the Hon'ble Chief Minister that as far as the Institutional Leasing and Financial Services is concerned, the State had a very bad experience with them. Earlier, in late 80's and 90's the same IL & FS have come out for taking up MRTS works. However, these institutional leasing and financial services backed out in the last moment. My request is that instead of putting the proposal of bringing the Krishna water to HUDCO or IL & FS, my suggestion to the Chief Minister is that kindly go for DFID Grant since it is extending financial assistance to so many water-shed programmes.

(Interruptions)

As far as getting 90 MGD water from river Krishna, I request the Hon'ble Chief Minister to look into the possibility of getting a grant from DFID. There are examples where the DFID has funded for watershed programmes. The original project cost of Rs.2600 crores has been brought down to Rs.680-00 crores. If the original projects were taken up the cost per kilo water would be nearly Rs.46-00 and as per the revised cost i.e., Rs.680-00 crores, the cost per kilo water would be coming to Rs.24-00. There is a very huge difference. But as of now the cost per kilo water is Rs.8-00 and because of Government subsidy the people are paying only Rs.3-00. If there is an exorbitant increase in the cost of water then the whole purpose behind giving a basic necessity to the people will be lost. I would like to inform that still we are a welfare State. Even though, the reforms are pursued through out the world India is still considered to be a welfare State. We have to look into the paying capacity of the people and we cannot go for exorbitant increase.

I request the Chief Minister to include the Krishna Water Project for bringing 90 MGD water in the State Plan. When the Janmabhoomi was included in the State Plan for the last five years, why can't the Krishna Water Project be included in the State Plan?

In the page three, the last paragraph says that the Board demonstrates the commitment to the first phase of reform process. Would the Hon'ble Chief Minister be kind enough to please substantiate as to what exactly he means by "first phase or reform process"?

In the page four, the last two lines of the first paragraph says " Further, the tariff reforms would also be considered by the Board simultaneously in order to target the capital for investments in Krishna Water Project. " I request the Hon'ble Chief Minister to substantiate on this and kindly clear the doubts which are going to arise in the minds of people after reading out the statement by the Chief Minister. We know that there was a heavy tariff increase in the power sector. If that sort of hike takes place then

the whole purpose will be defeated. Now, there is a perception in the people's attitude towards getting clean and safe drinking water. But that perception or change of attitude cannot be construed that people are willing to pay exorbitant amount. Even the cost of Rs.24-00 per kiloliter water for getting Krishna Water cannot happen. I request the Hon'ble Chief Minister to find a middle way. He is prudent enough to understand as to what I am trying to say. We have to have reasonable tariff and people wants to have clean and safe drinking water.

As far as the temporary measures are concerned, we are right now in the midst of summer. The Chief Minister has accepted that there is 30-MGD shortfall of water. The Chief Minister is kind enough to sanction Rs.5-00 crores to Hyderabad Metro Water works but as far as the amount is concerned it is pea-nuts. I request the Hon'ble Chief Minister to give Rs.10-00 crores because some Assembly constituencies are in a very, very bad shape. As legislators we cannot go to our constituencies as the people are complaining to us that they are not getting water properly. The people of Santoshnagar area are not getting water for atleast ten minutes on alternate days. Let the Government take up the pipeline works. Further, the people living in Talab Katta, Moghulpura and Hafizbaba Nagar are facing acute scarcity of drinking water. A reservoir (G.S.L.R.) was constructed at Hafizbaba Nagar but was not put to use even though the water source is available. If proper steps are taken to give water to Hafizbaba Nagar nearly twenty thousand people will get water on alternate days. More over, there is a necessity to increase the number of water tankers.

The Chief Minister should give a firm commitment to take up both these projects viz., getting 14 MGD of water from Singur and Manjira and 90 MGD of water from river Krishna. I hope the Chief Minister will give firm assurance, commitment and that will be practically implemented.

The Government always talks about Vision-2020. Through you, I would like to remind the Hon'ble Chief Minister that by the year 2021 the water requirement will be 324 MGD. Even by implementing the two projects, we will be getting only 305 MGD of water and still we will be falling short of targets of the milestones, which has been set by the State Government. Keeping the peoples problems in view let the Hon'ble Chief Minister take a long-term decision. There is a change in the people's perception and attitude. If you say that the Government is going to supply water @ Rs.24-00 per kiloliter water, the people cannot pay since it is impossible for them.

The Board needs to be reformed. My suggestion to the Government is that please look into the possibility of merging the Hyderabad Metro Water Works with Municipal Corporation of Hyderabad. Whenever a road gets sanctioned and when we go for the work to be started the people complain that they do not have waterline, sewerage line etc. Let these institutions work under one umbrella whether it comes to laying a water line or sewerage line or whether it is a question of giving storm water. These works should be done by one single organization. More over, if Hyderabad Metro Water Works is merged with the Municipal Corporation of Hyderabad the value of assets will be increased. Tomorrow, if they want to go for a loan, any financial institution will look into the value of the assets. As of now, the Hyderabad Metro Water Works did not have any assets. I once again thank the Hon'ble Chief Minister for coming out with the positive statement

మ. 11.50

డా. ఎం.వి. పైసూరా రెడ్డి: అధ్యక్షా, చిన్న క్లారిఫికేషన్. నాకేం అభ్యంతరం లేదు. హైదరాబాద్ మంచినీటి విషయంలో చర్చించవలసిందే. అందరం నీరు త్రాగుతాము. అభ్యంతరం లేదు. అయితే అజెండా ఇచ్చారు. సాయంత్రం సమావేశంలో ఈ అంశం ఉంది. ఇప్పుడే స్టేట్మెంట్ ఇచ్చారు. అజెండాలో 304 అంశాలున్నాయి. అవి కూడా ముఖ్యమయినవే. వాటిని కూడా పూర్తి చేస్తారా లేదా?

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్: వారి నాయకుడు స్పీకర్ గారి ఛేంబర్ లో నిర్ణయం తీసుకున్నప్పుడు ఉన్నారు. ఇప్పుడు వచ్చి ఈ రకంగా మాట్లాడడం ఏమిటి?

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనా రెడ్డి: ఫ్లోర్ లీడర్స్ సమావేశంలో స్పీకర్ గారి రూమ్ లో జరిగింది. వారి లీడర్ వారికి చెప్పి ఉండాలి. అక్కడ మాట్లాడిన తరువాతనే ఫిక్స్ చేశారు. 304 అంశాలు తీసుకోవాలి, షార్ట్ డిస్కంప్స్ ముందు చెయ్యాలని నిర్ణయించారు. ఇది సిటీ ప్రాబ్లమ్. అందరికీ సంబంధం ఉంది. చర్చించాలి.

(అంతరాయం)

డా. ఎం.వి. మైనూరా రెడ్డి: అందుకే చిన్న క్లారిఫికేషన్ అన్నాను. సభ్యులు చెప్పనవసరం లేదు. మీరు చెబితే సరిపోతుంది అధ్యక్షా.

శ్రీ నోముల సర్పింహయ్య: హైదరాబాదు మంచినీటి సమస్యకు సంబంధించి విజయభాస్కర రెడ్డిగారి టైంలో అక్కంపల్లి నుంచి పైప్ లైన్ ద్వారా కృష్ణా వాటర్ ను తీసుకురావాలని ప్రతిపాదనలు వచ్చిన తరువాత ఎన్.టి. రామారావుగారు దీని విషయంలో బాగా శ్రద్ధ తీసుకున్నట్లు పత్రికలలో వచ్చింది. రికార్డ్స్ లో ఉంది. భూమి ఎక్స్ ప్లైర్ చేశారు. దానికి ఫార్మాలిటీస్ ను పూర్తి చేశారు. పైప్ లైన్ మాత్రం అప్పటి నుంచి ఇప్పటి వరకూ అసంపూర్తిగా మిగిలిపోయింది. ఆర్థికపరమైన కారణాలు అంటున్నారు. సింగూరు, మంజీరాల నుంచి వాటర్ తీసుకురావడానికి పైప్ లైన్ వేసి, హైదరాబాదుకు నీరు తెస్తామని ముఖ్యమంత్రిగారు అన్నారు. మంచినీరు సప్లయ్ చెయ్యవలసిన బాధ్యత మన మీద ఉంది. రోడ్లు, బ్రిడ్జిలు నిర్మాణం చేసినప్పుడు, అంచనాకు మించి ఖర్చయిందని, టోలోగోల్స్ వద్ద వన్ను పెడితే ఇష్టం ఉన్నా, లేకపోయినా వినియోగదారులు డబ్బు కడుతున్నారు. ప్రభుత్వానికి నీటి ఎద్దడి ఎప్పుడో జ్ఞాపకం వస్తేనో, అపోజిషన్ వారు జ్ఞాపకం చేస్తేనో పూర్తయ్యే సమస్య కాదు. ప్రత్యేకమైన కార్యక్రమాన్ని తీసుకుని పూర్తి చేసే బాధ్యత ప్రభుత్వానికి ఉంది. దాహం వేసినప్పుడు బావి త్రవ్వకుని నీరు వస్తే త్రాగుదామని అనుకుంటే ఎల్లా సాధ్యం? ముఖ్యమంత్రిగారు ఆలోచించాలి. ఇప్పుడు గల పరిస్థితులలో ఎక్కడ చూసినా హైదరాబాదులో మెజారిటీ ఏరియాస్ లో నీరు రోజూ విడిచి రోజూ వస్తోంది. కొన్ని చోట్ల నీరే సరిగ్గా రావడం లేదు. స్టేట్ మెంట్ లో రెండవ పేజీలో చెప్పారు. ఒక పైలెట్ ప్రాతిపదికను కుకట్ పల్లి చుట్టుప్రక్కల ప్రాంతాల కోసం ప్రైవేట్ ఆపరేటర్స్ మేనేజిమెంట్ కు కాంట్రాక్టర్స్ కు ఇవ్వడం విషయాన్ని చూస్తున్నాము అన్నారు. ఇంప్రూవ్ అవుతుందని అన్నారు. నాకు అర్థం కాలేదు. ఎం.సి.హెచ్, వాటర్ సప్లయ్ వేరే వేరే విభాగాల ద్వారా అడ్మినిస్ట్రేషన్ మేనేజిమెంట్ జరుగుతోంది. ఈ రెండు మేనేజిమెంట్స్ విడిగా కాకుండా ఒకటిగా ఉంటే బాగుండేది. సమస్వయం లేక పోవడం వల్ల, ప్రయివేటుకు ఇస్తే మెరుగుపడుతుందని అనుకుంటే అది సులువు కాదు. ప్రైవేటు వారికి లాభాపేక్ష తప్ప సేవాభావం తక్కువగా ఉంటుంది. ఈ విషయాలు అర్థం చేసుకోవాలి. అప్పట్లో హైదరాబాదుకు అన్ని రకాల ప్లాన్స్ తో నిర్ణయించడం జరిగింది. వాటర్, డ్రైనేజి అప్పటి అవసరాలను బట్టి ఏర్పాటు చేశారు. జనాభా పెరిగింది. తరువాత సికింద్రాబాద్ వచ్చింది. ఇప్పుడు అదనంగా సైబరాబాదు తెచ్చాము. దానిని కూడా దృష్టిలో పెట్టుకుని, దూరదృష్టితో అంచనా వేసుకోవాలి. 20 సంవత్సరాల ముందు కాలం దృష్టిలో ఉంచుకుని ఏర్పాటు చెయ్యాలి. కృష్ణా వాటర్ అనో, సింగూరు, మం జీరా అని ఆలోచించుకుంటూ కూర్చుంటే, జంటనగరాలే కాకుండా సైబరాబాద్ - మూడిటికీ అనేక రకాల ఇబ్బందులు వచ్చే అవకాశం ఉంది. ముఖ్యమంత్రిగారు అపోజిషన్ వారితో మాట్లాడినప్పుడు చెప్పారు. శాశ్వత ప్రాతిపదికతో రండి అంటూ ఫైనాన్సియల్ కమిటీమెంట్ విషయానికి వచ్చినప్పుడు రేట్లు తక్కువగా ఉన్నాయని వెనుకాడుతున్నారని అన్నారు. ఈ మంచి నీటి సమస్య మీద ప్రభుత్వం ఏదో ఒక రకమైన అన్యూరెన్స్ ను ఇచ్చి, నిలుపుకునే బాధ్యత వహించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. శ్రీనివాస్ యాదవ్ (సికింద్రాబాద్) : అధ్యక్షా, జంట నగరాల మంచి నీరు కోసం ఈ రోజున ఈ షార్ట్ డిస్కషన్ తీసుకువచ్చినందుకు మీకు మనస్ఫూర్తిగా అభినందనలు తెలియచేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా జంటనగరాలలో గల ప్రజానీకానికి మంచి నీరు సప్లయ్ చేసే విషయంలో, కృష్ణా వాటర్ తీసుకురావాలి అనే ప్రతిపాదనల విషయంలో, గతంలో అప్పటి ప్రభుత్వం సఫలం కాలేకపోయింది. ఈ రోజున గల ప్రభుత్వం, ప్రత్యేకంగా ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు నాయుడు గారి మీద ప్రజలకు పూర్తి విశ్వాసం ఉందనే విషయాన్ని నేను మనవి చేస్తున్నాను. శాశ్వత పరిష్కారం చెయ్యడానికి, జంట నగరాలకు మంచినీరు పూర్తి స్థాయిలో ఇవ్వడానికి కృష్ణా జలాలను తీసుకురావాలని, వీలయినంత త్వరలో ప్రభుత్వం ముందుకు వచ్చి, ఈ కార్యక్రమాన్ని చేపడుతుందని చెప్పినందుకు అభినందిస్తున్నాను. కొని నూచనలు చెయ్యదలుచుకున్నాను. ఈ రోజున జంట నగర ప్రజలకు నుమారు రోజుకు 180 నుండి 200 వరకూ ఎం.జి.డి నీరు కావలసి ఉండగా, కేవలం 145 ఎం.జి.డి వాటర్ను మాత్రమే ఇవ్వడం జరుగుతోంది. దానిలో కూడా 30 శాతం నీరు లీక్ అవుతోంది. హైదరాబాద్ మెట్రో వాటర్ వర్క్స్ బోర్డ్ను ప్రక్షాళన చెయ్యవలసిన అవసరం ఉంది. తరతరాలుగా ఆ బోర్డులో అక్కడున్న అధికారుల లోపం వల్ల 30 శాతం లీకేజ్ అవుతోంది. దానిని ఏ విధంగా రూపుమాపాలి అనేది ఆలోచించి, లీకేజీని ఆపడం వల్ల కొంత నీరు అదనంగా ఉపయోగించుకోవచ్చును. దీనిని గురించి ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. జంట నగరాల ప్రజల అవస్థలు చూస్తుంటే చాలా బాధ కలుగుతుంది. సప్లయ్ విషయంలో చూస్తే కొన్ని ప్రాంతాలలో పరిమితంగాను, కొన్ని ప్రాంతాలలో గంటల తరబడి నీరు వదులుతున్నారు. కొన్ని చోట్ల గంట కంటే ఇవ్వడం లేదు. కొన్ని చోట్ల అసలు నీరే రాని పరిస్థితి ఉంది. జంటనగరాల ప్రజలందరికీ సమానంగా నీరు ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉంది.

మ. 12.00

దురదృష్టవశాత్తు జంట నగరాల ప్రజలకు రోజు విడిచి రోజు నీరు ఒక గంట మాత్రమే ఇస్తున్నారు. అది కూడా ఏ సమయంలో ఇస్తారో తెలియని పరిస్థితి. వచ్చే వాటర్ను కూడా సద్వినియోగం చేసుకునే పరిస్థితి లేదు. వాటర్ బోర్డు వారు ఏ సమయంలో నీరు వదులుతారో తెలియని పరిస్థితి. మహిళలు నీటి కోసం ఉదయం గం.4.00లకు లే ప్లే, 8 గంటలకు వస్తాయా, 9 గంటలకు వస్తాయా, 10 గంటలకు వస్తాయా అని ఎదురు చూడవలసిన పరిస్థితిగా కొన్ని చోట్ల ఉంది. ఈ బోర్డును ప్రక్షాళన చెయ్యవలసిన అవసరం ఉందని గుర్తు చేస్తున్నాను. జంట నగరాల ప్రజలకు ప్రభుత్వం ఒక నూతన విధానంలో మంజీరా నుంచి కానీ సింగూరు నుంచి కానీ కృష్ణా జలాలు కానీ ఇచ్చేందుకు ప్రభుత్వం కృషి చేస్తుందని ప్రజలు చూస్తున్నారు. వీలయినంత త్వరలో కృష్ణా జలాలను నగరానికి తెస్తారని ప్రజలు చూస్తున్నారు. ప్రభుత్వం మీద, ముఖ్యమంత్రిగారి మీద నమ్మకంతో హైదరాబాదు ప్రజలు ఎదురు చూస్తున్నారు. మిత్రులు చెప్పారు. ఎగ్జిస్టింగ్ లైన్స్ను ఇంప్రూవ్ చేసుకుని, అదనంగా లైన్స్ వేస్తే, వచ్చే వాటర్ను మిస్యూజ్ కాకుండా, ముందుకు తీసుకుపోయే దానికి ఆస్కారం ఉంటుంది. కట్టే రిజర్వాయర్స్ విషయంలో కూడా ప్రభుత్వం ఒకసారి ఆలోచించాల్సిన అవసరం ఉందని గుర్తు చేస్తున్నాను. హైదరాబాదులో మెట్రో వాటర్ బోర్డులో చిల్లిగవ్వ లేని పరిస్థితిలో నిచ్చులవిడిగా డబ్బు దుర్వినియోగం చేసి రిజర్వాయర్స్ కడుతున్నారు. ఉన్న వాటికే దిక్కు లేదు. ఉన్న వాటిలో కూడా వాటర్ స్టోర్ చేసుకునే పరిస్థితి లేదు. ఇంక అదనంగా ఎందుకు కడుతున్నారు? జంటనగరాలలో 50 లక్షల జనాభా ఉంది. 32 లక్షల వరకూ కనెక్షన్స్ ఉన్న విషయం గుర్తు చేస్తున్నాను. కొన్ని ప్రాంతాలకు కనెక్షన్స్ లేకుండా ఇబ్బంది పడుతున్నారు. డిమాండ్ ఉంది, కనెక్షన్ కావాలని అడుగుతున్నారు. కనెక్షన్స్ మంజూరు చెయ్యడంలో అధికారులు నిర్లక్ష్యం చేస్తున్న విషయం గుర్తు చేస్తున్నాను. వేసవి కాలం కనుక ముఖ్యమంత్రిగారు ఆలోచించి అదనంగా ట్యాంకర్స్ను ప్రొవైడ్ చెయ్యాలి. ప్రతి సంవత్సరం ఏ విధంగా జంటనగరాల శాసన సభ్యులను పిలిచి మాట్లాడతారో, అదే రకంగా ఇప్పుడు కూడా మాట్లాడి బోర్ వెల్స్ విషయంలో కూడా కేటాయింపులు చెయ్యాలి. రిఫార్మ్స్ విషయంలో, మంచి ఆలోచనా విధానంలో ముఖ్యమంత్రిగారి నాయకత్వంలో అన్ని డిపార్ట్మెంట్స్లో ప్రక్షాళనకు ముందుకు పోతున్నారు. హైదరాబాదు నగరానికి మంచినీరు విషయంలో కూడా ప్రత్యేకంగా ముఖ్యమంత్రిగారు చూడాలని కోరుతున్నాను. నీటి సమస్య తీర్చడానికి ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రత్యేకంగా చొరవ చూపుతున్నారు కనుక ప్రజలు వారికి అన్ని విధాలుగా అభినందనలు తెలియచెయ్యడమే కాకుండా వారి మీద పూర్తి నమ్మకం, విశ్వాసం వారి మీద ఉంది. 50 సంవత్సరాల చరిత్రలో కనీసం ఏరగని రీతిలో ముఖ్యమంత్రిగారు జంటనగరాలలో చేస్తున్న అభివృద్ధి కార్యక్రమాల మీద ప్రజలు ఎన్నోసార్లు

అభినందించడం జరిగింది. జంటనగరాలే కాకుండా పాత నగరంలో కూడా మైనారిటీ సోదరులు ముఖ్యమంత్రిగారు చేస్తున్న అభివృద్ధి కార్యక్రమాల విషయంలో వారిని అభినందించిన విషయం మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను.

(అంతరాయం)

ఒపైసీ గారికి అన్ని విషయాలు తెలుసు. ప్రజల వద్దకు పొలన సందర్భంగా, శ్రమ దానం, జన్మభూమి కార్యక్రమాల టైమ్ లో ముఖ్యమంత్రిగారు బాగా అభివృద్ధి చేస్తున్నారని, గతంలో పాత నగరంలో అభివృద్ధి లేదు, ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు చేస్తున్నారని చాలా సందర్భాలలో వారు చెప్పారు. ఈ విషయం నాకేదో పదవి వస్తుందని చెప్పడం లేదు. హైదరాబాదు నగర ప్రజాప్రతినిధిగా, నా బాధ్యతగా చెబుతున్నాను. గత ప్రభుత్వంలో ఫౌండేషన్స్ వేశారు. ఈ ప్రభుత్వం మీద, ముఖ్యమంత్రిగారి మీద ప్రజలకు నమ్మకం ఉంది కనుక చెబుతున్నాను. ఆరు నూరయినా, నూరు ఆరయినా జంట నగర ప్రజలకు మా హయాంలోనే కష్టా జలాలు వస్తాయని చెబుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

(అంతరాయం)

శ్రీ డి. నాగేందర్: అధ్యక్షా, చిన్న పాయింట్స్ క్లారిఫికేషన్. శ్రీనివాస్ యాదవ్ గారు చెప్పారు. ఈ ప్రభుత్వం అరచేతిలో స్వర్గం చూపేడుతోంది. కాదనడం లేదు. మంత్రులు స్టేట్ మెంట్స్ లో చెబుతున్నారు.

చైర్మన్: నాగేందర్ గారూ కూర్చోండి.

(అధికార పక్ష నుండి అంతరాయం)

కూర్చోండి. సాయన్న గారూ మాట్లాడండి.

శ్రీ జి. సాయన్న (సికింద్రాబాద్ కంటోన్మెంట్) : అధ్యక్షా, జంట నగరాలే కాకుండా 9 శివారు మునిసిపాలిటీలు కూడా ఉన్నాయి. శివారు ప్రాంతాలు కూడా త్వరితంగా అభివృద్ధి చెందుతున్నాయి. కంటోన్మెంట్ ఏరియాకు, చుట్టుప్రక్కల ప్రాంతాలకు నీటి అవసరాలు తీర్చడానికి ముఖ్యమంత్రిగారు బాగా ఆలోచించి, తక్కువ ఖర్చుతో కృష్ణా నదీ జలాలను జంట నగరాలకు తక్కువ ఖర్చుతో నీరు తేవాలని తీసుకున్న నిర్ణయానికి మనస్ఫూర్తిగా అభినందిస్తున్నాను. ఎందుకంటే గతంలో జంట నగరాలకు నీరు తేవాలని విజయభాస్కర రెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉండగా శంఖుస్థాపనలు, పైరింగ్లు జరిగినా, నీరు వచ్చిన పాపాన పోలేదు. ఈ రోజు చాలా చక్కగా ఆలోచించి, పైలెట్ ప్రాజెక్టును కుకట్పల్లిలో ఏర్పాటు చేసి, అక్కడ సక్సెస్ అయితే, అన్ని మునిసిపాలిటీలలో పెట్టడానికి నిర్ణయం తీసుకోవడం చాలా మంచి విషయం. భారత దేశంలోనే కాకుండా ప్రపంచంలోనే హైదరాబాదుకు మంచి గుర్తింపు వచ్చింది. రోడ్ల వెడల్పు కార్యక్రమం, డెవలప్ మెంట్ లో మంచి పేరు వచ్చింది. అయితే మంజీరా నుంచి నీరు రావలసిన అవసరం ఉంది. మంజీరా నీరు ఇంకా రావాలి. ఎందుకంటే రోజు రోజూ పరిసర ప్రాంతాల నుంచి, ఇతర జిల్లాల నుంచి, రాష్ట్రాల నుంచి కూడా వలస వస్తున్నారు. దానిని తట్టుకోవాలంటే తప్పకుండా నీరు ఇచ్చే అవసరం ఉంది. ఎవరూ చెయ్యనంతగా ముఖ్యమంత్రిగారు ఎక్కువ పని చేస్తున్నారని ఘంటాపథంగా చెప్పగలుగుతున్నాను. భారతదేశంలోనే కాకుండా ప్రపంచ మ్యాప్ లో హైదరాబాద్ కూడా వచ్చిందంటే ఆ ఘనత ముఖ్యమంత్రిగారికే దక్కుతుంది. ప్రస్తుతం కృష్ణా నదీ జలాలు వచ్చే వరకూ నియోజక వర్గానికి రు. 1 కోటి ఇస్తే చాలా వరకూ ఇబ్బంది తీరుతుంది. మెట్రో వాటర్ వర్క్స్ అండ్ సువరేజ్ బోర్డ్ చిన్న చిన్న పైప్ లైన్స్ ఫేజ్ చెయ్యాలంటే డబ్బుకు ఇబ్బంది లేకుండా ఉంటుంది. కంటోన్మెంట్, మల్కాజ్ గిరి, అల్వాల్, కుకట్పల్లిలో హడ్కో నుంచి డబ్బు ఇచ్చారు. యాప్రాలకు రు. 4 కోట్లు ఓవర్ హెడ్ ట్యాంకుల నిర్మాణం కోసం, మల్కాజ్ గిరికి రు. 4.50 కోట్లు

ఓవర్ హెడ్ ట్యాంకులకు ఇచ్చారు. ధన్యవాదాలు. మంజీరా నీరు బాగా రావాలి. కృష్ణా నీరు మాత్రమే మనకు శరణ్యం కనుక జంటనగరాలకు, 9 శివారు మునిసిపాలిటీలకు నీరు అందించవలసిన అవసరం ఉంది.

మ.12. 10

శ్రీ ప్రేమ్సింగ్ రాథోడ్ (మహారాజ్ గంజ్) :- అధ్యక్షా, చాలా సంతోషం. మంచినీటి సమస్య గురించి గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు స్పందించి చాలా వరకు సాటిస్ ఫై చేశారు. కొన్ని విషయాలు మీ ద్వారా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను. గత సంవత్సరం ఇదే సమ్మర్ పీరియడ్ లో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఒక మీటింగ్ ఏర్పాటు చేశారు. అప్పుడు ఒక సజెషన్ పెట్టాను. ఎందుకంటే ఎంతైనా అవసరం ఉన్న వాటర్ వేస్ట్ అవుతున్నది. దాని కొరకు ఎయిర్ బ్లాక్ క్లీనింగ్ మెషిన్స్ ప్రతి ఒక్క కాన్స్టిట్యూయన్స్ కి ఒకటి ఏర్పాటు చేయమని ప్రస్తుతం 8 ఉన్నాయి అని చెప్పాము. మొత్తం 12 కాన్స్టిట్యూయన్స్ లకు 12 కావాలని అంటే ముఖ్యమంత్రి గారు ఆర్డర్స్ ఇచ్చారు. కానీ ఇంతవరకూ జరగలేదు. ఈ డ్రైనేజీ సిస్టం అంతా పాడైపోయి ఈ ప్రాబ్లమ్ తో మంచినీరు వృధా అవుతున్నది. అందుకోసం ముఖ్యమంత్రి గారు త్వరగా దాని గురించి నిర్ణయం తీసుకుంటే ఎప్పటికప్పుడు డ్రైనేజీ సిస్టం క్లీన్ అవుతుంది. వాటర్ వృధా కాదు. అలాగే టైమింగ్స్ చాలా ముఖ్యం. టైమింగ్స్ కరక్టుగా ప్రతి బస్తీకి , పతి వార్డుకూ ప్రకటిస్తే అంతా సమయానికి వెళ్లి అక్కడ నిలబడి పట్టుకుంటారు. ఎందుకంటే **water supply and water saving is equally important**. ఈ వాటర్ కూడా తప్పనిసరిగా సేవ్ చేయవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. దాని కొరకు టైమింగ్స్ సరిగా ఉండాలి. గంటన్నర, రెండు గంటలు వాటర్ సప్లయ్ అయితే వనవర్ పొల్యూషన్ వల్ల పాడైపోతున్నది. వీలయినంతవరకూ వాటర్ ప్రిజర్వ్ చేయాలి. ఇమీడియట్ గా ఎక్కడైతే పొల్యూషన్ ఉన్నదో అక్కడ చర్య తీసుకుంటే బాగుంటుంది. రీఫారమ్స్ గురించి గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పారు. కొంచెం మనసులో పెట్టుకుని, కొంచెం దాచకుండా ఒపైసీ గారు చెప్పారు. అది మిడిల్ గా దాని సమస్య పరిష్కారం కావాలి. రీజనబుల్ గా మీరు పెంచితే ప్రజలు తప్పకుండా ఒప్పుకుంటారు. ఎన్నో సంవత్సరాల నుంచీ నీరు దొరకడం లేదు. అయినా బిల్డ్ పే చేస్తున్నారు. నీరు దొరికితే రీజనబుల్ గా ఉంటే డెఫినెట్ గా ఇస్తారు. గత సంవత్సరం రు. 5.00 కోట్లు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు హైదరాబాదుకు ఇచ్చారు. వాస్తవంగా చూస్తే ఒక్కో కాన్స్టిట్యూయన్స్ కి రు.30 లక్షలు వచ్చాయి. రు.1.50 కోట్లు అడ్మినిస్ట్రేటివ్ ఖర్చులకు అయింది అన్నారు. 12 కాన్స్టిట్యూయన్స్ లు ఉన్నాయి. దాదాపు రు. 20 కోట్లు శాంక్షన్ చేస్తే అడ్మినిస్ట్రేటివ్ ఛార్జెస్ తీసేశాక ఒక కోటి చొప్పున 12 కాన్స్టిట్యూయన్స్ లకు రు. 12.00 కోట్లు ఇస్తే పట్టణం అంతా బాగుంటుంది. ప్రపంచం అంతా, భారత దేశం అంతా క్యాపిటల్ సిటీ హైదరాబాదును చూసి ముఖ్యమంత్రిగారిని మెచ్చుకుంటున్నారు. దాని కొరకు ఇక్కడ మంచి నీటి సమస్య తీరితే చాలా బాగుంటుంది.

ఫైనల్ గా రోడ్స్ మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ గురించి చెప్పాలి. నేను ఖచ్చితంగా నూటికి నూరు శాతం చెబుతున్నాను. 10 లక్షల రూపాయల రోడ్ వేస్తే రు. 3.00లు డ్రైనేజ్ వాటర్ కి అవసరం ఉంటుంది. డ్రైనేజీ లేన్ లేకుండా రోడ్ వేస్తే ఆ రు.10.00 లక్షలు వృధా అవుతుంది. టెంపరరీగా మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ కి వాటర్ బోర్డు ఇస్తే బాగుంటుంది. లేకపోతే దానిని కూడా మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ వారు రు.10 లక్షలు పే చేయడానికి ఈ రు.3.00 లక్షలు బోర్డుకు లోను ఇచ్చి తరువాత చెల్లిస్తే ప్రజల సమస్య తీరుతుంది. వాటర్ సమస్య, డ్రైనేజ్ సమస్య తీరుతుంది. ఫైనల్ గా ముఖ్యమైన సమస్య పైన అవకాశం ఇచ్చారు సంతోషం. హ్యూమన్ బాడీలో కూడా 70 శాతం వాటర్ ఉంటుంది. ఇంత ముఖ్యమైన సమస్య పైన మాట్లాడుతుంటే కాంగ్రెస్ వారు మధ్య మధ్యలో డిస్టర్బ్ చేస్తున్నారు. అది చాలా తప్పు. వారు ఎందుకు ఆ విధంగా చేస్తున్నారో నాకు అర్థం కావడం లేదు.

جناب اکبر الدین اویسی صاحب - محترم اسپیکر صاحب میں آپ کے ذریعہ جو آج Short Discussion ہے اس میں شہر حیدر آباد و سکندر آباد کے پانی کے مسئلے کے تعلق سے بات کرنا چاہتا ہوں۔ اس پر ابھی میرے پارٹی لیڈر نے تفصیل کے ساتھ تمام چیزیں سامنے رکھیں۔ لیکن میں یہ ضرور کہنا چاہوں گا کہ شہر حیدر آباد کو کرشنا سے پانی لانے کا مسئلہ بہت پرانا ہے۔ پچیس، تیس سال سے جب جب گرما کا موسم آتا ہے، مجھے کہتے ہوئے افسوس ہوتا ہے جیسا کہ ہر سال کسی مندر کی جاترا ہو یا کسی درگا کا عرس ہوتا ہو تو سب لوگ اس جاترا یا عرس کے بارے میں بات کرتے ہیں یا اس کے بارے میں دلچسپی دیکھتے ہیں۔ تو ہمارا یہ حال ہے کہ جب جب گرمی آتی ہے ہر سال سال کا ایک دن یا دو دن ضرور ہم پانی کے مسئلہ پر بات کرتے ہیں۔ اور پھر وہ مسئلہ وہیں کا وہیں رہ جاتا ہے اور کوئی ٹھوس یا بنیادی کام کے لئے پہل نہیں کی جاتی ہے۔ اب آج جو تفصیلات چیف منسٹر صاحب نے ایوان اسمبلی کے سامنے پیش کی ہیں ٹھیک ہیں، اچھی بات ہے۔ لیکن یہ بھی ضروری ہے کہ اس بات سے انکار نہیں کیا جاسکتا کہ کرشنا سے پانی شہر حیدر آباد کے لوگوں کے حلق تک پہنچنے میں تین برس لگ جائیں گے تو اس تین برس کے عرصہ میں Temporary اور Interim Measures Measures بھی ہم کو کرنا ہوگا۔ اس پانی کے مسئلہ کو حل کرنے کے لئے میں اپنی طرف سے آپ کے ذریعہ حکومت کے سامنے چند باتیں رکھنا چاہتا ہوں۔ سب سے پہلے یہ کہنا چاہتا ہوں کہ آج شہر حیدر آباد میں پانی کی قلت ہے اس سے کوئی انکار نہیں کر سکتا۔ لیکن پانی کی قلت کے ساتھ ساتھ سب سے اہم مسئلہ پانی time پر سر براہ نہیں کیا جاتا۔ کوئی ایک دن مقرر کرنے کے باوجود بھی اگر آٹھ بجے صبح پانی آنے کا ہے تو رات کے بارہ بجے تک کئی مقامات ایسے ہیں جہاں پر پانی نہیں آتا۔ ایک یہ ہے، دوسرا یہ ہے کہ جہاں پر پانی آرہا ہے تو وہاں Pollution ہے۔ Pollution کی وجہ کیا ہے؟ Pollution کی وجوہات کو اگر آپ دیکھیں گے تو پرانے شہر میں نہیں بلکہ شہر حیدر آباد میں پرانی لائنیں ہیں جو آج سے پچاس سال پہلے ڈالی گئی تھیں۔ اور پچاس سال کا عرصہ ہو چکا اور زنگ کے پائپ لائننگ ہے اور اس کے بعد جہاں جہاں Pollution آتا ہے اسکو سمٹ کے پائپ سے Replacement کیا جاتا ہے۔ اور جب Replacement کیا جاتا ہے تو ایک جگہ زنگ کے پائپ ہیں تو دوسری طرف سمٹ کے پائپ ہیں۔ اور Pollution کو ڈھونڈنے کے لئے کئی کئی دن لگ جاتے ہیں۔ تیسرا مسئلہ پریشر نہیں ہے۔ پانی ایک گھنٹہ دینے کا وعدہ کیا جاتا ہے لیکن دس سے پندرہ منٹ تک بھی پانی نہیں آتا ہے۔ پریشر اتنا کم ہوتا ہے کہ دو سے تین گھڑے بھی نہیں بھرتے پانی آنا ختم ہو جاتا ہے۔ اور کئی ایسے مقامات ہیں جہاں

نئی پانی کی لائنیں تنصیف کرنی چاہیے۔ لیکن پانی کی لائنوں کو نہیں ڈالا جا رہا ہے۔ اسلئے نہیں ڈالا جا رہا کیونکہ واٹر ورکس کے پاس پیسہ نہیں ہے۔ آج میں آپ کے ذریعہ حکومت سے یہ کہنا چاہتا ہوں کہ تین سال پہلے جب میں رکن اسمبلی بھی نہیں تھا جنم بھومی پروگرام میں تالاب کٹہ بھوانی نگر میں جو کے تیس سالہ پرانی بستی ہے اور جہاں پانی کی لائنیں نہیں ہیں۔ ایک چھبیس لاکھ روپیئے کا اسٹیمیشن بنایا گیا اور پھر کہا گیا کہ جنم بھومی پروگرام میں مقامی عوام کے طرف سے Contribution ہونا چاہیے۔ بھوانی نگر اور صدیق نگر کے لوگوں نے تین لاکھ روپیئے D.D. جنم بھومی میں بنا کر داخل کئے۔ تین لاکھ داخل کرنے کے بعد بھی تین سال گزر گئے ہیں وہ D.D. آج تک وہیں پر ہے اور آج تک بھی وہاں کے لوگوں کے لئے پانی کی لائنیں تنصیب نہیں کی گئیں۔ بارکس میں نظام سرکار نے آج سے ساٹھ، ستر برس پہلے پانی کی لائنیں دلائے تھے۔ وہاں آج بھی وہی پانی کی لائنیں ہیں۔ جسمیں Pollution آرہا ہے۔ میں چیف منسٹر صاحب سے آپ کے ذریعہ بولنا چاہتا ہوں کہ پرانے شہر کے کئی مقامات ہیں جہاں پر سیوریج لائنیں نہیں ہے۔ لیکن حیدر آباد میٹرو واٹر ورکرس اینڈ سیوریج چارجس لیتی ہے۔ گورنمنٹ کا ایک G.O. ہے کہ جہاں پر سیوریج لائنیں نہیں ہیں وہاں پر سیوریج چارجس نہیں لئے جاسکتے۔ لیکن سیوریج چارجس لئے جارہے ہیں۔ پورے بارکس کے لئے 94 لاکھ کا اسٹیمیشن بنایا گیا تو پچاس برس میں 54 لاکھ روپیئے میٹرو واٹر ورکرس اینڈ سیوریج بورڈ نے سیوریج چارجس کے طور پر حاصل کیا ہے جو کہ غلط ہے، غیر قانونی ہے اور G.O. کے خلاف ہے۔ جب سیوریج لائنیں ہی نہیں ہے تو سیوریج چارجس کیسے لیتے ہیں۔ اس طریقہ سے حکیم پیٹ میں بھی پانی کی لائنیں نہیں ہیں، مغل کے نالے میں بھی نہیں ہیں، فرسٹ لانس اور ملے پلی کے علاقہ میں بھی نہیں ہے۔ دبیر پورہ میں پانی کی قلت ہے، نورخان بازار میں بھی پانی کی قلت ہے اور سعید آباد میں بھی پانی کی قلت ہے اور کئی جگہوں پر پانی کی قلت ہے۔ حافظ بابا نگر میں پچاس ہزار کی آبادی ہے وہاں ہر A بلاک، B بلاک، اور C بلاک ہیں۔ وہاں پر ساڑھے چار کروڑ روپیئے کے صرفہ سے پانی کی ٹانگی بنائی گئی لیکن آج تک صرف ایک مرتبہ ہی اسمیں پانی بھرا گیا۔ لیکن وہ ساڑھے چار کروڑ روپیئے لاگت والی پانی کی ٹانگی میں Cracks Develop ہو رہے ہیں۔ اور Cracks کی وجہ سے ساڑھے چار کروڑ روپیئے، عوام کا پیسہ آج خطرے میں ہے۔ آپ کے ذریعہ حکومت سے مطالبہ کرتا ہوں کہ حافظ بابا نگر کی ٹانگی میں پانی بھرا جائے اور نئی لین کی تنصیب کے لئے بجٹ دیا جائے۔ پانچ کروڑ روپیئے تو آپ نے سال گزشتہ تو ضرور دیئے تھے۔ یہ ضرور ہے لیکن پانچ کروڑ سے شہر حیدر آباد کے پانی کا مسئلہ حل

ٹھیک کرنے کے لئے انتظامات کریں تو میں آپ کا بہت ہی ممنون و مشکور رہوں گا۔ اور آپ سے یہ بھی کہوں گا ابھی پریم سنگھ راتھوڑ صاحب نے بھی کہا ہے کہ ایک سال پہلے چیف منسٹر صاحب نے Secretariat میں کہا تھا کہ ایک ایک اسمبلی حلقہ کو ایک ایک ایرٹیک مشین دی جائے گی۔ لیکن ایک سال گزر چکا ہے ایک ایک ایرٹیک مشین ایک ایک حلقہ کو نہیں آئی ہے۔ میں یہ بھی چیف منسٹر صاحب سے پوچھنا چاہتا ہوں کہ ویشن آپ کا بہت اچھا ہے۔ ویشن کو Practically Implement کرنا چاہیے۔ جیسا کہ نظام سرکار نے حیدر آباد کی تین لاکھ کی آبادی کے لئے عثمان ساگر اور حمایت ساگر بنایا تھا۔ اور آج وہی عثمان ساگر اور حمایت ساگر ساٹھ لاکھ کی آبادی کو پانی پلا رہا ہے۔ ویشن یہ ہوتا ہے۔ ایسے ویشن کو لائیے، ایسے ویشن کے لئے اگر آپ ہمارا تعاون چاہتے ہیں تو ہم برابر تعاون کرنے کے لئے تیار ہیں۔ لیکن صرف سال کو سال صرف دو دن یاد و گھنٹے اس مسئلہ پر بحث ہوتی ہے لیکن اس کا کوئی حل نہیں نکلتا۔ ہم اس کی مخالفت کریں گے۔ میں آپ کے ذریعہ حکومت سے مطالبہ کروں گا یہ مسئلہ بڑا سنگین ہے۔ پانی کا مسئلہ سے ہٹ کر آج یہ لاء اینڈ آرڈر کا مسئلہ بن رہا ہے۔ لوگ پانی کے لئے لڑ رہے ہیں۔ تو آپ اس پانی کے مسئلہ کے حل کے لئے 30 کروڑ روپیئے جاری کریں اور جو بورویس ناکارہ ہیں ان کی مرمت اور دوسرے جتنے بھی انتظامات ہیں اس کو فوری تکمیل کریں۔ آپ نے جو مجھے موقع دیا اس کا میں اس کا شکریہ ادا کرتا ہوں اور یہ بھی کہوں گا جو حکومت عوام کو پانی نہیں پلا سکتی وہ حکومت حکمرانی کرنے کے قابل نہیں اور نہ ہی انہیں حکمرانی کرنے کا کوئی اختیار حاصل ہے۔ میں پھر آپ کا شکریہ ادا کرتا ہوں

శ్రీ యన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి: అధ్యక్షా, జంటనగరాలకు మంచినిరు అని అన్నారు. రంగారెడ్డి జిల్లాలోని మునిసిపాలిటీస్ కూడా యిందులో వున్నాయి. నా కాన్స్టిట్యూయెన్సీ టెయిల్ ఎండ్లో వుంది. ఐ యాం ది వర్న్స్ సఫరర్ సర్. అటువైపు నుండి, ఇటువైపు నుండి వచ్చే నీటిని మధ్యలో కొట్టివేస్తూ వుంటారు. దొంగతనం చేస్తూ వుంటారు. మా దగ్గరకు గాలి మాత్రం వస్తూ వుంటుంది. అధ్యక్షా, మెట్రో వాటర్ వర్క్స్ వారికి నయాపైన ఖర్చు లేకుండా పైవ్ లైన్ వేసుకుంటున్నాము. డబ్బు ఎక్కువ పే చేస్తోంది మేము. హైదరాబాదు సిటీ వారికంటే ఎక్కువ డబ్బు పే చేస్తున్నది మేము. మినిమం ఛార్జ్ ఇక్కడ రు. 60 అవుతే మేము రు. 100 పే చేస్తున్నాము. ఇక్కడ పూర్తిగా పైవ్ లైన్స్ వేస్తున్నారు. మేము పైవ్ లైన్స్ వేసుకున్నప్పటికీ వారు మాకు నీరు యివ్వడంలేదు. గత సంవత్సరం మెట్రో వాటర్ వర్క్స్ వారికి రు. 4 కోట్లు పే చేశాము. మా స్వంత పైవ్ లైన్స్ వేసుకుంటున్నాము.

نہیں ہوگا۔ میں حکومت سے یہ مطالبہ کرتا ہوں کہ آپ پانچ کروڑ کے بجائے کم سے کم 20 کروڑ روپیے جاری کریں تاکہ اس پانی کے مسئلہ کو حل کیا جاسکے۔ جو بورویلیس ناکارہ ہیں ان بورویلیس کو بھی ٹھیک کرنے کے لئے انتظامات کریں تو میں آپ کا بہت ہی ممنون و مشکور رہوں گا۔ اور آپ سے یہ بھی کہوں گا ابھی پریم سنگھ راتھوڑ صاحب نے بھی کہا ہے کہ ایک سال پہلے چیف منسٹر صاحب نے Secretariat میں کہا تھا کہ ایک ایک اسمبلی حلقہ کو ایک ایک ایرٹیک مشین دی جائے گی۔ لیکن ایک سال گزر چکا ہے ایک ایک ایرٹیک مشین ایک ایک حلقہ کو نہیں آئی ہے۔ میں یہ بھی چیف منسٹر صاحب سے پوچھنا چاہتا ہوں کہ ویشن آپ کا بہت اچھا ہے۔ ویشن کو Practically Implement کرنا چاہیے۔ جیسا کہ نظام سرکار نے حیدرآباد کی تین لاکھ کی آبادی کے لئے عثمان ساگر اور حمایت ساگر بنایا تھا۔ اور آج وہی عثمان ساگر اور حمایت ساگر ساٹھ لاکھ کی آبادی کو پانی پلا رہا ہے۔ ویشن یہ ہوتا ہے۔ ایسے ویشن کو لائیے، ایسے ویشن کے لئے اگر آپ ہمارا تعاون چاہتے ہیں تو ہم برابر ہمارا تعاون کرنے کے لئے تیار ہیں لیکن صرف سال کو سال صرف دو دن یاد و گھنٹے اس پر بحث کر کے مسئلے کو حل نہیں کرنا۔ ہم اس کی مخالفت کریں گے۔ تو میں آپ کے ذریعہ حکومت سے مطالبہ کروں گا مسئلہ بڑا سنگین ہے۔ پانی کا مسئلہ سے ہٹ کر آج یہ لاء اینڈ آرڈر کا مسئلہ بن رہا ہے۔ لوگ پانی کے لئے لڑ رہے ہیں۔ تو آپ اس پانی کے مسئلہ کے لئے 30 کروڑ روپیے جاری کریں اور جو بورویلیس ناکارہ ہیں ان کی مرمت اور دوسرے جتنے بھی انتظامات ہیں اس کو فوری تکمیل کریں۔ آپ نے جو مجھے موقع دیا اسکا میں اس کا شکریہ ادا کرتا ہوں اور یہ بھی کہوں گا جو حکومت عوام کو پانی نہیں پلا سکتی وہ حکومت حکمرانی کرنے کے قابل نہیں ہے۔ میں کہوں گا کہ عوام کو پانی نہیں پلا سکتے تو ان کو حکمرانی کرنے کا بھی کوئی اختیار نہیں ہے۔ میں آپ کا شکریہ ادا کرتا ہوں۔

అయినా నీరు యివ్వడం లేదు. దీని గురించి మనం సీరియస్ గా ఆలోచన చేయాలి. అధ్యక్షా, నేను గత సంవత్సరమే చెప్పాను. రు. 3 వేల కోట్లు అక్కరలేదు, వెయ్యి కోట్ల రూపాయలతో ప్రాజెక్టు వస్తుందని అప్పుడే చెప్పాను. చాలామంది ఆ మాట నమ్మలేదు. ఒకసారి నేను యిన్సిస్ట్ చేసి మంత్రులతో మీటింగ్ పెట్టించాను. రు. 3 వేల కోట్లు అవుతుందని స్టేట్ గవర్నమెంట్ చెప్పింది. శాటిస్ఫాక్టరీ రిస్లయ్ రాలేదు. ఇప్పుడు అదే ప్రపోజల్ తో ముఖ్యమంత్రిగారు ముందుకు వచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు. మన హైటెక్ సిటీలో రెండు రోజులకు ఒకసారి నీరు వస్తున్నాయి. డైలీ నీరు వచ్చే విధంగా చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. నీరు లేని ఏరియాస్ కు సంబంధించి డబ్బు కట్టడానికి ప్రజలు సిద్ధంగా వున్నారు. నా నియోజకవర్గంలో ఇండివిడ్యువల్ గా ఒక్కొక్కరు పది, పదిహేను వేల రూపాయలు కంట్రీబ్యూట్ చేసి లైన్స్ వేసుకున్నప్పటికీ, నీరు యివ్వడానికి వారు ముందుకు రాలేదు. ప్రజలు కంట్రీబ్యూట్ చేయని చోట యిస్తామని అంటున్నారు. ప్రజలు కంట్రీబ్యూట్ చేసుకొని, పైప్ లైన్ వేసుకున్న చోట్ల ప్రయారిటీ యివ్వవలసిందిగా రిక్వెస్ట్ చేస్తున్నాను. ఈరోజు మనం లెక్కలు వేస్తే కృష్ణానది నుండి నీరు తెచ్చే ప్రాజెక్ట్ ఏదయితే వుందో, దాని కాస్ట్ రు. 680 కోట్లు కాగా, టారిఫ్ కి సంబంధించి రు. 24 అవుతుందని చెబుతున్నారు. ఎగ్జిస్టింగ్ సిస్టం ఏదయితే వుందో, ఆ సిస్టంలో రు. 9 కిలో లీటర్ కు ఖర్చవుతుందని చెబుతున్నారు. ప్రభుత్వం యిప్పుడున్న టారిఫ్ రు. 4 లేదా రు. 5 అవుతుందని చెబుతున్నారు. రు. 5 సబ్సిడీ యిస్తున్నారు. ఈ రెండు మీరు కలిపితే రు. 12. 50, రు. 13 కంటే కాదు. సబ్సిడీ తగ్గించవద్దు. సబ్సిడీ తగ్గించకుండా టారిఫ్ రీజనబుల్ గా వుండేట్లు ఎన్ హ్యాన్స్ చేయండి. పబ్లిక్ నీరు కావాలని అంటున్నారు. టారిఫ్ పెంచుతే ఏమి అవుతుందనేది కాదు. అవసరమయితే పెంచినా ఫరవాలేదు, కానీ నీరు కావాలని అంటున్నాను. అందుకు కావలసిన చర్యలను చేపట్టండి. అధ్యక్షా, ఇన్నిసార్లు మాట్లాడిన తరువాత కూడా ఈ సంవత్సరం రామకృష్ణుడు గారు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్ లో హైదరాబాదు సిటీ మంచి నీటి గురించి, కృష్ణ వాటర్ యిక్కడకు తెచ్చే విషయంలో ఒక్క మాట చెప్పలేదు. రేపు అప్రాప్రియేషన్ బిల్ సందర్భంలో అయినా ఈ బడ్జెట్ లో పెడతారా? ఈ బడ్జెట్ లో చేర్చవలసిందిగా కోరుతున్నాను. వేసవి వస్తున్నది కనుక టెంపరరీ మెజర్ గా ఒక్కొక్క నియోజకవర్గానికి కోటి రూపాయల చొప్పున పంచాయతీ వర్క్స్ కొరకు, కన్స్ట్రక్షన్ వర్క్స్, వాటర్ పొల్యూషన్ జరిగేచోట్ల పైప్ లైన్ కొత్తగా వేయడం కొరకు ముఖ్యమంత్రిగారు కేటాయించాలని కోరుతున్నాను. టైమ్ కు చాలా యింపార్టెన్స్ వుంది. రు. 680 కోట్లు వెంటనే విడుదల చేసి పనులు మొదలుపెట్టాలని కోరుతున్నాను. దీనికి సంబంధించి ఖచ్చితమైన హామీ యివ్వాలని కోరుతూ, సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్ (నిజామాబాద్) : అధ్యక్షా, at the very outset, better late than never. I complement and congratulate the Hon'ble Chief Minister, at least, now for having realised the importance of this issue. కృష్ణా జలాలను హైదరాబాదుకు తరలించాలనే పుద్దేశంతో ఈ రోజు ఒక స్టేట్ మెంట్ చేశారు. It is welcoming. 90 యంజిడి వాటర్ కృష్ణానది ద్వారా హైదరాబాదు సిటీకి తరలించడానికి రు. 680 కోట్లతో ప్రతిపాదన చేస్తున్నట్లుగా ఈరోజు ముఖ్యమంత్రిగారు ఎనౌన్స్ చేశారు. Government and governance is a continuous process. ముఖ్యమంత్రిగారిని అభినందించడమే కాదు, సన్మానం కూడా చేసేవారం. ఈ కార్యక్రమం 1994లోనే కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం చేపట్టింది.

(ఇంటర్వెన్యన్స్)

అధ్యక్షా, కంటిన్యూయస్ ప్రాసెస్ అని ఎందుకు అన్నామనేది లెజిస్లేటర్స్ అర్థం చేసుకోవాలి. దాన్ని పూర్తి చేస్తే ఆ క్రెడిట్ ఈ ప్రభుత్వానికే వచ్చేది. ఈ పాటికి ప్రజలు మంచినీరు త్రాగేవారు.

మ.12.30

కనీసం ఇప్పటికైనా ప్రభుత్వం గుర్తించి ప్రతిపాదనలతో ముందుకు వచ్చినందుకు ప్రభుత్వాన్ని నేను అభినందిస్తున్నాను. ఆ రోజున మేము మీలాగ ప్రతిపాదనలు చేయలేదు. ఆ రోజున 680 కోట్ల రూ.ల అంచనాలతో ముందుకు వచ్చి శంఖుస్థాపన

కూడ చేశాం . సరే, అదంతా జరిగిపోయింది. కనీసం ఈ ప్రభుత్వం ఇప్పటికయినా తీసుకొనివచ్చిన ప్రతిపాదనలు ప్రతిపాదనలుగానే మిగిలిపోకుండా, కార్యదీక్షతో, చిత్తశుద్ధితో అవి కార్యరూపం దాల్చాలని కోరుతున్నాను.

జంటనగరాలకు కావలసిన 90 ఎం .జి.డి. ల నీటిని సరఫరా చేయాలంటే ఇంకొక మూడు, నాలుగు సంవత్సరాలవుతుందన్నారు. అంటే 2005లో పడతాం . 2006 సంవత్సరం వచ్చేసరికి the requirement of Hyderabad city would be 290 MGD. We will be still short. అయితే ఈ సందర్భంగా మీ దృష్టికి ఒక విషయం తీసుకొనిరాదలిచాను. నిజామాబాద్, మెదక్ జిల్లా రైతులు గత 20 సంవత్సరాలుగా తమకు చెందవలసిన నీటిని హైదరాబాద్ సిటీకి డ్రికింగ్ వాటర్ కొరకు ప్రయార్థి ఇచ్చి త్యాగం చేస్తున్నారు. కాబట్టి వారిని మనం గుర్తించి, వారికి కృతజ్ఞతలు చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది. ఎందుకంటే వారి త్యాగలితమే ఈనాడు మనం డ్రికింగ్ వాటర్ పొందగలుగుతున్నాం . సింగూరు నుండి అయిదవ ఫైవ్ లైన్ వేయడం లేదని, ఉన్న ఫైవ్ లైన్ డ్రియింగ్ చేసి, వాటర్ లీకేజ్ ద్వారా వేస్ట్ కాకుండా కాపాడుకొనేందుకు గాను 160 కోట్ల రూ.లతో ప్రతిపాదనలు తయారుచేశామని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. It is a very positive sign. ఆ డబ్బును తప్పకుండా ఖర్చు చేసి ఫైవ్ లైన్ బాగు చేయాలని కోరుతున్నాను. అయితే మా ఆవేదనల్లా ఒకటే. ఇంకా 0.8 టి.ఎం .సి.ల నీటిని సింగూరు నుండి డ్రా చేస్తున్నారు. మాకేమి అభ్యంతరం లేదు. ఎందుకంటే డ్రికింగ్ వాటర్ కు ప్రయార్థి ఇవ్వాలని మేము కూడ పదే పదే ఎక్కడైనా చెపుతున్నాం . అయితే మేము కోరేది ఒకటే, సింగూరు రిజర్వాయర్ ను బ్యాలన్సింగ్ రిజర్వాయరుగా కన్వర్ట్ చేయడానికి ఆనాడు నిజాంసాగర్ ఆయకట్టు, ఘనపూర్ ఆయకట్టు , మెదక్ జిల్లా ఆయకట్టును కాపాడటం కోసం కడుతూ, కొంత భాగం హైదరాబాద్ సిటీకి డ్రికింగ్ వాటర్ తీసుకొని రావాలని ఏదయితే ప్రభుత్వం పథకం రూపొందించిందో, దానికి పూర్తిగా ఆయా జిల్లాల రైతాంగం సహాయపడ్డారు. వారికి జీవితాంతం కృతజ్ఞులమై ఉండటమే కాకుండా, వారికి మోక్షం కల్గించడానికి మీరేమి ఫ్లెక్స్ తీసుకొంటున్నారు? కృష్ణా నుండి అధికంగా వాటర్ తరలించడానికి మీరు ఏ రకంగా చర్యలు తీసుకొంటారు? We are prepared to cooperate with the Government. ఎందుకంటే ఈ రాష్ట్రానికి, దేశానికి వెన్నెముకలైన రైతుల్ని మనం ఇబ్బంది పెట్టడం సమంజసం కాదు. వారు చెసిన త్యాగాన్ని మనం ఎల్లప్పుడు గుర్తుంచుకోవాలి. I shall be glad if the same goes on record. వారి త్యాగాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని, అక్కడి పంటల్ని కాపాడటానికి ముఖ్యమంత్రిగారు ఏమి ఆలోచిస్తున్నారు? అంతేకాకుండా మెదక్ జిల్లా ఘనపూర్ క్రింద ఇంకా 40 వేల ఎకరాలకు సాగునీటిని అందించే కమిటీమెంట్ ఉంది. లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్స్ ఉన్నాయి. సురేష్ రెడ్డి, గోవర్ధన్ నియోజకవర్గాల్లో సుమారు రెండున్నర లక్షల ఎకరాలకు ఇంకా నిజాంసాగర్ నుండి సాగునీటి వసతిని కల్పించవలసి ఉంది.

(గౌరవ సభాపతి అధ్యక్షస్థానంలో ఉన్నారు)

దీని గురించి కూడ పాజిటివ్ గా ఆలోచించి, అక్కడి రైతాంగాన్ని కూడ కాపాడేందుకు గాను తీసుకోవలసిన చర్యలు గురించి తెలియచేస్తే బాగుంటుంది.

(ఈ దశలో శ్రీ పి.కిష్టారెడ్డి నుండి అంతరాయం)

మేడమ్ స్పీకర్ : మనకు ఇంకా 304 ఉన్నాయి. ముఖ్యమంత్రిగారు ఇంకొక స్టేట్ మెంట్ ఇవ్వవలసి ఉంది. దయచేసి కూర్చోండి.

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్ : మెదక్ జిల్లా వారిలో ఒకరికి అవకాశం ఇవ్వండి మేడమ్.

మేడమ్ స్పీకర్ : మీకు ఇస్తే, అదిగో అటు సత్యనారాయణ కూడ అడుగుతున్నారు. మెదక్ జిల్లా వాళ్ళకు ఇవ్వమని చెపుతున్నారు. మరి మీరెందకు తీసుకొన్నారు. కిష్టారెడ్డిగారికే ఇవ్వవలసింది. సత్యనారాయణగారు మాట్లాడండి.

శ్రీ కె. సత్యనారాయణ (నంగారెడ్డి) : అధ్యక్షా, సింగూరు నుండి ప్రస్తుతం ఉన్న నాలుగు లైన్లకు అదనంగా మరో లైన్ వేసి నీటిని తీసుకొంటారని ప్రచారం జరగడంతో, మెదక్ జిల్లా రైతాంగం అంతా తీవ్ర ఆందోళన చెంది, ఆందోళనా కార్యక్రమాల్ని చేపట్టడం జరిగింది. ఇప్పటికే మనం నిజామాబాద్, మెదక్ జిల్లాల రైతుల చేసిన త్యాగాల ఫలితంగా ఆరు టి.ఎం.సి.ల నీటిని సింగూరు, మంజీరా నదుల నుండి త్రాగేందుకు తీసుకొంటున్నాం. అయితే ఇంకా ఎంతో కాలం ఆ జిల్లా రైతాంగం త్యాగాలు చేయడానికి సిద్ధంగా లేరు. వారికి కూడ అనేక రకాల ఇబ్బందులున్నాయి. ప్రభుత్వం ఇచ్చిన హామీ ప్రకారం 2 టి.ఎం.సి.ల నీటిని పూర్తిగా మనం వారికి ఇవ్వలేకపోతున్నాం. దాంతో రైతులు ఆందోళన చెందుతున్నారు. కాబట్టి మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను అతి తొందరగా కృష్ణా ద్వారా గాని గోదావరి నది ద్వారా కాని హైదరాబాద్ సిటీకి నీటిని తరలించే శాశ్వత పరిష్కారం మార్గం కనుక్కొని మెదక్ జిల్లా రైతాంగాన్ని కాపాడితే, వారి యొక్క త్యాగాల నుండి కొంతవరకు వారిని దూరం చేసినవారమవుతాం. అయితే లైను వేయమని, నాలుగు లైన్ల ద్వారానే నీటిని తీసుకొంటామని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినందుకు వారికి నా ధన్యవాదాలు తెలియచేసుకుంటున్నాను. అదే రకంగా మాట్లాడేందుకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు మీకు కృతజ్ఞతలు తెలియచేసుకొంటున్నాను.

శ్రీ పి. కిష్టారెడ్డి (నారాయణ్ ఖేడ్) : మేడమ్ స్పీకర్, మెదక్ జిల్లా రైతాంగం యొక్క ఆవేదనను ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకొనిరావాలని చెపుతున్నాను. జంటనగరాలకు మంచినీటిని అందించే ఉద్దేశ్యంతో 1962వ సం.లో మంజీరా బ్యారేజ్ కట్టినప్పుడు మెదక్ జిల్లాలోని వేలాది ఎకరాల పంట భూమి ముంపుకు గురయింది. ఆ తరువాత 1976 లో సింగూరు ప్రాజెక్టు నిర్మాణం చేపట్టి, తద్వారా 30 టి.ఎం.సి.ల నీటిని పంటలకు, 40 టి.ఎం.సి.ల నీటిని జంటనగరాలకు ఇవ్వాలని అనుకొన్నారు. అయితే సింగూరు ప్రాజెక్టు నిర్మాణం వల్ల 34 వేల ఎకరాల భూమి ముంపుకు గురి అయినప్పటికీ, మన కోసం అక్కడి రైతులు త్యాగం చేశారు. అదే విధంగా ముంపుకు గురైన 69 గ్రామాల్లో 29 గ్రామాలు పూర్తిగా, మిగిలిన గ్రామాలు పాక్షికంగా మునిగిపోయాయి. హైదరాబాద్ సిటీకి మంచినీరు ఇవ్వవద్దని ఎవరూ అనడం లేదు కాని, అది ఒక్కటే పర్మినెంట్ సౌల్యూషన్ కాదు. ఈ రోజున ముఖ్యమంత్రిగారు స్టేట్ మెంట్ ఇచ్చారు. మేము నాగార్జునసాగర్ నుండి 90 ఎం.జి.డి.ల నీటిని తీసుకొంటామని చెప్పారు. అది కూడ సరిపోదు. ఎందుకంటే ఈ రోజున మహారాష్ట్ర కర్ణాటక రాష్ట్రాల వారు, వారికి కేటాయించిన నీటి కంటే ఎక్కువగా కొత్త కొత్త ప్రాజెక్టులు కట్టి వాడుకొంటున్నారు. నేను 1989 సం.లో కూడ అసెంబ్లీలో చెప్పాను. అయ్యా, హైదరాబాద్ సిటీకి చెందిన ఎం.ఎల్.ఎ.లు ఒక్కసారి కర్ణాటక, మహారాష్ట్రలకు వెళ్లి చూడండి. ఏ విధంగా అన్యాయం జరుగుతున్నదో అని. ఈ రోజున మెదక్ జిల్లా రైతాంగం త్యాగం చేశారు. అయితే వాళ్ళకు ఒక్క ఎకరానికి కూడ ఈ రోజున సాగునీరు అందటం లేదు. జి.ఓ.ఎం.ఎస్.నంబరు 455 ద్వారా మెదక్ జిల్లాలో 45 వేల ఎకరాలకు సాగు నీరు ఇస్తామన్నారు. అట్లాగే 2 టి.ఎం.సి.ల నీటిని ఇరిగేషన్ కు ఇస్తామన్నారు. రెండు, మూడు లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టు కట్టడం జరిగింది. నేను తమరి ద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారిని అడిగేదేమిటంటే, 40 వేల ఎకరాలకు తప్పకుండా సాగునీరు ఇవ్వాలి దానికి తోడు 2 టి.ఎం.సి.ల నీటిని ఇరిగేషన్ కు అందించేందుకు గాను చేపట్టిన ప్రాజెక్టులను వెంటనే పూర్తి చేయాలని తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను.

మ. 12.40

ఈరోజు 5 వ ఫైవ్ లైన్ ప్రతిపాదన గూర్చి మెదక్ జిల్లా రైతులు చాలా ఆవేదనతో వున్నారు. మేము ఇంత వరకు ఎంతో నష్ట పోయాము. మరల 5 వ ఫైవ్ లైన్ వేసినట్లయితే 21 వేల ఎకరాలు పోతాయి. 12 గ్రామాలు పునరావాసం కల్పించబడినవి అవి కూడా మునిగి పోతాయని, తిరిగి 13 గ్రామాలు పోతాయని భయపడుతున్నారు. పెద్ద ఎత్తున వారు ఈ రోజు ఆందోళన

జరిపితే , ఈరోజు 5 వ పైప్ లైన్ వేయడం లేదని ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పారు. చాలా సంతోషం. అయితే యిది పర్మినెంట్ సొల్యూషన్ కాదు. మంజీరాలో వాటర్ ఉండేది. వాటర్ కొరకు అక్కడ అంచనా వేయించినప్పుడు బచావత్ కమిటీ 69 టిఎమ్సిల నీరు ఉందని తేలింది. అందువల్ల ఈరోజు తమరు ఒకసారి ఆలోచించినట్లయితే, మహారాష్ట్ర, కర్ణాటక పరీవాహక ప్రాంతాలకు మన అధికారులను పంపితే వారు అక్కడ ఆ రాష్ట్రాలకు యిచ్చిన ఎలాట్మెంటు కన్నా ఎక్కువ అంటే డబుల్ వాటర్ను నాడుకుంటున్నారు. ఈ రోజు మంజీరాలో వాటర్ లేదని ఒక ఎక్స్‌పర్ట్ కమిటీ 1993లో రిపోర్ట్ యిచ్చింది. ఈ రోజు మెదక్ జిల్లా విషయమై ముఖ్య మంత్రి గారికి చాలా గుర్తు. అక్కడ త్రాగు నీరు, సాగు నీరు లేనటువంటి పరిస్థితి 10 నియోజక వర్గాలలో వుంది. హైదరాబాదు సిటీకి నీరు యివ్వడంలో మేము వ్యతిరేకం కాదు. ఇది పర్మినెంట్ సొల్యూషన్ కాదు. అభివృద్ధిని దృష్టిలో పెట్టుకుని వేల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేయవలసి వుంది. హైదరాబాదు జంట నగరాలలో ప్రయారిటీ యిచ్చి వేరే పర్మినెంట్ సొల్యూషన్ చేయాలి. ఎందుకంటే ఇది చాలా ముఖ్యమైన విషయం . కృష్ణా, గోదావరి బేసిన్ నుంచి జాతీయ జల విధానానికి మేము వ్యతిరేకం కాదు. ఈరోజు మంజీరా ఉంది. Of course, they have no right to draw water from Manjira river. They have to draw water from Krishna river. మేము రూరల్లో త్యాగాలు చేశాము. కాబట్టి మాకు ఫరవాలేదు. ఇక్కడ వున్న వారంతా అన్నదమ్ములు సోదరులే గానీ ముఖ్యమంత్రి గారు చెపుతున్నది పర్మినెంట్ సొల్యూషన్ గురించి తమరు ఆలోచన చేసినట్లయితే తప్పకుండా మా సహకారం వుంటుంది. మిత్రులు అసదుద్దీన్ గారు మాట్లాడుతూ దీనికి చాలా డబ్బులు అవుతున్నాయి ఫరవాలేదు అన్నారు. ఈ రోజు రూ. 15 తో లీటరు నీరు కొని త్రాగవలసి వస్తోంది. పర్మినెంట్ సొల్యూషన్ వుంటే రూ.15 కాదు రూ.20 అయినా ప్రభుత్వానికి మేము సహకరిస్తాము. అదేవిధంగా మేము 34 వేల ఎకరాలను వదులు కున్నాము. ఎన్నో ఊర్లు సోయాయి. ఇంతవరకు ప్రభుత్వం 70 కోట్ల రూపాయలు చెల్లించలేదు. పునరావాసం కల్పించలేదు వంట భూములను వదలి వేయడం జరిగింది. ఇంకా ప్రభుత్వం పరిహారం చెల్లించలేదు. పునరావాసం కల్పించలేదు . దీనిని గూర్చి తెలియజేయవలసిందిగా ముఖ్యమంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు :- అధ్యక్షా, ఇంతకు మునుపే నేను చాలా క్లాంటీ యిచ్చాను. అయినప్పటికీ కొన్ని ప్రశ్నలు వారు అడిగారు. అవన్నీ ఒకసారి చూస్తే ముఖ్యంగా అడిగింది రూ.150 కోట్లు అంటున్నారు. దీనికి సంబంధించి సర్వే ఉందా? ఏ విధంగా ఖర్చు పెడుతున్నారు, ఏమిటని చాలా మంది అడిగారు. అందులో టాటా కన్స్ట్రక్షన్స్ వుంది. దీని కోసం సర్వే కండక్ట్ చేయడం , ఆ విధంగా పెట్టింది ఫిల్టర్ బెడ్స్ కోసం కలాబూర్, రాజంపేట్, ఆసిఫ్ నగర్ ఇవన్నీ ఫిల్టర్ బెడ్స్ కావాలని అడిగారు. ఉస్మాన్ సాగర్ నుంచి ఆసిఫ్ నగర్ వరకు కండక్టర్స్ రిపేర్స్ చేయాలనీ, అలాగే ఆల్వాల్ , మాలాలీ పైప్ లైన్స్ రిప్లేస్మెంట్ చేయాలని , సింగూరు, లింగంపల్లి పైప్ లైన్స్ రిప్లేస్ చేయాలనీ, ఎనర్జీ ఎఫిషియన్సీ ఇంప్రూవ్ చేయడం కోసం మెషీన్స్ కొన్ని సరిగా లేవనీ వాటిని ఇంప్రూవ్ చేయాలని అదే విధంగా కొత్తగా బల్క్ మీటర్స్ అన్నీ ఇన్ స్టాల్ చేయాలనీ చెప్పారు. సజషన్స్ తీసుకున్న తరువాతనే ఈ ప్రాజెక్ట్ రిపోర్టు తయారు చేశారు. అది రెడీ అయింది. వెంటనే ఇంస్టిమెంట్ చేయడానికి అవకాశం వునే. నేను ఇంతకు ముందే చెప్పాను. ఒక సంవత్సరంలో దీనిని కంప్లీట్ చేయవచ్చు. శ్రీనివాస్ గారు , కిష్టారెడ్డి గారు చాలా మంది మాట్లాడటం జరిగింది. 5వ లైను వేస్తారనే అపోహ వుంది. అది లేదు కాబట్టి, మనకు అబ్జెక్షన్లు లేదు. ఏ విధంగా అయితే హైదరాబాదుకు కేటాయించిన వాటర్లో 14 ఎమ్జిడి మనం తెచ్చుకోగలిగి, అదే విధంగా లీకేజెస్ను టైటెన్ చేసుకోగలిగితే పార్ట్ టైములో అది ఇంప్రూవ్ అవుతుందని తెలియజేస్తున్నాను. ఇదే విధంగా యింకా చాలా డిటేల్స్ అడిగేరు. ఇప్పుడు లీకేజ్ క్రింద చూస్తే 35 శాతం లీకేజెస్ వున్నాయి. అసగా నుమారు 65 శాతం అవి కూడా బిని పైప్స్ లేకుండా ఆ విధంగా ఎమ్జిడి పెట్టుకుని చేస్తున్నారు. వీటిని టైటన్ చేస్తే 10 శాతం లీకేజెస్ని తగ్గించే అవకాశాలు వున్నాయి అదే విధంగా నాగేందర్ గారు మాట్లాడుతూ బిల్డ్ చూపించారు. సమస్యలు చూపించారు. అయితే మనం ఆలోచించుకోవలసినది, రూ. 40కోట్ల కు బిల్లులు వేయలేదు. కొత్త ఎమ్జిడి వచ్చిన తరువాత ఆ బిల్డ్ వేస్తున్నారు. అదేవిధంగా 44 వేల మంది హైదరాబాదులో రూ. 30 కోట్లు విలువ చేసే నీటికి ఇంతవరకు యిప్పుడు డబ్బులు పే చేసిన పాపాన పోలేదు. ఎవరయితే కట్టలేదో అందులో చిన్న వాళ్లు కొంత అయినా పే చేయాలి. పెద్ద వాళ్లు, బల్క్ కన్స్యూమర్స్ ఎక్కువ వారు పే చేస్తే తప్ప ఇది రన్

అయ్యే పరిస్థితి లేదు. అది గుర్తు పెట్టుకోవాలని కోరుతున్నాను. అదేవిధంగా ఈరోజు యినే కాకుండా యింకా చాలా మంది మాట్లాడుతూ ముఖ్యంగా ఒక ఫిక్స్డ్ డేట్ చెప్పాలని అడిగారు. ఈ రెండు ప్రాజెక్టులు వస్తాయా రావా? వస్తే ఎప్పుడు వస్తాయని అడిగారు. నేను స్పష్టంగా చెప్పాను. ఒకసారి గారు, ఇంద్రసేనా రెడ్డి గారు , ఎమ్ఎల్ఏలు అందరూ మాట్లాడారు. నాగేందర్ గారు కొంచెం అటూ యిటూ చెప్పారు తప్ప మిగిలిన వారంతా ఒకే మాట చెప్పారు. రియలిస్టిక్ అప్రోచ్ తీసుకుని మీరు ఎక్కువ పెంచకండి ,ఎబ్ నార్మల్ గా పెళ్లవద్దండి, దాని వల్ల లేనిపోని యిబ్బందులు వస్తున్నాయి , రిఫార్మ్స్ అంటున్నారు, కొంత వయబిలిటీ కావాలి అంటున్నారు. రీజనబుల్ గా పెంచండి , ఆ విధంగా మీరు ముందుకు పోతే మా అందరి సహకారం వుంటుందని చెప్పారు. ప్రభుత్వం కూడా 4 సంవత్సరాలుగా మనం పెంచలేదు. కాబట్టి ప్రపంచ బ్యాంకు ముందుకు వచ్చింది. ఆ రోజు రూ. 2,600 కోట్లు అయింది. ఈ రోజు రూ.680 కోట్లతో కంప్లీట్ చేసే అవకాశం వస్తున్నది. అందువల్ల ఈ రోజు రూ. 680 కోట్ల నుంచి ఒకవేళ సెవరేట్ పంపు కావాలంటే రూ.100 కోట్లు యాడ్ అవుతుంది. రేపు మళ్ళీ మీరు రూ .680 కోట్లు అన్నారు, పెరిగింది అనకుండా, పంపు లేకపోతే రూ.680 కోట్లు అవుతుంది. ఇప్పుడు పంపుల కొరకు యాడ్ చేయడం మూలంగా రూ. 780 కోట్లు అవుతుంది. అప్పుడు మనం రూ. 780 - రూ.800 కోట్లతో కంప్లీట్ చేసే అవకాశాలున్నాయి. అయితే మనం ఆలోచించవలసినది, వయబిలిటీ వుంటే తప్ప డబ్బులు యిచ్చే పరిస్థితి లేదు. ఇటీవల హడ్కో కూడా మాట్లాడినప్పుడు వయబిలిటీ రావాలి లేకపోతే ప్రాజెంట్ వుంటుందని, ఆ విధంగా వయబిలిటీ రావాలని అన్నారు. ఆ విధంగా ఆలోచించినప్పుడు ఈ వయబిలిటీ రావడం కోసం కొంత మనం పెంచగలిగితే, ఆటోమెటిక్ గా వచ్చే అవకాశాలు వున్నాయి. ఒక ప్రాజెక్టు అయితే వెంటనే వర్క్ స్టార్ట్ చేస్తాము. ఏదైతే ఫైవలైన్ ఇంప్రూవ్ చేయక పోవడం కొంత రీ ఆర్గనైజ్ చేయాలి. ఎంత పెంచుతామో నేను చెప్పను గానీ మెట్రో వాటర్ వర్క్స్ విషయంలో అవసరం అయితే మళ్ళీ మీటింగ్ పెట్టి మీ అందరితో, మంత్రిగారితో మీటింగ్ పెట్టి ఎంత రీజనబుల్ అన్నది ఆలోచించుకుని అంత కంప్లీట్ చేయగలిగితే అక్కడ నుంచి మనం చేయవచ్చు. ఒకసారి గారు 2, 3 అనుమానాలను వ్యక్తం చేశారు. అందులో ఐఎల్ఎఫ్ఎస్ పెద్దగా ఉపయోగం వుండదు హడ్కోలో కూడా ఇంటర్వెన్ ఎక్కువ వుంటుంది. డిఎఫ్ఐడి ద్వారా పోతే ఇంట్రస్ట్ తక్కువ వుంటుందన్నారు. అయితే డిఎఫ్ఐడి ద్వారా పోవాలంటే చాలా ప్రాజెక్టులు వాళ్లు యిచ్చారు. ఈ రోజు అర్బన్ ఏరియాలో రూ. 750 కోట్లు ఔట్ రైట్ గ్రాంట్ యిచ్చారు. రూ. 360 కోట్లు వాటర్ షెడ్ డెవలప్మెంటుకు యిచ్చారు. చాలా ప్రాజెక్టులకు ఇప్పటికే వారు కమిట్ అయ్యారు. అదే విధంగా మనం బడ్జెటు సపోర్ట్లో కూడా రూ. 300 కోట్ల నుంచి రూ. 350 కోట్లు రాబోయే 4, 5 సంవత్సరాలలో ఔట్ రైట్ గా గ్రాంట్ ఇవ్వడానికి వాళ్లు ముందుకు వచ్చారు. ఈ ప్రాజెక్టుకు యిస్తారో లేదో తెలియదు కానీ మనం అప్రోచ్ అవడానికి అవకాశం ఉంది. వీళ్ళే కాకుండా ఇంటర్వెన్షన్ లో ఏజన్సీలు ఇనిస్ట్రూమెంట్ తో మాట్లాడి ఎక్కడ మనకు కాస్ట్ ఎఫెక్టివ్ గా వుంటే అక్కడ ఆలోచించవచ్చు. ఇమీడియేట్ గా మనం వయబిలిటీ తేగలిగితే బ్యాంకులు ఫైనాన్సు క్లజరు కోసం తొందరలో ఏ ఏ బ్యాంకులు ఫైనాన్సియల్ క్లజరు చేయగలిగితే ఆ రోజు నుంచి రెండు సంవత్సరాల కాలంలో హైదరాబాద్ కు నీరు యిస్తామని తెలియజేసుకుంటున్నాను. మళ్ళీ ఒకసారి చెబుతున్నాను, హైదరాబాదు ఎమ్ఎల్ఏల సహకారం కోరుతున్నాను. ఫైనాన్సియల్ క్లజర్ కు ఎవరైతే విల్లింగ్ నెస్ యిస్తారో ఆ రోజు నుంచి ఎగ్జిక్యూషన్ రెండు సంవత్సరాల లోపు అవసరం అయితే 3,4 మాసాల ముందుగానే హైదరాబాదుకు డ్రింకింగ్ వాటర్ తెచ్చి తీరుతామని తెలియజేస్తున్నాను. అయితే నాకు ఒక హోప్ వుంది. రూ.2,600 కోట్లు అన్నప్పుడు భయపడ్డాము. కిలో లీటర్ కి కూడా రూ. 46 అంటే చాలా వరకు భయం వేసినా, ఈరోజు కిలో లీటరు రూ. 24 వడుతుంది. అది కాకుండా ఏవైతే 40, 45 ఎమ్జిడిలు తెస్తున్నామో సుమారు 160 ఎమ్జిడిలు రూ.9 చొప్పున యిప్పుడు వస్తున్నది.

మ 12 . 50

ఇంకా కొద్దిగా పెరిగి 10, 11 రూపాయలు అవుతుంది . దీనిపై యావరేజ్ సబ్సిడీ ఇస్తే కొంత వయబిలిటీ వుంటుంది . ఆ యాంగిల్ లో ఆలోచిస్తున్నాము . అదేవిధంగా ఈరోజు ఎగ్జిస్టింగ్ ఇన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్ గురించి లక్ష్యణ్ గారు ఇంకా చాలామంది సభ్యులు మాట్లాడుతూ, ఈ ఇన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్ ను ఉపయోగించుకోవడంలేదని అన్నారు . దీనికి రు 135 కోట్లు

ఖర్చుచేశాము . దీనిని కొత్తలైన్ నాగార్జునసాగర్ నుండి తీసుకునేప్పుడు ఉపయోగించుకునే అవకాశం ఉంది . ఆవిధంగానే ఓర్ట్ సిటీలోనూ, న్యూ సిటీలోనూ కట్టిన రిజర్వాయర్లు ఉపయోగపడతాయి . ఆవిధంగా నీళ్లు ఇవ్వడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము . ఒపైసీగారు మాట్లాడుతూ, రిఫౌంస్ అంటే ఏ విధంగా చేస్తారు ? వాటర్లేటు ఏ విధంగా పెంచుతారు, స్టేట్ ప్లాన్లో ఎంత పెడతారు అని అడిగారు . ఏ ప్రభుత్వానికయినా డబ్బులు ఇవ్వాలంటే అల్టిమేట్గా రాష్ట్రప్రభుత్వం గ్యారంటీ ఇస్తే తప్ప డబ్బులు ఇచ్చే పరిస్థితి లేదు . ఆవిధంగా గ్యారంటీ ఇచ్చి ఏవిధంగా వయబిలిటీ తేవాలో ఆవిధంగా తెచ్చేదానికి ప్రయత్నం చేస్తాము . చాలామంది సభ్యులు బాబానగర్లోను, ఓర్ట్ సిటీలోనూ వాటర్ ఇవ్వలేకపోయారు అన్నారు . దీనికి నిన్ననే ఆదేశాలు ఇచ్చాము, తప్పకుండా యాక్షన్ తీసుకుంటాము . కొంతమంది హైదరాబాద్ కార్పొరేషన్, మెట్రోవాటర్ వర్క్స్ కలపమన్నారు . దీనిని ఒకే ఆర్గనైజేషన్గా చేస్తే బాగుంటుందని అన్నారు . దీనివలన లేనిపోని ఇబ్బందులు వచ్చే ప్రమాదం ఉంది . మనం ఈ విధమైన రిఫౌంస్కు పోతే తప్ప రాబోయే రోజుల్లో శాశ్వతంగా నీటి ఎద్దడి నివారించలేమని తెలియజేస్తున్నాను . సర్పంచాయ్యగారికి సంబంధం లేదు కాబట్టి చాలా ఉదారంగా మాట్లాడారు . సర్లోండ కాబట్టి హైదరాబాదులో వున్నప్పుడు నీళ్లు త్రాగుతున్నారు, మిగిలిన రోజుల్లో వెళ్లిపోతున్నారు కాబట్టి లిబరల్గా మాట్లాడుతూ చేయకపోయినా ఫరవాలేదు అనేవిధంగా మాట్లాడడం జరిగింది . సర్లోండ కాబట్టి చాలా కాంక్రీట్గా ప్రపోజల్ చెప్పారు . మేము చాలా స్పష్టంగా చాలా క్లియర్గా ఈ కాంక్రీట్ ప్రపోజల్ అమలుచేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము .

మామూలుగా రు 2 వేల కోట్లు అంటే ఎవరూ సమ్మేవారు కాదు గానీ దీనికి రు 680 నుండి రు 780 కోట్లు కాబట్టి తప్పకుండా ఫైనాన్స్ చేస్తారు . ఇవ్వడానికి వీలుంటుంది . 45 ఎంజిడి అవసరం అయితే మరొక 45 ఎంజిడి యాడ్ చేసుకుని ఒకేసారి 90 ఎంజిడి ఫైవ్లైన్ వేసుకుందాము . ట్రీట్మెంట్లోనే మనకు కావలసిన పంపుసెట్లు పెట్టుకుంటే ఆటోమ్యాటిక్గా యాడ్ చేసుకునే అవకాశం ఉంది . శ్రీనివాస్ యాదవ్ గారు మాట్లాడుతూ 35 శాతం లీకేజీని కంట్రోల్ చేయాలనీ, వాటర్ ఆల్టర్నేటివ్ రోజులలో ఇస్తూ సరిగా సమయం కూడా చెప్పడంలేదని దీనివలన ఇబ్బంది కలుగుతోందని అన్నారు . నిన్ననే ఖచ్చితమైన టైమింగ్స్ ఇచ్చి ఎంతవరకు సమ్మర్ను మేనేజ్ చేస్తామో చేయాలని ఆదేశాలు ఇచ్చాము . చాలావరకు రిజరాయర్ల గురించి చెప్పారు . మనకు 14 ఎంజిడి వాటర్ నాగార్జునసాగర్ నుండి వస్తే తప్ప ఉపయోగించుకోలేమని తెలియజేస్తున్నాను . సాయన్న గారు కంటోన్మెంట్ వాటర్ గురించి చెప్పారు . అక్కడ వాటర్ లేకపోతే అక్కడ కూడా ఇవ్వడం జరిగింది . మంజీరా వాటర్ వారికి కూడా కొంచెం ఇచ్చాము . హైదరాబాద్ కంటే కూడా సరౌండింగ్ మునిసిపాలిటీల గురించి చెప్పారు . చాలా వాస్తవం . లక్ష్మణ్ గారు చెప్పినట్లు హైదరాబాదులో మీరు చేసే పొల్యూషన్ వలన సరౌండింగ్ మునిసిపాలిటీలలో నీళ్లు త్రాగే పరిస్థితి లేదు . కొన్ని మునిసిపాలిటీలలో పొల్యూషన్ వలన వ్యవసాయం జరగని పరిస్థితి ఉంది . దీనిని చాలావరకు కంట్రోల్ చేయవలసిన పరిస్థితి ఉంది . నీళ్లు లేవు కాబట్టి 9 మునిసిపాలిటీలకు రు 110 కోట్లు పనులు చేశాము . కొంతవరకు నీళ్లు ఇవ్వగలుగుతున్నాము . హైదరాబాదు వారు రు 4 పే చేస్తుంటే, వారు రు 100 పే చేస్తున్నారు . ఫైవ్లైన్ కూడా వాళ్లే వేసుకుంటున్నారు, నీళ్లు ఇస్తున్నా కూడా కలుతమైన నీళ్లు వచ్చే ఇబ్బంది ఉందని తెలియజేస్తున్నాను . రాథోడ్ గారు మాట్లాడుతూ కొన్ని ప్రత్యేకమైన మిషన్స్ను ప్రతి నియోజకవర్గానికి ఏర్పాటు చేయాలని అన్నారు . 2 విధంగా ప్రస్తుతం త్వరలోనే 3 యాడ్ చేస్తున్నాము . అక్బరుద్దీన్ గారు మాట్లాడుతూ 25, 30 సంవత్సరాల నుండి ప్రామిస్ చేస్తున్నారు తప్ప వాటర్ ఓల్డ్ సిటీకి ఇవ్వడంలేదు, ఫైవ్లైన్లు డ్రైనేజీ కలిసి పొల్యూషన్ అవుతోందని అన్నారు . ట్యాంకులు ఫిలప్ చేయడంలేదు, కట్టిన ట్యాంకులకు రిపేర్ వస్తుందని చెప్పారు . తప్పకుండా దీనిపై చర్యలు తీసుకుంటాము . ఈరోజు ఉప్పాన్ సాగర్, హిమయత్ సాగర్లు మూడు లక్షల జనాభాకు ప్లాన్ చేయబడినవి . ఇప్పుడు 60 లక్షల జనాభా ఉంది . దీనికోసం దూరదృష్టితో ఆలోచన చేయాలి . ఇంద్రసేనా రెడ్డిగారు ఫైవ్లైన్ గురించి చెప్పారు . దానికి ఏవిధంగా చేయాలో చేయడం కోసం ఆలోచిస్తామని తెలియజేస్తున్నాను . శ్రీనివాస్ గారు మెదక్, నిజామాబాద్ల గురించి చెబుతూ, అక్కడి రైతాంగం నీళ్లు

రావడానికి దోహదం చేశారు వారికి ధన్యవాదాలు తెలపాలని అన్నారు . ఇది వాస్తవం . సింగూరు బ్యాలెన్సింగ్ రిజర్వాయరు క్రింద నిజాంసాగర్ - ఘనపూర్ లైన్ వేసి వారికి హక్కులు ఇవ్వడం జరిగింది . ఇప్పుడు మీరు చెప్పినట్లు రాబోయే రోజుల్లో ఎక్కువ నీళ్లు తేవడంలేదు . ఏదయితే ఎలోకేషన్ చేశారో అదే తెస్తున్నారు . ఒకానొక పరిస్థితిలో నిజాంసాగర్ పూడిపోయి, సిల్ట్ రావడం వలన ఒకసారి నీళ్లు లేని సందర్భంలో ఇబ్బంది పడిన పరిస్థితి ఉంది సింగీతం, కల్యాణి ఫ్లడ్ వాటర్ కోసం హెచ్ ఎంసి మెయిన్ కెనాల్ డైవర్షన్ జరిగింది . ఇది కాకుండా కౌలసనాల నుండి ఫ్లడ్ ఫ్లో వాటర్ నిజాంసాగర్ కు డైరెక్టుగా తేవడానికి ఒక సర్వే చేయిస్తున్నాము . సర్వే అయితే సర్ప్లస్ వాటర్ వస్తుంది . ఆ వాటర్ అంటా నిజాంసాగర్ కు వచ్చే అవకాశం ఉంది . ఆ విధంగా 1, 2 టిఎంసి లు నిజాంసాగర్ క్యాచ్ మెంట్ నుండి డైవర్షి చేస్తే అవకాశం ఉంది . అది కూడా ఆలోచిస్తున్నాము . సత్యనారాయణగారు, కృష్ణారెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ, మెదక్ కు 2 టిఎంసి వాటర్ కావాలని అన్నారు . మెదక్ లో కూడా చాలా టాన్లకు నీళ్లు ఇచ్చాము . మెదక్ లో సంగారెడ్డి , సదాశివ పేటలలో చాలా ఇబ్బంది ఉంటే 9 గ్రామాలకు నీళ్లు ఇచ్చాము . పటాన్ చెరు ప్రాంతం పూర్తిగా 211 గ్రామాలకు నీళ్లు ఇవ్వడం జరిగింది . ఇక జహీరాబాద్ కు సంబంధించి రు 25 కోట్లతో హడ్కో కు ప్రసోజల్ పంపడం జరిగింది . నేను ఎప్పుడు జహీరాబాద్ వెళ్లినా ఇమీడియట్ గా నీళ్లు కావాలని అడుగుతారు . ఆ ప్రాంతంలో వాటర్ ఇవ్వగలిగితే కొన్ని పరిశ్రమలు వచ్చే అవకాశం ఉంది . ఆ విధంగా ఎంప్లాయిమెంట్ జనరేషన్ అవుతుంది . అది కూడా ఆలోచిస్తున్నాము . ఇంకా 2 టిఎంసి నీళ్లు కావాలంటే తొందరపడి కమిట్ అయితే లేనిపోని ఇబబంది వస్తుంది . డ్రింకింగ్ వాటర్ కాబట్టి 1,2 సంవత్సరాలు రిజర్వు క్రింద కూడా చూసుకోవాలి . ఒకసారి 3, 4 సంవత్సరాలు కంటిన్యూగా వర్షాలు రాకపోతే ఎన్నో ఇబ్బందులు వచ్చాయి . అయితే ఇవన్నీ చేయాలంటే రిఫౌండ్ చాలా ముఖ్యం . చాలామంది ఎటువంటి రిఫౌండ్ పెడతారని అడిగారు . ఇది కూడా సభ్యులకు సుస్పష్టంగా చెప్పాలని నాకుంది . ఎలక్ట్రిసిటీలో రిఫౌండ్ పెట్టినప్పుడు కొన్ని ఇబ్బందులు వచ్చిన మాట వాస్తవం . ఒకసారి రిఫౌండ్ తెచ్చుకోవడంలో తాత్కాలిక ఇబ్బందులు వచ్చినా శాశ్వతమైన లాభాలు వస్తాయి . భారతదేశంలో ఫవర్ సెక్టారులో రిఫౌండ్ చేస్తున్నారు . మొదటిసారి మనం తెచ్చుకున్నప్పుడు కొన్ని ఇబ్బందులు వస్తే గవర్నమెంట్ ట్రాన్స్ కోకు ఇచ్చిన రు 500 కోట్ల ఖర్చు తగ్గించారు .

మ.1.00

అదే కాకుండా పబ్లిక్ హియరింగ్స్ పెట్టారు, కంజూమర్స్ తో మాట్లాడారు, ట్రాన్స్కోతో మాట్లాడారు, పాలిటికల్ పార్టీస్ తో మాట్లాడారు, ఎన్నో హియరింగ్స్ పెట్టి సంవత్సరమంతా ఎక్స్ ప్లైజ్ చేసి ఎక్కడెక్కడ అనవసరమైన ఖర్చులను తగ్గించగలుగుతారో, అవన్నీ కూడా తగ్గించారు. అవన్నీ చూసుకుంటే, రాష్ట్రానికి రెగ్యులేటరీ కమీషన్ వల్ల చాలా లాభాలు వస్తాయి. ఈ రోజు మనం ఏర్పాటు చేసుకున్న తరువాత, భారతదేశంలో అన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు కూడా ముందుకు పోతున్నారు, అందరూ రెగ్యులేటరీ కమీషన్స్ ను సెటప్ చేసే పరిస్థితి వచ్చింది.

ఈ రోజు మనం ఆలోచించవలసింది, వాటర్ ను ఆడిట్ చేసుకోవలసిన అవసరం వుంది. రు.24/- లకు మనం కృష్ణ నుంచి తేబోతున్నాము. ఇక్కడ రు.9/- అవుతోంది. కాని 35% నీరు మీటర్స్ లేకుండా వేస్టిజ్ కాని, పేమెంట్స్ లేకుండా కాని పోయే పరిస్థితి వస్తోంది. ట్రాన్స్ మిషన్ ఎఫిషియన్సీ కాని, కాస్ట్ తగ్గించడం కాని, అన్ అకౌంటెడ్ వాటర్ ను తగ్గించడం కాని, ఆర్గనైజేషన్ యొక్క సమర్థతను పెంచడం కాని, మెట్రో వాటర్ బోర్డ్ కు అటానమస్ స్టేటస్ ఇవ్వడం కాని చేయవలసి వుంది. అవసరమైతే ప్రైవేట్ పార్టీసిపేషన్ తేవడం, కస్టమర్స్ ఆలోచనలను తీసుకోవడం, సిటిజన్స్ ఛార్జ్ తీసుకురావడం, ఫైనల్ గా ఫైనాన్షియల్ పయబిలిటీ తీసుకురావడం, ఇవన్నీ చాలా ముఖ్యమని చెబుతున్నాను.

కొంతమంది అనుకొంటున్నారు, రిఫార్మ్స్ అంటే ప్రైవైజేషన్ చేయడం, రేట్లు పెంచడమని. అది వాస్తవం కాదు. రిఫార్మ్స్ అంటే, సమర్థత పెంచడం, ఖర్చు తగ్గించడం, సిటిజన్స్ బాధలు తెలుసుకోవడం. ఈ రోజు నాగేందర్ గారు చెప్పారు, రు.10,000 వేసారు, రు.8,000 వేసారు, సమాధానం కూడా చెప్పడం లేదని. రేపు రెగ్యులేటరీ కమిషన్ వుంటే, కంపెనీగా ప్రతి ఒక్క విషయాన్ని చర్చించే అవకాశం వస్తుంది. చర్చించడమే కాదు, ఎంత ఖర్చయింది, ఏ విధంగా ఖర్చయిందనే మైన్యూట్ డిటెయిల్స్ లోకి పోయే అవకాశం వుంది. నేను ఈ సభ ద్వారా మిమ్మల్నందరీ కోరుతున్నాను. పవర్ తరువాత చాలా ముఖ్యమైంది నీరు. నీరు కావాలి. క్వాలిటీ కావాలని, మంచినీరు కావాలని అందరూ అడుగుతున్నారు. అందుకని, ఇందులో కూడా రిఫార్మ్స్ తప్పవు. అందుకనే రెగ్యులేటరీ కమిషన్ ను కూడా తప్పనిసరిగా సెటప్ చేసుకుంటున్నాము. ఒక టైమ్ బౌండ్ ప్రోగ్రామ్ పెట్టుకుని, ఒక రెగ్యులేటరీ కమిషన్ ను పెట్టుకోగలిగితే, అవసరమైతే ఎంతవరకు సబ్సిడీ ఇవ్వగలుగుతామో అంతవరకు ఇస్తాము.

పవర్ సెక్టార్ లో పోయిన సంవత్సరం రు.1600 కోట్లు ఇచ్చాము, ఈ సంవత్సరం 1600 కోట్లు ఇస్తున్నాము. ఇంకా రాబోయే సంవత్సరాలలో కూడా ఇవ్వబోతున్నాము. ఎక్కడికక్కడ అకౌంటబిలిటీ వస్తోంది, బాధ్యత పెరుగుతోంది. ఈ విషయాలను ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. ఆ విధంగా మీ అందరితో మాట్లాడి, ఈ రేట్ల విషయంలో ఒకసారి ఆలోచించుకుని, తరువాత ఒక నిర్దిష్టమైన టైమ్ బౌండ్ ప్రోగ్రామ్ ప్రకారం ఈ కార్యక్రమం తీసుకుంటామని తెలియజేసుకుంటున్నాను. సీటీ ఎం.ఎల్.ఎ.లు అందరూ అడిగారు, రు.5 కోట్లు ఇచ్చారు, ఇంకా కావాలని అడిగారు. ఒక్కొక్కరు అయితే, విపరీతంగా అడిగారు. అందరి కంటే ఒకసారిగా చాలా రీజనబుల్ గా అడిగారు. రు.10.00 కోట్లు ఇవ్వమని అడిగారు. తప్పకుండా, ముందర రు.5.00 కోట్లు ఇచ్చి, తరువాత ఇంకొక రు.5.00 కోట్లు ఇచ్చి మొత్తం రు.10 కోట్లతో కార్యక్రమాలను చేపడతాము. ఇవన్నీ అయిపోయిన తరువాత ఇంకా ప్రాజెక్ట్స్ వుంటే, మీతో మాట్లాడతానని మీకు తెలియజేసుకుంటూ, ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటూ నేను సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

(కాంగ్రెస్ సభ్యులు చాలా మంది లేచి నిలుచున్నారు)

MADAM SPEAKER: No clarifications.

శ్రీ డి.నాగేందర్ : మీరు వినండి, నాకు సమాధానం రాలేదు. నేను చాలా స్పెసిఫిక్ గా అడిగాను.

MADAM SPEAKER: No clarifications. I will not allow. How much time you will take? I will not allow. 11.10 కి మనం స్టార్ట్ చేసాము.

శ్రీ డి.నాగేందర్ : మాకు అవకాశం ఇవ్వండి. ఎట్లమ్మా, ఇట్లా అయితే. మేము ప్రొటెస్ట్ చేయవలసిందే.

మేడమ్ స్పీకర్ : చేయండి.

శ్రీ డి.నాగేందర్ : నాకు రెండు విషయాలలో క్లారిఫికేషన్ కావాలి. ఇది చాలా అన్యాయం.

MADAM SPEAKER: No. I will not allow. ఇప్పుడు 1.05 అయింది. 304 లు ఇంకా మూడున్నాయి. ఇంకొక స్టేట్ మెంట్ వుంది. మీరు వినండి. మిమ్మల్ని అలా చేస్తే, మిగతా వారికి కూడా ఇవ్వాలి కదా?

శ్రీ డి.నాగేందర్ : నేను ప్రాటెస్ట్ చేస్తున్నాను.

మేడమ్ స్పీకర్ : మీ ప్రాటెస్ట్ ఏమిటో చెప్పండి.

శ్రీ డి.నాగేందర్ : మేడమ్, ముఖ్యమంత్రిగారు మాట్లాడుతూ ప్రజల ఆవేదనను.....

(అంతరాయం)

ఇంతమంది మంత్రులు వుంటే మేము చెప్పేది ముఖ్యమంత్రిగారు ఏమి వింటారో చెప్పండి. హౌజ్ను ఆర్డర్లో పెట్టండి, నేను నా ప్రాటెస్ట్ ఏమిటో చెబుతాను. ముఖ్యమంత్రిగారు మాట్లాడుతూ ఏమి చెప్పారంటే, అందరూ పాజిటివ్గా మాట్లాడారు, మేము నెగెటివ్గా మాట్లాడామని చెప్పారు.

మేడమ్ స్పీకర్ : అదే ప్రాబ్లమ్.

శ్రీ డి.నాగేందర్ : అది మా ప్రాబ్లమ్ కాదు, హైదరాబాదు సిటీ ప్రజల ప్రాబ్లమ్. రిఫార్మ్స్ అంటే రేట్లు పెంచడం కాదని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. ఈ హౌజ్లో ముఖ్యమంత్రిగారిని ఛార్జెస్ పెంచమని అన్యూరెన్స్ ఇవ్వమనండి, నాకు అభ్యంతరం లేదు.

మేడమ్ స్పీకర్ : మీరు ప్రాటెస్ట్ చేస్తామని చెప్పారు, చెప్పి కూర్చోండి.

శ్రీ డి.నాగేందర్ : క్లారిఫికేషన్ అడిగిన తరువాత, సమాధానం రాకపోతే మేము ప్రాటెస్ట్ చేస్తాము. ఎందుకు ప్రాటెస్ట్ చేస్తున్నామో చెప్పవద్దా?

(మైకు కనక్షన్ తొలగించబడింది)

MADAM SPEAKER: I will not allow anybody. There is another statement. Now, it is 1.05 P.M . How much time you want to take? It is not good.

శ్రీ డి.నాగేందర్ : మేడమ్, ముఖ్యమంత్రిగారు ఏమి చెప్పారంటే, ఓపెన్ డిస్క్స్ గురించి మేము అడిగాము. ఇది వరకు ముఖ్యమంత్రిగారి ఛాంబర్లో జరిగిన మీటింగ్లో ఆయన దృష్టికి తీసుకొచ్చాము. మా అసిస్టెన్సగర్ నియోజక వర్గంలో, ఫిల్టర్ బెడ్స్లో ఓపెన్ డిస్క్స్ వల్ల డెడ్ బాడీస్ వస్తున్నాయి, వాటిని మాడర్నైజ్ చేయడానికి ఏమి చేస్తున్నారని అడిగాము. ఇంకొక విషయం, వేరే ఆర్గనైజేషన్స్ నుంచి డబ్బులు మీరు తీసుకొస్తున్నారు. టు ఇయర్స్ అని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. **We are very much happy.** కాని మీరు తెచ్చే డబ్బు ఏ ఆర్గనైజేషన్స్ నుంచి తెస్తున్నారు? మలేసియన్ కంపెనీ నుంచి తెస్తున్నట్లు మా దృష్టికి వచ్చింది. ఆ కంపెనీని మీరు కాంటాక్ట్ చేస్తున్నారా? లేకపోతే ఏ ఆర్గనైజేషన్స్ నుంచి తెస్తున్నారు? డే బై డే కాస్ట్ ఆఫ్ కన్స్ట్రక్షన్ పెరిగిపోతోంది.

(ట్రెజరీ బెంచెస్ నుంచి అంతరాయం)

This is the discipline you have.

MADAM SPEAKER: I will go to the second statement to be made by the Chief Minister.

శ్రీ డి.నాగేందర్ : మేడమ్ నేను ఎంతో సిన్సియర్గా చెబుతున్నాను. ఎవ్విరిడే, కాస్ట్ ఆఫ్ ది కన్స్ట్రక్షన్ పెరిగిపోతోంది. I request the Hon'ble Chief Minister through you. వారు 2 సంవత్సరాలలో కంప్లీట్ చేస్తామని చెప్పారు. మీరు ప్రాజెక్ట్ మొదలు పెట్టేసరికి రు.680 కోట్లు కాస్తా రు.780 కోట్లు అవవచ్చు. వరల్డ్ బాంకు వారు ముందుగానే వెనుకకు పోయారు. అనంతపురం జిల్లాలో వాటర్ లైన్స్కు రు.200 కోట్లు సత్యసాయి బాబా గారు ఇచ్చారు. మెదక్లో, గజ్వేలులో కూడా ఇచ్చారు. సత్యసాయి బాబా గారు ఈ ప్రాజెక్ట్ గురించి, హైదరాబాద్ సీటీ డ్రింకింగ్ వాటర్ గురించి Through this House we can request Sri Satya Saibaba.

(మైకు కనక్షన్ తొలగించబడింది)

మేడమ్ స్పీకర్ : ఐ విల్ నాట్ అలో. This is not good. మీ ఒక్కరికే క్లారిఫికేషన్ ఇస్తే సరిపోతుందా? స్టేట్మెంట్ బై సి.ఎం.

శ్రీ డి.నాగేందర్ : నేను తప్పేమి చెప్పాను?

శ్రీ ఎన్.చంద్రబాబు నాయుడు : మీరు తప్పేమీ చెప్పలేదు కాని టైమ్ లేదంతే.

(శ్రీ డి.నాగేందర్ ఒక బాటిల్ను పైకెత్తి చూపి, గౌ. సభాపతికి వంపారు)

మ.1.10

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు: అధ్యక్షా, బాగా జరిగే అంశాన్ని కాంట్రావర్సి చేయాలంటే..... మనం ఏమీ చేయలేకపోతున్నాము. నేను తప్పు అర్థం చేసుకోలేదు. నేను స్పష్టంగా చెప్పాను. ఏదయితే కొన్ని నియోజకవర్గాల్లో ఓపెన్గా రావడం, ఆ విధంగా కొన్ని ఇబ్బందులు వస్తున్నాయి. ఒప్పుకున్నాను. ఇవన్నీ రిపేర్ చేయమంటున్నాను. నిన్న మీటింగ్లో కూడా చెప్పాను. అన్నీ చెప్పిన తరువాత ఒకటే చెప్పాను. ఎంత పెంచాలంటే ఎక్కువయితే ఇబ్బందిపాలు అవుతుందని వారందరితో మాట్లాడి రీజనబుల్గా చేస్తానని చాలా స్పష్టంగా చెప్పాను. ఎక్కడెక్కడ చేస్తారో నేను చెప్పాను. ఒకటి ఐఎల్ఎఫ్ఎస్ అంత క్రెడిబిలిటీ లేదు, కొన్ని సమస్యలున్నాయి అన్నప్పుడు అవి కూడా ఆలోచిస్తాను. డిఎఫ్ఐడి ఆలోచిద్దాము. సత్యసాయిబాబాగారిది అన్నీ ఆలోచించి ఒక నిర్ణయం తీసుకుందామని చెప్పాను. క్వాలిటీ ఆఫ్ వాటర్ పెంచాలని అన్నాము. వారేదో ఒక బాటిల్లో నీరు తీసుకువచ్చి చూపించడం అంటే, దీనినిబట్టి చూస్తే అర్థమవుతుంది. అది మంచి వద్దతి కాదు. నేను ఏమీ మాట్లాడడం లేదు. తమ ద్వారా నాగేంద్రగారికి తెలిపింది ఏమంటే, సీటీ యంయల్ఎలు అందరూ కలిసి ఆలోచిద్దాము. నీరు తేవడానికి చూద్దాము. లేనిపోని కాంట్రావర్సి వద్దు. ఈ సమస్యని ఇంకా పొడిగించకుండా, ఏ విధిగా పరిష్కారం చేయాలో చేద్దాము. హైదరాబాద్ యంయల్ఎలందరిని తమ ద్వారా కోరేదేమంటే, అందరమూ సమిష్టిగా చేద్దాము.

(అంతరాయం)

రు.10 కోట్లు ఇస్తే సరిపోతుందంటే, ఇప్పుడే ఇస్తాను. ఇది సమస్య కాదు. ఒక్కసారి చెప్పిన తరువాత హుందాగా ఉండాలి. చర్చలు ఫలప్రదంగా ఉండాలి. నేను చెప్పిందే జరగాలి, అది అయ్యేవరకూ వినండని అంటే అది మంచిది కాదు. దయచేసి వారిని సహకరించడని కోరుతున్నాను.

మేడమ్ స్పీకర్: స్టేట్మెంట్ బై.....

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్: అధ్యక్షా, అధ్యక్షా

మేడమ్ స్పీకర్: హౌజ్ లో మీరూ ఉన్నారు. ఇది ఏమి వద్దతి. 1.10 అయ్యింది. సెకండ్ స్టేట్మెంట్ ఉంది. సాయంత్రం కూర్చోవాలి. 304లు ఉన్నాయి. ...

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్: మేము రెండు జిల్లాల ఇన్స్పెక్షన్ అడిగాము.

మేడమ్ స్పీకర్: మీరు అడిగారు. ఇండ్రసేనారెడ్డిగారు అడిగారు వారికీ ఇస్తాను. ఒవైసీగారు అడిగారు, వారికీ ఇస్తాను. యు కెన్ టేక్ యువర్ ఓన్ టైమ్.....

(అంతరాయం)

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్: ముఖ్యమంత్రిగారు క్లారిఫికేషన్ చెప్పారు. నిజాంసాగర్ ఆయకట్టు క్రింద కొంత నీరు సింగిననాల, కౌలననాల ద్వారా వస్తాయని అన్నారు. రెండు లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్స్ ఉన్నాయి. వారు శంఖుస్థాపన చేసిన దాని వ్యవహారం ఏమిటి? ఏ విధంగా అయితే, ఈ సిటి యంయల్ వీలతో మాట్లాడి, సిటి డ్రింకింగ్ వాటర్ కి సంబంధించి ఒక నిర్ణయానికి వచ్చారో, అదేవిధంగా అసెంబ్లీ సమావేశాలుపూర్తయ్యేలోపు నిజామాబాద్, మెదక్ శాసనసభ్యులను పిలిచి దీనికి సంబంధించి ఆల్టర్నేట్ ఏమయినా ఆలోచిస్తారా అని తమ ద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారిని రిక్వెస్ట్ చేస్తున్నాను. దీనికి సంబంధించి ఒక సమావేశం ఏర్పాటుచేసి నిర్ణయం తీసుకుంటే బాగుంటుంది. ఈరెండు విషయాలువారిని చెప్పమనండి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు: నేను ఈ రోజు ఫ్రీపేర్ అయ్యింది సిటి వాటర్ వరకు. మెదక్, నిజామాబాద్ కి సంబంధించి నేను ఫ్రీపేర్ కాలేదు. వారందరిని తప్పకుండా నేను పిలుస్తాను, మాట్లాడతాను. మెదక్ జిల్లా ఒక విధంగా చూసినట్లయితే చాలా వెనకబడి ఉంది. నీటి వనరులు తక్కువగా ఉన్నాయి. నిజామాబాద్ కొంతవరకూ ఫరవాలేదు. నిజాంసాగర్ ఉంది. మెదక్ లో ఇబ్బందులు ఉన్నాయి. కాబట్టి ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది. తప్పకుండా ఆలోచించి రెండు జిల్లాలవారిని సమావేశానికి పిలుస్తాను. అక్కడ మాట్లాడి ఏమేమి చేయాలో చేద్దాము. తప్పకుండా అన్ని విషయాలు మాట్లాడదాము. ఇక్కడ హామీ ఇవ్వలేనుకదా.

2. సంపూర్ణ అక్షరాస్యతా కార్యక్రమము గురించి

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు: విజన్ 2020లో భాగంగా 2005 సంవత్సరం నాటికి సంపూర్ణ అక్షరాస్యత సాధించడం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నిర్ణయించుకున్న లక్ష్యంలో ప్రధానమైనది. 2001 జనాభా లెక్కల ప్రకారం 61.11 శాతం అక్షరాస్యత మాత్రమే వున్న రాష్ట్రంలో యిటువంటి లక్ష్యాన్ని నిర్ణయించుకోవడం ఒక బృహత్తర కార్యక్రమమే అవుతుంది. 1991 జనాభా గణన ప్రకారం ఆంధ్రప్రదేశ్ అక్షరాస్యత కేవలం 44.08 శాతం జిల్లాలో జరిగిన సంపూర్ణ అక్షరాస్యత ఉద్యమాల వల్ల 1997 నాటికి 54 శాతం చేరింది. అక్షరం సంక్రాంతి కార్యక్రమం ద్వారా అత్యంత ప్రాధాన్యత నివ్వడం వల్ల మహిళా అక్షరాస్యత కూడా పెరిగింది. దీని ఫలితంగా సంపూర్ణ అక్షరాస్యత 2001 జనాభా గణన ప్రకారం 61.1 శాతం చేరింది. దీనిలో పురుషుల అక్షరాస్యత 70.85 శాతం నమోదు కావడంతో 1991 స్థాయిపై 15.7 శాతం పెరుగుదల కనిపిస్తుంది. అట్లే మహిళా అక్షరాస్యత 15.1 శాతం చూపగా 1991 నాటి అంకెలపై 18.5 శాతం పెరుగుదలను ప్రతిబింబిస్తున్నది. ఈ దశాబ్దపు అక్షరాస్యత 17 శాతం కాగా ఇది రాష్ట్ర చరిత్రలోని రికార్డుగా నిలిచింది. రాష్ట్రంలో కుటుంబ సంక్షేమ కార్యక్రమం విజయవంతమవడంతో జనాభా పెరుగుదల రేటు తగ్గడంతో ఇది అక్షరాస్యతా పెరుగుదలకు దోహదం చేసింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రాన్ని జ్ఞానాత్మక సమాజంగా మార్చడమే ప్రభుత్వ లక్ష్యంగా ఎంచుకొన్నది. పౌరులందరికీ జీవితాంతం నిరంతరం అభ్యసనాన్ని పెంపొందించాలన్న భావనను ప్రభుత్వం ధృఢంగా నమ్ముతోంది. సార్వత్రిక అక్షరాస్యతను సాధించడంలో సార్వత్రిక ప్రాథమిక విద్య, పయోజన విద్య ఆధారమవుతున్నాయి. ఎలిమెంటరీ విద్యా స్థాయిలో ఏర్పరచే దృఢమైన పునాది జ్ఞానాత్మక సమాద రూపకల్పనలో క్రియశీలమౌతుంది. రాష్ట్ర బాధ్యతగా నిర్వహించబడేప్రాథమిక విద్యారంగానికి ప్రైవేట్ నిధులతో కూడా నడిచే ఉన్నత విద్యారంగం కంటే పెద్దపీట వేయబడింది. ప్రభుత్వం బాలల పెరుగుదల, వికాసం, విద్యార్జన ధ్యేయంతో సమగ్ర రీతిలో హక్కుల సంరక్షణ ప్రాధాన్యతను కూడా టీకాలు, పోస్టికాహారం వంటి వానిని ప్రధానాంశాలుగా చేర్చడం అలాగే బాలకార్మికతా నిర్మూలనతో బాలలందరిని బడికి చేర్చి కొనసాగేలా చూడడమే ప్రభుత్వం విధానంగా ఉంది. సార్వత్రిక అక్షరాస్యతను ఒక ప్రధాన వ్యూహంగా ఎంచుకొని పేదరిక నిర్మూలన కార్యక్రమంగా పట్టణ ప్రాంతాల్లో చేపట్టబడిన డిపిఐపి మరియు పట్టణ ప్రాంతాలలో పేదరిక నిర్మూలనకు ప్రారంభించడిన ప్రాజెక్ట్ లో కూడా సార్వత్రిక అక్షరాస్యత సాధన అంతర్భాగంగా ఉంది.

విధానపరమయిన నిర్ణయాలు:

సార్వత్రిక అక్షరాస్యతను సాధించడానికి ప్రభుత్వం నిరంతర కృషి చేస్తున్నది. ఈ సమస్యను సంయుక్తంగా ఎదుర్కొనవలసిన ఆవశ్యకతను గుర్తించి అందరికీ విద్యను అందించుటకు ఒక మిషన్ ను ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. సార్వత్రిక అక్షరాస్యతలో భాగాలైన ప్రాథమిక విద్య మరియు పయోజన అక్షరాస్యతకు సంబంధించిన అన్ని అంశాలను చేపట్టడానికి ఈ మిషన్ కు అధికారాలు ఇవ్వబడ్డాయి. ఇప్పటికీ ఈ మిషన్ రెండు పర్యాయాలు సమావేశం కావడం జరిగింది. ఈ సమావేశాల్లో దేశ నలుమూలల నుండి వచ్చిన విద్యారంగంలో నిష్ణాతులైన సభ్యులు అత్యంత విలువైన దేశ నలుమూలలనుండి వచ్చిన విద్యారంగంలో నిష్ణాతులైన సభ్యులు అత్యంత విలువైన సూచనలు, సలహాలు అందించారు.

ప్రాథమిక విద్యను సార్వజనీకరించుట వివిధ రూపాల్లో ఉన్న బాల కార్మిక వ్యవస్థను నిర్మూలించుటతో ముడిపడివున్నదన్న విషయాన్ని గుర్తించిన ప్రభుత్వం బాలకార్మిక పునరావాస కార్యక్రమాన్ని విద్యాశాఖ పరిధిలోకి తీసుకురావడం జరిగింది. ఇలా చేయడంవల్ల పిల్లల హక్కులను పరిరక్షించుటకు ప్రభుత్వం చేపడుతున్న వివిధ చర్యలను సమన్వయపరచుటకు సాధ్యపడుతుంది.

పాఠశాల స్థాయిలో అన్ని పాఠశాల కమిటీలకు ఎన్నికలు నిర్వహించడం జరిగింది. ఈ ఎన్నికల్లో 50 శాతం అధ్యక్షపదవులను స్త్రీలకు కేటాయించడం జరిగింది.

ప్రాథమిక విద్యను సార్వజనీకరించుట:

పాఠశాల విద్యా వ్యవస్థను పటిష్టపరచుటకు గత కొద్ది మాసాలుగా అనేక చర్యలు చేపట్టడం జరిగింది. ఇటీవల జరిగిన ఉపాధ్యాయ నియామకాల్లో 23,036 మంది ఉపాధ్యాయులను నియమించడం జరిగింది. దీనితో గత 6 సంవత్సరాలలో నియమించిన ఉపాధ్యాయుల సంఖ్య 1,05,052కు పెరిగింది.

ఇదే సమయంలో పాఠశాల కమిటీల అభ్యర్థన మేరకు ప్రస్తుతమున్న బోధనా సిబ్బందిని పెంచడానికై అవసరమున్న ప్రాథమిక, ప్రాథమికోన్నత మరియు ఉన్నత పాఠశాలల్లో 50,000 మంది విద్యా వాలెంటీర్లను నియమించుకొనుటకు ఉత్తర్వులు ఇవ్వడాయి.

మ. 1.20

జిల్లా ప్రాథమిక విద్యా కార్యక్రమం కింద ప్రాథమిక స్థాయిలో పాఠశాలల మౌలికసదువులు చెప్పుకోదగిన స్థాయిలో మెరుగుపరచడం జరిగింది. ఇప్పటి వరకు 18,980 నూతన భవనాలు మరియు అదనపు తరగతి గదులు నిర్మించడం జరిగింది. 4,898 భవనాలు నిర్మాణంలో ఉన్నవి.

ప్రభుత్వం గత కొద్ది నెలల్లో అనేక ఇతర కార్యక్రమాలను కూడా ప్రకటించడం జరిగింది. ఇందులో భాగంగా 7,351 నూతన ప్రాథమిక పాఠశాలలు ప్రారంభించడం జరిగింది. 4,352 ప్రాథమిక పాఠశాలలు ప్రాథమికోన్నత పాఠశాలలుగా అప్ గ్రేడ్ ఏయబడినవి. ఉన్నత పాఠశాలలుగా అప్ గ్రేడ్ చేయబడిన పాఠశాల వసతులను మెరుగుపరచడం జరిగింది. 40 ఆశ్రమ పాఠశాలలు ప్రారంభించడం జరిగింది ప్రత్యేకించి ఈ కార్యక్రమాలకోసం వచ్చే సంవత్సరం బడ్జెటు లో రూ.30 కోటు, కేటాయించడం జరిగింది. దీనితోబాటు ప్రభుత్వం ప్రాథమిక స్థాయినుండి పాఠశాలలకు వదోన్నతి స్థాయికి, ప్రాథమికోన్నత స్థాయి నుండి ఉన్నత పాఠశాల స్థాయికి పాఠశాలలకు వదోన్నతి కల్పించడంలో కార్పస్ ఫండ్ ను సమాజ ప్రమేయంతో చేపట్టింది.

పై కార్యక్రమాలతోపాటు, బాలికా విద్యపై ప్రత్యేక దృష్టిని సారించుటకు అనేక స్వల్ప, దీర్ఘకాలిక బ్రిడ్జి కోర్సులను నిర్వహించుటకు ప్రతిపాదించబడింది. ఇటీవల ఆర్.టి.సి బస్సుల్లో బాలికలకు ఉచితముగా ప్రయాణసౌకర్యాన్ని ఏర్పాటు చేశాము.

ఆధునిక సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని ఉపయోగించనిదే గుణాత్మక విద్యను మారుమూల ప్రాంతాల్లో బాలలకు అందించలేమున్న విషయాన్ని ప్రభుత్వం గుర్తించింది. ఈ కారణంగా మారుమూల ప్రాంతాలలో వున్న పాఠశాలల్లో ఆధునిక సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని ఉపయోగించడం ద్వారా గుణాత్మక విద్యను పెంపొందించుటకు ప్రభుత్వం చొరవచూపిస్తున్నది. 'సి' మరియు 'కె.యు.' బ్యాండ్ ప్రసారాల ద్వారా ఉన్నత పాఠశాలలలోని విద్యార్థులకు విద్యనందించుటకు మరియు ఉపాధ్యాయులకు శిక్షణ ఇచ్చుటకు ప్రతిపాదించబడింది. ఈ సంవత్సరం ఉగాది నుండి ప్రయోగాత్మకంగా ప్రారంభించబడిన ఈ కార్యక్రమము కింద ఇప్పటి వరకు 56 పాఠశాలలు గుర్తించడం జరిగింది. దశల వారీగా ఈ కార్యక్రమం అన్ని ఉన్నత పాఠశాలలకు విస్తరించబడుతుంది. ఇదే విధంగా ప్రతి జిల్లాలో ఒక ఉన్నత పాఠశాలలో విద్యార్థులకు కంప్యూటర్ విద్యనందించే కార్యక్రమం అమలులో ఉన్నది. ఈ కార్యక్రమం క్రమంగా వెయ్యి పాఠశాలలకు విస్తరించబడుతుంది.

వయోజన అక్షరాస్యతను సార్వజనీకరించుట :

రాష్ట్రములో అక్షరాస్యతా స్థాయిని పెంపొందించడం, ప్రత్యేకించి స్త్రీల అక్షరాస్యతా స్థాయిని పెంపొందించడం గత కొద్ది నెలలలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేపట్టిన ఒక కీలకమైన కార్యక్రమం. 60 లక్షల మంది స్వయం సహాయక బృందాల సభ్యులను అక్షరాస్యులుగా చేసేందుకై అక్షర సంక్రాంతి కార్యక్రమం అక్టోబర్ 2, 2000 నాడు ప్రారంభించబడింది. 2001 సంక్రాంతి వండుగ నాటికి అభ్యాసకులందరు మొదటి వాచకం పూర్తి చేయాలనేది ఈ కార్యక్రమం లక్ష్యంగా ఉద్దేశించబడింది.

ఈ కార్యక్రమ పనితీరును పర్యవేక్షించుటకు అనేక కమిటీలు ఏర్పాటు చేయబడ్డాయి. గత అసెంబ్లీ సమావేశంలో గౌరవసభ చేసిన సిఫారసుల మేరకు స్థానిక శాసనసభ్యుని నాయకత్వంలో నియోజకవర్గస్థాయి కమిటీలు ప్రత్యేకంగా ఏర్పాటు చేయబడ్డాయి. ఈ కార్యక్రమాల గురించి ఆలోచన చేస్తే ఒకప్పుడు అభ్యాసకునికి రూ. 90 లు ఖర్చు అయ్యేది, నేడు రూ.30లతో చేశారు. మొత్తం మీద రూ.11.05 కోట్లు ఖర్చు చేశారు. భారతదేశంలో 90 నుండి 120 రోజుల్లో 30 లక్షల మందిని ఎడ్యుకేట్ చేసిన చరిత్ర మన రాష్ట్రానిదే నని తెలియజేస్తున్నాను. తక్కువ కాలములో బ్రహ్మాండముగా చేశామని తెలియజేస్తున్నాను. మిగిలిన నిరక్షరాస్యులను రాబోయే నాలుగు సంవత్సరాలలో అక్షరాస్యులుగా చేయుటకు ఒక సమగ్ర కార్యక్రమం రూపొందించబడింది. ఈ కార్యక్రమ తర్వాతి దశలో నిరంతర విద్య బలోపేతం చేయాలని సంకల్పించబడింది. నిరంతర విద్యాకేంద్రాల ఏర్పాటు చేసి సార్వత్రిక పాఠశాల/విశ్వవిద్యాలయ (Open School/ University) విధానములో అభ్యాసకులందరూ తమ విద్యా స్థాయిని పెంపొందించుకొనేందుకు ప్రోత్సాహమందించబడుతుంది. సభ్యులకు క్లాంటీ కావాలంటే ఏదైతే మొదటి వాచకం కంప్లీట్ చేశారో, రెండవ వాచకం కంప్లీట్ చేసిన తరువాత అవసరమైతే వారికి లిట్రసీ పెంచి వారికి 5వ తరగతిలో కామన్ పరీక్ష పెడతాము. అందులో వారు పాస్ అయిన తరువాత 7వ తరగతి, 10వ తరగతి, ఇంటర్మీడియట్ పరీక్షలు పెడతాము. నేను అనేక ప్రదేశాలకు వెళ్లినప్పుడు ఆయా ప్రాంతాల్లో ఉండే వారు తమకు 16,18 సంవత్సరాలు వచ్చినా చదువుకోలేకపోయామని నేడు చదువుకోవాలని ఆశగా ఉందని, మా సామర్థ్యంని పెంచడానికి మీరు ఆలోచించండిని చెప్పారు. ఆ విధంగా వారు ఆలోచిస్తున్నారు. ఓపెన్ స్కూల్ కాన్సెప్ట్ ద్వారా వారి కెపాసిటీ పెంచడానికి ఈ కార్యక్రమాన్ని కంటిన్యూ చేస్తున్నామని తెలియజేస్తున్నాను. దీనికి డబ్బు కావాలి. ఈ డబ్బులను పోయినసారి బడ్జెటు కంటే నేటి బడ్జెటులో ఎక్కువగా పెట్టగలిగాము.రూ. 396.54 కోట్ల నుండి రూ.3112.09 కోట్లకి ప్రతిపాదనలు చేపట్టాము. ఏదైతే ఎక్సైజ్ వన్ను ద్వారా పది శాతం కటెక్ట్ చేసి ఆ డబ్బుని ఈ విద్య కోసం ఖర్చు చేస్తున్నామని తెలియజేస్తున్నాను. దీని వల్ల రాష్ట్రములో రూ.250 కోట్లు వస్తుంది. దీన్ని మ్యూచింగ్ గ్రాంటుగా డిపార్ట్మెంట్ వారు పెట్టుకొని, అవసరమైతే ఇండస్ట్రియలిస్టులను, ప్రయివేటు వ్యక్తులను, దాతలను, ఎన్.జి.ఓ. లను ఎవరెవరు ఈ కార్యక్రమానికి ముందుకు వస్తే వారందరితో ఆలోచన చేసి మరో రెండు, మూడు వందల కోట్లను సమీకరించి ఈ డబ్బుని ఖర్చు చేయాలని కోరుతున్నాను. ఆ విధంగా 5 సంవత్సరాలలో ఈ మొత్తం కలిపి రాష్ట్రంలో 16 సంవత్సరాల పైబడిన వారు, లోపు వారు అందరూ చదువుకొనేట్లు చేయాల్సిన అవసరం ఉంది.

ఫ్యామిలీ ప్లానింగ్ వల్ల మంచి ఫలితాలు వచ్చాయి. భారతదేశంలో ఏ రాష్ట్రములో రాని విధంగా మన రాష్ట్రములో ఫలితాలు వచ్చాయి. percentage of decadal growth rate చూస్తే All India level లో 23.86 ఉంటే 21.34 పర్సెంట్ కి వచ్చింది. ఆంధ్ర రాష్ట్రములో చూస్తే 24.20 నుండి 13.86కి అంటే సుమారు 10 శాతం తగ్గిందని తెలియజేస్తున్నాను. ఒక ఎగ్జిక్యూటివ్ పర్ఫామెన్స్ తో ఫ్యామిలీ ప్లానింగ్ లో చేయగలిగాము. ఒక ప్రొజెక్ట్ న రేస్ చూస్తే 5-18 సంవత్సరాల వయస్సు ఉన్న వారు 1996-2001 సంవత్సరాలతో కంపేర్ చేస్తే 5 సంవత్సరాల వయస్సు ఉండే వారు 1996లో 19లక్షల43 వేలు ఉంటే, 2001వ సంవత్సరానికి 13లక్షల98 వేలు ఉన్నారు. సుమారుగా 5,6 లక్షల మంది తగ్గారు. ఇప్పుడు క్వాలిటీ ఆఫ్ ఎడ్యుకేషన్ ఇవ్వడానికి అవకాశం వస్తుంది. వంద శాతం అక్షరాశ్యతని సాధించడానికి అవకాశం వస్తుందని తెలియజేస్తున్నాను.

సభ్యులందరూ, తమ తమ నియోజకవర్గాల లోని 5-14 సంవత్సరాల లోపు ఉన్న పిల్లలందరినీ పాఠశాలలకు పంపించే విధంగా చర్యలు తీసుకోవాలి. ఇది ప్రధానమైన బాధ్యత. ఎక్కడైన ఒక కి.మీ. లోపు పాఠశాల లేకపోతే వెంటనే అక్కడ ప్రయిమరీ స్కూల్ని ఓపెన్ చేయిస్తాము. టీచర్స్ కానీ స్కూల్స్ కానీ, తదితర ఎటువంటి సమస్యలు లేకుండా ఉండడానికి స్కూల్ ఎడ్యుకేషన్ శాఖకి డబ్బు కేటాయిస్తాము. మంత్రి గార్ని కోరేదేమంటే మీరు బాగా కష్టపడి పనిచేయాలి. 5-14 సంవత్సరాల వయస్సు ఉన్న పిల్లలు స్కూల్కి వెళ్లలేదో వారికి బ్రిడ్జ్ స్కూల్ ద్వారా చదువు చెప్పించడం, వారందరినీ స్కూల్కి తవడం, ఎవరైతే ఫైల్డ్ లేబర్ ఉన్నారో వారరదంని స్కూల్ నెట్వర్క్ లోకి తీసుకురావాల్సిన అవసరం ఉంది. ఫైల్డ్ లేబరు ఇది వరకు ఉమెన్ అండ్ ఫైల్డ్ వెల్ఫేర్ డిపార్ట్మెంటులో, లేబర్ డిపార్ట్మెంటులో ఉండేది. అవన్నీటిని నేడు స్కూల్ ఎడ్యుకేషన్ డిపార్ట్మెంటులోకి ఇచ్చాము. ఎవరైతే తప్పు చేస్తే ప్రొసెక్యూషన్ అన్ని అధికారాలు ఆ యాక్ట్ యింప్లిమెంటేషన్ చేసే అధికారం ఈ రోజు స్కూల్ ఎడ్యుకేషన్కి ఇస్తున్నాము. వారు చూస్తారన్న సమ్మతం నాకు ఉంది. **Integrated approach** తీసుకొన్నామని తెలియజేస్తున్నాను. స్కూల్కి వెళ్లాల్సిన వయస్సులో ఉన్న వారు 40 లక్షల మంది ఉన్నారు. వారిని రెండు, మూడు మాసాల్లో స్కూల్కి తీసుకువచ్చే విధంగా చర్యలు తీసుకొని వారు చదువుకొనే విధంగా చేయాలని కోరుతున్నాను. అలాగే 16 సంవత్సరాల పైబడిన ఒక కోటి 9 లక్షల మంది వరకు యువకోవాలన్న ఇంట్రస్ట్ చూపిస్తున్నారు. ఇప్పుడైతే 40 లక్షల మందిని ఎన్రోల్ చేశాము. రాబోయే సంవత్సరంలో 25 లక్షల మందిని, 2002వ సంవత్సరం నాటికి 20 లక్షల మందిని 2003-04వ సంవత్సరం నాటికి 24 లక్షల మందిని ఆ విధంగా వచ్చే మూడు సంవత్సరాల్లో మొత్తం అందరికీ విద్య నేర్పించడానికి ప్రయత్నం చేసేందుకు కన్సాలిడేటెడ్ ప్రోగ్రామ్ తీసుకొన్నాము. ఆ విధంగా అక్షర సంక్రాంతి ఫేజ్ I కంప్లీటయ్యింది. ఫేజ్-2 టేక్ ఆప్ చేయబోతున్నారు. రెగ్యులర్ గా ఈ కార్యక్రమాన్ని టేక్ ఆప్ చేసి రాష్ట్రములో ప్రతి ఒక్కరూ చదువుకొనే వరకు ఈ కార్యక్రమాన్ని ఆవమని తెలియజేస్తున్నాను. ఇటువంటి కార్యక్రమాలను తీసుకొని ముందుకు పోతున్నాము. అవసరమైతే రాష్ట్రములో ఉన్న అన్ని స్కూల్ పిల్లలు ఎంతమంది ఉన్నారు, టీచర్స్ ఎంతమంది ఉన్నారు, ఏ విధంగా రేషనలైజేషన్ చేయాలి, రేషనలైజేషన్ కూడా ఇందులో తీసుకొన్నాము.

మ.1.30

ఆ విధంగా రేషనలైజ్ చేస్తున్నాము. అదే మాదిరిగా కొన్ని మునిసిపాలిటీలలో గాని, గవర్నమెంటు స్కూల్స్ లో గాని, గ్రామీణ ప్రాంతాలలో గాని కొంత ఇన్ ఫ్రాస్ట్రక్చరు లేదు. దీని కోసం స్పష్టమైన ఆదేశాలిచ్చాము. ఈ విధంగా 7,351 ప్రైమరీ స్కూల్స్ ను, 4,352 అప్పర్ ప్రైమరీ స్కూల్స్ నూ, అవసరమైతే ఇంకా ఎక్కడైనా సరే స్కూల్స్ కావాలంటే తీసుకోవడం జరుగుతోంది. 24 రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ శాంక్షన్ చేయడంతో బాటు, ఇంకా 16 స్టార్టు కావలసినవి ఉన్నాయి. 1648 హైస్కూల్స్ ఇస్తున్నాము. ఈ విధంగా కార్యక్రమాలు చేపడుతున్నాము.

కార్పస్ ఫండును పూర్తిగా వైవ్ చేశాము. ఇక అప్పర్ ప్రైమరీ స్కూలు పెట్టాలన్నా, హైస్కూలు పెట్టాలన్నా కార్పస్ ఫండు అవసరం లేదు. దీనిని వైవ్ చేసి, స్కూల్స్ ఓపెన్ చేస్తున్నాము. ప్రభుత్వం పాజిటివ్ గా ఆలోచించి ముందుకు వచ్చాము. 1991 సెన్సెస్ ప్రకారం 41 శాతం లిటరసీ ఉంది. 2001కి చూస్తే 61 శాతానికి వచ్చాము. ఆ విధంగా అక్షరాస్యత శాతం పెరిగింది. భారతదేశంలోనే ఈ విధంగా పెరిగిన రెండు రాష్ట్రాలలో మనది ఒకటి. 1995-96 నుంచి బాగా పెరిగింది. ఇటీవల అక్షర సంక్రాంతిలో చాలా బాగా చేశారు. నేను కోరేది, ఇంటెలెక్చువల్స్ ఉన్నారు. పెన్షన్స్ తీసుకుంటూ ఇంటి వద్ద ఉండే వారున్నారు. చదువుకున్న వారు, స్టూడెంట్స్ ఉన్నారు. మనమందరం ప్రతి ఒక్కరం ఇద్దరు ముగ్గుర్ని చదివించడం, చదువు చెప్పడం చేస్తే, ప్రతి ఒక్కరికీ స్ఫూర్తి వచ్చి ముందుకు పోగలుగుతాము. ఆ విధంగా రాబోయే 5 సంవత్సరాలలో ఆంధ్రప్రదేశ్ లో అందరూ చదువుకుని నూటికి నూరు శాతం అక్షరాస్యతను సాధించాలని ప్రభుత్వ ఉద్దేశం. ఈనాడిచ్చిన రూ.250 కోట్లు ఈ సంవత్సరానికి పరిమితం కాదు, రాబోయే సంవత్సరాలలో కూడా ఇస్తున్నాము. ప్రత్యేకంగా నిరక్షరాస్యతను నిర్మూలించేందుకు, 5 - 14 సంవత్సరాల మధ్య బాలబాలికలు స్కూలుకు పోయే విధంగా చర్యలు తీసుకుంటున్నాము. నేను మరొకసారి ఎమ్మెల్యేలను, ప్రజాప్రతినిధులను కోరుతున్నాను, మీ మీ నియోజకవర్గాలలో ప్రతి ఒక్క స్టేజిలోనూ మానిటర్ చేయండి. ప్రతి 3 నెలలకు మీ మీ

నియోజకవర్గాల ఇన్‌ఫర్మేషను మీకు పంపించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము. గ్రామాలలో ఎంతమంది పిల్లలు స్కూళ్ళకు వస్తున్నారు, ఎందరు రావడం లేదు, ఎందరు బాల కార్మికులు ఉన్నారు -- ఇటువంటి సమాచారం ఎప్పటికప్పుడు మీ ముందు పెడతాము. దీనిని ప్రతి ఒక్కరూ సమాజ బాధ్యతగా తీసుకుని, ఉద్యమ స్ఫూర్తితో ముందుకు పోయి, నూటికి నూరు శాతం లిటరసీని సాధించడానికి సహకరించవలసిందిగా మనవి చేసుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రఘువీరారెడ్డి :- అధ్యక్షా, విద్య మనందరి బాధ్యత. గత అసెంబ్లీ సమావేశాలలో ముఖ్యమంత్రి గారు సంపూర్ణ అక్షరాస్యత గురించి ఒక స్టేట్‌మెంటు ఇచ్చారు. దాదాపు 4 గంటలు మాట్లాడుకున్నాము. నేను రెండు మూడు విషయాలు ముఖ్యమంత్రి గారిని అడగదలచుకున్నాను.

కుటుంబ నియంత్రణలో మనం మన లక్ష్యాలను అధిగమించామన్నారు. చాలా సంతోషం. అదే విధంగా అక్షరాస్యతలో మనం అనుకున్న దానికంటే ఇంకా ఎక్కువ ముందుకు పోతున్నామని అన్నారు. ఇది అభినందించవలసిన విషయమే. కాకపోతే ఒక చోట చాలా వెనుకబడ్డాము. బాల కార్మికులు మన రాష్ట్రంలో 16 లక్షల మంది ఉన్నారు. దాని మీద మొన్ననే 304 చర్చ కూడా జరిగింది. కాంట్రవర్సీ లేకుండా సభ మొత్తం రిక్వెస్టు కూడా చేసింది. మంత్రి గారు చట్టం ఉంది కాబట్టి రిజల్యూషను అక్కర లేదని అన్నారు. ముఖ్యమంత్రి గారిని కోరేది, ఇక్కడ నుంచి సిగ్గుల్ను పోవాలి, కాబట్టి దయచేసి మూవ్ చేయండి. ఈ రాష్ట్రంలో మంత్రులు, ఎమ్మెల్యేలు, ఐఎఎస్ ఆఫీసర్లు, పెద్ద పెద్ద వాళ్లు బాల కార్మికులచేత పనులు చేయించుకుంటున్నారు. మొదట అక్కడ స్టార్డు కావాలి. ఇది మొత్తం నిర్మూలన కావాలంటే, మనం ఒక మెసేజ్‌ను పంపడం అవసరం. మరి ఈ 16 లక్షల బాల కార్మికులు లేకుండా ఈరోజే రిజల్యూషను తీసుకువస్తారా? 2005 నాటికి సంపూర్ణ అక్షరాస్యతను తీసుకువస్తామంటున్నారు. కాబట్టి ఒక టైంబౌండు ప్రోగ్రాము పెట్టుకుని రావాలని, అలా పెట్టుకోవడం వల్ల ఉపయోగం , దాని మీద ధ్యాన పెట్టి చర్యలు తీసుకోడానికి అవకాశం ఉంటుంది.

రెండవది, ఒకలక్షా 5 వేల 52 మంది టీచర్లు 6 సంవత్సరాలలో నియమించామన్నారు. వాస్తవమే. కాని మరొకటి దృష్టిలో ఉంచుకోవాలి. దీనితో సమానమైన సంఖ్యలో టీచర్లు రిటైర్ అవుతున్నారు. ఖాళీలు కూడా ఎక్కువ ఉన్నాయి. మొన్న 50 వేల విద్యా వాలంటీర్లను ఇచ్చామంటున్నారు. దయచేసి గత విద్యాసంవత్సరం విషయం ఆలోచిస్తే, దాదాపు 6 మాసాలపాటు విద్యా వాలంటీర్లు లేరు. టీచర్లు లేక ఇబ్బందులు పడ్డారు. విద్యావాలంటీర్లు వివరాలు మీరు డిఇఓ లనుంచి తెప్పించుకోండి. వచ్చే విద్యా సంవత్సరం నాటికి, అనగా జూన్ 12 వ తేదీ స్కూల్స్ ప్రారంభించేనాటికి విద్యావాలంటీర్లు ఉండాలి. అంతే గాని స్కూల్స్ తెరిచాక 3 - 4 నెలలకు కాదు. వివరాలు తెప్పించుకోండి. కంటిన్యూగా ఉండాలని కోరుతున్నాను.

గత అసెంబ్లీ సమావేశాలలో ఒక స్టేట్‌మెంట్ ఇస్తూ ముఖ్యమంత్రి గారు, ఈ రాష్ట్రంలో అవసరం ఉన్న చోట్ల 11 వేల ప్రాథమిక పాఠశాలలను ప్రాథమికోన్నత పాఠశాలలుగా, 7 వేల ప్రాథమికోన్నత పాఠశాలలను హైస్కూల్స్‌గా అప్‌గ్రేడ్ చేస్తున్నామని చెప్పారు. ఈరోజు స్టేట్‌మెంటులో అయితే కార్పస్ ఫండు సమాజవరంగా చేస్తామని అంటున్నారు. మళ్ళీ వారు మాట్లాడుతూ కార్పస్‌ఫండ్ లేదని అన్నారు. ఎవరైతే అప్‌గ్రేడ్ కావాలని డిఇఓలకు అప్లికేషన్లు పెట్టుకున్నారో వారు కార్పస్‌ఫండు కట్టకపోతే వాటిని స్వీకరించమని అంటున్నారు. ఫిబ్రవరి 28తో టైము అయిపోయిందన్నారు. మరి టైము ఎక్స్‌టెండ్ చేస్తారా? రెండు మూడు రోజులలో ఆదేశాలు పంపించండి. ఏప్రిల్ 15 వరకూ గాని 30 వరకూ గాని టైము ఎక్స్‌టెండు చేస్తూ, డబ్బు కట్టాల్సిన అవసరం లేదని స్పెసిఫిక్ గా చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది.

గుణాత్మకమైన పరిజ్ఞానంతో కె.యు.బాండ్ ప్రసారాల ద్వారా ఉన్నత పాఠశాలల విద్యార్థులకు సేవలు అందిస్తామని అన్నారు. గతంలో టి.వి.లు చాలా పాఠశాలలకు ఇచ్చారు. గతంలో ఉన్న అనుభవాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని ఆలోచించండి. మరి

ఆ టీవీలు ఏమయ్యాయి? గతంలో మేము బ్రెజర్ బెంచీలలో ఉన్నప్పుడు కూడా మీరు అడిగేరు. మేము ఎవరినీ నిమర్శించడం కాదు. కోట్ల రూపాయలు వాటికి వెచ్చించారు. బాగా జరిగే విధంగా అన్ని స్కూల్స్ కు కరెంటు ఇచ్చారా?

మ.1-40

అలాగే అక్షర సంక్రాంతి విషయంలో నేను నా నియోజకవర్గంలో దీనికి అధ్యక్షుడిని. రెండుసార్లు రెవ్యూ చేశాను. మన ముందు ఉన్నటువంటి ఫిగర్స్ కరక్టు కాదు. నేను నా నియోజకవర్గంలో అనంతపురం జిల్లాలో రెవ్యూ మీటింగ్ లో పాల్గొన్నాను. కాబట్టి ఆ ఫిగర్స్ కరక్టు కాదు. చదవుకొన్న స్త్రీలను కొంతమందిని కూడా చూపిస్తావున్నారు. యాక్చువల్ గా మనం లక్ష్యాన్ని సాధించాలి, అంతేకాని అక్షర సంక్రాంతి కాలేదని మనం డిలాపడవలసిన అవసరం లేదు. ఇది కంటిన్యూ చేయవలసినటువంటి అవసరం వుంది. తక్కువ డబ్బుతో ఒక మంచి ప్రోగ్రామ్ బేక్ అప్ చేసినందుకు రియల్ గా అప్రిషియేట్ చేస్తున్నాను. కాకపోతే ఎంతో ఇంత జరిగిందని గణాంకాలలోకి పోతే మనల్ని మనం మోసం చేసుకొన్నటువంటి వాళ్లం అవుతాము. **Please don't go by these figures. These figures are not correct.** మన రాష్ట్రంలో కేవలం 5 జిల్లాలలోనే ఇస్తున్నారు. అందులో అనంతపురం జిల్లా కూడా ఉన్నది. కాకపోతే అక్షరాశ్యత పూర్తిగా తక్కువగా ఉన్నటువంటి ప్రతి చోట ఇది ఎక్స్ టెండ్ చేయవలసిన అవసరం ఉన్నది. కంటిన్యూటి ఎడ్యుకేషన్ సెంటర్స్ ఉంచాలి. ఎందుకంటే లక్ష్యాన్ని సాధించాలన్నప్పుడు ఊరకే మాట్లాడుకోని పోవడం కాదు, వాస్తవ విషయాలు కూడా చెప్పుకోవాలి. కర్నాటక ముఖ్యమంత్రి ఎస్.ఎం కృష్ణ ఒక స్కీమ్ పెట్టారు కర్నాటకలో ఉన్న పెద్ద, పెద్ద ఇండస్ట్రీయలిస్టుల లైక్ ఇన్ ఫోసిస్ లాంటి వాళ్లు 200,100 స్కూల్స్ ను ఎడాప్ట్ తీసుకొన్నారు. జీతబత్యాలు ఇవ్వడం, అన్నీ సదుపాయాలు ఏర్పాటు చేయడం అంతా చేస్తున్నారు. అటువంటి ఆలోచన మీకు ఏమైనా ఉన్నదా? ఆ విధంగా మీరు సహకరించుకొంటే అక్షరాశ్యతను ఇంకా ఎక్కువగా తీసుకోవడానికి మనకు అవకాశం ఉంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. సంపుర్ణ అక్షరాశ్యత గురించి మా సంపూర్ణమైనటువంటి సహకారం ఉంటుందని చెప్పి మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ జి. రామకృష్ణారెడ్డి (పెద్దవల్లి) : అధ్యక్షా, ఇప్పటివరకు గ్రామీణ ప్రాంతాలలో అక్షరాశ్యత శాతాన్ని పెంచడానికి ఎన్నో చర్యలు తీసుకుంటున్నారు. చాలా సంతోషం. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఉన్నటువంటి స్కూల్స్ లో అక్కడ ఉన్నటువంటి పరిస్థితులు ఒకసారిగమనించవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఇప్పటివరకు 4,352 ప్రాథమిక పాఠశాలలను ప్రాథమికోన్నత పాఠశాలలుగా అప్ గ్రేడ్ చేశామని చెప్పారు. 4,352 ప్రాథమికోన్నత పాఠశాలలను అప్ గ్రేడ్ చేసినప్పుడు దానిలో సరిపడునంతమంది ఉపాధ్యాయులను నియమించడం కాని లేకపోతే వసతులు ఏర్పాటు చేయడం కాని జరగలేదు. ఈ స్కూల్స్ ఫలితాలు చూస్తే స్పష్టంగా మనకు అర్థం అవుతుంది. 50 వేల మందిని విద్యా వాలంటరీస్ ను ఏర్పాటు చేశారు, సంతోషం. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఉన్నటువంటి స్కూల్స్ లో తెలుగు టీచర్స్ కాని మ్యాథస్ సబ్జెక్టుస్ చెప్పడానికి కొన్ని నిబంధనల ప్రకారం ఇచ్చారు. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో నిబంధనలకు అనుగుణంగా ఉన్నటువంటి వ్యక్తి మనకు దొరకడం లేదు. దానివల్ల స్కూల్స్ లో విద్యా వాలంటరీస్ ను నియమించడంలో ఉన్నటువంటి పరిస్థితులలో ఇబ్బందులు వస్తున్నాయి. చాలా గ్రామీణ ప్రాంతాలలో మనకు ఇచ్చిన అవకాశాలను ఉపయోగించుకోలేక పాఠశాలలో ఖాళీల విషయం వాస్తవం అని మీ ద్వారా ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాను. ఆధునిక సాంకేతిక పరిజ్ఞానంతోను గుణాత్మకమైనటువంటి విద్యను మారు మూల ప్రాంతాలలో ప్రవేశ పెట్టామని చెబుతున్నారు. 56 స్కూల్స్ లో ఈ కార్యక్రమం నడుస్తుందని అన్నారు. దాని లిస్టు ఇవ్వలేదు. అన్నీ జిల్లాలో కూడా సమానంగా ఉన్నదా? లేదా? అన్నీ జిల్లాలో ప్రవేశపెడతారా లేదా? అనేటటువంటి విషయాలు దీనిలో చెప్పవలసినటువంటి అవసరం ఉన్నది. గతంలో ఇచ్చిన టీ.వి.లు అన్నీ నిరుపయోగంగా పడి ఉన్నాయి. కొన్ని స్కూల్స్ లో దొంగలు ఎత్తుకొని పోయారు. వీటిని ఉపయోగంలోకి తీసుకురావలసిన అవసరం ఉన్నది. అక్షర సంక్రాంతి అనేది ఒక మంచి కార్యక్రమం తీసుకొన్నారు. దాదాపు 44 లక్షల 35 వేల మంది హాజరు వుంటే 25 లక్షల 36 వేల మంది మొదట వాచకం పూర్తి చేసుకొన్నారు. 5 లక్షల 97 వేల మంది రెండవ వాచకం పూర్తి చేశారు. దీనికి ఒక సమస్య వచ్చింది. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఇది చదువుకొని 7వ తరగతి, 10వ తరగతి, ఓపెన్ యూనవర్సిటీ చదువుకోవాలంటే డేట్ ఆఫ్ భర్త్ సర్టిఫికేట్ అడుగుతున్నారు.

ఎంఆర్ఓ ఆఫీస్‌కు సోతే డేట్ ఆఫ్ బర్త్ సర్టిఫికేటు ఇవ్వడం లేదు. డేట్ ఆఫ్ బర్త్ సర్టిఫికేట్ ఇవ్వకపోతే పరిక్షలు రాసుకోడానికి అవకాశం లేదు. డేట్ ఆఫ్ బర్త్ సర్టిఫికేట్ లేకుండా పరిక్షలు రాసుకోవడానికి అవకాశం ఇవ్వాలని మీ ద్వారా మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ పి.వి.వి.పి.కృష్ణారావు (ఏలూరు) : అధ్యక్షా, అక్షరాస్యత కార్యక్రమం విషయంలో భారతదేశంలో ఏ రాష్ట్రంలో లేని విధంగా మన ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో చాలా చక్కని కార్యక్రమం నిరవహించామని చెప్పడంలో ఎట్టి సందేహం లేదు. ముఖ్యంగా పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా అక్షరాస్యత విషయంలో చాలా ముందుంది. నుమారు 25 వేల మంది విద్యాలం టరీస్‌తో ప్రతి రోజుకూడా అనేక మందికి విద్యను నేర్పిస్తున్నారు. కేవలం డబ్బుతోనే ఏ కార్యక్రమం జరగదు. ఒక మంచి మాట ద్వారా మంచి చేత ద్వారా చక్కగా చెప్పగలిగితే ఎలాంటి కార్యక్రమం అయినా సాధించగలమని అక్షరాస్యత కార్యక్రమం రుజువు చేసింది. మనిషికి 100 రూపాయలు వేసుకొన్నా కూడా ఎంత ఖర్చు అవుతుందో అర్థం చేసుకోవాలి. అతి తక్కువ ఖర్చుతో టి ఎక్కువ మందికి విద్య నేర్పడం మాత్రం ఖచ్చితంగా అభివృద్ధి సాధించామని అనడంలో ఎట్టి సందేహం లేదు. ఈ విషయంలో ముఖ్యమంత్రిగారి ఆలోచనకి ఖచ్చితంగా 100 శాతం పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో అమలు జరిపాము. ముఖ్యమంత్రిగారు మా జిల్లాలో అనేక సభలలో వారు అభినందించడం కూడా జరిగింది. కేవలం చదువుకొన్న వాళ్ళనే చదువు చెప్పిస్తున్నట్టుగా చేస్తున్నారు లెక్కలు తప్పు అని చెప్పారు. నేను అవిషయాలు ఒప్పుకోను. జిల్లా కలెక్టరు, మా జిల్లా మంత్రులు ఎంఎల్ఎలు అందరం ఒకే మాటకా వుండి ఈ కార్యక్రమాన్ని ముందుకు తీసుకొని వెళ్ళాము. మిగతా వాళ్ళతో కంపేర్ చేసుకొంటే మేము రెండవ విడత ఎడ్యుకేషన్ కూడా స్టార్టు చేశాము. మిగతా వారి కంటే ముందుకు పోయాము రెండవ విడత స్టార్టు అయ్యాము దానికి కావలసిన నిధులు ఇప్పించమని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. ఈ కార్యక్రమాన్ని అద్భుతంగా చేసినందుకు ప్రభుత్వాన్ని మరొకసారి, మరొకసారి అభినందిస్తున్నాను.

SRI ASADUDDIN OWAISI: Madam Speaker, the Hon'ble Chief Minister has just now given a statement on universal literacy in the State. The Government is claiming that as per the provisional figures of 2001 census the total literacy rate in the State has risen to 61%. Through you, I would like to remind the Hon'ble Chief Minister that the national literacy rate is 65% and hence we are still behind the national percentage. Similarly, our State has achieved 70.85% rate in male literacy, whereas the national percentage is 75%. In respect of female literacy, our State has achieved 51.17% and the national percentage is shown as 65%. These figures show that our State is still lagging behind the national average.

మ.1.50

Another important point which I would like to bring to the notice of the Hon'ble Chief Minister through you is that 7th class result in Government schools is nearly 100 per cent and when the same students are appearing for SSC examination they are not able to get through. The pass percentage in SSC examination in Government schools is not even 40 per cent. What is the reason for it?

Secondly the Government has to re-look into syllabus. Especially when it comes to Mathematics, you make mathematics an optional subject. Some students are not very keen to study mathematics though they have to study and you cannot impose on them. There needs to be a re-look because the present syllabus is written by Ph.D professors. That is not at all relevant for the present time.

As regards Urdu speaking people, I don't find any mention. I request the Chief Minister that some policy should be evolved because literacy rate as far as minority women are concerned is very low. I would like to know from the Hon'ble Chief Minister what steps have been taken in this regard so far.

More over, on page 2, the Hon'ble Chief Minister has said that several other initiatives had also been announced in the recent months including establishment of 7351 new primary schools and upgradation of 4352 primary shcoos into Upper Primary Schools. Let them give us record or place record in this august House where these schools have been established or upgraded.

శ్రీ నోముల నరసింహయ్య: అధ్యక్షా, ఈ నిరక్షరాస్యులను అక్షరాస్యులుగా చేసే కార్యక్రమం మంచి కార్యక్రమం. 1963లోనే సుప్రీంకోర్టు అన్ని స్టేట్ గవర్నమెంట్లకు సంపూర్ణ అక్షరాస్యత విషయంలో ఒక డైరెక్షన్ ఇచ్చింది. 2005 సంవత్సరాన్ని సంపూర్ణ అక్షరాస్యతకు లక్ష్యంగా తీసుకోవాలి కాబట్టి మన ప్రభుత్వం కూడా ఒక కార్యక్రమం తీసుకున్నది. దీనికి సంబంధించిన మంచిచెడులను గతంలో మనం చర్చించాము. ఆ వివరాలలోకి నేను వెళ్లను. ముఖ్యమంత్రిగారికి ఒకటి, రెండు సూచనలు చేయదలచాను. విద్యా కేంద్రాలను నడుపుతున్నాను. నా నియోజకవర్గంలోని అన్ని గ్రామాలలో నేను ఇన్స్పెక్షన్ నిర్వహించాను. వెళ్లిన రోజున ఉన్న సిబ్బంది తరువాత రోజుల్లో ఉండటంలేదు. కోటి యాభై లక్షలమంది నిరక్షరాస్యులు ఉన్నట్లు మనం అనుకున్నాము. వారిలో 60 లక్షలమందిని అక్షరాస్యులుగా చేశామని చెప్పారు. అయినప్పటికీ సుమారు కోటి మంది నిరక్షరాస్యులుగా ఇంకా మిగిలిపోయి ఉన్నారు. నిరుద్యోగులు కూడా చాలామంది ఉన్నారు. మనం గ్రామాలవారీగా నిరక్షరాస్యులు, నిరుద్యోగులు ఎవరెవరనేది లిస్ట్ అవుట్ చేసిన తరువాత ఒక్కొక్కరిపై రూ.100 ఖర్చుపెట్టగలిగితే మొత్తం ఈ కోటి మందిని అక్షరాస్యులుగా మార్చటానికి రూ.100 కోట్లు కంటే ఎక్కువ కాదు. ఎమ్.ఆర్.ఓ.లు, ఎమ్.పి.డి.ఓ.లను ఈ కార్యక్రమాలకు వేసినందువల్ల రెండు నెలలపాటు వారు ఈ పనుల్లో కూరుకుపోయినందువల్ల వారు చేయవలసిన మిగిలిన కార్యక్రమాలకు ఇబ్బందులు ఏర్పడుతున్నాయి. డ్రాప్ అవుట్స్ చాలా ఉంటున్నాయి. వారికి ఆ కార్యక్రమం ఇచ్చి డ్రాప్ అవుట్లను అరికట్టే బాధ్యతను వారికి అప్పగించినట్లయితే ఉపయోగకరంగా ఉంటుంది. విద్యా వాలంటీర్లకు సంబంధించి శాసనసభలో చర్చ జరిగినప్పుడు గతంలో కూడా మేము చెప్పాము. వారిని జూన్ లోపల అప్పాయింట్ చేసేట్లు చూడమని చెప్పాము. దానివల్ల ఎకడమిక్ ఇయర్ సఫర్ కాదు. విద్యా వాలంటీర్లను 50,000 మందిని మీరు అప్పాయింట్ చేశారు. కాని వారు డిసెంబర్ లో అప్పాయింట్ చేయబడి ఛార్జ్ తీసుకునేప్పటికీ జనవరి అయినది. అందువల్ల ఎకడమిక్ ఇయర్ సఫర్ అయినది. ఈ సమస్యను ప్రాక్టికల్ గా చూడవలసిన అవసరం ఉన్నది. వీరి వేతనాలు వచ్చే ఎకడమిక్ ఇయర్ లో వస్తాయని అంటున్నారు. ఆవిధంగా కాకుండా వీరికి వేతనాలు ఇప్పుడే ఇప్పించేట్లు చూడాలి.

ఇప్పుడు ఉన్న పరిస్థితుల్లో ఒక లక్షమందికి పైగా ఉపాధ్యాయులను అప్పాయింట్ చేశారు, మంచిది. రిటైర్ అయినవారిగురించి నేను చెప్పాను. ఆ విషయం జోలికి నేను ఇప్పుడు పోదలచుకోలేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు బాగా కాన్సన్ట్రేట్ చేసి సబ్జెక్ట్ టీచర్స్ ను అప్పాయింట్ చేయాలని కోరుతున్నాను. రేషనలైజేషన్ అని అంటున్నారు. నేను 10 సంవత్సరాలపాటు పంచాయితీరాజ్ లో ఉండి సబ్జెక్ట్ టీచర్స్ అవసరాన్ని గమనించాను. వీరి అప్పాయింట్మెంట్ కూడా ఎకడమిక్ ఇయర్ ప్రారంభంలోపల, అనగా జూన్ లోపల చూడాలి. దీనికి సంబంధించి ఉన్న లోటుపాట్లు త మకు తెలియవని అనను, తమకు తెలుసు. తప్పులు సవరించండి. అక్షరాస్యతకు సంబంధించిన లెక్కలు చూస్తున్నాము. ఆంధ్రరాష్ట్రాన్ని గురించి ఎవరైనా అన్నప్పుడు అది చంద్రబాబునాయుడుని ఉద్దేశించి మాత్రమే కాదు, మనందరినీ ఉద్దేశించి చెప్పినది. నిరక్షరాస్యులను అక్షరాస్యులుగా చేసే కార్యక్రమంలో చిత్తుశుద్ధితో పనిచేసి మరింతగా ముందుకుపోవాలని కోరుతున్నాను.

SRI YOUNIS SULTHAN (Khammam) : Madam Speaker, the Chief Minister was kind enough to announce establishment of schools. There are so many schools existing which don't have drinking water or urinals. I request him to provide these facilities in the coming schools and also in the existing schools.

Three years ago under a programme called 'National Roshini Programme' 200 Urdu Primary schools were announced. Till now nothing has taken concrete shape about this Roshini programme. I request that priority should be given to these Urdu schools along with the new schools announced. In

this programme, the Government had also announced about 40 new residential schools. I request the Government to kindly provide 10 per cent reservation for Urdu Residential schools.

Another aspect which I would like to mention now is that Urdu Teachers recruitment is in a very pathetic condition because of reservation policy. The Government should come forward to do away with this reservation in the appointment of Urdu teachers as there will be no candidates available in SC/ST communities.

The procedure for upgradation of primary schools into upper primary schools should be simplified. The Government has to promote Urdu Language from 1st class to 10th class as Urdu is made as second language in the State of Andhra Pradesh. I request the Government to establish Urdu Language Commission on the lines of Telugu Language Commission for monitoring promotion of Urdu at least in schools.

Thank you.

శ్రీ పి. రఘునాథరెడ్డి (నల్లమడ) : మేడమ్ స్పీకర్, సంపూర్ణ అక్షరాస్యతా కార్యక్రమంలో రిటైర్డ్ టీచర్స్కు, టీచర్స్కు, ఉద్యోగులకు, స్వచ్ఛంద సంస్థలకు, నిరుద్యోగులకు, యువతీ యువకులకు భాగస్వామ్యం కల్పించి వారి సేవలను వినియోగించుకున్నట్లయితే బాగుంటుందని భావిస్తున్నాను. తణుకులో సంపూర్ణ అక్షరాస్యత సాధించే ప్రయత్నంలో ముందున్నారు. వెస్ట్ గోదావరిలోని 2001 సంవత్సరంనాటికి సంపూర్ణ అక్షరాస్యత సాధించే దిశగా పయనిస్తున్నారు. అక్కడి అధికారులు ఒక్కొక్క ఒక్కొక్క గ్రామాన్ని దత్తత తీసుకుని చేస్తున్నారు. ఈవిధంగా ప్రతి విషయంలో ప్రజాప్రతినిధులు, అధికారులు ఒక్కొక్క గ్రామాన్ని దత్తత తీసుకుని నూటికి నూరు శాతం అక్షరాస్యత సాధించేవిధంగా పనిచేస్తే బాగుంటుంది. ఈవిధంగా సంపూర్ణ అక్షరాస్యత సాధించిన గ్రామాలకు ప్రభుత్వం తరపున ఏవైనా లబ్ధి కల్గించే కార్యక్రమాలు చేపట్టినట్లయితే బాగుంటుందని అభిప్రాయపడుతున్నాను.

మ 2.00

Ms. DELLA GODFREY: Madam, the first and foremost point which I would like to raise is as regards review of syllabus which is long pending. Earlier, when review of syllabus took place, the Christian Institutions and Educationists were not consulted nor were they invited. Hence I request the Government to kindly invite Christian Institutions as also Educationists while taking up this review now so that their advice also could be taken into consideration while modifying the syllabus as per the present day requirements. I would also like to suggest to kindly compare with other States while reviewing the syllabus. The Indian School Certificate syllabus depends basically on aptitude of the children. Some of the children may not have aptitude for mathematics or may not have aptitude for science. A specific review has to be made in this regard. The Government should also consider encouraging children in different spheres of education.

I would like to add that the libraries must be made compulsory in all the schools. There are many schools which are not maintaining the libraries. Children should be encouraged to go to the libraries. Another point is that the fees charged in some private institutions is varying from one to another. I request the Government to look into the fees structure because some of the schools are collecting term fees apart from monthly tuition fees. In some schools, every year, some fund towards building construction was being collected. This aspect should be borne in mind when the Government is committed to eradicate illiteracy of children.

As regards drinking water and toilets, in many of the schools which we have seen there are no separate toilets for girls. I would request to provide drinking water as also toilets for girls in the schools. Where mid-day meals are being provided, the meals should be nourishing because many of the children are not able to study as they are not properly nourished. Some review should be done in this regard also.

I thank you for giving me this opportunity.

శ్రీమతి కొండా సురేఖ: మేడమ్ స్పీకర్, ముఖ్యమంత్రిగారు ఎన్ని పేజీల స్టేట్మెంటు ఇచ్చారో తెలియదు. మాకు ఇచ్చిన స్టేట్మెంట్ యొక్క చివరిదైన నాలుగో పేజీ నమోదు కాగా 44.35 లక్షల మంది అనే పదాలతో మొదలైంది. దాని ముందు ఏమి వుందో మాకు అర్థం కావడం లేదు.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి: అధ్యక్షా, మొదటి దశ అక్షర సంక్రాంతి కార్యక్రమంలో 60లక్షల మంది అభ్యాసకులను నమోదు చేయాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకుంటే 53.11 లక్షల మంది నమోదు కాగా, 44.35 లక్షల మంది అభ్యాసకులు సక్రమంగా కేంద్రాలకు హాజరవుతున్నారు అని మెన్షన్ చేయడం జరిగింది.

శ్రీమతి కొండా సురేఖ: అధ్యక్షా, మాకు ఇచ్చిన స్టేట్మెంటులో ఆవిధంగా లేదు. ప్రభుత్వం సంపూర్ణ అక్షరాస్యత కోసం కార్యక్రమం చేపడుతోందని చెప్పడం జరిగింది. సంపూర్ణ అక్షరాస్యత సాధించడం చాలా అవసరం . గతంలో నా నియోజకవర్గంలో బొడ్డుచింతపల్లి గ్రామం గత 8 సంవత్సరాల క్రితం సంపూర్ణ అక్షరాస్యత గ్రామంగా ఆనాడే ప్రకటించబడింది. ప్రభుత్వం తరపున రూ.2లక్షలు అవార్డుగా ప్రకటించినా ఇప్పటివరకు కూడా ప్రభుత్వం తరపునుంచి ఆ అవార్డ్ రిలీజ్ కాలేదు. ఈవిధంగా సంపూర్ణ అక్షరాస్యతను సాధించిన వారిని ఎంకరేజ్ చేసి, వెంటనే ఆ గ్రామానికి రూ.2 లక్షలు రిలీజ్ చేసి, వారితో సహకరించాలని కోరుతున్నాను.

బాలల పెరుగుదల, వికాసం, విద్యార్జన ధ్యేయంతో సమగ్ర రీతిలో హక్కుల పరిరక్షణ తదితర విషయాలు ప్రభుత్వ పరంగా ప్రధానాంశాలుగా వున్నాయని చెప్పారు. ప్రభుత్వ పాఠశాలలకు పేద కుటుంబాలకు చెందిన విద్యార్థి, విద్యార్థినులు మాత్రమే వస్తారు. వారికి సరిగా వేసుకోవడానికి బట్టలు వుండవు . చిరిగిపోయిన బట్టలు వేసుకుని పాఠశాలకు వస్తుంటే చూడడానికి చాలా బాధాకరంగా వుంటోంది. వారి పేదరికాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని తప్పనిసరిగా పాఠశాల విద్యార్థి, విద్యార్థినులకు సంవత్సరానికి రెండు జతల యూనిఫార్మ్స్ ఇచ్చే ఆలోచన చేస్తే బాగుంటుంది. చూడడానికి స్కూల్ పిల్లలందరూ కూడా ఒకే డ్రెస్ లో వుంటారు, నీట్ గా మెయింటెన్ చేయడానికి అవకాశం వుంటుంది. కాబట్టి ప్రభుత్వం ఈ ప్రతిపాదనను దృష్టిలో పెట్టుకుని పేదవాళ్లను ఆదుకోవాలని కోరుతున్నాను.

డిపెస్ట్ ద్వారా స్కూల్స్ కు మౌళిక సదుపాయాలను కల్పించడం జరుగుతుందని చెప్పారు. ఒక స్కూలుకు కావలసిన మౌళిక సదుపాయాలు ఏవంటే, ఉపాధ్యాయులు, మంచినీటి సౌకర్యం, అదేవిధంగా బాత్ రూమ్స్, కాంపౌండ్ వాల్, క్లాస్ రూమ్స్, ప్లే గ్రౌండ్, పేయింగ్ మెటీరియల్ మొదలైనవి. ఇవన్నీ వుంటేనే స్కూల్ పరిపూర్ణంగా అన్ని సౌకర్యాలు కలిగివున్నదని అర్థం . నేను ప్రభుత్వాన్ని సూటిగా అడుగుతున్నాను, మన రాష్ట్రంలో వున్నటువంటి అన్ని స్కూల్స్ లో ఏ ఒక్క స్కూల్ అయినా నేను ఇంతకుముందు చెప్పినటువంటి అన్ని సదుపాయాలు కలిగివున్నది వుంటే చెప్పమంటున్నాను.

అదేవిధంగా బాల కార్మికుల పాఠశాలల గురించి చెప్పారు. ఫండ్స్ లేక చాలా బాల కార్మికుల పాఠశాలలు మూతపడిపోతున్నాయి. నా నియోజకవర్గంలో ఒక స్కూలు ఆవిధంగా మూసివేయడం జరిగింది. కాబట్టి ఈ విషయాన్ని దయతో పరిశీలించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. అలాగే పాఠశాల విద్యా కమిటీల గురించి చెప్పారు. ఏదేమైనా పాఠశాలల్లో రాజకీయ రంగాన్ని ప్రవేశపెట్టిన ఘనత మనకే దక్కింది. ఎన్నో గొడవలు, కొట్లాటలు జరిగాయి. దీన్ని కూడా దృష్టిలో పెట్టుకోవాలిందిగా కోరుతున్నాను. పాఠశాల విద్యా వ్యవస్థను పటిష్టపరచడానికి ఉపాధ్యాయ నియామకాలు చేశాం, 50వేల మంది విద్యా వాలంటీర్లను నియమించామని చెప్పారు. ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను, 50వేల మంది విద్యా వాలంటీర్ల అవసరం

ఏమి వచ్చింది? ఇప్పటికే డిఎస్సీలో సెలెక్ట్ అయిన క్యాండిడేట్స్కు పర్మనెంట్ పోస్టింగులు ఇవ్వవచ్చు కదా. విద్యా వాలంటీర్ల నియామకం విషయంలో విద్యా కమిటీల చైర్మన్ల ఇన్వాల్వెమెంట్తో చాలా అవకతవకలు జరుగుతున్నాయి. డిగ్రీ చదువుకున్న వాళ్లు అసై చేసుకున్నప్పటికీ, పదవ తరగతి వరకు చదువుకున్న తమ సొంత వాళ్లు నియామకం చేయడం వల్ల గుణాత్మకమైన విద్యను అందించడమేమో గాని విద్య పూర్తిగా చెడిపోతోంది. ఈవిషయాన్ని దృష్టిలో వుంచుకోవాలని కోరుతున్నాను. స్కూల్స్కు ఇచ్చే కంటిన్జెన్సీ నిధులు ఇవ్వడం లేదు. సంవత్సరానికి రూ.2వేల చొప్పున చీపురు కట్టలకు, చాక్ పీసులకు తదితర అవసరాల కోసం ఇచ్చే ఈ కంటిన్జెన్సీ నిధులను గత అయిదు సంవత్సరాల నుంచి ప్రభుత్వం నుంచి అందడం లేదనే విషయం వాస్తవం . దీని మీద ప్రభుత్వం దృష్టి సారిస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రతి ఒక్క డిపార్ట్మెంట్కు మీటింగ్ కండక్ట్ చేయమని సంబంధిత అధికారులకు ఆదేశాలు ఇస్తే బాగుంటుంది.

మ.2.10

శ్రీ పి.రాములు (అచ్చంపేట) : అధ్యక్షా, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం విద్యా వ్యాప్తికి ఎన్నో అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను ఏర్పాటు చేస్తూ ముందుకు పోతుంది. విద్యలో వెనుక బడ్డ మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో అక్షర సంక్రాంతి కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించడం జరిగింది. ఏ దేశం కాని, ఏ సమాజం కాని విద్యలో అభివృద్ధి చెందితేనే ఆ సమాజం అభివృద్ధి చెందే వీలుంటుంది. ముఖ్యమంత్రిగారు దూరదృష్టితో స్వర్ణాంధ్రప్రదేశ్ తీర్చిదిద్దాలనే దృష్టితో ఈ కార్యక్రమం చేపట్టారు. ఇదెంతో సంతోషకరమైనది. ఈ విద్యావ్యాప్తి కొరకు విద్యాకమిటీలను ఏర్పాటు చేసి ప్రజలను, విద్యార్థుల తల్లిదండ్రులను, సమాజంలో సగభాగమైన మహిళలను భాగస్వాములను చేసి, పిల్లలను ఎక్కువగా బడికి పంపే కార్యక్రమాన్ని చేయడం జరిగింది. పది సంవత్సరాల కాలంలోనే 44శాతం నుండి 61.11 శాతం వరకు అభివృద్ధిని సాధించామంటే అతి తక్కువ ఖర్చుతో మనోబలంతో, పట్టుదలతో ఈ ప్రభుత్వం కృషి చేయడం ద్వారా ఈ శాతాన్ని సాధించడం జరిగిందని, ముఖ్యమంత్రిగారికి, ప్రభుత్వానికి ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తున్నాను. ఈనాడు మన దేశంలోని కేరళలో 91 శాతం అక్షరాస్యత ఉంది. 2005 నాటికి మన రాష్ట్రంలో సంపూర్ణ అక్షరాస్యత సాధించగలదని తెలియచేస్తున్నాను. అందులో ఏ మాత్రం అనుమానం లేదు. అధ్యక్షా, హైస్కూల్ వరకు విద్యార్థులు హాస్టల్స్లో చదువుతున్నారు. కాని హైస్కూల్ తరువాత ఎస్సీ, ఎస్టీ, బిసి వారు ఇంటర్మీడియట్లో డ్రాప్ అవుట్సు ఎక్కువవుతున్నారు. ఇంటర్మీడియట్ వారికి టర్నింగ్ పాయింట్. వారికి ఇంటర్మీడియట్లో హాస్టల్ వసతి కల్పించాలని కోరుతున్నాను. ప్రపంచంలోనే మన రాష్ట్రానికి గుర్తింపు వచ్చింది. ప్రతి ఉన్నత పాఠశాలలో పిఇటిలు ఖాళీగా ఉన్న పరిస్థితి ఉంది. వాటిని వెంటనే ఫిలప్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

డా. ఆర్.రవీంద్రనాథ్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, దేరీజ్ ఎ కామిక్. 'Education is expensive. Try ignorance.' ఈ ప్రభుత్వం 396.54కోట్ల నుండి 3,112 కోట్లకు పెంచడం చాలా సంతోషించదగ్గ విషయం . టాగ్గెట్ పెద్దది. వంద శాతం టాగ్గెట్ అచీవ్ కావాలంటే ఎంత పెంచారో అది చాలా హర్షదాయకమైనది. దీనికి తోడుగా ఎక్సైజ్ మీద పది శాతం సార్వత్రిక అక్షరాస్యత బాలల వికాసం కోసం ప్రత్యేక రుసుము వేశారు. This will have an intoxicating effect on the children. సారాను అమ్మివేసి మాకు చదువు చెప్పిస్తున్నారని బాదపడే అవకాశం ఉంటుంది. దీనిని వేరే వాటికి డైవర్ట్ చేసి మిగతా వాటికి రు. 250కోట్లు పెట్టండి. రేపు పొద్దున వారు పాఠ్యాంశాలలో కూడా కనపడవచ్చు. సారా అమ్మి కార్పస్ ఫండ్ పెట్టారని తెలుస్తుంది. There is an adage called 'Intellectual education influences the brain and valued based education effects the heart.' ఎడ్యుకేషన్లో సైన్సు, మ్యాథ్ అన్నీ చెబుతున్నాము. మోరల్ ఎడ్యుకేషన్ లేదు. మోరల్ ఎడ్యుకేషన్ కోసం టీచర్స్ను అసైనిండ్ చేయడానికి చర్యలు తీసుకోండి. సమాజం ఈ విధంగా కెనోన్ డెవలప్ కావడానికి మోరల్ ఎడ్యుకేషన్ లేకపోవడం. దానికి తగిన ప్రత్యేక ఏర్పాటు చేయండి. డిఎస్సీ సెలక్షన్ విషయంలో మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో 1600 టీచర్స్ను సెలక్షన్ చేశారు. ఎక్కడైతే లిట్రసీ కొరత ఉందో అక్కడ టీచర్స్ను పోస్టింగ్ చేయలేదు. ఈరోజు నా నియోజకవర్గంలో, బాలికలలో 18 శాతం లిట్రసీ రేటు ఉంది. బాలురలో 28 శాతం ఉంది. అటువంటి చోట్ల 75 పోస్టులు

ఖాళీగా ఉన్నాయి. డిఎన్ఎస్లో సెలక్షన్లో అవకతవకలు జరిగాయి. దాని మీద ఎంక్వైరీ వేస్తామన్నారు. ఎంక్వైరీ చేయించండి. నాన్ లోకల్స్కు 15 శాతం అయితే 30 శాతం వరకు ఇచ్చారు. దీనికి మన రాష్ట్రంలోని జిల్లాలకు ఇచ్చినా అభ్యంతరం లేదు కాని వేరే అవుట్ ఆఫ్ స్టేట్ ఇవ్వడం జరిగింది. దాని మీద ఎంక్వైరీ చేయించండి. ఫార్మల్ ఎడ్యుకేషన్, అడల్ట్ ఎడ్యుకేషన్ సెంటర్స్లో ఎన్నో ఓపెన్ చేశారు. వాటిలో మినిమమ్ రు.75లు ఇవ్వాలి కాని ఇవ్వడం లేదు. మూత పడ్డవాటిని రిపైన్ చేయండి. రు.75లు ఇవ్వడానికి ప్రయత్నం చేయండిని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్.చంద్రబాబు నాయుడు: అధ్యక్షా, శాసనసభ్యులు ఇక్కడ చూపించే ఇంట్రస్టు ఫీల్డ్లో చూపిస్తే చాల మంచి రిజల్టు వస్తాయి. దీని గురించి క్లియర్ ఇన్ఫర్మేషన్ ఇస్తున్నాము. అందుకే నేను చదివి వినిపిస్తున్నాను. లిబ్రరీ అన్నిటికంటే ఎక్కువ ప్రాధాన్యత ఉన్న అంశం . ఎక్కడ లిబ్రరీ ఉంటుందో అక్కడ డెవలప్మెంట్ అవుతుంది. రాబోయే రోజులలో నాలెడ్జ్ సొసైటీలాంటి సమాజాన్ని తయారు చేయవలసిన బాధ్యత ప్రజాప్రతినిధులుగా ఉన్న మనందరి పైన ఉంది. అయామ్ వెరీ హాపీ. కొన్ని చోట్ల ఎమ్.ఎల్.ఎలు, కలెక్టర్లు, అధికారులు, జిల్లాలో ఉండే యంత్రాంగం కూడా వివరీతమైన స్పూర్తితో పని చేశారు. ప్రతి ఊరికి వెళ్లి సెంటర్స్లో సాయంత్రం పిల్లలు ఎలా చదువుతున్నారో చూసి , వారిని ఎంకరేజ్ చేస్తున్నారు. ఆ విధంగా పని చేయడం వల్ల బ్రహ్మాండమైన రిజల్టు వచ్చాయి. శాసనసభలో మనం మాట్లాడుకుంటున్నాము. చాలా మంది పాజిటివ్గా సజెషన్లు ఇచ్చారు. చాలా సంతోషం . కొంతమంది ఇక్కడ కూడా చిన్న చిన్నవి మరల మాట్లాడే పరిస్థితికి వచ్చారు. అది వారి విజ్ఞతకే వదలిపెడుతున్నాను. ఈ సమావేశం ద్వారా ప్రజానీకానికి ఒక మెసేజ్ ఇవ్వాలని అనుకుంటున్నాను. రాష్ట్రంలో మన దగ్గర ఉండే డబ్బులు అదనంగా మోబిలైజ్ చేయడం కాని వాలంటరీగా రావడం కాని ఇవన్నీ కలిపి ఐదు సంవత్సరాలలో నూటికి నూరు శాతం లిబ్రరీ సాధించగలుగుతాము. ఆ డిటర్మినేషన్తో చేయగలిగితే ఇది సాధ్యమౌతుంది. మీ సజెషన్స్లో రెస్పాన్స్ అయ్యే దానికి ఎఫెక్ట్ , మీరు చాలామంది చూసి ఉండరు. కాబట్టి ఈ స్టేట్మెంట్ మీకు తెలిస్తే కనీసం మీ జిల్లాలకు వెళ్లినపుడు ఆలోచించినపుడు అవకాశం వస్తుంది. కొంతైనా తెలుస్తుంది. మెదక్ జిల్లాలో 1991లో 32.4 శాతం అయితే, లేటెస్ట్గా ఈ రోజు 53.24 శాతం వచ్చింది. 20.83 శాతం అచీవ్ చేసి ముందుకు పోయాము. 22వ స్థానం నుండి 21వ స్థానానికి వచ్చారు. ప్లేస్లో ఎక్కువ మార్పు రాలేదు. కాని పర్సెంటేజ్లో చాలా తేడా వచ్చింది, ఎఫర్టు బ్రహ్మాండంగా పెరిగాయి. రెండవది వెస్ట్గోదావరిని రియల్గా మనస్ఫూర్తిగా అభినందిస్తున్నాను.

మ. 2.20

53.38 శాతం ఉంటే ఈ రోజు 73.95 శాతానికి పోయి, 20.57 శాతం పెంచుకుని రికార్డు సృష్టించారు. అప్పుడూ రెండవ స్థానంలో ఉన్నారు, ఇప్పుడూ రెండవ స్థానంలో ఉన్నారు. ప్లేస్ మారలేదు. హైదరాబాద్ మొదటి స్థానంలో ఉంది. 71.52 శాతం ఉంటే 79.04 శాతానికి వచ్చింది. 7.52 శాతం పెంచుకున్నారు. అదిలాబాదును మనస్ఫూర్తిగా అభినందించాలి. 32.96 శాతం నుండి 53.51 శాతానికి పెంచుకుని, 20.55 పెంచుకున్నారు. 21వ స్థానం నుండి 19వ స్థానానికి వచ్చారు. నల్గొండ 38 శాతం నుండి 57.84 శాతానికి వచ్చారు. 19.84 శాతం పెంచుకున్నారు. 16వ స్థానం నుండి 13వ స్థానానికి వచ్చారు. శ్రీకాకుళం 36.22 శాతం నుండి 55.94 శాతానికి వచ్చి, 19.72 శాతం పెంచుకున్నారు. 18 నుండి 17వ స్థానానికి వచ్చారు. వరంగల్లో 39.30 శాతం నుండి 58.41 శాతానికి వచ్చి, 19.11 శాతం పెంచుకున్నారు. 15వ స్థానం నుండి 11 స్థానానికి వచ్చారు. నిజామాబాదు 34.18 శాతం నుంచి 53.26 శాతానికి వచ్చి, 19.08 శాతం పెంచుకున్నారు. 21 నుండి 20వ స్థానానికి వచ్చారు. కరీంనగర్ 37.17 శాతం నుండి 56 శాతానికి వచ్చి, 18.83 శాతం పెంచుకున్నారు. 17వ స్థానం నుండి 16వ స్థానానికి వచ్చారు. 47.61 శాతం నుండి 65.90 శాతానికి వచ్చి, 18.29 శాతం సాధించారు. 8వ స్థానం నుండి 6వ స్థానానికి వచ్చారు. చిత్తూరు 49.75 శాతం నుండి 67.52 శాతానికి వచ్చి, 17.77 సాధించారు. 4వ స్థానంలో ఉన్నారు. విజయనగరం 34.19 శాతం నుండి 51.82 శాతానికి పోయి, 17.63 శాతం సాధించి 19వ స్థానం నుండి 22వ స్థానానికి వచ్చారు. ప్రకాశం 40.30 శాతం నుండి 57.86 శాతానికి పోయి, 17.56 శాతం పెంచుకుని 13వ స్థానం నుండి 12వ స్థానానికి వచ్చారు. రంగారెడ్డి జిల్లా 49.07 శాతం

నుండి 66.31 శాతానికి పోయి, 17.4 శాతం పెంచుకుని, 5వ స్థానంలో ఉన్నారు. ఖమ్మం 40.50 శాతం నుండి 57.72 శాతానికి పోయి, 17.22 శాతం పెంచుకుని 12వ స్థానం నుండి 14వ స్థానానికి పోయారు. వీరంతా మొత్తంగా 17.03 శాతం ఉంటే, దానికంటే పైన ఉన్నారు. కృష్ణా 53.16 శాతం నుండి 69.91 శాతానికి పోయి, 16.75 శాతం పెంచుకుని అప్పుడూ, ఇప్పుడూ కూడా 3వ స్థానంలో ఉన్నారు. తూర్పు గోదావరి 48.79 శాతం నుండి 65.49 శాతానికి పోయి, 17.70 శాతం పెంచుకుని, 6వ స్థానం నుండి 7వ స్థానానికి వచ్చారు. గుంటూరు 46.35 శాతం నుండి 62.80 శాతానికి పోయి, 16.45 శాతం పెంచుకుని, 9వ స్థానంలో ఉన్నారు. మహబూబ్ నగర్ 29.58 శాతం నుండి 45.53 శాతానికి పోయి, 15.95 శాతం సాధించి, అప్పుడూ, ఇప్పుడూ కూడా 23వ స్థానంలోనే ఉన్నారు. రవీంద్రనాథ్ రెడ్డిగారు వినాలి. మాటలు కాదు. పని చెయ్యాలి. ప్రజలలో చైతన్యం తేవాలి. 2005 నాటికి ఇంకా తగ్గకుండా ఛాలెంజ్ గా తీసుకుని చెయ్యాలి. అందరికీ ఇదే చెబుతున్నాను. వారికి మాత్రమే కాదు. శాసన సభ్యులంతా వారి జిల్లాలలో అక్షరాస్యత మరింత సాధించడానికి కృషి చెయ్యాలి. ఇది వారి వ్యక్తిగత విజయం అవుతుంది. దానికి ప్రాకులాడాలి. ఆ రకంగా పని చెయ్యాలని మనస్ఫూర్తిగా కోరుతున్నాను. మరొకసారి మహబూబ్ నగర్ 22వ స్థానానికి పోకుండా చూసుకోవాలి. కడపలో 48.12 శాతం నుండి 64.02 శాతానికి పోయి, 15.90 శాతం పెంచుకుని, 7వ స్థానం నుండి 8వ స్థానానికి పోయింది. రఘువీరారెడ్డిగారు వినాలి. అనంతపూర్ 42.18 శాతం నుండి 56.69 శాతానికి పోయి 14.51 శాతం పెరిగింది. 11వ స్థానం నుండి 15వ స్థానానికి పోయారు. స్థానం పడిపోయింది. ఆలోచించాలి. మూడు స్థానాలు పడిపోయాయి. కర్నూలు 39.97 శాతం నుండి 54.43 శాతానికి పోయి, 14.46 శాతం సాధించి, 14వ స్థానం నుండి 18వ స్థానానికి పోయారు. విశాఖపట్నం 45.51 శాతం నుండి 59.45 శాతానికి పోయి, 13.94 శాతం సాధించి అప్పుడూ, ఇప్పుడూ 10వ స్థానంలో ఉన్నారు. ఈ విధంగా ఓవరల్ గా 17 శాతం సాధించాము. అయితే కృషి చేస్తే మరింత పెరిగేది. ఈ రోజున పురుషుల కంటే స్త్రీలలో లిటరసీ రేటు పెరిగింది. ఈ డిజిట్ లో చూస్తే సెన్సెస్ టు సెన్సెస్ - పురుషులలో 15.7 శాతం పెరిగింది. స్త్రీలలో 18.5 శాతం పెరిగింది. 3 శాతం పెరిగినట్లు. కానీ ఇంకా చెయ్యాల్సింది చాలా ఉంది. 70.8 శాతం మేల్ లిటరసీ ఉంది. 51.17 శాతం ఫిమేల్ లిటరసీ ఉంది.

చిన్న పిల్లల మీద ఎక్కువగా కాన్సెన్ట్రేట్ చేశాము. 5వ తరగతి నుంచి స్కూలుకు వచ్చే విషయమే కాకుండా, చైల్డ్ హెల్త్ ని సెంటర్ ఆఫ్ ఫోకస్ గా పెట్టుకుని ఆరోగ్యం, న్యూట్రీషన్, ఇమునైజేషన్ టైం బౌండ్ ప్రోగ్రాం గా పెట్టుకుని, పిల్లలకు టీకాలు ఎప్పుడెప్పుడు ఇవ్వాలి, ఆ ప్రకారంగా ఇస్తున్నారా, లేదా అనేది స్కూల్స్ లో వారి ఆరోగ్యాన్ని ఎట్లా చూసుకోవాలి అనేదానిపై కాన్సెన్ట్రేట్ చేస్తున్నాము. చైల్డ్ లేబర్ గురించి అడిగారు. చాలా స్పష్టంగా ఆదేశాలు ఇచ్చాము. చాలా బాధాకరమైన విషయం. ఇప్పుడు కూడా ఉందంటే, బాల కార్మికుల వ్యవస్థ ఇంకా ఉందంటే మనందరం సిగ్గుపడాలి. శాసన సభ్యులము, అధికార యంత్రాంగం అంతా కూడా ఆలోచించాలి. 16 లక్షల మంది బాల కార్మికులు ఉన్నారు. 5 సంవత్సరాలలో టోటల్ లిటరసీ సాధించాలి. 3 సంవత్సరాలలో బాల కార్మికుల వ్యవస్థ పోయేలా అందరం కలసి పని చేద్దాము. మంత్రులకు అధికారాలు ఉన్నాయి. ఎవరయినా మర్యాదగా చెబితే వినకపోతే ప్రాసిక్యూట్ చెయ్యవచ్చు. చిన్న పిల్లలతో పని చేయించుకునే వారిని అరెస్టు చెయ్యవచ్చును. 5 సంవత్సరాల నుంచి 14 సంవత్సరాల లోపు పిల్లలు ఉండవలసింది పాఠశాలలలో కానీ పొలాలలో కాదు, పశువుల వద్ద కాదు. అన్ని సమావేశాలలో మనం చెబుదాము. అందరం మాట్లాడదాము. రాజకీయాలకు అతీతంగా తప్పకుండా కృషి చేద్దాము.

మ. 2.30

మనమంతా కలసి పిల్లల హక్కులను కాపాడవలసిన అవసరం ఉంది. ఏ విధంగా పిల్లల హక్కులున్నాయో అవన్నీ కాపాడడానికి సంయుక్తంగా అందరం ఆలోచించాలి. ఆ విధంగా ముందుకు తీసుకుపోదాము. ఈ రోజున చూస్తే, రఘువీరారెడ్డిగారు మంచి సజెషన్స్ ఇచ్చారు. చాలా సంతోషం. 40 లక్షల మంది పిల్లలు ఉన్నారు. 16 లక్షల మంది బాల కార్మికులున్నారు. 5 సంవత్సరాలలో టోటల్ గా లిటరసీ సాధించే ప్రోగ్రాం పెట్టుకున్నాము. ఈ 16 లక్షల మందిని రాబోయే 3 సంవత్సరాలలో పూర్తిగా బాల కార్మికులు

స్కూలుకు వచ్చే కార్యక్రమం ఆలోచిస్తున్నాము. బ్రిడ్జి స్కూల్స్ ఆలోచిస్తున్నాము. రాష్ట్రంలో ఎక్కడెక్కడ ఉన్నాయనేది ఆలోచిస్తే, దీని విషయంలో ఎడ్యుకేషన్ డిపార్ట్మెంట్ వారు బాగా చేశారు. ఆ టీమ్ను నేను మనస్ఫూర్తిగా అభినందిస్తున్నాను. బాగా పని చేశారు. మంత్రులు కానీ డిపార్ట్మెంట్ కానీ పని చేశారు. రఘువీరా రెడ్డిగారు చెప్పారు. విద్యా వాలంటీర్స్ను స్కూల్స్ తెరిచే లోపు నియామకం చేస్తాము. రిక్రూట్మెంట్ను ఈ లోగా కంప్లీట్ చెయ్యాలి. స్కూల్స్ ఓపెనింగ్ డేట్కు నిర్దిష్టంగా టైం బౌండ్ ప్రోగ్రాం ప్రకారంగా పెట్టాము. పరీక్షలు, స్కూల్స్, అంతా కూడా టైం బౌండ్ ప్రకారం ముందుకు పోవాలి. ఎవరయితే 5 నుండి 14 సంవత్సరాల పిల్లలు స్కూల్స్కు పోవడం లేదో, కనీసం 20 లక్షల మందిని పంపాలని ఈ సంవత్సరం మనం అనుకుంటే కనీసం 15 లక్షల వరకయినా అదీ చేయవచ్చు. ఆ రకంగా టార్గెట్ పెట్టుకుని బ్రిడ్జి స్కూల్స్ పెట్టుకుని, వారి పయనుకు తగినంతగా మళ్ళీ స్కూల్స్కు పంపేలా చెయ్యాలి. రఘువీరా రెడ్డిగారు చెప్పారు. కార్పస్ ఫీజు విషయంలో కన్ఫ్యూజన్ వస్తోందని అన్నారు. ఇంతకు ముందు పెట్టుకున్న అప్లికేషన్స్ కానీ, ఇప్పుడు పెట్టుకున్న అప్లికేషన్స్ కానీ ఏప్రిల్ 30వ తేదీ వరకూ టైం ఇచ్చి, అప్పటికి ఎన్ని వస్తే అన్నిటిని ప్రాసెస్ చేసి, జూన్లో స్కూల్స్ స్టార్ట్ చేస్తారు. డిప్లీక్స్టైజ్గా చూసి చేస్తాము. స్కూల్స్ జూన్లో స్టార్ట్ అవుతాయి. కొన్ని విషయాల గురించి కొందరు చెప్పారు.

కె.యు. బ్యాండ్, సి బ్యాండ్ గురించి చెప్పారు. ఇంతకు ముందు టి.విలు ఇచ్చారు. ఏమయినాయి అని అడిగారు. ఎన్యుమరేట్ చేశాము. 16.625 టి.విలు ఇచ్చాము. 7 వేలు వి.సి.పిలు ఇచ్చాము. ఆర్.సి.సి.పిలు 38 వేల 43 ఇచ్చాము. అందులో 8,910 పని చేస్తున్నాయి. 2,770 వి.సి.పిలు ఉన్నాయి. ఆర్.సి.సి.పిలు 38,898 ఉన్నాయి. దీని విషయం ఆలోచిస్తున్నాము. గవర్నమెంట్ ఈ కార్యక్రమాన్ని పెట్టుకుంటే ఇబ్బందులు వస్తున్నాయి. కె.వి బ్యాండ్ 72 ఇచ్చారు. వాటిని ఉపయోగించుకుని అన్ని హైస్కూల్స్లో టి.విల ద్వారా డైరెక్టుగా బ్రాడ్కాస్టింగ్ పెట్టుకోవచ్చును. ప్రభుత్వం ఆలోచించింది. 8 వేల హైస్కూల్స్ ఉన్నాయి. యాంటినా పెట్టుకుంటే, 5 లేక 6 టి.విలు పెట్టుకుంటే ఆ స్కూల్ అంతా కవర్ అవుతుంది. సెట్ ఆఫ్ బాక్స్లు యాడ్ చేసుకుంటే, ఇ-మెయిల్ ఫెసిలిటీ, చాట్ బాక్స్, వెబ్సైట్ వంటివి పెట్టుకుంటే మొత్తం సిలబస్ పెట్టుకుంటే, ఏ స్కూలు, ఏ లెక్చరర్ కావాలో తీసుకోవచ్చు. ఈ ఎక్స్ప్రెస్మెంట్ అంతా ఎట్లా చెయ్యాలి అనేది చూస్తే, గవర్నమెంట్ వరంగా ఇబ్బందులు వస్తాయని, ప్రైవేట్ క్రింద పోదామని అనిపించింది. వారు పెట్టుకుంటారు. వారికి రెంట్ ఇస్తాము. లేదా సి.ఎం.ఇ.వై నుంచి గ్రూప్స్ ఉన్నాయి. ప్రతి హైస్కూల్కు రు. 1 లక్ష పెడితే స్కూల్ కవర్ చేసుకోవచ్చు. వారికి రీజనబుల్గా ఇనీకం వచ్చే అవకాశం ఉంటుంది. 8 వేల హైస్కూల్స్లో రాబోయే జూన్లో కె.వి బ్యాండ్ ద్వారా బ్రాడ్ కాస్టింగ్ పని చేసుకోవచ్చు. ఆ విధంగా టి.విలు పెట్టబోతున్నాము. ప్రైవేటు ద్వారా కానీ లేదా సి.ఎం.ఇ.వై గ్రూప్స్ ద్వారా కానీ పెట్టబోతున్నాము. ఇది చేసిన తరువాత కనీసం రాబోయే సంవత్సరంలో 25 శాతం కంటెంట్స్ ఏవయితే ఉంటాయో వాటిని కె.వి బ్యాండ్ ద్వారా పంపాలని ఉంది. ఇది ఒక జైగాంటింక్ టాస్క్. చిన్నది కాదు. 5 క్లాసులు ఉన్నాయి. క్లాసుకు 6 ప్రధానంగా సబ్జెక్ట్స్ ఉంటాయి. సబ్జెక్ట్కు 20, 30, 40 పాఠాలు ఉంటాయి. ఇవన్నీ చెయ్యాలని కోరుతున్నాము. అవసరమయితే రెండు భాగాలు పెట్టుకోమని అన్నాము. పూర్తి కంటెంట్స్ తయారు చేసి, బ్రాడ్కాస్ట్ చెయ్యాలి. గవర్నమెంట్ స్కూల్స్లో కానీ ప్రైవేటు స్కూల్స్లో కానీ మంచి లెక్చరర్స్ ఉంటే వారికి బాగా హానరోరియం ఇచ్చి, స్పెషలైజ్ చెయ్యడం చెప్పి, రమ్మని చెప్పడం జరుగుతుంది. వారితో డైరెక్ట్గా లెక్చర్ ఆన్లైన్ ఇప్పించడం జరుగుతుంది. మనం అసెంబ్లీలో మాట్లాడుకుంటుంటే, ఏ రకంగా ఇళ్ల వద్ద టి.విలో చూస్తామో అదే విధంగా స్కూల్స్ చూసుకోవచ్చును. ప్రతి స్కూలు కూడా పోయే పరిస్థితి ఉంది. ఈ రెండు విధాలుగా ముందుకు పోవాలని అంటున్నాము. సి బ్యాండ్ ఉంది. కొన్ని టి.విలున్నాయి. దానికి కూడా ఆలోచిస్తున్నాము. సెల్ఫ్ ఎంప్లాయిమెంట్, అగ్రికల్చర్, హెల్త్ విషయాలలో కానీ అన్నిటిని బ్రాడ్కాస్ట్ చెయ్యవచ్చు. మార్నింగ్ సైడ్ స్కూల్కు పెట్టుకుని, సాయంత్రం మిగతా యాక్టివిటీస్ పెట్టుకుంటే చాలా వరకూ గవర్నమెంట్ ఇన్ఫర్మేషన్ ఇవ్వవచ్చును. ఈ విధంగా వేరియేస్ విషయాలను ఆలోచిస్తున్నాము. ఇవన్నీ ఆలోచించి ఎంత వరకూ పోగలమో, పోతున్నాము.

పవర్ కనెక్షన్స్ గురించి చెప్పారు. అది కూడా వర్క్వుట్ చెయ్యాలని చెబుతున్నాను. రాబోయే రోజులలో ఇవన్నీ చేసుకుని ముందుకు పోతాము. కంటెన్యూటీ ఎడ్యుకేషన్ సెంటర్స్ అన్ని జిల్లాలలో పెడుతున్నాము. అక్షర సంక్రాంతి అన్నారు. అప్పుడు

సంక్రాంతి పండుగ అని ఆ పేరు పెట్టాము. సంక్రాంతి అంటే కేవలం పండగే కాదు. క్రాంతి అంటే వెలుగు. నాలెడ్డిని ఇస్తున్నాము. ఆ పేరు అందుకు నూటబుల్ అవుతుంది. నిరంతరం దానిని కొనసాగిస్తాము. ఫేజ్ 1 నుండి ఫేజ్ 11కు పోతున్నాము. కొందరికి బాధ ఉండవచ్చును. తప్పదు. భరించాలి. ఈ రాష్ట్రంలో నిరక్షరాస్యులు 1 కోటి 9 లక్షల మంది ఉన్నారు. వారినందరినీ పూర్తిగా అక్షరాస్యులను చేసే వరకూ కార్యక్రమం ఆగదు. కొనసాగిస్తాము. రఘువీరా రెడ్డిగారు మంచి సూచన ఇచ్చారు. అడాప్షన్ ఆఫ్ స్కూల్స్ బై ది కంపెనీస్. నేనూ అదే మేజర్ కంపెనీస్ను రిక్వెస్ట్ చేశాను. విప్రో వారు ముందుకు వచ్చారు. కొన్ని స్కూల్స్ తీసుకుంటామని అంటున్నారు. ఇన్ఫోసిస్, టాటా వంటి పెద్ద కార్పొరేట్ సెంటర్స్ను అడుగుతున్నాము. ఈ కార్యక్రమం నడవాలని అనుకుంటున్నాము. అవసరమయితే ఎన్.ఆర్.ఐ లను, వివిధ కార్పొరేషన్స్ను అందరినీ అడుగుతాము. అడాప్ట్ చేసుకోమని చెబుతాము. ఒక విద్యార్థిని అడాప్ట్ చేసుకోవచ్చు. స్కూల్ను చేసుకోవచ్చు. గ్రూప్ ఆఫ్ స్కూల్స్ను చేసుకోవచ్చును. ఈ రకంగా ప్రోగ్రామ్స్ చేస్తున్నాము. బ్రస్ట్ బోర్డ్స్ ఉన్నాయి. డబ్బులు బాగా వస్తే, వారు ఆ ప్రాంతంలోని స్కూల్స్ను అడాప్ట్ చెయ్యవచ్చును. రిసోర్సెస్ ఎక్కడెక్కడ మొబిలైజ్ చెయ్యగలిగితే అక్కడ చేసుకోవచ్చును. రామకృష్ణ రెడ్డిగారు చెప్పారు. 4312 స్కూల్స్ను అప్గ్రేడ్ చేశారా అన్నారు. ఆర్డర్స్ ఇష్యూ చేస్తున్నాము. ఇన్ఫాస్ట్రక్చర్ రెడీ చేస్తున్నాము. జూన్లో ఇవన్నీ స్టార్ట్ అవుతాయి. మనం అనుకున్న ప్రోగ్రాం 100 శాతం జూన్ నుంచి స్టార్ట్ అవుతుంది. ఆ విధంగా ముందుకు పోతున్నాము. రిమోట్ ఏరియాస్లో, మారుమూల ప్రాంతాలలో విద్యా వాలంటీర్స్ లేరని అన్నారు. అటువంటివి ఉంటే డిపార్ట్మెంట్ని, మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. దానికి అనుగుణంగా అవసరమయితే ప్రోగ్రాం చెయ్యాలని చెబుతున్నాను. ఆసరోరియం ఎక్కువ ఇచ్చి ఆ గ్రామాలకు విద్యా వాలంటీర్లను పంపిలా చేస్తాము. ట్రైబల్ ఏరియాస్లో డాక్టర్స్ వెళ్లకపోతే ఎక్కువ డబ్బు చెల్లించి పంపాము. రు. 1000 ఎక్కువ ఇచ్చి మారుమూల ప్రాంతాలకు పంపిలా కార్యక్రమం పెట్టాము. టౌన్లో తగ్గించడం వల్ల, గ్రామాలకు వెడితే ఎక్కువ ఇవ్వడం వల్ల గ్రామాలకు పోతున్నారు. ఆ రకంగా దీనిలో కూడా పెట్టాలని ఆలోచిస్తున్నాము. వెస్ట్ గోదావరిలో బాగా చేశారు.. 25 వేల మంది వాలంటీర్స్ ఒక ఉద్యమం లాగా చేశారు. శాసన సభ్యులంతా కూడా గ్రామ గ్రామాన తిరిగారు. అందరినీ మనస్ఫూర్తిగా అభినందిస్తున్నాను. ఒపైసే గారు చెప్పారు. టౌన్స్లో విద్యా వాలంటీర్స్ను పెట్టాలని, శాలరీస్ ఇవ్వాలని, ఉర్దూ టీచర్స్ కావాలని అడిగారు. అవన్నీ కూడా ఆలోచిస్తున్నాము. క్వాలిటీ ఆఫ్ ఎడ్యుకేషన్ గురించి చెప్పారు. 6వ తరగతి నుంచి పరీక్షలు పెడుతున్నాము. టీచర్స్ ఫెర్టామెన్స్ గురించి కూడా తెలుసుకుంటున్నాము. రాబోయే సంవత్సరంలో 1వ తరగతి నుంచి పరీక్షలు పెడతాము. డిటెన్షన్ మాత్రం కాదు. ఏ టీచర్ ఎట్లా చదువు చెబుతున్నాడు అనేది చూస్తాము. 1వ తరగతి నుండి 5వ తరగతి వరకూ మండల స్థాయిలో పరీక్షలు పెట్టాలని ఆలోచిస్తున్నాము. 6,8,9 తరగతులకు జిల్లా స్థాయిలో పరీక్షలు పెట్టాలని చూస్తున్నాము. దీని వల్ల క్వాలిటీ పెరుగుతుంది. మైనారిటీలకు సంబంధించి ఉర్దూ పాఠశాలలు, టీచర్స్ను తప్పకుండా తీసుకుంటాము. ఈ రాష్ట్రంలో ఉండే మైనారిటీలకు 2005 నాటికి టోటల్ లిటరసీ రేటు రావాలి. దానికి కావలసిన చర్యలు తీసుకుంటున్నాము. నోముల సర్పంచాయ్యగారు అన్ఎంప్లాయిస్ను వాడుకోవాలి అన్నారు. చెప్పి వెళ్లిపోయారు. ఈ విషయం మీద ఆసక్తి లేనట్లుంది. అయినా కూడా వారికే కాకుండా రాష్ట్రం కోసం చెబుతున్నాను. నిరుద్యోగులను ఉపయోగించుకోవాలని అనుకుంటున్నాను. పెన్షనర్స్ ఉన్నారు. చదువుకున్న స్టూడెంట్స్ ఉన్నారు. నిరుద్యోగులున్నారు. ప్రతి ఒక్కరు 5, 6 మందికి చదువు చెబితే, దాని కంటే మంచి కార్యక్రమం ఉండదు. ఆసరోరియం ఇవ్వకుండా డ్వాక్రా మహిళలు బ్రహ్మాండంగా చదువు చెబుతున్నారు. ఒక గ్రామంలో 15 మందిని తీసుకుని రోజుకు రెండు, మూడు గంటలుచదువు చెప్పారు. ఆ రకంగా 90 రోజులు కానీ 100 రోజులు కానీ ఏ మాత్రం ఆశించకుండా చదువు చెప్పారు. బ్రహ్మాండంగా రిజల్ట్స్ వచ్చాయి. ఆ విధంగా చెయ్యాలని అనుకుంటున్నాము. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో పెన్షనర్స్ ఉన్నారు. వారు ఒక్కొక్కరు 10, 20 మందికి చదువు చెబితే వారికీ ఆరోగ్యం బాగు పడుతుంది, అందరికీ చదువు వస్తుంది.

డింకింగ్ వాటర్ గురించి చెప్పారు. ఉర్దూ రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్, ఉర్దూ టీచర్స్ గురించి చెప్పారు. టాయిలెట్స్ గురించి చెప్పారు. అన్నిటిని వర్క్వుట్ చేస్తున్నాము. రఘునాథ రెడ్డిగారు మాట్లాడారు. అన్ఎంప్లాయిస్, పెన్షనర్స్, అసిషియల్స్కు సంబంధించి అడాప్షన్ గురించి చెప్పారు. మంచి సజెషన్. గాడ్ఫ్రీ గారు సిలబస్ గురించి చెప్పారు. దీని విషయం ఆలోచించాలి. ఏ

విధంగా రీఓరియెంట్ చెయ్యాలి, సిలబస్ లో ఏ రకంగా మార్పులు చెయ్యాలి అనేది చెప్పారు. దీని గురించి కూడా ఆలోచిస్తున్నాము. కొందరు యూనిఫామ్స్ ఇవ్వాలని, టీచర్స్ ను పెట్టాలని చెప్పారు. ఒకటే చెబుతున్నాము. ఈ రోజున డబ్బు ఇస్తున్నాము అంటే ఏ విధంగా దానిని ఉపయోగించాలి అనేది గమనించాలి. డబ్బు సద్వినియోగం చెయ్యాలి. నిరక్షరాస్యత నిర్మూలన ముఖ్యం. రవీంద్రనాథ్ రెడ్డిగారు చెప్పారు. ఎక్స్ జే డబ్బు ఎడ్యుకేషన్ కు పెడితే రాంగ్ సిగ్నల్స్ పోతాయని అన్నారు. అది ప్రభుత్వ ఉద్దేశం కాదు. గవర్నమెంట్ రెయిజ్ చేసుకుంటుంది. గవర్నమెంట్ కు అవసరమైతే 10 శాతం తీసుకునే అధికారం ఉంది. ఆ రకంగా రెయిజ్ చేస్తాము. అక్కడ నుంచి ఇస్తాము. ఈ సంవత్సరం రు. 250 కోట్లు అదనంగా నిధులు ఇవ్వాలని ఉంది.

మ. 2.40

ఆ విధంగా 10 శాతం వేసుకున్నట్లయితే మాకు రీసోర్సెస్ మొబిలైజ్ అవుతాయి. ఎక్కడ నుంచీ వచ్చిందీ ఇదంతా మాటలు చెబుతున్నారు అని మళ్ళీ మీరు అడుగుతారు కాబట్టి చెబుతున్నాను. ఆ విధంగా ప్రొవైడ్ చేశాము. అవసరం అయితే ఆ హెడ్ క్రింద పెట్టాము. ఆ డబ్బులు తీసుకుని వేరే హెడ్ క్రింద నుంచీ కూడా ఇస్తాము అని కూడా తెలియజేసుకుంటున్నాను. దీనిలో ఏమీ ఇబ్బంది లేదు. అదే మాదిరిగా రాబోయే రోజులలో తల్లితండ్రుల మీటింగులు పెట్టాలి అని దానకి కూడా ఒక కార్యక్రమం స్టార్ట్ చేశాము. ఈ రోజు కేరళలో కంపల్సరీగా వారానికి ఒకరోజు తల్లి గానీ, తండ్రి గానీ వారి పిల్లల చదువు గురించి తెలుసుకోవడానికి వెళతారు. మన రాష్ట్రంలో తల్లితండ్రులు ఒకసారి పిల్లలను స్కూలులో చేర్చిస్తే మళ్ళీ పోయే పరిస్థితి లేదు. ఆ విధంగా కాకుండా ప్రతి వారం వారంలో ఒక రోజు శని వారం కాని మరో వారం కానీ పెట్టుకుని స్కూలులో పేరెంట్స్ మీటింగ్ పెడతారు. ప్లే గ్రౌండ్స్ కానీ ఇవన్నీ కూడా కాన్సన్ట్రేట్ చేస్తున్నాము. ఆ విధంగా రాష్ట్రంలో చూస్తే ఒక పద్ధతి ప్రకారం ముందుకు పోవాలనీ, ఈ రాష్ట్రంలో మూవ్ మెంట్ క్రింద తీసుకుని ఈ కార్యక్రమాలు చేయాలనీ ముందుకు పోతున్నాము. పోయిన సంవత్సరం రు.400 కోట్లు ఉంటే ఈ సంవత్సరం బడ్జెటులో ఎక్కువ పెట్టాము. అయితే ఆ రు.400 కోట్లు చాలవని ఈ రోజు మళ్ళీ రు.250 కోట్లు పెడుతున్నాము. ఈ రోజు దాదాపు రు.650 కోట్లు ఒక్క ప్రాథమిక విద్యకు ఒకే సంవత్సరం పెంచిన ఘనత ఒక్క తెలుగు దేశం ప్రభుత్వానికే దక్కిందీ అంటే అతిశయోక్తి కాదు. ఒక డిటర్మినేషన్ తో వచ్చాము. ఈ రోజున కొంతమంది మాట్లాడుతూ చెప్పారు. 61.61 శాతం ఉంది అన్నారు. నేషనల్ యావరేజ్ 65 శాతం ఉంది. దానిని గుర్తించి ఎట్టి పరిస్థితులలో 2005 నాటికి నూటికి నూరు శాతం అక్షరాస్యత సాధించాలి అని అనుకుంటున్నాము. ఈ రోజున మీరే చూస్తున్నారు. మనం అందరమూ సమిష్టిగా అనుకుంటే టైం టు టైం చెబుతూ వస్తే, ఎప్పటికప్పుడు మాట్లాడుతూ వస్తే ఏదైనా సాధ్యమే.

ఈ రోజు ఈ రాష్ట్రంలో పాపులేషన్ కంట్రోలు మీద, ఫ్యామిలీ ప్లానింగ్ మీద మనం తీసుకున్న నిర్ణయాలు బ్రహ్మాండంగా పని చేశాయి. ఈ రోజు చిన్న పిల్లల సంఖ్య తగ్గింది. క్వాలిటీ పెంచడానికి అవకాశం వస్తుంది. జనాభా చాలా వరకు కంట్రోలు అయింది. రాబోయే రోజులలో మంచి పరిణామాలు వచ్చే అవకాశం ఉంది. అందుకే మానవ వనరుల అభివృద్ధి కోసం విద్య చాలా అవసరం. ఈ రోజు హయ్యర్ ఎడ్యుకేషన్ మీకు తెలుసు. ఎక్కడ చూసినా ఇంజనీరింగు కాలేజీలు, మెడికల్ కాలేజీలు మిగిలిన కాలేజీలు వస్తున్నాయి. దీనికి ప్రాథమిక విద్య అన్నది ఒక ఫౌండేషన్. ఈ ప్రైమరీ ఎడ్యుకేషన్ పైన ప్రభుత్వం పూర్తిగా కాన్సన్ట్రేట్ చేయాలి అనుకుంటున్నాము. అందులోనూ చిన్న పిల్లల కోసం ఇవన్నీ చేయాలి అనుకుంటున్నాము. నేను ఒక్కటే మిమ్ములను కోరేది. మీ మీ నియోజక వర్గాలలో మీకు ఇన్ ఫర్మేషన్ పంపిస్తాను. 3 నెలలకు ఒకసారి పంపించమన్నాను. మీరు స్టడీ చేయండి. రేపు రాబోయే రోజులలో మీ నియోజక వర్గంలో కాన్స్ట్రెయిన్స్ కుమటికి చైర్మన్ గా మీరే ఉంటారు. ఆఫీసర్స్ ని మీటింగ్స్ రెగ్యులర్ గా పెట్టమన్నాము. ఆ విధంగా రెగ్యులర్ గా పెట్టి గైడ్ లైన్స్ తయారు చేసి మీ అందరికీ సర్క్యులేట్ చేయమన్నాము. మీరు ఆ గైడ్ లైన్స్ ఫోలో అయ్యి ఒకవేళ సమస్యలు వస్తే అవి మళ్ళీ ఇక్కడ చర్చిద్దాము. ఒక మహత్తర కార్యక్రమం. అందరమూ అనుకుంటే సాధ్యమే. భారత దేశంలోనే 35 శాతం, 36 శాతం మనం ఈ అచీవ్ చేసి రాబోయే సంవత్సరాలలో సాధించగలిగితే ఇది ఒక చరిత్ర అని కూడా తెలియజేసుకుంటున్నాను. ఈ కార్యక్రమంలో మీరు అందరూ పాల్గొనాలని కోరుతున్నాను. రఘువీరా రెడ్డి గారు ఒక మెసేజ్ కోసం ఒక రిజల్యూషన్ పెడదాము అన్నారు. ఆ తీర్మానాన్ని ప్రవేశ

పెడుతున్నాను. దీనిని ఒకసారి సభ ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించడమే కాకుండా - ఈ రోజు ఇక్కడ ఏ విధంగా ఆమోదించామో బయట ఫీల్డ్‌లో దీని కంటే బాగా పని చేస్తే తప్ప మంచి రిజల్ట్స్ రావని తెలియజేసుకుంటున్నాను.

ప్రభుత్వ తీర్మానము

రాష్ట్రంలో బాల కార్మిక విదానాన్ని సంపూర్ణంగా రూపుమాపుట గురించి

SRI N. CHANDRABABU NAIDU: Madam I beg to move:

"This House unanimously condemns the practice of engaging child labour and calls upon all the citizens of the State to totally avoid engaging children in any form of work. This House further unanimously resolves that all necessary steps shall be taken to eradicate child labour in the State before the year 2004.

ఇది తీర్మానం అనడం కాదు. ఇది ఒక ప్లెడ్జ్. పవిత్రమైన శాసనసభలో ఈ ప్లెడ్జ్ తీసుకుంటున్నాము. ప్లెడ్జ్ తీసుకున్న తరువాత - రఘు వీరా రెడ్డి గారూ - అసెంబ్లీలో మా వాళ్లయినా కొంతమంది ఉన్నారు కానీ, మీ వారు చాలా మంది లేరు. మీరే వారందరికీ చెప్పాలి. లేకపోతే లేనిపోని సమస్యలు వస్తాయి. అందరికీ చెప్పి అందరమూ కలసి ఒక ప్లెడ్జ్ తీసుకుని 2004 నాటికి ఎట్టి పరిస్థితులలో బాల కార్మిక వ్యవస్థ ఈ రాష్ట్రంలో రూపుమాపుతామనీ, ఆ విధంగా పూర్తి లిటరసీ 2005 నాటికి సాధిస్తామనీ మనం అందరమూ కలసి పని చేయాలనీ మిమ్ములను కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

MADAM SPEAKER: Resolution moved. The question is:

"That this House unanimously condemns the practice of engaging child labour and calls upon all the citizens of the State to totally avoid engaging children in any form of work. This House further unanimously resolves that all necessary steps shall be taken to eradicate child labour in the State before the year 2004 is before the House".

(PAUSE)

The Resolution was adopted .

MADAM SPEAKER: Now, the House is adjourned to meet again at 5.00 p.m. today.

(The House then adjourned at 2.45 p.m. to meet again at 5.00 p.m.)

(సభ తిరిగి సాయంత్రం గం. 5.02 ని.కు సమావేశమైంది)
(గౌరవ ఉపసభాపతి అధ్యక్ష స్థానంలో వున్నారు)

MR. DEPUTY SPEAKER: Now, we will take up first 304. To raise the matter regarding industrial pollution and related issues in the State.

SRI Y. RAMAKRISHNUDU: Sir, there is an agreement among the leaders in the informal meeting of BAC today that at 7' o ' Clock Bills would be taken up. I request the Hon'ble Deputy Speaker to see that the Bills are taken up at 7.'o' Clock sharp. If Members co-operate we can complete Bills today.

304వ నియమము క్రింద ప్రస్తావించబడిన అంశము రాష్ట్రంలో పారిశ్రామిక కాలుష్యం మరియు తత్సంబంధిత విషయాల గురించి

శ్రీ కె. సత్యనారాయణ: అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో వాతావరణ కాలుష్యం, నీటి కాలుష్యం ప్రజలను అనేక విధాలుగా పట్టిపీడిస్తున్న ఈ రోజుల్లో ఈ కాలుష్యాన్ని కంట్రోల్ చేయవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం పైన వుంది. ఈ యొక్క కాలుష్యం, భూమి, ఆకాశం మీదనే కాకుండా పాతాళంలోకి కూడా వ్యాపించింది. పూర్తిగా గ్రౌండ్ వాటర్ కలుషితమైంది. ఎక్కడ బోర్నెల్ వేసినా కాలుష్యంతో కూడిన జలం రావడం వల్ల యిటు త్రాగడానికి, అటు వ్యవసాయానికి కూడా పనికిరాకుండా పోతోంది. ముఖ్యంగా మెట్ట ప్రాంతాలలో బోర్నెల్స్ వేసుకొని పంట పండించాలన్నా నీటి కాలుష్యం కారణంగా వీలుకావడం లేదు. త్రాగునీరు లేక, సాగునీరు

లేక అనేక రకాలుగా రైతులు సతమతమవుతున్నారు. కనుక ప్రభుత్వం ఈ కాలుష్యానికి సంబంధించి యుద్ధ ప్రాతిపదిక మీద నివారణ చర్యలు చేపట్టవలసిన అవసరం వుంది. ఈ కాలుష్యం కారణంగా అనేక అనర్థాలు జరుగుతున్నాయి. మా మెదక్ జిల్లాలో పారిశ్రామికాభివృద్ధి పేరిట అనేక పరిశ్రమలు రావడం జరిగింది. పరిశ్రమలు వచ్చినందుకు సంతోషమే. కానీ ఆ సంతోషం కొద్ది రోజులు కూడా మిగలేదు. ఆ ప్రాంత ప్రజలందరం ఏమి చేసి బ్రతకగలుగుతాము? నీరు కనీసం కొనుక్కొని అయినా త్రాగవచ్చు. గాలి ఏవిధంగా కొనుక్కోగలం అనే స్థితిలో మా ప్రాంత ప్రజలు వున్నారు. కోస్తా ఆంధ్ర శాసనసభ్యులు తమ ప్రాంతంలో కూడా పరిశ్రమలు పెట్టవలసిందిగా అడిగారు. నేను ఆ శాసనసభ్యులకు నా అనుభవం చెబుతున్నాను. గత 20 సంవత్సరాలుగా మా ప్రాంతంలో పరిశ్రమలు వస్తున్నాయి. ఆ యిండస్ట్రీస్ వచ్చినందుకు ఈనాడు ఎంతగానో బాధపడుతున్నాము. కాలుష్యం కారణంగా బ్రతికి వున్న వారే కాదు, పుట్టబోయే బిడ్డలు, కడుపులోని పిండాలు కూడా అవకరాలకు గురి కావడం జరుగుతోంది. బ్లూ బేబీస్ పుడుతున్నారు. కాళ్లు లేకుండా, చేతులు లేకుండా, యింకా అనేక రకాల అవకరాలతో పిల్లలు పుడుతున్నారు. కోస్తా ఆంధ్ర అంటే ఈ దేశానికే అన్నం పెట్టే సీమ. ఆ సీమను కూడా కాలుష్యమయం చేయవద్దు. రాష్ట్రం అంతా కాలుష్యమయం అయిపోయి ఎక్కడా వంటలు వండని పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. అందువల్ల ఆలోచన చేయాలని కోరుతున్నాను. అభివృద్ధి పేరుతో కాలుష్యాన్ని తెచ్చిపెట్టుకోవద్దని కోరుతున్నాను. కాలుష్యం ఏర్పడని యింజనీరింగ్ పరిశ్రమ వంటి మంచి పరిశ్రమలు వున్నాయి. కెమికల్ యిండస్ట్రీస్, కాలుష్యాన్ని తెచ్చిపెట్టే యిండస్ట్రీస్ అక్కడ రావడాన్ని అనుమతించవద్దని ఆ ప్రాంత శాసనసభ్యులను కోరుతున్నాను. నా కాన్స్టిట్యూయెన్సీలోని సంగారెడ్డిలో, యిప్పటికే భూతల నరకంగా మారిన ఆ ప్రాంతంలో కొత్తగా పరిశ్రమ పెట్టాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఆప్రాంత ప్రజలు, స్వచ్ఛంద సంస్థల కార్యకర్తలు అక్కడికి వెళ్లి “ మా ప్రాంతంలో యిటువంటి పరిశ్రమలు వద్దు. మాకు పరిశ్రమలు అక్కరలేదు ” అని ఎదిరించడం జరిగింది.

(బెల్)

సా.5.10

కెమికల్ యిండస్ట్రీస్ వల్ల అనేక ప్రాంతాలు కాలుష్యమయం అవుతున్నాయి. మెదక్ జిల్లాలో ముఖ్యంగా 1985-86 సంవత్సరంలో అనేక పరిశ్రమలు ప్రారంభమయ్యాయి. ఈ 14,15 సంవత్సరాల్లో మొత్తం జిల్లా అంతా కలుషితమయిపోయింది. రోజు రోజుకి కాలుష్యం పెరిగిపోతున్నది. పటాన్చెరువు, పాశమైలారం మొదలైన అనేక ప్రాంతాల్లో కెమికల్ కంపెనీలకు పర్మిట్ ఇవ్వడంతో మొత్తం ప్రాంతం కాలుష్యమైపోయింది. కంపెనీలు వస్తే మనం అభివృద్ధి చెందుతామనుకొంటే, ఈ విధంగా కాలుష్యానికి గురికావలసి వస్తున్నది. బొంతపల్లి, జిన్నారం, జహీరాబాద్ ప్రాంతాల్లో కూడా కెమికల్ కంపెనీలకు పర్మిట్ ఇవ్వడం వల్ల జిల్లా మొత్తం కాలుష్యమయిపోయింది. ఎక్కడయితే త్రాగునీటి వాగులు, రిజర్వాయర్లు, నదులు ఉన్నాయో, అక్కడ ఏ రకమైన ఇండస్ట్రీస్ కు పర్మిట్ ఇవ్వరాదని సుప్రీంకోర్టు స్పష్టమైన ఆదేశాలిచ్చినప్పటికీ, మన పొల్యూషన్ కంట్రోల్ బోర్డు వాటిని ఖాతరు చేయడం లేదు జహీరాబాద్ లోని దిగ్బాల్ అనే గ్రామంలో గ్లోబల్ ఇండస్ట్రీ ఉంది. ఆ ఇండస్ట్రీ నుండి వచ్చే నీరంతా ఆ చుట్టుప్రక్కల గ్రౌండ్ వాటర్ నంతా కలుషితం చేయడమే కాకుండా, ఆ మురికి నీరు మంజీరా, సింగూరు నదుల్లోకి పోతున్నది. అంతేకాకుండా, స్టార్లైట్ కెమికల్ ఇండస్ట్రీ సదాశివపేటలో ఉంది. దాని యొక్క కలుషిత నీరు కూడా మంజీరా నదిలోకి డైరెక్టుగా వదులుతున్నారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం దీని మీద ఆలోచన చేయాలి. ఈరోజు ఉదయమే ముఖ్యమంత్రిగారు హైదరాబాద్ సిటీకి మంజీరా, సింగూరు నుండి మంచి నీరు తెస్తామని చెప్పారు. అయితే ఏ నీళ్లు ఇస్తారు? జహీరాబాద్ ప్రాంతంలో అల్లానా అనే పశుపథశాలకు పర్మిట్ ఇచ్చారు. దీని యొక్క ఉత్పత్తి అల్కలీన్ కంటే అంటే అల్కలీన్ 16 మెట్రిక్ టన్నులు ఉత్పత్తి చేసే సామర్థ్యం ఉంటే, ఈ అల్లానాకు 80 మెట్రిక్ టన్నుల ఉత్పత్తి సామర్థ్యం ఉంది. ఈ పశుపథశాల నుండి వచ్చే రక్తం, మాంసంతో కూడిన నీరు అంతా సింగూరు జలాల్లోకి వచ్చే ప్రమాదం ఉంది. మరి మనం జంటనగరాలకు స్వచ్ఛమైన నీరు ఇద్దామా, రక్త, మాంసాలతో కూడిన నీటిని ఇద్దామా? ఈ విషయమై ఒకసారి ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది. కాబట్టి ఈ అల్లానా

పశుపథశాలను ఆపేందుకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవాలి. అంతేకాకుండా అనేక ప్రజా పోరాట సంస్థలు రోడ్ల మీద కూర్చోని ధర్నాలు చేసిన తరువాత ఇ.టి.పి.లను ఏర్పాటు చేశారు. వాటి పరిస్థితి చూస్తే, నిజంగా చాల దారుణంగా, భయంకరంగా ఉంది . ఇంతకుముందు అయితే ఏ ఇండస్ట్రీ యొక్క పొల్యాషన్ ఆ ప్రాంతంలోనే ఉండేది. కొంత వాగులోకి వచ్చి ముందుకు పోయేది. కాని ఈ ఇ.టి.పి.లు వచ్చిన తరువాత అన్నింటిని ఒకే దగ్గరకు జమ చేయడం వల్ల ఆ నీటిని క్లీన్ చేయకుండా డైరెక్టుగా వాగుల్లోకి వదులుతున్నారు. బొల్లారంలో ఉన్న ఇ.టి.పి. టోటల్గా పనిచేయడం లేదు. అదే విధంగా పటాన్చెర్వులోని ఇ.టి.పి.ల యొక్క నీటిని ట్రీట్ చేయకుండానే నక్కవాగులోకి వదులుతున్నారు. నక్కవాగులోకి ఎటువంటి కలుషిత నీరు వదలరాదని సుప్రీంకోర్టు క్లీయర్గా ఆర్డర్స్ పాస్ చేసినప్పటికీ, దానిని ఎవరూ పట్టించుకోక, నక్కవాగులోకి వదులుతున్నారు. దాని వల్ల మెదక్ జిల్లానే కాకుండా నిజాంసాగర్ వరకు ఆ కాలుష్య నీరు ప్రవహిస్తున్నది. అంతటా రైతులు అనేక రకాల ఇబ్బందులకు గురవుతున్నారు. ఈనాడు మనకు ఏమి లేకున్నా, వ్యవసాయదార్లకు, ప్రజలకు సాగునీరు, త్రాగునీరు ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉంది . త్రాగునీటి కోసం అనేక పోరాటాలు చేసి, అనేక త్యాగాలు చేశారు. వాటిని దక్కించుకోవాలంటే, ఈనాడు సుప్రీంకోర్టు యొక్క ఆదేశాల్ని మనం ఫాలో అయి, ఆయా ప్రాంతాలకు ఈ కాలుష్య బారి నుండి కాపాడేందుకు యాక్షన్ తీసుకోవాలని నేను మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఆ మధ్య మన దగ్గరకు సెంట్రల్ పొల్యాషన్ కంట్రోల్ బోర్డు వచ్చింది. ప్రపంచంలోనే ఈ మెదక్ జిల్లా ప్రాంతం భూతల సరకమని అభివర్ణించింది. ఈ సెంట్రల్ పొల్యాషన్ కంట్రోల్ బోర్డు అక్కడ పరిశీలన చేసి, 13 చెరువులు, కుంటలు కాలుష్యమయ్యాయి అని చెప్పింది. దాంట్లో నక్కవాగు పూర్తిగా కాలుష్యమయిందని, దానిని పూర్తిగా క్లీన్ చేయాలని సుప్రీంకోర్టు ఆర్డర్ జారీ చేసింది. ఫస్ట్ ఫేజ్లో కాజిపల్లి చెరువు, ఆసాని చెరువు, కిష్టారెడ్డిపేట చెరువులను క్లీన్ చేయాలని, అలాగే సెకండ్ ఫేజ్లో మిగతా చెరువుల్ని క్లీన్ చేయాలని చెప్పడం జరిగింది. ఇంతవరకు దాని మీద ఎటువంటి చర్య తీసుకోలేదు. కాలుష్యానికి కారకులైన పెద్ద మనుష్యుల మీద ఆంధ్రప్రదేశ్ పొల్యాషన్ కంట్రోల్ బోర్డు ఎటువంటి యాక్షన్ తీసుకోవడం లేదు. పటాన్చెరువు, సంగారెడ్డి, రామచంద్రపురం మండలాల్లోని రైతులు కాలుష్యబారిన పడి అనేక రకాల ఇబ్బందులకు గురవుతున్నారు. కాబట్టి ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం గట్టి చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి వి. సునీతా లక్ష్మారెడ్డి (సర్పాహార్) : అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో పారిశ్రామిక జిల్లాల్లో మొదటిది మెదక్ జిల్లా. పారిశ్రామిక ప్రాంతాల సమీపంలో నివసించే ప్రజల ఆరోగ్య పరిస్థితి చాల ప్రమాదకరంగా ఉంది. కాలుష్యానికి కారణమయ్యే పరిశ్రమల యాజమాన్యాల మీద ప్రభుత్వం తగు చర్యలు తీసుకోకపోవడం వల్ల ప్రజలు అనేక ఇబ్బందులకు గురవుతున్నారు. తీవ్రంగా పట్టి పీడిస్తున్న ఈకాలుష్యం నుండి ప్రజల్ని విముక్తి కల్గించడం లేదు. పారిశ్రామిక ప్రాంతాల నుండి వదిలే రసాయన పదార్థాలను విచ్చలవిడిగా వదులుతున్నందువల్ల ప్రజలు తీవ్ర ఇబ్బందులను ఎదుర్కోవలసి వస్తోంది. అర్థరాత్రి సమయంలో ఫ్యాక్టరీల నుండి తీవ్రమైన వాసనలు రావడం, రాత్రి సమయాల్లో ఆ ప్రాంతాల్లో ఒక ఫాగ్లాగా ఏర్పడి, గాలి పీల్చుకోవడానికి కూడా చాల కష్టంగా ఉంటున్నది. అంతేకాకుండా ఆ చుట్టుప్రక్కల పొలాలన్నీ కూడా భూగర్భ కాలుష్యం వల్ల బీడు భూములుగా మారిపోతున్నాయి. ప్రజలు పగలు కూలీనాల్ చేసుకొని రాత్రి వేళ ఇంటకి వచ్చి కాస్త సుఖంగా నిద్రపోదామంటే, స్వచ్ఛమైన గాలి కూడా పీల్చుకోవడానికి ఆస్కారం లేక నిద్రకు దూరమై, అనేక ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. అనేక ఫ్యాక్టరీల్లో ఇ.టి.పి.లు లేకపోవడం వల్ల , కాలుష్య నీటిని బయటకు వదలడం జరుగుతున్నది. సాధారణంగా ప్రతి ఫ్యాక్టరీలో ఎఫ్లూయంట్ను స్టోర్ చేసుకోవడానికి ఒక ట్యాంక్ ఏర్పాటు చేసుకుంటారు. అయితే ఆ ట్యాంక్ను ఓపెన్గా పెట్టడం వల్ల వర్షం వచ్చినపుడు ఆ ట్యాంక్స్ ఓవర్ ఫ్లో అయి క్రింది ప్రాంతంలోకి వెళ్లి, చెరువులు, కుంటలు అన్నీ కలుషితమవుతున్నాయి.

సా.5.20

మరి కొన్ని ఫ్యాక్టరీలలో ఇంకుడు గుంటల మాదిరిగా మనం ఏవిధంగా నీళ్లు స్టోర్ చేసుకుంటామో ఆ విధంగా యాసిడ్ ట్రూప్ బేస్ లేక పోవడం మూలంగా ఇంకుడు గుంటల్లాగా అక్కడ ఇటువంటి ట్యాంక్స్ కూడా ఉపయోగించుకుంటున్నారు. దీనివల్ల, అక్కడి నీరు , భూగర్భ జలాలు కూడా కలుషితం అవుతున్నాయి. అదేవిధంగా ఫ్యాక్టరీలు అన్నీ కూడా నీటి వనరులకు

దూరంగా నిర్మించాలని నిబంధన ఉన్నప్పటికీ తమరు పర్మిషను యిస్తున్నారు. దీనివల్ల అనేక ఎకరాలు పారే చెరువులు, కుంటలకు దగ్గరగా ఫ్యాక్టరీలు కట్టడం వల్ల పంట పొలాలు కూడా పండించ గలిగే పరిస్థితులు లేకుండా ఉన్నాయి. మరి సివరేజెస్ అన్నీ కూడా డైరెక్టుగా చెరువులలోకి, కుంటలలోకి వదలబడుతున్నాయి. దీనితోపాటు కలుషితమైన నీరు తాగి అనేక పశువులు చనిపోతున్నాయి . అలాగే చేపలు కూడా చనిపోవడం జరుగుతోంది .దీని వల్ల బెస్తవారికి జీవనాధారం లేకుండా పోతోంది. ఈ ఫ్యాక్టరీల నుండి వదిలే పదార్థాలు మురికి కాలువలుగా గ్రామంలో పారుతున్నాయి. మరి ఇవన్నీ ఈ విధంగా గ్రామంలోకి ఎందుకు వదులుతున్నారని అక్కడి ప్రజలు అడిగితే ఆ ఫ్యాక్టరీల యజమానులు బెదిరించి , అడిగిన వారి మీద తప్పుడు కేసులు బుక్ చేసిన సందర్భాలు కూడా ఉన్నాయి. మరి లోకల్ గా ఫ్యాక్టరీలు ఉండటం మూలంగా అక్కడి ప్రజలకేమన్నా లాభం చేకూరుతుందని అనుకుంటే అది కూడా లేదు. అక్కడ ఉన్న వాళ్ళకి ఎంప్లాయ్మెంట్ లేదు. లోకల్ వారికి 30 శాతం ఎంప్లాయ్మెంట్ కల్పించాలని నిబంధన ఏదయితే వుందో దానిని కూడా వారు ఇంప్లిమెంట్ చేయడం లేదు. కాబట్టి ప్రభుత్వం వారు తగు చర్యలు తీసుకుని ఆ నిబంధన ఇంప్లిమెంట్ అయ్యేలా చూడవలసిందిగా మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

పరిశ్రమల ప్రాంతంలో ల్యాండ్ వాల్యూ కూడా ఎక్కువగా వుండటం వల్ల అనేక సంవత్సరాల నుంచి పొసెషన్ లో వున్న వారికి కూడా అక్కడ పట్టాలు యిప్పించే పరిస్థితి లేదు. ఇటువంటి కాలువ్య పూరిత ఫ్యాక్టరీలను క్లోజ్ చేయాలని అక్కడి అనేక యువజన సంఘాలు, గ్రామస్థులు ,ఎమ్ఆర్ఓ ఆఫీసు ముందు ధర్నాలు, రాస్తా రోకోలు చేసినా కూడా అధికారులు చర్యలు తీసుకోనక పోగా , తమ లాభాల కోసం అక్కడి ఫ్యాక్టరీ వారిని బ్లాక్ మెయిల్ చేసి లాభాలు పొందుతున్నారే తప్ప ఎటువంటి చర్యలు తీసుకోవడంలేదు. గతసారి జన్మభూమిలో జిన్నారం మండలం కలుషిత ప్రాంతమని తెలిసి కూడా అక్కడికి అధికారులు రాకపోవడంతో అక్కడ పెద్ద ఎత్తున గ్రామస్థులతో బాటు సేను కూడా అందులో పాల్గొన్నాను . మరి ధర్నా చేయడం జరిగితే , కలెక్టరుగారికి మెసేజ్ పంపిస్తే తను సంబంధిత అధికారులను పంపించారు. మేము కూడా ఎన్నో ఫ్యాక్టరీలను విజిట్ చేయడం జరిగింది. కొన్ని ఫ్యాక్టరీలను క్లోజ్ చేస్తామని చెప్పడం జరిగింది, కానీ యింతవరకు ఒక్క ఫ్యాక్టరీని కూడా క్లోజ్ చేయలేదు. క్లోజ్ చేయమన్న ఆర్డర్స్ గవర్నమెంట్ దగ్గర పెండింగులో వున్నాయి కాబట్టి వాటిని క్లోజ్ చేయించి అక్కడి ప్రజలకు న్యాయం చేకూర్చవలసిందిగా మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్నికోరుతున్నాను.

అదేవిధంగా ఫ్యాక్టరీల చుట్టు ప్రక్కల పంటలు ఎండిపోతున్నాయి కాబట్టి వారికి ఫ్యాక్టరీ ద్వారా ఎకరాకు రూ.1000 నుంచి రూ.1500 దాకా కాంపెన్సేషన్ ఇవ్వడం జరుగుతోంది. మరి గత రెండు , మూడు సంవత్సరాల నుంచి ఈ కాంపెన్సేషన్ జిల్లా మెజిస్ట్రేట్ దగ్గర పెండింగులో ఉన్నాయి . కాబట్టి ఈ కాంపెన్సేషన్ వారికి వెంటనే యిప్పించి, ఇప్పుడు కాస్ట్ కూడా ఎక్కువయింది కనుక దానిని కూడా ఇన్ క్రీజ్ చేయవలసిందిగా కోరుతూ, ప్రాణానికి హానికరంగా అనిపించే యిటువంటి ఫ్యాక్టరీలను వెంటనే క్లోజ్ చేయవలసిందిగా కోరుతూ, క్లోజ్ ఆర్డర్స్ ని రివోక్ చేయకుండా వుండాలని, తప్పకుండా తగు కఠిన చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. అప్పుడే అక్కడి వారికి న్యాయం చేసిన వారవుతారు. అదే విధంగా జిల్లా లెవెల్ లో ఒక కమిటీని ఏర్పాటు చేస్తే, ఈ పొల్యాషన్ కొంత కంట్రోలు చేసుకునేందుకూ, మెజర్స్ తీసుకునేందుకూ అవకాశం ఉంటుందని తెలియచేస్తూ నాకీ అవకాశం యిచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ నోముల నరసింహయ్య :- అధ్యక్షా, పొల్యాషను చాలా భయంకరమైన పరిస్థితిలో వుంది. ఇది ఆలోచించ వలసిన అవసరం ఎంతైనా వుంది. పొల్యాషనేమో పెద్దది చేయబడుతున్నది దాని భారాలను, బాధలను పేద వారు అనుభవిస్తున్నటువంటి పరిస్థితి వుంది . దీనికి సంబంధించి ఒక సర్వే చేయడం జరిగింది. పూర్తి ఎన్విరాన్మెంట్ కు సంబంధించి టెస్ట్ చేసి వివరాలు తీస్తే మన ఎ.పి. మొట్టమొదటి స్థానంలో వుంది. ప్రత్యేకించి నీటిలో మెర్క్యూరీ పూర్తిగా కలుషితమై వుంది . ఇది అత్యంత ప్రమాదకరమని వారు తేల్చి చెబుతున్నారు. దీని వల్ల మెదడు మొద్దు బారడం, దృష్టిని కోల్పోవడం, కండరాలు

బిగించుకు పోయి, బలహీనపడటం, నరాల వ్యాధి రావటం, మహిళలయితే అబార్షన్స్ కావటం, రోగనిరోధక శక్తి పోయి అనేక రకాలైన ఇబ్బందులకు గురవుతున్నారు.

ఈ రాష్ట్రంలో ఏటా 83 వేల టన్నుల వ్యర్థ పదార్థాలు వస్తూ వుంటే, మన ఒక్క హైదరాబాదు పారిశ్రామిక ప్రాంతంలోనే 67 శాతం వున్నటువంటి పరిస్థితి వుందని లెక్కలు చెబుతున్నాయి. దీనిని మరి పాలకులు ఆలోచించవలసిన అవసరం ఎంతైనా వుంది. హైదరాబాదుకు సంబంధించినవి పరిశ్రమలు 279, వైజాగ్ లో 36 పరిశ్రమలు, తిరుపతిలో 32 పరిశ్రమలు మిగతా ప్రాంతాలలో 155 వున్నాయి. కాలుష్యం కూడా అదేవిధంగా వుంది. హైదరాబాదులో 4,566.4 మె.టన్నులు ప్రతినెలా వస్తున్నది. అలాగే విశాఖలో 663.15 మె.టన్నులు, తిరుపతిలో 968 మె.టన్నులు వస్తున్నది. ఈ విధంగా మొత్తం వాతావరణం కలుషితం చేయడంతున్న పరిస్థితి వుంది. పటన్ చెరువు ప్రాంతం అసలు చెప్పడానికి నీలులేదు. మూసీ ఆయకట్టు ప్రాంతం, పరీవాహక ప్రాంతం అంతా నాశనం అయిపోతోందని ప్రజలు గగ్గోలు పెడుతున్నారు. ఎవరికీ యిబ్బంది లేకుండా కనీసం హుస్సేన్ సాగర్ నుండి మొదలు పెడితే, మూసీ దాకా, కృష్ణానది దాకా ఈ పరిస్థితి వస్తుంది. దీనిని ఆలోచించక పోయినట్లయితే ప్రమాదం ముంచుకు వస్తుంది. దీనికి సంబంధించి చెట్టు, నీరూ అడవి కోసం అని చెప్పి పొల్వూషన్ కంట్రోల్ బోర్డ్ వారు చెబుతున్నారు. అసలు ఎవరయితే ఈ కాలుష్యాన్ని వెదజల్లు తున్నారో, ఎవరి వల్ల అయితే ఈ కాలుష్యం ఏర్పడుతుందో వాళ్లను రిస్ట్రిక్ట్ చేసి వాళ్లను అది కాంపెన్సేట్ చేసే మేరకు ఖచ్చితంగా దానికి మూల్యం చెల్లించవలసిన బాధ్యత వుంది. అది మాత్రం జరగడం లేదు. ఈ పర్యావరణ పరిరక్షణ లేకపోవటం, ప్రత్యేకించి పర్వాభావ పరిస్థితి కూడా ఏర్పడుతున్నది. ఈ విషయాన్ని ఆలోచించక పోవడం వల్ల నష్టం జరుగుతుంది. ఈ విషయాలను గూర్చి ఎంతసేపు చెప్పినా సరే అందరం ఏదో హరికథలా వింటున్నాము తప్ప, ఇంత ప్రాణాంతకమని అనుకోవడం లేదు. పరిశ్రమలు మీరు వద్దంటారా అని అనుకోకండి, పరిశ్రమలు పెట్టండి దానితోబాటు కాంపెన్సేట్ చేయమనండి. దానికి మాత్రం ప్రభుత్వం సిద్ధపడటం లేదు. ప్రాథమికంగా పరిశ్రమలకు పరిమితిని యిచ్చేప్పుడు దానికి వచ్చే నష్టము ఎంత? దానిని ఏరకంగా కాంపెన్సేట్ చేయాలన్నది చూడవలసిన బాధ్యత మీ మీద వుంది అని చెబుతూ అవకాశం యిచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ గుమ్మడి సర్వయ్య (ఎల్లందు) :- అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రంలో పరిశ్రమలను స్థాపించేప్పుడు పర్యావరణానికి సంబంధించిన విషయాలను పరిగణనలోకి తీసుకోకుండా ఫ్యాక్టరీల నిర్మాణం చేస్తున్నాము. దాని వల్ల కొన్ని ఫ్యాక్టరీల కారణంగా అనేక విధాలయిన కాలుష్యం ఏర్పడి బయటనే కాకుండా భుమిలో వున్న గ్రౌండు వాటర్ కూడా చెడిపోతున్న పరిస్థితి వుంది. నల్గొండ జిల్లాలో కలుషిత నీరు ప్రవహించడం వల్ల 100 గ్రామాలకు సంబంధించిన పర్యావరణం కలుషితమవుతోంది. ఆ గ్రామాలలో ఆ వాగుల వెంట నీరు పోయి పశువులు ఆ నీరు త్రాగి చనిపోతున్నాయి. ఆ నీరు కలుషితమైన చోట చేపలు చనిపోతున్నాయి. మనుషులు స్నానం చేస్తే చర్మ వ్యాధులు వస్తున్నాయి. అలాగే గాలి కలుషితమైపోతున్నది. మనం సిటీలో పోతూ వుంటే వెహికల్స్ వదిలే పొగ వల్ల బట్ట మసిబారడమే కాకుండా ముక్కు ద్వారా, నోటి ద్వారా గాలి కడుపులోకి పోయి అనారోగ్యం ఏర్పడుతోంది. అందువల్ల వాహనాల రద్దీని తగ్గించాలన్న అంశాన్ని పెట్టి రిక్షాలను, తోపుడు బండలను నిషేధించారు. వాటి వల్ల పొగ రాదు. దానికి కారణం డీజిల్, పెట్రోలుతో నడిచే వెహికల్స్ అనేది ఒక అంశం. అలాగే అధిక జనాభా కూడా ఒకటి. ఇక్కడ ప్రకాశం జిల్లా చిన గంజాంలో స్పౌవైట్ కార్క్ కంపెనీకి అనుమతి యిచ్చారు. దీనికి ప్రజలు వ్యతిరేకించడం వల్ల పోలీసులు కాల్పులు జరపడం కూడా జరిగింది. అక్కడ తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో మనకవల్లి వద్ద గోదావరి నది మధ్య రోయ్యల చెరువులు కడుతున్నారు. వీటికనలు పరిమితి లేదు. ఇలా పరిమితి లేకుండా ఈ పర్యావరణానికి సంబంధించిన అంశాలను దృష్టిలో పెట్టుకోకుండా ఇలాంటి పనులు చేపట్టడం వల్ల వాటికి అనేక అవకాశాలు యివ్వడం వల్ల పర్యావరణానికి సంబంధించిన ఇబ్బందులు మనకు ఎదురవుతున్నాయి.

సా.5.30

దీని విషయంలో ప్రభుత్వం శ్రద్ధ వహించి కట్టుదిట్టమైన చర్యలు చేపట్టినట్లయితే దీనిని నివారించడానికి వీలవుతుంది .

శ్రీ బి దుర్గా ప్రసాద రావు (గూడూరు) : అధ్యక్షా, ఈ కాలుష్యాన్ని నివారించవలసిన పరిస్థితి కేవలం మిత్రులు తెలియజేసినట్లు హైదరాబాదులోను, మెదక్లోను మాత్రమే కాదు . ప్రతి జిల్లాలోనూ పొల్యూషన్ కంట్రోల్ చేయాల్సిన పరిస్థితి ఉంది . ముఖ్యంగా షుగర్ ఫ్యాక్టరీల నుండి మొలసిన్ వంటి వ్యర్థపదార్థాలు దరిదాపులలో వుండే కాలువలు, మడుగులలో వదలడం వలన కాలుష్యం పెరుగుతోంది . ప్రభుత్వం కొన్ని కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి ఆర్డబ్ల్యుఎస్ స్కీములు తయారుచేస్తే అనిన సోర్సు పాడైపోవడం వలన నీరు వృధా అవుతోంది . అదేవిధంగా ఈనాడు ప్రాన్ కల్చర్ కు పాండ్స్ వచ్చాయి . బ్రాకిష్ వాటర్ వలన చుట్టుప్రక్కల గ్రామాలలోని నీరు ఉప్పునీరుగా మారిపోవడం, చాలా ప్రాంతాలలో ఎన్ని సార్లు బాగుచేయించినా తిరిగి ఒకటి రెండు సంవత్సరాలలోనే సోర్స్ పాడైపోవడం , దీనిని పరిరక్షించవలసిన పరిస్థితి ప్రభుత్వం మీద ఉంది . పొల్యూషన్ కంట్రోలు బోర్డు సభ్యులకు ప్రజాప్రతినిధులు ఎన్ని కంప్లయింట్లు చేసినా, గత 5 సంవత్సరాల నుండి ఎవరిపైన చర్య తీసుకున్న దాఖలాలు లేవు . క్రమ వద్దతి లేకుండా ఆర్ అండ్ బి రోడ్ లేకుండా ప్రాన్ కల్చర్ వేయడం వలన వ్యవసాయ కాలువలను నిరోధించి అవుట్ లెట్లుగా వాడడం వలన అపరిశుభ్రంగా తయారయి జీవనాధారం అయిన మంచినీరు త్రాగే పరిస్థితి లేకుండా ఉందని తెలియజేస్తున్నాను . ఇది కాకుండా కోట్ల రూపాయలు ఆర్జిస్తూ ట్రీట్ మెంట్ ప్లాంట్లను ప్రాటెక్ట్ చేయవలసిన బాధ్యత ఆయా కంపెనీ యాజమాన్యం మీద ఉంది . గతంలో నెల్లూరు జిల్లాలో మీటింగ్ జరిగితే నలుగురయిదుగురు అధికారులు వచ్చినప్పుడు 5 సంవత్సరాల ముందు అడిగినవి రెక్టిఫై చేయలేదు . ఈ శాఖ పనిచేస్తుందా లేదా అనే అనుమానం ప్రజలకు కలుగుతోంది . గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ట్యాక్స్ ఎగగొట్టడానికి అటానమస్ గా డిక్లెర్ చేసుకుంటూ పంచాయతీలకు ట్యాక్స్ కట్టకుండా పరిశుభ్రపతమైన, ఆరోగ్యవంతమైన గ్రామీణ ప్రాంతాలను చెడగొట్టే పరిస్థితి ఉంది . కెమికల్ ఫ్యాక్టరీలు ఆసియన్ పెరాక్సైడ్, నెల్కాస్ ఫ్యాక్టరీ ఇత్యాదులు నెల్లూరులో ఉన్నాయి . ఇవి కాకుండా బోర్బాయిల్డ్ రైస్ ఫ్యాక్టరీలు ఒకే కాంపౌండ్ లో 5, 6 ఏర్పాటుచేసి కలుపితం చేస్తున్నారు దానిని నివారించే పరిస్థితి లేదు . మొన్న పొల్యూషన్ కంట్రోల్ వారిని అడిగితే మేము వెళ్లాము, వారు మాట్లాడారు, ఏదో చేయబోతున్నారు అన్నారు . గత 5 సంవత్సరాల నుండి ఎన్నిసార్లు అడిగినా ఇంతేనా లేక ఏదన్నా ప్రగతి సాధించామా ? వారిపై తీసుకుంటున్న చర్యలు ఏమిటి ? దీనిని రెక్టిఫై చేశారా అంటే చెప్పలేని పరిస్థితి ఉంది . వాతావరణ కాలుష్యాన్ని నివారించడానికి క్లీన్ అండ్ గ్రీన్ గ్రీనరీ పెంచడం వంటి కార్యక్రమాలు చేయాలి . పొల్యూషన్ కంట్రోలు అధికారులను అడిగేది మీ పరిధిలో నెల్లూరు జిల్లాలో ఎటువంటి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు ? దానివలన ప్రజలకు కలుగుతున్న ప్రయోజనం ఏమిటి ? ఆలోచన చేయాలని కోరుతున్నాను . గతంలో పోయిన సెషన్ లో మనం మాట్లాడాము కానీ ఫలితం కనిపించలేదు . ఇసుకబట్టిలు, షుగర్ ఫ్యాక్టరీలు, కెమికల్ ఫ్యాక్టరీలు, ప్రాన్ కల్చర్ ల్యాండ్ నియంత్రణ, జిల్లా యంత్రాగాన్ని మోహరించి జిల్లాస్థాయిలో సమీక్ష చేస్తూ ప్రతి మూడు నెలలకు, ఆరు నెలలకు సమీక్ష చేసి ఆ రిపోర్టులు తెప్పించుకుని దానిపై చర్యలు తీసుకోవాలి . గ్రామీణ ప్రాంతాల ప్రజలు ఆహ్లాదకర వాతావరణంలో వున్నారు . ఫ్యాక్టరీలు రావడం మంచిదే, వారు కోట్ల రూపాయలు ఆర్జిస్తున్నారు తద్వారా ట్రీట్ మెంట్ ప్లాంట్లు పెట్టి ప్రాటెక్ట్ చేయడానికి అవసరమైన చర్యలు తీసుకోవాలి . ఎందుకంటే పట్టణాలలో కాంక్రీట్ జంగల్స్ ఉన్నాయి . అవుట్ స్కర్ట్స్ లో జీడిమెట్లు, బాలాసగర్ వంటి ప్రాంతాలలో శబ్ద కాలుష్యం, వాతావరణ కాలుష్యం వీటన్నింటినీ నివారించడానికి తగు జాగ్రత్త తీసుకోవాలని మీద్వారా తెలియజేస్తూ మీరు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు .

శ్రీ సిహెచ్ అయ్యన్నపాత్రుడు : అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు సత్యనారాయణ గారు, సునీతా లక్ష్మారెడ్డిగారు, నోముల సర్పంచాయ్యగారు, గుమ్మడి సరసయ్యగారు కొన్ని సూచనలు చేశారు . రాష్ట్రంలో ఈ పొల్యూషన్ బోర్డు ద్వారా

తీసుకున్న చర్యలు సరిగా లేవని దీనిద్వారా కాలుష్యం ఎక్కువయి ప్రజానకానికి త్రాగడానికి నీరుగానీ, వ్యవసాయానికి గాని పనికిరాని ప్రమాదం ఏర్పడిందని చెప్పడం జరిగింది. దీని నివారణకు బోర్డు ద్వారా తీసుకున్న చర్యలు ఏమిటో అడిగారు. అదేవిధంగా దుర్గాప్రసాద్ గారు మాట్లాడుతూ గత 5 సంవత్సరాల నుండి కంప్లయింట్స్ ఇచ్చినా బోర్డు ఏమి చర్యలు తీసుకోలేదనీ, ఇప్పటివరకు తీసుకున్న చర్యల వివరాలు అడిగారు. అంతేకాకుండా జిల్లాస్థాయిలో ఒక కమిటీ ఏర్పాటుచేసి రెవ్యూచేస్ట్రీ బాగుంటుందని సూచన చేశారు. ఆల్ రడీ జిల్లా కలెక్టరుగారి ఆధ్వర్యంలో ఎన్విరాన్మెంట్ కమిటీ ఏర్పాటుచేయడం జరిగింది. జిల్లాస్థాయిలో వారు కొన్ని క్యాడర్లకు సంబంధించి నివారణ చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది. స్టేట్ లో బోర్డు తన కార్యక్రమాలు నిర్వహిస్తున్నది. ల్యాండ్ ఎక్విజిషన్ కు ఎక్కువరేటు ఇవ్వాలని నోముల నర్సింహయ్యగారు సూచించారు. వారికి నేను మనవిచేస్తున్నాను. భారతదేశంలో ఉన్న పొల్యాషన్ బోర్డులలో ఆంధ్రరాష్ట్రం ప్రథమస్థానంలో ఉంది. వెస్ట్ బెంగాల్ పొల్యాషన్ కంట్రోల్ బోర్డు వరస్ట్ బోర్డుగా సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ వారి సర్వేలో తేలింది. కావాలంటే ఆ కామెంట్స్ మా దగ్గర వున్నాయి. కానీ వారికి పంపుతాను. ఈవిధంగా విశాఖపట్టణం, హైదరాబాదు, మెదక్ ప్రాంతాలు పారిశ్రామికంగా అభివృద్ధి చెందుతున్న ఈ తరుణంలో గతంలో సరైన నిర్ణయాలు తీసుకోకపోవడం వలన చెరువులు, వాగులలో కాలుష్యం చేరి ఇబ్బంది పడుతున్న పరిస్థితి మనం చూస్తున్నాము. ఈ కాలుష్య మండలి అనుసరిస్తున్న విధానాల వలన మనం మన రాష్ట్రంలో విజయం సాధించాము. గత సంవత్సరం గోదావరి, మంజీర, నక్కవాగు, ఇసుకవాగు, కొల్లేరు, కూకట్ పల్లి కాలువ, మూసి సిబిడి నీటి నమూనాలను పరీక్షించగా సి బిడి 20 శాతం తగ్గినట్లు మాకున్న సమాచారం. 1960 నుండి ఇప్పటివరకు వివిధ పరిశ్రమలకు కాలుష్య నియంత్రణ పరికరాలు అమర్చినవి గమనించితే, గత మూడు సంవత్సరాలలోనే 40 శాతం పెరిగింది. సిఇటిపి జీడిమెట్ల, పటాన్ చెరులలో 110 రసాయానికి పరిశ్రమల నుండి వెలువడుతున్న రసాయనిక, మురుగునీరు శుద్ధిచేసి డ్రైనేజికి పంపుతున్న విషయం మనవిచేస్తున్నాను. గడచిన 12 మాసాలలో పటాన్ చెరు సిఇటిపి, టిడిఎస్ లోడ్ 35 శాతం తగ్గించడం జరిగింది. జీడిమెట్ల ప్రాంతంలో గడిచిన 7 మాసాలుగా కాల్షి నియంత్రణ మండలి ఆదేశాల మేరకు 40 శాతం తగ్గింది. ఈరోజు పరిశ్రమల ద్వారా వెలువడుతున్న వ్యర్థ పదార్థాలు స్టోరేజి చేయడం కోసం రంగారెడ్డి జిల్లాలో దుండిగల్ ప్రాంతంలో టిఎస్ డిఎఫ్ సౌకర్యం ఏర్పాటుచేయడం జరిగింది.

సా.5.40

ఇది మొదలు కాకుండానే దీనిలో 113 పరిశ్రమలు సభ్యులుగా నమోదు చేసిన విషయం సభ్యులకు తెలియపరుస్తున్నాను. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కాలుష్య నియంత్రణ మండలి, మున్సిపల్ ఏరియాలో పరిశ్రమలు నెలకొనడానికి అనుమతి మంజూరు చేయరాదని నిర్ణయాలు తీసుకోవడం జరిగింది. ఆ మేరకు ఆదేశాలు కూడా పంపడం జరిగింది. జంటనగరాలలో ఈ వాహన కాలుష్యం వల్ల విపరీతమయిన కాలుష్యం వస్తోంది. దాని నివారణకి ప్రభుత్వం తీసుకునే చర్యలు అడిగారు. వాహన కాలుష్యం గురించి పొల్యాషన్ బోర్డ్ ద్వారా ఒక నివేదికను తయారుచేయడం జరిగింది. దానిని ఈ మధ్యనే ట్రాన్స్ పోర్ట్ మినిస్టర్, నేనూ కలిసి యూనియన్ మెంబర్స్ తో సమావేశానికి ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. త్వరలోనే ఆల్ పార్టీస్ మీటింగ్ కండ్లక్ట్ చేసే విధంగా చర్యలు గైకొంటాము. మురుగునీరును శుద్ధిచేయు కర్మాగారం స్థాపించిన తరువాత ట్రీట్ మెంట్ ప్లాంట్ హుస్సేన్ సాగర్ లో నెలకొల్పిన తరువాత నీటి నాణ్యత పెరిగిందని అందరికీ తెలిసినదే. గాలిలో కాలుష్యాన్ని నివారించడానికి హైదరాబాద్ మరియు రాష్ట్రంలో ఇతర ప్రముఖ నగరాలలో 45 స్టేషన్స్ ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. హైదరాబాద్ నగరంలో గాలి కాలుష్యం కోసం ప్రజలలో అవగాహన తీసుకురావడం కోసం ఎలక్ట్రానిక్ డిస్ ప్లే బోర్డ్ ఏర్పాటు చేయడం జరిగిందని తమ ద్వారా మనవిచేస్తున్నాను.

అంతేకాకుండా, ఈ మధ్యకాలంలో భారత ప్రభుత్వం ప్లాస్టిక్ బ్యాగ్స్ వాడుతూఉంటే నోటిఫికేషన్ జారీ చేయడం జరిగింది. అదే విధంగా, మన రాష్ట్రంలో ప్లాస్టిక్ బ్యాగ్స్ మీద నోటిఫికేషన్ జారీచేయడం కోసం ఈ మధ్యనే ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకోవడం

జరిగింది. త్వరలో దానిని అమలుచేయడం జరుగుతుంది. అంతేగాక, 2000 సంవత్సరంనందు భారతదేశ ప్రభుత్వం ధ్వని కాలుష్య నియంత్రణ కోసం కొన్ని విధానాలు జారీ చేసింది. అదేవిధంగా, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 11.7.2000 సంవత్సరంలో నివాస వాణిజ్య మరియు పారిశ్రామికవాడలలో ఏ విధమయిన ధ్వని ఉండవచ్చునుఅని ఒక ఉత్తర్వు జారీచేయడం జరిగింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ కాలుష్య నియంత్రణ మండలి బయోమెడికల్ వేస్ట్ మేనేజ్మెంట్ రూల్స్ అనుగుణంగా, ఆసుపత్రుల నుండి వచ్చే వేస్ట్ ని ట్రీట్ చేయడం కోసం రెండు కామన్ ఎసినేటర్స్ నెలకొల్పడం జరిగింది. త్వరలో దీనిని విశాఖపట్టణం, విజయవాడలలో కూడా ఏర్పాటు చేయడంకోసం నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది.

అంతేకాకుండా, చట్టవిరుద్ధంగా, వ్యర్థపదార్థాలను డంపింగ్ చేయడం మనం చూస్తున్నాము. కొంత మంది కర్మాగారాల నుండి ఈ వ్యర్థపదార్థాలను తీసుకొని ట్యాంకర్స్ ద్వారా వారికి ఇష్టం వచ్చినచోట్ల డంపింగ్ చేస్తున్నారు. దీని ద్వారా ఆ ప్రాంతాల్లో ఉండే చెరువులు, బోర్లలో ఉండే నీరు కలుషితమయ్యే పరిస్థితి ఏర్పడింది. దీని కోసం రాత్రి వేళల్లో తనిఖీ చేయడం కోసం టాస్కోఫోర్స్ ఏర్పాటుచేయడం జరిగింది.ఇంతవరకూ ఈ విధంగా, చట్ట విరుద్ధంగా చేసే 52 ట్యాంకర్స్ ని పట్టుకొని సబంధిత పోలీసు అధికారులకు అప్పచెప్పడం జరిగింది. అంతేకాకుండా, దుర్గంధం కలిగే వాయువులను గుర్తించడం కోసం కొన్ని జిల్లా తనిఖీ కేంద్రాలను మండలి ఏర్పాటు చేసిన విషయం అందరికీ తెలిసినదే. అనాదిగా డంపింగ్ చేసే వాహనాల ఆచూకీ తెలిసినవారికి, ముఖ్యంగా ప్రజలలో అవగాహన తీసుకురావడం కోసం , ఎవరయినా ఈ ఆచూకీ చెబితే వారికి మండలిద్వారా నగదు బహుమతి ఇవ్వడానికి నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది.

చట్టపరమయిన చర్యలు పరిశీలించి, కాలుష్యంపై వచ్చే దర్యాప్తులను పరిష్కరించడానికి కాలుష్య నియంత్రణ చర్యలు పాటించాలని పరిశ్రమలపై చర్యలు తీసుకోమని ఆగస్టు 1995 టాస్కోఫోర్స్ వెబ్ ప్రారంభించడం అయ్యింది. జనవరి 2000 నాటికి విజయవాడ, హైదరాబాద్ మొదలగు ప్రాంతాలలో ఈ టాస్కోఫోర్స్ ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. అంతేకాకుండా, ఆగస్టు 1995 నుండి నవంబరు, 2000 వరకు ఆంధ్రప్రదేశ్ కాలుష్య మండలి ఏమి చర్యలు తీసుకున్నదని సభ్యులు అడిగారు. ఈ 5 సంవత్సరాల కాలంలో 975 పరిశ్రమలకు నోటీసులుజారీ చేయడం జరిగింది. పైన తెలిపిన సర్వేలో 329 పరిశ్రమలు మూసివేతకు ఉత్తర్వులు జారీ చేయడం జరిగింది. తగు చర్యలు తీసుకొన్న వెంటనే మూసివేత ఉత్తర్వుని కూడా ఎత్తివేయడం జరిగింది. ఈనాడు సుప్రీంకోర్ట్ ఇచ్చిన ఆదేశాలను ఏ మాత్రమూ పరిష్కారం చేయడంలేదని అన్నారు. ఇప్పటివరకూ, సుప్రీంకోర్ట్ ఇచ్చిన ఆదేశాలు పరిష్కారం చేయడం జరిగింది. ఒక్క 18 కి.మీ పైవ్ లైన్ కి సంబంధించి సుప్రీంకోర్ట్ ఆదేశాలు ఇచ్చింది. అది త్వరలో టేకప్ చేస్తాము. ఆ విధంగా, సెంట్రల్ పొల్యూషన్ బోర్డ్ సర్వే చేసి 18కి.మీ పైవ్ లైన్ ద్వారా ట్రీట్మెంట్ చేసి ఈ వ్యర్థపదార్థాలను నక్కవాగులో కాకుండా మూసీకి వంపమని ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరిగింది.

ఈ ఆగస్టు బడ్జెట్ లో రు.18 కోట్లు అవుతుంది. కర్మాగారాలు 25 శాతం, లోన్ 50 శాతం, గవర్నమెంట్ కాంపోసెంట్ 25 శాతం దీనితో త్వరలోనే పైవ్ లైన్ ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతుందని తమద్వారా సభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను. షుగర్ ఫ్యాక్టరీల పొల్యూషన్ ఉందని సభ్యులన్నారు. అటువంటిది ఏమయినా ఉంటే చర్యలు తీసుకుంటాము. నిన్న నాయుడుపేటలో షుగర్ ఫ్యాక్టరీ పొల్యూషన్ కి సంబంధించి చర్యలు తీసుకోమని ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరిగింది. సుప్రీంకోర్ట్ ఇచ్చిన ఆదేశాలు ఎప్పటికప్పుడు అమలుచేయడం కోసం చీఫ్ సెక్రటరీ లెవెల్ లో ఒక కమిటీని వేయడం జరిగింది, వారి సమక్షంలో చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుందని తమద్వారా గౌరవసభ్యులకు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ మహమ్మద్ ఫరీదుద్దీన్ (జహీరాబాద్) : అధ్యక్షా, నాది జహీరాబాద్ నియోజకవర్గము. వెనకబడి ప్రాంతము. మా దగ్గర చాలా కర్మాగారాలకు లైసెన్సులు ఇచ్చారు. ఎంప్లాయిమెంట్ క్రియేట్ అవుతుందని ప్రజలకు ఆశలు చూపించి లైసెన్సులు

ఇచ్చారు. ఫ్యాక్టరీ ప్రారంభమయిన తరువాత చూస్తే, స్థానికులకి ఆ అవకాశం రాలేదు. ఏ కొందరికో వచ్చింది. వారిని కూడా విఆర్ఎస్ పేరుతో ఫ్యాక్టరీ నుండి తీసివేయడం జరుగుతోంది. అదీకాకుండా, దానికి ఎవరయితే ఒప్పుకోరో వారి మీద ఏదో ఛార్జెస్ ఫ్రీమ్ చేసి ఫ్యాక్టరీ నుండి స్వాక్ చేస్తున్నారు. అటువంటి వారికి ఏదయినా రక్షణ కల్పించడానికి ప్రభుత్వం ముందుకు వస్తుందా? ఇదీకాకుండా, మా దగ్గర గ్లోబల్ డ్రగ్స్ సెరామిక్ ఇండియా లిమిటెడ్, నొకొల్యాక్ సెరామిక్ ఇండియా లిమిటెడ్ అని రెండు కర్మాగారాలు ఉన్నాయి. వీటివల్ల ఎంతో కాలుష్యం ఏర్పడుతోంది. ప్రజలు తట్టుకోలేని పరిస్థితిలో ఉన్నారు. ఇక్కడి ప్రాంతంలో ఆడపిల్లలకు పెళ్లయ్యే ఆస్కారం లేని పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఇటువంటి సందర్భంలో ఏమి చర్యలు తీసుకోబోతున్నారు. ఒక హత్యకు ఫ్లాన్ చేస్తే సెక్షన్ 307 క్రింద శిక్షచేస్తారు. అదే విధంగా, హత్య చేస్తే 304 ని వర్తింపజేస్తారు. రోజుకు వేలాది మంది ప్రాణాలకు ముప్పు తెస్తున్న ఈ కర్మాగారాల యాజమాన్యాల మీద, లైసెన్సులు ఇచ్చిన వారి మీద ఎటువంటి సెక్షన్స్ ని వర్తింపజేస్తున్నారు?

శ్రీ బి.సంజీవరావు (గజ్పేలు) : అధ్యక్షా, ఈ వాతావరణ, ధ్వని, నీటి కాలుష్యాలు మానవ మనుగడకు ముప్పు తెస్తున్నాయి. నేను సస్టిమెంటరీ అడగడం చేస్తున్నాను. ఈ పొల్యూషన్ కంట్రోల్ బోర్డ్ సమగ్ర రూపంలో నిర్దిష్టమైన చట్టాన్ని తీసుకువస్తుందా? సుప్రీంకోర్ట్ ఇచ్చిన తీర్పు లను, విధించిన షరతులను ఇంతవరకూ ఇంప్లిమెంట్ చేసిందా, లేదా?

డా. కె.లక్ష్మణ్ : అధ్యక్షా, కాలుష్య నియంత్రణ విషయంలో మంత్రిగారు జవాబు చెప్పారు. నగరంలో నడిబొడ్డున ఉన్న ఆజామాబాద్ ఇండస్ట్రియల్ ఎస్టేట్ నా నియోజకవర్గంలో జనసాంద్రత లేనప్పుడు వచ్చింది. ఇప్పుడు టోటల్ గా తిక్లీ పాపులేటెడ్ ఏరియాగా ఉండడం, అక్కడ వాయు, శబ్ద, నీటి కాలుష్యాలు విపరీతంగా పెరగడం జరిగింది. అక్కడ క్రితం మూడు నెలల కాలంలో రెండు మేజర్ ఇన్సిడెంట్స్ జరిగాయి. అక్కడ బయల్ పడితే ఈవాన్స్ లిమిటెడ్ లో ఫైర్ ఆక్సిడెంట్ జరిగి కార్మికుడు చనిపోయాడు. దాని మీద ఇంతవరకూ పొల్యూషన్ కంట్రోల్ బోర్డ్ ఏమి చర్య తీసుకుందో తెలియదు. కార్మికుడు చనిపోయాడు, కేసు బుక్ అయ్యింది. ఇంతవరకూ ఏ చర్య కూడా తీసుకోలేదు. రెండవది, అగర్వాల్ ఇండస్ట్రీస్ లో ఒక మేజర్ ఫైర్ ఆక్సిడెంట్ జరిగింది. దాని మీద కూడా చర్య తీసుకోలేదు. ఎఫ్లయంట్ ట్రీట్ మెంట్ ప్లాంట్స్ లేకుండా ఎన్నో ఇండస్ట్రీస్ కొనసాగుతున్నాయి. అయినప్పటికీ, పొల్యూషన్ కంట్రోల్ బోర్డ్ వారు నీటి మీద చర్యలు తీసుకోకపోవడంవల్ల ఇక్కడ చుట్టుప్రక్కల కొన్ని కాలనీలు ముఖ్యంగా బాగ్ లింగంపల్లి, రామ్ నగర్, విద్యానగర్ ప్రాంతాలలో ఏ ప్రమాదం సంభవించి ముప్పువాటిల్లుతోందో అనే భయాందోళనలకు సదరు కాలనీవాసులు గురవుతున్నారు. కాబట్టి వెంటనే ప్రభుత్వం తగు చర్యలు తీసుకోవాలని, ఈ విషయంలో మంత్రిగారు చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

సా.5.50

శ్రీ ఆనం వివేకానంద రెడ్డి : అధ్యక్షా, నెల్లూరు పట్టణం జిల్లా హెడ్ క్వార్టర్స్ కావడంతో బాయిల్ రైస్ మిల్స్ కాలుష్యం కాని, వాహనాల కాలుష్యం కాని, అక్వాకల్చర్ కాలుష్యం కాని ఎక్కువగా వుంటున్నాయి. మునిసిపాలిటీ యొక్క చెత్తాచెదారం, హాస్పిటల్ వ్యర్థ పదార్థాలు, ఫ్యాక్టరీ వ్యర్థ పదార్థాలు అన్నిటినీ ఈ నెల్లూరు పట్టణం భరిస్తుంది. నెల్లూరు ప్రక్కనే వుండే కోవూరు షుగర్ ఫ్యాక్టరీ కొన్ని వందల మంది రైతులకు మంచి అవకాశం కల్పిస్తోంది. కొన్ని లక్షల టన్నుల చెరకును తీసుకుని, మొలాసిస్ ను ఇస్తుంది. అదే విధంగా కోవూరు షుగర్ ఫ్యాక్టరీ నుంచి విడుదలయ్యే వర్ష నీరును తీసుకొచ్చి, నేరుగా త్రాగునీటి బావుల దగ్గర ఒదిలేస్తున్నారు. అందువల్ల త్రాగునీరంతా కలుషితమైపోయే పరిస్థితి వుంది.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ : మీరు క్లారిఫికేషన్ అడగండి.

శ్రీ ఆనం వివేకానంద రెడ్డి : నేను క్లారిఫికేషన్ తప్ప మరేమీ అడగడం లేదు. అదే విధంగా పొగ గొట్టం లోంచి నల్లటి బూడిద 66 చ.కి.మీ. వుండే నెల్లూరు పట్టణంలో దాదాపు 40 చ.కి.మీ మేరకు పడిపోతోంది. దాని వల్ల మొత్తం వాతావరణమంతా కలుషితమైపోయే పరిస్థితి వుంది.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ : మీరు క్లారిఫికేషన్ అడగడం లేదు.

శ్రీ ఆనం వివేకానంద రెడ్డి : అదే విధంగా మునిసిపాలిటీలో కూడా దాదాపు 200 టన్నుల చెత్త ఒక రోజుకు వస్తే, 100 టన్నులను మాత్రమే భరించే స్తోమత నెల్లూరు మునిసిపాలిటీకి వుంది. అదే విధంగా థర్మల్ ప్లాంట్ వుంది.

MR.DEPUTY SPEAKER: You are not seeking any clarifications. It is not the way. మీకు ఆవర్టునిటీ ఇచ్చాను కదా, మీరు చెప్పడానికి కాదు, క్లారిఫికేషన్ అడగాలి.

శ్రీ ఆనం వివేకానంద రెడ్డి : నేను క్లారిఫికేషన్ అడుగుతున్నాను. నెల్లూరుకు ప్రక్కనే వున్న థర్మల్ ప్లాంట్ నుంచి యాష్ పొడర్ అంతా వచ్చి పెన్నలో కలుస్తుంది. బాయిల్ రైస్ మిల్స్ కూడా దాదాపు 40 వరకు నెల్లూరు పట్టణంలో వున్నాయి. దాని వల్ల ఆ ప్రాంతమంతా కలుషితమవుతోంది. వాటికన్నిటికీ బ్రీట్ మెంట్ ప్లాంట్ ను ఏర్పాటు చేసే అవకాశం వుందా లేదా? లేకపోతే, ఎన్నో ఉద్యమాలను నిర్వహించాము. ఉద్యమాలను నిర్వహించినా కూడా వారి మీద కేసులు పెట్టలేదు. అందుచేత వారి మీద కేసులు బుక్ చేసి, కాలుష్యం నుంచి నెల్లూరు పట్టణాన్ని కాపాడవలసిందిగా మంత్రిగారిని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎస్.చంద్రమోహన్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, రైస్ మిల్స్ వల్ల వచ్చే ఎయిర్ పాల్యూషన్, వాటర్ పాల్యూషన్లను ప్రజానీకం తీవ్రంగా ఎదుర్కొంటున్నారు. మా దగ్గర 2 రెవిన్యూ లెటెజెస్ వున్నాయి. వాటిలో 63 రైస్ మిల్స్ వున్నాయి. ఈ రైస్ మిల్స్ వల్ల వచ్చే ఎయిర్ పాల్యూషన్ కంట్రోల్ చేయడానికి, ఆ యాష్ గాలిలో వచ్చి ప్రజలకు ఇబ్బంది కలిగించకుండా వుండడానికి, డస్ట్ కంట్రోల్ బాక్సెస్ ను పెట్టుకోవాలి. లైసెన్స్ ఇచ్చేటప్పుడే అందులో ఒక కండిషన్ వుంటుంది. అటువంటి బాక్సెస్ ను ఎన్ని రైస్ మిల్స్ లో పెట్టారు? ఒకవేళ పెట్టకపోయినట్లయితే ఎటువంటి యాక్షన్ ను తీసుకుంటున్నారు?

అలాగే వాటర్ పాల్యూషన్ వల్ల ఇండివిడ్యువల్ ఎఫ్లుయంట్ బ్రీట్ మెంట్ ప్లాంట్ కాని, లేక కామన్ బ్రీట్ మెంట్ ప్లాంట్ ను కాని రైస్ మిల్లర్స్ పెట్టుకోవలసిన అవసరం వుంది. అటువంటి కండిషన్ కూడా ఒకటుంది. ఈ రోజున వారు ఆ పాల్యూటెడ్ వాటర్ అంతా ఒదిలేస్తున్నారు. గ్రౌండ్ వాటర్ అంతా పాల్యూట్ అయిపోతోంది. రు.15.00 కోట్లతో అంచనా వేసారు. దానికి స్టేట్ గవర్నమెంట్ 25%, సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ 25% ఇస్తారని మేము విన్నాము. అటువంటి ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారా? వాటర్ బ్రీట్ మెంట్ ప్లాంట్ ను పెట్టని వారి మీద యాక్షన్ తీసుకున్నారా? పాల్యూషన్ కంట్రోల్ బోర్డ్ జిల్లాలో మీటింగ్స్ పెట్టి పాల్యూషన్ గురించి ప్రతి మూడు మాసాలకు చర్చించాల్సి వుంది. కాని వారు జిల్లాలో మీటింగ్స్ పెట్టడం లేదు. వాటి మీద ఫర్టర్ డైరక్షన్స్ పంపిస్తారా అని మీద్వారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. అయ్యన్న పాత్రుడు : అధ్యక్షా, పాల్యూషన్ కంట్రోల్ గురించి సంబీరాపు గారు, లక్ష్మణ్ గారు, వివేకానంద రెడ్డిగారు, చంద్రమోహన్ రెడ్డి గారు కొన్ని సూచనలు ఇవ్వడం జరిగింది. అధ్యక్షా, లక్ష్మణ్ గారు మాట్లాడుతూ, కాలుష్యంవల్ల ఏమైనా ప్రమాదాలు జరిగినప్పుడు పాల్యూషన్ బోర్డు మీద తీసుకునే చర్యల గురించి అడిగారు. పాల్యూషన్ బోర్డుకు దానికి ఏ విధమైన సంబంధం లేదు. అటువంటి యాక్షన్ లేబర్ మినిస్టర్ గారే తీసుకోవాలి. అటువంటివి వుంటే వారి దృష్టికి

తీసుకెళ్తాము. పొల్యూషన్ వల్ల ఏమైనా సమస్యలు వస్తున్నప్పుడు పొల్యూషన్ కంట్రోల్ బోర్డు ఎటువంటి యాక్షన్ తీసుకోవడం లేదని అన్నారు. లక్ష్మణ్ గారూ, ఇది న్యాయం కాదు. ఈ మధ్యనే కాలరీస్ పరిశ్రమ గురించి మా దృష్టికి వచ్చినప్పుడు అక్కడ వారిని పిట్ట చేయడానికి అన్ని చర్యలూ తీసుకోవడం జరిగింది. వారు రిక్వెస్ట్ చేసిన తరువాత 3 నెలల్లో మారుస్తామని చెప్పడం జరిగింది. వారికి కావలసిన ల్యాండ్ కూడా ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. అందుకు కావలసిన తగు చర్యలన్నిటినీ కూడా తీసుకోవడం జరిగింది.

అదే విధంగా చంద్రమోహన్ రెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ, రైస్ మిల్స్ లైసెన్సుల విషయం గురించి అడగడం జరిగింది. రైస్ మిల్స్ కు లైసెన్సులు ఇచ్చినప్పుడు ఆ జిల్లాలో వుండే హెల్త్ డిపార్ట్మెంట్ వారు పర్మిషన్ ఇస్తారు కాని, పొల్యూషన్ బోర్డుకు సంబంధం లేదు. ఏమైనా రిపోర్ట్స్ వస్తే మేము చర్యలు తీసుకుంటాము. ఈ మధ్యనే తెనాలి పట్టణంలో ఒక కంప్లయింట్ వస్తే, చర్యలు ఇమ్మీడియట్ గా తీసుకోవడం జరిగింది. రైస్ మిల్స్ మీద కంప్లయింట్స్ వస్తే తప్పనిసరిగా చర్యలను తీసుకుంటారు. దానికి జిల్లా స్థాయిలో ఒక కమిటీ వుంది. జిల్లా కలెక్టర్ దానికి అధ్యక్షులు. వారు తరచు మీటింగ్స్ కండక్ట్ చేయడం కోసం తగు చర్యలను తీసుకోవడం జరుగుతుందని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

అదే విధంగా రాబోయే రోజులలో ఇటువంటి సంఘటనలు జరగకుండా వుండేందుకు ఈ మధ్యనే ప్రపంచ బ్యాంకు నుంచి ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కాలువ్య నియంత్రణ మండలి తాత్కాలికంగా అనుమతిని కూడా పొందడం జరిగింది. ఎన్విరాన్మెంట్ జోన్ ను ఏర్పాటు చేయడం కోసం చర్యలు కూడా తీసుకుంటున్నాము. అదే విధంగా పటాన్ చెరువు దగ్గర కాలువ్య వస్తోందని చెప్పినప్పుడు మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఈ మధ్యనే సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ తో మాట్లాడి, దానికి కావలసిన రు.295.00 కోట్ల బడ్జెట్ ను శాంక్షన్ ఇప్పించుకోవడం వల్ల త్వరలోనే ఆ ఏరియాను అభివృద్ధి చేయడానికి అన్ని చర్యలనూ తీసుకోవడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

2. రాష్ట్రంలో ప్రాథమిక విద్యను మెరుగుపరచుట, డి.పి.ఇ.పి. కార్యక్రమాన్ని అమలుపరచుట గురించి

MR.DEPUTY SPEAKER: Now, I will take up the second 304 i.e., regarding improving of primary education and implementation of D.P.E.P. Programme in the State.

శ్రీ శ్రీరాంభద్రయ్య (నుహబూబాబాద్) : అధ్యక్షా, విద్య రానివాడు వింత పశువు అన్నట్లు, ఈ రోజులలో కనీస ప్రాథమిక విద్య అందరికీ అవసరం. ఈ దేశంలో సంపూర్ణ అక్షరాస్యతను సాధించిన ఘనత కేరళ రాష్ట్రానికే దక్కుతుంది. మన రాష్ట్రంలో కూడా 2005 నాటికి సంపూర్ణ అక్షరాస్యతను సాధించాలనే ఆశయంతో మన ముఖ్యమంత్రి నారా చంద్రబాబు నాయుడుగారు అక్షర సంక్రాంతి, చదువుకుందాం అనే కార్యక్రమాలని చేపట్టడం జరిగింది. ఈ అక్షర సంక్రాంతి కార్యక్రమంలో బడి ఈడు వచ్చిన వారికి అక్షర జ్ఞానం కల్పించాలని ఉద్దేశంతో పగటి పూట, రాత్రి పూట పాఠశాలలను నెలకొల్పడం జరిగింది. అలాగే బడి ఈడు పిల్లలను బడిలో చేర్పించే కార్యక్రమం, బడి మానివేసిన పిల్లలను మళ్ళీ బడిలో చేర్పించే కార్యక్రమం చేపట్టడం జరిగింది. ముఖ్యంగా పొదుపు సంఘాల వారికి ఈ కార్యక్రమంలో భాగస్వామ్యం కల్పించి, పొదుపు సంఘాల వారందరికీ చదువును నేర్పించి, విజ్ఞానాన్ని పెంపొందించే విధానాన్ని ఈ ప్రభుత్వం చేపట్టడం జరిగింది. స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 53 సంవత్సరాలు దాటినా, గత పాలకుల నిర్లక్ష్యం వల్ల, సామాజిక పరిస్థితుల వల్ల, పేదరికం వల్ల, అక్షరాస్యతను ఎక్కువగా సాధించలేకపోయాము.

కాని ఈ ప్రభుత్వం ప్రాథమిక విద్యను అభివృద్ధి పరచడానికి, ఎన్నెన్నో కార్యక్రమాలను చేపట్టడం జరిగింది. విరివిగా కొత్త ప్రాథమిక పాఠశాలలను ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ప్రాథమిక పాఠశాలలను అప్ గ్రేడ్ చేయడం కూడా జరిగింది. కొత్తగా 1.36 లక్షల టీచర్ పోస్టులను కూడా భర్తీ చేయడం జరిగింది. 50,000 మందిని అదనంగా విద్యా వాలంటీర్లుగా నియమించడం

జరిగింది. ప్రజల భాగస్వామ్యం వుండాలనే ఉద్దేశ్యంతో విద్యా కమిటీలను కూడా ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ముఖ్యంగా 'డిపెవ్' ద్వారా పాఠశాలలు లేని చోట్ల ప్రైమరీ స్కూల్స్ను, అటర్నేటీవ్ స్కూల్స్ను కూడా ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది.

సా. 6.00

అలాగే ఈ డిపెవ్ ద్వారా అంగన్వాడీ కేంద్రాలు లేని చోట చైల్డ్ హూడ్ సెంటర్లను ఏర్పాటు చేయడం జరిగిందని తెలియజేస్తున్నాను. విజ్ఞానాన్ని పెంపొందించి విద్యని నేర్పించడానికి మంచి కార్యక్రమాలు అమలు చేయడానికి, ఉద్యోగస్థులు, విద్యార్థులు, వి.ఎస్.ఎస్. వారు స్వచ్ఛంద సంస్థలు రాజకీయాలకు అతీతముగా, రాజకీయనాయకులందరూ ఇటువంటి మంచి కార్యక్రమాలు చేపడుతున్నప్పుడు ప్రభుత్వానికి సహకరించాల్సినదిగా కోరుతున్నాను. ఈ డిపెవ్ నిధుల ద్వారా కోట్లాది రూపాయలతో గదులను, అప్పర్ ప్రైమరీ స్కూల్స్ని అదనపు నిధులతో నిర్మించడం జరిగింది. 50,60 సంవత్సరాల క్రితం నిర్మించిన ఈ అప్పర్ ప్రైమరీ స్కూల్స్ రీపేర్స్ కి నోచుకోకుండా ఉన్నాయి. అదనపు నిధులు కేటాయించకపోవడం వల్ల శిథిలావస్థలో ఉన్నాయి. ఈ ప్రైమరీ స్కూల్స్ని రీపేర్స్ చేసుకొని అదనపు గదులను చేపట్టాలని కోరుతున్నాను. నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు హృదయపూర్వక ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

SRI D. SRIDHAR BABU (Manthini) : Sir, while speaking on Universalisation of Primary Education and DPEP programme and in pursuance of the Directive Principles of State Policy which have been enshrined in Part-IV of our Constitution, I would like to say that the main objective of DPEP is basically to provide qualitative education and to decrease the drop-out rate . విద్యా ప్రమాణాలు పెంచడానికి ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ ఫెసిలిటీలు, తరగతులు, ఇతరత్రా సౌకర్యాలను పెంచడానికి ప్రత్యేకముగా ఈ డిపెవ్ ప్రోగ్రాం చేపట్టడమయింది. If we see on paper we can find quantitative educational values and not qualitative educational values. నేను గౌరవ మంత్రి గారికి చెబుతున్నాను. Statistical reports will not reflect the true picture. The real intention of this programme has to be taken care of. It will be possible only when there are political and administrative will. ఇంతకు ముందు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు vigorously told that there is true political will. He also praised the officers stating that there is an administrative will in them అని అధ్యక్షా, ఈ రోజు యూనివర్సలైజేషన్ ఆఫ్ ప్రైమరీ ఎడ్యుకేషన్ గురించి Money is not so important. Money alone will not provide literacy and educated. అధ్యక్షా, మీరు కూడా చూడండి. డిపెవ్ ప్రోగ్రాం క్రింద 5 జిల్లాలను ఎంపిక చేయడం జరిగిందని చెప్పారు. అదే విధంగా మాకిచ్చిన నోట్ ప్రకారం టీచర్ల సంఖ్య పెరిగిందని అన్నారు. టీచర్స్ మరియు స్టూడెంట్స్ రేషియో చూస్తే ఇంకా చాలా వ్యత్యాసం ఉంది. దీని వలన కూడా యూనివర్సలైజేషన్ ఆఫ్ ప్రైమరీ ఎడ్యుకేషన్ పరిస్థితి మంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకు వస్తాను. అదే విధంగా ఈ రోజు స్కూల్స్ రేషియో, స్టూడెంట్స్ రేషియో తీసుకొన్నా వ్యత్యాసం చాలా అధికంగా ఉందని మంత్రి గారికి చెబుతున్నాను. హైదరాబాద్లో 234 స్కూల్స్ ఉంటే అందు 91,600 మంది విద్యార్థులు ఉన్నారు. ఇలా ముందుకు వెళితే ప్రైమరీ ఎడ్యుకేషన్ యూనివర్సలైజేషన్ వైపు ఎట్లా పయనిస్తానుని అనుకుంటున్నారని అడుగుతున్నాను. ప్రాథమిక పాఠశాలలు కానీ, డిపెవ్ పాఠశాలల్లో చదువుకొనే విద్యార్థులు చాలామంది బలహీన వర్గాలకు చెందిన వారు. కాబట్టి వీరికి కనీస సౌకర్యాలు ఏర్పాటు చేసి విద్యా ప్రమాణాలు పెంపొందించడానికి తగు చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. డిపెవ్ ప్రోగ్రాం ద్వారా విద్యా వ్యాప్తి చేయడానికి చాలా మొత్తంలో ఖర్చు చేయడం జరిగింది. We don't mind spending money on advertisement to propagate the idea conceived by the Government. అదే విధంగా విద్యని పెంపొందించడానికి కనీస సౌకర్యాలు 6 నుండి 11 సంవత్సరాల వారికి పాఠ్యపుస్తకాలు, పెన్సిల్స్ తదితరాలు ఇవ్వడం లేదు. జిల్లాలో అధికర్లు నిర్లక్ష్య వైఖరి ప్రదర్శిస్తున్నారు. మా జిల్లాలో గతంలో DEO, MEO, DY.DEO లు inspection చేసే వారు. ప్రతి స్కూల్ వారికి ఎంతో భయం ఉండేది. టీచర్లు క్వాలిటీ ఎడ్యుకేషన్ ప్రావైడ్ చేయడానికి కృషి చేసే వారు. ఇప్పుడట్లా జరగడం లేదు. కారణమేమని అడుగుతున్నాను. ఈ నిధులు చాలా వరకు మిస్

యుటిలైజ్ అవుతున్నాయి. వివిధ సి లు, ఇతర అధికారులు, వచ్చినప్పుడు, ఈ ఫండ్స్ నుండి ఖర్చు చేయడం జరుగుతోంది. ఇది ఎంతవరకు సబబు అని అడుగుతున్నాను. చాలా జిల్లాల్లో డిపెండ్స్ ఫండ్స్ మిస్ యుటిలైజ్ అవుతున్నట్లు పేపర్స్ లో రావడం జరిగింది. మొన్నీమధ్య మా వరంగల్ జిల్లాలోని కొంత మంది ఉపాధ్యాయులు వచ్చి డిపెండ్స్ ఫండ్స్ మిస్ యూజ్ అయ్యాయని యింక్వయిరీ చేయించమని రిప్రజంటేషన్ ఇవ్వడం జరిగింది. దానిపై ప్రభుత్వం స్పందించి యింక్వయిరీ వేసి ఈ నిధులు ఎట్లా దుర్వినియోగమౌతున్నాయో తెలుసుకోవాలి. స్కూల్ బిల్డింగ్స్ కోసం, క్లాస్ రూమ్స్ రీపేర్స్ కోసం డిపెండ్స్ నిధులను అడుగుతుంటే నిధులు లేవని చెప్పడం జరుగుతోంది. ఈ ఫండ్స్ ని విద్యా కమిటీల ద్వారా, డిపెండ్స్ నడవడం జరుగుతోందన్నది గౌరవ మంత్రి గార్కి తెలుసు. ఈ రోజు విద్యా కమిటీ ఫైర్మన్లు, సభ్యులు చాలా మంది బలహీన మైనారిటీవర్గాల వారు ఉన్నారు. ఆర్థికంగా వారికి స్థాపిత లేకపోయినా పూర్తి స్థాయిలో రూమ్స్ కట్టుకొన్న తరువాత వారికి పైనలివ్వడం జరుగుతోంది. విద్యా కమిటీ ఫైర్మన్లు క్లాస్ రూమ్స్ పూర్తి స్థాయిలో కట్టిన తరువాత లక్షా 85 వేలు బిల్లు ఇవ్వడం జరుగుతుందని జిల్లా కలెక్టరు చెప్పితే, వారు చాలా క్లాస్ రూమ్స్ కట్టకుండా పోతున్నారు. ఈ విధంగా పాలనలో లోపం ఉందని చెబుతున్నాను.

సా. 6.10

మరి వారు బయట నుంచి డబ్బు తీసుకువచ్చి, అప్పులు చేసి తీసుకువచ్చి కట్టడం జరిగింది. దాని ప్రకారంగా జిల్లా యంత్రాంగం స్పందించకపోవడం చాలా దురదృష్టకరం. Mis-utilisation of funds and inadequate funding గురించి I would like to draw the attention of the Hon'ble Minister to the Report of C&AG. It says that the Hon'ble Chief Minister told that the funding has been adequate. But here it says that there has been inadequate funding accentuated by inadequate and in-efficient utilisation thereof. అధ్యక్షా, దీనికి సంబంధించి చెప్పవలసిందిగా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. ఇచ్చిన దానిలో 36 శాతం మాత్రమే ఫండ్స్ రిలీజ్ చేశారు. At the same time that amount is only Rs. 66.00 crores. Minimum teaching and learning material has also not been provided. It has been stated so in this report. ఈరోజు మనం వారికి ప్రైమరీ ఎడ్యుకేషన్ ఇస్తున్నామని చెప్పుకుంటే, దీనిలో చూస్తే, Education is being denied to 1.32 lakh children. In phase-I 2500 additional centres have been sanctioned in March, 1995 which have been run by ZSS. 452 Centres have been started. Yet, there is a denial of education to 1.32 lakh children. పేమెంట్స్ కూడా ఇవ్వలేదు. లైటింగ్ కి, పూయిల్ కి ఇవ్వలేదు. సిఎజి రిపోర్టు కేటగారికల్ గా మెన్షన్ చేసింది. At the same time it has been telling that there was no proper monitoring of implementation of the scheme. ఇది 1999-2000 సిఎజి రిపోర్టు. అధ్యక్షా, ఇప్పుడు మానిటరింగ్ మరియు సూపర్వైజింగ్ ఏజెన్సీ సరిగా పనిచేయడం లేదని చెప్పడం జరిగింది. The Hon'ble Chief Minister in the Afternoon has categorically said that the MLAs should learn so much. We don't mind taking his words to heart. But we don't take. At the same time he praised administrative system. There is something lacking in the administrative system. The administrative system has to be refined now if the Vision 2020 has to be visualised in the coming years. About Non-formal Education

MR. DEPUTY SPEAKER: Now, Mr. Ramakrishna Reddy.

శ్రీ జి. రామకృష్ణారెడ్డి :- అధ్యక్షా, ప్రాథమిక విద్యను గ్రామీణ ప్రాంతాలకు అందించడం, ఎక్కడైతే విద్య అందని ప్రాంతాలున్నాయో అక్కడకు విద్యను చేర్చడానికి ఈ ప్రభుత్వం అనేక రకాలైన ప్రయత్నాలు చేసింది. ఈ ప్రయత్నానికి, కృషికి నేను ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తూ, ఇంకా చాలా గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఇప్పటికీ పాఠశాలలు లేకుండా, సరైన పద్ధతులలో విద్య అందని పరిస్థితి ఉందని తెలియజేస్తున్నాను. ఈ పరిస్థితిని అధిగమించాలంటే డిపిఇసి ద్వారా జనావాసాలలో పాఠశాలలు లేని చోట్ల పాఠశాలలు ఏర్పాటు చేయడం, ఒక కిలోమీటరు దూరంలో స్కూల్స్ ఏర్పాటు చేసి, వాటి ద్వారా అక్కడున్న విద్యార్థులకు విద్యాబోధనకు గానూ ప్రభుత్వం కొన్ని కార్యక్రమాలు చేపట్టింది. అయితే, ఒక కిలోమీటరు దూరంలో జనావాసాలున్న ప్రాంతాలలో వాటిని సెలక్టు చేయడంలో అక్కడున్న రాజకీయాలు గాని, లేక అక్కడి అధికారుల నిర్లక్ష్యం గాని పనిచేసి వీటిని సరిగా గుర్తించడం

జరగలేదు. ఫలితంగా ఇంకా అనేక ప్రాంతాలలో పాఠశాలలు ఏర్పాటు చేయాల్సిన అవసరం ఏర్పడింది. కొన్ని వందల మంది విద్యార్థులు వారి గ్రామం నుంచి వేరే ప్రాంతానికి పోయి విద్య నేర్చుకోవలసిన పరిస్థితి ఈనాడు ఉంది. నియోజకవర్గాలకు వెళ్లినపుడు అక్కడ ఎన్నో విజ్ఞప్తులు చేస్తున్నారు. మా ప్రాంతంలో, మా గ్రామంలో స్కూలు లేదు అని. కాబట్టి ప్రభుత్వం డిపిఇసి ద్వారా ఇటువంటి గ్రామాలలో పాఠశాలలు ఏర్పాటు చేయించాలని మీ ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, విద్య ప్రాథమిక హక్కు. ఫండమెంటల్ రైట్ ప్రకారం విద్యా హక్కును అందరికీ కల్పించాలని కోరుతున్నాను. 4,352 ప్రైమరీ పాఠశాలలను అప్పర్ ప్రైమరీ పాఠశాలలుగా చేశామన్నారు. అప్గ్రేడ్ చేసిన తర్వాత ఆ స్థాయికి అవసరమయ్యే టీచర్లను కూడా పెంచాల్సిన అవసరం ఉంది. కాని ఇద్దరు ముగ్గురు టీచర్లతో 7వ తరగతి కూడా నడుపుతున్న పరిస్థితులున్నాయి. ఈ విధంగా పరిస్థితి వుంటే ఏ రకంగా మనం విద్యార్థులకు విద్యను బోధించడం సాధ్యమవుతుంది? దీనిని ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది. అలాగే స్కూలు అసిస్టెంట్లను, హెడ్మాస్టర్లను ఆ స్థాయికి సరిపోయేలా నియామకం చేయడం లేదు. కాబట్టి వెంటనే చర్య తీసుకుని ఆ స్కూల్స్ సక్రమంగా రన్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

గ్రామీణ ప్రాంతాలలో చూస్తున్నాము, కొన్నింటిని అప్గ్రేడ్ చేసి హైస్కూల్స్ చేశారు. కాని అక్కడ రిజల్టు పరిస్థితి మాత్రం చాలా బాధాకరంగా, విచారకరంగా వుంది. ఉత్తీర్ణత శాతం బాగా లేదు. కాబట్టి దీనిని కూడా గమనించాలని కోరుతున్నాను.

గతంలో మంత్రి గారు హౌసులో ప్రకటన చేశారు. ఇలా అప్గ్రేడ్ చేసిన వాటికి గ్రాంట్ ఇన్ ఎయిడ్ ఇస్తామని, పూర్తిస్థాయి బోధనా సిబ్బందిని నియమిస్తామని చెప్పారు, ఇదే హౌసులో. కాని ఈ విషయంలో ఎటువంటి చర్యలూ తీసుకోలేదు. ఇప్పటివరకూ బోధనా సిబ్బందిని నియమించలేదు. మరి ఏ రకంగా ఉత్తీర్ణతా శాతాన్ని పెంచగలుగుతారు? ఏ విధంగా ఉన్నత విద్యను అందిస్తారు?

అలాగే స్కూలు బిల్డింగు. ప్రైమరీ పాఠశాలల నుంచి అప్పర్ ప్రైమరీ పాఠశాలలుగా అప్గ్రేడ్ చేస్తున్నాము. హైస్కూల్స్ చేస్తున్నాము.

సా.6-20

ప్రాథమిక ఉన్నత పాఠశాలల నుంచి ఉన్నత పాఠశాలలుగా చేస్తున్నారు కాని బిల్డింగ్స్ నిర్మించడం లేదు, ఫర్నిచర్ తీసుకురావడం లేదు. డిపెండ్ (డిపిఇసి) స్కీమ్లో ఆయెక్స్ పరిస్థితిలు ఉన్నాయి. వీటి అన్నీటి మీద చర్యలు తీసుకొంటే తప్ప ఉన్నత విద్యలో మంచి చదువును అందించలేని పరిస్థితిలో ఉంటాము. మంత్రిగారు ఇచ్చిన రిపోర్టులో 1,05,052 మందిని గత ఆరు సంవత్సరాలలో ఉపాధ్యాయులను నియమించామని అన్నారు. వారికి ధన్యవాదాలు. ఇవాళ క్రీడలను ప్రోత్సహించాలని అంటున్నారు. ప్రపంచంలోనే పోటీగా నిలబడడానికి క్రీడా వ్యవస్థను ముందుకు తీసుకురావాలని అనుకుంటున్నారు. లక్షా ఐదు వేల మంది ఉపాధ్యాయులలో ఒక్క పిఇటి నియమించలేని పరిస్థితి ఉన్నది. క్రీడారంగంలో పిఇటి లేనటువంటి పరిస్థితులలో ఏ విధంగా క్రీడలను ఎదుర్కొంటాము. ప్రపంచ స్థాయిలో ఏవిధంగా నిలబడతాము. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో చదువుకొన్నటువంటి విద్యార్థులకు క్రీడలను నేర్పించే అవసరాలు లేవా అనేటటువంటి విషయాన్ని మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో విద్య ఏవిధంగా అందుతున్నది మనకు తెలుసు. ప్రయివేటు, ఎయిడెడ్ పాఠశాలలో ఎస్సి, ఎస్టి రిజర్వేషన్ ప్రకారం తీసుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది. మెరిట్ ఉన్నటువంటి ఎస్సి, ఎస్టి విద్యార్థులను ప్రయివేటు పాఠశాలలో అడ్మిషన్స్ ఇప్పించవలసిన అవసరం ఉన్నది. ప్రయివేటు పాఠశాలలో డబ్బు ఉన్న వాళ్లు మాత్రమే చదువుకొనే అవకాశం ఉన్నది. అందులో రిజర్వేషన్ ప్రకారం అడ్మిషన్స్ ఇప్పించేందుకు ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవాలని మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. పెద్దపల్లిలో ఉర్దూ మీడియం స్కూల్స్ ఉన్నాయి. ఉర్దూ మీడియం స్కూల్స్లో తెలుగు టీచర్లను వేస్తే ఆ టీచరుకు ఉర్దూ రాదు

విద్యార్థులకు తెలుగు రాదు. మొత్తం ఉర్దూ మీడియం స్కూలుల్లో జిరో ఫలితాలు ఉన్నాయి. సబ్జెక్టు వైజ్ టీచర్లను అపాయింట్మెంటు చేయకుండా ప్రభుత్వం ఈ విధమైన పరిస్థితులు కల్పిస్తున్నారు. సబ్జెక్టువైజ్ టీచర్లను నియమించాలని మీద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. మొదటి సంవత్సరంలో 5 జిల్లాలు ఉంటే రెండవ సంవత్సరంలో 14 జిల్లాలు ఉన్నాయి. మొదటి 5 సంవత్సరాలకు గాను 172 కోట్లరూపాయలు, రెండవ సంవత్సరానికి 571 కోట్ల రూపాయలు, దానిలో 554కోట్ల 65 లక్షల రూపాయలు ఖర్చు అయినాయని మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. స్కూలు బిల్డింగ్స్ లేవు, స్కూలు బిల్డింగ్స్ అన్నిటిని కూడా నిర్మాణం చేసి అక్కడ సరైన విద్యను అందించే ప్రయత్నం చేయవలసిందిగా మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. ప్రభుత్వం వారు అక్షర సంక్రాంతి ఉద్యమం తీసుకొన్నారు. నియోజకవర్గ స్థాయిలో కమిటీలు ఉన్నాయి , ఆ కమిటీలకు ఎంఎల్ఎలు అధ్యక్షులుగా ఉన్నారని అంటున్నారు. ఇప్పటివరకు మా జిల్లాలో అలాంటి కమిటీలు ఉన్నాయని ఆ కమిటీలలో మేము రెవ్యూ చేయాలని చెప్పి ఎలాంటి ఆదేశాలు రాలేదు. మంత్రిగారు వెంటనే మా జిల్లాకు వెంటనే స్పెషల్గా ఏమైనా జి.ఓ.లను ఇప్పించవలసిందిగా మీ ద్వారా కోరుతున్నాను. బాల కార్మికులకు, అందరికీ చదువు రావాలని చెప్పి ప్రభుత్వం అనేక రకాలుగా ప్రయత్నాలు చేస్తావున్నది. కొంతమంది శ్రద్ధ వుండి చదువుకొంటే వాళ్లు ఎస్ఎస్సి పరీక్ష రాయాలన్నా ఫీజ్ కట్టాలన్నా డేట్ ఆఫ్ బర్త్ సర్టిఫికేట్ అడుగుతున్నారు. ఎంఆర్ఓ ఆఫీస్లో డేట్ ఆఫ్ బర్త్ సర్టిఫికేట్ ఇవ్వడం లేదు. డేట్ ఆఫ్ బర్త్ సర్టిఫికేట్ లేకుండా ఎవరికైనా పరీక్ష రాసుకొనే దానికి అవకాశం కల్పించడానికి ఏమైనా ఆదేశాలు ఇప్పించవలసిందిగా మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. ప్రభుత్వం అందరికీ చదువు అందించడం కోసం ఇంకా ముమ్మరంగా ప్రయత్నం చేయాలని చెప్పి మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతూ మీరు నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ సున్నం రాజయ్య: అధ్యక్షా, గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ప్రాథమిక విద్యను మెరుగుపర్చాలనే ఉద్దేశ్యంతో ప్రభుత్వం డిపెన్ (డిపిఇసి) కార్యక్రమం ద్వారా రాష్ట్రంలో మొట్టమొదటసారి 19 జిల్లాలో బ్రిటన్ నిధులతో పాటు ప్రపంచ బ్యాంక్ నిధులతోటి భవన నిర్మాణాన్ని చేపట్టింది. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఉన్నటువంటి విద్యార్థిని విద్యార్థులకు ఎస్సి, ఎస్టి బిసిలకు వీళ్ల అందరికీ విద్య అభ్యశించాలంటే వారియొక్క ఆర్థికపరిస్థితిని మెరుగుపర్చాల్సిన అవసరం ఎంతైనా ఉన్నది. మొన్న ముఖ్యమంత్రిగారు ఖమ్మం జిల్లా తిమ్మరావు పేట జన్మభూమి కార్యక్రమంలో వచ్చారు. అక్కడ స్థానిక ఎంఎల్ఎ వెంకటరెడ్డిగారు . మీ పిల్లలను ఎందుకు స్కూలుకు పంపడం లేదని ఇద్దరు మహిళలను పిలిచి అడిగారు . మా కు కడుపు నిండటంలేదు, కూలీ దొరకడం లేదు కనీస వేతనం కూడా దొరకడంలేదు అనేది చెప్పుకొచ్చారు. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఉన్నటువంటి పేద వర్గాలు అందరు కూడా ప్రాథమిక విద్య లో చేరాలంటే కనీస వేతన చట్టం అమలు పర్చాల్సిన అవసరం ఎంతైనా ఉన్నది. పేద పిల్లలందరిని ప్రాథమిక పాఠశాలలకు పంపాలంటే తల్లిదండ్రుల చొరవ, వాళ్లలో ప్రోత్సాహం రావాలంటే ఆ ప్రాంతాలలో ఉన్న సామాజిక పరిస్థితులను పరిగణలోకి తీసుకొంటే తప్పా కొన్ని పందల వేల కోట్ల రూపాయలు దుర్వినియోగం అయ్యే పరిస్థితి ఉన్నది. ఇవాళ అంగన్వాడీ బిల్డింగ్స్ డిపిఇసి కార్యక్రమం ద్వారా స్కూలు బిల్డింగ్స్ ఉమన్ చైల్డ్ కు సంబంధించి బిల్డింగ్స్ కడుతున్నారు అనేక చోట్ల , పూర్తిగా అధికారులు ఆడిందే ఆట పాడిందే పాటగా ఉన్నారు. జిల్లా కేంద్రంలో దానికి సంబంధించిన అధికారి ఉంటారు. 2,3 ప్రాంతాలకు కలిపి ఒక అధికారి ఉంటాడు ఎక్కడా సరైన పర్యవేక్షణ లేకపోవడంవల్ల పూర్తిగా నిధులు దుర్వినియోగం అవుతున్నాయి. డిపిఇసి నిధులతో అధికారులు షికార్లు చేస్తున్నారల్లా, జరుగుతున్న టువంటి అవినీతి గురించి వెంటనే విచారణ జరపాలని సి.ఎం .గారు ఆదేశించే పరిస్థితి వచ్చిందంటే ఎంతలోతులో అవినీతికి కూరుకు పోయినదో ఒకసారి ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను. డిపిఇసి అవినీతివరులకు కల్పితరువు అయిపోయినది . ప్రభుత్వానికి చేదోడువాదోడుగా ఉన్నటువంటి ' ఈనాడు పత్రికలో 'వచ్చిన వార్తా ఇది. జన్మభూమి నిధులను మళ్లించునకు చంద్రబాబునాయుడుగారి ఆదేశం, ' వార్త పత్రిక,' మందకొడిగా స్కూలు భవనాల నిర్మాణం, అట్లాగే డిపిఇసి నిధులు దళారుల పాలు , అడిందే ఆట అధికారుల ఆట, ఇవాళ గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఉన్నటువంటి ప్రాథమిక పాఠశాలలు డిపిఇసి నిధులతో కట్టడం వాస్తవం . అక్కడ ఉన్నటువంటి స్వీపర్లకు 6 నెలల నుంచి జీతాలు ఇవ్వడం లేదు. స్వీపర్లు చనిపోతే వాళ్ల వారసులను నియమించ లేని పరిస్థితులు ఉన్నాయి. పేద వాళ్ల కోసం, పేద వాళ్లే దేవుళ్లు అనే ఈ ప్రభుత్వం చనిపోయిన వాళ్ల కుటుంబాలను ఆదుకోవడంలో విఫలం అయినది. డిపిఇసి నిధులతో లక్షల

రూపాయలతో బిల్డింగ్స్ నిర్మిస్తున్నారు. గ్రామసీమలలో వాటి అలనాపాలనా చూసే వాళ్లు లేరు. ఉపాధ్యాయుడు స్కూలు ఊడుస్తాడా? లేకపోతే పసి పిల్లలు చీపురు పుచ్చుకొని ఊడుస్తారా, వాళ్లు ఇస్తున్నటువంటి కొద్దోగొప్పో వేతనాలు కూడా ఇవ్వడం లేదు. ప్రభుత్వం స్వీపర్ల మీద పూర్తిగా శీతకన్ను వేసింది. ప్రభుత్వం గ్రామీణ ప్రాంతాలలో నిర్మించే బిల్డింగ్స్ సమగ్రంగా పరిశీలించి వీటి మీద అవకతవకలు లేకుండా చూడాల్సిన బాధ్యత ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మీద ఉన్నది. ప్రపంచ బ్యాంకు నిధుల తీసుకొచ్చి వాటిని పూర్తిగా సద్వినియోగపర్చి ప్రాథమిక విద్యను అందించాల్సిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద ఉన్నది. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో, ఏజెన్సీ ప్రాంతాలలో బాగా మారుమూల గ్రామాలలో ఆశ్రమ పాఠశాలలు లేనిచోట నిర్మించి న అటువంటి ఎంపిసి స్కూల్స్ ఉన్నాయి.

సా.6.30

ఆ ఎమ్.పి.సి. స్కూల్స్ కు నాణ్యమైన కట్టడాలు కట్టి ఆ పాఠశాలలను ఆదర్శనీయంగా దిద్దే విషయంలో ప్రభుత్వం చొరవతీసుకోవాలని మీద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియచేసుకుంటూ సెలవుతీసుకుంటున్నాను.

Mr. DEPUTY SPEAKER: After reply, I will allow only one clarification from each party .

శ్రీ కడియం శ్రీహరి: అధ్యక్షా, ఉదయం లిటరసీ ప్రోగ్రామ్ పైన ముఖ్యమంత్రిగారు సమగ్రమైన, సవివరమైన ప్రకటన చేసిన తరువాత ఈ 304 యొక్క ప్రాధాన్యం తగ్గిపోయింది. రాష్ట్రంలో అక్షరాస్యతా శాతం పెంచటానికి, డ్రాప్ అవుట్స్ రేటు తగ్గించటానికి, ఎడ్యుకేషన్ క్వాలిటీ పెంచటానికి వీలుగా రెండు దశల్లో డిస్ట్రిక్ట్ ప్రైమరీ ఎడ్యుకేషన్ ప్రోగ్రామ్స్ ను అమలుచేస్తున్నాము. మొదటి ఫేజ్ లో విజయనగరం, నెల్లూరు, కర్నూలు, కరీంనగర్, వరంగల్ జిల్లాల్లో 1996-97 నుండి దీనిని అమలుచేస్తున్నాము. ఇది 7 సంవత్సరాల పీరియడ్ ఉన్న ప్రోగ్రామ్. 2003 వరకు ఈ ప్రోగ్రామ్ కంటిన్యూ అవుతుంది. ఇది టోటల్ గా డి.ఎఫ్.ఐ.డి. క్రింద తీసుకున్న ప్రోగ్రామ్. ఈ ప్రాజెక్ట్ కాస్ట్ రూ.172.72 కోట్లు. ఫేజ్ 2లో 14 జిల్లాలు తీసుకున్నాము. ఎ.పి.ఆర్.పి. ప్రోగ్రాం క్రింద వరల్డ్ బ్యాంక్ అసిస్టెన్స్ తో ఈ కార్యక్రమాన్ని ఈ జిల్లాల్లో చేస్తున్నాము. ఇది 5 సంవత్సరాలపాటు కొనసాగే ప్రోగ్రామ్. ఇది 1998-99లో ప్రారంభమైనది. దీనిని కూడా 2003 నాటికి పూర్తిచేయవలసిన అవసరమున్నది. ఈ ప్రాజెక్ట్ కాస్ట్ రూ.571.50 కోట్లు. ఫస్ట్ ఫేజ్ మరియు సెకండ్ ఫేజ్ లను కలుపుకుంటే మొత్తం రూ.744.22 కోట్లు రాష్ట్రంలోని 19 జిల్లాల్లో ప్రాథమిక విద్యావ్యాప్తి కొరకు ఖర్చుచేయబోతున్నాము. డిపెంట్ నాలుగు కాంపానెంట్స్ ఉన్నాయి. అవి యాక్సెస్, రిటెన్షన్, క్వాలిటీ, కెపాసిటీ బిల్డింగ్. ఎక్కడైతే ప్రాథమిక పాఠశాలలు లేవో అక్కడ క్రొత్తగా ప్రాథమిక పాఠశాలలు ఏర్పాటుచేయటం, ప్రాథమిక పాఠశాలలకు సొంత బిల్డింగ్స్ లేని చోట్ల సొంత బిల్డింగ్స్ నిర్మాణం చేయటం, క్రొత్తగా ప్రారంభించబడిన ప్రాథమిక పాఠశాలలకు ఉపాధ్యాయుల నియామకం, ఉపాధ్యాయులు మరియు విద్యార్థుల రేపియోను దృష్టిలో పెట్టుకుని ప్రస్తుతం ఉన్న స్కూళ్లలో ఎడిషనల్ గా టీచర్స్ ను ఇవ్వటం మొదలైన కార్యక్రమాలను చేపట్టటం ద్వారా యాక్సెసబిలిటీని పెంచటానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. మన రాష్ట్రంలో స్కూల్ డ్రాప్ అవుట్స్ ఎక్కువగా ఉన్నాయి. ప్రత్యేకంగా డిస్ ఎడ్వాంటేజ్ గ్రూప్స్ యొక్క డ్రాప్ అవుట్స్ ఎక్కువగా ఉన్నాయి. వాటిని కంట్రోల్ చేయటానికి రిటెన్షన్ కూడా దీంట్లో ఒక కాంపానెంట్ గా పెట్టుకోవటం జరిగింది. దీనితోపాటు ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో విద్యా ప్రమాణాలు పెంచటానికిగాను టీచర్స్ ట్రైనింగ్ ప్రోగ్రామ్స్ మరియు టీచర్స్ కు లెర్నింగ్ మెటీరియల్ సప్లై చేయటం కూడా ఇందులో పొందుపరచటం జరిగింది. కెపాసిటీ బిల్డింగ్ క్రింద డైరెక్టర్స్, ఎస్.సి.ఇ.ఆర్.టి., మండల రిసోర్స్ సెంటర్స్, మండల రిసోర్స్ వర్కస్ వ్యవస్థను ఏర్పాటుచేసుకోవటం జరిగింది. వీటిని ట్రైబ్యుజుజిచ్చి చేసుకోవటం కూడా జరిగింది. ఈ 19 జిల్లాల్లో ఇప్పటివరకు, నా వద్ద ఉన్న తాజా సమాచారం ప్రకారం మొత్తం 23,878 పాఠశాలలకు భవనాలు కట్టటానికి

నిర్ణయం తీసుకుని అందులో 19,168 భవనాల నిర్మాణం పూర్తిచేయగా, 4,328 భవనాల నిర్మాణం వివిధ స్టేజీలలో ఉన్నది. వాటిని కూడా త్వరలోనే పూర్తిచేస్తామని గౌరవసభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను. ఫస్ట్ ఫేజ్ కు సంబంధించి 24% సివిల్ వర్క్స్ టేకప్ చేయాలని నిర్ణయం తీసుకోవటం జరిగింది. తరువాత గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియాను ఒప్పించి ఫస్ట్ ఫేజ్ లో 33.33% వరకు సివిల్ వర్క్స్ టేకప్ చేశాము. విజయనగరం, నెల్లూరు, కరీంనగర్, కర్నూలు, వరంగల్ లో ఫస్ట్ ఫేజ్ లో అదనంగా కొన్ని ఫీల్డ్ వర్క్స్, ఎడిషనల్ క్లాస్ రూమ్స్, క్రొత్తగా అప్పర్ ప్రైమరీ స్కూల్ బిల్డింగ్స్ టేకప్ చేయటానికి అవకాశం ఉన్నదని తమరిద్వారా గౌరవసభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను.

డిపెవ్ కార్యక్రమాలకు సంబంధించిన వివరాలు నా స్టేట్ మెంట్ లో ఇవ్వటం జరిగింది. గౌరవసభ్యులు శ్రీరామ భద్రయ్యగారు, శ్రీధర్ బాబుగారు, రామకృష్ణారెడ్డిగారు, రాజయ్యగారు మాట్లాడుతూ డిపెవ్ ఫండ్స్ మిస్ యూజ్ అవుతున్నాయని, మానిటరింగ్ చేయాలని చెప్పారు. డిపెవ్ ఫండ్స్ మిస్ యూజ్ అయినట్లు రిపోర్ట్స్ మాకు కూడా వచ్చాయి. వాటిపై విచారణ జరిపిస్తున్నాము. సివిల్ వర్క్స్ కు సంబంధించి ఫండ్స్ ఎక్కడా మిస్ యూజ్ కాకుండా అన్ని జాగ్రత్తలు తీసుకుంటున్నాము. కాగ్ రిపోర్ట్స్ బేస్ చేసుకుని, వారు ఎత్తిచూపిన తప్పులు రెక్టిఫై చేసుకోవటానికి ఫండ్స్ ఫ్లోను క్లోజ్ గా మానిటర్ చేస్తున్నాము. మిస్ యూజ్ జరిగిన వాటన్నింటిపై విచారణ జరిపించి ఎవరైతే మిస్ యూజ్ కు బాధ్యులారో వారిపై తప్పకుండా చర్యలు తీసుకుంటామని మీద్వారా గౌరవసభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను. ఇప్పటివరకు ఎడ్యుకేషన్ కు సంబంధించి మనం క్వంటిటేటివ్ యాస్పెక్ట్ పైననే ఎక్కువ దృష్టిని పెట్టటం జరిగింది. స్కూల్ కు రాని పిల్లలు ఎక్కువమంది ఉన్నారు. మధ్యలో ఒడి మానేసిన విద్యార్థులు కూడా చాలామంది ఉన్నారు. వారిపైననే దృష్టి నిలిపి హండ్రెడ్ పర్సెంట్ ఎన్ రోల్ మెంట్, రిటెన్షన్ సాధించాలని ఇప్పటివరకు చేయటం జరిగింది. వేల్యూ బేస్డ్ ఎడ్యుకేషన్ కొరకు, విద్యా ప్రమాణాలను మెరుగుపరచటం కొరకు నేడు ప్రోగ్రామ్స్ తీసుకుంటున్నామని గౌరవసభ్యులకు తెలియచేసుకుంటున్నాను. మధ్యప్రదేశ్ లో ఉన్న ఎడ్యుకేషన్ గ్యారంటీ స్కీమ్ సత్ఫలితాలు ఇస్తున్నదని గౌరవసభ్యులు చెప్పారు, వాస్తవమే. మనవద్ద కూడా “ఎడ్యుకేషన్ ఫర్ ఆల్ ” అనే మిషన్ ఒకటి ఏర్పాటుచేసుకున్నాము. దాని ద్వారా యూనివర్సలైజేషన్ ఆఫ్ ఎలిమెంటరీ ఎడ్యుకేషన్ అండ్ యూనివర్సలైజేషన్ ఆఫ్ అడల్ట్ లిటరసీ అనే రెండు కాంపొనెంట్స్ క్రింద దీనిని తీసుకుని విద్యను అందరికీ అందుబాటులోకి తీసుకువచ్చే విధంగా మనం కూడా ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. రామకృష్ణారెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ ఎస్టిమేటెడ్ స్కూల్స్ కు ఇప్పటివరకు ఆర్డర్స్ రాలేదని అన్నారు. గత అసెంబ్లీలో ఒక స్టేట్ మెంట్ ఇవ్వటం జరిగింది. ఆ ప్రకారమే వచ్చే విద్యా సంవత్సరానికి క్రొత్తగా పాఠశాలలు ప్రారంభించటంగాని, ప్రైమరీ స్కూల్స్ ను అప్పర్ ప్రైమరీ స్కూల్స్ గా మరియు అప్పర్ ప్రైమరీ స్కూల్స్ ను హైస్కూల్స్ గా అప్ గ్రేడ్ చేయటంగాని చేయటం జరుగుతుంది. జూన్ లో అన్ని జిల్లాలకు దశలవారీగా ఆర్డర్స్ ఇచ్చే ఏర్పాట్లు చేస్తామని ఈ సందర్భంగా గౌరవసభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను. ఎస్.సి., ఎస్.టి. విద్యార్థులలో అర్హత కలిగిన వారికి ప్రెవేల్ స్కూల్స్ లో చదువుకోవటానికి అవకాశం కల్పించాలని అన్నారు. అందుకొరకు సోషల్ వెల్ఫేర్, ట్రైబల్ వెల్ఫేర్ల ద్వారా ఆటజీజ్జి ఆండు ఖిచిర్లు ఇప్పటికే అమలులో ఉన్నది. సబ్జెక్ట్ వైజ్ టీచర్స్ గురించి మేము నిర్ణయం తీసుకున్నాము. ఇంగ్లీష్, బయాలజికల్ సైన్సెస్ లో స్పెషల్ టీచర్స్ లేరు. హైస్కూల్స్ లో ఉన్న ఎస్.జి.బి.టి. టీచర్స్ ను స్కూల్ అసిస్టెంట్స్ గా అప్ గ్రేడ్ చేసి 5 సబ్జెక్ట్ లకు అయిదుగురు స్పెషల్ టీచర్స్ ఉండేవిధంగా చర్యలు తీసుకుంటున్నాము.

కాన్స్టిట్యూయెన్సీ ఎడ్యుకేషన్ కమిటీ ఒకటి కాన్స్టిట్యూట్ చేశాము. దానికి ఎమ్.ఎల్.ఎ.లను ఛైర్మన్లుగా పెడుతూ ఉత్తర్వులు జారీచేశాము. కరీంనగర్ కు రాలేదని గౌరవసభ్యులు చెప్పారు. తప్పకుండా అందరికీ అందే విధంగా చర్యలు తీసుకుంటాము. అందరికీ ఆర్డర్స్ పంపించే ఏర్పాట్లు చేస్తాము. డిపెవ్ కార్యక్రమాల ద్వారా కవర్ కాని జిల్లాలు నాలుగు ఉన్నాయి. ఈస్ట్ గోదావరి, వెస్ట్ గోదావరి, కృష్ణా, హైదరాబాదులలో డిపెవ్ కవర్ కాలేదు. ఇక్కడ సర్వ శిక్ష అభయాన్ అనే కేంద్ర ప్రభుత్వ పథకాన్ని ఏప్రిల్ 1 నుండి ఇంట్రడ్యూస్ చేయబోతున్నాము. ఈ నాలుగు జిల్లాలు కూడా ఈ సర్వ శిక్ష అభయాన్ ద్వారా కవర్

చేసి మొత్తం 25 జిల్లాల్లో ప్రాథమిక విద్యా అవసరాలు తీర్చేవిధంగా, ప్రాథమిక విద్యా పథకాలు మెరుగుపరచేవిధంగా అన్ని రకాలైన చర్యలు తీసుకుంటామని గౌరవసభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను.

సా 6.40

శ్రీ టి. జీవన్రెడ్డి (జగిత్యాల) : అధ్యక్షా, మంత్రిగారు మాట్లాడుతూ రాష్ట్రంలో విద్యా వ్యాప్తి కోసం డిపెన్డ్ కార్యక్రమాన్ని చేపట్టడం జరిగిందన్నారు. ఈ ప్రాథమిక విద్యా వ్యాప్తి కొరకు మండల స్థాయిలో మండల రిసోర్స్ పర్సన్స్ను ఉపయోగించుకోవడం జరిగింది. ఈ మండల రిసోర్స్ పర్సన్స్ను డెప్యూటీషన్పై తీసుకోవడం వల్ల ఏర్పడిన ఖాళీలను డిపెన్డ్ ద్వారా భర్తీ చేయాలని ప్రభుత్వం తలచి నోటిఫికేషన్ జారీ చేయడం జరిగింది. అయితే సెలెక్షన్ వచ్చేసరికి ఎస్జిటీలు మండల రిసోర్స్ పర్సన్స్గా డెప్యూటీషన్ మీద వెళ్లగా ఖాళీగా ఏర్పడిన రెండు వేల పోస్టులను నియామకం చేయకుండా వాటిని రద్దు చేసి, ఈ మండల రిసోర్స్ పర్సన్స్ను పాఠశాలలకు త్రిప్పి వంపి, మళ్ళీ పాఠశాలల నుంచి తీసుకుని మండల స్థాయిలో వారి సర్వీసులను ప్రభుత్వం ఉపయోగించుకుంటోంది. ఈవిధంగా చేయడం వల్ల పాఠశాలల్లో విద్యా బోధన కుంటుపడి అనేక ఇబ్బందులు కలుగడమే కాకుండా కొత్తగా ఉద్యోగ అవకాశాలు వున్నప్పటికీ రెండు వేల పోస్టులను కోల్పోవడం జరిగింది. ఖాళీగా వున్న రెండు వేల పోస్టులను భర్తీ చేయడానికి ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోలేదు.

మొన్న జరిగిన సెలెక్షన్స్లో స్కూల్ అసిస్టెంట్స్, ఎస్జిటీలు ఈ రెండింటికీ సెలెక్ట్ అయిన వారు ఎక్కువగా స్కూల్ అసిస్టెంట్స్ పోస్టుల్లోనే జాయిన్ అయ్యారు, ఎస్జిటీ పోస్టుల్లో జాయిన్ కాలేదు. ఆవిధంగా కూడా ఎస్జిటీ పోస్టులు ఖాళీగా వుండిపోవడం జరిగింది. నాన్ జాయినింగ్ పోస్టులను ప్రభుత్వం భర్తీ చేయడం లేదు, రాష్ట్రంలో నాలుగైదు వేల పోస్టులు ఖాళీగా వుండడం జరిగింది. ఏదైతే మీరు 23వేల పోస్టులను భర్తీ చేయాలనుకున్నారో అందులో ఏడు, ఎనిమిది వేల పోస్టులు ఖాళీగా వున్నాయి. మండల రిసోర్స్ పర్సన్స్గా వెళ్లిన వారికి సంబంధించి రెండువేలు, నాన్ జాయినింగ్ పోస్టులు తదితర వాటికి సంబంధించి ఏడెనిమిది వేల పోస్టులు భర్తీ కాకుండా వుండిపోయాయి కాబట్టి ఆ నియామకాలను వెంటనే చేపట్టడానికి చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

అదేవిధంగా స్కూల్స్ అప్గ్రేడేషన్కు కంట్రీబ్యూషన్ చెల్లించి అప్గ్రేడ్ చేయబడిన తర్వాత విధిగా ఐదు సంవత్సరాల లోపల ప్రభుత్వం గ్రాంట్-ఇన్-ఎయిడ్ శాంక్షన్ చేయాలి. ఈవిషయానికి సంబంధించి గత సంవత్సరం సెప్టెంబరులో గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఇదే శాసనసభలో ఒక ప్రకటన చేయడం జరిగింది. ఇప్పటికే ఆరు మాసాలు అయిపోయింది, ఉత్తరువులు రాలేదు. మళ్ళీ జూన్ అంటున్నారు. ఆవిధంగా అంటే అన్యాయం జరుగుతుంది. ఒక కిలోమీటరు పరిధిలో ఎక్కడైతే పాఠశాలలు లేవో అక్కడ డిపెన్డ్ ద్వారా తప్పకుండా విధిగా పాఠశాలలను మంజూరు చేయడం జరుగుతుందన్నారు. కరీంనగర్ జిల్లాకు 2000-2001 సంవత్సరానికి 55 పాఠశాలలు మంజూరు చేయాలని ప్రతిపాదనలు పంపినా ఇంతవరకు కూడా మంజూరు చేయడం జరుగులేదు. ఇప్పటికే ఒక విద్యా సంవత్సరం కోల్పోయాం. ఈ సంవత్సరంలోనైనా విద్యా సంవత్సరం కోల్పోకుండా 55 పాఠశాలలను మంజూరు చేయడానికి చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. అదేవిధంగా పాఠశాలలకు మౌళిక సదుపాయాలను కల్పించడానికి కూడా చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎస్.ఆర్.డి.పి.అప్పల సర్పంచరాజు (భీమునిపట్నం) : అధ్యక్షా, మీద్వారా గౌరవ మంత్రివర్యులను రెండు విషయాలను అడుగుతున్నాను. డిపెన్డ్ ద్వారా స్కూల్ భవనాల నిర్మాణాలకు లక్ష రూపాయలు ఇస్తున్నారు. కొన్ని ప్రాంతాల్లో లూజ్ సాయిల్ వుండడం వల్ల పిల్లర్స్ వేసి నిర్మాణం చేయవలసి వస్తోంది, ఆవిధంగా చేయడంవల్ల ఇస్తున్నట్లువంటి డబ్బులు సరిపోవడం లేదు, అదనంగా మరి కొన్ని గ్రాంట్స్ ఇవ్వవలసిన అవసరం వుందని మనవి చేస్తున్నాను. అదనంగా డబ్బులు ఇవ్వకపోతే స్కూల్ భవనాలు ఆగిపోయే పరిస్థితి వుంది. కొన్ని గ్రామాలలో ప్రాథమిక పాఠశాలలు మూత పడే పరిస్థితి వుంది.

పిల్లలు ఎక్కువగా పున్న చోట ఇద్దరు ఉపాధ్యాయులను, తక్కువగా పున్న చోట ఒక ఉపాధ్యాయున్ని ఇస్తున్నారు. అత్యవసరమైన పరిస్థితుల్లో టీచర్స్‌ను డెప్యూటీషన్ మీద పంపమని డిఇబి లను, మండల అధికారులను అడిగితే అవకాశం లేదని చెప్పడం జరుగుతోంది. ఒక టీచర్ రిటైర్ కావడమో, మరో టీచర్ లీవ్‌లో వెళ్లినపుడో జరిగినపుడు, అటువంటి అత్యవసర పరిస్థితుల్లో డెప్యూటీషన్ మీద టీచర్స్‌ను పంపడానికి చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ నోముల సర్పింహయ్య: అధ్యక్షా, మంత్రిగారిని నేను రెండే రెండు క్లారిఫికేషన్స్ అడుగుతున్నాను. మంత్రిగారు వాళ్ల విషయాలు చెప్పారు, విచారణ జరిగిందని చెప్పారు. అయితే డబ్బు ఏమైనా రికవరీ అయిందా? ఎవరినైనా సస్పెండ్ చేశారా? నూరు శాతం ఎన్‌రోల్‌మెంట్ కోసం స్వీపర్స్ అవసరమా? లేదా? వారికి ఆరు నెలలుగా జీతాలు ఇస్తున్నారా? ఈ రెండు విషయాల గురించి చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ అయ్యాజి వేమ మనెపల్లి (నగరం) : అధ్యక్షా, గత ఆరు సంవత్సరాల నుండి ఖాళీగా పున్న పిఇటి పోస్టులకు సంబంధించి నియామకాలు చేయడం లేదు. దీనిపై ప్రభుత్వం ఏమైనా చర్యలు తీసుకుంటుందా? మా తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో కొన్ని లంక ప్రాంతాలున్నాయి. అక్కడ వున్నటువంటి ఎలిమెంటరీ స్కూల్స్‌కు వర్షాలు, వరదలు వచ్చినపుడు సెలవులు ఇస్తున్నారు. స్కూల్స్‌ను సైక్లోన్ రిలీఫ్ పెల్లర్స్‌గా యూజ్ చేస్తున్నారు. కాబట్టి ప్రత్యేక గ్రాంట్స్ ద్వారా ఈ స్కూల్స్‌పై అప్‌స్టెయిర్స్ కట్టడానికి ఏమైనా చర్యలు తీసుకుంటారా? దయచేసి తెలియజేయాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి: అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు బీవనరెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ, మండల రిసోర్స్ పర్సన్స్‌గా ప్రైమరీ స్కూల్స్‌లో పని చేస్తున్న ఎస్‌జిటి లను తీసుకోవడం వల్ల ఏర్పడిన వేకన్సీలను ఫిలప్ చేయలేదని చెప్పారు. ఎక్కడైతే ప్రైమరీ స్కూల్స్‌నుంచి ఎస్‌జిటి లను మండల రిసోర్స్ పర్సన్స్‌గా తీసుకున్నామో అక్కడ విద్యా వాలంటీర్లను తీసుకోవడానికి అవకాశం ఇచ్చామని తెలియజేస్తున్నాను. కరీంనగర్ జిల్లాకు సంబంధించి 55 కొత్త పాఠశాలలు ప్రారంభించడానికి ప్రతిపాదనలు పంపించాము, అవి ఇంకా యాక్సెప్ట్ కాలేదని అన్నారు. వాటిని ఫుల్ షేప్‌లో పంపమని అడిగాము, అవి వచ్చాయి, 1.4.2001 యాక్షన్ ప్లాన్‌లో వాటిని ఇన్‌క్లూడ్ చేయడం జరిగింది. అప్‌గ్రేడిషన్ ఆఫ్ స్కూల్స్ కు సంబంధించి లాస్ట్ ఎకాడమిక్ ఇయర్‌లోనే ఎనౌన్స్ చేశారు, ఇప్పటి వరకు పూర్తి కాలేదన్నారు. లాస్ట్ ఇయర్ ఈ ఎనౌన్స్ మెంట్ ఇచ్చాము. ఈ ఎకాడమిక్ ఇయర్ జూన్‌లో ప్రారంభం అవుతోంది. అన్ని జిల్లాల నుంచి వివరాలు తెప్పిస్తున్నాం. ఎక్కడెక్కడ ప్రాథమిక పాఠశాలలు కావాలి, ఎక్కడ ప్రైమరీ స్కూల్స్‌ను అప్గ్రేడ్ ప్రైమరీ స్కూల్స్‌గా అప్‌గ్రేడ్ చేయాలి, ఎక్కడ అప్గ్రేడ్ ప్రైమరీ స్కూల్స్‌ను హైస్కూల్స్‌గా అప్‌గ్రేడ్ చేయాలనే విషయాలకు సంబంధించి జిల్లాలన్నింటికీ గైడ్‌లైన్స్ పంపించి వివరాలను సేకరించడం జరుగుతోంది. దీనికి సంబంధించి గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు జూన్ 30 వరకు డేట్‌ను ఎక్స్‌టెండ్ చేయడం జరిగింది. అన్ని స్కూల్స్‌నుంచి అభ్యర్థనలు వచ్చిన తర్వాత వాటిని పరిశీలించి, దశల వారీగా అప్‌గ్రేడ్ చేయడానికి నిర్ణయం తీసుకుంటాం. డిఎస్‌సి-2000 క్రింద 25 వేల టీచర్ పోస్టులకు నోటిఫికేషన్ ఇచ్చాం. 23వేలకు పైగా టీచర్లు సర్వీసులో జాయిన్ అయ్యారు, మూడు నాలుగువేలు నాన్ జాయినింగ్ పోస్టులున్నాయి, వాటిని నెక్స్ట్ రిక్రూట్‌మెంట్‌లో తీసుకోవడానికి వీలుంటుంది. సర్పింహయ్యగారు మాట్లాడుతూ, ఫండ్స్ మిస్ యూజ్ చేసిన వారి మీద ఏ రకమైన చర్యలు తీసుకున్నారని అడిగారు.

సా. 6.50

ఆ సమాచారం తప్పకుండా గౌరవసభ్యులకు అందజేస్తాను. చాలా యిస్యూస్ వున్నాయి కాబట్టి డిటెయిల్డ్‌గా ఎక్స్‌ప్లయిన్ చేయడానికి వీలుకాదు. స్వీపర్స్ నియామకం ప్రభుత్వవరంగా జరగదు. కంటింజెన్సీ యిస్తాము. దాని నుండి అక్కడున్న స్కూల్ కమిటీ నియామకం చేసుకొని వారితో పని చేయించుకుంటారని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను. క్లాస్ రూమ్ కట్టడానికి రు.

1 లక్ష మాత్రమే యిస్తున్నారు, సాయిల్ నేచర్‌ను బట్టి సరిపోవడం లేదని గౌరవసభ్యులు అన్నారు. అది పరిశీలించడం

జరుగుతుందని తమ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. మన రాష్ట్రంలో డిపిఇసి కార్యక్రమాలు 19 జిల్లాలలో సత్ఫలితాలను యిస్తున్నాయి. ఈనాడు డిపిఇసి స్టేట్ ప్రాజెక్ట్ డైరెక్టర్గా సెక్రటరీ ర్యాంక్ లోని సీనియర్ ఐఎయస్ ఆఫీసర్ను వేయడం జరిగింది. క్లోజ్గా కార్యక్రమాలను మానిటర్ చేస్తూ, ప్రథమిక విద్యా వ్యాప్తికి ప్రభుత్వవరంగా అన్ని చర్యలు తీసుకుంటూ, డిపిఇసి నిధులను సక్రమ వినియోగం చేసుకోవడం జరుగుతుందని తమ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

3. స్పెక్ట్రమ్, జి.వి.కె. విద్యుత్ ఉత్పత్తి ప్రాజెక్టుల ప్రాజెక్టు వ్యయాన్ని పెంచుటకు సంబంధించిన ప్రతిపాదనలను, పరిశ్రమలకు విద్యుత్ ను అమ్ముడానికి ఎన్.టి.పి.సి.ని అనుమతించుట గురించి

MR.DEPUTY SPEAKER: Now, we will take up the third matter posted under Rule 304.

SRI P.ASHOKGAJAPATHI RAJU: Sir, this is a very important issue. I agree with that. Initially, we were supposed to take up the Bills from 7.00 p.m. onwards. I know that it is not possible now. So, if you can fix up some time, this issue can be taken up and also the Bills can be taken up as well. What we thought in the morning was that by 7.00 p.m. we will take up the Bills. Obviously, it is not possible now. I request that some time may be fixed so that we can take up the Bills.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్: రాజశేఖరరెడ్డిగారూ, మీ అభిప్రాయం ఏమిటి?

డా. వై.యస్. రాజశేఖరరెడ్డి: మాకు ఎక్కువ లాగాలని లేదు. సబ్జెక్ట్ స్ట్రైయిట్గా వుంది. స్ట్రైయిట్గా చెబుతాము. ఎవిడెన్స్ వుంది. మీరు ఎంత త్వరగా రియార్డ్ అవుతే అంత త్వరగా అవుతుంది.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్: 40 నిమిషాల్లో ముగిద్దాము. Whether we shall fix up time.: By 7.30 or 7.40 p.m., they are telling. 45 minutes o.k.

డా. యం .వి. మైసూరారెడ్డి: స్పీకర్ సర్, స్పెక్ట్రమ్, జివికె కంపెనీలకు సంబంధించి కాస్ట్ ఆఫ్ ది ప్రాజెక్ట్ను పెంచుతూ స్పెక్ట్రంకు రు. 972 కోట్లు, జివికెకి రు. 1025 కోట్లు అని మంత్రిగారు సమాధానంలో చెప్పారు. సిఇఎకి కూడా ప్రపోజల్ పంపించామని చెప్పారు. వారు యిచ్చిన ప్రతిపాదనలు పంపించామని అన్నారు. ఇది రెగ్యులేటరీ కమిషన్కు కూడా యిన్ఫార్మ్ చేశారు. ఈయొక్క కాస్ట్ ఆఫ్ ది ప్రాజెక్ట్ పెరుగుతే విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పత్తి ధర కూడా పెరుగుతుంది. వినియోగదారుల పైన భారంపడుతుంది. గవర్నమెంట్ ఈ ప్రాజెక్టుల కాస్ట్ పెంచుతే వినియోగదారుడు కట్టవలసిన టారిఫ్ పెరిగి అతడిపై భారం పడుతుంది. ప్రభుత్వం సిఇఎకి ప్రతిపాదనలు పంపడం చాలా దారుణం , అన్యాయం . ప్రభుత్వం నిమ్మకు నీరెత్తినట్లుగా వ్యవహరిస్తోంది. ఏ ప్రాజెక్టుకు ఎంత కాస్ట్ అవుతుందనేది అన్వయించి చూసుకోకుండా, ఈమాదిరిగా వారు ప్రాజెక్ట్ కాస్ట్ పెంచుతే దాన్ని సిఇఎకి పంపడం అన్యాయం . స్పెక్ట్రంకు సంబంధించి ఉదాహరణ చెబుతాను. స్పెక్ట్రంకు అన్వయించేది జివికె కి కూడా అన్వయిస్తుంది. అదే ముడిసరుకు, అదే ప్రాంతంలో వుంది. సేమ్ టైప్ ఆఫ్ ప్రాజెక్ట్ కాబట్టి స్పెక్ట్రంలో వుండేవే జివికెలో కూడా వుంటాయి. దీనిపై విచారణ జరపవలసిన అవసరం వుంది. స్పెక్ట్రం వారికి ఇవేసి ఒ అండ్ యం కాంట్రాక్టర్స్ సర్. ఆయన పార్సన్ టర్బయిన్ జనరేషన్ లిమిటెడ్కు ఇవేసి కాంట్రాక్టర్. రోల్స్రాయిస్కు కూడా ఐ అండ్ యం కాంట్రాక్టర్ అధ్వక్షా. ఈయొక్క రోల్స్రాయిస్, పార్సన్ టర్బయిన్ జనరేషన్ లిమిటెడ్ ఇవేసి అండ్ ఒ అండ్ యం కాంట్రాక్టర్స్ టోవాండో సర్వీసెస్ లిమిటెడ్కు బినామీ ఏజెంట్స్. ఈ బినామీ ఏజెంట్స్కు రిజిస్టర్డ్ ఆఫీస్ బ్రిటిష్ వర్జీనియా ఐలాండ్స్లో వుంది. ఈయొక్క పార్సన్ టర్బయిన్స్ జనరేషన్ లిమిటెడ్, రోల్స్రాయిస్, ఈ రెండు కంపెనీలు టోవాండో సర్వీసెస్ లిమిటెడ్ వారికి రు. 100 కోట్లు కిక్

బ్యాంక్స్ యిచ్చారు. నేను నిరాధారమైన ఆరోపణలు చేయడం లేదు. ఎగ్రిమెంట్ ఎంటర్ అయినారు. నా దగ్గర కీక్ బ్యాంక్స్ కు సంబంధించి సంతకాలు కూడా చేసిన ఎగ్రిమెంట్స్ రెండు కంపెనీలవి వున్నాయి. అధ్యక్షా, టోవాండ్ సర్వీసెస్ లిమిటెడ్ వంటి ఏదో ఫారెన్ కంపెనీ అనుకొనేరు, అది సరికాదు. ఇది ఇండియాకు సంబంధించిందే. దీనికి యండి కిషన్ రావు అనే వ్యక్తి. దీనికి సంబంధించి వ్రాసిన ఒక లెటర్ లో ఏమి యిచ్చారంటే, **We the undersigned hereby confirm that the beneficiary owner of Tovando Services Limited was Mr.Kishan Rao** అని యిచ్చారు. నేను మీకు ఒరిజినల్ కాపీ పంపుతాను. పార్సన్ టర్బయిన్ జనరేషన్ లిమిటెడ్ వారు ఈయొక్క టోవాండ్ సర్వీసెస్ లిమిటెడ్ తో ఒక ఒప్పందం చేసుకున్నారు. ఆ ఎగ్రిమెంట్ లోని పేజ్ నంబర్ 3 లో **If the EPC contract is awarded to and entered into by the Company and if a down payment of 10% of EPC contract price is received by the Company, then the Company will pay to the agent in accordance with the Clause IV (a), a condition of ES 19 million 300 thousand US dollars.** అంటే సుమారు రు. 90 కోట్లు అవుతుంది అధ్యక్షా. ఈ ఎమెంట్ యిన్ స్టాల్మెంట్ బేసిస్ లో పే చెస్తామని చెప్పి ఫోర్ట్ క్లాజ్ లో కూడా వుంది. అదంతా చదవాలంటే చాలా సమయం పడుతుంది. ఇబ్బందికరంగా కూడా వుంటుంది. ఈ సమాచారంపై అంతా తమకు పంపుతాను. టోవాండ్ సర్వీసెస్ లిమిటెడ్ తో వీరు స్టేజెస్ ఫిక్స్ చేసుకున్నారు. 1995 నుండి ఈ స్టేజెస్ మొదలయ్యాయి. 1995 నుండి ఈయొక్క టోవాండ్ సర్వీసెస్ కు కీక్ బ్యాంక్స్ రు. 90 కోట్లు వచ్చాయి. రోల్స్ రాయిస్ వారు కూడా టోవాండ్ సర్వీసెస్ లిమిటెడ్ వారితో ఎగ్రిమెంట్స్ చేసుకున్నారు. ఈ ఎగ్రిమెంట్ లో ఒక క్లాజ్ వుంది. **The Commission shall become due and shall be paid by the Company in three instalments 500,000 pounds sterlings. Each such instalment to be paid within five days of the receipt by the Company from the owner of each of the takingover certificate for each of these three gas turbines at the facility.** ఇది రు. 10 కోట్లు అధ్యక్షా. తరువాత ఈ కంపెనీ మీద యిన్ కంట్రాక్ట్ వారు రెయిడ్ చేశారు. కంపెనీ సీల్ తో కూడా వున్నాయి, కావాలంటే కాపీలు పంపుతాను. ఇన్ కంట్రాక్ట్ వారు రెయిడ్ చేసినప్పుడు ఈయొక్క ల్యాండ్ లెవెలింగ్ లో అంతా భాగోతం జరిగిందని, ల్యాండ్ లెవెలింగ్ చేసిన స్పెషల్ కంట్రాక్టర్స్ స్పెక్ట్రం కంపెనీ యండికి సంబంధించిన వారేనని తేలింది. ఇక్కడ ఫిక్సింగ్ జరిగింది. పనీ, పాడు జరగలేదు. రు. 10 కోట్లు బినామీగా వాడుకున్నారు. ఇది కంపెనీకి పోయింది. కిషన్ రావు, యండికి చెందిందని యిన్ కంట్రాక్ట్ డిపార్ట్ మెంట్ వారు రిపోర్టు యిచ్చారు. ఇంకా దాదాపు రు. 40 కోట్లు లెవెలింగ్ లోనే సైఫన్ అవుట్ చేశారు అధ్యక్షా. మొత్తం కలిపితే రు. 140 కోట్లు ఈ భాగోతంలో వున్నాయి. కీక్ బ్యాంక్స్ స్పెక్ట్రం కంపెనీకి పోయాయి. ఇంతేకాకుండా ఎక్స్ యిజ్ డ్యూటీ క్రింద కూడా కొంత పోయినట్లు బోర్డ్ ఆఫ్ డైరెక్టర్స్ మీటింగ్ లో ఒక బోర్డ్ ఆఫ్ డైరెక్టర్స్ చెప్పారు. **Customs duty paid on capital equipment is Rs.77 crores** అని యిచ్చారు. అది తప్పు, **which is not correct. It is Rs.11 crores.** చాలా మతలబులు జరిగాయి. వారు కమిషన్ యిచ్చారు. ఎందుకు మైసూరా రెడ్డిగారూ, గవర్నమెంట్ కు సంబంధం ఏమిటి అనవచ్చు మీరు. కానీ పిపిఎలు వున్నాయి. చాలా రోజులు భంగపడి అడుగుతే పిపి ఎగ్రిమెంట్స్ చూపించారు. సభముందు పెట్టలేదు. స్పెక్ట్రం వారి ఎగ్రిమెంట్ చదువుతాను అధ్యక్షా. మీకు పిపి ఎగ్రిమెంట్ చూపించేముందు బోర్డ్ ఆఫ్ డైరెక్టర్స్ మినిట్స్ గురించి చెబుతాను.

రా. 7.00

బోర్డ్ ఆఫ్ డైరెక్టర్స్ మీటింగ్ లో పార్సన్ టర్బయిన్స్ జనరేషన్ వారు ఫస్ట్ యిన్ స్టాల్మెంట్ ఆఫ్ కీక్ బ్యాంక్స్ యిచ్చారనడానికి ఫస్ట్ మైల్ స్టోన్ ఇది. **The target for completion of 26 months from the zero date of 10th May,1995.** 95 నుండి ఈ కీక్ బ్యాంక్స్ మొదలయ్యాయనడానికి ఉదాహరణ చెబుతున్నాను. ఈయొక్క రోల్స్ రాయిస్ కంపెనీ గ్యాస్ టర్బయిన్స్ యిస్తే గాని, వీరికి కీక్ బ్యాంక్స్ రావు. స్ట్రీమ్ టర్బయిన్స్ 208 మెగావాట్స్ కి సంబంధించి గోదావరి గ్యాస్ పవర్ ప్రాజెక్ట్ కమర్షియల్ ఆపరేషన్ చేస్తుంది. 1999లో **The scheme of turbines was synchronised with the APSEB Grid .On completion of 208 M.W Godavari Gas Power Project commercial operation on the combined cycle plants commenced with effect from 19.4.1998.** అంటే ఈ మైల్ స్టోన్స్ అన్నీ కంటిన్యూ అయ్యాయని చెప్పడానికి చెబుతున్నాను.

95 తరువాత కిక్ బ్యాక్స్ పార్సన్ టర్బయిన్ జనరేషన్ లిమిటెడ్ నుండి, రోల్స్ రాయిస్ నుండి వచ్చాయనడానికి చెబుతున్నాను.
The gas turbine was synchronised with the APSEB in January, 1997.

(బెల్)

అధ్యక్షా, రెండు నిమిషాల్లో ముగిస్తాను. పిపి అగ్రిమెంట్స్ ప్రకారం వీటినిగురించి బిల్ మోరియా అనే ఆడిటర్ ను వేశారు. బిల్ మోరియా కూడా పార్సన్ నుండి, రోల్స్ రాయిస్ నుండి ల్యాండ్ లెవెలింగ్ లోను, లయబిలిటీస్ కు సంబంధించి రు. 100 కోట్లు, రోల్స్ రాయిస్ నుండి పార్సన్ నుండి స్పెక్ట్రం కంపెనీకి డిలే చేసినందుకు, స్పెక్ట్రం వారు పెనాల్టీ వేయడానికి, హక్కు, అధికారం వుంది. వారికి రు. 100 కోట్లు రావాలి. బిల్ మోరియా అనే ఆడిటర్ ను వేశారు దీనినంతటికీ సంబంధించి. సుప్రీంకోర్టులో వినాదం కూడా వుంది. బిల్ మోరియా ఆడిటర్ కూడా 'నేను చెప్పినవి నిజం' అని చెప్పారు. ఆడిట్ రిపోర్టు కూడా వుంది. కానాలంటే తమకు పంపుతాను. టైమ్ ఎలకేట్ చేస్తే పేరావైజ్ చదవమన్నా చదువుతాను. మీ యిష్టం, చదవమంటే చదువుతాను.

(డా. యం. వి. కృష్ణారావు అధ్యక్ష స్థానంలో వున్నారు)

చైర్మన్: మీ యిష్టం.

డా. యం. వి. మైసూరారెడ్డి: పార్సన్ నుంచి, రోల్స్ రాయిస్ నుండి టోవాండో సర్వీసెస్ కు డబ్బు వచ్చింది. కిషన్ రావుకు డబ్బు ముట్టించని, ఇందులో రు. 40 కోట్ల మతలబులు జరిగాయని, ఇది వాస్తవమని, కాస్ట్ ఆఫ్ ది ప్రాజెక్ట్ ఎస్కలేషన్ చేశారని, బిల్ మోరియా రిపోర్టులో వుంది. పిపిఎలకు సంబంధించి మనకు ఏమి సంబంధం? ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభకు, ట్రాన్స్ కోకు వీటితో ఏమి సంబంధం అన్నప్పుడు ఒక విషయం చెప్పవలసి వుంటుంది. పిపిఎలు బయట పెడితే చూడడానికి, చదవడానికి బాగుంటుంది. ఎనలైజ్ చేయడానికి బాగుంటుందని అంటే, ఆరోజు ప్రభుత్వం ఒప్పుకోలేదు. మీరు వచ్చి చూసుకోండి చెప్పి టపా, టపా, టపా పది పిపిఎలు మా మొహాన పడేశారు. స్పెక్ట్రం పిపిఎలో ఎదయితే కాస్ట్ ఆఫ్ ది ప్రాజెక్ట్ ఎక్కువవుతుందో, ఎక్కువైనప్పుడు మెగావాట్ ఉత్పత్తి ధర ఎక్కువవుతుంది. ఉత్పత్తి ధర ఎక్కువైతే వినియోగదారునిపై టారిఫ్ భారం ఎక్కువగా పడుతుంది. ఒరిజినల్ పిపిఎలో ఒక క్లాజ్ వుంది క్యాపిటల్ కాస్ట్ అనే హెడింగ్ క్రింద. The agreement If you permit I will read out.

CHAIRMAN: I am not objecting.

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు: 7 గంటల లోపల ముగిస్తామని, 7 గంటలకు బిల్స్ తీసుకోవడం కోసం బిఎసి మీటింగ్ లో వారు ఫార్మల్ గా అంగీకరించారు.

డా.యం. వి. మైసూరారెడ్డి: స్పీకర్ గారు 45 నిమిషాల టైమ్ యిచ్చారు. నేను మరొక రెండు నిమిషాల్లో ముగిస్తాను. అధ్యక్షా, పార్సన్ వారు పే చేసింది అయితేనేమి, రోల్స్ రాయిస్ వారు పే చేసింది అయితేనేమి, ల్యాండ్ లెవెలింగ్ లో అయితేనేమి కాస్ట్ పెంచారు. లయబిలిటీస్ రికవరీ చేయడానికి మనకు హక్కు వుందని చెప్పడానికి ఈ క్లాజ్ ఉపయోగపడుతుంది. The

capital cost shall be reduced by an amount equal to the excess, if any amount, or any compensation or damages payable by the construction contractor for any delay on his part under the provisions of the construction contract entered into by the Company. అంటే ఏవయితే పార్సన్ వారిమీద, రోల్స్‌రాయిస్ వారి మీద లయబిలిటీస్ పున్నాయో అదంతా స్పెక్ట్రం వారు వసూలు చేయాలి. స్పెక్ట్రం వారు వసూలు చేస్తే క్యాపిటల్ కాస్ట్ తగ్గించాలి. ఒరిజినల్ పిపిఎల్లో ఈ విషయం వుంది. రీయిన్‌స్ట్రెటెడ్ పిపిఎల్లో కూడా అదే మాట మాడిపై చేసి చెప్పారు . Any reduction in the project cost through the application of liquidity damages derived under the construction contract has been provided under the clause. అని యిచ్చారు అధ్యక్షా. కాబట్టి మన ప్రభుత్వానికి, ట్రాన్స్‌కో వారికి, స్పెక్ట్రంకు పార్సన్ వారు యిచ్చిన కిక్ బ్యాక్స్ అవుతేనేమి, రోల్స్‌రాయిస్ వారు యిచ్చిన కిక్ బ్యాక్స్ అవుతేనేమి , ల్యాండ్ అక్విజిషన్ లో అవుతేనేమి రు. 110 కోట్లు వచ్చాయి. సంతకాలతో సహా వున్న అగ్రిమెంట్స్ వున్నాయి. తమకు పంపుతాను. ఆ రు. 110 కోట్లు, అంతేకాకుండా లయబిలిటీస్ రోల్స్‌రాయిస్ నుండి పార్సన్ నుండి కంపెనీ వసూలు చేయవలసి వున్నది. అది కూడా ట్రాన్స్‌కోకు, ఫీఫ్ మినిష్టర్ కు యిచ్చారు వసూలు చేయండని. అది వసూలు చేస్తే రు. 200 కోట్లు తగ్గుతుంది. రు. 240 కోట్ల కాస్ట్ తగ్గుతున్నప్పుడు మరలా కంపెనీ వారు రు. 900 కోట్ల పైచిలుకు కావాలని యిచ్చిన అప్లికేషన్ ఏమాత్రం ట్రాన్స్‌కో ఆలోచన చేయకుండా , ఈ మతలబులను గురించి ఆలోచించకుండా క్యాపిటల్ కాస్ట్ పెంచుతూ రు. 972 కోట్లు చేసిన దాన్ని సిఇఎకి పంపడం చాలా అన్యాయం . ఈ ప్రభుత్వం నిమ్మకు నీరెత్తినట్లుండడం చాలా అన్యాయం. అదే టైప్ ఆఫ్ ప్రాజెక్ట్ జివికె. అదే గ్యాస్ ఆధారిత ప్రాజెక్ట్, అదే టర్బయిన్స్. అదే ఇసిసి అదే ఒ అండ్ యం కాంట్రాక్టర్స్ . అదే ప్రాంతంలో వుంది. అంతే కెపాసిటీ, అదే టైప్ ఆఫ్ ప్రాజెక్ట్ . దానికి రు. 1016 కోట్లకు పంపించారు. దీని వల్ల ప్రజలమీద భారం పడుతుంది కనుక ఈ ప్రభుత్వాన్ని, ట్రాన్స్‌కో వారిని రిక్వెస్ట్ చేస్తున్నాను. ఈ ప్రాజెక్టుల క్యాపిటల్ కాస్ట్ ను తగ్గించడానికి చర్యలు తీసుకుంటారా, లేదా? ఇదంతా బ్రిటిష్ వర్జినియా ఐలాండ్ లో జరిగిన కిక్ బ్యాక్స్ అధ్యక్షా. సాధారణంగా ఏ భాగోతం జరిగినా సిబిఐ ఎంక్వయిరీ వేస్తూ వుంటారు. రు. 1600 కోట్ల బోఫోర్స్ గన్ డీల్ లో రు. 50 కోట్ల కమిషన్ వుందని సిబిఐ ఎంక్వయిరీ వేశారు. ఇక్కడ రు. 500 కోట్ల రూపాయల ఎక్స్ ట్రేమ్ ఎంట్ యిన్ వాల్స్ అయి వున్నది. రు. 100 కోట్ల కిక్ బ్యాక్స్ వున్నాయి కనుక సిబిఐ యిన్వెస్టిగేషన్ కు అర్డర్ చేస్తారా, లేదా? ఈ మతలబులకు సంబంధించి హౌస్ కమిటీ వేస్తారా, లేదా? దీనికి ఏ స్టాండర్డ్స్, నార్మ్స్ అప్లికబుల్ అవుతాయో, అదే నార్మ్స్, స్టాండర్డ్స్ జివికెకి కూడా అప్లికబుల్ అవుతాయి. ఈ రెండు ప్రాజెక్టుల యంవోయులు చాలా వున్నాయి కాబట్టి నీటిమీద సిబిఐ ఎంక్వయిరీ వేయడమే కాకుండా హౌస్ కమిటీ కూడా వేయండి. టౌవేండ్ సర్వీసెస్ కు పోయినట్లుగా రికార్డెడ్ ఎవిడెన్స్, బిల్ మోరియా రిపోర్ట్ కూడా వుంది. మీకు పంపుతున్నాను. కిషన్ రావు నుండి పోయిన డబ్బు ఎవరికి ముట్టించడనే విషయంలో , ముడుపులు ఎవరికి ముట్టాయనే విషయంలో ఎంక్వయిరీ అవసరం . రు. 100 కోట్ల ముడుపులు ఎవరికి ముట్టాయి? రికవరీ చేసి కాస్ట్ ఆఫ్ ది ప్రాజెక్ట్ స్కేల్ డౌన్ చేస్తారా? జవాబు చెప్పవలసిందిగా మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను.

రా.7.10

ఎన్.ఇంద్రసేనారెడ్డి : 304లో రెండు భాగాలున్నాయి . ఒకటి - జివికె తరువాత, మిగతా స్పెక్ట్రమ్ ఇండస్ట్రీస్ వున్నాయి . వాటికి సంబంధించినటువంటి కాస్టు పిపిఎల్ ఒకటి అయితే, రెండవది - ఎన్టీపిసియెక్కు పవర్ సెల్లింగ్ అనే విషయం . మొదటిదాని విషయంలో పిపిఎల్ వున్నాయో, గవర్నమెంటు వారు ప్రొడ్యూస్ చేసిన ఎలక్ట్రిసిటీని ఏరకంగా కొనాలి, ఏరేట్లు ఇవ్వాలి? ఏ కండిషన్స్ వున్నాయో వాటికి సంబంధించి, అపొజిషన్ లీడర్స్ కు చూపిస్తామని చెప్పారు . మేము వారి ఆఫీసుకు వెళ్లాము మాకు చూపలేదు . ఇంకోసారి చూపిస్తామన్నారు . గత అసెంబ్లీలో కూడా చెప్పాము - మాకు చూపాలని . మీరు వచ్చి చూసుకోవచ్చు అంటారు కాని మేము పోయినప్పుడు వారు వుండరు - వారు మమ్మల్ని పిలువరు . కాబట్టి పిపిఎస్ కు సంబంధించి బేసిగ్గా రెండు విషయాలున్నాయి . ఒకటి, ఎంటర్ ఆఫ్ ఎగ్రిమెంటు, రెండవది - కాస్టు ఆఫ్ ది ప్రాజెక్టు . కాస్టు ఆఫ్ ది ప్రాజెక్టు విషయంలో రెండు సంవత్సరాల క్రితం ఆల్ పార్టీ మీటింగు అయినప్పుడు ఆ మీటింగులో చెప్పడం జరిగింది . ఈరోజు పవర్ ప్రాజెక్టు విషయంలో ఎస్టిమేటు చేస్తున్నారు . దాంట్లో పవర్ కాస్టు ఎంత ఎక్కువ వుంది - అనేటటువంటి విషయం మన ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డువారే, ఐడెంటిఫై చేసినప్పుడు, బయటి ఏజెన్సీ

దీనిని ఎస్టిమేటు చేసింది . చేసిన తరువాత ఎక్కువ చేసినట్లు కనిపిస్తున్నప్పుడు థర్డు ఏజెన్సికి మనం పంపించిన విషయం వాస్తవమా? థర్డు పార్టీని పంపినప్పుడు ఇది అబ్నార్మల్గా ఎక్కువగా వుందనే విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చిందా? ప్రభుత్వం ఏమి చర్యలు తీసుకుందో చెప్పాల్సిందిగా కోరుతున్నాను . రెండవ ఇష్యూ వచ్చినప్పుడు ఎన్టీపిసి 15 వర్సెంటు సర్ప్లస్గా వున్నప్పుడు సెంట్రల్ అన్ ఎలోకేటెడ్ పవర్ నుంచి డిస్ట్రిబ్యూట్ చేసే విషయంలో మొత్తం సెంట్రల్ జనరేషన్ స్టేషన్స్లో 15 వర్సెంటు సేచురల్ కలామిటీస్ వచ్చినప్పుడు, అబ్నార్మల్గా స్టేటు ఇబ్బందుల్లో పడ్డప్పుడు సెంట్రల్ గవర్నమెంటు వారికి డైరెక్టు చేయడానికి ఎలోకేట్ చేయడానికి వారు 15 వర్సెంటు పెట్టుకున్నారు . ఇక్కడ వున్నవి - ఏవి అయితే ఫారెన్ ఎక్స్పోర్టు చేసే ఇండస్ట్రీస్ వున్నాయో - అల్లయిడ్ ఇండస్ట్రీస్ వున్నాయో వాటికి డైరెక్టుగా కన్సెషనల్ రేట్లకు ఇవ్వండి? అదే రేటులో ఇవ్వాలని చెప్పినప్పుడు సెంట్రల్ గవర్నమెంటు అక్కడ కాంగ్రెసు పార్టీ వున్నప్పుడు నో అబ్జెక్షన్ చెప్పింది . మేము సిద్ధంగా వున్నామని స్టేటు గవర్నమెంటు నో అబ్జెక్షన్ చెప్పడం జరిగింది . 100 వర్సెంటు ఎక్స్పోర్టు చేసేవారికి ఎలోకేట్ చేయడం జరిగింది . ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఇబ్బంది లేదు అని చెప్పినప్పుడు ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆల్ పార్టీ మీటింగు పిలిచారు . ఆరోజు మాత్రం మీటింగులో కూర్చున్నవారు అంతా ఈ ప్రత్యేక ఇండస్ట్రీస్కు ఇవ్వడానికి అభ్యంతరం లేదు కాని, మిగతా వాటి విషయంలో మాత్రం ఆలోచించాలి అని అన్నారు . కాబట్టి ఈరోజు ఏది అయితే ఈ ప్రభుత్వం తీసుకునే నిర్ణయానికి, ఆల్ పార్టీ మీటింగులో నేను విన్న ఆ విషయం మళ్ళీ ఈరోజు ఇక్కడ చర్చించవలసిన అవసరం లేదని నేను విశ్వసిస్తున్నాను . మా అభిప్రాయంలో వ్యతిరేకత వున్నట్లయితే, డిఫరెన్సు ఆఫ్ ఒపినియన్ వుంటే, మనం ఆరోజు ఎక్స్ప్రెస్ చేయలేదు . ఆరోజు మీటింగుకు సిపిఐ (ఎం) వారు వున్నారు . కాంగ్రెసు, తెలుగుదేశం వారు వున్నారు . అందరూ ఈ విషయం చెప్పారు . ఆ విషయం మనం చెప్పకుండా ఏది అయితే యూనిట్స్ వున్నాయో, 100 వర్సెంటు ఎక్స్పోర్టు ఒరియెంటెడ్ యూనిట్లు వాటికి 50 వర్సెంటు మనం ఫిక్సు డ్ రేటు తీసుకోవడం వాస్తవమే . మనం ఎలోకేటు చేయనంతసేపు ఎవరికి అయినా ఇచ్చే అవకాశం వుంటే, మన ప్రాంతంలో వుండే ఇండస్ట్రీస్ మీద పెట్టుకుంటే సరైన చర్యయని ఆరోజు నిర్ణయం చేయడం జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను . మొదటి పార్టులో ఏది అయితే ఇండస్ట్రీస్ యొక్క కాస్టును పెంచి అబ్బి పొందారనే విషయం ఇంతకు ముందు వున్న ఆడిటర్స్ థర్డు పార్టీ కి ఇచ్చారా లేదా? ఏమి ఏక్షన్ తీసుకున్నారో చెప్పాలని నేను కోరుతున్నాను .

శ్రీ నోముల సర్పింహయ్య : అధ్యక్షా, దీనికి సంబంధించి 304లో అనేక విషయాలు ప్రభుత్వం వారి సమాధానంలో చెప్పారు . లెజిస్లేచరు అఫీర్సు మినిష్టరుగారు ఎక్కువ సమయం అయింది అంటున్నారు . రెండు మూడు విషయాలు తమ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను . పిపిఎ.కు సంబంధించి ఎన్నోసార్లు చెప్పాను . పారదర్శకత కు మారు పేరు అంటున్నారు . వాటికి కనీసం బాధ్యతగా వినండి? మంచి చెడ్డలు తెలుస్తాయి . కంపెనీలుగాని, ఇతరులుగాని, వారు పెట్టిన ఇన్వెస్టుమెంటు ఎంత? మరొకరకంగా తప్పిదాలు జరిగాయి తేల్చండి? అంటే, ఆ ఎగ్రిమెంటు కూడా పెట్టరు . ససేమిరా ప్రభుత్వం ఒప్పుకోలేదు . పిల్లికి పాలు పోసినిట్లు - కాలే పాలు పోసి త్రాగమన్నట్లు వుంది . మొత్తం ఎగ్రిమెంటును - ఓల్లె ఎంఎల్ఎలు సాంకేతిక సలహా లేకుండా వారిని పరిశీలన చేసుకోమని అక్కడే చూడాలని అన్నారు . దీనిని నాలుగు గోడల మధ్య పెడుతాము అంటున్నారు . ఇదా మీ పారదర్శకత - న్యాయం వుందా? పెద్దలు శ్రీ మైసూరారెడ్డిగారు చెప్పినట్లుగా 100 కోట్లు ఎం.వి. కిషన్రావు విషయంలో దుర్వినియోగం జరిగిందా లేదా? పేర్ హోల్డర్ వుండవచ్చు . దుర్వినియోగం జరిగి వుండవచ్చు . ఇది కూడా పబ్లిక్ ప్రాపర్టీ ఈ విషయం ఆలోచించండి? 100 కోట్లు నష్టం జరిగింది . వారి కంపెనీకి సంబంధించి ఎస్ఎస్ఎంటు అదనంగా చూపి కాస్టు అది పెంచింది . ఈరకంగా అన్యాయం జరుగుతుంది . ఈ విషయం కూడా ఆలోచిస్తే, ఇప్పుడు కిషన్రావుగారు చేసిన అవినీతిలో తాను ఒక్కడే జీర్ణించుకోలేడు . ఆ జీర్ణించుకునేదాంట్లో పెద్దల పాత్ర ఎంతో తేలాలి? ఇది ఎవరిది అయినాగాని అవినీతి వుంది . ఒక్కరు తినడానికి వీలు లేదు . పబ్లిక్కు సంబంధించిన పద్ధతిలో వుంది . జవాబుదారితనం ఖచ్చితంగా వుందని చెప్పినటువంటి ప్రభుత్వం, ఆ జవాబుదారీతనాన్ని రుజువు

చేసుకోవలసిన అవసరం వుంది . ఖచ్చితంగా సిబిఐ ఎంక్వయిరి చేయండి? దీనికి సంబంధించి జివికె . ఎగ్రిమెంటు ఎన్హాన్సు చేయండి? మరొకరకంగా చేయండి అంటే, కొన్ని కోట్ల రూపాయలు నష్టం వస్తుంది . ఆరకంగా ప్రభుత్వం ఒప్పుకుని చేసిందా? ఈ పవర్ కు సంబంధించి దాని అంతట అది నష్టపోతూ వుందా? లేదు . మనమే నష్టాల పాలు చేస్తున్నాము . ఈ విషయాలను ఆలోచించాలి . స్పెసిఫిక్ గా డాక్యుమెంటరి ఎవిడెన్సుతో సభ ముందుకు వచ్చింది . డాక్యుమెంటరి ఎవిడెన్సు ను పరిశీలించవలసిన అవసరం లేదా? కండిషన్స్ అది ఏమిటో చూడండి? దీని మీద ప్రభుత్వం ఖచ్చితంగా స్పందిస్తుందా? ఎట్లా జరిగింది? ఇంకా ఎవరికి వుంది? జివికె కూడా వుండాలి కాదా? ఈ విషయాలు ఆలోచించి వాస్తవంగా స్పందించాలి . మీ చిత్తశుద్ధిని బయట పెట్టాలని ప్రభుత్వాన్ని మీద్వారా కోరుతూ ముగిస్తున్నాను .

శ్రీ ఆర్ . ప్రకాశ్ రెడ్డి (నరసంపేట) : అధ్యక్షా, గత అసెంబ్లీలో కూడా మనం చూసినప్పుడు వీలైనంతవరకు ప్రతిపక్ష పార్టీలు పవర్ పర్సెజ్ ఎగ్రిమెంటు మీద గాని, పవర్ టారిఫ్ మీద గాని అవకాశం వున్నంతవరకు ప్రజలను తప్పుదారి పట్టించి, ప్రజలను కన్ఫ్యూజన్ లో పెట్టి, ఈ ప్రభుత్వం తప్పు చేస్తున్నది అనేది ప్రజలలో క్రియేట్ చేయాలని చాలా కృషిచేయడం , కష్టపడడం జరుగుతున్న విషయం మనందరికీ తెలిసిన విషయమే . గతంలో కూడా పవర్ టారిఫ్ విషయంలో వాస్తవాలు మరుగుపరచి ప్రభుత్వం ఏదో రాయితీలను తగ్గించి , డొమెస్టిక్ కన్స్యూమర్స్ ను ఇబ్బంది పెట్టేవిధంగా ప్రవర్తిస్తున్నారని ప్రజలలో తీసుకురావలసి ప్రయత్నించినప్పుడు ఆరోజు గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు సుమోటోగా తనకు తానుగా ఒక సభాసభాన్ని వేయడం కూడా మీ ఈకు తెలుసు . ఆ సభాసభంలో కూడా చాలా స్పష్టంగా ప్రభుత్వం ఏది అయితే సభలో ఇతర రాష్ట్రాలతో కంపెరిజన్ చేసినప్పుడు టారిఫ్ డిటేల్స్ సభలో సబ్మిట్ చేసినప్పుడు ఇది తప్పు అని ప్రతిపక్షాలు చెప్పడం జరిగింది . దీనికి కాంపెరిజన్ చేసి వాస్తవాలు సభాదృష్టికి తీసుకువచ్చినప్పుడు ఆరోజు స్పీకరుగారు, కాంగ్రెసు సభ్యులను, సిపిఐఎం సభ్యులను కూడా రమ్మన్నారు .

రా. 7.20

వారికి వాస్తవాలు తెలుసు కనుక దానిలో సభ్యులుగా పోతే కమిట్ కావలసి వస్తుందీ అనే ఆలోచనతో ఆ రోజు రాకుండా వక్కకు తప్పుకున్నారు అన్న విషయాలు వారు గ్రహించవలసిన అవసరం ఉంది. ఆ రోజు రాష్ట్ర ప్రజలకు శాసన సభ్యులకు అందరికీ తెలుసు. సుమోటో ఇన్వెస్ట్ చేసినప్పుడు రాకుండా తప్పించుకుని అవకాశం ఉన్నప్పుడల్లా సభ సమావేశం అయిన ప్రతిసారి అదే విధంగా ప్రభుత్వం మీద బురద చల్లడానికి ప్రయత్నించిన విషయం కూడా మనం చాలా సందర్భాలలో చూశాము. ప్రభుత్వం కూడా చాలా సమర్థవంతంగా సమాధానం చెప్పిన విషయం కూడా మీ దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను. జివికె కు స్పెక్ట్రమ్ కు సంబంధించి సహచర శాసన సభ్యులు, గౌరవనీయులు మైసూరా రెడ్డి గారు డాక్యుమెంట్స్ సబ్మిట్ చేశాను, డాక్యుమెంట్స్ చూడండి అని ప్రభుత్వం వందల కోట్ల రూపాయలు దుర్వినియోగం చేసిందీ అనీ సభను, ప్రజలను గొప్పగా నమ్మించడానికి ప్రయత్నం చేశారు. సరే ఏది ఏమైనా ఆ టెక్నికాలిటీస్ విషయంలో మంత్రి గారు చాలా స్పష్టంగా సమాధానం ఇవ్వడం జరుగుతుంది అని చెప్పి మీ దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను.

ఈ సభ ద్వారా మంత్రి గారిని కొన్ని విషయాలు అడగదలచుకున్నాను. ముఖ్యంగా జివికె, స్పెక్ట్రమ్ కు సంబంధించి మెమోరాండమ్ ఆఫ్ అండర్స్టాండింగ్ లో 1992 మార్చిలో జివికె, సెప్టెంబర్ 92 లో స్పెక్ట్రమ్ ఎంటర్ అయిన మాట వాస్తవం ఔనా, కాదా? ఆ రోజు ప్రభుత్వంలో ఎవరు ఉన్నారు అని మీ ద్వారా అడుగుతున్నాను. అదే విధంగా ఆ రోజు సెంట్రల్ ఎలక్ట్రిక్ అథారిటీ టెక్నో ఎకనామిక్ క్లియరెన్స్ సర్టిఫికేట్ కూడా నాకు తెలిసినంతవరకూ జివికె కు, స్పెక్ట్రమ్ కు కూడా 93 లో రాబడిన మాట వాస్తవం ఔనా, కాదా? ఎప్పుడైతే సెంట్రల్ ఎలక్ట్రిక్ అథారిటీ వారు ఇచ్చిన వాస్తవ విషయం కూడా మీ దృష్టికి తీసుకు రాదలచుకున్నాను. క్యాపిటల్ కాస్ట్ ఆఫ్ ప్రాజెక్టు గురించి డిఫైడ్ చేయవలసింది కూడా సెంట్రల్ ఎలక్ట్రిక్ అథారిటీ వారే. వారే

డిసైడ్ చేయడం జరుగుతుంది. వారు సర్టిఫై చేయడం జరుగుతుంది. వారు సర్టిఫై చేసినప్పుడు ఆ రోజు కూడా అక్కడ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం, ఇక్కడా కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఉన్న మాట వాస్తవం ఔనా, కాదా అని అడుగుతున్నాను. ఆ రోజు జీవీకే కు సంబంధించి రు.816 కోట్లు అదే విధంగా స్పెక్ట్రమ్ కు సంబంధించి రు.748.43 కోట్లు ఆ రోజు పవర్ పర్మిట్ అగ్రిమెంట్ ఎంటర్ అయిన మాట వాస్తవం ఔనా, కాదా?

రెండవది - ఈ రోజు లెవల్ లో మిన్ యూజ్ చేశాము అనీ, ప్రభుత్వం కానీ, ఎపి బ్రాన్స్ కో కానీ, జీవీకే స్పెక్ట్రమ్ కానీ కుమ్మక్కయ్యింది, లేకపోతే కన్స్ట్రక్షన్ లో కుమ్మక్కయ్యిందీ అంతే కాకుండా ఇతర కంట్రీస్ నుంచి వచ్చిన మెషిన్ రీ వాలల్ కుమ్మక్కయ్యారు, రేట్లు అబ్ నార్మల్ గా పెంచారు అని చెప్పడం జరిగింది. ఎప్పుడైతే పవర్ పర్మిటింగ్ అగ్రిమెంట్ లో ఎంటర్ అయినప్పుడు కానీ, లేకపోతే సెంట్రల్ ఎలక్ట్రిక్ అథారిటీ క్లియరెన్స్ తీసుకున్నప్పుడు కానీ చాలా స్పష్టంగా ప్రాజెక్టు రిపోర్టు సబ్మిట్ చేయడం జరుగుతుంది. ప్రాజెక్టు రిపోర్టు లో ఒక్కో హెడ్ కు ఎంత వర్క్ ఇన్వోల్వ్మెంట్ ఉందీ ఏ విధంగా ఎంత ఎక్స్ పెండిచర్ ఖర్చు అవుతుందీ అన్నది అన్ని డీటెయిల్స్ తో ఉండడం జరుగుతుంది. కానీ ఇప్పుడు ప్రతిపక్షనాయకులు మాట్లాడుతూ దానిలో మానిప్యులేషన్ చేసినట్లుగా మాట్లాడడం అది ఎంతవరకూ వాస్తవమో నాకు అర్థం కావడం లేదు. ఒకసారి అగ్రిమెంట్ ఎంటర్ అయిన తరువాత అగ్రిమెంట్ లో ఇచ్చిన ఐటెమ్స్ కానీ, డీటెయిల్స్ కానీ వేరియేషన్ అయితే కొత్తగా ఇన్వోల్వ్ అయితే మనం క్వశ్చన్ చేయడంలో తప్పు లేదు. ఈ రోజు చాలా స్పష్టంగా చూసినప్పుడు జీవీకే కానీ, స్పెక్ట్రమ్ కానీ - జీవీకే వచ్చి 25-11-93 లో, స్పెక్ట్రమ్ జనవరి 1994 లో క్లియర్ గా పవర్ ప్రాజెక్టులో అగ్రిమెంట్ లో ఎంటర్ అయినప్పుడు ఆ రోజు కూడా ఆ అగ్రిమెంట్ లో సంతకాలు చేసినప్పుడు ఇక్కడ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఉంది. ఆ రోజు ఇంకా చాలా స్పష్టంగా కూడా ఒప్పుకోవడం జరిగింది. ఒక్కసారి మనం అగ్రిమెంట్ అయితే మెమోరాండం ఆఫ్ అగ్రిమెంట్ లో చాలా స్పష్టంగా ఉంటుంది. ఫారిన్ ఎక్స్ పోజ్ యొక్క వేరియేషన్ ఆఫ్ రేట్లు ఏవైతే ఉంటాయో దానిని ఎప్పుడైతే మెషిన్ రీస్ రావడం కానీ, కన్స్ట్రక్షన్ జరిగినప్పుడు కానీ ఆ వేరియేషన్ కన్సిడరేషన్ లోకి తీసుకోవాలని చాలా స్పష్టంగా అగ్రిమెంట్ లో ఉంది. ఔనా? కాదా? అదే విధంగా కస్టమ్స్ డ్యూటీ కూడా ఆ యొక్క వేరియేషన్స్ కూడా దానిలో వస్తాయి అని చాలా స్పష్టంగా అగ్రిమెంట్ ఉన్నప్పుడు దీనిని మనం ఎబైడ్ చేయడం కానీ, కాదనడానికి కానీ ఒకసారి స్టేట్ గవర్నమెంట్ లెవల్ లో కానీ, బ్రాన్స్ కో లెవల్ లో కానీ మనం కాదనడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఇలాంటి ఒకసారి అగ్రిమెంట్ ఎంటర్ అయి అగ్రిమెంట్ లో వారు డెసిషన్ తీసుకున్న తరువాత మనం ఇష్టం వచ్చినట్లు నెగోషియేషన్ చేస్తాము అంటే రేపు ఇతర ఇండస్ట్రియలిస్టులు కానీ, క్యాపిటలిస్టులు కానీ ఇతర ఇండస్ట్రియల్ డెవలప్ మెంట్ కు సంబంధించి వారు ఈ ప్రభుత్వాన్ని ఎంతమటుకు విశ్వాసం లోకి తీసుకుంటారో ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది. ప్రధాన ప్రతిపక్ష పార్టీకి ప్రభుత్వం పైన బురద చల్లాలని, ఏదో ఎలిగేషన్స్ పెడదాము, ఆ ఎలిగేషన్స్ పెట్టడం వల్ల తుడుచుకుపోతాయి అనే పద్ధతి ఏదైతే సిస్టంలోకి రావడం జరుగుతున్నదో అది ఎంతవరకు నబబు అని అడుగుతున్నాను.

అదే విధంగా రు.209 కోట్లకు స్టేట్ గవర్నమెంట్ రికమెండేషన్ చేసింది ఏదైతే డిఫరెన్స్ ఆఫ్ ఎమౌంట్ దటేజ్ ఆన్ ఫారిన్ ఎక్స్ పోజ్ ఆన్ కస్టమ్స్ డ్యూటీ అని చెప్పి గౌరవ మైసూరా రెడ్డి గారు చెప్పడం జరిగింది. నాకు తెలిసినంత వరకు నాకు ఉన్న డీటెయిల్స్ లో రు.816 కోట్లు ఆ రోజు జీవీకే ఎంటర్ అయింది. జీవీకే వారు అడిగింది రు.1025.381 కోట్లు. ఔనా? కాదా? దానికి ఎపి బ్రాన్స్ కో వారు రు.850.83 కోట్లు మాత్రమే వారు రికమెండ్ చేయడం జరిగింది. దీనిని కూడా ఫైనల్ చేయవలసింది సెంట్రల్ ఎలక్ట్రిక్ అథారిటీ వారు మాత్రమే. ఇక్కడ స్టేట్ గవర్నమెంట్, బ్రాన్స్ కో వారు చేస్తాము అంటే నడవదు. అక్కడ సెంట్రల్ ఎలక్ట్రిక్ అథారిటీ ఉంది. పైన అది డిసైడ్ చేయాలి. వారు రేపు ప్రొద్దున చెప్పాలి. అప్పుడే ఎపి బ్రాన్స్ కో కానీ, రెగ్యులేటరీ అథారిటీకి కానీ పోవలసిన అవసరం ఉంది.

అంతే కాదు. స్టేట్ గవర్నమెంట్, ఎపి బ్రాన్స్ కో ఇండివిడ్యుయల్ డెసిషన్ తీసుకోవడానికి వీలు లేదు. స్పెక్ట్రమ్ కు సంబంధించి కూడా ఆ రోజు అగ్రిమెంట్ అయిన బావతు రు.748.43 కోట్లు వారు అడిగితే రు.972.59 కోట్లు ఎపి బ్రాన్స్ కో వారు

ఒప్పుకోవడం ఇంతమటుకు అయితే ఇస్తాము అని చెప్పి అన్నది రు.777 కోట్లు. వాస్తవం ఈ విధంగా ఉంటే రు.209 కోట్లు ఒప్పేసుకుంది ఎసి బ్రాన్స్కో, ప్రభుత్వం ఒప్పేసుకుంది - అంటే కాకుండా దీనిలో మంత్రుల, అధికారుల చేతులు ఉన్నాయి అని చెబుతూ ప్రజలను, ప్రభుత్వాన్ని తప్పు దారి పట్టించే విధంగా మ్లాడుతున్నారు. ఒక బాధ్యత గల ప్రతిపక్ష పార్టీ నాయకులు మైసూరా రెడ్డి గారు ఆయన సీనియర్ శాసన సభ్యులు మాకు అందరికీ మార్గదర్శకులుగా ఉండవలసిన వ్యక్తి - అలాంటి పెద్దలు ప్రజలను, సభను తప్పు దోప పట్టించే విధంగా ప్రవర్తించడం ఎంతవరకు న్యాయం అని చెప్పి అడుగుతున్నాను. డౌట్స్ కానీ, క్లారిఫికేషన్స్ కానీ మంత్రి గారు సమాధానం చెప్పవలసిందిగా విజ్ఞప్తి చేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. సుబ్బారాయుడు:- అధ్యక్షా, మైసూరా రెడ్డి గారు, ఇంద్రసేనా రెడ్డి గారు, సర్పింహయ్య గారు, ప్రకాష్ రెడ్డి గారు 304 మీద మాట్లాడడం జరిగింది. సభ్యులు ఇచ్చిన 304 విషయంలో మేము చాలా క్లియర్ గా ఇచ్చిన ఆన్సర్ లోనే తేటతెల్లం అయ్యే విధంగా ప్రతి విషయం పూస గుచ్చినట్లుగా, పూర్తి క్లారిటీ ఉండే విధంగా నేను ఇచ్చిన రిటెన్ ఆన్సర్ లోనే ఇవ్వడం జరిగింది. ఆ విధంగా ప్రభుత్వం ఎప్పుడూ, దాపరికం లేనటువంటి విషయాలను తెలియపరుస్తూ, ఇంకా సీనియర్ సభ్యులు ఇచ్చిన మంచి సలహాలు ఉంటే వాటిని తప్పకుండా పాటించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము అని కూడా మనవి చేస్తున్నాను.

ముఖ్యంగా గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడుతూ స్పెక్ట్రమ్ విషయంలో ప్రత్యేకంగా మాట్లాడడం జరిగింది. ఈనాడు ముఖ్యంగా మనం చూసినట్లయితే స్పెక్ట్రమ్ విషయంలో మైసూరా రెడ్డి గారు కృష్ణారావు గురించి చెబుతూ వేరే రెండు, మూడు సంస్థల విషయం గురించి చెబుతూ కిక్ బ్యాక్ విషయాలు అవీ, ఇవీ చెప్పడం జరిగింది. మేము ఖచ్చితంగా చెబుతున్నాము. ఈ స్పెక్ట్రమ్ పవర్ ప్రాజెక్టు మొట్టమొదటి సారిగా 7.9.92 లో ఎమ్ ఓ ఇ ఎంటర్ అయిన సంగతి గౌరవ సభ్యులకు తెలుసు అని మీ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

రా. 7.30

పిపిఎ .లు ఎంటరు అయిన డేటును 20 .6 . 1993 శ్రీ మైసూరారెడ్డిగారు తెలుసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను . మైసూరారెడ్డిగారు చాలా ఖచ్చితంగా చెప్పడం జరిగింది . కిక్ బాక్స్ పిపిఎస్ ఎంటర్ ఏయినప్పు ఫేజ్ మేనర్ లో తీసుకున్నారని మాట్లాడారు . ఖచ్చితంగా చెప్పారు . అది వారికే విడిచి పెడుతున్నాను . 20 .6 . 1993లో పిపిఎస్ ఎంటరు అయిన విషయాన్ని గౌరవసభ్యులకు, సభకు, ప్రజానీకానికి మీద్వారా తెలియచేస్తున్నాను . ఆ సంవత్సరంలో ప్రభుత్వంలో ఎవరు పున్నారనే విషయం మీద్వారా తెలియచేస్తున్నాను . ఈనాడు కార్యక్రమాలు చేయాలని అన్నిరకాలుగా ఆలోచన చేస్తున్నాము . మేము ఇచ్చిన రిటెన్ రిప్లయిలో కూడా చాలా క్లియర్ గా వుంది . స్పెక్ట్రమ్ సంస్థ మొదట 800 కోట్లకు ప్రాజెక్టు క్లియరెన్సు వచ్చింది . తరువాత 800 కోట్లతో పిపిఎస్. ఎంటరు కావడం జరిగింది . ప్రాజెక్టు రివైజ్ చేయడం గురించి రిటెన్ రిప్లయిలో క్లియర్ గా చెప్పాను . మొదటగా 748 .41 కోట్లకు ఒప్పుకోవడం జరిగింది . వారు 972 .59 కోట్లు కావాలని కోరడం జరిగింది . ఐసిఆర్ఎ దాంట్లో కూడా అడ్వయిజరి సర్వీసు వెరిఫై చేయించి దానిని కూడా ఆలోచన చేసినప్పుడు 777 కోట్లకు చేయడానికి అవకాశలున్నాయని తెలియపరిచారు . కన్సల్టెంటు ఇంకా పంపించలేదు . మైసూరారెడ్డిగారు మాట్లాడినప్పుడు ఒక విషయం చాలా క్లియర్ గా వారు కోరడం జరిగింది . ఎ పి . బ్రస్సుకో డామేజి, ఇపిసి బ్రాక్ విషయంలో ఖచ్చితంగా ఎంక్వయిరి వేయాలని కోరుతున్నారు . మాకు ఇంకా వివరణ రానందువల్ల - పంపించిన రిపోర్టు గాని, లేకపోతే ఫ్రైవేటు కన్సల్టెన్సి ద్వారా తయారు చేసిన రిపోర్టు ద్వారా ఇంకా సి .ఎ . ద్వారా మీద్వారా గౌరవసభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను . లాండు విషయంలో కూడా మైసూరారెడ్డిగారు 37 . 64 కోట్లు చెల్లించడానికి బ్రాస్సుకో సిద్ధపడుతుందని చెప్పడం జరిగింది . ఇది అవాస్తవం .

కన్సల్టెంటు రిపోర్టు ప్రకారం 11 కోట్లు ఇవ్వడానికి మనం ఒప్పుకున్న విషయాన్ని మీద్యారా గౌరవసభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను .

(అంతరాయం)

డా. ఎం .వి. మైసూరారెడ్డి : సభను మంత్రిగారు మిస్లీడ్ చేస్తున్నారు . నేను చెప్పిన దానిని ఆయన తప్పుదారి పట్టిస్తున్నారు . It is a contract between the contractor and Spectrum. The kickbacks are between them. ఎక్కడ పోయాయని అడిగాను . ప్రభుత్వానికి ఇచ్చారు అని అనడం లేదు . 1995 నుంచి కిక్ బ్యాక్స్ ఇచ్చారు - స్టేజెస్ కూడా చెప్పాను . బోర్డు ఆఫ్ డైరెక్టర్లు మీటింగులో కూడా వచ్చింది - అని చెప్పాను . డబ్బు ఎక్కడికి పోయింది, ఎవరికి పోయింది 1993లో పోయిందా? 1995లో పోయిందా, 1996లో పోయిందా పోనీ, దానిని సిబిఐ ద్వారా ఎంక్వయిరి చేయించాలని అడిగాను . దానికి భయం ఎందుకు?

శ్రీ కె . సుబ్బారాయుడు : ప్రాజెక్టు కాస్టు మీద వారికి వున్న అనుమానాలు కూడా పూర్తిగా నివృత్తి చేయాలని మా ఉద్దేశ్యం . ఏ విధంగా టోటల్ ప్రాజెక్టు కాస్టు వుంది - ఏవిధంగా మనకు దానిని ఇస్తామని చెప్పారు అనే విషయాన్ని కూడా ఈనాడు పూర్తిగా మీద్యారా గౌరవసభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను . మొదటిసారిగా గవర్నమెంటు ఒప్పుకున్నది, స్పెక్ట్రమ్ ప్రాజెక్టుకు టోటల్ గా 748 . 43 కోట్లు . ఈరోజు వారు కోరింది 972 . 59 కోట్లు అధ్యక్షా . ఐసిఆర్ ఎ . ప్రైవేటు సంస్థ ద్వారా వెరిఫై చేయించిన తరువాత 777 కోట్లకు దాన్ని మనం ఇవ్వవచ్చని అనుకున్నాము . ఏ ఎమౌంటు ఏ విధంగా ఇచ్చారు - దీంట్లో ఈక్విటీ పెట్టాలి . ప్రభుత్వం ఏదో దొడ్డిదారిలో సహకరించింది అనే విషయం గురించి కూడా మైసూరారెడ్డిగారు చెప్పడం జరిగింది . ముఖ్యంగా, ఆ ఎమౌంటు ఏ విధంగా చెప్పారు అనే విషయం డీటేలుగా 777 కోట్లు కావాలని అన్నదానికి చెప్పడానికి నాకు అభ్యంతరం లేదు . అదికూడా మా దగ్గర రెడిగా వుంది అనే విషయాన్ని తెలియచేస్తున్నాను . వారు కోరిన దాంట్లో, -- క్యాపిటల్ కాస్టు విషయంలో 224 కోట్లు అదనంగా కావాలని స్పెక్ట్రం వారు కోరితే అదనంగా ఒప్పుకుని, క్యాపిటల్ కాస్టు మీద ఎక్కువ 29 కోట్లకు రెకమండ్ చేయడానికి మనం ఒప్పుకున్న విషయం చెప్పుతున్నాను . మైసూరారెడ్డిగారికి ఒక క్లారిఫికేషన్ ఇవ్వాలి . ఈక్విటీ మొత్తం 224 కోట్లు అని మీద్యారా గౌరవసభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను . ఈక్విటీ విషయంలో ఏదో జరుగుతున్నది అనే అనుమానం మైసూరారెడ్డిగారికి వుంది . దానిని పూర్తిగా నివృత్తిచేయడానికి నేను తెలియపరుస్తున్నాను . ఈనాడు మనం వారి ఈక్విటీ కింద కేవలం 117 . 95 కోట్లు మాత్రమే అదనంగా ఇచ్చిన విషయాన్ని తెలియచేస్తున్నాను . ఈ 117 కోట్ల మీద వారికి ఇచ్చిన బెనిఫిట్లు ఇస్తున్నాము - తప్ప - 117 కోట్లకు మించి ఒక్క పైసా కూడా అదనంగా ఇవ్వడం లేదు . ఈక్విటీలో వచ్చే బెనిఫిట్లు మాత్రమే వారికి వెళ్తున్న విషయాన్ని మీద్యారా గౌరవసభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను . 117 కోట్లు ఈక్విటీయే వారు పెట్టారు . దానికి సంబంధించి, ప్రైవేటైజేషన్ వారికి ఇస్తున్న 224 కోట్లు ఈక్విటీ బెనిఫిట్లును ఇవ్వడం లేదనే విషయాన్ని మనవిచేస్తున్నాను .

రా.7.40

ఈ విధంగా అన్ని రకాలుగా మనం చర్యలు తీసుకొని కార్యక్రమాలు నిర్వహిస్తున్నాం . దీని విషయంలో భవిష్యత్లో ఎవరికి ఎటువంటి అనుమానం రాకూడదనే ఉద్దేశ్యంతోనే, జాయింట్ సెక్రటరీ, రాకేష్ కేర్కర్, 14 మే, 1997న ఇంటర్నెషనల్ ఫైనాన్స్

కార్పొరేషన్, వాషింగ్టన్ వారికి ఒక లెటర్ వ్రాయడం జరిగింది. నేను దానిని చదివి వినిపిస్తాను. "This letter is in response to your letter dated 24-09-1996 and subsequent correspondence regarding acknowledgement from the Ministry of Power, Government of India for the amended power purchase agreements entered into between G.V.K. Industries Limited and Andhra Pradesh State Electricity Board on dt. 19th April, 1996. The power purchase agreements and the tariff increase therein comply with the Indian Electricity Supply Act, 1948. The Electricity Act in particular notification bearing No. SO/25/E, dt. 31-03-1992 has amended the notifications bearing nos. SO/36E, dt. 18/19-01-1994, SO/605/E, dt. 22-08-1994, SO/39E/, dt. 13-01-1995, SO/167/E, dt. 06-11-1995. The restoration No.A-27/94/ICC, dt. 06-11-1995 collectively notified to the Ministry of Power, Government of India and hereby acknowledges that the power purchase agreement and the tariff concurrent therein as on the date of this letter do not deviate and neither inconsistent nor repugnant to the Electricity Act or the notification." అని చాల క్లియర్ గా లెటర్ వ్రాయడం జరిగింది. పి.పి.ఎ. అగ్రిమెంట్లు చాల క్లియర్ గా ఉన్నాయి. వీటి విషయంలో మైసూరారెడ్డి వంటి వారికి అనుమానం వస్తుందని ముందుగానే మేము గమనించి, లెటర్ వ్రాయడం జరిగింది. ఒకవేళ ఫైనాన్స్ కమిషన్ వాళ్లు ఎక్కడ అభ్యంతరం పెడతారో, దాని వల్ల ఎక్కడ ప్రాజెక్టులు రాకుండాపోతాయో అనే భయంతో, వాళ్లు ఎక్కడ విత్ డ్రా అవుతారో అని ఆందోళన చెంది, ఎక్కడ మనకు సేఫ్ నల్ ప్రాజెక్టు రాకుండా పోతాయో అనే ఆందోళనతో జాయింట్ సెక్రటరీ లెటర్ వ్రాయడం జరిగింది. అదే విధంగా జి.వి.కె., స్పెక్ట్రమ్ విషయంలో కూడా మనం అన్ని రకాలైన ఖచ్చితమైన చర్యలు తీసుకోవడం జరిగింది. ఆనాడు మొట్టమొదటగా ఎంటర్ అయిన పిపిఎ కన్నా 1996-97 లో మళ్ళీ తగ్గించి తక్కువ రేటుకే మన స్టేట్ లో పవర్ వచ్చే విధంగా అవకాశం ఉన్న మేరకు ప్రయత్నం చేయడం జరిగింది. సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ యొక్క పరతుల ప్రకారం, పిపిఎ ప్రొవిజన్స్ ప్రకారం ప్రాజెక్టు కంప్లీట్ అయిన తరువాత కూడా ఒకసారి ఏ విధంగా ప్రాజెక్టు కంప్లీట్ అయింది, టోటల్ కాస్ట్ ఎంత అయింది అనే విషయాల్ని ఫైనల్ గా ఒకసారి రివ్యూ చేయడమయింది. సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ వారి నిబంధనల్ని, పిపిఎ అగ్రిమెంట్ ప్రొవిజన్స్ ను పరిగణనలోకి తీసుకోవడం జరిగింది. ఆ విధంగా ఎక్కడ కూడా ఒక్క పైన అదనంగా వాళ్లకు వెళ్లకుండా ఉండే విధంగా మనం అన్ని రకాల చర్యలు తీసుకొంటున్నాం. కాంగ్రెస్ హయంలో ఎంటర్ అయిన మొట్టమొదటి పిపిఎ కన్నా కూడా మొన్న మనం 1996-97 లో పైన్ చేసిన దాని కన్నా తక్కువ అన్న విషయాన్ని మీ ద్వారా గౌ.సభ్యులకు తెలియచేసుకొంటున్నాను. అదే విధంగా ఎన్ టి పి సి పవర్ విషయం గురించి కూడా గౌ.సభ్యులు మాట్లాడటం జరిగింది.....

డా.ఎం.వి.మైసూరారెడ్డి : అది తరువాత మాట్లాడుదాం .

శ్రీ కె.సుబ్బారాయుడు : దాని గురించి కూడా క్లారిఫై చేయనీయండి. ముఖ్యంగా ఎన్ టి పి సి పవర్ ను ఫెడ్రో అల్లాయిస్ కంపెనీలకు సప్లయ్ చేయాలని 1994లో విజయభాస్కరరెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడే కేంద్రప్రభుత్వానికి రికమెండ్ చేయడం జరిగింది అని మీ ద్వారా గౌ.సభ్యుల దృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాను. అప్పుడు విజయభాస్కరరెడ్డిగారు కూడా మూడు, నాలుగు పాయింట్స్ స్పెసిఫిక్ గా చెప్పి, రికమెండ్ చేయడం జరిగింది. ఎందుకంటే ఇప్పుడున్న పరిస్థితుల్లో ఫెడ్రో అల్లాయిస్ కంపెనీలు ఎక్స్ పోర్టు దాంట్లో ఇంటర్నేషనల్ కాంపిటీషన్ ను తట్టుకొనే అవకాశం లేదు. ట్రాన్స్ ఫార్మర్స్ నుండి పర్వేజ్ చేసి, వ్యాపారం చేసే పరిస్థితులో వాళ్లు లేరు. కాబట్టి ఈ కంపెనీలు కూడా ఇంటర్నేషనల్ మార్కెట్ తో కాంపీట్ చేయగలగాలి అనే మంచి ఉద్దేశ్యంతో ఆరోజున చేయడం జరిగింది. ఆ విధంగా ఈ ఫెడ్రో అల్లాయిస్ కంపెనీలకు 69 మెగావాట్ల విద్యుత్ ను ఇచ్చేందుకు అగ్రిమెంట్ కుదుర్చుకోవడం జరిగిందని మీ ద్వారా గౌ.సభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను. ఎన్ టి పి సి విద్యుత్ ను ఈ కంపెనీలకు సప్లయ్ చేస్తేనే తప్ప ఆ కంపెనీలు సర్వైవ్ అయ్యే అవకాశం లేదు. మీకు, అందరికీ తెలుసు, ఈ ఫెడ్రో అల్లాయిస్ కంపెనీల మీద ఆధారపడి అనేక వేల మంది జీవిస్తున్నారు. ఆ ఉద్దేశ్యంతోనే ఆనాడు ఇచ్చిన పర్మిట్ ను ఇప్పటికీ కంటిన్యూ చేస్తున్నాం. అయితే దీంట్లో రాష్ట్రప్రభుత్వానికి ఎటువంటి అధికారం లేదనే విషయాన్ని మీ ద్వారా గౌ.సభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను. ఎందుకంటే ఇది పూర్తిగా సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ అధీనంలో ఉంది. 15 శాతం అన్ లోకేటెడ్ పవర్ ను వాళ్లకు ఇవ్వడం తప్ప, మనకు వచ్చే విద్యుత్ సరఫరా నుండి కూడా మనం ఆ కంపెనీలకు ఇచ్చే అధికారం లేదు. ఒకసారి మార్కెటింగ్ విషయానికి వస్తే, ఇండియన్ మార్కెట్

చూస్తే, ఒక మెట్రిక్ టన్ను రూ.19025 లు ఉంటే, అదే ఇంటర్నేషనల్ మార్కెట్ను మనం వెరిఫై చేస్తే అది 17,025 రూ.లు. గా ఉంది. అంటే ఇంటర్నేషనల్ మార్కెట్తో మనవాళ్లు ఏ విధంగా కాంపీట్ చేసి బిజినెస్ చేయగలుగుతారు అనే అంశాన్ని మనం ఆలోచించాలి. అదే విధంగా ఎన్టీపిసి ద్వారా మనం వాళ్లకు పవర్ చేసే విషయానికి వస్తే, ఒక్కొక్క టన్నుకి రూ.16,880 ఇస్తున్నాం కాబట్టి వాళ్లకు తట్టుకునే అవకాశం ఉంది. కాబట్టి అటు ఇటు కాస్త బ్యాలన్సింగ్గా వ్యాపారం జరుపుతూ, కొన్ని వేల మందికి జీవనోపాధి కల్పిస్తున్నాయి కాబట్టి ఎన్టీపిసి ద్వారా ఫెట్రో అల్లాయిస్ కంపెనీలకు విద్యుత్ సరఫరా చేయడంలో తప్పేమి లేదని మీ ద్వారా గౌ.సభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను. అదే కనుక బ్రాన్స్ఫార్మర్ దగ్గర పవర్ కొని, వాళ్లు బిజినెస్ చేసినట్లయితే టన్నుకి 26,000 రూ.లు కాస్ట్ అవుతుంది. ఇక్కడ టన్నుకి 26 వేల రూ.లు అంటే, ఇంటర్నేషనల్ మార్కెట్లో అదే 17 వేల రూ.లు గా ఉంది. కాబట్టి ఇంత తేడాతో వాళ్లు ఏ విధంగా కాంపీటేషన్ తట్టుకొని వ్యాపారం చేయగలుగుతారనే విషయాన్ని మనం ఆలోచించాలి. ఈ విధంగా జి.వి.కె. ఇండస్ట్రీ విషయంలో గాని, ఎన్.టి.పి.సి. పవర్ను ఫెట్రో అల్లాయిస్కు సప్లయ్ చేసే విషయంలో గాని ఎటువంటి దాపరికం లేకుండా వ్యవహరిస్తున్నాం . అసెంబ్లీలో రేయిజ్ చేసినపుడు కాని, ప్రెస్ కాన్ఫరెన్స్లో గాని గౌ.ప్రతిపక్షనాయకుడు గాని, ఇతర ప్రతిపక్ష నాయకులు గాని రేయిజ్ చేసినపుడు ఎప్పటికప్పుడు మేము సనివరంగా వాటన్నంటిని కార్లపై చేసుకొంటూ వస్తున్నాం . మొన్న కూడ ఆల్ పార్టీస్ మీటింగ్ పిలిచి, ఫెట్రో అల్లాయిస్ కంపెనీలకు 69 మె.వా. విద్యుత్ సరఫరా చేసే విషయమై క్లారిఫై చేయడం జరిగింది. ఆనాడు అందరి అభిప్రాయం తీసుకోవడం జరిగింది. ముఖ్యంగా మైసూరారెడ్డిగారికి చెప్పడం జరిగింది. ఆనాడు మేము పిపిఎల్నింటిని చూపిస్తే, ఒకేసారి అన్ని చూపిస్తే ఎల్లా అని అనటం జరిగింది. ఆ రోజున మేము ఏదో ఒకటి, రెండు అగ్రిమెంట్స్ చూపిస్తే , మీరు ఒకటి, రెండే చూపించారు మిగతావి చూపించలేదు, వాటిలో ఏమి ఉందో, అందులో ఎంత కుంభకోణం ఉందో అందుకే చూపించలేదనే అవకాశం ఉందని, అటువంటి అవకాశం ఇవ్వకుండా ఎటువంటి దాపరికం లేకుండా అన్ని పిపిఎల్ను గౌ.సభ్యుల ముందు పెట్టడం జరిగింది. ఏదైనా లోపాలుంటే మాకు తెలియపరచమని కూడ చెప్పడం జరిగింది. పాపం రెండు రోజులు కింద మీద పడి కొంత ఎక్స్పర్ట్స్ చేశారు కాని ఎటువంటి లోపాలు లేవని మాకు తెలియపరచడం జరిగింది. అదే విధంగా ఇండ్రసేనారెడ్డిగారు కూడ మాకు కూడ పిపిఎల్ చూపించాలంటే వారికి కూడ ఎటువంటి దాపరికం లేకుండా చూపించడం జరిగింది. ఈ పిపిఎల్న్నీ కూడ సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ నుండి వచ్చినవి కాబట్టి ఒకవేళ మనం ఏదైనా దావామని అనుకొంటే, మీరు గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా వద్దకు వెళ్లి చూసుకోవచ్చు, మూలో ఎటువంటి దాపరికం లేదని క్లియర్గా చెప్పడం జరిగింది.

రా.7.50

ఈ క్రిసీల్ విషయంలోగానీ, వేరే విషయంలోగానీ ప్రభుత్వం ఎక్కడా కూడా దాపరికం లేకుండా అన్ని రకాలుగా మేము జాగ్రత్తగా కార్యక్రమాలను నిర్వహిస్తున్నాము. గౌరవ సభ్యులు ఈ విషయం తెలుసుకోవాలి. మీరు ఏదైనా మంచి సలహాలు సూచనలు యిస్తే, ఇంకా ఏదైనా అవకాశం వుంటే చేయడానికి మేము ఎప్పుడూ సిద్ధంగా వున్నాము. నేను ఈనాడు ప్రభుత్వం ఖచ్చితంగా యావద్భారత దేశంలో లోయెస్ట్ ప్రైస్కు పవర్ రావడానికి అవకాశం వుంటుందనీ, ఆవిధంగా మనం అన్ని రకాలుగా ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాము తప్ప వేరే ఉద్దేశ్యం లేదని, ఈ రోజు జాతీయ స్థాయిలో మనం చూసినపుడు కేవలం 95 పైనలకే కొత్త పవర్ జనరేషన్ వచ్చే విధంగా చర్యలు తీసుకుంటున్నాము అన్న విషయాన్ని మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను. ఈనాడు ప్రాజెక్ట్ మనం చూస్తూ వుంటే అది 350 మెగావాట్స్ దీని ఫిక్స్డ్ కాస్ట్ రూ. 1.44 పైనలు పున్నటువంటి విషయాన్ని మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను. అదేవిధంగా ఎల్ అండ్ టి ఎన్ఎన్జి తమిళనాడులో 1850 మెగావాట్స్ ప్రాజెక్ట్ రమారమి 1.70 పైనలకు ఫిక్స్ చేసిన విషయాన్ని మీకు తెలియజేస్తున్నాను. అదేవిధంగా ఈ ఎన్రాన్ ప్రాజెక్టు 1850 యిప్పుడు ఉత్పత్తి చేసే సామర్థ్యం గల ప్రాజెక్ట్ . ఇప్పుడు 750 మెగావాట్స్ తో రావడం జరిగింది. దీనికి కూడా ఫిక్స్డ్ కాస్ట్ 1.88 పైనలు మాత్రమేనన్న విషయాన్ని మీ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. ఈ విధంగా రాష్ట్రస్థాయిలో గానీ, దేశ స్థాయిలోగానీ మనం ఈ రోజు కంపెరిజన్ చేసుకొన్న ప్రాజెక్టులన్నీ కూడా కొత్తగా వచ్చే పవర్ ప్రాజెక్టులో నీటిని లోయెస్ట్ ప్రైస్గాను, 98 పైనలకు ఫిక్స్డ్ కాస్ట్ , అది వేరియబుల్ కాస్ట్ కలిపి రూ.1.70 పైనలు వచ్చే విధంగా మన ప్రభుత్వ పరంగా అన్ని రకాల చర్యలు

తీసుకుంటున్నామనీ, ఎప్పటికప్పుడు దీనిని గూర్చి ఆలోచిస్తూ , వేరేవిధంగా అన్వేషణలతో చేయకుండా అన్ని రకాలుగా మనం చర్యలు తీసుకుంటున్నాము. దీని వల్ల మన కన్యూమర్స్‌కు లోయెస్ట్ ప్రైస్‌కు ఈ ప్రభుత్వం పవర్ సప్లై చేసేవిధంగా అన్ని రకాలుగా చర్యలు తీసుకుంటున్నామని తెలియపరుస్తున్నాను. మైసూరు రెడ్డిగారు చాలా విషయాలను ప్రస్తావించారు. మేము చాలా క్లియర్‌గా చెప్పాము. కృష్ణా రావు వాళ్ళ కంపెనీ గురించి చెప్పడం జరిగింది. వాళ్ళకి వాళ్ళకి గొడవలు , తగాదాలు వున్నాయన్నారు. మాకు వారి తగాదాల గురించి అనవసరం . డైరెక్ట్‌గా కంపెనీలతో వ్యవహారం డీల్ చేస్తాము. కంపెనీకి మాకు వ్యవహారం ఏదైనా వుంటే యాక్షను తీసుకోవాలి, చర్యలు తీసుకోవాలన్న ఆలోచన వుంది తప్ప, కంపెనీ విషయాలలో మాకు సంబంధంలేదు. వేరే యిబ్బందులు మాకు ఏమీ లేవు. అలా ఏమైనా జరిగితే ఖచ్చితమైన చర్యలు తీసుకుంటాము. అంతకు తప్ప వాళ్ళ వాళ్ళ గొడవలతో మాకు అవసరం లేదని మనవి చేస్తూ, మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

డా వై.ఎస్.రాజశేఖర్ రెడ్డి :- అధ్యక్షా, మంత్రి గారు తమ ఉపన్యాసములో, సుదీర్ఘోపన్యాసంలో ఈ రాష్ట్రానికి సంబంధించిన పవర్ ప్రాజెక్టు ఫిక్స్‌డ్ కాస్ట్ చాలా తక్కువగా వుందని, తమిళనాడు, కేరళలలో వున్న పవర్‌తో కంపేర్ చేయడం జరిగింది. ఇక్కడేమో 98 పైనలు ఫిక్స్‌డ్ కాస్ట్ పర్ యూనిట్ వుంది. కేరళ, తమిళనాడులలో రూపాయి పైన ఆ కాస్ట్ వుందని అన్నారు. అంత దూరంగా ఎందుకు పోవాలి. ఈ రాష్ట్రంలో క్వసీ గవర్నమెంట్ ఎసిజిసిఎల్ లో ఫిక్స్‌డ్ కాస్ట్ యూనిట్ 80 పైనలు అన్న విషయం అనాస్తవమా? మీరు 75 పైనలు యిచ్చినట్లయితే అది బాగుండేది . మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. చెప్పండి. రాసుకోండి. అలాంటి పరిస్థితిలో ఫిక్స్‌డ్ కాస్ట్ పర్ యూనిట్ గురించి మీరు 98 పైనలు యిస్తున్నామని ఎంతో గొప్పగా భుజాలు చరుచుకుంటూ, భుజాలు ఎగరేసుకుంటూ చెపుతున్నారు . ఎందుకు యిస్తున్నారు? ప్రక్కనేమో ప్రైవేటు క్వసీ గవర్నమెంటు కంపెనీ 80 పైనలు యిస్తూ వుంటే the private company should have more efficiency than quasi Government company. మీరు 70, 75 పైనలకో ఫిక్స్‌డ్ కాస్ట్ యిచ్చి వుంచే చాలా గొప్పగా చెప్పు కోవలసిన అవసరం వుంది. కానీ 98 పైనలు చేశారు. అది గుర్తించారా? కంట్రోలర్ అండ్ ఆడిటర్ జనరల్ ఆఫ్ ఇండియా, ఎసిజిసిఎల్‌కు చెందిన ప్రొడక్షన్ కంపెర్ చేస్తే స్పెక్ట్రమ్‌కు, జివికె కి, వీరిద్దరికీ ప్రతి ఇసంవత్సరం కరెంటు ప్రొడక్షన్ కొరకు రూ.200 కోట్లు ఎక్కువ యిస్తున్నారు. ఈ అగ్రిమెంట్స్ చెల్లవని, రీ నెగోషియేట్ చేయమని క్యాగ్ రిపోర్ట్ యిస్తే, అదీ రెండుసార్లు క్యాగ్ రిపోర్ట్ యిస్తే ఎందుకు ఆ రిపోర్టును క్రింద వేసుకుని దానిపైన కూర్చున్నారు? ఎసిజిసిఎల్ పర్ మెగావాట్ రూ. 2.75 కోట్లు యిస్తే, జివికె కి, స్పెక్ట్రమ్ కి సంబంధించిన దానికి మీరు మెగావాట్ కాస్ట్ ముందు రూ.3.6 కోట్లు ఒప్పుకున్నారు. ఇప్పుడు రూ. 4.7 కోట్లు పెంచమంటే, ఎసిజెన్‌కో రూ.7.39 కోట్లకు పెంచడానికి రెకమెండ్ చేసింది. అకడ ప్రక్కన ఎసిపిఎల్ రూ.2.75 కోట్లకు మీరు 3.93 కోట్ల రెకమెండ్ చేయవలసిన అవసరం ఏమి వచ్చింది? అంటే ఒక్కొక్క మెగావాట్‌కు కనీసం 1.2 కోట్ల రూపాయలు ఎక్కువగా యిస్తున్నారంటే ఆ ఫిక్స్‌డ్ కాస్ట్ రిటన్ రావాలని చూస్తున్నందు వల్ల వాళ్లు ఉత్పత్తి చేసే కరెంటు రేట్లు కూడా మనకు పెరుగుతున్నాయి. ఒక జివికె గానీ, స్పెక్ట్రమ్ గానీ ఒక్కొక్క పవర్ కంపెనీకి 200 మెగావాట్స్ ప్రొడ్యూస్ చేస్తున్నారంటే మీరు రెకమెండ్ చేస్తున్న పర్ మెగావాట్ 1.2 కోట్లు ఎక్కువ అయితే, దాదాపు రూ.240 కోట్లు ఎక్కువగా యిస్తున్నాము. ఇది ఎక్కడికి పోయిందంటే ఇంతకు ముందు మైసూరు రెడ్డి గారు చెప్పినట్లు టోవాడో సర్వీసెస్‌కు కిక్ బ్యాకు సంబంధించినది రూ. 90 కోట్లు వుంది. కాంట్రాక్ట్‌లు లేకుండానే వారికి మీరు రూ. 90 కోట్లు యిచ్చారు. వాళ్ళకు చెక్స్ యిచ్చినా, బిల్స్ తీసుకున్నా వాళ్ళ దగ్గర పనులు చేసిన కిక్ బ్యాక్ రూ. 40 కోట్లు ప్లస్ రూ.90 కోట్లూ మొత్తం రూ. 130 కోట్లు రోల్స్ రాయిస్ దగ్గరి పనులు చేయాలని, లిక్విడేట్ డ్యామేజిస్ రూ. 110 కోట్ల అయ్యా, అంటే ఈ రూ.240 కోట్లు ఎక్కడ పోయాయి? ఈ రూ. 240 కోట్లు కిక్ బ్యాక్‌గా సమర్పించారు. రొయ్యలు ఎక్కడికి పోయాయి అంటే ఆ రొయ్యలు అక్కడ కిక్ బ్యాక్ దగ్గర కనపడుతూనే వున్నాయి . ఆవిధంగా రొయ్యలు పోయాయి కాబట్టి ప్రతి సంవత్సరం ఈ కంపెనీలకు రూ. 200 కోట్లు అధికంగా మీరు యిస్తున్నారు. అది ఆంధ్ర రాష్ట్రానికి సంబంధించిన ప్రజలది , కన్యూమర్స్‌ది, పేద ప్రజల యొక్క ధనం . మంత్రి గారూ మీరు పేద ప్రజల స్వేద బిందువుల నుంచి వచ్చే డబ్బును అప్పుచెపుతున్నారు . దానికి సంబంధించి

ఒక సిబిఐ ఎంక్వయిర్ వేయండి అప్పుడు మేము చెప్పేది నిజమా, మీరు చెప్పేది నిజమో తేల్చండి . ఎన్టీసిసికి సింబంధించిన పవర్ వారికి 1993 లోనే రెకమండ చేసినప్పుడు కూడా the ferro alloys have the capacity to produce and earn substantial foreign exchange. వారు ఎక్స్ పోర్ట్ చేయడం కోసం ఈ పవర్ కన్స్ట్రక్షన్ వారికి యివ్వడం జరిగింది. గత నాలుగు, 5 సంవత్సరాలుగా మీరు ఎక్స్ పోర్ట్ చేశారా లేదాన్నది తేల్చాలని మంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను. వాళ్లు ఎక్స్ పోర్ట్ చేయకపోతే వారికి ఎందుకు యిచ్చారు? ఆవిధంగా చేయకపోయినా వారికి ఎందుకు యిచ్చారు? ఇంటర్నేషనల్ మార్కెట్లో కంపెరిజన్ వుండాలంటే మీరు ఆమెరకు మటుకే చేయండి ఎప్పటి కప్పుడు అడ్డగోలుగా చేయడం కాదు. 5, 6 సంవత్సరాల క్రితం 1993 సంవత్సరంలో ఎక్స్ పోర్ట్ కోసం యివ్వడం జరిగిందన్నారు. అసలు ఈ 6, 7 సంవత్సరాలుగా ఎక్స్ పోర్ట్ చేశారా లేదాన్నది చూసుకోండి . అంటే అదేదో కేవలం కళ్లు మూసుకుంటే కాదు, మీరు చేయవలసిన కార్యక్రమాలు చేయలేక పోవచ్చు. ఎపిజిసిఎల్ నుండి జివికె , స్పెక్ట్రమ్ కు అంత ఎక్కువగా పర్ మెగ్రావాట్ కాస్ట్ పెట్టకండని అన్ని రకాలుగా మేము చెప్పినా మీరు పట్టించుకోవడం లేదు. అది తేల్చండి . నేను మాట్లాడు తున్నాను, నేను మాట్లాడుతున్నది తప్పా? మీరు మాట్లాడుతున్నది తప్పా? ఎవరిది తప్పో, ఎవరు తప్పు చేశారో రాష్ట్ర ప్రజలు తెలుసుకోవాలి సుబ్బారాయుడు గారూ. రూ. 240 కోట్ల కంపెనీకి అధికంగా మనం కాస్ట్ యిస్తే, కన్స్ట్రక్షన్ కాస్ట్ వారికి చెల్లిస్తూ వుంటే, వారికి ఇది చెల్లించాము కాబట్టి ఫిక్స్డ్ కాస్ట్ రావలసిన అవసరం వుంది కాబట్టి ఈ 2 కంపెనీలకు సంవత్సరానికి వాళ్లు ప్రొడ్యూస్ చేసిన పవర్ పైన రూ. 200 కోట్లు ఎక్కువగా అల్టిమేటగా ఎక్కువగా యిస్తూ బీదవాడి మీద అది పడుతూ వుంది . కన్సూమర్స్ మీద పడుతూ వుంటే మీరు మీ ఇష్టం వచ్చినట్లు ఇబ్బడి ముబ్బడిగా రేట్లు పెంచుకుంటూ పోతే ఇది న్యాయమా? ఈ విషయం చాలా మంది చెబుతున్నారు. సుప్రీం కోర్ట్ అపాయింట్ చేసిన ఫైనాన్షియల్ కన్సల్టెన్సీ ఆడిటర్ చాలా క్లియర్ గా చెప్పారు. ఏమేరకు మినప్రాప్రియేషన్స్ అయ్యాయో, రూ. 240 కోట్లు గట్టిగా సుప్రీం కోర్ట్ చెపితే ఫైనాన్షియల్ అడ్వయిజరీ ఆడిటర్ చెపితే మీరు నిమ్మకు నీరెత్తినట్లుగా కూర్చున్నారు. ఈ విషయమై మేము చాలా సార్లు తిరిగాము. మీ చర్మం చాలా మందంగా వుంది దున్నపోతు అని అనను, ఎందుకంటే మీరు ఒప్పుకోరు. కాకపోతే ఖడ్గమృగంలాగా మీపై వర్షం పడినా ఏమీ పట్టించు కోవడం లేదు. దయచేసి గమనించండి. నేను మాట్లాడుతున్నాను. నేను మాట్లాడుతున్నది తప్పా, నేను మాట్లాడుతున్నది మీకు అర్థం కావడం లేదు. నేను మాట్లాడుతున్నది తప్పా? ఏది తప్పో సిబిఐ ఎంక్వయిర్లో తేల్చండి . మీరు ఎందుకు ఎంక్వయిర్ వేయరు. ముఖ్యమంత్రి గారు తెహల్కాం డాట్ మీద సెంట్రల్ గవర్నమెంట్లో సంబంధంవున్న విషయమై చర్చలో ఎంక్వయిర్ చేయాలని అడిగాము . అదయినా చేయించండి. Some sort of enquiry which can prove whether you are at fault or our allegations are at fault should be done.

మహాప్రభో, తేల్చండి . దయచేసి జవాబు చెప్పాలని కోరుతున్నాను .

రా . 8 .00

SRI ASADUDDIN OWAISI: Mr. Deputy Speaker, Sir, the crux of the matter has been very well dealt with by Dr. M.V. Mysura Reddy. I just want to seek through you from the Hon'ble Minister for Power two clarifications. Is that whatever Dr. M.V. Mysura Reddy said regarding Togando Company, right or wrong? Whether the contents mentioned in it are accepted by the Government or not? Again, as far as M/s. Spectrum Company is concerned, they are having an independent consultancy and what is their report? If tomorrow the Central Electricity Authority asks that the revised project cost should be paid, will you pay? What was the report of the advisers of M/s. GVK Industries? What recommendations have been made by APTRANSCO to the Central Electricity Authority? Regarding expansion of power projects, what will be the capacity and at what rate will the APTRANSCO purchase

the power from them? Why are you running away from all these things? Let the facts come out. Sir, does the Minister give any importance to the CAG report? If he does not give, what will be the sanctity of this report? CAG report clearly says that in the case of M/s. Spectrum, it has to be reviewed. Why are you afraid of it when you are talking about transparency? Lastly, when there is a clear cut case that kick-backs have been received, why do you hide the information? We have every information in this regard. It is just not that we have got this information from the sky thrown by the God. So as to come out all the facts, kindly order for a CBI inquiry. If you are right, you will become more virtuous. When so many allegations are made against the Government, why are you not coming forward for a CBI inquiry? As far as my party is concerned, I firmly believe that at some quarters in the government, kick-backs have been received. Mr. Deputy Speaker, Sir, through you, I request the Government to kindly order for a CBI inquiry.

MR.DEPUTY SPEAKER: Mr. R. Prakash Reddy.

(INTERRUPTIONS)

DR. Y.S. RAJASEKHAR REDDY: He is not a signatory.

MR. DEPUTY SPEAKER (Addressing Sri R. Prakash Reddy): I have given you mike, you please address me. Don't speak directly to the Members.

శ్రీ ఆర్ ప్రకాష్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, హౌస్ కమిటీ వేస్తేనే వాస్తవాలు బయటకు వస్తాయని పారిపోయారు . వారేమి మాట్లాడుతారు ? ఎందుకు రన్నింగ్ కామెంటరీ చేస్తారు ?

MR. DEPUTY SPEAKER: I have permitted you. You please speak.

శ్రీ ఆర్ ప్రకాష్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, మీద్వారా మంత్రిగారిని అడిగేది పవర్ పర్మిటింగ్ ఎగ్రిమెంట్, అదేవిధంగా అధికారీ వారు ఇచ్చిన క్లియరెన్స్ గానీ నేను ఇంతకుముందు మాట్లాడినప్పుడు అడిగాను . 1992 కు పవర్ పర్మిటింగ్ ఎగ్రిమెంట్ 1993 లో ఆ రోజుకు ఎగ్రిమెంట్ లో ఎంటర్ అయ్యేప్పుడు చాలా స్పష్టంగా ఫారిన్ ఎక్స్ఛేంజి డిఫెన్స్ ఎవరంట్ కస్టమ్స్ డ్యూటీలో వేరియేషన్ వచ్చినందున క్యాపిటల్ ఎవరంట్ మీద తీసుకుంటామని ఎగ్రిమెంట్ లో ఉన్న మాట వాస్తవమా కాదా ? డాలర్ విలువ ఎగ్రిమెంట్ రోజు 30 రూపాయలు కాగా తరువాత 35 రూపాయలు గా పెరగడం జరిగింది . ఈ డిఫిసిట్ రు 109 కోట్లు కావడం జరిగింది . అయినా ప్రభుత్వం యాక్సెస్ చేసిన మాట వాస్తవమా ? ఆ రోజు ఎగ్రిమెంట్ జరిగేప్పుడు గవర్నమెంట్ లో ఎవరున్నా దానిని అర్థం చేసుకున్న తరువాత ఎగ్రిమెంట్ ను మోడిఫై చేసుకోడానికి మనకు అవకాశం ఉందా లేదా అని అడుగుతున్నాను .

డా . ఎం వి మైసూరా రెడ్డి : ప్రపోజర్స్ ఫర్ స్పెక్టం ఏదయితే సెక్టంకు ఇచ్చారో రు 748 నుండి రు 972 కోట్లకు మళ్ళీ ప్రపోజర్ ఇచ్చారు . అంటే రు 200 కోట్లకు మించని దానికి ప్రపోజర్ ఇచ్చారు . జివెకె కు రు 816 కోట్ల నుండి రు 1020 కోట్లకు ప్రపోజర్ పెంచేదానికి ఇచ్చారు . వారు ప్రభుత్వానికి ఇస్తే సెక్రటేరియట్ కు వచ్చింది . గవర్నమెంట్ సివిక్ పంపారు . అప్పుడు పాత స్పెక్టం రు 745 కోట్లకు ఇచ్చారు . జివెకె రు 816 కోట్లు క్యాపిటల్ కాస్ట్ గా దీంట్లో ఆధారాలు చూపించాము . జివెకె లేదని కాదు . మా దగ్గర ఆధారపత్రాలు మీకు పంపాను . రోల్స్ రాయిస్ డిపాజిట్ ఎగ్రిమెంట్ చేసుకున్నదానితో సహా పంపాము . కిక్ బ్యాక్ స్టేజి 1995 నుండి ప్రారంభం అవుతుంది . ఆ విధంగా ఆ ఎగ్రిమెంట్ లో రాసుకున్నారు . 1995 నుండి టోవాండా సర్వీసెస్ నుండి డబ్బు వచ్చింది . అక్కడ నుండి కిషన్ రావు దగ్గరకు వచ్చింది . అక్కడనుండి ఎక్కడకు పోయిందో తెలియదు . అది తెలియాలంటే,

ఎక్కడకయినా పోనివ్వండి . సిబిఐ ఎంక్వయిర్ వేయండి . కంట్రాక్టరుకు యజమాని డబ్బు ఇచ్చే అవసరం ఉందా ? ఈ ఇంటి దొంగ ఆ డబ్బు ఎక్కడ పెట్టారు ? ఎక్కడో పెట్టారు . ఇందుకు ఎస్కలేషన్ ఇవ్వలేదు . క్యాపిటల్ కాస్ట్ పెంచితే ప్రాజెక్టు కాస్ట్ పెంచితే లాభం ఉండేది . మీరు వినియోగదారుడి మీద భారం వేశారు . ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు రిఫౌండ్ పేరుమీద కన్జ్యూమర్స్ మీద భారం వడుతోంది .

రా. 8.10

పేదవారు చమటోడ్డి, పైసా, పైసా కూడబెట్టి ఒక్కొక్క యూనిట్కు కడితే వారికి ఈ కోట్లాది రూపాయల డబ్బు వస్తోంది. అందుకని నేను అనేది ప్రమాటర్లకు కిక్ బాక్స్ వచ్చాయి కదా. లెవెలింగ్లో అయితేనేమి, లయబిలిటీస్ ద్వారా అయితేనేమి బిల్మోరియా అయితేనేమి

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ : క్లారిఫికేషన్స్ అడగండి.

డా. ఎం.వి.మైసూరా రెడ్డి : సర్, నేను 10 నిమిషాలలో ముగిస్తే, మంత్రిగారు అరగంట సేపు మాట్లాడారు. పేజ్ నెం.115లో కూడా రు.110.00 కోట్లని వుంది. లెవెలింగ్లో వున్న రు.40 కోట్లు కాని, కిక్ బాక్స్లో వున్న రు.100 కోట్లు కాని, వాటి గురించి చెప్పమనండి. నేను సి.బి.ఎ. ఏజంట్ను కాదు, సి.బి.ఐ.ఏజంట్ను కాదు, కె.జి.బి. ఏజంట్ను కాదు. నేను బాధ్యత కలిగిన ఒక ప్రజా ప్రతినిధిగా మీకు ఆ కాగితాలను పంపించాను. రిటెన్ గా వ్రాసుకున్న అగ్రిమెంట్లో డౌన్ పేమెంట్ అని, కిక్ బాక్స్ అని వుంది. ఆ డబ్బులు వచ్చాయి. ఆ రు.700.00 కోట్లలో, స్పెక్ట్రమ్లోనే రు.200.00కోట్లు మన కంటికి కనపడుతోంది. అటువంటప్పుడు రు.500.00 కోట్లకు ఆ కాస్ట్ తగ్గించాలి.

అలా తగ్గించడానికి అవకాశం వుందా లేదా అని అడిగితే మంత్రిగారు సమాధానం చెబుతూ, ఆ హక్కు వుందని ఇప్పుడే చెప్పారు. జి.పి.సి.ఎల్. కూడా చూపించాము. క్యాపిటల్ కాస్ట్ తగ్గించుకోవచ్చు. ఆ క్లాజ్ వుంది. తగ్గిస్తే, పేదవాడికి కంటే తక్కువ రేటుకు ఇవ్వవచ్చు. ఈ విధంగా చేయవచ్చు. కాబట్టి ఆయన అంత భయపడవలసిన అవసరం లేదు. ఆ వత్రాలను పంపించాను. జి.వి.కె.మీద, స్పెక్ట్రమ్ మీద, అన్నిటి మీద కలిపి సి.బి.ఐ. ఎంక్వైరీ వేయమనండి. ఇక్కడ వుండే శాసన సభ్యులందరూ తెలుసుకోవలసిన అవసరం వుంది కాబట్టి ఒక హౌజ్ కమిటీని వేయమనండి. ఇంతకు ముందు బోఫోర్స్ ఇన్క్వాయిరీ మీద జి.పి.సి., సి.బి.ఐ. ఎంక్వైరీలను వేసారు. మీరు ఎంక్వైరీలు వేయడానికి ఉదాహరణలు కూడా చూపిస్తున్నాను. అక్కడ రు.1400 కోట్లలో రు.60 కోట్లు కమిషన్ వుందని వేసారు. కాని ఇక్కడ రు.500 కోట్ల ఎక్స్‌పెండ్చుర్లో రు.200 కోట్లను నేను ఆధారాలతో సహా చూపిస్తున్నాను. ఇవి ఆరోపణలు కావు.

MR. DEPUTY SPEAKER: Same thing you are repeating.

డా. ఎం.వి.మైసూరా రెడ్డి : ఎస్ సర్, నేను రెపీట్ చేస్తున్నాను. మంత్రిగారికి అంత చెప్పినా అర్థం కాకపోతే ఎంతపేపూ ప్రభుత్వం చెప్పింది, ప్రభుత్వం చెప్పింది అంటే ప్రభుత్వం ఏమి చర్య తీసుకుంటుంది? కాబట్టి మీరు సి.బి.ఐ. ఎంక్వైరీని వేయండి. జి.వి.కె. స్పెక్ట్రమ్, ఒక అండ్ ఎం, ఇ.పి.సి., మీద లాండ్ లెవెలింగ్లో జరిగిన అవకతవకల మీద సి.బి.ఐ. ఎంక్వైరీని వేస్తారా లేదా, హౌజ్ కమిటీని వేస్తారా లేదా? మీ పారదర్శకతను మీరు నిరూపించుకోండి. అంతే కాని మేము ఆరోపణలు చేయడం లేదు.

శ్రీ ఎన్.ఇంద్రసేనా రెడ్డి : అధ్యక్షా, నేను అడిగిన వాటిలో మొదటి ప్రశ్న, ఈ కంపెనీలు ముందు ప్రసోజల్ పెట్టినప్పుడు ఎబ్నార్మల్ గా ఎక్కువగా వున్నది అనే విషయం వచ్చిన తరువాత తర్జీ ఏజన్సీకు పంపించిన విషయం వాస్తవమేనా అని అడిగాను,

దానికి రిస్క్ రాలేదు. అవును, ఎక్కువ వుంది అనే విషయం వచ్చిన తరువాత దాని మీద యాక్ష్‌న్ తీసుకున్నారా లేదా అని అడిగాను. మొదటిదే చెప్పలేదు కాబట్టి రెండవది కూడా చెప్పలేదు. అది కూడా చెప్పాలి.

ఇక రెండోది, స్పెక్ట్రమ్ పవర్ కార్పొరేషన్‌కు సంబంధించిన దాంట్లో వారు ఏదో కారణాలు పెట్టి రు.972 కోట్లకు పెంచాలని అన్నారు. అంటే, ఎగ్జిస్టింగ్ దానిపై మోర్ దాన్ 25%, రు.224 కోట్లు పెరుగుతుంది. ఇది కరెక్ట్‌గా వుందా లేదా, పెంచడం న్యాయమా కాదా అనేది నజెస్ట్ చేయమని ఐ.సి.ఆర్.ఎ. అనే అడ్వైజరీ సర్వీసెస్ వారికి పంపించారు. వారు సెంట్రల్ ఎలక్ట్రిసిటీ అథారిటీకి పంపిస్తామని అన్నారు. వారు రేపు ఎంత చెబితే అంతా ఈ ప్రభుత్వం పే చేస్తుందా? ఎందుకంటే, క్రిందకు వచ్చేసరికి జి.వి.కె. ఇండస్ట్రీస్ వారు రు.827 కోట్లు వున్న దానిని రు.851 కోట్లకు పెంచారు. కాని వారు వాస్తవంగా రు.1025 కోట్లు అడిగారు. రు.1025 కోట్లు అంటే ఒక రు.200 కోట్లు ఎక్కువ చెయ్యమని అడిగారు. అప్పుడు క్రిసిల్ అడ్వైజరీ సర్వీసెస్ వారికి పంపిస్తే, వారు పెంచడానికి వీలు లేదు, రు.35 కోట్లు పెంచితే సరిపోతుందని అంటే, అప్పుడు రు.35 కోట్లు పెంచి రు.851 కోట్లు ప్రపోజ్ చేసారు.

ఈ రు.35 కోట్లు ఇవ్వాలా లేదా అనేది సెంట్రల్ ఎలక్ట్రిసిటీ అథారిటీకి పంపించారు. సెంట్రల్ ఎలక్ట్రిసిటీ అథారిటీ వారు ఈ రు.35 కోట్లు కాదు, ఇంకా పెంచాలి అని చెబితే అంతా పెంచుతారా? క్రింద, క్రిసిల్ వారు రు.35 కోట్లు అడిగితే రు.35 కోట్లు పెంచారు. పైన వున్న వారు రు.200 కోట్లు కాదు, 100, 150 కోట్లు చాలంటే అట్లానే పంపిస్తారా? ఇది మొదటి పార్ట్.

ఇక రెండవవైపు చూస్తే, వారు మనకు ప్రపోజర్స్ ఇచ్చేటప్పుడు మెషిన్‌కు ఇంత, మిగతా లెవెల్స్‌కు ఇంత అని చెప్పారు. వారు మనల్ని మిస్‌లీడ్ చేస్తూ, ట్రాన్జాక్షన్స్‌లో కమీషన్లు అవీ అని ఏవైతే అంటున్నారో, అవి ఇప్పుడు బయటకు వస్తున్నాయి. మనల్ని మిస్‌లీడ్ చేస్తున్నప్పుడు, వారిపై యాక్ష్‌న్ తీసుకోవడానికి మీ పి.సి.ఎ.లో ఏమైనా క్లాజ్ వుందా? వుంటే అలా చేయడానికి ఆలోచిస్తారా? అట్టిమేట్‌గా గవర్నమెంట్ దగ్గర నుంచి నేను కోరే అన్యూరెన్స్ ఏమిటంటే, ఇంతకు ముందు వున్న దాని కంటే ఎక్కువ మేము ఇవ్వము, ఒక వేళ ఇచ్చే సందర్భంలో, ఈ హాజ్‌కు మేము వస్తాము, అక్కడ చెప్పిన తరువాత నిర్ణయం తీసుకుంటామని కనీసం ఆ వాగ్దానమైనా ప్రభుత్వం ఇస్తుందా?

శ్రీ నోముల నర్సింహయ్య : అధ్యక్షా, మంత్రిగారు చాలా గట్టిగా పని లేని సమాధానం చెప్పారని నేను అనుకుంటున్నాను. ఒకవేళ వుంటే రెండు విషయాలను మీద్వారా అడుగుతాను. అయ్యా, 'కాగ్' ఇచ్చిన అబ్జర్వేషన్స్ కరెక్టేనా? సుమారుగా రు.200 కోట్లు వేరియేషన్ వుందని చెప్పిన మాట వాస్తవమా, కాదా? ఏమైనా చర్య ఇనిషియేట్ చేసారా లేదా?

ఇంకొకటి, కీక్ బాక్స్ 1992లో అయ్యాయా, 1995లో అయ్యాయా అని నేను అడగడం లేదు. ఇప్పుడు డాక్యుమెంటరీ ఎవిడెన్స్ మన దగ్గం వుంది. తెహల్కా డాట్ కామ్ ఇచ్చింది ఉత్తి రిపోర్ట్ అని మన సభలో కొన్ని నమ్మలేదు. నేను అట్లా అనడం లేదు. డాక్యుమెంటరీ ఎవిడెన్స్ వుంది కాబట్టి అడుగుతున్నాము. మంత్రిగారు చేయలేదు. మంత్రిగారికి సంబంధం లేదు. ఒక ప్రైవేట్ సర్పస్, ఆయన వ్యవహారంలో రు.100 కోట్లకు సుమారుగా ప్రైమాఫసీ ఫ్రూవ్ అయింది. ఫ్రూవ్ అయిన తరువాత, దాని కోసం విచారణకు ఆదేశించడంలో తప్పేమి వుంది? మిత్రులు ఇండ్రసినారెడ్డిగారి అబ్జర్వేషన్స్‌లో సభా సంఘం గురించి అడిగితే, దాని గురించి సమాధానం చెప్పలేదు. అది వాస్తవం. ఎం.ఐ.ఎం. సోదరుడు అడిగిన దానికి సగ భాగానికి రిస్క్ వచ్చింది, సగ భాగానికి రాలేదు. అవివేకంతో ప్రకాష్ రెడ్డిగారు అన్నారు. దయచేసి పారిపోయిందని అనకండి. ఇచ్చిన వారిని మీరు ఏమీ చేయలేదు కాని, నన్ను అంటే ఎట్లా ? ఇది ముందే ఊహించి రాలేదు. కాంగ్రెస్ వారు కూడా అదే ఆలోచించారని అనుకుంటున్నాను.

ఇంత నేక్డ్గా కనిపించిన తరువాత, కీబోర్డ్స్ కు సంబంధించి 'కాగ్' రిపోర్ట్ లో చెప్పిన తరువాత -- ఇది ప్రజా ధనం. **We are the custodians of the public property.** ఇక్కడ పరిస్థితి ఇంత నేక్డ్గా కనపడుతోంది. గ్రామాలలో ఏమండీ మీకు బట్టలు లేవా అని అంటే, నేను దేవతా వస్త్రాలు కట్టుకున్నానంటే ఎట్లా? ఇవి దేవతా వస్త్రాలు కావు. అందుచేత సి.బి.ఐ. ఎంక్వైరీ వేయమని అడుగుతున్నాను.

(సభలో నవ్వులు)

శ్రీ కె.సుబ్బరాయుడు : అధ్యక్షా, 304 మీద ఇచ్చిన రిటెన్ రిస్లయ్ లో నేను చాలా క్లియర్ గా, తేటతెల్లం చేయడం జరిగింది. నాకు ఇక్కడ ఒక అనుమానం వస్తోంది. సర్పంచాయ్య గారికి చదివేటప్పుడు అక్కడ టైప్ చేసింది కనపడుతుందా, లేకపోతే తాను ఏది అనుకుంటే అదే కనపడుతుందా? ఆయనకు ఐస్ ఎఫ్ ట్ క్ల వుంటే, ఐ యామ్ హెల్ప్ లెస్. స్పెక్ట్రమ్ విషయంలో ఏ విధంగా ఫస్ట్ పి.పి.ఎ. ఎంటర్ అయ్యాము, అది ఎన్ని వందల కోట్ల రూపాయలను మన ట్రాన్స్ఫోను కోరడం జరిగిందని నేను చాలా క్లియర్ గా చెప్పడం జరిగింది. తరువాత ప్రైవేటు సంస్థల ద్వారా వెరిఫై చేయించిన తరువాత ఎన్ని కోట్ల వరకు ఇవ్వడానికి పాజిబిలిటీస్ వుంటాయనే విషయాన్ని కూడా ఇందులో ఇస్తే, చదవడం ఆయనకు ఏ విధంగా తెలియదో నాకు తెలియదు కాని ఇచ్చిన డిటెయిల్స్ ను పట్టించుకోకుండా, ఇచ్చిన రిపోర్ట్ ను ఒకసారి కూడా చదువుకోకుండా, వారి మైండ్ సెట్ కాకుండా, ఆయన మైండ్ లో వున్నదే ఒకటికి పది సార్లు చెప్పి ఈ రాష్ట్ర ప్రజానీకం నమ్ముతారని అనుకోవడం ఆయన అవివేకమని ఈ సందర్భంగా గౌరవ సభ్యులకు మీద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

రా.8.20

మైనూరారెడ్డిగారు మరలా స్పెక్ట్రమ్ విషయం కోరడం జరిగింది. ఈనాడు రు.900 కోట్లు ఇస్తున్నారని ఏమిటి? రు.972 కోట్లు రెకమెండ్ చేస్తున్నారా అనేది మరలా అడగడం ఎంతవరకూ సబబు అని గౌరవసభ్యులు అడిగారు. ఇందులో చాలా క్లియర్ గా ఇచ్చాము. 1994 మొట్టమొదటసారిగా సిఏఓ ఒప్పందం ద్వారా మనం రు. 748 కోట్లు ఈనాడు పిపిఎ ఫిక్స్ చేయడం జరిగింది. తరువాత మళ్ళీ స్పెక్ట్రమ్ కంపెనీవారు రు.972 కోట్లు కోరిన మాట వాస్తవమని అనడం జరిగింది. దానిలో కంటిన్యూయేషన్ క్లియర్ గా వ్రాతపూర్వకంగా ఇవ్వడం జరిగింది. మొత్తానికి రు.816 కోట్లు ఇవ్వడానికి ఇబ్బంది లేదన్న విషయం మన సంస్థవారు ఆ విధంగా నిర్ణయించారు అన్న విషయం చాలా క్లియర్ గా చెప్పాము. మైనూరారెడ్డిగారు ఇంత డిటైల్ గా చెబితే కూడా రు.816 కోట్లవిషయాన్ని అదే విధంగా పెంచిన విషయం పక్కనపెట్టి కేవలం రు.972 కోట్లు వారు కోరారు, మీరు ఇచ్చేస్తున్నారు, వారు కోరారు, మీరు ఇచ్చేస్తున్నారని అంటే, ఇది ఏమిటి? ప్రజలను మభ్య పెట్టడానికి వారు చేసే ప్రయత్నం తప్ప వేరేది కాదు. నేను క్లియర్ గా ఇచ్చినా అలా మాట్లాడడం సరయిన విధానం కాదు. ఓనైసీగారు ఒక విషయం కోరడం జరిగింది. సిఏజి నివేదిక మీద ప్రభుత్వం ఏమి చేసింది, ఏమి చర్యలు తీసుకుంటోంది, ప్రభుత్వం ఎందుకు ఈ విధంగా ఉందని అన్నారు. వారు పదే పదే ఈ విషయాన్ని అడగడం జరిగింది.

కాగ్ లో వేరే విధానాల్లో, వెళ్లడం లేదు. కాగ్ నివేదికలో క్యాప్టివ్ కాస్ట్ పెరుగుతున్న ముఖ్య కారణానికి వారు ఏమి చెప్పారంటే, 1990లో పూర్తి చేసి ఉన్నట్లయితే, 1993 వరకు మీరు ఆలస్యం చేయకుండా ఉంటే 1990లో మొదలయిన యంవోయుని 1993 వరకూ డిలే చేయకుండా ఉన్నట్లయితే, ఈ వ్యత్యాసం కాస్ట్ పెరిగేది కాదు. ఆ విధంగా ఆలస్యం చేయడంవల్ల వచ్చిన సమయం మూలంగా ఆ ధర పెరిగిందని రిపోర్ట్ లో చాలా క్లియర్ గా ఉంది. గౌరవసభ్యులు, ప్రతిపక్షనాయకులు రాజశేఖరరెడ్డిగారికి తెలియచేస్తున్నాను. ఆ సమయంలో కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలో ఉంది. ఆ ఆలస్యం అయినందుకు బాధ్యత, ఆ విధంగా పెరగడానికి కారణం కాంగ్రెస్ పార్టీనే అని తమ ద్వారా గౌరవసభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను. ఈ కాగ్ విషయంలో పియుసి కమిటీ రిపోర్ట్ వస్తుంది. మన పియుసి కమిటీ కూర్చున్న తరువాత వారి నిర్ణయాలను పెట్టి దాని

మీద ఏ విధంగా వెళ్ళాలనే ఆలోచన తప్పకుండా చేస్తామని తెలియచేస్తున్నాను. కాగ్ రిపోర్ట్ పియుసి కమిటీలో వస్తున్న విషయం గౌరవసభ్యులకు తమద్వారా తెలియచేస్తున్నాను. కాగ్ రిపోర్ట్‌ని దాచిపెట్టే పరిస్థితి లేదు. కాగ్ రిపోర్ట్‌ను తప్పుగా చెప్పి, వేరే విధంగా వక్రీకరించి ప్రజలను మభ్య పెట్టడం సరయిన పద్ధతి కాదు. ఆ విధంగా గౌరవసభ్యులు ప్రయత్నించడం సరయిన పద్ధతి కాదు. ఇంద్రసేనారెడ్డిగారు స్పెక్ట్రమ్, జివికె పరిస్థితి వారు అడిగారు. ఏ విధంగా వారు పెంచారో నాకు క్లారిటీ లేదని కోరడం జరిగింది.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి: నేను ఆ మాట అడగనే లేదు.

శ్రీ కె. సుబ్బారాయుడు: వారు అడిగింది, పెంచుతారా, పెంచవలసివస్తే ఏమి జరుగుతుందని కోరడం జరిగింది. దానికి నేను చాలా స్పష్టంగా చెబుతున్నాను...

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి: నా పేరు పెట్టి ఇంకేదో చెబుతున్నారు.....

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్: మంత్రిగారు మీరు అడిగింది చెప్పడానికి ప్రయత్నం చేస్తారు, మీరు అడిగింది రాకపోతే మళ్ళీ అడగండి. మంత్రిగారూ మీరు పూర్తి చేయండి...

శ్రీ కె. సుబ్బారాయుడు: ఇంద్రసేనారెడ్డిగారు అడిగింది, మనకున్న ప్రైవేట్ ఆస్తుల ద్వారా మనం చేసిన వెరిఫికేషన్ పూర్తిగా సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ అథారిటీకి పంపుతున్నాము. వారక్కడ ఏ విధంగా ఒప్పుకుంటే ఆ విధంగా చేస్తారా అని కోరడం జరిగింది. దానికి నేను చాలా క్లియర్ గా చెప్పడం జరిగింది. ఈ ప్రాజెక్ట్స్ యంవోయులో ఇవ్వడం జరిగింది. పూర్తిగా సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ అథారిటీవారి నిబంధనలకు లోబడి ఈ పిపిఎస్ ఉన్నాయి. సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ అథారిటీవారు ఏ విధంగా నిర్ణయం తీసుకుంటే ఆ విధంగా ఈ పిపిఎస్ ప్రకారంగా అమలుచేసే బాధ్యత రాష్ట్రప్రభుత్వం మీద ఉందన్న విషయాన్ని తమ ద్వారా గౌరవసభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను. రాజశేఖరరెడ్డిగారు స్పెక్ట్రమ్ విషయంలో జివికె విషయంలో ఏపిజిపిఎల్ తో కంపెర్ చేయడం జరిగింది. గడచిన అసెంబ్లీలో రాజశేఖరరెడ్డిగారికి దీని మీద పూర్తి వివరణ ఇవ్వడం జరిగింది. అయినప్పటికీ మళ్ళీ దీని గురించి వివరణ ఇస్తాము. ఏపిజిపిఎల్ ఈ ప్రాజెక్ట్ కన్నా ముందుగా వచ్చింది. తరువాత స్పెక్ట్రమ్, జివికె వచ్చిన విషయం గౌరవసభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను.

ఏపిజిపిఎల్, క్యాపిటివ్ పవర్ ప్రాజెక్ట్ లాంటిది. దీని ద్వారా వచ్చే పవర్ కొన్ని లిమిటెడ్ ఇండస్ట్రీస్ వారు సొంతంగా ఉపయోగించుకునే విషయం తెలుపుతున్నాను. ఈనాడు జివికె, స్పెక్ట్రమ్ వీటి ద్వారా వచ్చే పవర్ పూర్తిగా మన ప్రాంతం ద్వారా వినియోగదారులకు సప్లయ అవుతున్న విషయం తమద్వారా గౌరవసభ్యులకు తెలుపుతున్నాను. వారికి ఇంకా కావాలంటే, నేను చెప్పడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను. వెనుకకు వెళ్ళే సమస్య లేదు.

(అంతరాయం)

వారు అడిగిన ప్రతిదానికి సమాధానం చెప్పడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను. సమాధానంలో ఎప్పుడూ ఉన్న పరిస్థితిని క్లియర్ గా చెప్పడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఇంత క్లియర్ గా చెప్పినా అర్థం చేసుకోకపోతే ఇక నేను చేసేది ఏమీ లేదు. ఈనాడు వారికి చెప్పడం జరిగింది. స్పెక్ట్రమ్ గానీ, జివికె గానీ రు.1.25 కోట్ల వరకూ అదనంగా ప్రతీ మెగావాట్ కి ఇస్తున్నందున, రు.250 కోట్లు సాలీనా నష్టం వస్తోందని చెప్పడం జరిగింది. ఈ రోజు చూసినట్లయితే, స్పెక్ట్రమ్ ఒక యూనిట్ ఫిక్స్ కాస్ట్ రు.1.20 పైసలు

తీసుకున్న విషయాన్ని గౌరవసభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను. ఈనాడు రాజశేఖరరెడ్డిగారు రు.1.29 పైసలకు ఒక యూనిట్ ఫిక్స్డ్ కాస్ట్ ఇవ్వడం జరిగిందని అన్నారు. వారు చెప్పింది నిజమయితే, అదినంగా రు.1.25 కోట్లు రమారమి 80 పైసలు యూనిట్ కాస్ట్ అవుతుందన్న విషయాన్ని తమద్వారా వారికి తెలుపుతున్నాను. ఈనాడు ఇందులోంచి 80 పైసలు తీసివేస్తే, 29 ప్లస్ 20 కేవలం ఫిక్స్డ్ కాస్ట్ కి 49 పైసలు ఉందా అని తమద్వారా రాజశేఖరరెడ్డిగారిని అడుగుతున్నాను. ఈనాడు దేశంలో ఎక్కడయినా ఇంత ఉందా అని అడుగుతున్నాను. సభను తప్పుదోవ పట్టించడానికి గౌరవసభ్యులు అంటున్నారు. వారు 4 సార్లు పార్లమెంట్ సభ్యులుగా ఉన్నారు. మంత్రిగా చేశారు. ఎంఎల్ఎగా ఉన్నారు. వారు ఈ విధంగా ప్రజలను తప్పుదోవ పట్టించి మసిపూసి మారెడుకాయ చేయడం సరయిన విధానం కాదని తమద్వారా వారికి తెలియచేస్తున్నాను.

ఫెర్రాలాయిడ్ విషయంలో కూడా మైనూరారెడ్డిగారు అడగడం జరిగింది. ఏ విధంగా పవర్ సప్లయి చేస్తున్నారు. ఈనాడు చేసే పవర్ సప్లయి, ఆ నాడు ఎక్స్‌ట్రా క్వంటిటీ 100 శాతం చేస్తున్న వారికి ఇస్తున్నారా లేదా రాజశేఖరరెడ్డిగారు అడిగారు. రాజశేఖరరెడ్డిగారికి చెప్పేదేమంటే, ఈ రోజు వారికి ఇచ్చే పవర్ ఎన్‌టిపిసిలో 15 శాతం అన్‌ఎలోకేటెడ్ పవర్ ఏదయితే ఉందో అది సెంట్రల్ గవర్నమెంట్‌వారు డైరెక్ట్‌గా కొన్ని నిబంధనలనుపెట్టి పవర్ సప్లయి చేస్తున్నారు. 100 శాతం ఎక్స్‌ట్రా క్వంటిటీ యూనిట్స్ ఏమయితే ఉన్నాయో, వారికి ఆ 15 శాతం అన్‌ఎలోకేటెడ్ పవర్ నుండి గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా డైరెక్ట్‌గా సప్లయి చేస్తున్న విషయాన్ని తమద్వారా గౌరవసభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను. దాని గురించి ఇంకా నేను సమాధానం చెప్పాలంటే, అది శాసనసభలో కుదరదు. మేము ఇద్దరం కొంత కాలం పార్లమెంట్‌లో ఉన్నాము. వారికి ఆ సమాధానం వినాలని ఉంటే మళ్ళీ భవిష్యత్తులో పార్లమెంట్‌కి వెళితే తప్పకుండా అప్పుడు అక్కడ చెప్పడానికి ప్రయత్నం చేస్తానని తమద్వారా వారికి తెలుపుతున్నాను. ఆ విధంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి సంబంధం లేనిది కేవలం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి సంబంధం ఉన్న విషయాన్ని మమ్ములను అడగడం ఎంతవరకూ సమంజసం?

మైనూరారెడ్డిగారు మైక్ పట్టుకొని చూస్తున్నారు. వారు కీబ్యాక్స్ విషయం ఒకటి రెండు సార్లు అడిగారు. అది వారి ఇంటర్నల్ విషయం. ఈనాడు మేము డైరెక్ట్‌గా సంస్థ ఒక డైరెక్ట్ అగ్రిమెంట్ కొనడం జరిగింది. సంస్థ విషయంలో లోపాలు ఉంటే, కఠినమయిన చర్యలు తీసుకుంటామని గౌరవసభ్యులు మైనూరారెడ్డిగారికి తమ ద్వారా తెలియచేస్తున్నాను. నా వద్ద చాలా సమాచారం ఉంది.

రా. 8.30

మైనూరారెడ్డి గారు మా దగ్గర పూర్తి సమాచారం ఉందంటున్నారు. దాన్ని ఇక్కడే చెప్పక్కరలేదు. వేరే విధంగా కూడా నిగ్గుతీల్చుకోడానికి అవకాశం ఉన్న విషయాన్ని మైనూరారెడ్డి గార్కి మీ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. ఈనాడు వ్యక్తిగతమైన విషయాల్లో తలదూర్చడం మాతో కాదు. మాకైతే ఏదైతే కంపెనీ పవర్ సప్లయి చేస్తుందో, ఆ కంపెనీతో మాకు ఇబ్బందులు వచ్చినా, పవర్ సప్లయిలో ఇబ్బందులు వచ్చినా, రేట్ల విషయంలో ఇబ్బందులు వచ్చినా మాకు సప్లయి వచ్చే పరిస్థితులున్నప్పుడు ఖచ్చితమైన చర్యలు తీసుకోడానికి అన్ని రకాల ఏర్పాట్లు చేస్తామని మీ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. నేను 304 నిబంధన క్రింద పూర్తిగా రిటైర్ సమాచారం ఇచ్చాను. సభ్యులడిగిన ప్రతి విషయానికి పూర్తి వివరాలు చెప్పడం జరిగింది. దీనిపై రాజకీయంగా మాట్లాడడం జరగలేదు. అన్ని విషయాలు చెప్పాను. కీక్ బ్యాక్స్ తదితర విషయాలు మా ప్రభుత్వానికి లేవని మీ ద్వారా మైనూరారెడ్డి గార్కి తెలియజేస్తున్నాను. వారి దగ్గర వీటికి సంబంధించిన సమాచారం ఏమైనా ఉంటే వాటి గురించి చెప్పతే మాకభ్యంతరం లేదు. మేము లోయస్ట్ ఫ్రైస్ గురించి చెప్పడం జరిగింది. మొట్టమొదటి సారిగా జరిగిన పి.పి.ఎ.లో జి.వి.కె.కి 15 పైసలు, స్పెక్ట్రమ్ కి 5 పైసలు ఆనాడు తగ్గించడం జరిగింది. 1993లో వారు చేసిన పి.పి.ఎ.ల కన్న ఈనాడు స్వతంత్ర సంస్థలు వీటిని రికమండ్ చేసింది. సెంట్రల్ అథారిటీ ఒప్పుకొన్నా ఆనాడు దానికంటే తక్కువగా ఉన్న విషయాన్ని మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. దీంట్లో దాపరికం లేదు. జి.వి.కె. స్పెక్ట్రమ్, ఫెర్రో అల్లాయ్స్ కానీ ఎవర్నీ నమర్దించడం లేదు. ఒక

కమిటీమెంబర్తో ప్రజానీకానికి లోయస్ట్ ప్రైస్ కి వవర్ సప్లయి చేయడానికి కట్టుబడి ఉన్నాము. ఆవిధంగానే ముందుకు సాగుతామని తెలియజేస్తూ మీ దగ్గర సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

DR. M.V.MYSURA REDDY: Mr. Deputy Speaker, Sir, just one clarification.

MR.DEPUTY SPEAKER; There is a limit for everything. How much time you want to take. Please resume your seat.

DR. M.V.MYSURA REDDY: Mr. Deputy Speaker, Sir, just only one clarification.

డా. ఎమ్.వి.మైసూరారెడ్డి :- అధ్యక్షా, CAG Reportలో 1998 No.2 commercial volume page No.119, 3A 5. క్రింద ఏమేమో మంత్రి గారు కామెంట్ చేశారు. కాబట్టి చెపుతున్నాను. In response to Government of India directions, the Developer indicated in July 1992 the cost of the 400 MW gas based power Project at Rs. 780 crore. Due to reduction in the allotted gas from 1.5 to 0.75 Mcmd, the Government of India approved in April 1993 a plant capacity of 200 MW at Rs. 654.85 crore and directed the Developer to prepare a project report. On the basis of tentative financial package submitted by the Developer, the Government of India approved in January 1994 the project cost at Rs. 748.43 crore for a plant size of 208 MW. The financial package due for submission in July 1994 was submitted by the Developer in July 1996 and the same was forwarded in July 1997 to the Government of India by the State Government for approval which is still (June 1998) awaited. The project scheduled for completion by October 1997 was not yet completed even by June 1998. It is from the CAG report.

SRI T.DEVENDER GOUD: Let us come to point. What exactly you want and what is the stand of the State Government particularly in this matter. From Government side, we want to make it crystal clear. Capital cost minimum rates and other important issues were already debated at length in the last Assembly. It is the number one company and it is purely an internal matter of M/s. Spectrum Company. This is what I could able to understand from the arguments of the Hon'ble Members. Only escalation towards the foreign exchange. అప్పటికప్పుడు చెప్పినప్పుడు The project....

డా. ఎమ్.వి.మైసూరారెడ్డి :- ఇది CAG Report. నేను చెప్పింది కాదు. వాస్తవాలను వక్రీకరించి అక్కడ జరిగింది, క్యాపిటల్ కాస్ట్ రెడ్యూస్ చేయాలని PPA లో అంగీకరించి కూడా దానికి సమాధానము చెప్పకుండా పోతే మైసూరారెడ్డి ఎక్కడ యాక్షన్ తీసుకోవాలి సార్. ఆయన ప్రజాస్వామ్యములో ఉన్నారా ? ఈ శాసనసభలో మాట్లాడుతున్నారా ? మంత్రిగా బాధ్యతగా మాట్లాడుతున్నారా? మంత్రిగా బాధ్యతగా మాట్లాడుతూ హౌజ్ కమిటీ యింక్వయిరినో, లేదా వేరే యింక్వయిరీ గురించో చెప్పాలి. నేను అలిగేషన్ చేశాను. కీక్ బ్యాక్స్ ఉన్నాయి, ప్రాజెక్టు కాస్టు, క్యాపిటల్ కాస్ట్ తగ్గాలి. PPAలో ఉంది. Govt. can అన్నప్పుడు ఎక్కడ పోయి తీసుకోవాలి, ఎక్కడకు పోయి తీసుకొంటారు. ఇదంతా ఆయన విజ్ఞతకే వదిలేస్తున్నాను.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్ :- అధ్యక్షా, జరిగిన మొత్తం డిటేల్ లోకి నేను వెళ్లడం లేదు. let us come to the point ఇది క్రొత్త డిటేల్ కాదు. గత శాసనసభా సమావేశాల్లో చాలా సమయాన్ని దీని విషయమై కేటాయించి చర్చించాము. మీరు శాసనసభ రికార్డ్స్ చూడండి. మీరు చాలా అలిగేషన్స్ చేశారు. ఏ విధంగా ఫిక్షేషన్ జరిగింది, క్యాపిటల్ కాస్ట్ ఏమిటి ? మినిమం రేటు ఎల్లా ఫిక్స్ చేశారు ? ఇవన్నీ గత శాసనసభా సమావేశాల్లో చర్చించాము. మన అసోజిషన్ లీడర్ గారు మాట్లాడుతూ PPA లో Gas based plant కి గౌతమిని స్టాండర్డ్ గా తీసుకొంటారా ? it is lowest అని వారు చెప్పడం జరిగింది. ఇవన్నీ డిస్కషన్ జరిగాయి చాలాసార్లు వీటన్నిటిని క్లారిఫై చేయడం జరిగింది. ఏవిధంగా చెప్పాలో చెప్పుకొన్నాము. ఈ రోజు ఒక కంపెనీ గురించి స్పెసిఫిక్ గా ప్రస్తావనకు తెచ్చారు. అది స్పెక్ట్రమ్ కంపెనీ వ్యవహారం. It is గౌరవ సభ్యులు మైసూరారెడ్డి గారు కొన్ని

అంశాలు లేవనెత్తారు. వారు ఇక్కడ కొన్ని కీక్ బ్యాక్స్ గురించి వ్రాసుకొన్నారు. ఒక కంపెనీ మరో కంపెనీకి కాంట్రాక్టు ఇచ్చారు. ఆ కాంట్రాక్టర్ ఇతనికి కీక్ బ్యాక్స్ ఇచ్చారు. ఆ విధంగా క్యాపిటల్ కాస్ట్ ని బూస్ట్ చేశారు. క్యాపిటల్ కాస్ట్ ని రెడ్యూస్ చేయాలి. చేస్తే ఆటోమేటిక్ గా PPA తగ్గుతుంది This is what I అధ్యక్షా, 1994లో టెక్స్ ఎకనామిక్ క్లియరెన్స్ ఇచ్చారు. TEC was ఆ సంవత్సరంలో రూ.748.43 కోట్లకు టెక్స్ ఎకనామిక్ క్లియరెన్స్ వచ్చింది. మీ ప్రభుత్వమే ఇచ్చింది. ఇవన్నీ చూసి ఆ రోజు క్లియరెన్స్ ఇచ్చారు. అట్లా కంటిన్యూ ఔతోంది. Final గా fixed cost కి రూ.972 కోట్లు ఫిక్స్డ్ కాస్ట్ కావాలని క్లెయిమ్ పెట్టారు. ఆల్మోస్ట్ రూ.200ల కోట్ల కోసం ఎక్స్ట్రా క్లెయిమ్ పెట్టారు. వారు పెట్టిన క్లెయిమ్ బ్రాన్స్ కోలో ఉంది. ఇంతవరకు మీరెదైతే చెప్పారో ఆ లిక్విడ్ డెవలప్ మెంట్ ఫార్వేస్ ఉన్నాయో అని కావాలని బ్రాన్స్ కో himself has వారే అడిగారు. వారు ఇంత వరకు జవాబు చెప్పలేదు. వారిచ్చిన దాని విషయంలో బ్రాన్స్ కో ఒక కాంపిటెంట్ అథారిటీకి ప్రయివేటు ఇండిపెండెంట్ అథారిటీకి, ICRA కి అడ్వైజరీ సర్వీసెస్ ఎగ్జామిన్ చేయాలని వారిచ్చిన ప్రపోజల్ అని ఇచ్చారు. ఇన్ టోటో వారేమి చెపుతున్నారంటే only escalation తప్ప మిగతావి అలా చేయమని ఒక రిపోర్టు ఇచ్చారు. అది ఫైనల్ కాలేదు. ఏదైతే 748.56 ఉందో that is ఇంతవరకు బ్రాన్స్ కో దానిని పెంచలేదు. ఇంకా పెంచే అధికారాలు వీరికి లేవు. only they can

రా.8.40

అది ఇంకా వాళ్లు పంపనే లేదు. వాళ్లు ఫైనల్ డెసిషన్ తీసుకోనే లేదు. మరి మీరు రొయ్యలంటారు, గంపలంటారు. ఏదో పది సార్లు చెబుతూ వుంటే, 200 కోట్లు తీనేశారు, 300 కోట్లు తీనేశారు అంటే ఎట్లా జస్టిఫై చేసుకుంటారు? మీరు కంప్లైట్ గా సిబిఐ ఎంక్వయిరీ వేయించండి అని, కమిటీ వేయించండి అని అంటే, that is the internal matter. వాళ్లు వాళ్లు తన్నుకుంటున్నారక్కడ. కోర్టులకు, సుప్రీం కోర్టుకు పోయారు. ఆ మహానుభావులే కాగితాలు వీళ్లకు ఇచ్చింది. వాళ్లూ వీళ్లూ కలిసి దొంగలు దొంగలు ఊళ్లు పంచుకున్నట్లు ఉంటే మధ్యలో మీరెందుకు తలకాయ నొప్పిలోకి ఇరికేరు? ఆ కాగితాలు పట్టుకుని మేము కాపిటల్ కాస్టు తగ్గిస్తాము, మీరు కాగితాలు పట్టుకురండి అంటే వాళ్లక్కడకు వచ్చారు. ఇది వాళ్ల ఇంటర్నల్ తగాదా. It is the internal matter of the company. How can the Government take it up? దానికి వీళ్లు వకలా తీసుకున్నారు. కోర్టులో వకలా తీసుకుని చెయ్యండి. లేకపోతే ఇద్దరి మధ్య కోతుల తగాదాలగా పెడితే వారేమన్నా ఇస్తే తీసుకోండి. మాకెందుకు రుద్దుతారు? It is totally an internal matter of the company. వాళ్ల కంపెనీ ఇంటర్నల్ తగాదాలలో వుంటే, మీరొచ్చి అసెంబ్లీలో డిస్ కషన్ పెట్టేరు. కాంట్రాక్టర్లు కీక్ బ్యాక్స్ తీసుకున్నారు. ఎప్పుడెప్పుడు తీసుకోవాలో కాంట్రాక్టులో రాసుకున్నారు. మీరు పేపర్లు తీసుకువస్తున్నారు. ఇది తేలనీయండి. కీక్ బ్యాక్స్ నిజంగా తీసుకుంటే వాళ్లు క్రమినల్ యాక్టును పెట్టుకుంటారా అనేది తేల్చుకున్నాక what is the company role and what is the TRANSCO role.. బ్రాన్స్ కో రోల్ అప్పుడు ఏమిటి? How can it come? దీనిని ఇష్యూ చేసుకుని ఏదో భయంకరమైన భూతంలాగా చేసి చూపిస్తున్నారు. అంతేగాని మరొకటి కాదు. What more do you want? రెండవది, సిఎజి రిపోర్టుస్ అడుగుతున్నారు. ఎస్. మా నాలెడ్జిలో ఉంది. లేదనడం లేదు. జస్టిఫికేషన్లు కొన్ని ఉన్నాయి. కావాలంటే పిఎసి కమిటీ ఫైర్మన్ మీవారే. పిలవమని చెప్పండి. Call for the record. They will explain. If you are not not satisfied మీకు ఏది కావాలో చెప్పండి. You recommend it. పిఎసిలో అడగండి. They will explain entire thing. వారు కాదంటే మీరు చెప్పండి. ఆ విధంగా పరిష్కారం చేసుకోవాలి. There are certain systems. కొన్ని పద్ధతులున్నాయి. ఆ ప్రకారం చేసుకోవాలి. పొలిటికల్ గా మమ్మల్ని తిట్టదలచుకుని, ఆఖరి రోజు కదా, ఏదో రుద్ది పోదాం అంటే ఇంతకన్నా మా నుంచి జవాబు ఉండదని మీ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

డా. ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- ఇది ఆ కంపెనీలో ఉన్న వ్యవహారం అన్నారు. మీ పద్ధ అగ్రిమెంటు ఉన్నాయి. కంపెనీకి కంపెనీకి కీక్ బ్యాక్స్ విషయం అగ్రిమెంటు రాసుకున్నారు. కీక్ బ్యాక్స్ రూ.100 కోట్లు ఉంది. ఇన్ కం టాక్సు కట్టమన్నది రూ.40 కోట్లున్నాయి. తర్వాత లయబిలిటీస్ ఉన్నాయి రూ.100 కోట్లు. వాళ్ల వీళ్ల కొట్లాటల వల్ల బయటకు వచ్చాయి. It is having a bearing on the capital cost. క్యాపిటల్ కాస్టు మీద బేరింగ్ ఉంది. వచ్చిన తర్వాత యాక్టును తీసుకోడానికి ప్రభుత్వం

ఉంది. నేను అనేది పిపిఎలు వాళ్ల వద్ద ఉన్నాయి. ఫస్టు పిపిఎలో ..Capital cost can be reduced by an amount equal to the excess. కాంట్రాక్టరుకు, కాంట్రాక్టరుకు కిక్ బ్యాక్స్ ఇచ్చారు. అంటే అది ప్రజల బేర్ చేయాలి. లేనప్పుడు ఎంక్వయిరీ వేయమనండి.

MR.DEPUTY SPEAKER: While replying, the Home Minister was abundantly clear, as I understand.

డా. ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి :- బట్ట కాల్చి నెత్తిమీద వేస్తే సరిపోతుందా?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- ఇది రెండు కంపెనీల మధ్య తగాదా.

డా. ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి :- అవునండీ. బేరింగ్ ఉంది ఇక్కడ.

MR.DEPUTY SPEAKER: Please hear me. Have the patience to hear me. I am not the Government here.

(Interruptions from Sri Asaduddin Owaisi)

ఇది క్లారిఫై అయితే తేలిపోతుంది. వారు చెప్పింది, వాళ్లు ఇంటర్నల్ గా గొడవ వడుతున్నారు. మైసూరారెడ్డి గారు చెప్పింది వాళ్లు అంగీకరించారు. గొడవ పైనాల్టికి వస్తే డెఫినిట్ గా బేరింగ్ ఉంది. నానా రకాల లెవెల్స్ లో కోర్టులో లిటిగేషన్లు పెట్టుకున్నారు. అది తేలితే నిజంగా క్యాపిటల్ మీద బేరింగ్ అనే భావన వస్తే దీనికి then the Government role and TRANSCO role comes and they are aperepared for action చాలా క్లియర్ గా చెప్పారు.

డా. వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి :- అధ్యక్షా, వాళ్ల ఇంటర్నల్ మేటర్ అయితే వాళ్ల వాళ్ల మొగుళ్ల పెళ్లాలూ అయితే మాకు అభ్యంతరం లేదు. రూ.200 కోట్లు ఎక్సెస్ గా క్యాపిటల్ కాస్ట్ లోడ్ అయింది. దీని వల్ల కన్సూమర్ డబ్బు కడుతున్నాడు. అంటే ఇది వాళ్ల ఇంటర్నల్ మేటర్? సంబంధం లేదా?

(అంతరాయం)

ఒక విషయం. ఎంత మిస్ లీడ్ చేస్తున్నారు? ఎపిజిపిఎల్, జిపి స్పెక్ట్రమ్ వీటికి సంబంధించి కన్స్ట్రక్షన్స్ డిఫరెంట్ టైమ్స్ లో జరిగేయంటున్నారు. జిపిఎల్ చాలా ముందు జరిగిందట. ఇది తర్వాత జరిగిందట. కాదు అని చెబుతున్నాం. రెండూ కూడా ఒకే సమయంలో జరిగాయి. కానాలంటే దీనికి సంబంధించి ఎంక్వయిరీ వేద్దాము. చూద్దాం. ఎందుకు భయపడుతున్నారు ఎంక్వయిరీ అంటే. వ్యవహారాన్ని తేలుద్దాము. మీరు పచ్చి అబద్ధాలు, సత్యదూరాలూ అయిన మాటలు చెబుతున్నారు. సిఎజి సుప్రీం కోర్టు జడ్జికి సమాన హోదా కలిగిన వ్యక్తి. వీటికి సంబంధించి కనీసం రూ.200 కోట్లు రెండు కంపెనీస్ ఎక్సెస్ పే చేస్తున్నారు, రీకన్సిడర్ చేయమని కేటగారికల్ గా అంటే, ఫైల్స్ కింద వేసుకుని కూర్చున్నారు. ఎందుకు రిపోర్ట్స్ కింద వేసుకుని కూర్చున్నారు? ఎందుకు వారి పైన అంత ప్రేమ? దొంగలు దొంగలు ఊళ్లు పంచుకున్నట్లు పంచుకుంటున్నారు. తేడా లేదు. రూ.200 కోట్లు ఎక్కువగా వారికి పే చేశారంటే అది ఇంటర్నల్ మేటరంటారేమిటి? సేదవాడు తన స్వేద బిందువులు వెచ్చించి, కరెంటు బిల్లు ద్వారా కట్టిన డబ్బును దోచుకు తింటున్నారు. రైతులు ఆత్మహత్యలు చేసుకుంటున్నారు. ఎక్కడుంది న్యాయం?

మేము చెప్పేవి తప్పని, మీరు చెప్పేవి కరెక్టుని ఒక నిమిషం అనుకుందాము. మేము చెప్పేది నిజాన్ని బయటకు తీద్దాము. ఇంటర్నల్ మేటర్సులో రాష్ట్రానికి సంబంధించిన పేద ప్రజలకు సంబంధించిన విషయాలు తేలుద్దాము. ఎక్కువ ధర చెల్లిస్తున్నారా లేదా తేలాలంటే let a C.B.I. enquiry be instituted. నిజాలు నిరూపించుకోండి. ట్రాన్స్పరెన్సీ గురించి పూటపూటా మాట్లాడతారు. మిద్దెలు, మేడలూ ఎక్కి మాట్లాడతారు. ట్రాన్స్పరెన్సీ ముందు పుట్టి తర్వాత మీరు పుట్టేరా లేక మీరు పుట్టేక ట్రాన్స్పరెన్సీ పుట్టిందా? లేక కవలలుగా పుట్టేరా? తేలనివ్వండి. దయచేసి ముందుకు రండి. Please come forward with an enquiry.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్ :- స్పీకర్ సర్. It is very very interesting subject. ఏ విధంగా ఉంటోందో చూడండి. 1994లో వాళ్లు అధికారంలో ఉన్నప్పుడు

(అంతరాయం)

మీ తెలివితేటలకు మా జోహార్లు అని చెప్పడానికే. 1994లో ఈ పిపిఎలు, ఈ క్యాపిటల్ కాస్టులు కంప్లీట్ గా సెటిల్ చేసి సంతకాలు పెట్టారు.

రా.8-50

అధ్యక్షా, వారికి తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అయినా, కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం అయినా , ఏ ముఖ్యమంత్రి అయినా వారు ఎప్పుడు వన్ సైడ్ మాట్లాడుతూ వుంటారు. ఇవి అన్నీ కంప్లీట్ గా వాళ్లు సెటిల్ చేసి సంతకాలు పెట్టారు. 1994లో 748 కోట్ల రూపాయలకు పి.పి.ఎ.లు ఫైనల్ చేశారు. (కాంగ్రెస్ సభ్యులను ఉద్దేశించి) చేశారుకదా? ఇప్పుడు ఏమంటున్నారు అంటే

(అంతరాయం)

వారు అరిచినంతమాత్రాన కాదు. వారు ఇక్కడ ఎందుకు రైజ్ చేస్తున్నారో అది కూడా నేను చెబుతాను. 748 కోట్లరూపాయల కోసం పిపిఎలు ఫైనల్ చేశారు. వాళ్లు ప్రపోజల్ చేశారు. అది కంప్లీట్ అయిపోయింది. 6,7 సంవత్సరాల తరువాత ఇప్పుడు ఏమి చెబుతున్నారు అంటే 748 కోట్ల రూపాయలు కాదు వాళ్లు కంపెనీలోపల కొన్ని కాంట్రాక్టు ఇచ్చివేసి ఆ డబ్బులు అంతా వాళ్లు కొట్టివేశారు. ప్రాజెక్టు కాస్టు వాళ్లు పెంచుకొన్నారు. ఆ డబ్బులు అంతా కొట్టివేశారు అవి ఎట్లా పంచుకోవాలని అగ్రిమెంటులో రాసుకొన్నారు. ఆ అగ్రిమెంటు తాలుకా కాగితాలు మాదగ్గర ఉన్నాయి. ఆ ప్రాజెక్టు కాస్టు తినివేశారు. దొంగలు దొంగలు ఊళ్లు పంచుకొన్నారు. ఆ కాస్టు అంతా ఇప్పుడు ఇందులో తగ్గించడని మాదగ్గరకు తీసుకొచ్చారు. పంచాయితీ ఈ విధంగా ఉన్నది. టోటల్ గా వాళ్లు అప్పుడు చేసుకొన్నారు. ఇంతకంటే ఫెర్రెస్ నది ఇంకా ఏమైనా ఉన్నదా? ఆ రోజు డబ్బులు అన్నీ పంచుకొని వాళ్లే కాంట్రాక్టులు చేసుకొని ఇంటర్నల్ మ్యాటర్స్ అన్నీ కూడా చేసుకొని ఇంతకంటే అన్యాయం ఏమైనా ఉన్నదా? In what way is this Government concerned? It is their internal matter. ఈ యొక్క ఇంటర్నల్ మ్యాటర్స్ వాళ్లు ప్రాజెక్టు కాస్టు సంగతి.....

(డా.ఎం .వి. మైసూరారెడ్డి తన చేతిలోని కాగితాలను వెల్ లో వేసి సభ నుంచి బయటకు వెళ్లిపోయారు)

కాదండీ ఉట్టిగా కాగితాలు పడవేసి వెళ్లిపోతే ఎవరు మీదనో దుమ్ముపడేసి వెళ్లిపోతే అవుతదా అండీ. కనీసం మాకు క్లారిఫికేషన్ ఇవ్వడానికి లేకపోతే ఎట్లాఅండీ. ప్రాజెక్టు కాన్స్ట్రలీషల వచ్చిన వేరియేషన్స్కు ఇవాళ్ల డిస్కషన్ పెట్టారు. ఈ ప్రాజెక్టు కాన్స్ట్రలీషన్ అనేది 7 సంవత్సరాల తరువాత ఆయొక్క పార్లమెంటు వాళ్లు, వాళ్లు కొట్లాడుకొని వాళ్లు పంచుకొనే దాంట్లో ఎప్పుడో మేసివేసి వాళ్లు కోర్టుల చుట్టూ తిరుగుతున్న సందర్భంలో ఆ సంగతి తేల్చమంటారు ఇప్పుడు. వాళ్లు పంచుకొనే డబ్బులు సంగతి వాళ్లు రాసుకొన్న ఇంటర్నల్ సంగతి దాని మూలంగా ప్రాజెక్టు కాన్స్ట్రలీషన్ తగ్గుతుంది అంటారు ఇవాళ్ళ. వాళ్లు నిజంగా కోర్టుకు వెళ్లారు. వాళ్లు ఇన్కంవేంట్యాక్స్ రెయిడ్ అయినాయని అంటారు. ఇన్కంవేంట్యాక్స్ 40 కోట్ల రూపాయలు పట్టుకొన్నారు అంటున్నారు. ఇవాళ డిఫరెంటు, డిఫరెంటు ఏజెన్సీస్ ఫ్యాక్టుస్ ఏమిటో తెలుస్తున్నాయి. ఆ ఫ్యాక్టుస్ ఏమిటో కూడా ప్రభుత్వానికి తెలియదు. వాళ్లు పంచుకొనే సంగతి ప్రభుత్వానికి తెలియదు, వాళ్ళకి తెలిసే వుంటుంది. వాళ్ళకు అన్నీ తెలుసు. ఆ తలకాయ నొప్పి వచ్చిందని చెప్పి వాళ్లు, వాళ్లు.. Yes, it is there. వాళ్లు ఫైనల్ కాన్స్ట్రలీషన్ 972 కోట్ల రూపాయలు క్లెయిమ్ చేస్తున్నారు. వాళ్ల క్లెయిమ్ 200 కోట్ల రూపాయలు మేము యాక్సెప్టు చేసేది then definitely you can question us. డిఫినెట్గా మీరు క్వెస్టన్ చేసుకోవచ్చు. అది వదిలి పెట్టేసి 1994 లోపల చేసినటువంటి అగ్రిమెంటు, ఆ అగ్రిమెంటు కూడా ఫైనల్, ఆ అగ్రిమెంటు లోపల ప్రాజెక్టు కాన్స్ట్రలీషన్ వాళ్లు ఎన్క్లీషన్ చేసేసి ఆ కాన్స్ట్రలీషన్ వాళ్లు తినేసుకొంటున్నారు. వాళ్లు తిన్న కాన్స్ట్రలీషన్ అంతాకూడా దొంగతనంగా చేసుకొన్నారు. ఆ కాన్స్ట్రలీషన్ అంతా కూడా ఇందులో తగ్గించాలని చెప్పారు. దానికోసం ఈ రొయ్యలు గంపలు ఇవి అన్నీ తీసుకొని వచ్చి వాళ్లు మాట్లాడతావుంటే వాళ్లను ఏమనాలి ఒకసారి ఆలోచన చేయాలని చెప్పి మీకు తెలియచేసుకొంటున్నాను. ఇన్స్టాలేషన్ దానిని ఇన్స్టాలేషన్ చేసి చెప్పుకోడానికి వాళ్లు ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. వాళ్ళకి ఉన్న వాక్చాతుర్యంతో ఎదో చెప్పాలని అనుకొంటున్నారు తప్ప ఇంకాటి కాదు. కాగ్ రిపోర్టు అంటారా Yes, C.A.G. report is a public document. Nobody can say that it is a private one. కాగ్ రిపోర్టు మాకు ఇవ్వలేదు, మాకు సంబంధం లేదని మేము అనడం లేదు. పిఎస్ చైర్మన్ కాంగ్రెస్ పార్టీ వారు ఉన్నారు. వారు డిస్కస్ చేసిన తరువాత అధికారులు ఏమి చెబుతారో మీరు చూడండి. ఆ తరువాత మీకు ఏది కావాలనో whether the Government accepts it or not you can see. అది మీరు ఒకసారి చూడాలనిచెప్పి మీకు తెలియచేసుకొంటున్నాను. ప్రాజెక్టు కాన్స్ట్రలీషన్ గురించి చాలా మాట్లాడాము. దాని గురించి నేను పోదల్చుకోలేదు. ఒకవేళ మాట్లాడదామని అంటే మీరు సఫిషియంట్ టైము ఇవ్వండి ఈ యొక్క ప్రాజెక్టు ఎట్లా ఎట్లా చేశారు, ఎట్లాఅగ్రిమెంటు చేశారు We are ready to discuss what is the cost and how it is arrived at. For that you must give ample opportunity to the Government to clarify.

డా.వై.ఎస్.రాజశేఖరరెడ్డి: అధ్యక్షా, ప్రభుత్వాన్ని ఎన్నో రకాలుగా దోషులను బయటపెట్టమని మేము ప్రయత్నం చేసినా, గట్టిగా అడిగినా, దోషులను కప్పిపెట్టడానికి, పీల్డు చేయడానికి చేస్తున్న ప్రయత్నం దుర్మార్గం ఇది. ప్రతి ఒక్కరు కూడా సభ్య సమాజంలో ఖండించ తగ్గది. మొన్న మధ్యం కొనుగోలులో వందల కోట్ల రూపాయలు అధికంగా ప్రభుత్వం కంపెనీలకు చెల్లిస్తున్నారు అంటే, అది నిగ్గు తేల్చడానికి సిబిఐ ఎంక్వైరి అంటే దానికి ముందుకు రారు. ఇవాళ కొన్ని కంపెనీలు ప్రభుత్వాన్ని మోసం చేసి వందల కోట్ల రూపాయలు తినడం ఇందులో ఎవరెవరికి ఎంత భాగస్వామ్య ఉన్నది నిగ్గు తేల్చమంటే, దానికి సిబిఐ ఎంక్వైర్ అడిగితే దీనికి ఒప్పుకోరు. ఈ ప్రభుత్వానికి పారదర్శకత అంటే ఏ మాత్రం గౌరవం లేదు. రాష్ట్ర ప్రజలందరూ చూస్తున్నారు. అందరూ గమనిస్తున్నారు. పేద ప్రజలందరూ గమనిస్తున్నారు. 7కోట్ల 56 లక్షల మంది ప్రజలు గమనిస్తున్నారు. వారి స్వేద బిందువుల నుంచి వచ్చే ప్రతి పైసా ఎక్కడికి పోతుంది ఎవరి జేబుల్లోకి పోతుంది అనే విషయాన్ని గమనిస్తున్నారు. ఇటువంటి తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రభుత్వ విధానాలకు నిరసనగా పేదలను దోచుకొనే విధానాలకు నిరసనగా కాంగ్రెస్ పార్టీ వాకౌట్ చేస్తుంది.

(The Congress party Members staged a walk out.)

SRI ASADUDDIN OWAISI: Mr. Deputy Speaker Sir, the Government has their own consultants' report. They have given their recommendations also. What did their consultants say? What are their recommendations? These could have been answered by the Minister for Power.

Secondly Sir, what the Hon'ble Home Minister has just now said is that after so many years this subject is being brought before this august House. Sir, there is no law of limitation which applies to this. Anything in regard to any dishonest dealing which has taken place between the Government and the power developer could be raised here. Kindly look into it. There is no law of limitation. Wrong is wrong. It can be brought to the notice of the people at any point of time. Moreover, it is not proper for the Hon'ble Home Minister to say that it is an internal matter. Here is a person who is running power house. What is the service that he can give to the people of the State if internal bickerings are going on? The Government could have ordered a C.B.I. enquiry so that facts could come out. Since the Government has not acceded to the request of the opposition for a C.B.I. enquiry, my party is staging a walk out.

(Members belonging to M.I.M. Party staged a walk out)

రా.9.00

SRI NOMULA NARASIMHAIAH: Sir, Honourable Home Minister conveniently and nicely tried to convince the opposition parties and the public. You are the Government. You have to initiate action. అధ్యక్షా, వాళ్ల వ్యవహారం సగ్గుంగా కనపడుతున్నది. వాళ్ల మధ్య ఏమైనా ఇబ్బందులు ఉండి ఉంటే క్రిమినల్ యాక్షన్ తీసుకోవచ్చని వారే అంటున్నారు. క్రిమినల్ యాక్షన్ తీసుకోవటానికి అవుట్స్టాండ్ ఎవరైనా ఉన్నారా? ఈ రోజు గవర్నమెంట్ ఇనిషియేటివ్ తీసుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది. దానికి సిద్ధంగా ఉన్నామని చెప్పకపోతే ఎట్లా? మీరు వ్యవహరిస్తున్న తీరు మీ వ్యవహారాన్ని సగ్గుంగా చూపిస్తోంది. ఎన్.టి.ఆర్.గారి వారసత్వమని పదేపదే చెప్పుకుంటారు. ఎన్.టి.ఆర్.గారు తనపైన వచ్చిన ఆరోపణలపై హైకోర్ట్ జడ్జిచేత విచారణ జరిపించుకున్నారు. అల్లుని పైన ఆరోపణలు వస్తే హౌస్ కమిటీ వేశారు. వాస్తవంగా, సగ్గుంగా కనపడుతున్న దానిపై మేము సి.బి.ఐ. ఎంక్వయిరి అడుగుతున్నాము. ఎన్.టి.ఆర్.గారి వారసత్వమని నిజంగా మీరు అనుకునేట్లయితే ఎంక్వయిరి వేయాలి. కాని ప్రభుత్వం అందుకు సిద్ధంగా లేదు. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వ వైఖరిని మేము నిరసిస్తూ మా సి.పి.ఐ. (ఎం) పార్టీ తరపున వాకౌట్ చేస్తున్నాము.

(ఈ సందర్భంగా సి.పి.ఐ. (ఎం) పార్టీ సభ్యులు సభనుండి వాకౌట్ చేశారు)

శ్రీ గుమ్మడి నరసయ్య: స్పీకర్ సర్, వారి కాలనాడు ఇది జరిగింది, వీరి కాలనాడు ఇది జరిగిందనే పద్ధతిలో ఈనాడు చర్చ జరిగింది. ఏదేమైనప్పటికీ ఇంత జరిగిన తరువాత, రూ.200 కోట్లు మిస్యూజ్ అయిన తరువాత దోషులను బయటకు తీసుకురావటానికి సి.బి.ఐ. ఎంక్వయిరి వేయించమని కోరితే ప్రభుత్వం అందుకు సిద్ధంగా లేదు. ప్రభుత్వ నిరసనకు వ్యతిరేకంగా మా పార్టీ తరపున నేను వాకౌట్ చేస్తున్నాను.

(ఈ సందర్భంగా శ్రీ గుమ్మడి నరసయ్య సభనుండి వాకౌట్ చేశారు)

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్: అధ్యక్షా, ఈనాడు ఈ డిబేట్ చూస్తే స్పెక్ట్రమ్ కంపెనీలోని లోపాలు, వారి పార్టనర్షిప్ లో వచ్చిన తగాదాలు, ఎస్కలేషన్ మొదలైనవన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకుని మరియు వారివద్ద కొన్ని డాక్యుమెంట్స్ పెట్టుకుని ఈవిధంగా చేస్తున్నారు. దానికోసం వీరిని వారు అప్రోచ్ అయ్యారు. ఒక పార్టీ తరపున వీరు ఇక్కడ ఈవిధంగా చేస్తున్నారు. కిషన్ రావు అనే వ్యక్తి అక్కడ డబ్బులు తిన్నాడు, రూ.100 కోట్లు, రూ.40 కోట్లు తిన్నాడని చెబుతున్నారు. వీళ్లు కావాలనే ఈవిధంగా మాట్లాడుతున్నారు తప్ప మరొకటి కాదు. బ్లాక్ మెయిలింగ్ చేస్తున్నట్లు క్లియర్ గా ఇక్కడ కనపడుతోంది. It is a very clear-cut case hatched

out by them. That is why, we made it very clear. పదేపదే లేనిపోని ఎలిగేషన్స్ చేస్తున్నారు. గతంలో దీనిపై చాలా చర్చ జరిగింది. మేము చాలా క్లియర్ గా ఉన్నాము. లోయర్స్ కాన్ఫ్ కు పవర్ తీసుకురావటానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఈ విషయం దేశం మొత్తం యాక్సెస్ చేస్తోంది. వాస్తవమైన రిఫార్మ్స్ ఆంధ్రప్రదేశ్ లో జరుగుతున్నాయి. ఇలాంటి అర్థంపర్థంలేని తగాదాలు, గవర్నమెంట్ కు సంబంధం లేని తగాదాలు అన్నీ తీసుకువచ్చి ఏదో ఒకవిధంగా ఎలిగేషన్స్ చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో చేస్తున్నారు తప్పు మరొకటి కాదు. 1994 ఎగ్రిమెంట్ లో పొరపాట్లు ఉన్నాయేమో, రేట్లలో ఎస్కలేషన్ వచ్చిందేమో. ఇటువంటి కేసెస్ మాత్రమేగాక ఐ.టి. ప్రాబ్లంలు కూడా ఉన్నాయని అంటున్నారు. Let all issues come up. పి.ఎ.సి.లో డిస్కస్ చేయండి. Let them recommend to the Government on this issue. ఆవిధంగా చేస్తే బాగుంటుంది తప్పు లేనిపోని ఎలిగేషన్స్ పెట్టి, లాస్ట్ డిబేట్ కాబట్టి ప్రభుత్వంపై బురద చల్లాలని తీసుకున్న కార్యక్రమం తప్పు మరొకటి కాదని మనవిచేస్తున్నాను. సభా సమయాన్ని చాలామటుకు వృథా చేశారు. దీనిని నేను తీవ్రంగా ఖండిస్తూ సెలవుతీసుకుంటున్నాను.

ప్రభుత్వ బిల్లులు

1. 2001, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఆర్థిక వ్యాపార సంస్థల డిపాజిటరుల పరిరక్షణ (సవరణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ.బిల్లు 24/2001)

SRI Y. RAMAKRISHNUDU: Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Protection of Depositors of Financial Establishments (Amendment) Bill, 2001 be taken into consideration."

MR. DEPUTY SPEAKER: Motion moved. The Minister for Finance and Legislative Affairs may explain the salient features of the Bill.

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు: అధ్యక్షా, ఇది చాలా చిన్న బిల్లు. సెక్షన్ 2, కాజ్ ' సి 'కు ఒక ఎమెండ్మెంట్ ప్రపోజ్ చేశాము. ఫైనాన్స్ ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ అనే డెఫినిషన్ క్రింద ఇప్పటివరకు ఉన్న డిపాజిటర్స్ కు సంబంధించినంతవరకు కంపెనీస్ యాక్ట్ 1956, నాన్ బ్యాంకింగ్ ఫైనాన్స్ కంపెనీస్ యాక్ట్ 1934 క్రింద రిజిస్టర్ అయిన కంపెనీస్ ఇప్పటివరకు ఈ డెఫినిషన్ లోకి రాలేదు. ఇప్పుడు జరుగుతున్నదేమంటే చాలామంది ఇటువంటి కంపెనీస్ పెట్టి వాటిద్వారా డిపాజిట్స్ సేకరించి వాటిని మిస్ యూజ్ చేయటంగాని లేక కంపెనీ ఎత్తివేసి ఇంకొకచోటికి వెళ్లటంగాని జరుగుతున్నది. ఇప్పటివరకు ఉన్న యాక్ట్ లలో ఈ రెండు రకాల కంపెనీల (రిజిస్టర్డ్ అండ్ అన్ రిజిస్టర్డ్ కంపెనీస్) ప్రస్తావన లేదు. ఈ రెండు రకాలైన కంపెనీస్ ను దీని క్రిందకు తీసుకువచ్చినట్లయితే ఫీటింగ్ చేసి కంపెనీస్ ను రెగ్యులేట్ చేయటమేకాకుండా ఈ చట్టం క్రింద శిక్షించే పరిస్థితి కూడా వస్తుంది. It is a welcome legislation. It can be accepted by the House unanimously. I request the Members to cooperate.

శ్రీ ఆనం వివేకానందరెడ్డి: అధ్యక్షా, మీద్వారా మంత్రిగారికి తెలియచేసేదేమంటే ఫైనాన్స్ కంపెనీల్లో రిజిస్టర్డ్, అన్ రిజిస్టర్డ్ చాలా ఉన్నాయి. ప్రతి గ్రామంలోను, ప్రతి వీధిలోను ఈ చిట్టిలనేని స్టార్ట్ చేస్తున్నారు. వారు ఎక్కువగా ప్రజలను మోసగించి ధనాన్ని దోచుకుపోయే పరిస్థితులు ఉన్నాయి. రిజిస్టర్డ్ అయిన ఇటువంటి వాటిపై క్రిమినల్ కేసులు పెట్టటానికి అవకాశం ఉన్నది. రిజిస్టర్డ్ కానివారు చిట్టిలు కట్టించుకుని మధ్యలో వెళ్లిపోతున్నారు. ఇటువంటి వాటిల్లో ఆటోమొబైల్ ఫైనాన్స్ లు కూడా ఉన్నాయి. వీటన్నింటి కొరకు చట్టం చేయాలి. ఫైనాన్స్ లో చిట్టిల కంపెనీలే కాకుండా రియల్ ఎస్టేట్స్ మరియు వెహికల్ ఫైనాన్స్ లు కూడా పెట్టటం, తీసివేయటం జరుగుతోంది. వీటిపై సమగ్రమైన చట్టం తీసుకురావటానికి ప్రయత్నించాలి. మంత్రిగారు చేసింది మంచి పనే. క్రిమినల్ యాక్షన్ కు సంబంధించినంతవరకు ఇంకా గట్టిగా ఉండాలి. ఈ ఫైనాన్స్ కంపెనీల డైరెక్టర్స్ ప్రావర్టీస్ కాన్ఫిస్కేట్ చేయటానికి కూడా వీలుండాలి. భార్య, భర్త, పిల్లల పేర్లుమీద ఉన్న ప్రావర్టీస్ కూడా కాన్ఫిస్కేట్ చేయటానికి వీలు కల్పించాలి.

జిల్లా స్థాయిలో కలెక్టర్‌కు ఈ అధికారం ఇచ్చినట్లయితే బాగుంటుంది. ఈ ప్రావర్తని కాన్ఫిస్కేట్ చేసి డిస్పోజ్ చేసే అధికారం జిల్లా స్థాయిలో జాడిషియరి, రెవెన్యూ, పోలీసు అధికారులు ముగ్గురినీ ఇన్‌వోల్వ్ చేసినట్లయితే డిపాజిటర్లకు సరైన న్యాయం జరుగుతుందని సభాముఖంగా మంత్రిగారికి తెలియచేస్తున్నాను. ఇప్పుడు జరుగుతున్న పరిస్థితులు మాకు బాగా తెలుసు. ఎప్పుడైతే ఫైనాన్స్ కంపెనీ ఎత్తివేస్తున్నారో అప్పుడు ఆ డైరెక్టర్స్ వారి ప్రావర్తన్ అంతా డిస్పోజ్ చేస్తున్నారు. ఆ పరిస్థితులను ఆపుచేయాల్సిన బాధ్యత జిల్లాస్థాయిలో ఈ ముగ్గురిపై పెట్టినట్లయితే బాగుంటుంది. దీనిని మరింత పటిష్టపరచమైన విధంగా తెస్తే తప్ప ఈ బోగస్ ఫైనాన్స్ కంపెనీస్ అదుపుచేయలేమని మంత్రిగారికి సభాముఖంగా తెలియచేస్తున్నాను.

రా 9.10

శ్రీ జి. రామకృష్ణారెడ్డి: అధ్యక్షా, ఈ ఫైనాన్షియల్ కంపెనీల ద్వారా కరీంనగర్ జిల్లాలో రూ.1500 కోట్ల మేరకు ప్రజలను మోసం చేశారు. రిజిస్టర్ కాని కంపెనీలు, రిజిస్టర్ అయిన కంపెనీల మీద ప్రభుత్వ నియంత్రణ లేకపోవడం వల్ల అవి పుట్ట గొడుగుల్లా పుట్టుకొచ్చి, డిపాజిట్స్ సేకరించిన తర్వాత బోర్డులు తిప్పేసి ప్రజలను నివారితంగా మోసం చేస్తున్నాయి. ఫైనాన్స్ కంపెనీలో డిపాజిట్స్ మోసపోయిన వారు కలెక్టర్స్‌కు కాంప్లెయింట్ చేస్తే, సదరు కంపెనీ నుంచి డిపాజిట్స్ తిరిగి ఇప్పించే విధంగా చట్టం చేశామని చెప్పారు. అయితే అది ఎఫెక్టివ్‌గా లేకపోవడం వల్ల కంపెనీలు తిరిగి డబ్బులు ఇచ్చే పరిస్థితి లేదు. డిపాజిటర్స్‌ను మోసం చేసిన వారిని అరెస్ట్ చేసి, ప్రభుత్వం వారి ఆస్తులను స్వాధీనం చేసుకుని డిపాజిటర్స్‌కు తిరిగి డబ్బు ఇచ్చే విధంగా మంచి చట్టం తీసుకొచ్చి గట్టి ప్రయత్నం చేయవలసిన అవసరం ఎంతైనా వుంది. ఈ ఫైనాన్స్ కంపెనీల ద్వారా కరీంనగర్ జిల్లాలో రూ.1500 కోట్ల వరకు ప్రజలను మోసం చేశారు. ఇప్పటికీ కూడా ఫైనాన్స్ కంపెనీలను పెడుతున్నారు, చిట్ కంపెనీలని, రకరకాల పేర్లతో ఫైనాన్స్ కంపెనీలను పెట్టి ప్రజలను మోసం చేస్తున్నారు. రిజిస్టర్ చేయకుండానే ఎవరు పడితే వారు ఫైనాన్స్ కంపెనీలను పెడుతున్నారు. ప్రజలను మోసం చేస్తున్న రిజిస్టర్డ్, అన్ రిజిస్టర్డ్ కంపెనీల వారిని అరెస్ట్ చేసి, కేసులు పెట్టి, వారి ఆస్తులను స్వాధీనం చేసుకుని, డిపాజిటర్స్‌కు తిరిగి డబ్బు ఇవించేలా చర్యలు తీసుకోకపోతే ప్రభుత్వం వుందా? లేదా అని పరిస్థితి ఏర్పడి, ప్రజలకు ప్రభుత్వం మీద విశ్వాసం సన్నగిల్లుతుంది. కాబట్టి ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం గట్టి చర్యలు తీసుకొని, డిపాజిటర్స్‌ను మోసం చేసిన వారి నుంచి తిరిగి డబ్బులు ఇప్పించి, వారి మీద క్రిమినల్ చర్యలు తీసుకునేందుకు చట్టంలో అవసరమైన మార్పులు తీసుకరావలసిన అవసరం వుందని మనవి చేస్తున్నాను.

డా . కె.రేవతీపతి (టెక్నలి) : రెస్పెక్టేబుల్ స్పీకర్, ఈరోజు మన ఫైనాన్స్ మినిష్టర్‌గారు ప్రవేశపెట్టిన Andhra Pradesh Protection of Depositors of Financial Establishments (Amendment) Bill, 2001 నేను సంపూర్ణంగా సమర్థిస్తున్నాను. ఇదివరలో 1997లో తమిళనాడులో ప్రవేశపెట్టిన ఈ యాక్ట్‌ను 1999లో ఆంధ్రరాష్ట్రంలో అదే తరహాలో ప్రవేశపెట్టినప్పటికీ దాంట్లో పున్నటువంటి కొన్ని లోపాల మూలంగా ప్రతి టౌనులో, పల్లెటూరులో పుట్టగొడుగుల్లా వెలిసిన చిట్స్ కంపెనీలు, ఫైనాన్షియల్ కంపెనీలు చాలా ఆకర్షణీయమైన బహుమతులు గాని, అవి లేదు అనుకుంటే అధిక వడ్డీలు ఇస్తామని చెబుతూ ఆకర్షణీయమైన పథకాలు ప్రవేశపెట్టి, అర్థాంతరంగా ఆ కంపెనీలు ఏదో ఒక రోజున అర్థ రాత్రి అదృశ్యం కావడం మన ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో ఏదో ఒక మండలంలో, జిల్లాలో నిరంతరం మనం చూస్తూనే వున్నాం . అలాంటి పరిస్థితి పైన గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు, ఫైనాన్స్ మినిష్టర్‌గారు బాగా అధ్యయనం చేసి ఏవిధంగానైనా సరే ఈ డిపాజిటర్స్‌ను ప్రాటెక్ట్ చేయాలని , వాళ్లకు న్యాయం చేయాలని, వాళ్ల అన్యాయానికి గురి కావడానికి వీలు లేదనే ఉద్దేశ్యంతో 1999లో చేసిన యాక్ట్‌కు సవరణ చే చేయాలని, కంపెనీల చట్టం క్రింద రిజిస్టర్ అయిన కంపెనీలు, నాన్ బ్యాంకింగ్ ఫైనాన్షియల్ కంపెనీలు ఈ యాక్ట్ పరిధిలో లేవు కాబట్టి, వాటిని కూడా ఈ చట్టం పరిధిలోకి తెచ్చి డిపాజిటర్స్‌కు న్యాయం చేయాలని చెప్పి ఈ బిల్లును ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. అందుకు నేను సరత్రా హర్షం వ్యక్తం చేస్తున్నాను. నేను ఈ బిల్లును సమర్థిస్తూ, ఈ హౌస్ కూడా యునానిమస్‌గా ఈ బిల్లును ఆమోదించవలసిందిగా కోరుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ నోముల నర్సింహయ్య: అధ్యక్షా, ఈ బిల్లు యొక్క ఉద్దేశ్యం సరైనదే. డిపాజిటర్స్‌ను మోసం చేసిన వారి ఆస్తులను సీజ్ చేయడానికి, మరొక రకంగా డిపాజిటర్స్‌కు నష్టాన్ని కాంపెన్సేట్ చేయడానికి, చట్టపరమైన లోసుగులను తొలగించడానికి ఉద్దేశించిన ఈ బిల్లును వెల్‌కమ్ చేయవలసిన అవసరం వుంది. నేను విజ్ఞప్తి చేసేదేమంటే, అయ్యా, పరదేశి కంపెనీకి చెందిన పెద్ద మనిషి కోట్ల రూపాయలు ఆర్జించి తను ఒక్కడే బయటి దేశాలకు వెళ్లాడు, తన కుటుంబ పెద్దలు, సభ్యులంతా కూడా మన రాష్ట్ర రాజధాని నగరంలోనే వుంటూ ఆస్తులను అనుభవిస్తున్నారు. ఎవరి పని వారు చేసుకుంటారు, మాకు సంబంధం లేదని చెప్పి బోర్డును తిప్పేశారు. ఈ విషయంపైన నేను వర్సనల్‌గా హోం మినిష్టర్‌గారికి, సంబంధిత అధికారులందరికీ లేటర్స్ వ్రాశాను. ఏమి చర్యలు తీసుకున్నారో తెలియదు. వండర్ రెసార్ట్స్, వండర్ గ్యాస్ అని పలు రకాల పేర్లతో ఆకర్షణీయమైన బ్రోచర్స్ పెట్టి, తమ మోసపూరితమైన నైజాన్ని కప్పిపుచ్చి, స్థానికంగా ఇన్‌ఫ్లూయన్స్ వున్న వారిని, మంత్రులను పిలిపించి, కంపెనీలను ఓపెన్ చేయించి జంటిల్ మెన్‌గా చలామణి అవుతూ ప్రజల నుంచి డబ్బులను మోబలైజ్ చేసుకుని వాడుకుంటున్నారు. పట్టపగలే మోసాలకు తయారవుతున్నారు. దిల్‌షుక్‌నగర్‌లో రియల్ ఎస్టేట్ పేరు మీద మోసాలు చేస్తున్నారు. ప్లాట్లకు సంబంధించి ఒక వ్యక్తి పది మందిని, ఆ పది మందిని ముప్పై మంది చేర్చిస్తే ప్లాట్లు ఇస్తామని అంటారు, అక్కడ అసలు ప్లాట్లే వుండవు. ఈ విధంగా మోసం చేస్తూ డబ్బులు కలెక్ట్ చేస్తున్నారు. ఆర్థికపరమైన నేరాలు జరుగుతున్నాయి కాబట్టి తగిన విధంగా స్పందించి ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరం వుంది. మంత్రిగారికి బాగా తెలుసు, న్యాయపరమైన విషయాలలో బాగా అనుభవం వున్న వారు. నేను అడిగేదేమంటే ఇప్పటి వరకు ఈ విధంగా ఫీటింగు చేసిన వారికి సంబంధించి ఎంతమంది మీద యాక్షన్ తీసుకున్నారు? దాని వల్ల సంబంధిత డిపాజిటర్స్‌కు ఏవైనా లాభం చేకూరిందా? ఈ విషయాన్ని కాస్త క్లియర్‌గా చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వై.రామకృష్ణుడు: అధ్యక్షా, 1999లో ప్రభుత్వం Andhra Pradesh Protection of Depositors of Financial Establishments Actను తీసుకరావడం జరిగింది. ఇప్పటికే ఆ యాక్ట్ వుంది, దాని ద్వారా స్పెషల్ కోర్టులను పెట్టడం జరిగింది. Any citizen can file in the Special Court about his grievance. The Court will take its own course of law. స్పెషల్ కోర్టులే గాకుండా ఈ చట్టంలో అన్ని రకాల ప్రొవిజన్స్ వున్నాయి. చిన్న చిట్టి కంపెనీ నుంచి పెద్ద ఫైనాన్షియల్ కంపెనీల వరకు అన్నింటినీ దీని క్రిందకు తీసుకరావడం జరిగింది. అయితే రెండు కేటగిరీలను మాత్రం ఈ చట్ట పరిధి నుంచి మినహాయించడం జరిగింది. కంపెనీ యాక్ట్ క్రింద రిజిస్టర్ అయిన కంపెనీలు, నాన్-బ్యాంకింగ్ ఫైనాన్షియల్ కంపెనీలను మినహాయించడం జరిగింది. ఈ రెండు కేటగిరీల క్రింద వచ్చే కంపెనీలే ప్రధానంగా మోసాలు చేస్తున్నాయి, ఇవి డిపాజిటర్స్‌నుంచి డబ్బులు తీసుకుని వాటిని వేరే వాటికి డైవర్ట్ చేయడమో లేకపోతే వేరే రాష్ట్రాలకు పోవడమో చేస్తున్నారు అనే ఉద్దేశ్యంతో ప్రభుత్వం రీఎగ్జామిన్ చేసి వీటిని మినహాయించడానికి వీలు లేదని, చట్టానికి సవరణ చేసి వాటిని కూడా ఈ చట్ట పరిధిలోకి తీసుకరావాలని ఈరోజు బిల్ తీసుకరావడం జరిగింది. మహారాష్ట్రలో స్ట్రీంజెంట్ లా తీసుకొచ్చారు. మన చట్టం కూడా స్ట్రీంజెంట్‌గా వుండాలని ఈ సవరణ తీసుకొస్తున్నాం, మెంబర్స్ చెప్పిన కొన్ని సలహాలను నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది. వాటిని ఎగ్జామిన్ చేసి మళ్ళీ శాసనసభ ముందుకు తీసుకరావడానికి ప్రయత్నం చేస్తాం. ఇదేమి కొత్త చట్టం కాదు, ఆల్రెడీ వున్నదే, అయితే కొన్ని చిన్న సవరణలు తీసుకొస్తున్నాం, దయచేసి గౌరవ సభ్యులందరూ దీన్ని ఆమోదించి బిల్లును పాస్ చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

MR. DEPUTY SPEAKER: The question is:

"That the Andhra Pradesh Protection of Depositors of Financial Establishments (Amendment) Bill, 2001 be taken into consideration."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was considered.

రా.9.20

Clauses

MR.DEPUTY SPEAKER: I shall now put the Clauses to vote. There are no amendments to Clause 2, Clause 1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House. The question is:

"That Clause 2, Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and Clause 2, Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

SRI Y.RAMAKRISHNUDU: Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Protection of Depositors of Financial Establishments (Amendment) Bill,2001 be passed."

MR.DEPUTY SPEAKER: Motion moved. The question is:

"That the Andhra Pradesh Protection of Depositors of Financial Establishments (Amendment) Bill,2001 be passed."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was passed.

2. 2001, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సాధారణ అమ్మకం పన్ను (సవరణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ.బిల్లు 25/2001)

SMT. J.LAKSHMI PADMAVATHI : Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh General Sales Tax (Amendment) Bill,2001 be taken into consideration."

MR.DEPUTY SPEAKER: Motion moved. Now salient features of the Bill.

శ్రీమతి జె.లక్ష్మీ పద్మావతి: అధ్యక్షా , దీనిలో కొన్ని మార్పులు మాత్రమే. ఇది చాలా చిన్న బిల్లు. ట్రేడ్మార్క్ ఉన్న కంపెనీల వారు సిస్టర్ కన్సర్న్స్ పేరుతో అమ్మి, తక్కువ రేటు పన్ను ఇవ్వడం జరుగుతున్నది. అందువల్ల సిస్టర్ కన్సర్న్స్ కూడా వారు అమ్మే వాటికి పన్ను వేయాలని ప్రతిపాదించడమైనది. సేల్స్ ట్యాక్స్ అప్పీలేట్ ట్రిబ్యూనల్ లో అకౌంట్స్ మెంబర్ గా ఇన్ కంటాక్ట్

డిపార్ట్మెంట్‌లోకి అసిస్టెంట్ కమీషనర్ స్థాయికి తగిన అధికారి ఉండవచ్చు. కమర్షియల్ టాక్స్ డిపార్ట్మెంట్ నుంచి డిప్యూటీ కమీషనర్ స్థాయి అధికారి మెంబర్‌గా ఉండేవాడు. గవర్నమెంట్ ఇది దృష్టిలో పెట్టుకొని అకౌంటు మెంబర్‌గా సెంట్రల్ ఎక్జిజిక్యూటివ్ ఇన్‌కంటాక్స్ డిపార్ట్మెంట్‌లోని డిప్యూటీ కమీషనర్ తగిన స్థాయి అధికారి ఉండాలని ప్రతిపాదించడమైనది. ఎసిజిఎస్‌టి యాక్టులోని సెక్షన్-7 క్రింద ఇది మార్పులకు సెంట్రల్ సేల్స్ టాక్సు సెక్షన్‌లోని 5 ప్రకారం ఇతర దేశాలకు సరుకులు ఎగుమతి జరుగుతున్నప్పుడు ఎగుమతికి ముందు జరిగిన కొనుగోలుపై కూడా, కొనుగోలు చేయతగ్గ వస్తువులకు వన్ను వేయడం లేదు. ఆ యాక్టులోని సెక్షన్ క్రింద ప్రస్తుతం ఉన్న ఎగుమతి ముందు జరిగిన కొనుగోలే కాకుండా ఇంకా ముందు జరిగిన కొనుగోలుకు కూడా మినహాయించవచ్చని ఉన్నందువల్ల దానిని సవరించడమైనది. సెక్షన్-5 ఎసిజిఎస్‌టి యాక్టు క్రింద ప్రతి సంవత్సరానికి ఫీజు హెడ్ ఆఫీసుకు రు.100లు, బ్రాంచ్ ఆఫీసుకు రు.20లు వచ్చే విధంగా పెట్టడమైంది. దానిని హెడ్ ఆఫీసుకు రు.500లు, బ్రాంచ్ ఆఫీసుకు రు.100లు పెంచుటకు ప్రతిపాదించడమైంది. సెక్షన్ -6 ప్రకారం ప్రస్తుతం ఎసెస్‌మెంట్ పూర్తి చేయుటకు మూడు సంవత్సరాలు గడువు ఉన్నది. ఈ గడువును 1999-2000 సంవత్సరానికి రెండు సంవత్సరాలు, 2000-2002 సంవత్సరం వరకు రెండు సంవత్సరాలకుగాను ఒక సంవత్సరం క్రింద గడువు ఇవ్వడం జరిగింది. 1-4-2002 నుంచి వ్యాట్ యాక్టు ప్రవేశపెడుతున్నాం కాబట్టి ఈ లోపల ఈ ఎసెస్‌మెంటు అన్నీ ఆపివేయాలనే ఉద్దేశ్యముతో టైమ్ తగ్గించడం జరిగింది. సెక్షన్-7 క్రింద కొంతమంది వ్యాపారస్తులు ఒక్కొక్క డిపార్ట్మెంట్‌కు ఒక్కొక్క విధంగా సరుకులు విలువ స్టేట్‌మెంట్ రూపంలో తెలుపుతున్నారు. డిపార్ట్మెంట్‌కు రు.1000లుగా, ఇన్‌స్పెక్టర్‌కు రు.1500లుగా, ఇన్‌కంటాక్సు రు.900లుగా ఇస్తున్నారు. అందులో ఏది హయ్యెస్టు ఉంటే దాని మీద మేము టాక్సు వేసే విధంగా ప్రతిపాదన పెట్టడం జరిగింది. సేల్స్ ఎసెస్‌మెంట్ కొరకు ప్రస్తుతం ఎఎ-9 రిటర్న్స్ 31 మార్చి నుండి 60రోజుల లోపల వారు ఇవ్వాలి. ఎఎ-9 రిటర్న్స్ సంవత్సరానికి రు.10లక్షల టర్నోవరు ఉన్న వ్యాపారస్తులు ఎసెస్‌మెంట్ ఫైల్ చేయాలి. వీరు ఎసిజిఎస్‌టి డిక్లరేషన్లు కొనుగోలు ధరల నుండి తీసుకోవడానికి కొన్ని ఇబ్బందులు ఉన్నాయి. కాబట్టి గడువును అరవై రోజుల నుండి 90రోజులకు పెంచడమైనది. సెక్షన్-9 క్రింద ప్రస్తుతం లారీలో సరుకులు రవాణా జరుగుతున్నప్పుడు అది దొంగ రవాణా అని తేలినప్పుడు అది స్వాధీనం చేసుకొని జప్తు చేసే అధికారం తనిఖీ అధికారులకు లేదు. ఈ అధికారాన్ని ఇచ్చుటకు ఈ బిల్లు ప్రతిపాదించడమైనది. అలాగే సరుకు లారీ ఆఫీసులో కాని రవాణా ఆఫీసులో కాని, కంపెనీ గోడౌనులో కాని ఉన్నప్పుడు అది దొంగరవాణా అని గుర్తించినప్పుడు స్వాధీనం చేసుకొని జప్తు చేసే అధికారాన్ని కూడా ఈ బిల్లు ద్వారా ప్రతిపాదించడం అయినది.

మొదటి షెడ్యూల్‌లో కొత్తగా ఐటెమ్-24 ఎఫ్ ప్రతిపాదించబడింది. దీని క్రింద స్లెడ్జ్ ఆయిల్, ఫాటీ ఆయిల్, ఆసిడ్ ఆయిల్ ఎంత టాక్సు వేయాలనే దగ్గర డిపార్ట్మెంట్ 12 శాతమని, డీలర్స్ 4 శాతమని లిటిగేషన్ జరుగుతున్నది. దీనిని 8 శాతంగా చేయడానికి ప్రతిపాదించడం జరిగింది. స్టోన్ చిప్స్ ప్రస్తుతం ఐటెమ్-32 క్రింద 8 శాతం చివరి అమ్మకంలో వన్ను వేస్తున్నారు. చివరి అమ్మకం పాయింట్‌లో నుండి తీసి వేసి ఈ పాయింట్ వల్ల టాక్సు పూర్తిగా వసూలు కావడం లేదు. ఐటెమ్-32 చివరి అమ్మకంలో 8 శాతం వన్ను ఉన్న స్టోన్ చిప్స్‌ను 12 శాతం ఉన్న శాండ్‌ను కొత్త ఐటెమ్‌లో పెట్టి మొదటి అమ్మకంలో పెట్టి 8 శాతంగా ప్రతిపాదించడమైంది. ప్రస్తుతం వన్ను రేట్లు 12 శాతం నుండి 16 శాతం పెంచుటకు ప్రతిపాదించడమైనది. ఐటెమ్-167 క్రింద కర్రపెండలం నుండి తయారయ్యే సగ్గుబియ్యం, స్టార్చ్‌కు మాత్రమే వస్తుంది. ఇతర కర్రపెండలం ఉత్పత్తులను ఈ ఐటెమ్‌లో చేర్చి దీనికి వన్ను శాతం 4శాతం గా పెట్టడం జరిగింది. ఐటెమ్-182 క్రింద సుగంధ ద్రవ్యాలకు సంబంధించింది. ఇంగువను దీనిలో పెట్టడం వల్ల 12 శాతం వన్ను ఉంది. దీనిని తగ్గించి 4శాతంలో చేర్చడం జరిగింది. ఐటెమ్-193 మిగిలిన పెట్రోలియం ఉత్పత్తులకు సంబంధించింది. వన్ను రేటు 16 శాతంగా నిర్ణయించడం జరిగింది. ఐటెమ్-226 స్పేర్స్ డస్టర్స్ మొదలగు వ్యవసాయ పనిముట్లకు చెందింది. వన్ను రేటుకు 4శాతం అయితే పనిముట్లు, విడిభాగాలు, యాక్సలరీస్ ప్రస్తుతం 12 శాతం ఉన్నందున దీనికి కూడా 4 శాతంలోకి మార్చడం జరిగింది. ఐటెమ్ 228 తరువాత కొత్తగా 229 పెట్టి వేరుశనగ పొట్టు ప్రస్తుతం ఏడవ షెడ్యూల్‌లో 12 శాతం వన్ను ఉంది. దానిని 4 శాతంనకు తగ్గించడం జరిగింది. ఐటెమ్-32 ప్రస్తుతం ఐరన్ అండ్ స్టీల్ స్క్రాప్‌కు ఐటెమ్-2ఎలో వర్చిజ్ పాయింట్‌లో పెట్టి వన్ను ఉంది.

ఇందువల్ల ఎవేజన్ అక్రమం ఉంది. పన్ను రేటు 4శాతం పెట్టడం అయింది. ఐటెమ్-5లో కొబ్బరికాయలకు ప్రస్తుతం చివరి పర్యేజ్ పాయింట్లో 4శాతం పన్ను ఉంది. అందువల్ల పన్ను వసూలుకు అనేక వందల మంది వ్యాపారస్తుల దగ్గరకు వెళ్లవలసి వస్తుంది. మొదటి అమ్మకం పన్ను శాతమునకు మార్చే ప్రతిపాదన చేయడమైంది. ఐటెమ్-6 క్రింద విద్యుత్ మీటర్లకు, స్విచ్ బాక్సులకు సంబంధించినది. అమ్మకం పన్ను 8శాతం ప్రస్తుతం విడి పార్ట్స్ మరియు యాక్సలరీస్కు 12 శాతం పన్ను ఉంది. వాటిని 8 శాతంగా ప్రతిపాదించడమైంది. సబ్ ఐటెమ్స్లో ఐటెమ్-6 నుంచి తీసివేసి దీనిని 6-బిగా మార్చుటకు ఈ ప్రతిపాదన ఉంది. బల్బ్స్కు, ట్యూబ్లైటుకు సంబంధించినది. వాటికి 16 శాతం ఉన్న దానిని 12 శాతం మార్చుటకు ప్రతిపాదించడమైంది. అలాగే ఐటెమ్-8 లో పెయింట్లు, కలర్స్ మేరకు 15 శాతం ఉండేది. మధ్యలో 12 శాతం తగ్గించాము. కాని ఇప్పుడు మరల 15 శాతానికి పెంచడం జరిగింది. ఫ్లైపుడ్ మొదలగు వాటికి కూడా 15 శాతం ఉండేది దానిని 12 శాతానికి తగ్గించబడింది. తిరిగి మరల 15 శాతం పెంచడం జరిగింది.

శ్రీ పి. లక్ష్మయ్య: అధ్యక్షా, చాలా చిన్న బిల్లు అని చాలాసేపు మాట్లాడారు. ప్రొసీజర్స్ ఫ్రీమ్లైన్ చేయడానికి ఏ మాత్రం అభ్యంతరం లేదు. టాక్సు పరిధిలో లేని కొత్త ఐటెమ్స్ను టాక్సులోకి తెచ్చారు. కొన్నిటిని ఇంక్రిజ్ చేయడం కాని తగ్గించడం కాని చేశారు. సెంట్రల్ యాక్ట్ పరిధిలో ఉన్న లాస్ట్ 2000లో కొన్ని ఐటెమ్స్ మీద తగ్గించారు. తగ్గించిన వాటిని మరల పెంచుతున్నారు. ఇది నాకు అర్థం కావడం లేదు. రు.8000కోట్లను అమ్మకం పన్ను వసూలు చేసే రాష్ట్రంలో ఈ అమెండ్మెంట్ తీసుకువచ్చేప్పుడు ఈ అమెండ్మెంట్ వల్ల ఏ మేరకు ఆదాయం లభిస్తుందనేది తెలిపి, క్లారిటీ ఇస్తే బాగుండేది. ఈ క్లారిటీ ఆబ్జెక్టివ్లో లేదు. చిన్న చిన్న ఐటెమ్స్ మీద కామన్ మ్యాన్కు సంబంధించిన విషయాల మీద టాక్సు ఇంపోజ్ చేస్తున్నారు. ఉదాహరణకు గ్రౌండ్నట్ హాస్క్యే ఐటెమ్ నెం .228కు సంబంధించినది. దురదృష్టం ఏమిటంటే కుమ్మరి వాళ్లు బట్టీలు పెట్టడానికి, బ్రిక్ ఫైరింగ్కు యూజ్ చేస్తారు. ఫార్మర్స్ అధిక ఫెర్టిలిటీ కోసం ఆ ఫార్మ్లో వేస్తారు. ఆలోండి మార్కెట్ సెస్ వేస్తున్నాము., సేల్స్ టాక్సు వేస్తున్నాము. రూరల్ డెవలప్మెంట్ సెస్ వేస్తున్నాము. అఖరికి అన్ని పోయిన తరువాత వేరుశనగ పొట్టు మీద టాక్సు వేసే పద్ధతి నాకు నచ్చలేదు. ఎందుకంటే గ్రౌండ్నట్ ఫార్మర్స్ డిస్ట్రీస్లో ఉన్నారు. ఆయిల్ ఇండస్ట్రీ బికాజ్ ఆఫ్ ది ఇంపోర్టు దే ఆర్ ఇన్ డిస్ట్రీస్. దాని మీద అధికంగా వేయడం బాగలేదు. దీని విల్డ్రా చేసుకోమని చెబుతున్నాను. లైటింగ్ బల్బ్స్ మీద వేశారు. రిలేటెడ్ ఐటెమ్స్ మీద పన్ను వేశారు.

రా. 9 .30

లేదని బల్బుకు వేశారు . పవర్ టారిఫ్ తప్పకుండా మళ్ళీ పెరిగే అవకాశాలున్నాయి . ధరలు విపరీతంగా పెరుగుతున్నాయి . చిన్నచిన్న , సామాన్య జనం వాడుకునే బల్బు 8 వర్సెంటు నుంచి 12 వర్సెంటుకు పెంచారు . వారికి సేవచేయాలి అంటున్నారు . చాలా అధిక ధరలున్నాయి . వాటి మీద కూడా 12 వర్సెంటు టాక్సు వేస్తే చాలా కష్టంగా వుంటుంది . కరెంటు రేట్లు పెరిగాయి . కాబట్టి విల్డ్రా చేసుకుంటే బాగుంటుంది . సాండు మీద స్టోన్స్ మీద ఎక్కడ కలక్టు చేస్తారు? ఇది అన్ ఆర్గనైజ్డ్ సెక్టారు . దీని మీద అనవసరంగా టాక్సు వేశారు . అంతకు ముందు మనకు రాయల్టీ సెస్సు వుంది. గవర్నమెంటు ఏజెన్సీస్ ఆలోండి కలక్టు చేస్తున్నప్పుడు ప్రత్యేకంగా చేయాల్సిన అవసరం లేదు . ఇకపోతే, మోటార్లు, ప్రొసీజర్లు విషయంలో, సీజింగు విషయంలో పేజి 5 లో ఎక్కడెక్కడ అయితే వే బిల్లు లేకుండా అక్రమంగా రవాణా చేస్తున్నారో - ఎక్సైజు డిపార్టుమెంటు, పోలీసు డిపార్టుమెంటు, ట్రాన్స్పోర్టు డిపార్టుమెంటు వెహికల్స్ను సీజ్ చేసే అవకాశం వుంది . దీంట్లో మాత్రం వదిలివేశారు . దీని అర్థం ఏమిటి? హయ్యర్ ర్యాంకు ఆఫీసర్ అయితే వెహికల్స్ సీజ్ చేయడానికి వుంటే బాగా వుంటుంది . ఎమెండుమెంటులో లోలెవల్ ఆఫీసర్తో కాకుండా సిటివో ర్యాంకు వారిని పెడితే బాగుంటుంది అని నా సలహా . పేజి 3 క్లాజు 4లో trade mark holder or registered trade mark user అని మాత్రమే మెన్షన్ చేశారు . దానికి బదులుగా ఆఫ్ రూల్స్ అంటే మీకు ఎక్కువ ఆదాయం వస్తుంది . ఆ మాదిరిగా రివైజ్ చేస్తే బాగా వుంటుంది . సెక్షన్ 14లో 2001, 2002కు సమానంగా, 1999 -

కు , టు ఇయర్స్ ఎసెస్మెంటు కోసం ఎమెండుమెంటులో ప్రతిపాదిస్తున్నారు . 2001 అన్ని కంపెనీల్లో అయిపోయాయి . టాక్సు సిస్టమ్ వచ్చి అది లేదు . అయితే మళ్ళి బిల్లు తీసుకువచ్చి ఎమెండుమెంటు చేస్తారా? 2 సం వత్సరాలకు బదులుగా సబ్సిడైజ్మెంటు ఇయర్ అని పెడితే బాగా వుంటుంది . రిజిస్ట్రేషన్ ఆఫ్ స్మాల్ ఐటెమ్స్ వున్నాయి . ఎమెండుమెంటు ఎఫెక్టివ్ డేట్స్ చాలా పెట్టారు . గతంలో చాలా కేసుల్లో హైకోర్టు రిట్రాస్క్రిప్టివ్ ఎఫెక్టు ను కొట్టివేసింది . మళ్ళి ఎమెండుమెంటు తెస్తారా? కాబట్టి, పరిశీలన చేసి రివైజ్ చేసుకోంటే బాగా వుంటుంది . ముఖ్యంగా పేద వారికి వచ్చే ఐటెమ్స్ మీద డ్యూటీ వేస్తున్నారు . అసలు టాక్సు లేకుండా వున్నాయి . బిల్లును మళ్ళి తీసుకువస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను .

శ్రీ ఎన్ . ఇంద్రసేనారెడ్డి : అధ్యక్షా, గవర్నమెంటు టాక్సులు కలక్టు చేసేవిషయంలో కొన్ని సెంట్రల్ ఏక్టుస్ వక్రమ వున్న రాష్ట్రాలతో ఈక్వల్గా చేయడానికి తీసుకువచ్చిన ప్రపోజల్ బాగా వుంది . అయితే, ఈ గవర్నమెంటు టాక్సును ప్రాపర్గా కలక్టుచేయడానికి పద్ధతి ప్రకారం కలక్టుచేయడానికి నేను ఇంతకు ముందు అసెంబ్లీలో సూచన చేశాను . లూప్ హోల్స్ వున్నాయి కంట్రోలు చేయాలని చెప్పాను . వాటిని మాత్రం ఇంతవరకు కంట్రోలు చేయలేదు . గవర్నమెంటు డిపార్టుమెంటుకు సప్లయ చేసే వారు, గవర్నమెంటు దగ్గర ఉదాహరణకు ఒక హాస్పిటల్ కు మెడిసిన్ సప్లయ చేస్తే వారి దగ్గర టాక్సు కలక్టు చేస్తున్నారు . అదే టాక్సు వీరికి ఇవ్వడం లేదు . కాబట్టి, గవర్నమెంటు కలక్టు చేసినది ఇవ్వనటువంటి సందర్భంలో ఏమీ చేయలేకపోతున్నాము . డైరెక్టుగా ఆ టాక్సు గవర్నమెంటుకు వచ్చేటట్లు ఆ రకమైన క్లాజు తెస్తే బాగుంటుందని చెప్పాము . లాస్టు టైమ్ ఏమీ చైర్మన్ అంటే, ఏగ్జిక్యూటర్లని చెప్పారు . ఏగ్జిక్యూటర్లకు డైరెక్టుగా పే చేసే సిస్టమ్ చేస్తే గవర్నమెంటుకు వచ్చేటట్లుగా చూడడానికి వీలుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను . లాస్టు టైమ్ కూడా చెప్పాను . హోటల్స్ కు టాక్సు వస్తుంది . కాని, కొంతమంది బోర్డు చూస్తే క్లబ్స్ అని వుంటాయి . క్లబ్బులకు టాక్సు ఎగ్జింషన్ వుంటుంది . వారు ఎట్లా మేనేజ్ చేస్తున్నారో తెలియదు . గవర్నమెంటుకు ముంచుతున్నారు . క్లబ్బు అంటే, వాటికి సోఫల్ సర్వీసు వుంటుంది, మెంబర్షిప్ వుంటుంది . డెమోక్రటిక్ సిస్టమ్ లో ఎలక్షన్ ఉంటాయి . కాని, రోజు హోటల్ లో వుండే అనేక క్లబ్బు వున్నాయి . ప్రైవేటు క్లబ్బు, ఇండివిడ్యుయల్ క్లబ్బు వున్నాయి . అవి బిజినెస్ తప్ప ఇంకొకటి కాదు . వారి దగ్గర ఎంటర్టేనిన్మెంటు టాక్సుగాని, ఇతర టాక్సులు ఎందుకు కలక్టు చేయడం లేదని అడుగుతున్నాను . మనకు వున్న డిపార్టుమెంటు నుంచి హెరాస్ చేసే సిస్టమ్ తగ్గించినట్లయితే టాక్సు ఎక్కువగా వస్తుంది . ఈరకంగా లైవ్ ఎగ్జాంపుల్స్ వున్నాయి . ఉదాహరణకు మన దగ్గర వుండే రేసుకోర్సు టాక్సు తగ్గించిన తరువాత ఆల్మోస్టు త్రి టైమ్స్ ఇన్ కం పెరిగింది . సెల్స్ ఎసెస్మెంటులో మీరు రు . 10 లక్షలు పెడుతున్నారు . ఈ ఎసెస్మెంటు విషయంలో ఆఫీసర్లు దగ్గరికి పోయి వేలకొద్ది లంచం ఇచ్చి 9 లక్షల నుంచి 10 లక్షలకు దాటకుండా చూస్తున్నారు . ప్రక్కన వున్న తమిళనాడు రాష్ట్రంలో కోటి రూపాయలు వుంది . మనం కూడా కోటి రూపాయలకు సెల్స్ ఎసెస్మెంటు పెట్టండి? అప్పుడు మీ ఇన్ కం చాలా పెరుగుతుంది . కేవలం ఆఫీసర్లు యెక్క హెరాస్మెంటు కు భయపడి లంచం ఇచ్చి, టాక్సు ఎగ్జిక్యూటర్లు . వెంటనే జాగ్రత్త పడాలి . ఆ రకంగా చేసినట్లయితే టాక్సు పెరుగుతుంది . సింపుల్ లాస్ తీసుకురావాలని డిపార్టుమెంటు మీద వున్న ప్రెషర్ ను తగ్గించాలని కోరుతున్నాని . ఇలాంటి చిన్న చిన్న విషయాలను మీరు సరిచేసినట్లయితే కోట్ల రూపాయలు ఇన్ కం పెరుగుతుంది . ఆరకమైన చర్యలు తీసుకుంటారా? పాజిటివ్ గా స్పందిస్తారని ఆశిస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను .

శ్రీ పి. బ్రహ్మయ్య (రాజంపేట) : అధ్యక్షా, మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన బిల్లులో పన్ను ఎగవేత దారులను అరికట్టడానికి అలాగే వీలైనంతవరకు రాష్ట్ర ఆదాయం పెంచడానికి , పన్ను ఎగ్జిక్యూటర్లకి ప్రయత్నించేవారిని నిరోధించడానికి పెట్టిన బిల్లు చాలా మంచిదని భావిస్తున్నాని . ఈ బిల్లు గురించి గౌరవసభ్యులు కూడా చెప్పారు . శనక్యాయసౌట్టుకు ఇంతకు ముందు వుండే టాక్సును 12 పెర్సెంటు నుంచి 4 పెర్సెంటుకు తగ్గిస్తున్నామని ప్రతిపాదన వుంది . దానిని అర్థం చేసుకోవాలి . ఈ

బిల్లులో మంత్రిగారు చెప్పినట్లు, ఉదాహరణకు మినరల్స్‌గాని, గ్రానైట్ ఇతర వస్తువుల్లో ఏవిధంగా పన్నులు ఎగకొట్టే విషయం చూస్తే 10 వేల, 20 వేల వస్తువులను ఉత్పత్తి కంపెనీలు డైరెక్టుగా లేవు. 20 వేలు పైన వుంటే సేల్సుటాక్సు వస్తుందని ఉద్దేశ్యంతో సిస్టర్ కన్సరన్సు, డీలర్సును, సప్లయ డీలర్సును ఏదో విధంగా పేరుపెట్టి, 40 వేలు అమ్మాల్సిన సరుకులను 30 వేలు అమ్మి దాని మీద టాక్సు కడుతున్నారు. దీంట్లో సేల్సు టాక్సు ఫస్టు సేల్ పాయింట్‌లో టాక్సు వస్తుంది. టాక్సు పేడ్ గూడ్సు అవుతుంది. కాబట్టి, నిజమైన అమ్మకందారు 40 వేల దానికి టాక్సు రావలసి వుంటే, టాక్సు కట్టడం తగ్గించడానికి ఈవిధంగా కంపెనీస్ సిస్టర్ సంస్థలు, డీలర్సు, సెల్లర్సు అని గొడ్డొస్తాకు వంపడం అరికట్టాలనే ఉద్దేశ్యంతో చేయడం జరిగింది. చాలా మంచి బిల్లు ఇది. రాయలసీమ నుంచి ఒక లాల్ 2 - 3 లక్షల రూపాయల విలువైన వస్తువులు పోతాయి. వేబిల్లు మీద సరిగా 20 వేలు అని వ్రాస్తారు. ఇలాంటి బిల్లు ప్రవేశపెట్టడం వల్ల చాలా అరికట్టవచ్చు. దీని వల్ల కాడా చాలా మోసాలు జరుగుతున్నాయి. ఒకటి చెప్పారు మంత్రిగారు వే బిల్లు కమ్మర్షియల్ టాక్సు డిపార్టుమెంటు ఇచ్చినది కాకుండా డబుల్ వే బిల్లు వుంది. రెండవది ఈ బిల్లులో వుండే - ఉద్దేశ్యం ఎవరూ టాక్సు ఎగకొట్టినా ముందు అప్పిలేట్ కమీషనరుకు పోతుంది. డిపార్టుమెంటులో వుండే, రెస్పాన్సిబుల్ హెడ్ డ్వారా, ప్రభుత్వం తరపున న్యాయం జరుగుతుంది. ఇదివరకు అనుభవం లేనిదానివల్ల - టెక్నికల్గా అనుభవం లేనందువల్ల చాలా కేసులు ప్రభుత్వం తరపున వీటిని అరికట్టడానికి ఎమెండుమెంటు ఇచ్చారు. చాలా మంచిది. ఎసెస్మెంటులో కూడా ఏ ఎసెస్మెంటు అయినా 2 - 3 ఏళ్లు టైమ్ ఇస్తున్నాము. దానిని ఎపిజిఎస్‌టి వస్తుంది అంటే, ఇతర రాష్ట్రాల నుంచి రావాలి. మూడు సంవత్సరాలకు ఎసెస్మెంటు 1999 - 2000 కు రెండు సంవత్సరాలలో చేసుకోవడానికి టైమ్ ఇచ్చింది. అలాగే 2000 - 2001 మరియు 2001 - 2002కు ఒక సంవత్సరం టైమ్ ఇవ్వడం జరిగింది. పెండింగు ఎసెస్మెంటు వున్నాయో, లోలెవెల్‌లో పూర్తి చేసుకుని అప్‌టు డేట్‌గా వుండడానికి చేసిన సవరణ చాలా చక్కగా వుంది. కన్‌ఫ్యూజన్ లేకుండా పోతుంది. ఈ బిల్లును సమర్థిస్తున్నాను. వ్యాపారస్తుల కన్‌ఫెషన్ విషయంలో లిటిగేషన్ పెట్టాలని చూస్తున్నారు. కొన్ని ఐటెమ్స్, ఆయిల్ విషయంలో చెప్పినట్లు నిర్బంధమైన పద్ధతిలో వున్నాయి. ఎన్నో ఆయిల్స్ న్నాయి. మోసం చేయడానికి ఎగకొట్టడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. కాబట్టి, వాటి మీద మీడియేట్ చేసి సవరణలు చేశారు. హౌసుహోల్డ్ ఐటెమ్స్ కూడా టాక్సు వర్సెంటేజ్ తగ్గించారు. కొన్నిటిలో మాత్రం పెంచడం జరిగింది. క్షుణ్ణంగా పరిశీలించిన తరువాత ప్రభుత్వానికి లీకేజీను అరికట్టడానికి స్పష్టమైన సబ్‌స్ట్రబ్యూషన్ బిల్లులో రావాలని మంత్రిగార ప్రవేశపెట్టారు అందుకు అభినందిస్తున్నాను. నాకు అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తున్నాను.

రా. 9.40

SRI ASADUDDIN OWAISI: Mr. Deputy Speaker Sir, the Government has come up with a Bill to amend the Andhra Pradesh General Sales Tax Act, 1957. I am really surprised about it because V.A.T., is going to be introduced very shortly. The State Government has also in principle accepted that it is going to introduce value added tax system very soon. What is the necessity to tinker with this Act at this juncture of time? It is only a matter of few months. Why this Government is trying to tinker with this Act?

The Section 12 says that registration charges are going to be increased from Rs.100-00 to Rs.500-00. This will affect the small dealers whose turn over is Rs.10-00 lakhs or less than Rs.10-00 lakhs. In my opinion, the Government should abolish fees for the small dealers whose turn over is Rs.10-00 lakhs or less than Rs.10-00 lakhs. Further, they should be exempted from filing their assessments.

While bringing an amendment to Section 14, the Government prescribed it for two years. In my opinion three years would be reasonable. The Section 14 of the principal Act and Section (1-A), are they really practicable? How can it be practicable? The dealers would be purchasing different kinds of goods and sell the same. The amendment to section 14 will lead to confusion and corruption.

The Section 29 is a draconian one. Now, according to the amendment even the lorry can also be seized. At the present moment, the A.C.T.Os., who were posted at the check posts are harassing the dealers. Excessive powers are now being given to the junior level officers who are likely to misuse them. I request the Hon'ble Minister to atleast withdraw this particular amendment. Do you know the ground reality and what is happening at the check posts? The existing powers itself are excessive. For example, as of now if a lorry is found to be suspicious then it is taken to the concerned circle and the department officials have to deal with it. But as per the amendment the officials have to seize the lorry then and there. I request the Minister to kindly withdraw this particular amendment.

The small dealers are being harassed. What are the rules of appeal? If some dealers are filing appeals, some are being allowed, some are being transferred and some others are not been heard at all. What justice is being done to the dealers? What action do the appellate Deputy Commissioners are taking? In my opinion, the small dealers whose turn over is Rs.10-00 lakhs or less than that need not produce their books of accounts and there is no need to appear before the officials. There will be no revenue loss to the Government. This would enable the A.C.T.Os., to concentrate more on other big assesses. More than 70% of the revenue to the State exchequer comes from the sales tax.

Finally, I once again request the Minister to withdraw the amendment to the section 29 because it will create confusion and leads to corruption in the officials. I thank you for giving me this opportunity.

శ్రీ నోముల నర్సింహయ్య : అధ్యక్షా, తమద్వారా ఒకటి, రెండు విషయాలు ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురావాలి అనుకుంటున్నాను . ఇప్పుడే చెప్పారు . సోదరుడు ఓపైసిగారు చెప్పారు . రాష్ట్రానికి ఆదాయం రావడానికి కొంత ప్రయత్నం జరుగుతున్నది అనేది వాస్తవం ఈ బిల్లులో వుంది . ప్రత్యేకించి నకె రేకల్, సల్లగొండ నుంచి మద్రాసుకు పోతే 1000 రూపాయలు కలక్టు చేస్తున్నారు . అందువల్ల నష్టం జరుగుతున్నది . ఎగవేత పెరుగుతున్నది . మనం ఆలోచించవలసిన విషయం ఇప్పుడు ప్రత్యేకంగా ఎవరు అయితే నాన్ టాక్సు పేయర్స్ వున్నారో సరైన పద్ధతిలో ఏక్షన్ తీసుకోవడానికి రూల్స్ ఉన్నాయి . లాస్ వున్నాయి . దాని వల్ల ఎక్కడ ఇబ్బంది జరిగింది . బిల్లు ప్రవేశపెట్టేముందు ఫలానా, ఫలానా ఈ ఇబ్బందులు వస్తున్నాయి, అధికారాల కొరత వుండడం వల్ల అని ఒక మాట చెప్పాలి కదా? ఆ పద్ధతి మర్చిపోయి బిల్లు పెడతాము, పాసు చేసుకుంటాము అంటే ఎట్లా? పబ్లిక్ ఎకౌంట్సు కమిటీలో క్లియర్గా అడిగాము . ఈరోజు పత్రికల్లో వచ్చింది . 1674 కోట్ల రూపాయలు ప్రభుత్వానికి ఎగకొట్టేవిధంగా అమ్మకపు వస్తు బకాయాలు 1674 కోట్లు వుంది . వారు చెప్పుతున్నారు . కమిటీ ముందు వచ్చి చెప్పారు . మేము 10 సంవత్సరాల నుంచి హైకోర్టు, సుప్రింకోర్టుకు పోయాం - లిటిగేషన్ పెండింగులో వుంది అంటున్నారు . వీరితో కొల్యూషన్ లేకుండా ఇట్లా ఎట్లా వుంటుంది ?

రా. 9.50

మన లూప్ హోల్ మనకు ఉంది. మనకు వచ్చే ప్రాఫిట్ మనకు ఉంది. ప్రజలకు వచ్చే డబ్బు రు.1694 కోట్లు ఆగిపోయింది. మనకు దిక్కు లేక అప్పు తెచ్చుకున్నాము. రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి గడవడం లేదు. ఇది వదిలిపెట్టేస్తున్నాము. 70 శాతం మాత్రం టాక్సెస్ వసూలు చేశామని మనం ఇచ్చిన బడ్జెటులో చూపించుకున్నాము. ఇంత లజ్జాకరమైన పరిస్థితి. ఇది ఆలోచించాలా? వద్దా? 70 శాతం మాత్రమే కలక్టు చేసుకున్నామని - నేను మరొక రకంగా విమర్శించడం కాదు. మీరు ఒకసారి రియలైజ్ కండి. ఇది మన డబ్బు కొంతమంది పెద్దల దగ్గర మిగిలిపోతుంది. దానిని ఏ రకంగానైనా రాబట్టడం మన బాధ్యత. బికాజ్ వుయార్ ది కస్టోడియన్స్. మన బాధ్యతలు నెరవేర్చవలసిన బాధ్యత మన పైన ఉంది. ఈ విషయం ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది అని మనవి చేసుకుంటూ ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీమతి జె. లక్ష్మీ పద్మావతి:- అధ్యక్షా, లక్ష్యయ్య గారు, ఇంద్రసేనా రెడ్డి గారు, ఒనైసీ గారు, సర్సింహయ్య గారు, బ్రహ్మయ్య గారు వీరందరూ వీటి గురించి చెప్పడం జరిగింది. ఇతర రాష్ట్రాలలో చాలా చోట్ల కొత్త పన్నులు వేస్తున్నారు. కానీ మనం కొత్త పన్నులు వేయడం లేదు. యధాతథంగా ఉంచుతూ కొన్ని అదనపు పన్నుల భారం నుంచి రక్షించడానికి, కొన్నిటికి తగ్గించడం జరిగింది. చిన్న చిన్న వారు చేస్తున్నారు అన్నారు. సిటీకి క్రింది స్థాయి వారికి అసెస్మెంట్ అధికారం ఇవ్వలేదు. డిసిటీకి లకు, ఎసిటీకి ఇవ్వలేదు. సిటీకి లెవల్, ఆ పై వారు మాత్రమే చేస్తారు. ఇంద్రసేనా రెడ్డి గారు చెప్పినట్లు క్లబ్బులకు ఎక్స్‌వైజ్ లేదు. కలక్టు చేస్తున్నాము. లారీలు సీజ్ చేయడం లేదు. లారీలోని సామానులను మాత్రమే సీజ్ చేసే అధికారం మాత్రం, సరుకు స్వాధీనం చేసుకునే అధికారం మాత్రం పెట్టాము. అది కూడా జ్యూరిస్‌డిక్షన్‌లో పై అధికారులే చేయాలి. క్రింది స్థాయి అధికారులకు ఆ అధికారం లేదు. కేవలం మూడు ఐటెమ్స్ మీద మాత్రమే ఇది వరకు ఉన్న పన్ను స్థాయికి తీసుకువెళ్లాము. అంతకు ముందు 15 శాతం ఉండేది. దానిని 8 శాతం చేసి అది సరిగా లేదని మళ్ళీ 15 శాతం చేయడం జరిగింది. కొత్తగా ట్యాక్స్ పెంచలేదు. 6 ఐటెమ్స్‌లో పన్ను భారం తగ్గించాము. ఇసుక మీద అన్నారు. 12 శాతం ఉండేది. 8 శాతానికి తగ్గించాము. వేరుశనగ పొట్టు మీద 12 శాతం ఉన్న దానిని 4 శాతానికి తీసుకు రావడం జరిగింది. స్ప్రియర్లు, పార్కులు వీటి మీద కూడా చాలా ట్యాక్స్ ఉంది. అది కూడా తగ్గించాము. ఇసుము 12 శాతం ఉంది. 4 శాతానికి చేశాము. కొన్ని ఉత్పత్తులు కర్రపెండలం మిగతా వాటికి 12 శాతం ఉండేది. దానిని 4 శాతానికి మార్చాము. అసెస్మెంట్ వ్యాట్‌కి అనుగుణంగా చేయాలని, వ్యాట్ వస్తుంది కాబట్టి అది వచ్చేలోగా మార్పులు చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో జరుగుతోంది. వ్యాట్‌ని సక్సెస్ చేయాలంటే స్టాఫ్‌కి పని భారం తగ్గించాలని, దానికి అనుగుణంగా మార్పులు తెచ్చాము. డిపార్టుమెంటు ఎంతో శ్రమించి పని చేయవలసి ఉంటుంది. దానిని గురించి మాత్రం 3 సంవత్సరాలకు మొదటి 2 సంవత్సరాలలో ఒక సంవత్సరం పెట్టడం జరిగింది. టైమ్ తగ్గించడం వల్ల ఫాస్ట్‌గా జరిగి టాక్సులు త్వరగా పసూలు అయ్యే అవకాశం ఉంది. పన్నులు పసూలు చేయడంలో లోపాలు ఉన్నాయి అన్నారు. అవన్నీ సవరించడానికి సూచనలు చేస్తే అవి కూడా తీసుకుని పటిష్టం చేయడానికి మేము కూడా మా శాయశక్తులా ప్రయత్నం చేస్తాము. డూప్లికేషన్ ఆఫ్ వేవ్ బిల్స్ గురించి చెప్పారు. దానిలో ఒక పెద్ద రాకెట్‌ని తనిఖీ చేసి పట్టుకోవడం జరిగింది. ఇంకా అభివృద్ధి చేసి ట్యాక్స్ వేబిల్స్ ఇలాంటివి ఉంటే తగ్గించడానికి చూస్తాము.

రిజిస్ట్రేషన్ ఛార్జెస్ రు. 100 నుంచి 500 లు చేశారు అన్నారు. ఇది పెట్టి 25 సంవత్సరాలు అయింది. ఇప్పుడు మాత్రమే మారుస్తున్నాము. ఇది ఎక్కువ అని అనుకోవడం లేదు. మన రాష్ట్రంలో గత నాలుగు సంవత్సరాలుగా 17 శాతం పన్నులు కలక్షన్స్‌లో అభివృద్ధి ఉంది. కలక్షన్స్‌లో ఈ సంవత్సరం ఇది జాతీయాభివృద్ధి కంటే కూడా అధికంగా ఉంది. అందువల్ల ఎక్కువ ప్రగతి సాధించి ఎక్కువ కలక్టు చేస్తున్న రాష్ట్రాలలో మన రాష్ట్రం ఒకటి. ఈ సంవత్సరం పరిస్థితి కూడా చూసి ఉంటారు. అన్ని విధాలా క్రాప్స్ సరిగా కొనుగోలు లేక అన్నిటి మీద ట్యాక్స్ లేకపోయినా, మా డిపార్టుమెంటు వారు వారి శాయశక్తులా కష్టించి మేము పెట్టుకున్న టార్గెట్స్ రీచ్ చేశారు. రు.702 కోట్లు కలక్టు చేయడం జరిగింది. ఈ విషయంలో మనం అభినందించక తప్పదు. తప్పులు ఉంటే చెప్పండి. వాటిని దిద్దుకోవడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. అసెస్మెంట్ రు.10 లక్షలు పెట్టాము. చిన్న వారికి. వారికి టైమ్ కూడా 60 రోజుల నుంచి 90 రోజులకు ఎవ్‌హోన్స్ చేశాము.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనా రెడ్డి:- పక్క రాష్ట్రాల వారు కోటి రూపాయలు చేశారు.

శ్రీమతి జె. లక్ష్మీ పద్మావతి:- పక్క రాష్ట్రాలకు చాలా ఇండస్ట్రీలు ఉన్నాయి. అందుకని కోటి రూపాయలు పెట్టారు. మనం అసలు రెండు లక్షల నుంచి రు.10 లక్షలకు చేశాము. మనకు ఇండస్ట్రీస్ లేవు. వీటి అన్నిటి విషయాల్లో మన స్టేట్ కూడా మిగతా స్టేట్స్ అన్నిటికంటే భారత దేశంలో 15 శాతం ఎక్కువ పసూలు చేయడం జరిగింది. ఈ చిన్న బిల్లును పాస్ చేయవలసిందిగా తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను.

MR.DEPUTY SPEAKER: The question is:

" That the Andhra Pradesh General Sales Tax (Amendment) Bill, 2001 be taken into consideration. "

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was considered.

CLAUSES 2

MR.DEPUTY SPEAKER: The question is:

" That the Clauses 2-13, Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill. "

(Pause)

The motion was adopted and the Clauses 2-13, Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

SMT. J. LAKSHMI PADMAVATHI: Mr. Deputy Speaker sir, I beg to move:

" That the Andhra Pradesh General Sales Tax (Amendment) Bill, 2001 be passed. "

MR.DEPUTY SPEAKER: Motion moved. The question is:

" That the Andhra Pradesh General Sales Tax (Amendment) Bill, 2001 be passed. "

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was passed.

MR.DEPUTY SPEAKER: Now, I request the Minister for Major and Medium Irrigation to make a statement on Aliminati Madhava Reddy Project.

రా. 10.00

భారీ మధ్య తరహా సాగునీటి శాఖా మంత్రి స్టేట్మెంట్
ఎలిమినేటి మాధవరెడ్డి ప్రాజెక్టు గురించి

శ్రీ ఎం. వెంకటేశ్వర రావు:- అధ్యక్షా, నల్లగొండ జిల్లాలో నెలకొని ఉన్న కరువు పరిస్థితులు, ఫ్లోరైడ్ పీడిత ప్రాంతాలు, వెనుకబడినతనం కారణంగా ప్రజల ఆకాంక్షలను తీర్చేటందుకు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 1983-84 సంవత్సరంలో శ్రీశైలం ఎడమగట్టు కాలువ పథకాన్ని చేపట్టింది. ఈ పథకం ద్వారా రెండు లక్షల 70 వేల ఎకరాలకు సాగునీటిని, 21 మండలాలలోని 212 గ్రామాలకు తాగునీటిని అందిస్తుంది. ఈ పథకాన్ని అమలు చేయడానికి 1998-99 సంవత్సరము రేట్ల ప్రకారం 1260 కోట్ల రూపాయలు

ఖర్చు అవుతుందని అంచనా వేయడం జరిగింది. ఈ పథకానికి నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు ఎగువ భాగం నుండి 26.22 టిఎమ్సిల కృష్ణా జలాలను వినియోగించడం జరుగుతుంది.

(డా. ఎమ్.వి. కృష్ణారావు అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు)

2. ఈ పథకం క్రింద 100 మీటర్ల ఒకే లిఫ్ట్ లో 25 వేల హార్ప్స్ వవర్ పంపులను ఉపయోగించడం నీటిని లిఫ్ట్ చేయటం జరుగుతుంది. నీటిని ప్రత్యేకంగా తయారు చేసి అతి జాగ్రత్తగా 65 మీటర్ల భూగర్భంలో ప్రతిష్ఠించడం జరుగుతుంది.

3. పథకం పూర్తి అయిన తరువాత ఈ ప్రాజెక్టు క్రింద ప్రతిపాదించిన పంటలు ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి.

వేరుశనగ	4000 ఎకరాలు సార్వాలో	81000 ఎకరాలు దాఖ్వా
మిర్చి	81000 ,,	
ప్రత్తి	27000 ,,	
పప్పు దినుసులు		40500 ,,

అ) ప్రధాన లిఫ్ట్ కెనాల్:

4. ఈ పథకంలో మొత్తం మీద 100 మీటర్ల లిఫ్ట్ ఉంటుంది. ఈ దిగువ ఉదహరించిన అంశాలు కూడా ఉంటాయి.

- 1) 3.30 కి మీటర్ల పొడవు గల అప్రోచ్ ఛానల్.
- 2) ఆరు మీటర్ల వ్యాసం గల, 1470 మీటర్ల పొడవైన టన్నల్
- 3) 25000 హార్ప్స్ వవర్ గల నాలుగు పంపులను ఉంచడానికి అనువైన పంపుహౌస్, నర్ట్ పూల్.
- 4) 2.5 మీటర్ల వ్యాసం గల 655 మీటర్ల పొడవుగల నాలుగు డెలివరీ లైన్స్.

5. 0.40 టిఎమ్సి శక్తిగల సిస్టరన్ లో ఈ నీటిని వదిలి ఆ సిస్టరన్ లో నుండి నీరు ఈ దిగువ విధంగా పారుతుంది.

- 1) లింక్ కాలువ పొడవు 9.70 కి. మీ పరిమాణం 20 x 3 మీటర్లు డిశార్జ్ 2400 క్యూసెక్కులు.
- 2) 1.5 టిఎమ్సి సామర్థ్యం గల అక్కంపల్లి బ్యాలెన్సింగ్ రిజర్వాయరు.
- 3) 100 కి.మీ ప్రధాన కాలువ -- 1.5 టిఎమ్సి సామర్థ్యం గల ఉదయ నముద్రం జలాశయం.
- 4) ఆయకట్టుకు నీటిని అందించడానికి 49 డిస్ట్రిబ్యూటరీలు.

6. ప్రభుత్వం ఈ ప్రాజెక్టు విషయంలో ఎంతో శ్రద్ధ వహిస్తున్నది. ఎక్కువ కెపాసిటీ గల పంపులు ప్రతిష్ఠించడానికి తొందర చేయక అతి జాగ్రత్త వహించాలి. దీనికి చాలా సమయం కావాలి. బిహెచ్ ఇఎల్ తో చేసుకొన్న అగ్రిమెంటు ప్రకారం పంపుల ప్రతిష్ఠాపనకు ఒక్కొక్క పంపునకు ఆరు నెలల వ్యవధి కావాలి. మొదటి పంపు ప్రతిష్ఠాపన పని 2000 సంవత్సరం డిసెంబరు నెలలో ప్రారంభమైనది. ఈ పనికి చాలా జాగ్రత్త అవసరమని, కనీం తొమ్మిది నెలల వ్యవధి కావాలని బిహెచ్ ఇఎల్ వారు మొదటి నుండి తెలియజేస్తున్నారు. అయినను మొదటి పంపు ప్రతిష్ఠాపన పని 2001 సంవత్సరం ఆగస్టు వరకు పూర్తి అవుతుంది. ఆ సమయానికి కాలువ, ఇతర పనులు కూడా పూర్తి అవుతాయి.

ఆ) లో లెవల్ కాలువ:

7. ఈ లో లెవల్ కాలువ ఆయకట్టు 50,000 ఎకరాలు. ఈ ఆయకట్టుకు నీటిని కొంత ఫ్లడ్ ఫ్లో నీరు, పాక్షికంగా లిఫ్ట్ నీటిని వినియోగించడం జరుగుతుంది. ఈ కాలువ తవ్వకం పనులు కిలోమీటరు 8 వరకు జరుగుచున్నాయి. ఈ కాలువ పొడవు 87 కి.మీ. తొమ్మిది డిస్ట్రిబ్యూటరీలు ఉన్నాయి. లో లెవల్ కాలువ పనులు ఈ దిగువ ఉదహరించడమయినది.

- 1) ఒక కిలోమీటరు అప్రోచ్ ఛానల్.
- 2) 2500 హెచ్పి సామర్థ్యం కలిగిన 4 పంపులు.
- 3) 13 x 2.5 మీటర్ల సెక్షన్ కలిగిన 87 కి.మీ ప్రధాన కాలువ. ఈ కాలువ డిశ్చార్జి 1130 క్యూసెక్కులు.

8. అప్రోచ్ ఛానల్ పని పూర్తి అయింది. ప్రధాన కాలువ పనులు 8 కి. మీ వరకు పూర్తి చేయడం జరుగుతుంది. 11 కి.మీ వరకు కావలసిన 259.08 ఎకరాల భూసేకరణ పూర్తి అయింది. 21.70 కి. మీ వరకు కావలసిన 265 ఎకరాల భూసేకరణ జరుగుతుంది.

9. ఈ పథకం 1983-84 సంవత్సరంలో ప్రారంభించినప్పటికీ 1995-96 సంవత్సరం వరకు సాధించిన ప్రగతి అంతగా లేదు. కేవలం 76 కోట్ల రూపాయలు మాత్రమే ఖర్చు అయింది. 1996-97 సంవత్సరము నుంచి పని పుంజుకొని అప్పటి నుంచి రు.317.50 కోట్లు ఖర్చు చేయడం జరిగింది. ఈ నాటికి రు.458 కోట్లు విలువ గల పనులు పూర్తి అయ్యాయి. పనులు త్వరితంగా పూర్తి చేయడానికి 2000-01 బడ్జెట్ అంచనాలకు పై బడి రు.20 కోట్లు అదనంగా ప్రభుత్వం విడుదల చేసింది.

10. వచ్చే సంవత్సరం రు.100 కోట్లు విలువ గల పనులు అమలు చేయడానికి కార్యక్రమాన్ని చేపట్టడం జరిగింది. ప్రధాన కాలువలో నీళ్లు వదలటానికి మొదటి పంపు ప్రతిష్ఠాపన, ప్రధాన కాలువ పనులు పూర్తి చేయడము, తరువాత రెండవ, మూడవ పంపుల ప్రతిష్ఠాపన పనులు చేపట్టడం జరుగుతుంది. డిస్ట్రిబ్యూటరీ సిస్టం పనులు కూడా చేపట్టబడతాయి. పరిపాలన ఆమోదానికి సంబంధించిన ప్రతిపాదనలు రూపొందించబడుచున్నవి.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి (చల్లకుర్తి) :- అధ్యక్షా, ఇది ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో ప్రధానమైన సమస్య. తెలంగాణాలో అత్యవసరమైనది. అత్యంత ప్రాముఖ్యమైనటువంటిది. అందులో ముఖ్యంగా రాష్ట్ర సమగ్రాభివృద్ధికి, వ్యవసాయానికి ఇచ్చే ప్రాముఖ్యత పైన ఆధారపడి ఉన్న సబ్జెక్టు. అందుకు అతి ప్రాధాన్యత ఇచ్చి తగినటువంటి సమయం ఇవ్వవలసి ఉండే. అనేక కారణాల వల్ల దురదృష్టవశాత్తు గవర్నమెంటును 15 రోజులుగా సమయాన్ని కోరి కోరి అడ్జర్నమెంట్ మోషన్ లో వచ్చి అధ్యక్షుల వారి అనుమతితో స్టేట్ మెంట్ రూపంలో వచ్చాము. అయినప్పటికీ అసెంబ్లీ అంతా చర్చించి వారు దీని యొక్క ప్రాధాన్యతను తెలుసుకోవడమే కాక సలహాలను ఇచ్చి సమర్థించవలసిన అవసరం ఉన్నా ఆఖరి గడియలో ఈ సమయాన్ని ఇచ్చింది. అందుకైనా సంతోషం. అయినప్పటికీ రైతుల ఆవేదనను, ఆ ప్రాంతం యొక్క అవసరాన్ని ప్రభుత్వానికి గుర్తు చేయడానికి స్పందించ చేయడానికి తగినటువంటి సమయం చాలా ఆలస్యం అయినా కనీసం ఈ డిబేట్ ను అసెంబ్లీ గ్రంథాలయంలో భద్రపరచి, వచ్చే

ప్రభుత్వాలను ప్రభావితం చేయడం కొరకు, ఇప్పుడు ఉన్న ప్రభుత్వాన్ని ఈ కొద్ది సమయంలో స్పందింప చేయడానికి మేము ప్రయత్నం చేస్తున్నాము.

అధ్యక్షా, సమయం ఎలాగూ ఆలస్యం అయింది. సబ్జెక్టు చాలా ప్రధానమైనది. కానీ ఒకటి, రెండు విషయాలు ప్రభుత్వం చాలా సీరియస్ గా ఆలోచించి తగినటువంటి చాలా స్పష్టమైనటువంటి సమాధానం, హామీ ఈ వేదిక నుంచి అసెంబ్లీ ద్వారా ప్రజలకు అందించవలసిన అవసరం ఉంది. దానికి అధికార పక్ష సభ్యులను కానీ, మంత్రి వర్గ సభ్యులను కానీ నేను కోరుతున్నాను. ప్రతి విషయంలో సవాలుకు జవాబు, లేక ఏదో వారు మాట్లాడారు, మనం చెప్పింది మనం చెబుదాము అన్న పద్ధతిలో కాకుండా ఇది కాస్త నా లాంటి నా వ్యక్తిగతంగా ఒక సీనియర్ సభ్యుడిగా బాధపడుతున్న అంశం కూడా. ప్రతినారి ప్రతిపక్షం అధికార పక్షం దాపరికం లేనటువంటి విషయాలను చాలా సందర్భాలలో, చాలా విషయాలలో మాట్లాడుతూ, ప్రజలే తెలుసుకుంటారు, ప్రజలే అర్థం చేసుకుంటారు అని అంటూ వచ్చారు. ఆఖరికి ప్రజలు ఏమీ తెలుసుకున్నారో, ఏమీ అర్థం చేసుకున్నారో, ప్రజలు ఏమవుతున్నారో అంతా కన్ఫ్యూజన్ అన్నది నేను వ్యక్తిగతంగా అనుకుంటున్నాను. కారణం ప్రతిపక్షం నుంచి ఒక అంశం లేవదీసినప్పుడు ప్రభుత్వం చాలా స్పందించి విషయాన్ని స్పష్టం చేయాలి. ప్రజలు ఏ పార్టీ వారు అని కాదు. ఎస్ఎల్బిసి అన్నా, ఇంకో కాలువ అన్నా, అవినీతి అన్నా , అక్రమం అన్నా అన్ని పార్టీల ప్రజలకు సంబంధించినది. అందుచేత ఇక్కడ సభ్యులు మాట్లాడిన దానిని ప్రజలకు చేరవేయడానికి బాధ్యత వహించి ప్రభుత్వం స్పందించాలి. ఆ ప్రజల ఆవేదనను మనం ఇక్కడ చెబుతున్నాము అన్న ఉద్దేశ్యం ప్రతిపక్ష సభ్యుల నుంచి ఉండడం అన్నది సమంజసం. అది అటూ భావించాలి. ఇటూ భావించాలి. ఆ భావంతో ఈ సభకు, లేకపోతే ఈ వేదికకు న్యాయం చేయవలసిన అవసరం ఉంది. కానీ ఇది కేవలం ఒకరిని ఒకరు ఏదో తెలియజేశాము, పూర్తి అయింది అనే విధంగా కాకుండా ఉండడం అన్నది చాలా అత్యవసరం. చాలా మందికి ఇప్పటికే ఓపిక లేదు. అధ్యక్షుల వారి అనుమతితో కేవలం స్టేట్ మెంట్, క్లారిఫికేషన్ అన్నటువంటి దానికి పరిమితం అవుతున్నారు. తెలుసు నాకు. అయినప్పటికీ కొద్దిగా అయినా మీకు వినిపించవలసిన అవసరం ఉందీ అని నా ఉద్దేశ్యం. ఆ విధంగా అధ్యక్షుల వారి అనుమతి కోరుతున్నాను.

రా.10.10

ముఖ్యంగా ఎస్.ఎల్.బి.సి. ప్రాజెక్టు విషయానికి వస్తే, మీరు చెప్పినట్లుగానే యాక్షన్ ప్లాన్ లో గత సంవత్సరం 245 కోట్ల రూపాయాల్ని కేటాయిస్తామన్నారు. కాని 80 కోట్ల రూ.లు మాత్రమే కేటాయించారు. ఈ సంవత్సరం 229 కోట్ల రూపాయలు కేటాయిస్తామని మీ యాక్షన్ ప్లాన్ లో ఉంది. కాని 90 కోట్ల రూ.లు మాత్రమే కేటాయించారు. 1998-99 ఎస్.ఎస్.ఆర్. రేట్లు ప్రకారం ఈ ప్రాజెక్టు అంచనా వ్యయం 1260 కోట్ల రూ.లు అయితే ఇప్పటి వరకు మీరు కేటాయించింది సుమారు 450 కోట్ల రూ.లు మిగతా 810 కోట్ల రూ.లు కేటాయించాలి. దానికి తోడు 10,12,13 శాతం చొప్పున కాస్ట్ ఎస్కలేషన్ పేసుకొంటే మరో 200 కోట్ల రూ.ల వరకు అంచనా వ్యయం పెరుగుతుంది. ఆ విధంగా మొత్తం 1000 కోట్ల రూ.లు అవసరమవుతుంది. మీరు ఇప్పుడు 90 కోట్ల రూ.లు మాత్రమే కేటాయించారు. అంటే 910 కోట్ల రూ.లు వరకు కేటాయించాలి. కాని మీరు ఈ విధంగా 50, 100 కోట్ల రూ.లు చొప్పున కేటాయిస్తూ పోతే, మరో పదేళ్లు అయినా ఈ ప్రాజెక్టు పూర్తి కాదు. దానిని ప్రభుత్వం గమనించాలి. అయినప్పటికీ మీ యాక్షన్ ప్లాన్ లో పెట్టిన ప్రకారం అయినా విడుదల చేస్తే సంతోషించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాం . లాస్ట్ ఇయర్ మీరు పెట్టవలసిన 245 కోట్ల రూ.ల్లో సుమారు 150 కోట్ల రూ.ల పైనే పెట్టలేదు. ఈ సంవత్సరం 229 కోట్ల రూ.లను మేము ఈ ప్రాజెక్టుకు పెడతాం అని చెప్పి స్టేటస్ రిపోర్టు అండ్ యాక్షన్ ప్లాన్ ఆఫ్ ఎస్ఎల్బిసి అని మీరు ఇచ్చిన దాంట్లో ఉంది. ఈ ప్రాజెక్టుకు గత సంవత్సరం పెట్టిన 80 కోట్ల రూ.లు పూర్తిగా విడుదల చేసినందుకు సంతోషం .హర్షం . అయితే ఈ విధంగా అతి తక్కువ మొత్తంలో బడ్జెట్ కేటాయింపులు చేసుకొంటూ పోతే ప్రాజెక్టు పూర్తి కాదని నేను మీకు మనవి చేస్తున్నాను. ఇక్కడ మీరు ఒక విషయం గుర్తు చేసుకోవాలి గతంలో రెండు మూడు సార్లు మీ వాగ్దానం ఫేయిల్ అయిన సంగతి. రెండు వేల సంవత్సరం నాటికి నీటిని విడుదల చేస్తామన్నారు. ఆ తరువాత 2001 సంవత్సరంలో విడుదల చేస్తామన్నారు. కాని ఈ

సంవత్సరంలో అయినా అది వీలవుతుందా అనే విషయాన్ని ఆత్మవిమర్శ చేసుకోవాలి. ఒక పంపుతో మీరు నీరు 32 వేల ఎకరాలకు గత సంవత్సరమే నీటిని అందిస్తామన్నారు. ఆ విధంగా మీరు నీరు ఇవ్వాలంటే దానికి ఒక పంపును నడపాలంటే డిస్ట్రిబ్యూటరీలు లేవు, మైసర్స్ లేవు. మరో ప్రక్క అక్కంవల్లి రిజర్వాయర్ ఏదయితే ఉందో దాని పని పూర్తి కాలేదు. అక్కడ హెడ్ రెగ్యులేటర్ లేదు. జూన్, జూలై, ఆగష్టులో కనుక మీరు పంపు ఓపెన్ చేస్తే పంపు ద్వారా కెనాల్లోకి నీళ్లు పంపి ఇనాగరేట్ చేస్తారు. అంతే తప్ప ఒక్క ఎకరానికి కూడా తడవడం గాని, ఇర్రిగేట్ చేయడం కాని వీలు కాదు. కాబట్టి దాని యొక్క ఉపయోగం ఏమిటో మీరు ఆలోచించాలి. అదే విధంగా అధ్యక్షా, డిస్ట్రిబ్యూటరీస్ను పూర్తి చేయాలంటే 58 కోట్ల రూ.లు కావాలి. దాని గురించి ఇప్పటికే అడ్మినిస్ట్రేటివ్ శాంక్షన్ వచ్చి ఉండవచ్చు. ఈ 32 వేల ఎకరాలకు నీరు పారించాలంటే, డిస్ట్రిబ్యూటర్స్ 7 నుండి 9 వరకు చేయడానికి సుమారు 76 కోట్ల రూ.లు కావాలి. మీరు బడ్జెట్లో పెట్టింది కేవలం 90 కోట్ల రూ.లు 76 కోట్ల రూ.లు కేవలం డిస్ట్రిబ్యూటరీలకే పోతే, రిజర్వాయర్ను పూర్తి చేయడానికి సుమారు ఏడేనిమిది కోట్ల రూ.లు కావాలి . అంటే మొత్తం 86 కోట్ల రూ.ల వరకు అవసరం అవుతుంది. ఇక పంపులు నడవడానికి కావలసిన విద్యుత్ ఛార్జీల నిమిత్తం ఏపిఎస్ఇబికి కూడా డబ్బులు కట్టవలసి ఉంటుంది. వీటన్నింటికీ బడ్జెట్ ఎట్లా సరిపోతుంది? సరే సరిపోవడం లేదు, అదనంగా ఇస్తారా? మూడో, నాలుగో మాసాల్లో మీరు డిస్ట్రిబ్యూటరీలను పూర్తిచేస్తారా? మీరు ఒకవేళ డబ్బు ఇచ్చినా పూర్తి చేయలేరు. డిస్ట్రిబ్యూటరీలు పూర్తి చేయాలన్నా, పంపుల నుండి నీళ్లు వదలడానికి ఇరిగేషన్ చేయడానికి వీలవుతుందా మరి? ఆ విధంగా పరిస్థితులున్నప్పుడు మరి ఎస్ఎల్బిసి క్రింద మీరు నీటిని ఇవ్వగల్గతామని చెప్పడం హాస్యాస్పదం కాదా, కాలయాపన కాదా? దాట వేసే ప్రయత్నం కాదా అని అడుగుతున్నాన. ఆత్మ విమర్శ చేసుకోవాలి. ప్రాక్టికల్గా ఆలోచించాలి. ఎంత ఇవ్వగల్గతాము, ఏ విధంగా ఇవ్వగల్గతాము, ఎప్పుడు ఇవ్వగల్గతాము , ఇవ్వడానికి కావలసిన కార్యక్రమం ఏమిటి అని పకడ్బందీగా ఆలోచించి, ఒకటి రెండు సెలలు అటు అయినా, ఆరెడు సెలలు ఇటు లేటు అయినా ప్రజలకు తెలియచేసి, నీటిని ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉంది. అదే విధంగా ప్రజాప్రతినిధులతో ఒక సమీక్షా సమావేశం నిర్వహించి లేదా ఒక కమిటీని వేసి, అర్థం చేసుకుంటూ, ప్రజలకు తప్పుడు వాగ్దానాలు ఇవ్వకుండా, తప్పుడు ప్రచారం అందించకుండా చేసి, వాళ్లను ఆందోళనకు గురి చేయడం, భ్రమలు కల్పించడం సరైన, సవ్యమైన విధానం కాదని ప్రభుత్వానికి తెలియచేస్తున్నాను.

ఇక ఫ్లడ్ ఫ్లో కెనాల్ విషయానికి వస్తే, ఇది కూడా ఎస్ఎల్బిసిలో అంతర్భాగమే. మీరు కేవలం 10 కి.మీ . దూరం వరకే త్రవ్వారు. అక్కడ ఇంతవరకు హెడ్ రెగ్యులేటర్ పెట్టలేదు. 10 కి.మీ పని మొదలుపెట్టి సుమారు రెండున్నర సంవత్సరాలయింది. 10 కి.మీ.లకు గాను 8 కి.మీ. మాత్రమే పూర్తి చేశారు. ఇంకా రెండు కి.మీ. లకు బెండర్లు పిలవలేదు. 10వ కి.మీ . తరువాత ల్యాండ్ అక్విజిషన్ చేయవద్దంటూ కలెక్టరుగారు ఆదేశాలిచ్చినట్లుగా తెలుస్తున్నది. అంటే దీనిని బట్టి, ఫ్లడ్ ఫ్లో కెనాల్ను ప్రభుత్వం వదులుకుంటున్నదా? లేక ఆపు చేస్తున్నదా? కేవలం శంఖుస్థాపనకే పరిమితమై పంపును ఓపెన్ చేయబోతున్నదా? ఇటువంటి పరిస్థితిలో అటు ప్రజలు, ఇటు రైతులు ఆందోళన చెందుతున్నారు. ఏటా మీరు ఫ్లడ్ ఫ్లో కెనాల్కు సంబంధించి 10 కి.మీ ఎక్స్ కావేషన్ చేసి, దాని గుండా మీరు నీరు వదులుతుంటే, అక్కడ నుండి ట్యాంకులు నింపడానికి గాని ఇమ్మిడియేట్గా ఇరిగేషన్కు నీటిని ప్రతి సంవత్సరం ఇవ్వడానికి అవకాశం ఉంటుంది. అందుచేత సమ్మెల్టేనియస్గా ఎస్ఎల్బిసిలో భాగంగా ఫ్లడ్ ఫ్లో కెనాల్ను, ఈ భాగం ఎంతనో, ఆ భాగం అంతే అని భావించి పూర్తి చేయవలసిన అవసరం ఉంది. అందుకని ఎఫ్ఎఫ్సి యొక్క ఫీజిబిలిటీ చేయవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. ఎలిక్టిసిటీ కాస్ట్ కూడా తక్కువుగా ఉంటుంది. 50 శాతం కాస్ట్తో 25 మీటర్లు లోతుతో అతి తక్కువ ఖర్చుతో నిర్మాణం జరుగుతుంది. అంతేకాదు, దాని క్రింద ఇంకొక 30 వేల ఎకరాలను నాగార్జునసాగర్పైన ఉన్నటువంటి లిఫ్ట్ ద్వారా కూడా కవర్ చేయవచ్చును. ఆ విధంగా కవర్ చేయగలిగితే, అక్కడి నీరు సేవ్ అయి, నాగార్జునసాగర్ టేయిల్ఎండ్ ల్యాండ్స్కు , శ్రీశైలం టేయిల్ ఎండ్ ల్యాండ్స్కు నీటిని పూర్తిగా ఇవ్వడానికి అవకాశం ఉంటుంది. అందుచేత ఫ్లడ్ ఫ్లో కెనాల్ చాల అత్యవసరం . ఇది లిఫ్ట్ ఆవరేషన్, లిఫ్ట్ ఖర్చు . అంతేకాకుండా రెండు సంవత్సరాల్లో గ్రామీణీ ఫ్లో వచ్చే అవకాశం కూడా ఉంది. అందుచేత వెంటనే ఫ్లడ్ ఫ్లో కెనాల్ నిర్మాణం కొరకు భూమి సేకరణను త్వరగా చేస్తూ,

హెడ్ రెగ్యులేటర్ వనిని వెంటనే చేపట్టి, ప్రతి సంవత్సరం కనీసం 15 కి.మీ.లు అయినా త్రవ్వతూ పోవలసిన అవసరం ఉంది.

రా.10.20

హైనల్గా శ్రీశైలం ఎడమ కాలువ ప్రాముఖ్యతను బట్టి ఫ్లడ్ ఫ్లో కెనాల్ను వెంటనే కొనసాగించడానికి నిధులను విడుదల చేయడం కోసం అందుకు అవసరమైన అన్ని చర్యలనూ తీసుకోవాలి, ల్యాండు ఎక్విజిషన్ పూర్తి చేయాలి. అలాగే డిస్ట్రిబ్యూటరీ నిర్మాణం చేపట్టడానికి డిస్ట్రిబ్యూటరీ అడ్మినిస్ట్రేషన్ను వెంటనే మొదలు పెట్టాలి. ఆ తరువాత కనీసం ఈ సంవత్సరానికి యింకా రూ. 100 కోట్లు కేటాయించి ఈ నిర్మాణానికి అడ్మినిస్ట్రేషన్ శాంక్షన్స్ ఇస్తే, మీరు వాస్తవంగా ఫ్లడ్ ఫ్లో కెనాల్ చేస్తున్నారనే విషయానికి హామీ వుంటుంది. అందుకని ప్రభుత్వాన్ని నేను మూడు డిమాండ్స్ అడుగుతున్నాను. ఒకటి శ్రీశైలం ఎడమ కాలువ పూర్తి చేయడానికి మీరు ప్రాక్టికల్గా రావాలి. ఫ్లడ్ ఫ్లో కెనాల్ స్పష్టంగా కొనసాగుతుందా లేదా హామీ యివ్వాలి. రూ. 100 కోట్లు అదనంగా కేటాయించాలి. మీరు నీరు ఆగస్టులో యిస్తామన్నారు. నేను ఆ విషయం అడగ కూడదు. మిమ్మల్ని చెప్పమనే బదులు కనీసం వచ్చే జనవరిలోగా లేదా మార్చిలోగా రిపోర్ట్ వద్దంతి కి 32 వేల ఎకరాలకు నీరు యివ్వగలిగితే ప్రభుత్వాన్ని హర్షిస్తాం. అది ఇంపాసిబుల్, అసంభవం అనేటటువంటి పద్ధతి రాకపోతే అంత సీరియస్గా ఆలోచించవలసిన అవసరం వుంది. కానీ మంత్రిగారు చాలా సీరియస్గా వుండవచ్చు కానీ మొత్తం క్యాబినెట్కు అందరికీ అవసరం వుంది. ఈ సబ్జెక్టు ముఖ్యమంత్రి గారు వినాలి. కానీ ఆయన లేరు. బహుశా ఆయన టీవీలో నా డిబేట్ అక్కడే రిసీవ్ చేసుకుంటారనుకుంటున్నాను. లేదు ఒక వేళ రిసీవ్ కాకపోతే సంబంధించిన మంత్రి వెంటనే తెలియజేయాలని కోరుతున్నాను. ఈ సీరియస్నెస్ తెలియజేయవలసినది అత్యవసరమని తెలియజేస్తున్నాను. ఇక్కడ ముఖ్యంగా 7 లక్షల ఎకరాల భూమి ఎత్తిపోతల పథకాల క్రింద వుందన్నారు. ఇది నాగార్జున సాగర్ లోని అంతర్భాగము.

శ్రీ కాగిత వెంకట్రావు (మళ్ళీశ్వరం) :- అధ్యక్షా, యిప్పుడు ఎస్ఎల్బిసి మీద మంత్రిగారు స్టేట్మెంట్ యిచ్చారు. దాన్ని గూర్చి సబ్జెక్ట్ మీద మాట్లాడవచ్చు. కనుక సబ్జెక్ట్ కు కన్ఫైన్ చేసుకుని మాట్లాడవలసిందిగా తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. జనారెడ్డి :- అధ్యక్షా, ముఖ్యంగా తమకున్న విశేషాధికారాలతో అనుమతి యివ్వవచ్చు. నేను మీ విశేషాధికారాలను ఉపయోగించుకుని ఈ సబ్జెక్ట్ ప్రాధాన్యతను బట్టి అనుమతి యివ్వాలని మిమ్ములను కోరాను. నేను కొనసాగిస్తున్నాను. దీనిని అర్థం చేసుకోలేరంటే, సబ్జెక్టును యిలా కాకుంటే మరో రకంగా చెప్పగలను. ఇది ఎత్తిపోతల పథకం ద్వారా 3 లక్షల ఎకరాలకు నీరు అందిస్తున్నామన్న ప్రభుత్వం 7 లక్షల ఎకరాలకు ఆల్ రెడీ లిఫ్ట్లో వుండే వారి దీని స్థితిని చూడలేని వారు 3 లక్షల ఎకరాలకి ఎలా ఈ ఎత్తిపోతల పథకాల ద్వారా ఇస్తారని, దాన్ని గురించి నేను తీసుకు వచ్చి మాట్లాడవచ్చు. అందుచేత మీరు వేరే విధంగా భావించవలసిన అవసరం లేదు. ఈ రోజు ఎపిఐడిసి క్రింద 7 లక్షల ఎకరాల మైనర్ ఇరిగేషన్, మీడియం ఇరిగేషన్, మేజర్ ఇరిగేషన్ ఎపిఎస్ఐడిసి లకు వీటన్నింటి క్రింద 7 లక్షల ఎకరాల లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ వుంది. ఇందులో బోర్వెల్స్ ఒక లక్ష పోతే, 6 లక్షల లో ఒక లక్ష ఎకరాలు నల్గొండ జిల్లాలో వుంది. ఇది చాలా ప్రధానమైనది ఈ వేళ రాష్ట్రంలో గ్రావిటీ ఫ్లో లేదు. గ్రావిటీ ఫ్లో ఇంచుమించు ఎగ్జిస్ట్ అయింది. ఏదో కొంత తప్పు. ఈ వేళ ప్రభుత్వం 50 లక్షల ఎకరాలకు ఎత్తి పోతల పథకం ద్వారా గోదావరి నది నుంచి ఆంధ్ర రాష్ట్రానికి నీరు అందిస్తున్నది. ఇప్పటికే 3, 4 ప్రాజెక్టులు అక్కడక్కడ ఎత్తి పోతల ద్వారా యివ్వడానికి ప్రభుత్వం అంగీకరించింది. ఇలాంటి పరిస్థితి ఒకసారి వుంటే సుమారు 7 లక్షల ఎకరాలపై రన్నింగ్లో వుండి వినియోగంలో వున్న దానిని సర్వైన్ చేయడంలో ప్రభుత్వం పూర్తిగా విఫలమైంది. వీటి నిర్వహణ, మెయింటెనెన్స్, ఆపరేషన్, రైతుల గోడు, బాధలు పట్టించుకోక గాలికి వదిలేశారు. ఈరోజు 7 లక్షల ఎకరాలకు సుమారు 30

శాతం అనగా, రెండు లక్షలు భూమి సేద్యం అవుతున్నది. సుమారు 7 లక్షల ఎకరాలకు తిరిగి కన్‌స్ట్రెయిన్ చేయాలంటే ఒక్క శ్రీశైలం ఎడమ కాలువకు రూ.15,200 కోట్లు అవుతుంది. 7 లక్షల ఎకరాలకు 4 వేల కోట్ల రూపాయలు అవుతుంది రూ. 4 వేల కోట్లు ఎక్కడ అవుతుంది. కనీసం ఈ 7 లక్షల ఎకరాలు సర్వైవల్ చేసి, ఒక పెద్ద ప్రాజెక్టు నిర్మాణం చేయవచ్చు. రైతాంగానికి న్యాయం చేయడం అనే అంశాన్ని ప్రభుత్వం ఎప్పుడు పరిశీలిస్తారు? దీనిని ఎప్పుడు పరిష్కరిస్తారు? అందుకోసం ఏమైనా ప్రయత్నాలు చేశారా? ఈ విషయాలను నేను తమకు గుర్తు చేస్తున్నాను. ఈవాళ ఇరిగేషన్ బడ్జెటు లేదు. ఆ బడ్జెటు మీద ఎవరి మాట్లాడలేదు. కనీసం ఇరిగేషన్ విషయంలో ఇది పూర్తిచేయడంలోనన్నా ప్రభుత్వానికి ప్రతిష్ట, ప్రతిపక్షానికి న్యాయం జరిగినట్లు అవుతుంది. ఆఖరికి ప్రజల మేలు కోరి మనం యిక్కడ మాట్లాడినట్లు ఉంటుందని సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను. అనేక క్యాలికులేషన్స్ గూర్చి మంత్రి గారు ఒకసారి ఆలోచించాలి. ముఖ్యంగా నాగార్జున సాగర్, నల్గొండ గురించి చెబితే అది స్వార్థపరత్వం అని అంటారు.లేక పోతే ఒక జిల్లాకు కస్టర్మ్ అయిందనో అంటారు. నేను ప్రత్యేకంగా చెపుతున్నాను. ఒక్క నల్గొండ గురించి తెలియచేస్తే ఈ నాగార్జున సాగర్ అంతర్భాగంగా పున్న లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టు వ్యయం నుంచి నల్గొండ రైతు వదలి వేయడం మూలంగా అది చాలా దీనస్థితిలో వుంది. ఇంతకు ముందు ప్రభుత్వాలు అంతా కూడా మేజర్ ఇరిగేషన్‌లో రైల్వే కెనాల్ క్రింద పున్నటువంటి లిఫ్ట్ మేజర్ ఇరిగేషన్ ఆధ్వర్యంలో నిర్వహిస్తూ , రైతులు నిర్వహించుకోవడం వివక్షత అని గుర్తుచేశారు. అంతే కాదు 1969-72లో, 1983 లో ఆ తరువాత ఇది అంతర్భాగంగా ప్రభుత్వం గుర్తించి 42 లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ పున్నాయి. వాటిని నిర్మాణం చేసి నిర్వహిస్తున్న తీరును గుర్తు చేసి సమావేశం ఏర్పాటు చేసి కరెంటు కట్ చేసిన దానిని తిరిగి పునరుద్ధరించి 300 రూపాయల వసూలు చేసి చేయాలని ఆనాటి ప్రభుత్వం అంగీకరించింది . సంతోషం కానీ దీనికి అవసరమైనటువంటి విధి విధానాలు శాశ్వత పరిష్కారానికి అందుకు అవసరమైన గవర్నమెంటు ఉత్తర్వులు పున్నాయి . అవి అందించవలసిన అవసరం వుంది. 7, 8 మాసాల క్రితం చెప్పాను. ఇప్పటి వరకు సమీక్ష చేయలేదు, సమస్య పరిష్కారం లేదు. అఖిల పక్షాల మీటింగు లేదు. అందుచేత మాట్లాడితే ప్రభుత్వానికి దీని సీరియస్‌నెస్ అర్థం అవుతుంది. దీనికి ఖర్చు ఎక్కువ అవుతుందని అంటున్నారు. ఎత్తిపోతల పథకానికి ఇప్పటికే ఒక ఫ్లో ఇరిగేషన్ వుంది. దానికి రూ. 40 వేల నుంచి 60 వేలు ఎకరం ఒక్కింటికి ఖర్చు పెడుతున్నది . రూ. 10 వేల నుంచి 20 వేల వరకు మాత్రమే లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ ఖర్చు పెడుతున్నాము. కానీ ఈరోజు మేజర్ ఇరిగేషన్ లెక్కలు ఒకసారి తీసుకుంటే ఒక్కొక్క ఎకరాకు రూ. 400 ఖర్చు పెడుతున్నాము. రూ. 200 వసూలు చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వం అదనంగా భరిస్తున్నది రూ. 400 కాని, లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ క్రింద కూడా రూ. 500, రూ. 600 భరిస్తే అది న్యాయం కాదా? కాబట్టి యూనిఫామిటీ లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ కానీ, ఫ్లో ఇరిగేషన్ గానీ కావలసిన అవసరం వుంది. ఇందుకు ఈవేళ డబ్బు టీఎ ప్రపంచ తీర్మానం మూలాన రైతులు ఆదోళన పడుతున్నారు. ఖర్చులు పెరుగుతున్నాయి కనుక ఈ పరిస్థితిలో రైతులను ఆదుకోవలసిన అవసరం వుంది. ఇటువంటి దానిలో ఆల్ రెడీ నీరు ఉన్నటువంటి లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ ప్రతిపాదించడానికి నీరు యిచ్చేటువంటి నిర్వహణలు కొనసాగించడానికి లేక వెంటనే ఈ నిర్మాణం లో పున్నటువంటి వాటిని పూర్తి చేయాడానికి ప్రభుత్వం యొక్క అవసరం వుంది. అందుకని ప్రభుత్వం గతంలో హామీ యిచ్చిన ప్రకారం లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ కు నల్గొండ జిల్లా అంతర్భాగంగా వుండటాన్ని గుర్తించి నిర్వహణ చేసి విధి విధానం నిర్ణయిస్తారా లేదా? దానిని వెంటనే నిర్ణయించాలని కోరుతున్నాను. ఫ్లడ్ ఫ్లో కెనాల్ అండ్ శ్రీశైలం ఎడమ కాలువ డిమాండు చేసిన విషయాలకు హామీలను యివ్వాలని యీ విధంగా ప్రభుత్వం పూర్తి చేసి మీ బాధ్యతను నిర్వహించాలని ప్రభుత్వానికి గుర్తు చేస్తున్నాను.

శ్రీ నోముల నరసింహయ్య :- అధ్యక్షా, అసలు యిప్పుడు ఆకలితో పున్నటువంటి సోదరులను యిబ్బంది పెట్టను. 2 నిముషాలలో ముగిస్తాను. ముందుగా ఈ తీవ్రతకు సంబంధించిన సోదరులు చాలా మంది అధికార పక్షంలో వున్నారు. మాదగ్గర ఎమ్పి గారు ఈ కెనాల్ గనక మాధవరెడ్డిగారి వర్ధంతి వరకు పూర్తికాకపోతే తాను ఆత్మాహుతి చేసుకుంటానని ప్రకటించారు. అంటే ఇది అంత సీరియస్ విషయం . అధికార పక్షంలో బాధ్యత గల ఎంపి ఆవిధంగా చెప్పారంటే అది అంత సీరియస్ మేటర్. నిన్ననే మాధవ రెడ్డి గారి వర్ధంతి అయిపోయింది. చేయలేక పోయాము. కాబట్టి మేము ఆత్మాహుతి గూర్చి అడగము. ఎందుకంటే మాకు ప్రాజెక్టు కావాలి నీళ్లు కావాలి. రాజీనామా రాసి పంపారాయన . నేను వారు పాలక పక్షం

అని చెప్పడం లేదు. సోదరులు అర్థం చేసుకోవాలి. తీవ్రత ఎంత వుందన్నది చూడాలి. ప్రత్యేకించి సల్గొండ జిల్లాకు సంబంధించి నాగార్జున సాగర్ వుంది కానీ, నీళ్లు మాత్రం మాకు లేవు. సల్గొండలోనే యిలాంటి పరిస్థితి వుందంటే, సముద్రం తలాపిలో పెట్టుకుని నీళ్లుకు ఎండిపోయే పరిస్థితి మాకు వుంది. ఇప్పుడున్న పరిస్థితిలో ఆకలి బాధిస్తుంది కానీ అక్కడ కరువుతో అల్లాడుతున్నారు. అది ఒకటే మాబాధ. అందువల్ల నేను రెండు నిమిషాలు ఓపిక పట్టవలసిందిగా అడిగాను. మంత్రి గారు చాలా వివరంగా స్టేట్మెంట్ యిచ్చారు. వారికి అందుకుగాను నా ధన్యవాదాలు. ఇందులో వున్నవన్నీ వాస్తవాలు మరొకసారి వారికి నా ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

రా. 10.30

కాని దీంట్లో అన్ని వాస్తవాలయితే మరొకసారి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. బిహెచ్ఇఎల్కు రు 30 కోట్లు ఇవ్వవలసి ఉండగా రు 13 మాత్రమే ఇచ్చారు. ఇంకా మిగిలిన పనులకు రు 9 కోట్లు విడుదల చేశారు. బ్రెజిలీనుండి రిలీజ్ కాకుండా ఉందని నిన్నమొన్నటివరకు అన్నారు. ఈరోజు రిలీజయిందేమో నాకు తెలియదు. 83 వరకు కాంగ్రెస్వారి కాలంలో ఆగిందని అన్నారు. అని పూర్తి నిజం. మీరు జనం కోసం పనిచేస్తున్నామని వచ్చారు కదా. మాధవరెడ్డిగారి పేరు పెట్టారు. వారు మా జిల్లాకోసం ఎంతో త్యాగం చేశారని అందరూ అనుకున్నారు. కనీసం ఆయన చనిపోయిన తరువాతయినా లాభం కలుగుతుందని ఆశించాము. అది కూడా మీరు ఆయన ఆశయాలను వమ్ముచేస్తే ఎట్లా? మీరు చెబుతున్న దాంట్లో వాస్తవం లేదు. నట్టురు కెనాల్కు సంబంధించి ఎక్స్‌జిషన్ ప్రాసెస్ ఆపమని చెప్పారు ఈరోజు అగర్వాల్తో మాట్లాడాను. అయ్యా, మీకు ఈ ప్రాజెక్టు మీద ప్రేమ ఎక్కువేనని ఇది వాస్తవం. ప్రజలు ఆందోళన పడుతున్నారు. కొనసాగించండి. మీరు స్టేట్మెంట్ ఇచ్చిన ప్రకారం పూర్తి చేయడానికి మంత్రిగారు ఒకేసారి లంప్‌సమ్‌గా ఇవ్వండి. రోజు రోజుకు ఖర్చులు పెరిగిపోతున్నాయి. మీరు చెప్పినట్లు రు 80, 90 కోట్లు సరిపోదు. మీరు చెప్పిన ప్రకారం పూర్తి చేయండి. మీరు ఆపిన ఉదయసముద్రంకు సంబంధించిన కంట్రాక్టుకు సంబంధించిన టెండర్లు మళ్ళీ పిలవలేదు. ఇవన్నీ ఉన్నాయి. వాస్తవాలు చెప్పండి. పేపర్ మీద మంచిగా చెప్పినంత మాత్రాన సరిపోదు. నేను మీ సమయం ఎక్కువ తీసుకోను. ఇప్పుడు ఉన్న గ్రావిటీ అర్థం చేసుకోండి. దురదృష్టం ఏమిటంటే రాత్రి 10.30 తరువాత ఈ విషయం చర్చకు వచ్చింది. సోదరులు ఆందోళనతో వున్నారు. ఎందుకంటే ల్యాండ్ మినిట్రీలో ఎగ్జిగరేట్ చేస్తున్నారు. ఎగ్జిగరేషన్ కాదు. వాస్తవాలు వెతలు చెబుతున్నాను. సల్గొండ జిల్లాలో మా ప్రాంతంలో ఉన్న ప్రజలకు సంబంధించి ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. ఫ్లడ్ ఫ్లో కెనాల్ గురించి మంత్రిగారికి బాగా తెలుసు. 590 అడుగుల మీద నీళ్లు ఉన్న మూడు నెలలవరకు ఒక్కపైసా ఖర్చు లేకుండా పోతుంది. ఒక మూడు నెలలు లిఫ్ట్ ఇవ్వాలి. అంత ఈజీగా మనం దీనిని ఆపితే ఎట్లా? ఇంకొక విషయం చివరగా చెబుతూ, దీనికి పూర్తిగా క్రింద వున్న రైతాంగం ప్రభుత్వం మీద వత్తిడి చేస్తున్నారు అని తెలిసింది. మీరు 2 లక్షల 70 వేలు ఇస్తే ఇంకా టెయిల్ ఎండ్ అవుతుంది అని అంటున్నట్లు తెలిసింది. దీనివలన ఆగుతున్నారా? ఇప్పటికీ నాగార్జున సాగర్ మా జిల్లాలో ఉండి ముంచింది. మేము ఎండుతున్నాము. అందుకనే ఆ రకమైన వత్తిడులకు లొంగుతున్నారా? మరి రామారావుగారు దీనికోసం అంతో ఇంతో ఆలోచన చేసి దీనిని మీకు ఇచ్చారు. పని ప్రారంభించారు. పూర్తిచేస్తామని చెబుతూ రోజులు పెంచవద్దని విజ్ఞప్తి చేస్తూ మీరు ఇచ్చిన స్టేట్మెంట్ పూర్తిగా సత్యదూరం కాదని చెప్పలేను గానీ సత్యదూరంగా ఉంది. ఎందుకంటే మీకు తెలుసు. మీ అంతరాత్మ చెబుతుంది. మీరు రైతు కుటుంబం నుండి వచ్చినవారే. మీరు ప్రోగ్రెసివ్ కుటుంబం నుండి వచ్చినవారుగా తగినవిధంగా ఆలోచించాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం సర్పింహలు : అధ్యక్షా, అన్నింటికంటే వెనుకబడిన సల్గొండ జిల్లాను ముఖ్యంగా తెలంగాణా జిల్లాల్లో కూడా వెనుకబడిన జిల్లాను సాగునీరు అందించడానికి 83-84 లో అప్పుడు ఉన్న ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రియతమ

నాయకుడు స్వర్గీయ యన్ టి రామారావుగారు నల్గొండ జిల్లాలో సుమారు మూడు లక్షల ఎకరాలకు సాగునీరు అందించడానికి అప్పుడు జనారెడ్డిగారు మంత్రిగా వున్నారు . రాఘవ రెడ్డిగారు సభలో లేరుగాని మేము అందరం కూడా ఆనాడు ఎంతో సంతోషంగా ఈ ప్రాజెక్టు వలన నల్గొండ జిల్లాలో వున్న ప్రజానీకానికి సుమారు 3, 4 నియోజకవర్గాలయినా బాగుపడతాయని మిగతా నియోజకవర్గాలు ఆలేరు, భువనగిరి గానీ ఫ్లడ్ ఫ్లోకెనాల్ ద్వారా నీళ్లు వాడుకోవచ్చునని అభిప్రాయపడ్డాము . ముఖ్యంగా ఇది వెనుకబడడానికి కాలువ త్రవ్వడానికి ఇంత టైం తీసుకోడానికి కారణం టెన్నెలా లిఫ్ట్ అనేదాంట్లో చాలాకాలం గడిచిపోయిందని నాకున్న ఆందోళనను గమనించాలని కోరుతున్నాను . సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ నుండి ఎలాంటి క్లియరెన్స్ లేకపోయినా ఈ ప్రాజెక్టు ప్రజలకు ఇవ్వాలని రామారావుగారు సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ పర్మిషన్ కోసం ఎన్నోసార్లు లెటర్ రాసిన విషయం ఈ సందర్భంగా గుర్తు చేస్తున్నాను . అయినప్పటికీ జిల్లాలో టెన్నెలు, లిఫ్ట్ అనే దాంట్లో చాలా కాలయాపన జరిగింది . జనారెడ్డిగారికి తెలుసు . వారు జిల్లాలో చాలాకాలం మంత్రిగా వున్నారు . తరువాత కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత 1989 నుండి 94 వరకు ఒక్కపైసా కూడా ఖర్చు చేయకపోవడం వలన మరింత జాప్యం పెరిగింది . ఆ తరువాత ఏది ఏమయినా ఈ ప్రాజెక్టు ప్రాథమికోత్తమం తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం, చంద్రబాబు నాయుడుగారు గమనించి రు 317 కోట్లు ఇప్పటివరకు ఖర్చుచేసిన విషయం గమనించవలసిన అవసరం ఉంది . ఈ మధ్యకాలంలో ముఖ్యమంత్రిగారిని కలిసినపుడు తెలంగాణా జిల్లాల్లో ఈ ప్రాజెక్టు ఖచ్చితంగా పూర్తిచేస్తామనే విషయం ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు . డబ్బు ఎంత అయితేనేమి కొంత కాలయాపన జరిగినా దీనిని పూర్తి చేస్తామని ముఖ్యమంత్రిగారు మాధవరెడ్డిగారి వర్ధంతిరోజున డయాస్ మీద నుండి ప్రకటన చేసిన విషయం ఈ సందర్భంగా తెలియజేసినందుకు వారికి ప్రత్యేకంగా ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను . ఆగష్టు నాటికి ఫస్ట్ పంపింగ్ వాటర్ ఫ్లో జరుగుతుందని సమయం తెలిపారు . అందుకు మంత్రిగారికి ప్రత్యేకంగా ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను . ఏది ఏమైనా కొంత ఆలస్యం జరిగింది . అయినా, దీనిని పూర్తిచేసేవిధంగా ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నదానికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ త్వరగా పూర్తిచేసి నల్గొండ జిల్లా ప్రజలను ఆదుకోవాలని ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తూ, సెలవు తీసుకుంటున్నాను .

శ్రీ ఎన్ ఇంద్రసేనా రెడ్డి : అధ్యక్షా, ఈరోజు వెనుకబడిన తెలంగాణాలో నల్గొండ జిల్లాకు ఎస్ఎల్బిసి పేరుమీద అనేక సంవత్సరాల నుండి ప్రజలను పూరిస్తూ వస్తున్నాముగాని నీళ్లు ఇవ్వడంలేదు . చివరకు ఈ సంవత్సరం మే నెలలో మార్చి లోపల ఇస్తున్నామని ప్రామిస్ చేశారు . చివరకు అది కూడా కాలేదు . ఇప్పుడు ఆగష్టు వరకు ఇస్తున్నాము అంటున్నారు .

రా.10.40

ఇప్పుడేమో ఆగష్టు నాటికి ఇస్తామని అంటున్నారు కాని దానికి కావలసిన డిస్ట్రిబ్యూటరీ కెనాల్స్ మాత్రం తయారు కాలేదు. ఈ సంవత్సరం ఫండ్స్ అసలు రిలీజ్ చేయలేదు. ఏమంటే, ఇప్పుడు వస్తున్నాయి, నిన్ననే రిలీజ్ చేసాము, మొన్ననే కాగితం ఇచ్చాము, మెమో పంపించాము., ఎల్.బి.సి. ఇచ్చాము, అని రకరకాల పేర్లు చెబుతూ కాలక్షేపం చేస్తున్నారు. ఈ కాగితం ఇక్కడ నుంచి అక్కడకు పోతుంది కాని అల్టిమేట్గా ప్రెజర్ నుంచి మాత్రం డబ్బులు క్రిందకు దిగడం లేదు, వసులు కావడం లేదని నేను చెప్పదలచుకున్నాను.

అంతే కాదు, ఈ సంవత్సరాంతం, అంటే 31 మార్చి రావడానికి మనకు రెండు రోజులే వుంది. కనీసం ఈ రెండు రోజులలో అయినా, ఇంతకు ముందు పెండింగ్లో వున్న బిల్డ్స్ అవసరమైన నిధులను రిలీజ్ చేస్తామని మీరు చెప్పండి. ఏప్రిల్ ఫస్ట్ నుంచి, కొత్త ఆర్థిక సంవత్సరంలో రావలసిన వాటిని తరువాత చూద్దాము. ఇంతకు ముందు వున్న పెండింగ్ బిల్డ్స్ క్లియర్

చేయడమంటే కాగితాలను ఇవ్వడం కాదు. ఇక్కడ మీరు కాగితం ఇస్తారు, చెక్స్ ఇస్తారు. తీరా బ్రెజిలీలకు సోయిన తరువాత ఈ చెక్స్ను ఆనర్ చేయవద్దని అంటున్నారు.

నేను ఒక టైమ్ ఎగ్జాంపుల్ ఇస్తాను. అదిలాబాదు జిల్లాలో, అక్కడ వుండే ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్ట్కు సంబంధించి రు.14.00 లక్షలు రిలీజ్ చేసారు. కాని పెండింగ్ బిల్స్ అంటున్నారు. పెండింగ్ బిల్స్కు ప్రపోజల్స్ ఇచ్చామని అంటే, మా దగ్గర లేవని అంటున్నారు. ఇ.ఇ.ను, పెండింగ్ బిల్స్కు చెక్ పాస్ చేయమని అంటే, మా సెక్రటరీ దగ్గర నుంచి రాలేదనో, మా బ్రెజిలీకి రాలేదనో చెబుతున్నారు. 1999-2000 సంవత్సరానికి సంబంధించిన బిల్లు అంతకు ముందు ఇవ్వకపోతే, దానిని ఇప్పుడు తీసుకునే వారే లేరు. తీసుకున్నా, పైకి పంపించరు. అదేమంటే, యాక్సెస్ట్ చెయ్యరని అంటారు. రకరకాల కారణాలతో బిల్స్ పెండింగ్లో వున్నాయి. ఈ రు.14.00 లక్షల బిల్లు ఒక ఎగ్జాంపుల్ మాత్రమే. కాని ఇక్కడ కోట్లాది రూపాయల విలువైన బిల్స్ పెండింగ్లో వున్నాయి. వాటికి కనీసం రేపు ఎల్లండి లోపల డబ్బులు రిలీజ్ అయ్యేటట్లు చూడండి. కాగితాలు, ఎల్.ఓ.సి.లు, మెమోలు కాకుండా, ఖచ్చితంగా ఎల్లండి లోపల డబ్బు రిలీజ్ చేస్తామనే హామీని ఇస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

ఈ రోజు డిప్టీబ్యూటరీ కెనాల్స్ ద్వారా నీరు వస్తుందనే ఆశ నాకైతే లేదు. కనీసం కాలువ క్రింద వుండే చెరువులను ఈ ఆగస్టులో నింపడానికి మీరు ప్రయత్నం చేస్తారా? ఖచ్చితంగా నింపుతాము, ఈ కాలువ ఇక్కడ నుంచి అక్కడ వరకు కట్టినది గట్టిగా వుందని టెస్ట్ చేయడానికైనా నీరు ఇస్తారా అని అడుగుతున్నాను. ఎందుకంటే, వెనుకబడ్డ తెలంగాణా ప్రాంతమంటే అందరికీ చులకనైపోయింది. ఏమి మాట్లాడినా మీకు ఎస్.ఎల్.బి.సి. వస్తుందని అంటారు. అది ఎప్పటికీ రానే రాదు. ముందర టన్నెల్ అన్నారు, రెగ్యులేటర్ అన్నారు, ప్రతి సంవత్సరం డబ్బులు కేటాయిస్తూనే వచ్చారు కాని డబ్బులు ఖర్చు పెట్టలేదు.

2 సంవత్సరాల నుంచి, దానికి 'మాధవ రెడ్డి కెనాల్'గా పేరు మార్చిన తరువాత, కొద్దో, గొప్పో ఖర్చు పెడుతున్నట్లు కనిపిస్తోంది కాని, అది కూడా అల్టిమేట్గా రిజల్ట్ రావాలంటే, మీరు ఇచ్చిన ప్రామిస్ను ఫుల్ఫిల్ చేయాలంటే డబ్బు రిలీజ్ చేయండి. బి.హెచ్.ఇ.ఎల్.కు కాని, ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డుకు కాని కట్టవలసిన డబ్బులు ముందర డిపాజిట్ చేయండి. అప్పుడు మాత్రమే ఆ మోటార్లను తీసుకొచ్చి ఉపయోగిస్తారు. మధ్యలో వున్న చిన్న చిన్న పనులను పూర్తి చేయించడానికి కాంట్రాక్టర్లకు డబ్బులు ఇస్తే మాత్రమే చేస్తారని, ఆ విధంగా ఇస్తారని నేను ఆశిస్తూ, ఒక ఖచ్చితమైన హామీని ఇవ్వాలని కోరుతూ నేను సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పి.గోవర్ధన రెడ్డి (మునుగోడ్) : అధ్యక్షా, అసలు ఈ ప్రాజెక్ట్ను, నీటి పారుదలను, రైతుల సంక్షేమాన్ని నేను చూస్తాననే నమ్మకం మాత్రం నాకు లేదు. ఎందుకంటే, ఈ మధ్య అఖిల పక్ష సమావేశాలు జరిగాయి. దానిలో మూడుసార్లు నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది ఈ ప్రాజెక్ట్ను టన్నెల్ ద్వారా తీసుకురావాలని. ఇరిగేషన్కు ఫ్లో వచ్చే ఏ ప్రాజెక్ట్ను కూడా లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్కు మార్చడమనేది వన్ ఆఫ్ ది వండర్స్. ప్రపంచంలో ఏ దేశంలో కూడా జరగలేదు. ప్రపంచంలో 8 వండర్స్ వున్నాయి, ఇది 9వ వండర్. ఆ రోజున మీ మిత్ర పక్షాలు, ఈ రోజున మాకు మిత్రపక్షంగా వున్న కమ్యూనిస్టులు కూడా ఆ రోజు ఎన్.టి.రామారావు గారి ఇన్ఫ్లుయెన్స్లోకి వచ్చి టన్నెల్ అయితే ఐదేళ్లు పడుతుంది, లిఫ్ట్ అయితే 3 ఏళ్లు పడుతుందని మోసపోయి, లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్కు ఒప్పుకున్నారు.

ఆ రోజు కాంగ్రెస్ పార్టీ కాని, బి.జె.పి. కాని లిఫ్ట్కు ఒప్పుకోలేదు. టన్నెల్ కావాలని కోరాము. కాని, అల్టిమేట్లీ వాల్ హెపెండ్ టుడే? టన్నెల్ గురించి గ్లోబల్ టెండర్లను పిలిచారు ఎన్.టి.రామారావుగారు వున్నప్పుడు. తరువాత కాంగ్రెస్ పార్టీ వున్నప్పుడు గ్లోబల్ టెండర్లను పిలవగా, ఈ రోజు వరకు దానిని ఫైనలైజ్ చేయలేదు. అది అట్లానే వుంది. తరువాత, కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రభుత్వం 1989లో అధికారంలోకి వచ్చేటంత వరకు ప్రజలు చూడడానికి తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం రోడ్డుకు అటు ప్రక్క, ఇటు

ప్రక్క కెనాల్స్ను త్రవ్వించింది. అంతకంటే ఎక్కువ చేసింది ఏమీ లేదు. కాంగ్రెస్ పార్టీ హయాం వచ్చిన తరువాత, వీరు సర్వే చేయించారు, ఎన్విరాన్మెంటల్ క్లియరెన్స్ను తీసుకొచ్చారు. అంతే తప్ప వారు కూడా చేసింది ఏమీ లేదు.

కాబట్టి నేను ఇప్పుడు ఒకటే చెబుతున్నాను. ఈ రోజు ఈ ప్రాజెక్ట్ పూర్తయినా, వ్యవసాయానికి మాత్రం నీరు అందదు. ఎందుకంటే 100 మీటర్లు లిఫ్ట్ చేయాలంటే ఎంత పవర్ కావాలి, ఈనీటికి ఎంత ఛార్జ్ చేస్తారు అనేది ఈ రోజు వరకు ఆలోచన చేసారా అని అడుగుతున్నాను. మొన్న అఖిల పక్ష సమావేశంలో ముఖ్యమంత్రిగారికి నేను చెప్పడం జరిగింది. దీనిని ఎన్ని రోజులలో నాన్ ప్లాన్లో చేస్తారు? 20 సంవత్సరాలైనా కూడా పూర్తి కాదు. కాబట్టి ప్లాన్లో రావాలి. ప్లాన్లో రావాలంటే, సెంట్రల్ వాటర్ కమిషన్ వారు అడిగినట్లుగా నీరు ఎల్లా ఇస్తారు, ఎక్కడ నుంచి ఇస్తారు, ఏ విధంగా ఇస్తారనేది వారికి తెలసాలి. వారు ఎన్ని సార్లు వ్రాసినా, ఈ రోజు వరకు ఈ గవర్నమెంట్ జవాబు ఇవ్వలేదు. కాబట్టి ఇది ప్లాన్లో ఇచ్చే ప్రశ్నే లేదు. ప్లాన్లో రాకపోతే ప్లానింగ్ కమిషన్ శాంక్షన్ చేయదు. ప్లానింగ్ కమిషన్ శాంక్షన్ చేయకపోతే పరల్లేల్ బ్యాంకు కాని, ఇతర బ్యాంకులు కాని డబ్బులు ఇచ్చే అవకాశం లేదు.

కాబట్టి ఈ ప్రాజెక్ట్ శ్రీశైలం లెఫ్ట్ బాంక్ కెనాల్గా ప్రారంభించబడి, ఈ రోజు నాగార్జున సాగర్ ఫోర్ షోర్ ప్రాజెక్ట్ అయింది. తరువాత పాపం మాధవ రెడ్డిగారు చనిపోతే, మాధవ రెడ్డి కెనాల్ అని ఆయన పేరు పెట్టడం జరిగింది. కనీసం ఆయన పేరు మీదైనా ప్రాజెక్ట్ పూర్తవుతుందని నల్గొండ జిల్లా ప్రజలు ఆశిస్తే, అది కూడా కాలేదు. తెలంగాణా ప్రజలకు, 200 టి.ఎం.సి.ల నీరు నల్గొండ, మహబూబ్ నగర్, ఖమ్మం లకు తక్కువ వచ్చింది, యాజ్ పెర్ బచావత్ ట్రిబ్యునల్. కాబట్టి త్రూ శ్రీశైలం లెఫ్ట్ బాంక్ కెనాల్ నీరు ఇవ్వడానికి ఆ ప్రాజెక్ట్ను ప్రారంభించడం జరిగింది.

నాకు ఒకటే అనిపిస్తోంది. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పున్నంతవరకు తెలంగాణాలో ఏ ప్రాజెక్టులూ రావు. తెలంగాణా ఒకటే మార్గం. అప్పుడు ఈ ప్రాజెక్ట్ పూర్తవుతుందనే నమ్మకం వుంది. కాబట్టి నేను మేజర్ ఇరిగేషన్ మంత్రిగారిని ఒకటే అడుగుతున్నాను. అయ్యా, ఈ ప్రభుత్వానికి చిత్తశుద్ధి వుందా? ఈ ప్రాజెక్ట్ను పూర్తి చేయడానికి ప్లానింగ్ కమిషన్లో ఇన్ క్లూడ్ చేయాలంటే, వాటర్ సోర్స్ను చూపించాలి మీరు. అప్పుడే దీనిని ప్లానింగ్ కమిషన్ అప్రూవ్ చేస్తుంది. ...

(మైకు కనక్షన్ తొలగించబడింది)

రా.10.50

కాబట్టి నేను ఒక్కటే చెబుతున్నాను. ఈ రోజు రు.100 కోట్లు, రు.200 కోట్లు ఇచ్చినా కావడం లేదు. ఈ ప్రాజెక్ట్ 20 సంవత్సరాలు అయినా కూడా పూర్తి కాదు. రు.2,500 కోట్లు కావాలి. కాబట్టి దీనిని ఏ విధంగానూ నీరు కార్చకుండా అతి త్వరగా పూర్తి చేయవలసిన అవసరం ఉంది. వెంటనే అలాటమెంట్ చేయమనండి. ప్లానింగ్ కమిషన్ అప్రూవల్ తీసుకోమనండి. పరల్లేల్ బ్యాంక్ సహాయంతో చేయమనండి. నాకు మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇచ్చినందుకు, ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను. జైహింద్, జై తెలంగాణా.

శ్రీ కె. వెంకటరెడ్డి (నల్గొండ) : గౌరవసభ్యులు గోవర్ధనరెడ్డిగారు చెప్పినట్లు ప్రాజెక్ట్ నీరు చూస్తామో లేదో నాకు అనుమానంగా ఉందని వారు అన్నారు. నేను చిన్నతనం నుండి 1983లో స్కూల్లో ఉన్నప్పుడు ప్రారంభం అయ్యింది. ఇప్పటివరకూ పూర్తి కాలేదంటే, నిజంగా, ఎంత భాద పడుతున్నామో ఆలోచించమనండి. 2,70,000 ఎకరాలకు సాగునీరు కాకుండా, నల్గొండ జిల్లాలో అందరికీ తెలిసిన విషయం. ఈ భారతదేశమే కాదు. ప్రపంచంలో ఎక్కడా ఇంత ఫ్లోరైడ్ శాతం నీరు

లేదు. ఇప్పటికి దాదాపు 30 సంవత్సరాల వయస్సువారిని చూస్తే వారు 60, 70 సంవత్సరాల వయస్సువారిలాగా కనబడతారు. అక్కడ ఇంత తీవ్రంగా సమస్య ఉంది. 82లో ప్రారంభమయ్యింది, ఇప్పటివరకూ పూర్తికాకపోవడం నిజంగా దురదృష్టకరం .

ప్రజలు ఏ గ్రామానికి వెళ్లినా సాగునీరుతోబాటు ముందుగా మంచినీరు కావాలంటున్నారు. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు గత 5 సంవత్సరాల కాలంలో ప్రపంచబ్యాంక్ నుండి రు.27,000 కోట్లు అప్పులు కనీసం మంచినీరు కోసం చేసినా, ప్రజలకు ఇంతవరకూ త్రాగునీరు ఇవ్వకపోవడం అంటే ఎంత దురదృష్టకరమో ఆలోచించండి.ముఖ్యంగా ఎస్ఎల్బిసికి సంబంధించి ఆ రోజు రామారావుగారు ఆయన ఉన్నప్పుడు ఒకవైపు లిఫ్ట్తో నిర్మాణం చేసుకుంటూ, సైమల్టేనియస్గా టన్నల్ నిర్మాణం చేయాలని వారు నిర్ణయించడం జరిగింది. కాని ఈ రోజు జరుగుతోంది ఏమంటే, ఆ లిఫ్ట్ వర్క్ కూడా గత 10 సంవత్సరాల నుండి ప్రతీ సంవత్సరం చూస్తే, రు.10 కోట్లు, రు.20 కోట్లు ఇచ్చుకుంటూ, సత్తునడకన నడుస్తోంది. ఈ పరిస్థితిలోటన్నల్ శాశ్వత పరిష్కారం కావాలంటే, ఎప్పటికీ ఈ పనుల ద్వారా శాశ్వత పరిష్కారం అవుతుంది. జానారెడ్డిగారుచెప్పినట్లు, ఈ రోజు ఎకరాలకు ఇచ్చే లిఫ్ట్ని ప్రభుత్వ ఫరంగా మెయిన్టైన్ చేయడం కోసం ఆ రోజు 80,000 ఎకరాలకు ఇబ్బందులు రావడం, ఇటువంటి పరిస్థితిలో ఇన్ని మిలియన్ యూనిట్లు చేసే ఇది మెయిన్టైన్ అవుతుందా, లేదా అనేది సందేహంగా ఉంది.

ఇప్పటికి అక్కడ దాదాపు 7 డివిజన్లు ఉంటే, 6 డివిజన్లకు ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీర్లు లేకుండా ఉన్నారు. మాకు ఒక్క ఇ.ఇ ఉన్నారు. ఒక ప్రాజెక్ట్ అడ్మినిస్ట్రేటర్ అవకాశం ఉంటే, అతను రంగారెడ్డి జిల్లాలో ఉంటూ, అడిషనల్ ఛార్జ్ సర్కిల్లో ఎస్ఎల్బిసి ఇచ్చారు. మేము ఎన్నోసార్లు, గౌరవ మంత్రిగారికి, ఇన్ఛార్జ్ మినిస్టర్గారికి చెప్పాము. నెలకు ఒకసారి కూడా ప్రాజెక్ట్కి రావడం లేదు. కనీసం వర్క్స్ సూపర్వైజర్ చేయడం లేదు. రెగ్యులర్ ప్రాజెక్ట్ అడ్మినిస్ట్రేటర్ ఉంటే బాగుంటుందనే చిన్న కోరిక కోరాము. ఆ కోరికను ప్రభుత్వం మన్నించడం లేదు. ప్రభుత్వం మాధవరెడ్డి చనిపోయిన తరువాత వారి పేరు పెట్టిన తరువాత కొద్దిగా ప్రభుత్వం డబ్బులు ఇస్తున్న మాట వాస్తవం . దానిని సూపర్వైజర్ చేయడానికి ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీర్ లేరు. ప్రాజెక్ట్ అడ్మినిస్ట్రేటర్ లేరు. రెగ్యులర్ స్టాఫ్ లేదు. వర్క్స్ ప్రాగ్రెస్ లేదు.

దానితోబాటు ఈ ప్రాజెక్ట్ 5 ప్రాంతాలకు సంబంధించింది. ఈ 5గురు యంయల్ఏలతో సబ్ కమిటీ ఉండింది. ఆ కమిటీ ప్రతి నెల మీటింగ్ పెడితే వర్క్ ప్రాసెస్ అవుతుంది. ఈ విషయమై గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారికి ఒకటిన్నర సంవత్సరాల నుండి చెప్పడం జరిగింది. మంత్రిగారు ఇప్పటికయినా స్పందించి వెంటనే పనులన్నీ జరిగేలా చూడాలని తమ ద్వారా వారిని కోరుతున్నాను. దీనిని ఎప్పటిలోగా పూర్తి చేస్తారనేది మంత్రిగారు తమద్వారా తెలియచేయాలని కోరుతున్నాను. సవంబరు 99లో ఒకసారి ముఖ్యమంత్రిగారు సర్కిల్ జిల్లాకు వచ్చి నీరు ఇస్తామని చెప్పడం జరిగింది. మరొకసారి కూడా చెప్పడం జరిగింది. తరువాత మార్చి 2000లనాటికిని అన్నారు. మాధవరెడ్డి చనిపోయినది వాత మార్చి7అని ఆ రోజుఅని అన్నారు. ఇప్పుడు మేము కోరేదేమంటే, కనీసం రెండవ వర్గంతికయినా ఇస్తారా లేదాఅని తమద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

(అంతరాయం)

డిప్టీబ్యూటర్స్ డి7, డి8, డి9 తప్ప ఎక్కడా ప్రతిపాదనలు పంపడం లేదు. అవి వెంటనే టేకప్ చేయాలి. దానితోబాటు సబ్ కమిటీ వేస్తారా లేదా?

శ్రీ డి. రాగ్యానాయక్ (దేవరకొండ) : ఈనాడు మంత్రిగారి స్టేట్మెంట్ చూసి ఒక విధంగా ఆశ్చర్యపోతున్నాము. గత 17 సంవత్సరాలుగా సర్కిల్ ప్రజలు సాగునీరు, త్రాగునీరు కోసం ఎదురుచూస్తున్న ఈ తరుణంలో మంత్రిగారు ఏకంగా ఆగష్టు నెల నీరు ఇస్తామన్నారు. ఆ విధంగా అన్నందుకు ఆ జిల్లా ప్రజలు చాలా ఆనందంతో ఉంటారని వారికి తెలియచేస్తున్నాను. ఈ

ఎస్ఎల్బిసి ప్రాజెక్ట్ నా నియోజకవర్గంలో దేవరకొండ, బివిపల్లి మండలం, పుట్టంగల్ మండలం నుండి పుట్టింది. ఈ ప్రాజెక్ట్ను అక్కడ మంత్రిగారు, జిల్లా మంత్రి, ఇన్‌ఛార్జ్ మంత్రి వీరందరితోబాటు నేను రెండు మూడు పర్యాయాలు ఆ ప్రాంతాన్నంతా పర్యటించాము. సర్టికల్‌పూల్‌లోకి దిగాము. అక్కడ ఏ పనులు జరగడం లేదు. అక్కడ పనులన్నీ నత్తనడకన నడుస్తున్నాయి. ఆ విషయాన్ని తమద్వారా తెలియచేస్తున్నాను. 7,8,9 డిస్ట్రిబ్యూటరీలలో ఇంతవరకూ టెండర్స్ పిలవలేదు. వాటిని ఇంతవరకూ సర్వే చేయలేదు. అదే విధంగా, అక్కంపల్లి రిజర్వాయరు, గుర్రంపోడు రిజర్వాయరులలో డిస్ట్రిబ్యూటర్ పని జరగవలసి ఉంది. ఎన్నో సంవత్సరాలుగా ఆ ప్రాంతాలలో కాలువలు తీసారు. అక్కడంతా సర్కార్ తుమ్మలు మొలెత్తాయి. 212 గ్రామాలకు త్రాగునీరు అవసరం ఉంది. వాటిని ఫ్లోరైడ్ పీడిత ప్రాంతాలుగా గుర్తించారు. అక్కడ నుండి 7వ డిస్ట్రిబ్యూటరి మంజూరు చేసి ఆ ప్రాజెక్ట్‌కి నీరువదలకుండా చేశారు. వెనకబడిన నియోజకవర్గంగా ఇప్పటికీ త్రాగునీరు, సాగునీరు లేక ప్రజలు వలసపోతున్నారు. ఈ తరుణంలో ఆగస్టు నెలనుండి సాగునీరు, త్రాగునీరు ఇప్పిస్తే చాలా బాగుంటుంది. పోయిన మార్చి 7వ తేదీన.....

(అంతరాయం)

యం .పిగారిని రిక్వెస్ట్ చేసాను. ఆయనతో ' తమరి ప్రాణాలు కాదు, ఈ నల్గొండ జిల్లా ప్రజలకు కావలసింది త్రాగునీరు, సాగునీరు కావాలనీ, తమరు ఆత్మహత్య చేసుకోవద్దని ' వారికి మనవిచేసాను. నాకు ఒక అనుమానం వస్తుంది.

انگ میں ہے شيروانی ، اندر ہے پریشانی
گھر میں نہیں ہے جواری ، پکائی کیا گھریوں کی روٹی

ఈ ప్రభుత్వం వద్ద డబ్బులు లేవని తెలుసు. ఎస్ఎల్బిసి ఆగస్టునెలలో పూర్తి చేస్తామంటున్నారు. ఏదయితే 14 విడతల జన్మభూములను నేను చూసాను. 14 సంవత్సరాలలో పూర్తి చేసినా కూడా ఈ నల్గొండ జిల్లా ప్రజలు వారికి బాసటగా ఉంటారని కోరుతున్నాను. నేను వేరే కోరడం లేదు.

రా. 11.00

(అంతరాయం)

పి.వి పల్లి గ్రామం మునిగిపోతోంది. ఏ బ్యాంకు వార్ని అక్కడ అప్పులు ఇవ్వడానికి సిద్ధంగా లేరు. అక్కడ రిజిస్ట్రేషన్స్ జరగడం లేదు. కాబట్టి ఆ రైతాంగాని సప్లయహారం ఇచ్చి, పునరావాసం కల్పించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. వెంకటేశ్వరరావు :- అధ్యక్షా, గంటకు పైగా స్టేట్‌మెంట్‌పై చర్చించాము. ఇది రైతాంగానికి, ఇరిగేషన్‌కి సంబంధించింది. ప్రత్యేకంగా నల్గొండకి సంబంధించింది. గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన అంశాలన్నింటికీ ప్రభుత్వం తరఫున మేము ఏమేమి చేశామో క్లారిఫై చేస్తాను. నల్గొండ జిల్లా శాసనసభ్యులు చెప్పినట్లు అక్కడ సాగు నీటితోబాటు, మంచినీటి సమస్యతో

ఉన్న 212 ఫ్లోరిన్ ఉన్న గ్రామాలను తీసుకొన్నాము. గోవర్ధనరెడ్డి గారు చెప్పినట్లు చాలా సంవత్సరాల నుండి టన్నెల్స్ ద్వారా తీసుకోవాలా ? లిఫ్ట్ ద్వారా తీసుకోవాలా అని ఆలోచించాము. నీరందించే కార్యక్రమాలు తీసుకొన్న సందర్భములో సర్గియ ఎన్.టి.రామారావు గార్ని గుర్తు చేసుకోక తప్పదు. లిఫ్ట్ ద్వారా తీసుకొంటే బాగుంటుందని ఆనాడు ఆల్ పార్టీ మీటింగ్లో చెప్పిన సలహాను తీసుకొని.....

(అంతరాయం)

శ్రీ పి. గోవర్ధనరెడ్డి :- ఆల్ పార్టీ మీటింగ్లో లిఫ్ట్ అని ఎవరూ చెప్పలేదు.

శ్రీ ఎమ్. వెంకటేశ్వరరావు :- ఆ రోజు గోవర్ధనరెడ్డి గారు లేకపోయినా, మేము కాన్సియస్‌తో మంచి పని చేయడం జరిగింది. ప్రత్యేకముగా ఈ స్కీమ్ తీసుకొన్న సందర్భములో ఫండ్స్ విషయమై గోవర్ధనరెడ్డి గారు చాలా విషయాలు చెప్పారు. ఫండ్స్ గురించి, క్లియరెన్స్ లేకపోతే రాదు. కాబట్టి, స్టేట్ ఫండ్స్ నుండి అలకేట్ చేయవలసిన దాంట్లో జాప్యం జరుగుతూ వచ్చింది. రూ. 6 కోట్లు, 5 కోట్లు కేటాయించుకొంటూ 1996 వరకు రూ. 70 కోట్లు పెట్టినప్పటికీ ప్రత్యేకముగా దీనిని సాధించాలని రూ. 458 కోట్లు వరకు ఎక్స్‌పెండిచర్ బుక్ చేసిన సందర్భం ఇప్పుడు గుర్తు చేయక తప్పదు. ప్రత్యేకముగా సభ్యులందరూ ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. అతి త్వరలో నీరు వస్తున్నాయని అంటే, ఇక్కడున్న గౌరవ సభ్యులకు ఇంకా అనుమానంగా ఉంది. ఈ ప్రాజెక్టు యొక్క అవసరాన్ని బట్టి, మాధవరెడ్డి గారిపై ఉన్న అభిమానముతో తొందరగా పూర్తి చేయాలన్న తపనతో మీరు అడగకపోయినా, ఆయన వర్ధంతి రోజున ఒక పంపుతో నైనా నీటిని వదలాలని జిల్లాలో ఉన్న కోరికను తీర్చాలని ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రకటన చేసిన సందర్భాన్ని తెలియజేస్తున్నాను. ఈ రోజు ఉన్న డిమాండ్‌తో కాదు. పభుత్వం తరపున యాక్టన్ తీసుకోవాలని ఆ మాట చెప్పాము. దీనిని నిలుపుకోడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ప్రత్యేకముగా ఎలక్ట్రిసిటీ జన్ కో ని, బిహెచ్‌ఇఎల్ వారిని పిలిపించి, ఆర్థిక ఇబ్బందులు ఉన్నా చాలావరకు చేసిన సందర్భాన్ని గుర్తు చేస్తున్నాను. ఆ ధైర్యముతో మార్చిలో నీరు ఇచ్చి వచ్చే జూన్‌లో ఇరిగేషన్‌కి ఇవ్వాలని కార్యక్రమం పెట్టుకొన్నాము. ఆ ఉద్దేశ్యముతో జరిగిన పనులను చేపట్టి ఆగస్టు మాసంలో నీరు ఇస్తున్నామని, ఆచరణలో చూపించడం జరుగుతోంది. దీంట్లో అనుమానపడాల్సిన అవసరం లేదు. రాగ్యానాయక్ గారు కొన్ని విషయాలు చెప్పారు. ఇంకా అనుమానాలు ఉంటే అడగండి. దీనికి సంబంధించిన కార్యక్రమాలన్నీ ఏ విధంగా పూర్తయ్యాయి, ఎట్లా ఇవ్వడం జరుగుతోంది, స్పష్టముగా చెబుతాను.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :- డబ్బులు ఎప్పుడిస్తారో చెప్పండి. అవన్నీ అక్కరలేదు.

శ్రీ ఎమ్. వెంకటేశ్వరరావు :- వారికి డబ్బుల కేటాయింపే కావాలా ? నీరక్కరలేదా ? సభ్యులు సన్ను పాయింట్ వైజ్‌గా అడిగారు. నేను వారికి చెప్పక్కరలేదా ? ముఖ్యముగా ఈ రోజు ఉన్న అప్రోచ్ ఛానల్ దాదాపుగా పూర్తి అయ్యింది. టన్నల్ పూర్తి చేయడం జరుగుతోంది. టన్నల్‌లో ఉన్న పైపు లైన్ కాంక్రీట్ సిమెంట్ చేయాల్సింది 700 మీటర్లు ఉంది. ఫోర్ ఫోర్ నుండి సర్టిఫైడ్ వరకు క్లియరైయ్యింది. కాబట్టి దీని వలన ఏ ఇబ్బంది లేదు. మెయిన్ హార్డిల్ పోయిందని గర్తు చేస్తున్నాను. సర్టికల్‌పూల్ దాదాపుగా పూర్తి అయ్యింది ఫౌన్టేషన్స్ అన్ని పెట్టేయడం జరిగింది. పంపులు వన్ బై వన్ అనుకొన్నప్పుడు బిహెచ్‌ఇఎల్ వారు 4 పంపులు సప్లయ చేయడం జరిగింది. ప్రత్యేకంగా జెన్ కో వారు తీసుకొన్న కార్యక్రమాల ద్వారా దాదాపు సివిల్ వర్క్స్‌లో 80 శాతం పూర్తి అయ్యాయి. ట్రాన్స్‌మిషన్‌లో 90 శాతం పూర్తి అయ్యాయి. పంపులు నాలుగు వచ్చాయి. ఫస్ట్ పంపుకి పవర్ ఫిక్స్ చేశారు. అది రెడీగా ఉంది. దానికి కావాల్సిన సెక్షన్ లైన్, బ్యాటెన్సింగ్ రిజర్వాయర్ నుంచి మెయిన్ కెనాల్ కి కావాల్సిన కెనాల్ దాదాపు గా పూర్తి అయ్యింది. పంపు ఫిక్స్ చేసికొని నీరు వదలడానికి చర్యలు

తీసుకోవడం జరుగుతోంది. ఇరిగేషన్ కి నీటిని ఏమైనా ఇస్తారా ? లేక త్రాగు నీటి వరకే ఇస్తారా ? అని జానారెడ్డి గారు, మిగతా సభ్యులు అడిగారు.

రా. 11.10

100 కిలోమీటర్ల కెనాల్ ఉంది. అందులో 80 కిమీ కెనాల్ పూర్తి అయింది. అక్కడక్కడ ఉన్న రీచెస్ ఈ మధ్య కాలంలో పూర్తవుతాయి. అక్కంపల్లి రిజర్వాయరు గురించి చెప్పారు. అక్కడ 1.5 టిఎంసి స్టోర్ చేయడం అవసరం. ఇందాకా చెప్పాను, ఉదయ సముద్రం బ్యాలన్సు రిజర్వాయరు చేసుకోవాలి. దాదాపు రూ. 2 లేక 3 కోట్లతో అది పూర్తవుతుంది. అక్కంపల్లిలో కాంట్రాక్టరుకు 3 సార్లు ఎక్స్టెన్షన్ ఇచ్చినప్పటికీ చేయకపోతే, టె రిమేట్ చేయడం జరిగింది. ఆ వర్క్స్ త్వరలోనే, అనగా ఒక నెలలోనే పూర్తి చేసి, అవార్డు చేయడానికి అన్ని చర్యలూ తీసుకుంటున్నాము.

ఇరిగేషను కొంత లేటయినా డిస్ట్రిబ్యూషను సిస్టంలో ఎన్ రూటులో ఉండే ట్యాంక్కు చేస్తారా అని గౌరవ సభ్యులు అడిగారు. అది పరిశీలనలో ఉంది. దానికి సంబంధించి ఎస్టిమేట్లు తెప్పించుకున్నాము. దానికి రూ.3 కోట్లు ఇస్తే ఇమీడియేట్గా డ్రింకింగ్ వాటరుతో బాటు ఎన్ రూటులో ఉన్న 92 ట్యాంక్కు చేయవచ్చు. ఆ ఇచ్చేదానికి ఆలోచనలో పెట్టుకుని ఆ కార్యక్రమం చేపట్టడం జరిగింది.

అలాగే ఫ్లడ్ స్టో కెనాల్, లో లెవెల్ కెనాల్ గురించి చెప్పారు. దానికి ఇమీడియేట్గా రెండు మూడు నెలల్లో గ్రానిటీతో వచ్చే అవకాశం ఉంది. 2,500 హెచ్పితో 4 పంపు పెడితే మిగతావి నడిచే అవకాశం ఉంటుంది. దానిని దృష్టిలో ఉంచుకుని 11 కిలోమీటర్లు చేస్తే, కొంతవరకూ ఇరిగేషను వచ్చే అవకాశం ఉంది. 8 కిమీ పూర్తయింది. మిగిలిన 3 కిమీ టెండర్లు పిలిచి చేయబోతున్నాము. ముందు అంతా కాన్సెంట్రేషను 100 కిమీ లిఫ్ట్ కాబట్టి దానిని ముందు సక్సెస్ చేయాల్సి ఉంది. దానితో బాటు 11 కిమీ పూర్తి చేసి పేర్లల్ గా 50 వేలకి, దానిలో వచ్చే 2 లక్షల 20 వేల ఎకరాలకి తీసుకోవడం జరిగింది.

గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు, రాష్ట్రంలో తీసుకునే వర్క్స్కు ప్రయారిటీ ఇచ్చి మిగతా వాటిలో రూ.80 కోట్లు ఉన్నప్పటికీ, దానిలో ప్రత్యేక శ్రద్ధతో రూ.20 కోట్లు అదనంగా తీసుకున్నాము. తప్పకుండా మీరు చెప్పిన రూ.200 లేక 300 కోట్లు ఈ బడ్జెటులో చెప్పలేకపోయినా, త్వరగా పూర్తి చేయడానికి అన్ని చర్యలూ తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

అలాగే లిఫ్ట్ స్కీముు విషయంలో గౌరవ సభ్యులు కొన్ని చెప్పారు. గోవర్ధనరెడ్డి గారు, ఇంకా ఇక్కడున్న ఇతర సభ్యులకు అనుమానం వస్తే నివృత్తి చేసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఈ తెలంగాణా ప్రాంతంలో ఎన్ఎల్బిసి యే కాదు, మీరు డిమాండు చేసిన గోదావరి వాటర్ వాడుకోవాలంటే కనీసం 100 మీటర్లు హైల్ లిఫ్ట్ తో తప్ప సాధ్యం కాదనే కాన్సెప్ట్ అందరూ బలపరచే సందర్భంలో మీరు అనుమానాలు వ్యక్తపరిస్తే అది మిగతా వారిలో కూడా అనుమానాలు క్రియేట్ చేస్తుంది కనుక అది భావ్యం కాదు. ఈరోజు మొదటిసారిగా 100 మీటర్లు లిఫ్ట్ పెడుతున్నాము. ఈ సమ్మతంతో మిగతావి చేపడతాము. అనుమానాలు అవసరం లేదు. తప్పకుండా సక్సెస్ అవుతుందని, దీనిని ఆచరణలోకి తీసుకోవడం జరుగుతుందని తెలియజేస్తున్నాను.

జానారెడ్డి గారు ఒక మాట చెప్పారు. రాష్ట్రంలో ఉన్న ఏడున్నర లక్షల స్కీముు అనుమానంగా ఉన్నప్పుడు ఇంత పెద్ద స్కీముు ఎలా జరుగుతాయని అన్నారు. మీ ద్వారా తెలియజేసేది, ఇది 1993-94 ప్రాంతంలో చిన్న చిన్న లిఫ్ట్స్ అన్నీ కూడా రైతులకు హిండోవర్ చేస్తే బాగుంటుందని సూచన ఆ రోజు ప్రభుత్వానికి వచ్చింది. తర్వాత చూసినప్పుడు సాఫ్ట్వేర్ ద్వారా రైతులకు ఇస్తే నడుపుకునే అవకాశం ఉందని, దీనికి రెలిటివ్గా చెప్పారు. ఆ స్కీముు చాలా వరకూ హిండోవర్ చేయడం జరిగింది. రైతులు కొన్ని నడుపుకుంటున్నారు. ఈ సిస్టంలో వీక్నెస్ ఉందని ఆపివేసిన సందర్భం గుర్తు చేస్తున్నాను. ఇంకా

ఆలోచిస్తున్నాము. దాదాపు ఏడున్నర లక్షల ఎకరాలకు వచ్చేవి సగం డిఫంక్ట్‌గా ఉన్నాయి, తక్కువ బడ్జెటుతో వాటిని పునరుజ్జీవింపజేసి, రైతాంగానికి అప్పజెబితే ఎట్లావుంటుందని ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తోంది.

అలాగే నాగార్జునసాగర్ లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ కెనాల్స్ విషయం చెప్పారు. చాలా సందర్భాలలో చెప్పాను, రూట్ లెవెల్‌లో ఉన్న తేడా. ఇవి కాల్వల నుంచి లిఫ్ట్ చేసుకుని పొలాలకు ఇచ్చినవి, అక్కడ వాగుల నుంచి లిఫ్ట్ చేసుకుని కాలవలలో వేసేది, అదే తేడా. అది సస్టిమెంటరీ స్కీము కింద, ఇది ఒరిజినల్ స్కీము కింద ఉన్నాయి. అది ఈ ప్రభుత్వం తీసుకున్నది కాదు ఆ రోజు తీసుకున్నది. ఎవరు తీసుకున్నా రైతాంగానికి వ్యత్యాసాలు పెట్టకూడదని, మెయిన్ స్కీము ఫ్రీమ్‌లైన్ చేయాలనే ఆలోచనతో పెడుతున్నాము. మొన్న కూడా మీటింగ్ పెట్టినపుడు అందరి అభిప్రాయాలూ తీసుకుని ఈ సంవత్సరమే కనెక్షన్లు ఇచ్చాము. పెద్దలు ఇంకా డబ్బులు కట్టించండి. ఈలోపుల అందరినీ కూర్చోబెట్టి శాశ్వత పరిష్కారం చేసి, వ్యత్యాసాలు లేకుండా రైతాంగాన్ని కాపాడాలని ప్రభుత్వ ఉద్దేశం. దానిని ఆచరణలో పెడుతున్నాము. కట్టాల్సినవి రూ.6 కోట్లున్నాయి. మొత్తం కనెక్షన్లు ఇప్పించాము. డబ్బులు కూడా కట్టించి, సహకరించవలసిందిగా అందరినీ కోరుతున్నాను. నాకీ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు.

CHAIRMAN: The House is adjourned to meet again at 8.30 a.m. tomorrow .

(The House then adjourned at 11.17 p.m. to meet again at 8.30 a.m. on Friday, the 30th March, 2001.)
